`
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102
ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް
މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް
10 އޭޕްރީލް 9102
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 1

ހުރިސް ތު
ފި
0. ތަޢާރަފް 00..
9. މެތަޑޮ ލޮޖީ 01..
3. އޯޑި ޓް ގެ ހޯ ންތައް 01...
ދު
3.1 ކޮމި ޝަނުން ޒި ޔާރަތް ކު ރި ތަންތަނުގެ ޢާއްމު މައުލޫމާ ތު 01..
0.0.0 / 00 ޗް 9102
ޖަލުގެ ނަން: މާ ފުށި ޖަލު ތާރީޙް: މާރި 01..
0.0.9 / 10 ޗް
ޖަލު ތަނުގެ ނަން: އައްސޭރި ޖަލު (ތާރީޙް: މާރި 01...)9102
0.0.0 / 91
ޖަލު ތަނުގެ ނަން: މާލެ ޖަލު (ތާރީޙް: ޖަނަވަރީ 91..)9102
0.0.1 / 91
ޖަލު ތަނުގެ ނަން: ތިލަފުށި އަޙްލުވެރި މަރުކަޒު (ތާރީޙް: ޖަނަވަ ރީ 99..)9102
0.0.1 / (9102 11
ޖަލު ތަނުގެ ނަން: ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް)ތާރީޙް: ފެބް ރުއަރީ 91...
0.0.0 / ޝަ 9102 00
ޖަލު ތަނުގެ ނަން: ލ.ގަން ޕޮލިސް ސް ޓޭ ން ތާރީޙް: ފެބް ރުއަރީ 91...
0.0.1 / ޝަ 91
ޖަލު ތަނުގެ ނަ ން: ސ.ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭ ން ތާރީޙް: ޖަނަވަރީ 92..9102
0.0.3 / ޝަ 90
ޖަލު ތަނުގެ ނަ ން : ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭ ން ތާރީޙް: ޖަނަވަރީ 09..9102
0.0.2 / ޝަ 00
ޖަލު ތަނުގެ ނަން: ހދ.ކުޅުދުއް ފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭ ން ތާރީޙް: ފެބް ރުއަރީ 01...9102
0.9 ޤާނޫނުތަކާ އި ގަވާއި ތަކުން ހަގަކު ރެވުނު ކަންތައްތައް 00...
ދު ފާ
3.2.1 ޤާނޫނީ ގޮތުން ހަގަވި ކަންތައްތައް 00...
ފާ
0.9.9
ގަވާއި ތަކާ އި ގުޅޭ ގޮތުން ހަގަވިކަންތައްތައް 10...
ދު ފާ
0.0 އެހެން ޤައުމުތަކު ގެ ޖަލުތަކު ގައި ޢަމަލުކު ރާގޮތް ބެލުމަށް ހެދި ދިރާސާއިން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް00................................
0.0.0
ނަން -ކަސްޓޯ ޑި އަލް ސެންޓެންސިންގް 09...
3.3.2 ރީހެބިލިޓޭ ޝަން އެންޑް ރީއިންޓެގްރޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތައް 00..
4. ޖަލުތަކަށް ކު ރި ޒިޔާ ރަތްތަކުން ފާހަގަވިކަންކަން 01...
4.1
ޖަލުތަކު ގެ ރެޖިސްޓަރ 01...
4.1.1
މާލެ ޖަލު 01...
4.1.2
މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް 01...
4.1.3ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު 01...
4.1.4ސ.ހިތަ / ސ.ހުޅުމީ ސް ސްޓޭ ޝަން 01..
ދޫ ދޫ ޕޮލި
4.1.5ހުޅުމާލެ ޖަލު 00..
2 9102
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑި ޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް

1.0.0
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 00..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
1.0.1 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 01...
ދު ފު ޕޮލި
1.0.3
ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 01...
ޕޮލި ޓޭ
1.0.2
އައްސޭ ރި 02...
ޖަލު
1.0.01
މާ ފުށި ޖަލު02...
4.2
ބަން ކު ރެވޭ މީ ހުން ގިންތިކު ރުން 11..
ދު
4.2.1މާ 11..
ލެ ޖަ ލު
4.2.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 11...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.2.3
ތިލަ ށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 10...
ފު
4.2.4 /
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ޝަން 10..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.2.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 19..
4.2.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 10..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.2.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 10...
ދު ފު ޕޮލި
4.2.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 11...
ޕޮލި ޓޭ
4.2.9
އައްސޭ ރި ލު 11..
ޖަ
4.2.10
މާ ފުށި ޖަލު 11..
4.3
ލުތަކު ގަ އި ބަން ކޮށް އި ތިބޭ މީ ހުން ރިއުޅުމަށް ހަމަ ހި އިވާތަން10...
ޖަ ދު ފަ ދި ޖެ ފަ
4.3.1
މާ 10..
ލެ ޖަލު
4.3.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 13...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.3.3
ތިލަ ށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 12...
ފު
4.3.4 / ޝަ
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ން 31..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.3.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 30..
4.3.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 30..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.3.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 30...
ދު ފު ޕޮލި
4.3.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 30...
ޕޮލި ޓޭ
1.0.2
އައްސޭ ރި ލު 31...
ޖަ
1.0.01
މާ ފުށި ޖަލު33...
4.4
ބަން ކޮށް އި ހުންނަ އިރު ތިމާ މީ ހާ ގެ ސާ ތާހިރުކަން 21...
ދު ފަ ފު
4.4.1
މާ ލެ ޖަލު 21..
3 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯ ޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮ މި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯ ޑި ޓް މިނިސްޓް ރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

4.4.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 21...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.4.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 20...
4.4.4 /
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ޝަން 20..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.4.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 21..
4.4.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 23..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.4.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 23...
ދު ފު ޕޮލި
4.4.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 22...
ޕޮލި ޓޭ
4.4.9
އައްސޭ ރި 22..
ޖަ ލު
4.4.10
މާ ފުށި ޖަ ލު 22...
4.5
އަންނައުނާއި ތަންމަ ތި ރުކޮށްދިނުން 010...
ފޯ
4.5.1
މާ 010..
ލެ ޖަލު
4.5.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 010...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.5.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 019...
4.5.4 / ޝަ
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ން 010..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.5.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 010..
4.5.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 011..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.5.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 011...
ދު ފު ޕޮލި
4.5.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 011...
ޕޮލި ޓޭ
4.5.9
އައްސޭ ރި 011..
ޖަ ލު
4.5.10
މާ ފުށި ޖަލު 011..
4.6
ކެ އިންބު އިމު ގެ ކަންތައްތައް 011...
4.6.1
މާ 011..
ލެ ޖަލު
4.6.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 013...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.6.3
ތިލަ ށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 012...
ފު
4.6.4 / ޝަ
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ން 001..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.6.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 001..
4.6.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 000..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.6.7 ހދ.ކު ޅު އް ށީ ސް ސްޓޭ ޝަން 000...
ދު ފު ޕޮލި
4.6.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 009...
ޕޮލި ޓޭ
4 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯ ޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮ މި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯ ޑި ޓް މިނިސްޓް ރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

4.6.9
އައްސޭރި ލު 009..
ޖަ
4.6.10
މާ ފުށި ޖަލު 000..
4.7
ހިނގާ ކަސްރަތުކު ރުމާ އި ކު ޅިވަރު ކު ޅުން 000...
4.7.1
މާ ލެ ޖަލު 000..
4.7.2
މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް 001...
4.7.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަޒު 001...
4.7.4 ސ.ހިތަ / ސ.ހުޅުމީ ސް ސްޓޭ ޝަން 003..
ދޫ ދޫ ޕޮލި
4.7.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 003..
4.7.6
ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް 003..
4.7.7 ހދ.ކު ޅު އް ށީ ސް ސްޓޭ ޝަން 002...
ދު ފު ޕޮލި
4.7.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 002...
ޕޮލި ޓޭ
4.7.9
އައްސޭރި 002..
4.7.10
މާ ފުށި ޖަލު 002..
4.8
ސިއްޙީ ޚި މަ ތް 090..
ދު
4.8.1
މާ ލެ ޖަލު 090..
4.8.2
މާ ސް ކަސްޓޯ ޑި އަ 091...
ލެޕޮލި ލް
4.8.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަޒު 090...
4.8.4 / ޝަ
ސ.ހިތަދޫ ސ.ހުޅުމީ ދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭ ން 091..
4.8.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 093..
4.8.6
ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް 092..
4.8.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 000...
ދު ފު ޕޮލި
4.8.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 000...
ޕޮލި ޓޭ
4.8.9
އައްސޭރި ލު 000..
ޖަ
4.8.10
މާ ފުށި ޖަލު 001..
4.9
އަޚްލާގީ ޔަވަޅު އެޅުމާ އި އަ ބު ނުން 011..
ފި ދަ ދި
4.9.1
މާ ލެ ޖަލު 011..
4.9.2
މާ ސް ކަސްޓޯ ޑި އަ 010...
ލެ ޕޮލި ލް
4.9.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަޒު 010...
4.9.4 / ޝަ
ސ.ހިތަދޫ ސ.ހުޅުމީ ދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭ ން 019..
5 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯ ޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮމި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑި ޓް މިނިސްޓްރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

4.9.5
ހުޅުމާލެ ޖަލު 019..
4.9.6
ނި ސް ކަސްޓޯ ޑި އަ 019..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ލް
4.9.7 ހދ.ކު ޅު އް ށީ ލިސް ސްޓޭ ޝަން 010...
ދު ފު ޕޮ
4.9.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 010...
ޕޮލި ޓޭ
4.9.9
އައްސޭރި ލު 010..
ޖަ
1.2.01
މާ ފުށި ޖަލު010...
4.10
ހި ފެހެއްޓުމާ އި މަ އިތިރި ކު ރުމު ގެ އު ޞޫލުތައް 013..
4.10.1
މާލެ ޖަލު 013..
4.10.2
މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް 013...
4.10.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 013...
4.10.4 / ޝަ
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ލިސް ސްޓޭ ން 013..
ދޫ ދޫ ޕޮ
4.10.5
ހުޅުމާލެ ޖަލު 012..
4.10.6
ނި ސް ކަސްޓޯ ޑި އަ 012..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ލް
4.10.7 ހދ.ކު ޅު އް ށީ ލިސް ސްޓޭ ޝަން 012...
ދު ފު ޕޮ
4.10.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 031...
ޕޮލި ޓޭ
4.10.9
އައްސޭރި ލު 031..
ޖަ
1.01.01
މާ ފުށީ ޖަލު031...
4.11 މަ އުލޫމާ ތު ލިބުމާ އި ޝަކު ވާ ހުށަހެޅުން 030...
4.11.1
މާލެ ޖަލު 030..
4.11.2
މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް 030...
4.11.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 030...
4.11.4 / ޝަ
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސްޓޭ ން 039..
ދޫ ދޫ ޕޮލި
4.11.5
ހުޅުމާލެ ޖަލު 039..
4.11.6
ނި ލިސް ކަސްޓޯ ޑި އަލް 039..
ދޫ ދޫ ޕޮ
4.11.7 ހދ.ކު ޅު އް ށީ ސް ސްޓޭ ޝަން 039...
ދު ފު ޕޮލި
4.11.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 030...
ޕޮލި ޓޭ
4.11.9
އައްސޭރި ލު 030..
ޖަ
4.11.10
މާ ފުށީ ޖަލު 030..
4.12
ޖަލުން ބޭ ރު ގު ޅުންތައް 031..
6 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮމި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑި ޓް މިނިސްޓްރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

1.09.0
ނު ކޯ 031...
ފޯ ލް
4.12.2
އެކަ ހެރި ބަ އް ވުން 030...
ދަލު
1.09.0
އާއިލީ ބަ އް ލުވުން033..
ދަ
1.09.1
ސް ކަސްޓޯ ޑި އަ ތަކު ގަ އި ޢަމަ ކު ރާގޮ ތް 021...
ޕޮލި ލް ލު
4.13
ތް ކި ޔުމާ އި، ޚަބަ ރާއި މަ އުލޫމާ ތު ލިބުން 020...
ފޮ
4.13.1
މާ ލެ ޖަލު 020..
4.13.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 020...
ލެޕޮލި ޓޯ ލް
1.00.0
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު020...
1.00.1 /
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ޝަން029..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.13.5
ހުޅުމާ ލެ ލު 029..
ޖަ
4.13.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 029..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.13.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 029...
ދު ފު ޕޮލި
1.00.3 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 020...
ޕޮލި ޓޭ
4.13.9
އައްސޭރި 020..
ޖަލު
4.13.10
މާ ފުށި ޖަލު 020..
1.01
ން 021..
ދީ
1.01.0
ކަސްޓޯ ޑި އަ ތައް021...
ލް
1.01.9
ޖަލުތައް021...
4.15 ޤަ އިދީން އަތުން އަތުލެވޭ ތަކެ ތި ބެ ލެހެއްޓުން 020..
1.01.0 ސް ކަސް ޑި އަ ތަކާ އި، ސް ޝަންތައް 020..
ޕޮލި ޓޯ ލް ޓޭ
1.01.9
ޖަލުތައް020...
4.16
ބަ ލިވުމާ އި މަ ރުވުމާ އި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަ ދަލުކު ރުން ފަދަ ކަންތައްތަކާ ބެ ހޭ މަ އުލޫމާ ތު ދިނުން 021..............................
4.17 ޤަ އި ން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަ ލުކު ރުން 021..
ދީ ދަ
4.17.1
މާ ލެ ޖަލު 021..
4.17.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 023...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.17.3
ތިލަ ށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 023...
ފު
4.17.4 / ޝަ
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ން 022..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.17.5
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 022..
4.17.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 911..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
7 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯ ޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮމި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑި ޓް މިނިސްޓްރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

4.17.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 911...
ދު ފު ޕޮލި
1.01.3 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 911...
ޕޮލި ޓޭ
1.01.2
އައްސޭ ރި ލު 910...
ޖަ
4.17.10
މާ ފުށި ޖަ ލު 910..
4.18
ޖަ ލުތަކާ އި ކަސްޓޯ ޑި އަލްތަކު ގެ މު ވައްޒަ ން 919...
ފު
4.18.1
މާ ލެ ޖަލު 919..
4.18.2
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 910...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.18.3
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 911...
4.18.4 /
ސ.ހިތަ ސ.ހުޅުމީ ސް ސް ޝަން 911..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޭ
4.18.5
ހުޅުމާ ލެ ލު 911..
ޖަ
4.18.6
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 911..
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
4.18.7 ހދ.ކު ޅު އް ށި ސް ސްޓޭ ޝަން 911...
ދު ފު ޕޮލި
4.18.8 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 911...
ޕޮލި ޓޭ
4.18.9
އައްސޭ ރި 910..
ޖަ ލު
4.18.10
މާ ފުށި ޖަ ލު 910..
4.19
ތައް އިންސް ކް ޓް ކު ރުން 912..
ޖަ ލު ޕެ
1.02.0 އިންސް ކް ރ އޮ ކަ ރެކް ޝަނަ ސަރވިސް 912..
ޕެ ޓަ ފް ލް
5.0
ޚާއްސަ ގިންތީތަކަށް ޢަމަ ލު ކު ރާ ގޮ ތް 909..
0.1
ވަޒީ ފާ އަދާކު ރުން 909..
0.0
މާ ލެ ޖަ ލު 909..
0.9
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 900..
6.3
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު 901..
0.1
އައްސޭ ރި 901..
ޖަލު
6.5
މާ ފުށި ޖަލު 900..
1.0
ތައުލީމާ އި، މުނި ފޫހި ފިލުވުން 903...
1.0.0
މާ ލެ ޖަލު 903...
1.0.9
މާ ސް ކަސް ޑި އަ 902...
ލެ ޕޮލި ޓޯ ލް
1.0.0
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަ ރުކަ ޒު 902...
1.0.1
ހުޅުމާ ލެ ޖަލު902...
8 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯ ޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮ މި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯ ޑި ޓް މިނިސްޓް ރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

1.0.1
އައްސޭރި ލު 902...
ޖަ
7.1.6
މާ ފުށި ޖަލު 991..
1.0.1 ސް ސްޓޭ ޝަން ތަކާ އި ކަސްޓޯ ޑި އަ 999..
ޕޮލި ލް
3.1
އާއިލީ އަދި އިޖް ތިމާ އީ ގު ޅުންތަކާ އި ޕެރޯލްއާއި ޖަލުން ދޫކޮށްލެވޭ ގޮ ތް 999...
2.1
ބަ ލިމީ ހުނާއި އުމު ރުން ދުވަސްވީ މީ ހުން 992..
9.1
މާލެ ޖަލު 992..
9.2
މާ ސް ކަސްޓޯ ޑި އަ 900..
ލެޕޮލި ލް
2.0 / ޝަ
ސ.ހިތަދޫ ސ.ހުޅުމީ ދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭ ން900...
2.1
ހުޅުމާލެ ޖަލު909..
9.5 ނި ސް ކަސްޓޯ ޑި އަ 900...
ދޫ ދޫ ޕޮލި ލް
9.6
އައްސޭރި ލު 900..
ޖަ
9.7
މާ ފުށީ ޖަލު 901..
01.1 ތަހުޤީ ޤު މަ ރުހަލާގަ އި ނުވަތަ ޝަރީއަތުގެ މަ ރުހަލާގަ އި ތިބި މީ ހުން 910...
01.0
ރިމާންޑު ބަންދު މީ ހުން 910...
00.1
ދައުވާއެއް ކު ރުމު ގެ ކު ރިން ހައްޔަރު ނުވަތަ ބަންދުކު ރާ މީ ހުން 919...
12.0
ޖަ ލުތަކަށް ޒި ޔާރަތްކޮށް ބެ ލިބެ ލުމުން ފާހަ ގަ ކު ރެވުނު އެހެނިހެން ކަންތައްތައް 910...
12.1
ހުޅުމާލެ ޖަލު 910..
09.9 ސ.ހިތަދޫ/ސ.ހުޅުމީ ސް ސްޓޭ ޝަން911...
ދޫ ޕޮލި
12.3 ހދ.ކު ޅު އް ށި ލިސް ސްޓޭ ޝަން 911..
ދު ފު ޕޮ
12.4 ލ.ގަން ސް ސް ޝަން 911..
ޕޮލި ޓޭ
09.1
އައްސޭރި ލު 911..
ޖަ
09.0
މާ ފުށި ޖަލު911..
00.1
ސްޓް ރި ސަރޗް ކު ރުން 913...
ޕް
01.1 މޯލްޑި ވްސް ކަ ރެކް ޝަނަލް ސަރވިސް ގަ އި އިން ފޮމޭ ޝަން ޓެ ކްނޮލޮޖީ ބޭނުންކު ރެވޭ ގޮ ތް 912..
01.0 – ޝަ
ޑޭ ޓާބޭސް ޕްރިޒަނަރޒް އިން ފޮމޭ ން މެނޭޖްމެންޓް ސިސްޓަމް (ޕިމްސް)912..
01.9 އިން ފޮމޭ ޝަން ޓެ ކްނޮލޮޖީ ގެ ބަ އި ކު ރިއެރުވުމަށްޓަ ކަ އި ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް 911...
15.0 ކޮ ރަ ޝަން މަ އްސަލަތައް 910...
ޕް
00.1
އަނިޔާގެ މަ އްސަލަތައް 911...
16.1
ހުޅުމާލެ ޖަލު 911..
9 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯ ޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮމި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑި ޓް މިނިސްޓްރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

00.9
ނި ސް ކަސް ޑި އަ 901...
ދޫ ދޫ ޕޮލި ޓޯ ލް
00.0
މާ ފުށި ޖަ ލު901..
00.1
ސ.ހިތަ ސް ސް ޝަން 900...
ދޫ ޕޮލި ޓޭ
16.5 ހދ. ކު ޅު އް ށި ސް ސް ޝަން 901..
ދު ފު ޕޮލި ޓޭ
00.0
މު ވައްސަސާ ތަކު ގެ އިޙްމާލު901..
17.0 އިންޓަ ވިއުތަކާ އި، ބަ އްދަލުވުންތަކާ އި، އާންމުން ފޯރުކޮށްދީފައިވާ މަ ޢުލޫމާ ތުން ފާހަ ގަ ކު ރެވުނު ކަންތައްތައް 902.........................
18.0 އެހެނިހެން ގޮ ތްގޮ ތުން ކު ރެވުނު އިންޓަ ވީއުތަކާ އި ކޮ މި ޝަންއަށް ލިބި ފައިވާ ސިޓީ ތަކާ އި، ފޯނު ކޯ ލްތަކުން ލިބުނު މަ ޢުލޫމާ ތުތައް 910
02.1
އެހެނިހެން ރި ޓު ތަކުން ހަ ގަ ކު ރެވުނު ކަންތައްތައް 910..
ޕޯ ފާ
91.1
ލުތަކާ ގު ޅުންހުރި މިނިވަން މު އައްސަސާ ތަކު ގެ އުރު 911...
ޖަ ދަ
91.0 /
ހި އުމަންރައިޓްސް ކޮ މި ޝަން ނެ ޝަނަލް ރިވެންޓި ވް މެ ކޭނިޒަ މް 911..
ޕް
91.9 ނެ ޝަނަލް އިންޓެ ގް ރިޓި ކޮ މި ޝަން 911..
90.1
އިސްލާޙްކު ރުމަށް ހުށައަޅާ ކަންތައްތައް 931...
99.1
ކޮ މި ޝަންގެ ނިންމުން 933...
90.1
އެނެކްސް ސް 921..
ލި ޓު
10 9102
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޖަލުތަކު ގެ އޯ ޑި ޓް ރިޕޯޓް ކޮ މި ޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯ ޑި ޓް މިނިސްޓް ރީ އޮ ފް ހޯމް އެ ފެއާޒް

0. ތަޢާ ރަފް
މި ރިޕޯޓަކީ 9103 ވަނަ އަހަރު އެކުލަވައިލެވުނު ސަރުކާރުގެ ވައުދުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ހެދުމަށް،
މިނިސްޓަރ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް، 1 މެމްބަރުންގެ މައްޗަށް އެކުލަވާލި 'ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް' (ކޮމިޝަން)ގެ
ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީއާއި، ޖަލުތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ޢަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުތަކާއި، އޭގެ ދަށުން ހެދިފައިވާ
ގަވާއިދުތަކާއި، އުޞޫލުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ، އަނިޔާކުރުން މަނާކުރުމާއި ހުއްޓުވުމާއި، ރަޙުމްކުޑަ
ލާއިންސާނީ އިހާނެތި ޢަމަލު ހިންގުން މަނާކުރުމާއި ހުއްޓުވުމާއި، އިންސާނީ ކަރާމާތް ގެއްލޭފަދަ އަދަބުދިނުން މަނާކުރުމާއި
ހުއްޓުވުމާގުޅޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާ)ކޮންވެންޝަން އަގެއިންސްޓް ޓޯޗަރ އެންޑް އަދަރ ކުރުއަލް، އިންހިއުމަން އޯ
'
ޑީގްރޭޑިންގ ޓްރީޓްމަންޓް އޯ ޕަނިޝްމެންޓް ('ކެޓް ކޮންވެންޝަން)) އާއި އެ މުޢާހަދާގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިފައިވާ
އިޚްތިޔާރީ މުޢާހަދާ، އޮޕްޝަނަލް ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ދަ ކޮންވެންޝަން އަގެއިންސްޓް ޓޯޗަރ (އޮޕްކެޓް) އާއި 'ޔޫ. އެން.
'
މިނިމަމް ސްޓޭންޑަރޑްސް ފޮރ ދަ ޓްރީޓްމެންޓް އޮފް ޕްރިޒަނަރސް (މަންޑޭލާ ރޫލްސް) އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން،
މިނިވަންކަން ގެއްލޭ ގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކުރެވޭ ފަރާތްތަކުގެ ހައްޤުތަށް
ކަށަވަރުކުރެވިފައިވާ މިންވަރާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށް ހެދިފައިވާ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކާއި، ޕޮލިސް
ސްޓޭޝަންތަކާއި، ރިމާންޑް ޖަލުތަކާއި، އާންމު ޖަލުތަކުގެ ޙާލަތު ބަލައި ވަޒަންކޮށް މިތަންތަނުން ފާހަގަވާ މައްސަލަތައް
ބަލައި އިޞްލާޙްކުރަން ޖެހޭ ކަންތައްތައް ފާހަގަކޮށް އެކަންތައްތައް ހައްލުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ހުށެހުޅުންތައް ހިމެނޭ ގޮތަށް
އެކުލަވާލާފައިވާ ރިޕޯޓެކެވެ.
މިއޯޑިޓް ކޮމިޝަން އެކުލެވިގެން ވަނީ ތިރީގައިވާ މެމްބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
0. އައްޝައިޚް އަޙްމަދު ޢަބްދުލްކަރީމް (ކޮމިޝަންގެ ރައީސް)
9. ޑރ. އަބްދުاله އިސްނީން ހިލްމީ
0. ޝަހިންދާ އިސްމާޢީލް
1. އަލްއުސްތާޛާ ޝާދިޔާ އާދަމް
1. އަލްއުސްތާޛާ ޛުލައިޚާ ދާއޫދު
0. އާމިނަތު ނާހީން އަޙްމަދު
1. އަޙްމަދު މުޙައްމަދު ފުޅު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 11

މިރިޕޯޓް އެކުލަވާލުމަށް ކޮމިޝަންއަށް ލިބިފައިވާ މުއްދަތަކީ 03 ޑިސެމްބަރ 9103 ން 0 މާރޗް 9102 އަށް ބަންދު
ދުވަސްތައް ހިމަނާއިގެން 11 ދުވަހެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އޯޑިޓް ގެ މަސައްކަތް ކުރަމުންދިޔައިރު ކޮމިޝަނަށް ދިމާވި
އެކިއެކި ދަތިތަކާއި ގޮންޖެހުންތަކުގެ ސަބަބުން، ރިޕޯޓް ނިންމުމަށް ކުރިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާރީޚު ފަސްކުރެވި،
މިނިސްޓަރަށް ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުމަށް ނިންމާފައިވާ ތާރީޚަކީ 9102 މާރިޗު 91 އެވެ. މި ކޮމިޝަންގެ މައިގަނޑު
މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ގޮތުގައި ހަވާލުކުރެވުނު ކަންތައްތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.
0. ޖަލުގެ އިމާރާތްތަކާއި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ބަންދުކޮށްފައިވާ ގޮޅިތަކުގެ ހާލަތާއި، ޖަލުތަކުގައި ތޮއްޖެހުމުގެ
މައްސަލަ ހުރި މިންވަރު ހިމެނޭ ގޮތަށް ޖަލުތަކުގެ މެޓީރިއަލް ކޮންޑިޝަން ދެނެގަތުން،
9. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ކެއުންބުއިމާއި، ފާޚާނާކުރުމާއި، ސާފުތާހިރުކަން ދެމެހެއްޓުމަށް ޓަކައި ޖަލުގައި
ހަމަޖެހިފައިވާ އިންތިޒާމްތައް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތް ދެނެގަތުން،
0. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދެވޭ ބޭސްފަރުވާގެ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރާއި ޚިދުމަތްދެވޭ ގޮތް ދެނެގަތުން،
މިގޮތުން މިޙައްޤު ދަޢުލަތުން ފޯރުކޮށްދެވޭ މިންވަރު ދެނެގަތުން،
1. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ޖަލުން ބޭރުގެ ގުޅުންތައް ދެމެހެއްޓުމަށް އޮތް ފުރުސަތުތައް ދެނެގަތުން -
މިގޮތުން އާއިލީ ފޯންކޯލާއި، އާއިލީ ބައްދަލުވުންތައް ޖަލުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތް ދެނެގަތުން،
1. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން އަނިޔާއިން ރައްކާތެރި ކުރެވިފައިވާ މިންވަރު ދެނެގަތުން. މިގޮތުން ޖަލުތަކުގައި ޓޯޗަރ
ގެ ޢަމަލުތައް ހިންގާތޯއާއި، ޖަލުތަކުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން އެކަހެރިކުރެވޭ މިންވަރާއި، އެމީހުން
ހިފަހައްޓާ މައިތިރިކުރުމުގައި ޖަލުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ އުކުޅުތަކާއި ވަސީލަތްތަކާއި، ބާރުގެ ބޭނުންކުރުމުގެ
ކަންތައްތައް ޖަލުގައި ހިންގާގޮތް ދެނެގަތުން،
0. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ޝަކުވާ ހުށައެޅުމަށް ފުރުސަތު ލިބޭ މިންވަރާއި، އަދި އެމީހުންނަށް ޤާނޫނީ
ޚިދުމަތް ލިބޭ މިންވަރު ދެނެގަތުން،
1. ޤައިދީން ޙުކުމް ތަންފީޒުކޮށް ނިމޭއިރު އާއްމު މުޖުތަމައުގައި އުޅެވޭ، ބޭނުންތެރި ބަޔަކަށް ހެދުމަށް
މަސައްކަތްކުރެވޭ މިންވަރު ދެނެގަތުމާއި، ޖަލުބަންދުގައި ތިބޭ މީހުން ހިނގާ ކަސްރަތުކޮށް، ދީނީ ކަންކަމުގައި
އަހުލުވެރިވެ އުޅުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައިވާ މިންވަރާއި، ޤައިދީންނަށް ތައުލީމު އުނގެނުން އަދި ޕެރޯލްގެ
ފުރުސަތުތައް ހަމަޖެހިފައިވާގޮތް ދެނެގަތުން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 12

3. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ނަށް އެނގެންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާ މިންވަރު ބެލުން. މިގޮތުން ޕޮލިސް
ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަންދުކުރުމަށް ގެނެވޭ ވަގުތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހާއަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތައް ކިޔައިދިނުމުގެ
ކަންތައްތައް ކުރިއަށްދާގޮތާއި، މި ތަންތަނުގައި މަޢުލޫމާތު ރައްކާތެރިކޮށް ބެހެއްޓުމުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިފައިވާ
ގޮތާއި، ބަންދުކުރާ މީހުންނާ ސުވާލުކޮށް އިންޓަވިއުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކާއި މިތަންތަނުގެ ޢާއްމު ޙާލަތު
ދެނެގަތުން،
2. ޖަލުތަކުގެ މުވައްޒަފުންނާ ގުޅުންހުރި ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިފައިހުރި ގޮތް ދެނެގަތުން. މިގޮތުން މުވައްޒަފުންގެ
ޢަދަދާއި، ދެވޭ އިނާޔަތްތަކާއި، ތަމްރީނާއި، ކެއުން ބުއިމާއި ތިބުމުގެ އިންތިޒާމްތައް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތް
ދެނެގަތުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 13

9. މެތަޑޮލޮޖީ
މި ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރުމުގައި ބަލައިފައިވާނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި އެތަންތަނުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނާމެދު
ޢަމަލުކުރާ ގޮތާއި، ޖަލުތަކާ ގުޅުންހުރި ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި، ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރތަކާއި އަދި ޖަލު
އަމުރުތަކާއި، ގުޅުންހުރި އެހެނިހެން ލިޔެކިއުންތަކަށެވެ. މި ދިރާސާގައި މިދެންނެވުނު ލިޔެކިޔުންތަކާއި 'ޔޫ. އެން.
'
މިނިމަމް ސްޓޭންޑަރޑްސް ފޮރ ދަ ޓްރީޓްމެންޓް އޮފް ޕްރިޒަނަރސް އާ ދިމާވާ މިންވަރާއި އަދި ޢަމަލުކުރެވޭ މިންވަރު
ބަލާފައިވާނެއެވެ. ހަމަމިއާއެކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާ ގުޅުންހުރި ރިޕޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިނިވަން
މުވައްސަސާތަކާއި، އ.ދ ގެ ޓް ރީޓީ ބޮޑީ ތަކަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ރިޕޯޓުތަކަށް ބަލާފައިވާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ޖަލުތައް
ހިންގުމާ ގުޅުންހުރި ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކުގެ އިސް ފަރާތްތަކާއި، ޤާނޫނީ ވަކީލުންނާއި، ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންގެ ބައެއް
އާއިލާތަކުގެ މެންބަރުންނާއި، ކުރިން ބަންދުކޮށް އަދި މިހާރު މިނިވަންކޮށްފައިވާ މީހުންނާ ބައްދަލުކޮށް، މަޢުލޫމާތު
ހޯދާފައިވާނެއެވެ. މީގެއިތުރުން، ޢާއްމުންނަށް ކޮމިޝަނާ މަޢުލޫމާތު ޙިއްސާކުރުމަށް ހުޅުވައިލައިގެން އެކިފަރާތްތަކުން ހޯދި
މަޢުލޫމާތުގެ އިތުރުން ޖަލުތަކަށާއި، ބައެއް ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކާއި، ބައެއް ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންތަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށްގެ ން
މަޢުލޫމާތު ހޯދާފައިވާނެއެވެ. ޖަލުތަކުގެ ޒިޔާރަތްތަކުގައި މައިގަނޑުގޮތެއްގައި ބަލައިފައިވާނީ ޖަލުތަކުގެ އިމާރާތްތަކާއި
މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށް ހެދިފައިވާ ތަންތަނާއި، އެމީހުންގެ އެކިއެކި ބޭނުންތަކަށް ބޭނުންކުރާ ތަންތަނުގެ އާންމު
ޙާލަތާއި، އެތަންތަނުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންގެ ފަރާތުން، އެތަނުގެ ޙާލަތާ ގުޅޭގޮތުން އަދި އެމީހުންނާމެދު
ޖަލުތަކުގައި ޢަމަލުކުރެވޭގޮތާ ގުޅޭގޮތުން ޙިއްސާކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތާއި، ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭގޮތުން ބަލަހައްޓާ
ލިޔެކިޔުންތައް ރައްކާތެރިކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދާ ގޮތާއި، އަދި ޖަލުތަކުގެތެރޭގައި މީހުން ބޭނުންކުރާ އެހެނިހެން
ސަރަހައްދުތަކާއި، ބަދިގެ، ގުދަން ފަދަ ތަންތަން ބަލައި، ޖަލުތަކުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ހޯދާފައިވާ
މަޢުލޫމާތަށެވެ.
މީގެ އިތުރުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގައި ދިމާވެފައިވާ ބޮޑެތި މައްސަލަތަކަކީ ދުނިޔޭގެ އެހެން ބައެއް ޤައުމުތަކުގައިވެސް
ކުރިމަތިވާ މައްސަލަތަކާ އެއްބާވަތެއްގެ މައްސަލަތަކެއްތޯ ބެލުމުގެގޮތުން އިތުރު ދިރާސާކޮށްފައިވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ
މައްސަލަތައް ޙައްލުކުރުމަށްޓަކައި އެޤައުމުތަކުގައި ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތާއި، ހިންގާފައިވާ ޕްރޮގްރާމްތައް
ދިރާސާކޮށްފައިވާނެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 14

0. އޯޑިޓްގެ ހޯދުން ތައް
0.0 ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި ތަންތަނުގެ ޢާއްމު މައުލޫމާތު
0.0.0 ޖަލުގެ ނަން: މާފުށި ޖަލު / ތާރީޙް: 00 މާރިޗް 9102
0. ޙުކު މުގައި ތިބޭ މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 331
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު 00
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު 11
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 019
0.1 ޖުމްލަ 219
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 013
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު 10
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު 10
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 02
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 15

0.1 ޖުމްލަ 001
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 90
9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 99
9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު .....
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ......
9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 10
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ 10 އޮފިސަރ ...
ބަންދު
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު 19
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު 00
9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން) 99
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 19
9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 10
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 16

	ތާރީޚްތައް	
2.17	ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚްތައް	
2.18	ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚްތައް	
4. ބަންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް		
3.1	(ގޮޅީގެ) އަދަދު ބުލޮކް(ވިންގަކު 4 ބުލޮކް) 5 ވިންގު	250
3،2	ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ	714
3.3	ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު	11
3.4	މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (މިހާރަށް ކުރި ތާރީޚުގައި)	1056

3.1.2 ޖަލު / ޖަލުގެ ނަން: އަސެއްރި ޖަލު (ތާރީޚް: 06 ފެބުރުއަރީ 2019)

1. ބަންދުގައި ތިބި މީހުންނާ ގުޅޭ		
1.1	ފިރިހެނުންގެ އަދަދު	255
1.2	އަންހެނުންގެ އަދަދު	-
1.3	18 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު	02
1.4	18 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު	-
1.5	ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު	-
1.6	ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު	-
1.7	ޖުމްލަ	255

9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 10
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު 10
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު 10
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 10
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 13
9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 10
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 10
9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު -
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު .....
9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 10
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު .....
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 18

9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު 10
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު 10
9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން) 10
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު – On call
(morning duty)
9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 19
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ
ތާރީޙްތައް
Exp:14-8-219, PROV MV 1442B, DR.Nazmul
9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ
ތާރީޙްތައް
Exp:26.4.2020/ TMP 3562- Jinold
Exp:25.07.2019/ TMP 3858- Bijo
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް
Exp: 21.10.2019, MAHC/PHARM/2018/2512 XAVIER
1. ބަ ންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 (ގޮޅީގެ) އަދަދު ބުލޮކް(ވިންގަކު 1 ބުލޮކް) 1 ވިންގު 91 (ކުޑަކުދިންގެ 1
ސެލް(
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 19

0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 091
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 10
0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 900
0.0.0 ޖަލު / ތަނުގެ ނަން: މާލެ ޖަލު (ތާރީޙް: 91 ޖަނަވަރީ)9102
0. ޙުކުމުގައި ތިބޭ މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 001
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 11
0.1 ޖުމްލަ 003
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 010
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 20

1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 03
0.1 ޖުމްލަ 002
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު އެޓޭޗް ކުރެވިފައި
9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 10
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 10
9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު 11
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު .....
9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 10
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު އެޓޭޗް ކުރެވިފަ
9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ އެޓޭޗް ކުރެވިފައި
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު -
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު 10
9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން) 10
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 21

9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 19
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ލިބިފައިވާ ލިޔުންތައް
ތާރީޙްތައް ހޯދަންޖެހޭ
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް -
1. ބަ ންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 (ގޮޅީގެ) އަދަދު ބުލޮކް(ވިންގަކު 1 ބުލޮކް) 1 ވިންގު 00
0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 000
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 10
0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 901
0.0.1 ޖަލު / ތަނުގެ ނަން: ތިލަފުށި އަޙްލުވެރި މަރުކަޒު (ތާރީޙް: 91 ޖަނަވަރީ)9102
0. ޙުކުމުގައި ތިބޭ މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 01
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 22

0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 01
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 1
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 19
9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު -
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 1
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 23

9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު -
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު 10
9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް -
1. ބަ ން ދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 ގޮޅީގެ އަދަދު -
0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 11
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 10
0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 01
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 24

0.0.1 ޖަލު / ތަނުގެ ނަން: ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް (ތާރީޙް: 11 ފެބްރުއަރީ)9102
0. ބަންދުގައި ތިބި މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 09
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު 10
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 13
0.1 ޖުމްލަ 10
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު
0.1 ޖުމްލަ
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 00
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 25

9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު .....
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 01
9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު 11
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު 19
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު 10
9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން) 90
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ
ތާރީޙްތައް
9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ
ތާރީޙްތައް
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 26

1. ބަ ންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 ގޮޅީގެ އަދަދު 11
0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 910
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 10
0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 10
0.0.0 ޖަލު / ތަނުގެ ނަން: ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ތާރީޙް: 00 ފެބްރުއަރީ 9102
0. ބަންދު މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 11
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 11
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 10
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 27

03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 10
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 10
9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު .....
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު -
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ......
9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ...
9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ ....
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު -
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 28

9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން) -
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް -
1. ބަންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 ގޮޅީގެ އަދަދު 01
0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 91
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 10
0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 11
0.0.1 ޖަލު / ތަނުގެ ނަ ން: ސ.ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ތާރީޙް: 91 ޖަނަވަރީ 9102
0. ބަންދު ތިބޭ މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 00
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 29

03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 00
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 10
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 10
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 11
9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު .....
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު .....
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 02
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 30

9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު ....
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ......
9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 11
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ -
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު -
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު -
9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން) 11
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް -
1. ބަ ންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 ގޮޅީގެ އަދަދު 01
0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 01
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 10
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 31

0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 02
0.0.3 ޖަލު / ތަނުގެ ނަން: ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް ތާރީޙް: 90 ޖަނަވަރީ 9102
0. ބަންދު ތިބޭ މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 0
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 0
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 32

1.7	ޖުމްލަ	
3.	**މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ**	
2.1	އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު	01
2.2	އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު	[redacted]
2.3	އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު	-
2.4	ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު	-
2.5	ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު	06
2.6	އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު	[redacted]
2.7	ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު	[redacted]
2.8	އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު	04
2.9	ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު	[redacted]
2.10	ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ލިބި ރޭޝިއޯ	-
2.11	ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު	-
2.12	ނަރުހުންގެ އަދަދު	-
2.13	ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން)	05
2.14	ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު	-
2.15	ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު	-
2.16	ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޚުތައް	-

9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް -
1. ބަ ންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 ގޮޅީގެ އަދަދު 01
0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 01
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 10
0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 0
0.0.2 ޖަލު / ތަނުގެ ނަން: ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ތާރީޙް: 00 ފެބްރުއަރީ 9102
0. ބަންދު ތިބޭ މީހުންނާ ގުޅޭ
0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު 10
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ 10
9. ރިމާންޑް ބަންދުމީހުންނާ ގުޅޭ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 34

0.0 ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.9 އަންހެނުންގެ އަދަދު -
03 0.0 އަހަރުން ދަށުގެ ފިރިހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
03 0.1 އަހަރުން ދަށުގެ އަންހެން ކުޑަކުދިންގެ އަދަދު -
1.5 ބިދޭސީ އަންހެނުންގެ އަދަދު -
0.0 ބިދޭސީ ފިރިހެނުންގެ އަދަދު -
0.1 ޖުމްލަ -
0. މުވައްޒަފުންނާ ގުޅޭ
9.0 އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 10
9.9 އިންވެސްޓިގޭޝަން މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.0 އެރެސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.1 ވެލްފެއާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު -
9.1 ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު 13
9.0 އެހެނިހެން ފުލުހުން/އޮފިސަރުންގެ އަދަދު .....
9.1 ޖުމްލަ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.3 އޮފިސަރުން މަސައްކަތްކުރާ ޝިފްޓްގެ އަދަދު 11
9.2 ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ....
9.01 ބަންދުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުން ތިބި ރޭޝިޔޯ -
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 35

9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު -
9.09 ނަރުހުންގެ އަދަދު -
9.00 ސަޕޯޓް ސްޓާފުންގެ އަދަދު (ލޭބަރުން) -
9.01 ޑޮކްޓަރުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.01 ނަރުހުންގެ ޝިފްޓްގެ އަދަދު -
9.00 ޑޮކްޓަރުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.01 ނަރުހުންގެ ކައުންސިލް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ -
ތާރީޙްތައް
9.03 ފާމަސިސްޓްގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރުގެތަކާއި، މުއްދަތު ހަމަވާ ތާރީޙްތައް -
1. ބަ ންދު މީހުން ބައިތިއްބާ ގޮޅިތައް
0.0 ގޮޅީގެ އަދަދު 01
0،9 ޓޯޓަލް ކެޕޭސިޓީ 01
0.0 ޖުމްލަ ޔުނިޓްގެ އަދަދު 19
0.1 މުޅިޖުމްލަ ތިބި ބަންދު މީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދު (ޒިޔާރަތް ކުރި ތާރީހުގައި) 10
0.9 ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
0.9.0 ޤާނޫނީ ގޮތުން ފާހަގަވި ކަންތައްތައް
ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިނިވަންކަން ގެއްލޭގޮތަށް މީހުން ބަންދުކުރުމަށް މޯލްވިސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ދަށުން
ބަލަހައްޓަމުންގެންދާ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންތަކާއި، ކަސްޓޯޑިއަލް ޖަލުތަކާއި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 36

ބަލަހައްޓާ ރިމާންޑު ޖަލުތަކާއި، އާންމު ޖަލުތަކުގައި ޢަމަލުކުރާ އުޞޫލުތަކާއި ގަވާއިދުތައް އަޅާކިޔުމުގައި ބަލައިފައިވާ
އަސާސީ މިންގަނޑެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާނީ އ.ދ އިން ކަނޑައަޅައިފައިވާ މަންޑޭލާ ރޫލްސްއަށެވެ. ޤާނޫނު
ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން ގިނަ ގަވާއިދުތަކެއް ހަދާފައިވާއިރު ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ބާރުލި ބިގެން ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންސް އެކުލަވާލައި ޢަމަލުކުރަމުންދާ ގިނަ ޖަލު އަމުރުތަކެއް ހުރިކަން ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވީނަމަވެސް މިއަދާ ހަމައަށްވެސް ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 3
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް، ޖަލު އަމުރުތަކަށް ޢަމަލުކުރަމުންދަނީ އެ އަމުރުތައް ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރުމެއްނެތި ކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުންނަ ޖަލުތަކަކީ ސެކިއުރިޓީ މިންގަނޑުން އެކި ކެޓަގަރީގެ މީހުން ބަންދުކުރުމަށް ހަދާފައިވާ
ޖަލުތަކަކަށްވީނަމަވެސް، ގިނަ ޖަލުތަކުގައި ހުރިހާ ކެޓަގަރީއެއްގެ މީހުންވެސް ތިބިކަމާއި، އަދި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި
ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ޤައިދީންގެ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ދަރަޖަ ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމާއި، މިހެންވީއިރު އެކި ޖަލުތަކުގައި
އެއް ކެޓަގަރީއެއްގެ މީހުންނާމެދުވެސް އެކި ގޮތަށް ޢަމަލުކުރަމުންދާކަމާއި، ކޮންމެ ޖަލަކަށް ވަކިވަކިން، ކޮންމެ ކަމަކަށް
ވަކި އުސޫލުތަކަކާއި ގަވާއިދުތަކެއް ހެދުމުން، ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންގެ މެދުގައި ތަފާތުކުރުން އުފެދި، ޖަލުގެ
އުސޫލުތައް ގިނަ ބަޔަކަށް އޮޅުންއަރައި، މިކަންތައްތައް ސާފުނުވެ އޮތުމުގެ ސަބަބުން އެތައް އަސާސީ އިންސާނީ
ޙައްޤަކާއި، މިނިވަންކަމުގެ އަސާސްތަކާ ފުށުއަރާގޮތަށް ކަންތައްތައް ހިނގައި، ކުރިއާލައި ހިނގުމުން އެއްކިބާކުރެވިދާނޭ
އެތައް މައްސަލައަކަށް ޖަލުތަކުގެ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ހުށަހެޅެމުންދާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ
ބަދަލުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 1 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ 0
ކެޓަގަރީ ކަމަށްވާ، ތަޙްޤީޤް ބަންދުކުރެވޭ މީހުންނާއި، ތަޙްޤީޤް ނިމި، ޝަރީއަތް ފެށި، ނުވަތަ ޝަރީއަތް ފެށި،
ޙުކުމްކުރުމުގެ މަރުހަލާގައި ތިބި މީހުންނަށާއި، ހުކުމެއް ތަންފީޒުކުރަމުންދާ މީހުންނަށް، އެމީހުންގެ ސަލާމަތީ ގިންތިއަށް
ރިޢާޔަތްކޮށް ލުއި ޖަލުތަކަށް ޚާއްސަ ބައިތަކެއް ހިމެނޭ ގޮތަށް ހުރިހައި ޖަލަކުން އެއްގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި،
އެއް އެސް.އޯ.ޕީ އޮތުމަކީ، ޖަލުތަކުގެ ކަންތައްތައް އެއް އުސޫލަކުން ހިންގައި، ޤައިދީން ނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ލިބިދީފައިވާ
އެންމެހައި ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ފުރިހަމައަށް ރައްކާތެރުކޮށްދިނުމަށް މަގުފަހިވެގެންދާނޭ ކަމެކެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 37

ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން، ރިމާންޑް ޖަލުތައް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 01/9100)ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު(ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގެ)9(ގެ ދަ ށުން ޢިއުލާނުކުރުމަށް ކަނޑާއަޅައިފައިވާ ރިމާންޑް ޖަލުގެ
ގޮތުގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒްގެ އިޢުލާން ނަންބަރު /10/2017/47E10-(IUL)އިން މާލޭގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ
"ޢާންމު ޖަލު ޔުނިޓު "9 އާއި ކ. މާފުށީގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ "ޢާންމު ޖަލު ޔުނިޓު "1 މިއީ ރިމާންޑް ޖަލުތައް ކަމުގައި
ކަނޑައަޅައި، އަދި ފާއިތުވީ 9103 ވަނަ އަހަރު އޭރުގެ އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު، އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރަކު
ބަންދުގައި ބައިތިއްބާފައިވާ، މިނިސްޓްރީގެ އިއުލާން ނަންބަރު /10/2018/8E10-(IUL)ގައި ބަޔާންކުރާ ޔުނިޓް 00
އަކީ ޤާނޫނު ނަމްބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (9)ގައި
ބާޔާންކުރާފަދަ ޖަލެއްކަމުގައި ދޭހަވާގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުމަކީ ޤާނޫނުގައި ކޮށްފައިވާ ތަސައްވުރު އޮޅުވާލުމަށް
ކޮށްފައިވާ ކަމެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިގޮތަށް ރިމާންޑް ގެ ގޮތުގައި އެކި ޖަލުތަކުގެ ޔުނިޓްތައް
ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، އަތޮޅު ތަކުގެ އެއްވެސް ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްއެއް، ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނެއްގައި، ރިމާންޑް ގެ ގޮތުގައި
ޔުނިޓެއް ނޫނީ ގޮޅިއެއްވެސް ކަނޑައެޅުމެއްނެތި އެތަކެއް މަސްތަކެއް މީހުން ޝަރީޢަތުގެ މަރުހަލާގައި ޕޮލިސް
ސްޓޭޝަންތަކުގައި ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި ކޯޓަކުން ކޮށްފައިވާ ހުކުމަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން
ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހުންނާއި އިޖްތިމާޢީ އެކިއެކި ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ދަޢުލަތުން ބަލަހައްޓަމުންގެންދާ މީހުން،
ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކުރާ އަސާސީ ޙައްޤަކުން ނުވަތަ މިނިވަންކަމަކުން މަޙްރޫމް ކުރެވޭނީ އެކަމަކަށް ކޮންމެހެން
ބޭނުންވާ މިންވަރަކަށް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްވެސް މީހަކަށް،
ރަހުމުކުޑަ، ލާއިންސާނީ، އިހާނެތިކަމެއް ކޮށްގެން ނުވާނެކަމަށާއި އަދި އިންސާނީ ކަރާމާތް ގެއްލޭފަދަ އަދަބެއް
އެއްވެސްމީހަކަށް ދީގެނެއް ނުވާނެކަމަށާއި، އެއްވެސް މީހަކަށް އަނިޔާކޮށްގެން ނުވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި އޮތަތީވެއާއި،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (އ)ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން "މީހަކު ކުށެއް ކޮށްފިކަން، އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ
"
ޝައްކެއްނެތި، ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތު ނުކުރެވޭނަމަ އެމީހަކީ ކުށެއްނެތް މީހަކުކަމުގައި ބަލަންވާ ނެކަމަށް ފާހަގަކުރާ މާއްދާ
ނަގަހައްޓައި، މި މާއްދާއިން ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހުންނަ މީހާއަށް ލިބިގެންވާ އެންމެހައި ހިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން
ހިފެހެއްޓުމަށްޓަކައި، ރިމާންޑްގައި ހުންނަ ބަންދުމީހާއަށް ލުއި ފަސޭގޮތް ހަދައިދިނުމަށާއި، ޓޯޗަރއިން މިނިވަންވެގެންވުން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 38

މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހަމަ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ މުޠްލަޤަށް ލިބިފައިވާ ޙައްޤެއް ކަމުގައި ކަނޑައެޅިފައި އޮތަތީވެއާއި، ހުރިހާ
ޙާލަތެއްގައިވެސް އިންސާނީ ކަރާމާތަށް ހަމަ އެންމެންމެ އިޙްތިރާމް ކުރަން ޖެހޭނެކަމާއި، އެ އިންސާނީ ކަރާމާތަށް ޙިމާޔަތާއި
ރައްކާތެރިކަން ހޯދައިދިނުމަށް ޓޯޗަރގެ ކުށް އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި، އޭގެ ޒާތުގައި، ވަކި ކުށެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އަދި
އެއީ މަޢާފު ނުލިބޭނޭ ކުށެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައިފައި އޮތަތީވެއާއި، މިހުރިހާ ކަމެއް ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި،
މިކަންތައްތައް ހިނގަނީ އެންމެ އިންސާފުވެރިކޮށްތޯއާއި، އިސްވެދެންނެވުނު ރައްކާތެރިކަން ޤައިދީންނަށް ލިބިދިނުމަށް
ޤާނޫނު ނަމްބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ން އެތައް ޒިންމާއެއް ދަޢުލަތާ
މަތިކޮށްފައިވާއިރު، މިއަދާ ހަމައަށްވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ1
ވަނަ މާއްދާގައި، މި ޤާނޫނުގެ މަޤްސަދުތައް ޙާޞިލުކުރުމަށްޓަކައި އެ ޖަލެއްގައި ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންތައްތައް
ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރާއި ބާރު ލިބިފައިވާ ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން ސް އެއް ހުންނަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މިކަން
ފުރިހަމަ ނުކުރެވި ވާކަމާއި، މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ބޭތިއްބުމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތަނެއްގައި ހުންނަންޖެހޭނެ ކަމަށް
އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ކަނޑައަޅާ ޝަރުތުތައް ކަނޑައަޅައިފައި ނުވާކަމާއި،
……………………………………………………………………………………….
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)އަށް 0 ވަނަ އިސްލާޙް ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
(ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9101)ގެ 1 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން އަދި ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕްރިޒަންސްގެ ލަފަޔާއި މަޝް ވަރާގެ މަތިން ޢަމަލު ކުރުމަށްޓަކައި ކޮންމެ ޖަލަކަށް ވަކި
ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން އެއް ކަނޑައަޅަންވާނެކަމާއި، މިގޮތުން ރިމާންޑް ޖަލު ވަކިކޮށް، ރިމާންޑް ޖަލަށް ވަކި
ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން އެއް ކަނޑައަޅަންވާނެކަމާއި، ކަސްޓޯޑިއަލް ޖަލުތަކަށް ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސްގެ ލަފަޔާއި މަޝްވަރާގެ މަތިން ޢަމަލު ކުރުމަށްޓަކައި ވަކި
ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން އެއް ކަނޑައަޅަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތްނަމަވެސް، މިކަން މިގޮތަށް ކޮށްފައިނުވާކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 39

ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ޖަލު އަމުރަކަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށަންވާނީ އެ އަމުރެއް ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންކަމަށް ބާޔަންކޮށްފައި
ވީނަމަވެސް ޖަލުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ޖަލު އަމުރުތައް އަދިވެސް ގެޒެޓްގައި ޝާއިޢު ކޮށްފައިނުވާއިރު، މިހާރު
ޢަމަލުކުރަމުންދަނީ އެސް.އޯ.ޕީގެ ނަމުގައި އުޞޫލުތަކެއް ހަދައިގެން ކަމާއި، މި އުޞޫލުތަކަކީ ޢަމަލުކުރަންޖެހޭގޮތް ކަމުގައި
ބަލައިގެން ކަމަށްވީއިރު، މިއީ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ޖަލުއަމުރުގެ މާނަ އޮޅޭގޮތަށް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނާއި
މުވައްޒަފުން ޢަމަލުކުރުމަށް ލާޒިމުވާގޮތަށް ހަދާފައިވާ އުޞޫލުތަ ކަކަށްވުމުން، މިކަމަކީ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ މާއްދާގެ
މަޤްޞަދު ގެއްލޭގޮތަށް ކުރަމުންދާ ކަމެއްކަމަށް ކޮމިޝަނުން ދެކެމެވެ.
ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 11 ވަނަ މާއްދާ ގެ (ހ) ގައި، ޖަލުގައި
މީހުން ބަންދުކުރުމުގައި ގެންގުޅެންވާނެ އުސޫލަކީ ބަންދުވުން ފިޔަވައި އިތުރު އަދަބެއް އެމީހުންނަށް ނުދިނުމާއި
އެމީހުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ އެހެން އަސާސީ ޙައްޤެއް ނިގުޅައިނުގަތުން ކަމަށާއި، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ޖަލުގެ
ރައްކާތެރިކަމާއި މަސްލަހަތު ދެމެހެއްޓުމާއި ޤައިދީން އިޞްލާޙްކުރުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ މިންވަރަށް، މި ޤާނޫނާއި މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ޤައިދީންގެ އަސާސީ ޙައްޤެއް ނުވަތަ އެއިން ބައެއް ހިފެހެއްޓުމާއި، ޖަލުގައި
ޤައިދީއަކު ހިންގާ އަމަލަކާ ގުޅިގެން ގަވާއިދުގައި ނުވަތަ ޖަލު އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޞްލާޙީ ފިޔަވަޅެއް އެޅުމަކުން،
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފުވީ ކަމަކަށް ނުބެލެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާ، ޤާނޫނު
ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)އަށް 0 ވަނަ އިޞްލާޙް ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު
ނަންބަރު 01/9101(ގެ 93 ވަނަ މާއްދާ އުނިކުރުމުގެ ސަބަބުން ، ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެދަށުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންގެ
ޙައްޤުތަކާއި އިނާޔަތްތައް ގެއްލޭގޮތަށް، ލާއިންސާނީ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލުތައް ހިންގުމަށް މަގުފަހިވެ، މުޅި މި ޤާނޫނުގެ
ރޫޙް ގެއްލުވާލައި، ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ބަލަހައްޓާ މީހުންނަށް ލިބިދިނުމަށް މިޤާނޫނު މެދުވެރިކޮށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ
ރައްކާތެރިކަން ނެތިގޮސްފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނު ނަންބަރު 00/9100 (އެންޓި ޓޯޗަރ ޤާނޫނު)ގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ 3 ގެ (ށ) ގައި އަނިޔާއެއް ދިނުމުގެ
ބޭނުމުގައި ވަކިތަނަކަށް ގެންދަނީ ކަމުގެ އި ޙްސާސް ކުރެވޭގޮތަށް، ކުރިން އެންގުމަކައި ނުލައި، ދުރާލާ ހަމަޖެހިފައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 40

ނެތްގޮތަކަށް، ބަންދުގައި ހުރި މަރުކަޒު ނޫން އެހެން މަރުކަޒަކަށް ނުވަތަ ތަނަކަށް ގެންދިއުން މިއީ އަނިޔާވެރި
ލާއިންސާނީ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނިކޮށް، ޤައިދީންނާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ
މީހުންނާއި، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުންނާ މެދު ޢަމަލުކުރަންވީ ގޮތުގެ ގަވާއިދުގެ (01)
ވަނަ މާއްދާއިން، ޖަލުގައި ހުންނަ މީހަކު ހުރި ޖަލު ނޫން އެހެން ތަނަކަށް ބަދަލު ކުރެވިދާނެ ޙާލަތްތަކެއް ކަނޑައަޅައި،
މިއިން ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ، ޖަލުގައި ހުރި މީހަކު ހުރި ޖަލު ނޫން އެހެން ތަނަކަށް ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް އެދި
އެޖަލެއްގެ ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންއަށް ހުށަހެޅިދާނެކަމާއި، ޖަލު ބަދަލުކުރާނަމަ، އެ ބަދަލު އެމީހަކު ހުރި ޖަލާއި އަދި
ބަދަލުކުރެވޭ ޖަލަށް އަންގަންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވީނަމަވެސް، ބަދަލުކުރެވޭ މީހާއަށާއި އޭނާގެ އާއިލާއަށް އެ ބަދަލާ ބެހޭ
މަޢުލޫމާތު، ބަދަލުކުރެވޭ ޖަލާއި، ބަދަލުކުރެވޭ ތާރީޚާއި ވަގުތާއި އަދި ބަދަލުކުރެވެނީ ކޮން ސަބަބަކާހުރެ، ކިހާ
މުއްދަތަކަށްކަން، އެންގުމަށް މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ގާނޫނު)ގެ 01 ވަނަ މާއްދާގައި އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑަނާޅާހައި ހިނދަކު،
މަސައްކަތް ނުކުރާ ޤައިދީން ދުވާލަކު މަދުވެގެން 0 (އެކެއް) ގަޑިއިރަށް މޫސުން ތަންދޭނަމަ، ކަސްރަތުކުރުމަށްޓަކައި އޭނާ
ބަންދުކޮށްފައިވާ ތަނުން ބޭރަށް ނެރެންވާނެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނިކޮށް، ގާނޫނު ނަންބަރު 01/9100)ޖަލުތަކާއި
ޕެރޯލްގެ ގާނޫނު(އަށް 0 ވަނަ އިޞްލާޙް ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)ގާނޫނު ނަންބަރު 01/9101(ގެ 01 ވަނަ މާއްދާއިން މި
މާއްދާއަށް ބަދަލުގެނެސް، ސަލާމަތީ ގިންތީގެ އެންމެ މަތީ ދަރަޖައިގައި ހިމެނޭ ޤައިދީން، ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން
ކަނޑައަޅާ އުސޫލެއްގެ ދަށުން ކަސްރަތު ކުރުމަށްޓަކައި އޭނާ ބަންދުކޮށްފައިވާ ތަނުން ބޭރަށް ނެރެންވާނެ ކަމަށް
ކަނޑައަޅާފައިވަނީ މަންޑޭލާ ރޫލްސްއާ ޚިލާފަށްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
0.9.9 ގަވާއިދުތަކާއި ގުޅޭ ގޮތުން ފާހަގަވިކަންތައްތައް
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-34/2016 ޤައިދީން ނާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން
ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކާއި އިނާޔަތްތަކާބެހޭ ގަވާއިދު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 41

މަންޑޭލާ ރޫލްސް އާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމަށްޓަކައި އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި ޚިދުމަތްތައް މިއީ ޖަލުން ދެވޭ އިނާޔަތްތަކާ
މުޅިން ވަކި ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި، މިހާރު ހަދައި، އޭގެމައްޗަށް ޢަމަލުކުރުން ޤައިދީންނަށް ލާޒިމްކޮށްފައިވާ
އުޞޫލުތަކާއި ގަވާއިދުތައް އަލުން މުރާޖަޢާ ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިގޮތަށް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ގޮތުން، މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތައް،
ޖަލުން ލިބިދޭ އިނާޔަތްތަކާ ވަކިކޮށް، ޖަލު އިނާޔަތްތައް ލިބުމަށްޓަކައި ޤައިދީން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ޝަރުތުތައް
ކަނޑައަޅައި، ޖަލުގައި ނުވަތަ ބަންދުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައި، ޤައިދީއަކަށް ލިބިދިނުމަށް ޤާނޫނީ ނިޒާމާއި، މިނިވަންކަން
ގެއްލޭ ގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ބަލަހައްޓާ ފަރާތްތަކަށް ދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކަކީ،
އެއްވެސް ޙާލަތެއްގައި، ހަނގުރާމާއިގެ ޙާލަތެއް، ނުވަތަ ހަނގުރާމަ ފެށިދާނެކަމުގެ އިންޒާރެއް އޮތް ޙާލަތެއް، ނުވަތަ
ސިޔާސީ ހަމަނުޖެހުމެއް އޮތް ޙާލަތެއް، ނުވަތަ ޢާއްމު ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތެއް ފަދަ އެއްވެސް ޙާލަތެއް އޮތުމަކީ،
މިފަދަ އަސާސީ ޙައްޤަކުން ޤައިދީ މަޙްރޫމް ނުކުރެވޭނޭ ޙާލަތެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އުޞޫލުތަކާއި ގަވާއިދުތައް އަލުން
މުރާޖަޢާ ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު -34/2016R(ޤައިދީންނާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި، ކޯޓު އަމުރެއްގެ
ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުންނަށް ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކާއި އިނާޔަތްތަކާބެހޭ ގަވާއިދު(ގެ 0 ވަނަ
މާއްދާއިން އަސާސީ ޚިދުމަތާއި އިނާޔަތް ވަކިކުރަންޖެހޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވޭކަމާއި، މި ގަވާއިދުގެ 0 ވަނަ
މާއްދާގައި، އެއް ނުކުތާ މެނުވީ ހިމަނާފައިވަނީ މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގައި، ރަމަޟާން މަސް ނޫން މަސްތަކުގައި ރޯދަ ހިފަން ބޭނުންންވާ ބަންދު މީހުން
ނުވަތަ ޤައިދީންނަށް ރޯދަ ހިފުމާ ގުޅޭގޮތުން ޖަލުގައި އެކުލަވާލާފައިވާ "ޖަލު އަމުރު" ގައި، އެމީހަކު ރޯދަހިފުމަށް
ބޭނުންވާ ދުވަހެއް ކުރިން ޖަލު ބަލަހައްޓާ ޑިއުޓީ އޮފިސަރުންނަށް އެންގުމުން އޭނާއަށް ހާރު ކެއުމާއި ރޯދަ ވީއްލުމާއި
ތަރާވީޙްގެ ވަގުތުގައި ކެއުން އަދި ބުއިމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އަދި ރަމަޟާންމަހު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 42

ދުވާލުގެ ވަގުތުތަކުގައި، ބިދޭސީންގެ ތެރެއިން މުސްލިމުން ނޫން އެހެން މީހުންނަށް ކެއުންބުއިމުގެ އިންތިޒާމް
ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި، ފެންވަރައި ގައިންތާހިރުވުމުގެ އަސާސީ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން
ހިމަނާފައިވާބަޔަށް، މި ޚިދުމަތް ، ޤައިދީގެ އިންސާނީ ކަރާމާތަށް ލިބިގެންވާ އިޙްތިރާމް ލިބިދިނުމާއެކު، އެމީހަކަށް
ލަދުވެތިކަމުގެ އިޙްސާސް ކުރަން ނުޖެހޭނެގޮތަށް، އައުރަ ނިވާވާނެގޮތަށް ފާޚާނާ ކުރުމުގެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެހިފައި
ހުންނަންޖެހޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ޖަލުގައި ހުންނަ ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ނިދުމުގެ އިންތިޒާމު
ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި، "ގޮދަޑި ނުވަތަ ކުނާ" ފޯރުކޮށްދޭންވާނެކަމަށް، މިހެން އޮތުމުން މަންޑޭލާ ރޫލްސް އާ
ތަޢާރުޟުވާކަމާއި، މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި، ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށްމެ، އެޤައުމެއްގައި ޢާންމުކޮށް މީހުން ނިދުމުގެ އިންތިޒާމް
ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތަށް ނިދުމުގެ އިންތިޒާމާއި، ތަންމައްޗާއި ވަސީލަތްތައް ޖަލުގެ އިދާރާއިން ފޯރުކޮށްދޭންވާނެކަމަށް
ބަޔާންކުރާކޮށްފައިވުމާއި، އަދި މިތަކެތި ބަންދުމީހުންނާ ހަވާލުކުރެވޭއިރު ހުންނަންވާނީ ސާފުތާހިރުކޮށްކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ މިގޮތަށް މި މާއްދާ ބަދަލުކޮށް، މި ބައިގައި ގޮދަޑިއަކާއި ގައިގައި އަޅާނެ ފޮތިގަނޑެއް ނުވަތަ ރަޖަލެއް
ދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި، އަދި ޞިއްޙީ ފަރުވާއަށް ބޭނުންވެގެން ވަކި ޚާއްސަ ގޮދަޑިއެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޤައިދީ އެދޭނަމަ،
އެފުރުސަތު އާއިލާއަށް ފަހިވާގޮތަށް މި ގަވާއިދަށް އިޞްލާޙް ގެންނަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 09 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންނާ މަސައްކަތް ހަވާލުކުރާއިރު އެމީހުންގެ
ސަލާމަތާ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަކީ ދައުލަތާ މަތިކޮށްފައިވާ ޒިންމާއެއްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، މި މާއްދާގައި،
"އަނިޔާކުރުމުގެ ނުވަތަ ހާނިއްކަކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި" މިހެން އޮތްއޮތުން "އަނިޔާއެއް ނުވަތަ ހާނިއްކައަކަށް ޤައިދީ
"
ހުށަނޭޅޭނެ ގޮތެއްގެ މަތިން އެމީހެއްގެ ސަލާމަތްކަން ކަށަވަރުކުރެވޭގޮތަށް ބަދަލުކޮށް، މި މާއްދާއިން ދަޢުލަތުގެ ޒިންމާ
ފުށުނާރާގޮތަށް، މައްސަލައެއް ދިމާވާ ޙާލަތުގައި މަސައްކަތް ހަވާލުކުރާ ފަރާތް ޒިންމާދާރު ކުރެވޭގޮތަށް މި މާއްދާއަށް
އިޞްލާޙް ގެންނަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 43

މި ގަވާއިދުގެ 09 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ޖަލުގައި ލިބެންހުރި ވަޒީފާއަށްވުރެ ބަންދުގައި ތިބި މީހުންގެ އަދަދު
އިތުރުވެއްޖެނަމަ، ފުރުސަތު ދިނުމުގައި އަޚްލާޤީ މިންގަނޑަށް ބަލައި، އަޚްލާޤު ރަނގަޅު މީހުންނަށް އެކަނި އިސްކަން
ދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައި އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް، އެމީހާ ހުކުމުގައި ހޭދަކޮށްފައިވާ މުއްދަތާއި، އެމީހެއްގައި ހުރި
ހުނަރާއި، ތަމްރީން ލިބިފައިވާ މިންވަރަށްވެސް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމަށް މި މާއްދާގައި ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާއަށް އިސްލާ ޙް
ގެންނަން ޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަ ށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 09 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގައިވާ ގޮތަށް މަސައްކަތްކުރުވައި، ބަންދުމީހުން ލައްވާ ވަޒީފާ އަދާކުރުވާނަމަ
އެފަރާތްތަކަށް ޤާނޫނުން ލިބިދޭ އެންމެހައި ރައްކާތެރިކަން ލިބިދިނުމަށްޓަކައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ
ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމާއި، އަދި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އާންމު ޤަރާރުގައިވާ ފަދައިން، މަސައްކަތް ކުރުމުގައި
ޢަދުލްވެރި، އަދި އެކަށޭނެ ޝަރުތުތަކެއްގެމަތިން މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ޙައްޤާއި، ވަޒީފާ ލިބުމުން މަޙްރޫމްނުވުމުގެ
ޙައްޤާއި، ހަމަ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ، ހަމަހަމަ މަސައްކަތަށް، ހަމަހަމަ އުޖޫރަ، އެއްވެސް ތަފާތު ކުރުމެއްނެތި، ލިބިގަތުމުގެ
ޙައްޤާއި، މަސައްކަތް ކުރާ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ، އިންސާނާގެ ކަމޭހިތެވިގެންވާ ދަރަޖައާ އެއްފަދަ ދިރިއުޅުމެއް، އޭނާއަށާއި
އޭނާގެ އާއިލާއަށް ހޯދައިދިނުމަށް ބޭނުންވާނެ މިންވަރަށް، ޢަދުލްވެރި އަދި އެކަށޭނަ އުޖޫރައެއް ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤު
ލިބިގެންވާއިރު، އަދި އެމިންވަރުގެ ދިރިއުޅުމަކަށް ވާސިލުވެވޭނީ އިޖްތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަމުގެ އިތުރު ވަސީލަތްތަކެއް
ލިބިގެންކަމަށް ވާނަމަ، އެފަދަ ވަސީލަތްތައް ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤުވެސް ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންކުރާއިރު،
ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެދަށުގައި ތިބޭ މީހުން ލައްވާ މަސައްކަތް ކުރުވާނަމަވެސް، ވަޒީފާ ދިނުމާއި ވަޒީފާ އަދާކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން
ހެދިފައިވާ އެންމެހާ އެސް.އޯ.ޕީތައް ހުންނަންވާނީ އިސްވެދެންނެވިފައިވާ ކަންތައްތަކާ އެއްހަމައެއްގައިކަމަށް ކޮމިޝަނަށް
ޤަބޫލުކުރެވޭތީ، ޖަލުގެ ލޯކަލް އޯޑަރުތަކަށް އިޞްލާޙްގެންނަން ޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި، ޖަލުގައި ހިންގާ ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ މިންގަނޑު، އެ
ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ތަފްޞީލު އަދި ޕްރޮގްރާމްގައި ހުރިހާ ޤައިދީންނަށް އެއްހަމައަކުން ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުޞަތު
ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަފްޞީލު އެސް.އޯ.ޕީ ގައި ހިމަނަންޖެހޭކަމާއި، މި މާއްދާގެ (ށ)ގައި ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު ހަމަވާ
މީހުންނަށް ޕެރޯލްއަށް އެދި ޤައިދީ އަމިއްލައަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ކަމަށް އޮތްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 44

މިއަކުރު ބަދަލުކޮށް، މިފުރުސަތަކީ ޤައިދީއަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤެއްކަން ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އިން ބަލައިގަނެ، މިކަން
ގަވާއިދުން ޤައިދީއަށް އަންގަމުން ދިއުން މިއީ ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މައްޗަށް ލާޒިމު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި
ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ. އަދި މިހާރު މިކަން ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތުގެ ސަބަބުން ޤައިދީން
ތަހައްމަލު ކުރަންޖެހިފައިވާ ތަކުލީފަށް ހައްލެއް ގެނެސް، މިކަން މިހެން އޮތުމުން ނާއިންސާފުން މިފުރުސަތު ގެއްލިފައިވާ
މީހުންނަށް އިންސާފު ހޯދައިދިނު މަށްޓަކައި، ޤައިދީ ރިހެބިލިޓޭޓްވެ މުޖުތަމައުއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަ ވުމަށް އޮތް ފުރުސަތު
ފުޅާކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން މިމާއްދާއަށް އިސްލާޙް ގެންނަން ޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން،
ޤައިދީން ޕެރޯލަށް ޝަރުތު ހަމަވުމުން އޮޓޯމޭޓެޑް ސިސްޓަމެއްގެތެރެއިން ފާހަގަކޮށް، އެކަމަށް އެދިގެން ޤައިދީން
އަމިއްލައަށް ހުށަހެޅުމުގެ ބަދަލުގައި ޕެރޯލް ޙައްޤުވާ ޤައިދީންނަށް އޮޓަމެޓިކުން އެކަން ހަމަޖެހިގެން ދާނެފަދަ ނިޒާމެއް
ދަތިކަމަކާނުލައި އުފެއްދިދާނެކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި، ޖަލުގައި ހުރި ޤަ އިދީގެ ނުވަތަ ބަންދުމީހާގެ އާއިލާގެ މެންބަރުންނާ ޖަލު
ސަރަހައްދުގައި ބައްދަލުކުރުމަށް ދެވޭ ފުރުސަތެއްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި އޮތްއޮތުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ
ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2010/SC-A/19 ގައި، "ބަންދުގައި ހުންނައިރުވެސް ހައްޔަރު ކުރެވިފައިވާ މީހާ ދުނިޔެއިން
އެކަހެރިކޮށްފައި ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެކަމާއި، މިގޮތުން އެމީހާގެ ބޭނުންތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތަށް، އެމީހާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއި،
ޑޮކްޓަރާއި އާއިލާގެ އަފްރާދުންނާއި ރަޙްމަތްތެރިންނާ ގުޅައި ބައްދަލުކޮށް ހެދުމުގެ ޙައްޤުން މަޙްރޫމް ނުކުރެވޭނެކަމާއި މި
ޙައްޤުތައް ލިބިދޭއިރު ޢަދުލު އިންސާފުގެ މަސްލަހަތާއި، ބަންދުގައި ހުރި ތަނުގެ ސަލާމަތަށް ޟަރޫރީވާ ވަރަށްވުރެ އިތުރަށް
"
އެއްވެސް ޤައިދެއް، ހުރަހެއް ނުވަތަ ބެލެހެއްޓުމެއްގެ ދަށުގައި ބެހެއްޓުމެއް ވިއަސް އޮވެގެން ނުވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކުރާ
ކުރުމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އިސްލާޙް ގެންނަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އަދި އިސްވެދެންނެވިފައިވާ މާއްދާއަށް "ޔޫ.އެން ރޫލްސް ފޮރ ދަ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފް ޖުވެނައިލްސް ޑިޕްރައިވްޑް އޮފް
ދެއަރ ލިބަޓީ" ގެ 12 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޖަލުގައި ބަންދުކުރާ ކުޑަކުދިން ޖަލުން ބޭރު ގުޅުންތަކުން މަޙްރޫމް
ނުވާކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެގޮތުން ދަޢުލަތުން ކުރެވެން ހުރި ހުރިހާ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި
އޮތްއޮތުމާއި، ޖަލުގައި ތިބޭ ކުޑަކުދިންނަށް އެ ކުދިންގެ އާއިލާތަކާއި، ރައްޓެހިންނާއި، މުޖުތަމައުއިން ބަލައިގަންނަ،
އެހެނިހެން އަދި އިޙްތިރާމް ލިބިގެންވާ އަމިއްލަ ޖަމުޢިއްޔާ ޖަމާއަތްތަކާވެސް މުޢާމަލާތްކުރުމުގެ ފުރުސަތު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 45

ފަހިކޮށްދޭންވާނޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނުކުތާ، ޖަލުގެ ޤައިދީން ނާއި ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި،
ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުންނަށް ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދްމަތްތަކާއި އިނާޔަތްތަކާބެހޭ ގަވާއިދު
)ގަވާއިދު ނަންބަރު R-34/2016)ގެ 01 ވަނަ މާއްދާއަށް އިތުރުކޮށް މި ގަވާއިދަށް އިޞްލާޙް ގެންނަންޖެހޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން ޖަލުގައިހުރި ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް، ޖަލުގެ ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން
ކަނޑައަޅާ އުސޫލަކުން މަހަކު މަދުވެގެން 01 (ސާދަ) މިނެޓުގެ ފޯނުކޯލް ދޭންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވުމުން، މިއީ
ޤައިދީއަށް ކޮންމެހެން ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތަކަށްވީއިރު، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި، ފޯންކޯލް ލިބޭނީ ޤައިދީގެ
ނުވަތަ ބަންދުމީހާގެ އާއިލާއަށް ގުޅުމަށް ޖަލު އޮފީހުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ނަންބަރުތަކަށް އެކަނި ކަމަށް އޮތުމުން، މި
މާއްދާގެ (ށ) ގައި މިޙައްޤު ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ދަޢުލަތަށް އޮތް ޒިންމާ ކުޑަވެ ޤައިދީއަށް ލިބިދޭ ޙައްޤު ހަނިވެގެން
ހިނގައިދާނެކަމަށް ކޮމިޝަނުން ދެކޭކަމާއި، ކޮންމެހެން ރަޖިސްޓްރީގައި ނެތް ނަމަވެސް، ވަކި ފަރާތަކަށް ގުޅުމަށް ޟަރޫރީ
ވާ ޙާލަތުގައި، ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ޤައިދީ ނުވަތަ ބަންދުމީހާ ހުށަހަޅާ ނަންބަރު ޗެކްކޮށް، އޭނާއަށް މިފުރުސަތު
ތަނަވަސްކޮށްދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށް މިގަވާއިދަށް އިޞްލާޙް ގެންނަން ޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގައި، ޤައިދީން ނުވަތަ ބަންދުމީހުންގެ ފޯނުކޯލްތައް އަޑު އެހުމާއި ރެކޯޑުކުރުމުގެ
އިޚްތިޔާރު ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންއަށް ނުވަތަ ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވާކަމަށް
އޮތުމުން، މިއީ އާންމު އުސޫލު ކަމަށް ވެގެންދާކަމާއި، މީގެ ބަދަލުގައި، މިގޮތަށް ފޯންކޯލްތައް އަޑުއަހައި ރެކޯޑް ކުރުން
ހުއްދަ ވާނީ ހަމައެކަނި ޖަލުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި ޟަރޫރަތަކަށްވާ ޚާއްޞަ ހާލަތްތަކުގައި
ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ޤާނޫނު އަސާސީގައި ޞަރީޙަ ނައްޞުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ކުށެއް ކުރުމުގެ ކުރިން އަދަބެއް ދީގެން
ނުވާނެކަމަށް ބަޔާންކުރާ އިޖްރާއުއާއި، އެއް ކުށަކަށް ދެ އަދަބެއް ނުދެވޭނެކަމަށް ބުނާ އިޖްރާއުއާއި، ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރާ
މީހުންނާއި، ބަންދުގައި ބަހައްޓާ މީހުންގެ އަސާސީ ހައްޤުތައް ހިފެހެއްޓޭނީ ކޯޓުގެ އަމުރުގައި އޮންނަ މިންވަރަށް
އެކަނިކަމަށް ބުނާ އިޖުރާއުއާއި، އަދި އެއްވެސް މީހަކަށް އެއް ކުށަކަށް ދެ އަދަބު ނުދެވޭނެކަމަށް ބުނާ އިޖުރާއުއާއި، ޒާތީ
މުއާސަލާތުތަކަކީ ހުރުމަތްތެރިވެގެންވާ ކަންތައްތައް ކަމަށް ބުނާ އިޖުރާއުއާ އެއްގޮތަށް އިޞްލާޙްކޮށް، މި މާއްދާގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 46

ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާއިލާއާ މުއާމަލާތުކޮށް، ބައްދަލުކުރުމުގެ އިން ތިޒާމު 0 (ތިނެއް) މަސްދުވަހަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނެ
މުއްދަތަކަށް ހިފެހެއްޓިދާނެކަމަށް ބުނާ މާއްދާ މިގަވާއިދުން އުނިކޮށް، މިގަވާއިދުގެ (ޅ) ގެދަށުން ޤައިދީންނަށް
ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭ ނަންބަރުތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި މުވާސަލާތީ ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުގެ ނަންބަރުތަކަށް ވާންވާނެކަމަށް
ބަޔާންކުރާ މާއްދާ، ބިދޭސީންނަ ށް އެމީހުންގެ އާއިލާއަށް ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ނަންބަރުތަކަށް ގުޅައިދެވެންވާނެކަމަށް
ކަނޑައަޅައި، އަދި މަންޑޭލާ ރޫލްސް ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (0) އާ އެއްގޮތަށް، އިލެކްޓްރޯނިކް، ޑިޖިޓަލް އަދި އެހެނިހެން
ވަސީލަތްތައް މެދުވެރިކޮށްގެންވެސް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މުޢާމަލާތުކުރުމަށް ފުރުސަތު ދޭންވާނެކަމަށާއި،
އަދި މިގޮތުން ފުރުސަތު ދިނުމުގައި މުވައްޒަފުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މި މުޢާމަލާތުތައް ކުރުމަށް ފުރުސަތުދޭނީ އެކަމަށް
ޟަރޫރީވާ މިންވަރަށް އެކަނިކަމަށް ބަޔާންކުރާ މިންގަނޑާ ފުށު ނާރާގޮތަށް، މި މާއްދާތަކަށް އިޞްލާޙް ގެންނަންޖެހޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން:
0. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 990 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)އާ އެއްގޮތަށް ޝަރީޢަތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ކުރީގައި މީހަކު
ހައްޔަރުކޮށް، ނުވަތަ ބަންދުކޮށް، ނުވަތަ މިނޫންވެސް ގޮތަކުން މީހެއްގެ މިނިވަންކަން ހިފެހެއްޓޭނޭ ހާލަތްތަކާއި
ޝަރުތުތައް މުޠާލިޢާކުރުމާއި މުރާޖަޢާކުރަމުން ގެންދިއުމާއި، އެ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަމުންދޭތޯ
ބަލަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކުރާ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް މިހާރު މިފަދަ ތަންތަނުގައި ހަދާފައިވާ އެންމެ ހައި އުސޫލުތައް ރިޕޯޓް
ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މުރާޖަޢާކޮށް، ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް އާންމުކޮށް އިއުލާންކޮށް
އެކަންތައްތައް އިޞްލާޙްކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރޖެނެރަލް ދަޢުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް ހުށަހެޅުން.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-145/2015 ޖަލު ބަލަހަ އްޓާ ފަރާތްތަކުން ބާރުގެ ބޭ ނުން ކުރުމާއި ހަތިޔާރު ގެންގުޅުމާބެހޭ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 0 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައިވާ ފަދައިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނާއި މި ގަވާއިދާއި ޖަލު
އަމުރުތަކާ ޚިލާފު ނުވާނެގޮތެއްގެ މަތިން ބިޑިއާއި، މުގުރާއި، ޕެޕަރ ސްޕްރޭ، ކަރުނަ ގޭސް، ސްޓަން ގްރެނޭޑް، ރަޔަޓް
ގިޔަރ، ޓޭޒަރގަން، ސްޓަންގަން، ރަބަރ ބުލެޓްގަން، ބާރު ސްޕީޑްގައިނުވަތަ ޕްރެޝަރުގައި ފެން ޖެހުމާއި، މީހުންގެ
ފުރާނައަށް ނުރައްކާ ނުވާފަދަ ހަތިޔާރު ބޭނުންކުރުން އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް، މިބަޔަށް، ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން
ކުރާ ޞައްޙަ އަމުރަކަށް ނުކިޔަމަންތެރިވާ ޤައިދީން ކިޔަމަންތެރިކުރުމުގެ ގޮތުން ބާރުގެ ބޭނުން ކުރަންވާނީ ޤާނޫނާއި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 47

ގަވާއިދު ހުއްދަކުރާ ގޮތެއްގެމަތިން އަދި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދު ހުއްދަކުރާ "އެންމެ ކުޑަ" މިންވަރަކަށް އެކަނިކަމަށް
ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާއަށް އިސްލާޙް ގެންނަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (0)ގައި، ހުރިހާ ޙާލަތްތަކުގައިވެސް ޤައިދީއެއްގެ ނުވަތަ ބަންދުމީހެއްގެ ގައިގައި
މުގުރުން ޖަހަންޖެހޭނީ އެ ޤައިދީއެއްގެ ނުވަތަ އެ ބަންދުމީހެއްގެ ފުރާނައަށް ނުވަތަ އެއްވެސް ގުނަވަނަކަށް ދާއިމީ
ގެއްލުމެއް ނުލިބޭފަދަ ގޮތަކަށް ބަލައިގެންކަމަށް އޮތްއޮތުން ބަދަލުކޮށް، "ދާއިމީ" ގެއްލުމެއް ނުދިނުމަކީ އަސާސީ
މިންގަނޑެއް ކަމުގައި ބަލައިގެން ނުވާނެކަމަށް މި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅަންވާނެކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ހަތިޔާރު ބޭނުންކުރަންޖެހޭ ފަދަ ހާލަތެއްކަމަށް ބެލެވޭ ހާލަތެއް ކަމުގައި
ކަނޑައަޅާ ސިފަތަކެއް ބަޔާންކޮށް، މި މާއްދާއަށް އަކުރެއް އިތުރުކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި ބާރުގެ ބޭނުން ކުރާނެކަން އަންގައި އިންޒާރު ކުރަންވާނެކަމަށް ބާޔާންކޮށްފައިވާ
މާއްދާގައި ބާރުގެ ބޭނުން ކުރެވޭނީ 0 ފަހަރު އަނގަބަހުން އިންޒާރުދިނުމަށްފަހު އެކަމަށް ކޮންމެހެން ޟަރޫރީވާ ޙާލަތުގައި
އެކަނިކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާއަށް އިސްލާޙް ގެންނަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގައި، ބާރުގެ ބޭނުންކުރި އޮފިސަރުންނަކީ ކޮބައިކަން އެނގޭގޮތަށް، ބާރު ބޭނުންކުރި
ގޮތާއި، ބޭނުންކުރި ތަކެއްޗާއި، އަދި ބޭނުންކުރީ ކޮން ޤައިދީއަކާ ދެކޮޅަށްކަން އެނގޭގޮތަށް ރެކޯޑުކޮށް، ފަހުން
މައްސަލައެއް ބަލަންޖެހިއްޖެ ޙާ ލަތެއްގައި އެ މަޢުލޫމާތު ސާފުކޮށް، އޮފިސަރުން ޖަވާބުދާރީ ކުރެވޭނޭ މިންވަރަށް
އޮންނަންވާނެކަން ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާއަށް އިސްލާ ޙް ގެންނަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގައި، ހަތިޔާރު ބަހައްޓާ ތަނާއި، އެތަކެތި ނަގާ އޮފިސަރުން އެތަކެތި ނެގި ވަގުތާއި،
ތާރީޚާއި، ނެގި ސަބަބު ލިޔުމަށްފަހު މެނުވީ އެތަކެތި ހުރި ތަނަކުން ނަގައިގެން ނުވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ)1(ސެކަންޑަރީ ޓާގެޓް އޭރިޔާގައި ޖެހުމުންވެސް ކިޔަމަންތެރި ނުވެއްޖެނަމަ،
ދެން ފައިނަލް ޓާގެޓް އޭރިޔާ ކަމަށްވާ ހަށިގަނޑުގެ ކޮންމެ ތަނެއްގައިވެސް ޖެހިދާނެކަމަށް އޮތްއޮތުން އުނިކޮށް، އެއްވެސް
މިހާކާމެދު އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލު ހިންގުމަށް ހިތްވަރުލިބޭ، ނުވަތަ މަގު ތަނަވަސްވާނޭ އެއްވެސް
ބާރެއް މިފަދަ ގަވާއިދަކުންވެސް ނުވަތަ ޤާނޫނަކުންވެސް ހުއްދަކޮށްފައި އޮވެގެން ނުވާނެކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 48

މި ގަވާއިދުގެ 02 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ)1(ގައި، އެއްތަނެއްގައި، ގިނަ އަދަދެއްގެ ބަޔަކާ ދެކޮޅަށް މުގުރު
ބޭނުންކުރަންޖެހި، ޕްރައިމަރީ ޓާގެޓް އޭރިޔާއާއި ސެކަންޑަރީ ޓާގެޓް އޭރިޔާ ފާހަގަކޮށް މުގުރު ބޭނުންކުރަން ދަތިވެއްޖެ
ޙާލަތެއްގައި، އެ ޙާލަތު ނުވަތަ އެކަމެއް ކޮންޓްރޯލް ވަންދެން މުގުރު ބޭނުން ކުރެވިދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތްއޮތު ން
ބަދަލުކޮށް، ހުރިހައި ވަގުތެއްގައިވެސް މުގުރު ބޭނުންކުރަންވާނީ މުގުރު ބޭނުންކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑާ
ޚިލާފުނުވާނޭ ގޮތުގެ މަތީން އެކަނި ކަމަށް ބަދަލުކޮށް، އަނިޔާއަށް މަގުފަހިވާގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ މުވައްޒަފެއްގެ ބެލުމުގެ
ދަށުގައިވާ ނުވަތަ އެ މުވައްޒަފުގެ އަމުރަށް، ނުވަތަ އެ މުވައްޒަފުގެ ރުހުމާއެކު، ނުވަތަ އެ މުވައްޒަފަށް އެނގިގެން
ކުރާކަމަކުން ނުވަތަ އޭނާއާމެދު ޢަމަލުކުރާ ގޮތަކުން އަނިޔާއަށް މަގުފަހިވާފަދަ ގޮތަކަށް އެއްވެސް ކަމެއް ގަވާއިދަކުންވެސް
ނުވަތަ ޤާނޫނަކުންވެސް ހުއްދަކޮށްފައި އޮވެގެން ނުވާނެކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 90 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގައި 'ކްރޮސް ބިޑި' އެޅުވުމާއި މީހާގެ އަތާ ފަޔާއެކުގައި ބިޑި އެޅުވުމަކީ
ކަނޑައެޅިގެން މަނާކަމެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި، މި އަކުރުގައި ހިމަނާ، މި މާއްދާ އިސްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 91 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި، ކަނޑުގައި ދުއްވާ އުޅަނދަކަށް މީހުން އަރުވާއިރު ލައިފް ޖެކެޓް އަޅުވާފައި
ހުރިނަމަވެސް، ބިޑި އެޅުވުމަކީ ކަނޑަށް ވެއްޓޭ ނުވަތަ ފުންމާލަންޖެހޭ ޙާލަތެއްގައި ފުރާނަ ސަލާމަތްކުރުމަށް ހުރަހަކަށްވާނޭ
ކަމެއްކަމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކަނޑު ދަތުރު ކުރަންޖެހޭ ހާލަތްތައް ގިނަވުމާއި ކަނޑުމަތީގެ އެކްސިޑެންޓްތައް ގިނަވަމުން
ދިއުމަކީ، ކަނޑުގެ މަގުން ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުން އުފުލުން މަދުކޮށް ބިޑި އެޅުވުމާމެދު އިތުރަށް ވިސްނަންޖެހޭ ކަމެއްގެ
ގޮތުގައި ކޮމިޝަނަށް ފެންނަކަމާއި، މިހެންކަމުން، މި މާއްދާގައި، ކަނޑުމަގުން ދަތުރުކުރާއިރު ބިޑި އަޅުވާނީ، އެންމެ ހައި
ސެކިއުރިޓީ މީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާއިރު، އެކަމަށް ކޮންމެހެން ޟަރޫރީވާ ޙާލަތުގައި އެކަނިކަމަށް
ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 93 ވަނަ މާއްދާގައި، "ކޭބަލް ޓައީ" އަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އާއްމުކޮށް ބޭނުންކުރާ އެއްޗެއްކަން ދެނެގަނެ،
ކޭބަލް ޓައީ ބޭނުންކުރުން މަނާކޮށް، މި މާއްދާގެ (ޅ)ގައިވާ ޖެކެޓް ބިޑި ބޭނުންކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި މެޑިކަލް އޮފިސަރެއްގެ
ހުއްދަލިބިގެން ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި މާއްދާގެ (އ) ގައިވާ ދޯރި ބިޑި މި މާއްދާއިން އުނިކޮށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް
ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 49

ގަވާއިދު ނަންބަރު R-5/2015 ވަގުތީގޮތުން ޤައިދީން ދޫކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 0 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި، މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، މިނިސްޓަރ ކަނޑައަޅާ
ޝަރުތުތަކާއެކު ޤައިދީއަކު ވަގުތީގޮތުން ދޫކުރުމުގެ ހުއްދަ ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕްރިޒަންސްއަށް ދެވިދާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި
އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް، މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ ޝަރުތުތައް ހަމަވާނަމަ، ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕްއިޒަންސް އެ ޤައިދީއަކު
ދޫކުރުން ލާޒިމްކޮށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 0 ވަނަ މާއްދާގެ (9)ގައި ބަންދުކުރެވޭ އަންހެނާގެ 0 (ހައެއް) މަސް ނުފުރޭ ގާތުން ކިރުދޭ ކުއްޖެއް
ހުރުން އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް، W.H.O އިން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން، ކުއްޖާގެ އުމުރުން
9 އަހަރު ވަންދެން ގާތުން ކިރު ދިނުމަށް ބާރުއަޅާފައިވާތީ، ތުއްތު ދަރިފުޅުގެ ޞިއްހަތު އިސްކޮށް، 1 މަހާއި 9 އަހަރާ
ދެމެދުގެ ކުޑަ ދަރިފުޅަށް މަންމަގެ ގާތުން ކިރު ލިބުމުގެ ހައްޤުން މަޙްރޫމް ނުކުރުމަށްޓަކައި، ކުއްޖާގެ މަންމަ މި
މުއްދަތުގައި އިތުރު ކުށެއް ނުވަތަ، ދަރިފުޅާއި، މުޖުތަމައުއަށް ނުރައްކާވާފަދަ ހާލަތެއް މަންމަގެ ފަރާތުން މެދުވެރިނުވާނަމަ
މަންމަ ވިހެއުމަށްފަހު އަނބުރާ ޖަލަށް ގެންނަންޖެހޭނީ 9 އަހަރު ފަހުން ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، މި މާއްދާ އިޞްލާޙް
ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 0 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 9 ޙާލަތުގެ ބޭރުންވެސް، ސިއްހީ ޙާލަތު ދެރަވެ ފުރާނައަށް
ނުރައްކާވާފަދަ ޙާލަތެއް އޮތްކަން، މެޑިކަލް ޑޮކްޓަރުގެ ލިޔުމަކުން ކަނޑައެޅުމުން، އަދި ކޮންމެ މީހަކީ އައި.ސީ.ޔޫ އަށް
ލުމުގެ ފުރުސަތާއި ތަނަވަސްކަން ނެތް މީހަކަށް ވުމަކީ އެކަށީގެންވާ ކަމެއްކަމުން، އާއިލާގެ މެންބަރަކު ދުނިޔެއާ ވަކިވެ
ދިޔުމުގެ ކުރިން ދެކިލުމުގެ ފުރުސަތު މިހާ ބޮޑަށް ހަނިކުރުމަކީ ބަންދުކޮށްފައި ހުރި މީހާ އިތުރަށް މާޔޫސްވެ، ޖަލުގެ
ނިޒާމާމެދު ނާއުއްމީދުވެ، އަލުން މުޖުތަމައުއަށް ރުޖޫއަވުމަށް ހުރަސް އެޅޭނެކަމެއްކަމުން، މިކަން މެޑިކަލް ޑޮކްޓަރެއްގެ
ލިޔުމަކުން ކަނޑައެޅުމުން މި ފުރުސަތު ޤައިދީއަށް ދެވޭގޮތަށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 50

މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، އާއިލާގެ މީހަކު މަރުވެގެން ޖަނާޒާއަށް ދިއުމަށްޓަކައި މަރުވި މީހާގެ މަރު ފޯމު
ހުށައަޅަން މަޖުބޫރުކުރުވުމަކީ، ޤައިދީ ޖަނާޒާގައި ބައިވެރިވުމަށް އޮތް ފުރުސަތަށް ހުރަސްއެޅިދާނޭ އިހާނެތި ކަމެއްކަމާއި،
ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ ކޮންމެ މީހަކީ މިފަދަ އިދާރީ ކަންތައްތައް ހަމަޖައްސައިދެވޭނޭ ފަދަ ޙާލަތެއް ނެތް މީހަކަށް
ވެދާނޭކަން މިގޮތަށް ހެދޭ ގަވާއިދުތައް ދަންނަންޖެހޭނެކަމާއި، މިގޮތަށް ހެދޭ ގަވާއިދުތައް އަބަދުވެސް އޮންނަންވާނީ
ޙައްޤުތަކަށް ވާސިލްވުމަށް މަގުފަހިވާނޭ ގޮތަށް ބައްޓަންކުރެވިފައިކަމުން، އާއިލާމީހެއްގެ ޖަނާޒާގައި ބައިވެރިވުމަށް
އެދިއްޖެނަމަ ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ވަގުތުން ހޮސްޕިޓަލަށް ގުޅައި، އެމީހަކު މަރުވެއްޖެކަން އެނގުމުން
އަވަސްވެގަންނަންވާނީ ވަގުތު އޮއްވާ ބަންދުކޮށްފައިހުރި މީހާ ޖަނާޒާއަށް ގެންގޮސްދިނުމަށްކަމާއި، ލިޔެކިޔުން
ފުރިހަމަކުރުމަކީ ޖަނާޒާގައި ފުރިހަމައަށް މީހަކު ބައިވެރިވުމަށް އޮތް އެއްވެސް ހުރަހަކަށް ވެގެން ނުވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި
މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-132/2015 ޤައިދީން ނުވަތަ ބަން ދުމީހުން ޔުނި ފޯމްލާގޮތަށް ހަމަޖައްސާފައިވާ ޖަލުތަކުގައި
ޔުނި ފޯމް ލެއްވުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދު
މިގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ 1 ،9 ، އަދި 3 ވަނަ ނަންބަރުވެސް، މަންޑޭލާ ރޫލްސްއާ ފުށުއަރާކަމާއި، މި ގަވާއިދުގެ 2
ވަނަ މާއްދާގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ދޭ ޔުނިފޯމް ބާވެގެން ނުވަތަ ހަލާކުވެގެން ބަދަލުކުރަންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި
އެކަމަށް އެމީހުންގެ އަތުން ފައިސާ ނެގުމަކާނުލައި ޔުނިފޯމް ބަދަލުކޮށްދޭންވާނެކަމާއި، މި ނިޒާމަކީ އެއްވެސް ބަޔަކު ހިންގާ
ވިޔަފާރިއަކަށް ފައިދާވާ އުސޫލުން ކޮށްގެންވާނެ ކަމެއް ނޫންކަމުން، މި މާއްދާތައް އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-186/2014 ޖަލުން ޤައިދީ އަކު ނުވަތަ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި ކޯޓު
އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ މީހަކު ފިލައިފިނަމަ، ޢަމަލުކު ރަންޖެހޭ ގޮތުގެ ގަވާއިދު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 51

މި ގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި، ޖަލުން މީހަކު ފިލައިފިކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ހިނދު، ވަގުތުން އެކަން މިނިސްޓަރ
އޮފް ހޯމް އެފެއަރޒްއަށް އަންގަން ޖެހޭނެކަމުގައި ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-136/2015 ގޭބަންދު ހުކުމާއި، އަރުވާލުން ފަދަ ހުކުމްތަކުގައި ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރަންޖެހޭ
މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދު ގެ 0 ވަނަ މާއްދާގެ (9)ގެ (ނ)ގައި ގޭބަންދުކުރުމަށް ޤައިދީއާ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން
ހަވާލުވާތާ 01 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ގޭބަންދަށް އެމީހަކު ބަދަލުކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން، އޭނާ އަށް
ކޮށްފައިވާ ހުކުމުގެ ބޭރުން ޤައިދީ ހުށަހެޅޭނީ އިތުރު އަނިޔާއަކަށް ކަމާއި، އެއީ ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ބެލުމުގެ
ދަށުގައި ބެހެއްޓުމަށް ހުންނަނީ ހައްތަހާވެސް ޖަލުތައް ކަމަށްވީތީއާއި، މިފަދަ ހަރުކަށި ގޮތަކަށް ކޯޓުން ކޮށްފައިވާ ހުކުމާ
ޚިލާފްވާގޮތަށް މި މާއްދާ އޮތް އޮތުން، ހުކުމްކުރާތާ 91 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ގޭ ބަންދަށް ބަދަލުކުރަންޖެހޭނެކަމަށް
ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި މީހެއްގެ މައްޗަށް ހުކުމެއް ކޮށްފިނަމަ، ގިނަވެގެން 1 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
ހުކުމްކުރިކަމުގެ ލިޔުމާއެކު އެ ޤައިދީއާ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ހަވާލުވާން ވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި
އޮތް އޮތުން، އެމީހާއަށް ކުރެވުނު ލުއި ހުކުމުގެ މަންފާލިބިދިނުމުގެ ގޮތުން، ޙުކުމްކުރާތާ 13 ގަޑިއިރަށް ބަދަލުކޮށް މި
މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައިވާ ލިސްޓުގައި ދޮންދަރިން، ފޮސްޓަރކޮށްގެން ބަލަހައްޓާ ކުދިން، އަދި ޤައިދީގެ
ބެލެނިވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ތިބޭ އެހެނިހެން ކުދިން ހިމަނައި މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 52

މި ގަވާއިދުގެ 03 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި އަރުވާލާފައި ހުންނަ ޤައިދީއަކު ނުވަތަ ގޭބަންދުގައި ހުންނަ ޤައިދީއަކު
ކައިވެނިކުރަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، ކައިވެނިކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި މޯލްޑިވްސް ކަރެޝަށަނަލް ސަރވިސްއަށް ސިޓީއަކުން
ހުށަހަޅަންވާނެކަމަށް އޮތުމުން، އެމީހާއަށް ލިބިދީފައިވާ ލުއި ހުކުމުގެ މަންފާ އަށް ހުރަސްއެޅެނީކަމަށާއި، އަރުވާލި ހުކުމުގައި
ތިބޭމީހުންނަށް ޚުދު މި ގަވާއިދު ންމެ ދިރިއުޅުމުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުމުގެ ޒިންމާ އޮތީ ހުކުމްކުރެވިފައިވާ މީހާއާ
މަތިކުރެވިފައިކަމުން، ކައިވެނިކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއަށް ސިޓީއަކުން
ހުށަހަޅަންވާނެކަމަށް އޮތުމުގެ ބަދަލުގައި ޤައިދީ ކައިވެނިކުރުމުން އެކަށް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއަށް އަންގަންވާނެކަމަށް
ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 02 ވަނަ މާއްދާއިން އެއްވެސް މާނައެއް، ނުވަތަ މި މާއްދާ މިގޮތަށް އޮތުމުގެ އެއްވެސް މަޤްސަދެއް
ނެތްކަމާއި މިކަމަކީ ޤާނޫނުލް އުޤޫބާތުގެ 0111 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މިގޮތުން ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހާ އޭނާ
ބަންދުކުރެވިފައިވާ ގެއިން ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ބޭރަށް ނުކުމެގެން ނުވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާކަމަކަށްވާތީ މި މާއްދާ
އެއްކޮށް އުނިކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-3/2015 ޤައިދީން ނާއި ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން
ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުންގެ ހަށިގަނޑާއި އެމީހުންގެ ތަކެތި ބަލަ އި ފާސްކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ހަށިގަނޑު ބަލައި ފާސްކުރަންވާނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުންކަމަށް
އެކަނި އޮތުމުގެ ބަދަލުގައި، އެކަން ކުރެވޭނީ، އެކަމުގެ ޤާނޫނީ ހުއްދައާއެކު، އެކަމަށް ކޮންމެހެން ޟަރޫރީވާ ޙާލަތުގައި،
އެހެން އެންވެސް ގޮތެއް ނެތިއްޖެ ހިނދެއްގައިކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގައި ތަކެތި ބަލައި ފާސްކުރާއިރު ތާރީޚާއި ގަޑި ހިމެނޭގޮތަށް ތަކެތި ބަލައި ފާސްކުރަން
ފެށުމުގެ ކުރިން ތަފްސީލުކޮށް އޮފިސަރުގެ މައުލޫމާތާއި، އަދި ބަލައިފާސްކޮށް ނިމުނު އިރު އެއެއްޗެއްގެ ޙާލަތު
އެނގޭގޮތަށް، ފޮޓޯ ނަގައި، އަދި ތަކެތި ބަލައި ފާސްކުރަން ފެށީއްސުރެ ނިމިގެން ތަކެތި ވަކި ތަނަކަށް ލައި ރައްކާކޮށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 53

ނުވަތަ އަނބުރާ އޭގެ ވެރިމީހާއާ ހަވާލުކުރެވެންދެން ސީ.ސީ.ޓީވީ ފުޓޭޖް ލިބޭގޮތަށް، މި މަރުހަލާތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
ލާޒިމްކޮށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގައި، ޚާއްޞަ ހާލަތްތަކުގައި ގޮޅިއެއް ޣައިރު ހާޒިރުގައިވެސް ބަލައި ފާސް
ކުރެވިދާނެކަމަށް އޮތް އޮތުން، ތަ ފްސީލްކޮށް، މިފަދަ ޚާއްސަ ޙާލަތެއްގައި މިކަމަށް ހުއްދަދޭނީ ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން
ކަމުގައި ކަނޑަޅައި، މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-35/2016 ޤައިދީން ނާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައް ޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި، ކޯޓު އަމުރެއްގެ
ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުން ބައްދަލުކުރުމާއި، ފޯނުކުރުމާއި، ސިޓީ ފަދަ ތަކެތި ފޮނުވުމާއި ލިބިގަތުމުގެ
ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި އޮތް ތަސައްވުރާ އެއްގޮ ތަށް ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ
އެހީތެރިކަން ހޯދުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާކަން އެ މީހަކަށް އަންގައި، އަދި ލަސްކުރުމެއް ނެތި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ
އެހީތެރިކަން ހޯދައި، އެ މީހަކު އެ ހައްޔަރު ކުރެވުނު ނުވަތަ ބަންދުކުރެވުނު މައްސަލައެއް ނިމެންދެން ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ
އެހީތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދިނުމަށް ދަޢުލަތާ މަތިކޮށްފައިވާ ޒިންމާ ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބަންދުގައި ތިބޭ
މީހުންނާއި ޤައިދީންނަށް ބޭނުންވާ ކޮންމެ ވަގުތަކު ޤާނޫނީ ވަކީލަކާ ބައްދަލުކުރެވޭނެ އިންތިޒާމު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2010/SC-A/19 އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް "ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމާއި،
"
އަމިއްލައަށް ދިފާއަށް ތައްޔާރުވުމަށް އެކަށީގެންވާ ފަސޭހަތަކާއި، އެކަށީގެންވާ ވަގުތު ލިބުމުގެ ޙައްޤު މިޤަޟިއްޔާއާ
އެއްގޮތަށް ހަމަޖައްސައިދެވޭގޮތަށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ(ށ) ގައި ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީންނާ ބައްދަލުކުރުމުގެ ފުރުސަތު އަމިއްލަ ޖަމްޢިއްޔާތަކަށް
މިނިސްޓަރ ކަނޑައަޅާ އުސޫލެ އްގެ މަތިން ދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި، މި މާއްދާއަށް މިބައި އިތުރުކުރުމަށް ކޮމިޝަނަށް
ފެންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 54

މި ގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާއިލާއާއި ރަޙުމަތްތެރިންނާ ބައްދަލުކުރުމަކީ އެމީހާއަށް
ލިބިގެންވާ އަސާސީ ހައްޤަކަށްވީތީ، 0 މަސްދުވަސް ވަންދެން ބައްދަލުވުން ހުއްޓުވުމުގެ ބާރު ޑައިރެކްޓަރ އޮފް
ޕްރިޒަންއަށް ދީފައި އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް، މި ގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) ގެ 0 ގައި އެއްވެސް ފަރާތަކަށް
ބިރުދައްކާ ބާވަތެއްގެ ވާހަކައެއް ނުވަތަ ބޭއަދަބީ ބަހެއް، ލިޔުމުން ނުވަތަ އަނގަބަހުން ބަންދުމީހުންނާ ބައްދަލުކުރާ
އެއްވެސް ފަރާތަކުން އާންމުކުރުން ނުވަތަ ފާޅުކުރުމަކީ ޖިނާއީ ކުށަކަށްވާތީ، މިފަދަ ޙާލަތެއްގައި ޖިނާއީ ކުށެއް
ކުރާމީހަކާމެދު ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް ބަދަލުކޮށް، މި ގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރަށް އިޞްލާޙް
ގެންނަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޤައިދީއާ ބައްދަލުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކުން ޤައިދީންނާ ބައްދަލުކުރުމަށް
އެދޭފަރާތުގެ ވަނަވަރު ފޮނުވުމަށް އޮތް އޮތުން އުނިކޮށް، މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި، ފޯނު ނަންބަރުތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި މުވާސަލާތީ ޚިދުމަތްދޭ ފަރާތްތަކުގެ
ނަންބަރުތަކަށް ވާންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް އޮތުން އުނިކޮށް، މިޒަމާނަކީ އިންޓަރނެޓް އެޕްލިކޭޝަން
މެދުވެރިކޮށްވެސް މާބޮޑު ޚަރަދަކާ ނުލައި ޤައުމުން ބޭރުގެ ނަންބަރުތަކާ ގުޅޭ ޒަމާނަކަށްވީތީ، ޤައިދީއަށް، ޚާއްސަކޮށް
ބިދޭސީންނަށް، ފަސޭހައިން އާއިލާއަށް ގުޅޭނެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައިދިނުމަށް ލާޒިމްކޮށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް
ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި މި މާއްދާގެ (ރ)ގައި، ޤައިދީގެ ޒާތީ މަޢުލޫމާތުގެ ސިއްރުކަން ގެއްލޭގޮތަށް
އެތަކެތި ކިޔުމުގެ މަގު ފަހިވާގޮތަށް އޮތް އޮތުން، މިއީ މިކަމަށް ކޮންމެހެން ޟަރޫރީވާ ޙާލަތުގައި އެކަނި ކުރެވޭ ކަމެއްގެ
ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި، އެކަން މި މާއްދާއިން ދޭހަވާގޮތަށް، މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 55

ގަވާއިދު ނަންބަރު R-144/2015 ޖަލުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމާއި ސުލްހަމަސަލަސްކަން ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި
ޖަލުގައި ޢަމަލު ކުރަންވީ ގޮ ތާބެހޭ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު އޮތް ގޮތުން، ޖަލުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ބުރޫ އަރާފާނޭކަމަށް އެވަގުތެއްގެ
ޙާލަތަށް ބަލާފައި ނަމަވެސް މަނާ ކުރެވޭ ތަކެއްޗަކީ ކޮބައިކަން މި މާއްދާއިން ދޭހަވާގޮތަށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް
ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 އަދި 01 ވަނަ މާއްދާގައި، ޖަލުތެރޭގައި ނުވަތަ ޔުނިޓުގެ އެތެރޭގައި ހިނގަމުންދާ ހަރަކާތްތައް ބަލައި
"މޮނީޓަރ" ކުރުމަށް، މިހެން އޮތުމުން ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހުންގެ އިންސާނީ ކަރާމާތައް ބުރޫއަރާގޮތަށް މިކަން
ނާޖާއިޒްގޮތުގައި ކުރުމަށް މަގުފަހިވާކަމާއި، މިހެންކަމުން މި މާއްދާގައި، މިކަން ކުރެވޭނީ ބަންދުމީހާގެ އިންސާނީ
ޝަރަފާއި ކަރާމާތަށް އުނިކަން ނުލިބޭގޮތަށް، ޖަލުގެ ސަލާމަތީ ކަންކަމަށް ބުރޫނާރާގޮތަށް އެކަނިކަން ދޭހަވާގޮތަށް މި
މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި، ރެސްޓްރެއިން ކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ތަކެތީގެ ތެރެއިން މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި
ކަނޑައެޅިގެން މަނާ ތަކެތި ކަމުގައި ބުނެފައިވާ ޗޭނާއި ދަގަނޑުފަދަ ތަކެއްޗަކީ މަނާ ތަކެތި ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި މި
މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-135/2015 ޤައިދީން ނާއި ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި ކޯޓް އަމުރެއްގެ
ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުން ކުރާ ކުށްތައް ބަލައި، އެމީހުންގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާ ކުށްތަކާމެދު އަޅާނެ
ފިޔަވަޅުތައް ބަޔާންކުރާ އިންޓަ ރނަލް ޑިސިޕްލިނަރީ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި، ޒާތީ މައްސަލަތައް މަދު ކުރުމަށްޓަކައި މިއަކުރުގައި ބުނާ މައްސަލަ ބަލާ
ސެކްޝަނަކީ، ކޮމިޝަނަރ މޮނިޓަރކުރާގޮތަށް އެކުލަވައިލެވޭ ބަޔަކު ހިމަނާފައި އޮންނަ ސެކްޝަނެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި،
މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 56

މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި ކޮންމެ ކުށަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބުތައް ތަފްސީލްކޮށް، މި ބާރު
ނާޖާއީޒްގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުސަތު ނުލިބޭގޮތަށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-127/2015 ޤައިދީން ނާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި، ކޯޓް އަމުރެއްގެ
ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުންނާމެދު ޢަމަލު ކުރަންވީ ގޮތުގެ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ޖަލުގެ ސަލާމަތީ ގިންތިތައް ވަ ކި ކުރެވިފައިވީނަމަވެސް ހުކުމެއް ނުކޮށް ކޯޓު އަމުރެއްގެ
ދަށުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުން ، އުސޫލެއްގެ ގޮތުން ބައިތިއްބަން ޖެހޭނީ ރިމާންޑް ޖަލެއްގައިކަމުން، ކުށެއް ކުރިކަމުގެ
ތުހުމަތުގައި ހުންނަ މީހާއަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތަކާއި ލުއިފަސޭހަކަމަކުން އެމީހާ މަހްރޫމް ނުވާނޭ ގޮތަށް، އެމީހުން ޖަލުގައި
ތިބޭ މުއްދަތުގައި، އެމީހުންގެ އަޚްލާޤު ބަދަލުކޮށް، މުޖުތަމައުގައި ރަނގަޅު އަފްރާދުންގެ ގޮތުގައި އުޅުމަށް މީހާ
ބައްޓަންކުރުމަށްޓަކައި ޖަލުގައި ހިންގޭ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައިވެސް ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިވާގޮތަށް މި މާއްދާއަށް
ބަދަލުގެނެސް މިކަން މި މާއްދާއިން ދޭހަވާގޮތަށް އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު R-162/2014 ޕެރޯލް ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (9)ގައި ޓެގް އަޅުވަނީ ދަޢުލަތުން ކަމަށްވާއިރު، އެފަދަ ތަކެއްޗަށް ހިނގާ
ޚަރަދަކީ ޤައިދީން ދައްކަންޖެހޭ ޚަރަދެއްގެ ގޮތުގައި އޮތް އޮތުން، މިޚަރަދު ދަޢުލަތުން ދައްކާގޮތަށް ބަދަލުކޮށް މި މާއްދާ
އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ގައި ޤައިދީ ތަންފީޛްކުރަމުންދަނީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށްކަމަށް
ނުވާނަމަ، މިގޮތަށް މި މާއްދާ ޕެރޯލްގެ ފުރުސަތު ލިބޭ އެންމެންގެ މައްޗަށް ލާޒިމްވާގޮތަށް އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް،
މަސްތުވާ ތަކެއްޗަށް ޓެސްޓް ކުރުން މިއީ ވަކި ތާވަލެއްގެ ތެރޭގައި ހިމަނައިގެން ޓެސްޓް ކުރުމަށް މިހާރުވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 57

ހަމަޖެހިފައިވާ އިދާރާއަކުން ކުރެވޭގޮތަށް އޮންނަ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑާއަޅައި، މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 01 ވަނަ ނަންބަރުގައި، ޕެރޯލް ބޯޑުގެ އިތުބާރު ގެއްލޭފަދަ އަމަލަކީ ކޮބައިކަން
ގަވާއިދުގައި ސާފުކޮށް ބަޔާން ކޮށްފައިނެތުމުން، މިހާރުވެސް އެތައް ޤައިދީއެއްގެ މެދުގައި އުފެދިފައިވާ، "އިތުބާރު ގެއްލުނީ
"
ކީއްވެގެންކަން ސާފުނުވެގެން ދިމާވާ ތަފާތު މައްސަލަތައް އަދިވެސް ދެމިއޮތުމަށް މަގުފަހިވެ، މީހަކަށް ލިބިދޭ ޕެރޯލްގެ
ޙައްޤު ގެއްލިގެން ޖަވާބުދާރީ ކުރުވަންޖެހޭ ޙާލަތެއްގައި ޕެރޯލް ބޯޑު ޖަވާބުދާރީ ކުރުވޭނޭ ގޮތަށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް
ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 0 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަލިވެގެން ފަރުވާ ހޯދުމަށް ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ފޮނުވާ
އުސޫލުގައި، 9 ޑޮކްޓަރުންގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަންޖެހޭނޭކަމަށް ކަނޑައަޅައިފައި އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް، މިކަމަކީ
ޖަލުގައި ހުރި ޤައިދީއެއްނަމަ ޖަލުގެ މެޑިކަލް ސަރވިސްގެ ރެކޯޑުތަކުންވެސް މީހާގެ ބަލި ޙާލަތަކީ ވަޒަންކުރަން
ބޭނުންވާނަމަ ބެލިދާނޭ ކަމަކަ ށްވާތީއާއި، މިފަދަ ކަންތައްތައް ބަލި ޙާލަތުގައި ހުންނަ މީހާއާ މަތިކުރުމުން، އެމީހަކަށް އިތުރު
ތަކުލީފަކަށްވެ، އިތުރު ނިކަމެތިކަމަކަށް ހުށަހެޅޭނޭކަމެއްކަމުން، މި މާއްދާއާއި މި މާއްދާގެ (0) ގައި ހަމަ މިގޮތަށް
ދަރިއަކު ބަލިވެގެން ދާން ޖެހިއްޖެ ނަމަވެސް ޢަމަލުކުރުމަށް ލާޒިމްކޮށްފައި އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 1 ގައި ޕެރޯލްގައި ހުރި މީހާގެ އަނބި ނުވަތަ ފިރިމީހާ ބަލިވެގެން ބޭރަށް ދާން
ޖެހޭ ޙާލަތެއްގައި އޭނާއާއެކު ދަތުރުކުރުމަށް ޕެރޯލްގައި ހުރި މީހާގެ އަޚްލާގާއި ކުށުގެ ރެކޯޑަށް ރިޢާޔަތްކުރުން ފިޔަވާ
އެހެންކަންތައްތައް ކުރުމަށް ލާޒިމްކޮށްފައިވުމުގެ ސަބަބުން، ޤައިދީ ފިޔަވައި އެހެން މީހަކު ނިކަމެތި ކަމެއް
އިހްސާސްކުރަން ޖެހޭނެގޮތަށް އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 90 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާ
ޚިލާފަށް، ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ ބޭނުމަށް މީހުން ބަންދުކުރުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއިން ތަސައްވުރުކޮށްފައިއޮތް ކަމެއް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 58

ނޫންކަމުގައިވާތީއާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ އެކުލަވައިލުމުގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީވެސް ތަޙްޤީގުގެ ބޭނުމަށް
މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ނުބޭތިއްބުން ކަމުގައި ވީތީ، ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ދަޢުވާއެއް އޭނާގެ މައްޗަށް ކުރެވުން ނުވަތަ ޖިނާޢީ
ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ތަޙުޤީޤަށް އޭނާ ބަންދުކުރެވިދާނެކަމަށް އޮތް އޮތުން ބާތިލްކުރަންޖެހޭކަމަށް
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިގަވާއިދުގެ 90 ވަނަ މާއްދާއިން މޮނިޓަރ ކުރުމަށާއި ޕެރޯލް އަލުން މުރާޖަޢާކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންތައްތައް
ރެކޯޑްކޮށް މޮނިޓަރ ކުރެވޭފަދަ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރެވިފައި އޮންނަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށް މި ނިޒާމްގެ ތެރެއިން،
ކަންތައްތައް ބަލައި މޮނިޓަރކުރާނީ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 91 ވަނަ މާއްދާގައި، ޕެރޯލްގައި ހުރި މީހެއްގެ ޕެރޯލް ބާތިލުކުރުމަށްޓަކައި ހަމަވާ މިންގަނޑުތަކެއް
ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި ނެތުމުން، މި މިންގަނޑުތައް މި ގަވާއިދުގެތެރެއިން ސާފުކޮށް ދޭހަވާގޮތަށް "އޭނާގެ ފަރާތުން
"
މުޖުތަމައަށް ނުރައްކަލެއް ވެދާނެކަމަށް ޕެރޯލް ބޯޑަށް ފެނުން މިހެން އޮތް އިބާރާތް ބަދަލުކޮށް އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 91 ވަނަ މާއްދާގައި ޕެރޯލް ބޯޑުގެ ހުރިހާ ނިންމުންތަކަކީ ވަކި އުސޫލެއްގެ ތެރެއިން މިނިސްޓަރ މުރާޖަޢާ
ކުރައްވާ ނުވަތަ ދިރާސާކުރައްވާ ނިންމުންތަކެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އަދި މިކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކޮމިޓީގައި، މަދަނީ
ޖަމްއިއްޔާތައް ހިމެނޭގޮތަށް އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ގަވާއިދު ނަންބަރު: R-223/2015، ޙުކުމް ތަންފީޛްކުރާ މީހުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ މެޑިކަލް ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ 1 ގައި، "މީހަކު މަރުވީ ޖަލުގައި ހިނގި މާރާމާރީއެއްގެ ސަބަބުން ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން
ހިނގި ވަގުތުން ފެށިގެން ގިނަގެވެން 13 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ދަޢުލަތުގެ މިނިވަން މުއައްސަސާއަކަށް
"
އެކަން ހިނގިގޮތުގެ މައުލޫމާތު ދިނުމާއެކު އެކަން ބެލުމަށް ދައުވަތުދިނުން މިހެން އޮތް އޮތުން ބަދަލުކޮށް، ދަޢުލަތުގެ
ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުންނަ މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، އެކަން ވަގުތުން މިނިވަން މުއައްސަސާތަކަށް އަންގައި، ހަށިގަނޑުބަލައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 59

ތަހްޤީޤް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ ފުރުސަތު ދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގަވާއިދުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކޭނީ ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރުގެ ރިފަރަލްއަށް
ބިނާކޮށްކަމަށް އޮތް އޮތުމާއި، ޚާއްޞަ ބަލިތަކުގެ ޑޮކްޓަރުންނަށް ދެއްކުމަށް ނުވަތަ ވަކިކަހަލަ ޓެސްޓެއް ހެދުމަށް ކަމަށް
ވީނަމަވެސް، ޖަލުގައި ހުރި މީހާ ނުވަތަ މީހެއްގެ އާއިލާ މެދުވެރިކޮށް އެޕޮއިންޓްމަންޓް ނުހެއްދޭނެކަމަށާއި، އަދި
ޑޮކްޓަރަކަށްވެސް ނުދެއްކޭނެކަމަށް އޮތް މާއްދާ އިޞްލާޙްކޮށް، ޤައިދީން ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރެއްގެ ނުވަތަ ޓެސްޓެއް
ހެއްދުމަށް ބޭނުންވާ އެޕޮއިންޓްމަންޓް، އާއިލާ މެދުވެރިކޮށް ނުހޯދޭގޮތަށް އޮތް އޮތުމުގެ ސަބަބުން، ޤައިދީއަށް ޞިއްޙީ
ފަރުވާ ލިބިދިނުމަށް އޮތް ހުރަސްތައް ނައްތާލައި، ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމާއި ޓެސްޓު ހެއްދުމަށްޓަކައި މި ފުރުސަތު ޤައިދީއަށް
ފަހިވާގޮތަށް މި މާއްދާ އިޞްލާޙް ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
)ގަވާއިދު ނަންބަރު -129/2015R)އަރުވާލުމުގެ ހުކުމުގައާއި، ގޭބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުން ޖަލުގެ ސިއްހީ
މަރްކަޒު ފިޔަވައި ރާއްޖޭގެ ސިއްހީ ފަރުވާދޭ ތަންތަނާއި ރާއްޖެއިން ބޭރުން ފަރުވާ ހޯދުމުގެ ގަވާއިދު
މި ގަވާއިދުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަރުވާލުމުގެ ޙުކުމުގައާއި ގޭބަންދުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނަށް
ޞިއްޙީ ފަރުވާ ލިބިގަތުމަށް ދަތުރުކުރެވޭނީ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ހުއްދަދޭ ޤައުމަކަށް ކަމަށް އޮތް
އޮތުން، ބަލިމީހާ އާއްމުކޮށް ދައްކާ ޑޮކްޓަރަށް ނުދެއްކި އެހެން ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކަން ޖެހިދާނެ ފަދަ ޙާލަތެއް
މެދުވެރިވެދާނެތީއާއި، ޞިއްޙީ ފަރުވާގެ ފެންވަރުގައި އެކި ޤައުމުތަކުގައި ބޮޑެތި ތަފާތުތައް ހުރުމާއި، ބައްޔަށް ބޭސް
ކުރުމަކީ ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ޚަރަދެއް ހިނގާ ކަމެއް ކަމުގައި ނުވާތީ، ބަލިމީހާގެ ފުދުންތެރިކަން ހުރި
މިންވަރަކުން އެންމެ އެކަށީގެންވާ ފަރުވާ ލިބުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާ އިޞްލާޙް
ކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 60

0. އިސްވެ ދެންނެވިފައިވާ އެންމެހާ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި، އެސް.އޯ.ޕީ ތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށް
ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކޮށްފައިވަ އިސްލާހުތައް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ގެނެވޭކަން ގަވާއިދުން
މިނިސްޓަރު ކަށަވަރުކުރަމުން ގެންދިޔުން
0.0 އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ޖަލުތަކުގައި ޢަމަލުކުރާގޮތް ބެލުމަށް ހެދި ދިރާސާއިން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގައި ދިމާވާ މައިގަނޑު މައްސަލަތައް ދިމާވާ ސަބަބުތަކަކީ ކޮބައިތޯ ބެލިއިރު، ޖަލުތަކުގެ
ކެޕޭސިޓީއަށްވުރެ ގިނައިން މީހުން ބަނދުކޮށްފައި ތިބުމާއި، އެމީހުން ބަލަހައްޓައި، ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ބޭނުންވާވަރަށް
ވަސީލަތްތައް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި ޖަލުތަކާބެހޭގޮތުން މީގެ ކުރިން ކޮށްފައިވާ ދިރާސާތަކުގައިވެސް، ޖަލުތަކުގައި
ދިމާވާ މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމަށް އޮތް އެންމެ ބޮޑު ހުރަހަކަށް ވެފައިވަނީ މުއައްސަސާތަކަށް ބޭނުންވާ އިންސާނީ އަދި
އެހެނިހެން ވަސީލަތްތައް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ދައުލަތުން ފޯރުކޮށްދެވިފައިނުވާތީކަން ތަކުރާރުކޮށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ޖަލުތަކުގައި މިވަގުތު ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހުންގެ ޢަދަދު 0111 އާ ގާތްކުރާއިރު،
ބަންދުކޮށްފައިހުރި ކޮންމެ މީހެއްގެ މައްޗަށް އެވަރެޖްކޮށް މަހަކު 01،111 (ފަނަރަހާސް) ދިވެހި ރުފިޔާއާ ގާތްކު ރާ
އަދަދެއް ޚަރަދުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ އަސާސީ އެތައް ޚިދުމަތްތަކެއް
ފޯރުކޮށްދެމުން ނުދާއިރު، މި ޢަދަދަކީ ވަރަށް ބޮޑުއަދަދެއްކަމާއި، އަދި މިއީ ދަޢުލަތަށް ކެރިކުޅަދާނަވެގެންވާ
އަދަދެއްނޫންކަން ދަޢުލަތުގެ ކަމާގުޅުންހުރި އިދާރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
އެހެންކަމުން، މި އޯޑިޓްގައި އެންމެ މުހިއްމު ކަމެއްދީގެން ބެލި އެއްކަމަކީ ޖަލުތަކުގެ އާބާދީ މަދުކުރެވޭނެ ގޮތްތައް
ހޯދުމެވެ. އަދި ޖަލުގެ އާބާދީ އިތުރުވެ، ތޮއްޖެހެން ދިމާވެފައިވާ ސަބަބުތައް ހޯދުމަށް ކުރި މަސައްކަތްތަކުން، 0 ކަމެއް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެއީ (0) ޖަލުތަކުގައި 0 ބައިކުޅަ 9 ބަޔަށް ވުރެ އިތުރުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބީ މަސްތުވާތަކެތި
ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލައިގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބިމީހުންކަމާއި އެފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ބަނދުކޮށްފައިތިބި މީހުންގެ ތެރޭގައި
ގިނައީ ޒުވާނުންކަމާއި، (9) މަ ސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނަށް ބަދަލުތަކެއް ގެނެވިފައިވާއިރު، ކުރީގެ ހަރުކަށި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 61

ކުށެއް ކޮށްގެން 91 އަހަރަށް ޖަލަށް ލާފައި އަދިވެސް މީހުން ތިބުމާއި، ހަމަ އެކުށް ކޮށްގެން މިހާރުގެ ލުއި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ބަންދުކުރަނީ އެއަށްވުރެ ކުރު މުއްދަތަކަށް ކަމަށް ކަނޑައެޅިގެން އައިސްފައިވާއިރު، ކުރީގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ހުކުމްކޮށްފައިވާ އެތަކެއް މީހުން ޖަލުގައި ދިގު މުއްދަތައް ބައިތިއްބާފައިވާކަމާއި، އަދި (0) އެކި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި
ވަކި މުއްދަތެއް ނެތްގޮތަށް ބަނދުކޮށްފައި ގިނަ އަދަދަކަށް ދިވެހިންނާއި ބިދޭސީން ރިމާންޑް ބަންދުގައި ތިބިކަމާއި، މީގެ
ތެރޭގައި ތިބި އެތަކެއް ބިދޭސީން، ޝަރީއަތް ނުނިމި 1 އަހަރަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތެއް ޖަލުގައި ހޭދަކުރަމުންދާކަމާއި، އަދި
ޖަލުތަކުގައި ތިބި ބިދޭސީންނަކީ ނިޒާމުން "ހަނދާން ނައްތާލެވިފައި" ވާ ބައެއްގެ ގޮތުގައި ތިބި ތިބުމެވެ.
ޖަލުތަކުގެ އާބާދީ މަދުކުރުމަށް ގިނަ ޤައުމުތަކުން އެތަކެއް މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްފައިވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެތެރޭގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޙާލަތަށް ބަލާއިރު އެންމެ އެކަށީގެންވާ މިސާލުތަކަކީ ނަން -ކަސްޓޯޑިއަލް
ސެންޓެންސިނގް ނުވަތަ ޖަލު ޙުކުމް ނޫން އެހެން އަދަބު ދިނުމާއި އަދި ރަނގަޅު ފެންވަރުގެ ރީހެބިލިޓޭޝަން އެންޑް
ރީއިންޓެގްރޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކެއް ޖަލުގައި ހިންގައިގެން މީހުން ކުށްކުރުން ތަކުރާރުކުމުން ދުރުހެލިކޮށް، މުޖުތަމައުއަށް
ބޭނުންތެރި ބައެއްގެ ގޮތުގައި އިޔާދުކުރުމާއި ކުރީގެ ހަރުކަށި ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ދިގު މުއްދަތައް ޖަލުގައި
ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންގެ މައްސަލަތައް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 91 ،01 އަދި 12 ވަނަ މާއްދާގެ ރޫޙާ އެއްގޮތަށް މިފަދަ
މައްސަލަތައް އަލުން މުރާޖަޢާކުރުމެވެ. (ތަފްސީލް ދިރާސާ ކަރުދާސް ރިޕޯޓުގެ ޖަދުވަލު 0 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ).
0.0.0 ނަން -ކަސްޓޯޑިއަލް ސެންޓެންސިންގް
ޖަލުގައި ބަންދުކުރުމަށް ކުރާ ހުކުމެއް ނޫން އަދަބު، ނުވަތަ ނަން -ކަސްޓޯޑިއަލް ސެންޓެންސިންގް ގެ ތެރޭގައި މައިގަނޑު
ގޮތެއްގައި ހިމެނެނީ ކޮމިއުނިޓީ ސަރވިސް ނުވަތަ ކުށްވެރިން ލައްވައި މުޖުތަމުއަށް ފައިދާހުރި މަސައްކަތެއް ކުރުވުން މިއީ
އަދަބެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުމެވެ. މީގެ އިތުރުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއި ގޭގައި ބަންދުކުރުންފަދަ އަދަބުތައްވެސް ހިމެނެއެވެ.
ކޮމިއުނިޓީ ސަރވިސްއިން ލިބޭ ބައެއް ފައިދާތަކުގެ ތެރޭގައި އެފަދަ މަސައްކަތްތަކުގައި ކުށްވެރިން ޝާމިލުކުރުމުން
އެމީހުންގެ އުޅުން އިސްލާޙްވެ، އެމީހުންގެ ދިރިއުޅުން އަލުން އާރާސްތު ކުރުމަށް ހިތްވަރުލިބިފައިވާ ބަޔަކަށްވެ،
އެމީހުންނަކީ މުޖުތަމައުއަށް ފައިދާހުރި ބަޔަކަށް ވެވިދާނެކަން ޤަބޫލުކުރެވި، ކުށުގެ މާޙައުލުން ދުރުވުމެވެ. މީގެ އިތުރުން،
މި މަސައްކަތުން ކުށްވެރިންނަށް ދައުލަތުން ޚަރަދު ކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އެމީހުންގެ ފަރާތުން މުޖުތަމައުއަށް ފައާިދުހރި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 62

ޚިދުމަތެއް ލިބުމެވެ.)ކޮމިއުނިޓީ ސަރވިސްއާ ބެހޭގޮތުން އަދި އެފަދަ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގާފައިވާ ޤައުމުތަކުގެ ތަޖުރިބާގެ
ތަފްސީލް ދިރާސާ ކަރުދާސް ރިޕޯޓުގެ ޖަދުވަލު 9 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ(.
0.0.9 ރީހެބިލިޓޭޝަން އެންޑް ރީއިންޓެގްރޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތައް
ޖަލުތަކުގައި ހިންގާ ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކަކީ، ޖަލުގައި ބަންދުކުރާ މީހުން އި ޞްލާޙްކޮށްގެން އަލުން އަނބުރާ
މުޖުތަމައުއަށް އިޔާދަކުރުމަށްޓަކައި މީހާ ތައްޔާރުކުރާ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ޖަލު ހެދުމަށްޓަކައި ހިންގާ އެންމެ ފައިދާހުރި
ޕްރޮގްރާމްތަކެވެ. މީހަކު ޖަލަށް ލުމަށް ހުކުމްކުރަނީ، އެމީހަކު އިސްލާޙްވަންދެން މުޖުތަމައުއާ ދުރުގައި ބެހެއްޓުމަކީ
އޭނާއަށް ދޭ އަދަބަކަ ށް ވުމުގެ އިތުރުން، އޭނާގެ ފަރާތުން މުޖުތަމައުއަށް ހުރި ނުރައްކަލުން މުޖުތަމައު
ރައްކާތެރިކުރުމަށްޓަކައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ޖަލުގައި ބަންދުކުރުމަށް ހުކުމްކުރާ ކޮންމެ މީހަކީ މުޖުތަމައުއަށް ނުރައްކާތެރި
މީހަކަށް ވުމުގެ ބަދަލުގައި އެ ހެން އިޖުތިމާއީ މައްސަލަތައް ހުރުން އެކަށީގެންވާ މީހުންނެވެ. މިގޮތުން ބަލާއިރު
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޚާއްޞަކޮށް މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގައި ބަންދުކުރާ މީހުން މި ގިންތިއަށް ފެތެއެވެ.
އެހެންކަމުން ޖަލުގައި ބަންދުކުރާ ކޮންމެ މީހަކީވެސް އިޞްލާޙް ވެގެން އަލުން އޭނާގެ އާއިލާއާއި ރަޙްމަތްތެރިންގެ ގާތަށް
އެނބުރި އައިސް، މުޖުތަމުއަށް ފައިދާހުރި މީހަކަށް ވުމުގެ ފުރުސަތު އޮތް މީހެއް ކަމުގެ އުއްމީދު ދޭންޖެހޭ މީހަކަށް ހެދުން
މުހިއްމެވެ. މިގޮތަށް މީހުން އިޞްލާޙްކޮށްގެން އަނބުރާ މުޖުތަމައުއަށް ގެނައުމަށްޓަކައި ރީހެބި ލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތައް
ހިންގުމަކީ ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއްކަމުގައި ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
މި ދިރާސާގައި ދުނިޔޭގެ އެކި ޤައުމުތަކުގައި ކާމިޔާބުކަމާއެކު ހިންގާފައިވާ ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގާފައިވާ
ގޮތުގެ ތަފްޞީލަށް ނަޒަރުކޮށްފައިވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ މިސާލުތަކުގެތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގިދާނެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ
ޕްރޮގްރާމްތައް ފާހަގަކޮށްފައިވާނެއެވެ.)ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކާބެހޭގޮތުން އަދި އެފަދަ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގާފައިވާ
ޤައުމުތަކުގެ ތަޖުރިބާގެ ތަފްސީލް ދިރާސާ ކަރުދާސް ރިޕޯޓުގެ ޖަދުވަލު 0 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ(.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 63

1. ޖަލުތަކަށް ކުރި ޒިޔާރަތްތަކުން ފާހަގަވިކަންކަން
1.0 ޖަލުތަކުގެ ރެޖިސްޓަރ
1.0.0 މާލެ ޖަލު
މާލެ ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ރަޖިސްޓްރީ ބަލަހައްޓަމުންދަނީ ޕްރިޒަނަރޒް އިންފޮމޭޝަން މެނޭޖްމަންޓް
ސިސްޓަމެއްމެދުވެރިކޮށް (ޕިމްސް) ކަމަށާއި މި ސިސްޓަމުން މިޖަލު ގައި ބަންދުކުރާ މީހުންގެ ވަނަވަރާއި، އެމީހުންގެ ބަންދާ
ގުޅޭ އާންމު މަޢުލޫމާތުތައް ރެކޯޑްކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެގޮތުން މާލެ ޖަލަށް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ޒިޔާރަތްކުރިއިރު މިޖަލުގައި ރިމާންޑް ބަންދަށް 002 މީހުން ތިބި އިރު
ޙުކުމްތަންފީޒު ކުރާ 003 މީހުނާއި އެކުޖުމްލަ 901 މީހުން މިޖަލުގައި ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޖަލަށް ގެނެވޭ
މީހުންނާއި، ޖަލުން ދޫކޮށްލެވޭ މީހުން މިސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މާލެޖަލަށް އަލަށްގެނެވޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށްވެސް ފުރަތަމަ ދެވޭ މަޢުލޫމާތުތަކުގެ ތެރޭގައި އާއިލާއަށް ފޯނުން
ގުޅައިގެން ވާހަކަދެއްކުމުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިފައިވާގޮތުގެ އުސޫލާއި، ޢާއިލީ ބައްދަލުވުން ދެނީ ކޮންއުސޫލަކުންކަމާއި،
މިޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންނަށް ޢާއިލާއިން ތަކެތި ޙަވާލުކުރެވޭނީ ކޮންއުސޫލަކުންކަމާއި، ޖަލުގައި ވިޔަފާރި
ކުރުމުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިފައިވަނީ ކޮންއުސޫލަކުން ކަން އަންގައިދޭކަމާއި، މީގެ އިތުރުން، އިތުރު މަޢުލޫމާތެއް ދެވެނީ
ބަންދުގައި ހުންނަ މީހާ އެކަމެއް އޮޅުންފިލުވުމަށް އެދުމުން ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.0.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު ރައްކާކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދަނީ އޮންލައިން ޑޭޓާބޭސްއެއް
މެދުވެރިކޮށްކަމަށް ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ޑޭޓާބޭސް މެދުވެރިކޮށް ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ގިނަ މަޢުލޫމާތުތަކެއް ރައްކާކޮށް
ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ބަންދުކުރާ މީހާގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ބަންދުކުރާ މީހާގެ ފޮޓޯއާއި،
ބަންދުކުރާ މީހާގެ ކުށުގެ ހިސްޓްރީ އާއި، ބަންދުގައި ހުންނަ އިރު ގޮޅިން ނެރުމާއި، ހިންގޭ މުޢާމަލާތްތަކާއި،
ބަންދަށްގެނެވޭ އިރުއާއި ބަންދުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައި ލިބޭ އަނިޔާތަކާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން ފާހަގަވާކަންތައްތަކާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 64

ބަންދަށް ގެނެވޭ މީހާގެ އާއިލާ ރޭވިފައިވާ ގޮތާއި، އޭނާ ހުއްޓުވިފައިވާ މިންވަރާއި، ހަށިގަނޑު ބަލާ ފާސްކުރެވިފައިވާ
މިންވަރާއި އަދި އިތުރު މައުލޫމާތު ރައްކާކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި އާންމު ގޮތެއްގައި ބަންދުކުރަނީ 91 ގަޑިއިރުވަންދެންކަމަށާއި، ޝަރުޢީ ކޯޓަކުން ބަންދުގެ މުއްދަތު
އިތުރުކުރާ މީހުން ދޫނިދޫއަށް ބަދަލުކުރާކަމަށާއި، އަދި ދޫނިދޫގައި ބަންދުގައިތިބޭ މީހުންގެ ތެރެއިން ސްޕެޝަލިސްޓުންނަށް
ދައްކަންޖެހޭ މީހުން މިކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ބަދަލުކުރާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން މި
ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޒިރާރަތްކުރި ވަގުތު މިތަނުގައި 09 މީހުން ބަންދުގައި ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ރަޖިސްޓްރީ އެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރަމުންދަނީ ޕްރިޒަނަރޒް އިންފޮމޭޝަން މެނޭޖްމަންޓް
ސިސްޓަމްކަމަށާއި މިމަރުކަޒަށް ގެނެވޭ ޤައިދީންގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ކުށުގެބާވަތާއި، މުއްދަތު ބަލަހައްޓަމުންދަނީ މި
ސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށްކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ބެލިބެ ލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މިމަރުކަޒަށް ޒިޔާރަތް ކުރި ވަގުތު މިމަރުކަޒުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި 01 ޤައިދީއަކު
ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޤައިދީންނަކީ ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދާ ޤައިދީންކަން މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން
ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުން އެނގެއެވެ.
1.0.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގެ ބަންދަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ ތަފްސީލް ބަލަހަށްޓަމުންދަނީ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ
ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަލަހައްޓަމުންދާ ޑޭޓާބޭސް މެދުވެރިކޮށްކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ޑޭޓާބޭސްގައި، ބަންދުކުރާ މީހާގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ކުށުގެ ރެކޯޑާއި، ބަންދުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައި ހިންގާ ހުރިހާ
މުއާމަލާތްތައް ރެކޯޑް ކުރެވޭ ގޮތަށް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެކިއެކި ބޭނުން ތަކަށް ގޮޅިއަށް ވައްދާ
ނެރެހަދާ އިރު ރެކޯޑް ކުރެވޭ ގޮތަށް ހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މި 9 ސްޓޭޝަނަށް ކުރި ޒިޔާރަތުގައި
ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި 02 މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބިއިރު މީގެ ތެރެއިން ރިމާންޑަށް ބަންދުކޮށްފައިތިބި 0 މީހަކު
ތިބިކަމާއި، އަދި ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުރީ އެންމެ މީހެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 65

1.0.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ބަންދަށް ގެނެވޭ މީހުންނާ ގުޅޭ އެންމެހާ މަޢުލޫމާތު ބަލަހައްޓަމުންދަނީ ޕްރިޒަނަރޒް އިންފޮމޭޝަން
މެނޭޖްމަންޓް ސިސްޓަމްގައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށް ޤައިދީންގެ
އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ހުކުމުގެ މަޢުލޫމާތާއި، ބަންދުގެ މުއްދަތު ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނާ ޚިލާފްވާކަމަށްބުނެ، މި ޖަލުގައި ބަންދުކުރާ ބިދޭސީންގެ މަޢުލޫމާތު މިސިސްޓަމް
މެދުވެރިކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިމީހުން ބަންދުކުރަމުންދަނީ މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަނުން،
"ރާއްޖެން ފުރުވާލެވެންދެން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް އެދޭ ފޯމް" މެދުވެރިކޮށް ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި
މިމީހުން ބަންދުކޮށްދިނުމަށް އެދުމުންކަމުގައި އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެދަށަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު ރައްކާކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދަނީ އޮންލައިން ޑޭޓާބޭސް އެއް
މެދުވެރިކޮށްގެން ކަމަށް ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޑޭޓާބޭސް މެދުވެރިކޮށް ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ
ދަށުން ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ގިނަ މަޢުލޫމާތުތަކެއް ރައްކާކޮށް އަޕްޑޭޓް ކުރަމުންދާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެގޮތުން ބަންދުކުރެވޭ މީހާގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ބަންދުކުރާ މީހާގެ ފޮޓޯއާއި، ބަންދުކުރާ މީހާގެ ކުށުގެ ރެކޯޑާއި،
ބަންދުގައި ހުންނަ އިރު ގޮޅިން ނެރުމާއި ހިނގާ މުޢާމަލާތްތަކާއި، ބަންދުކުރާ އިރު އަދި ބަންދުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައި
ލިބޭ އަނިޔާތަކާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން ފާހަގަވާ ކަންކަމާއި، ބަންދު ކުރެވޭ މީހާގެ އާއިލާ ރޭވިފައިވާ ގޮތާއި، އެމީހާ
ހުއްޓުވިފައިވާ މިންވަރާއި، ހަށިގަނޑު ބަލާ ފާސްކުރެވިފައިވާ މިންވަރާއި އަދި އިތުރު މައުލޫމާތު ރައްކާކޮށް
ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ކޮމިޝަނުން މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޒިޔާރަތްކުރިއިރު 01 މީހަކު ބަންދުކޮށްގެން
ބަލަހައްޓަމުންދިޔަކަން ވަނީފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 66

1.0.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު ރައްކާކޮށް ބަލަ ހައްޓަމުންދަނީ އޮންލައިން
ޑޭޓާބޭސްއެއް މެދުވެރިކޮށްގެންކަމަށް ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޑޭޓާބޭސް މެދުވެރިކޮށް ފުލުހުންގެ
ބެލުމުގެ ދަށުން ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ގިނަ މަޢުލޫމާތުތަކެއް ރައްކާކޮށް އަޕްޑޭޓް ކުރަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެގޮތުން ބަންދުކުރެވޭ މީހާގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ބަންދުކުރެވޭ މީހާގެ ފޮޓޯއާއި، އޭނާގެ ކުށުގެ ރެކޯޑާއި ބަންދުގައި
ހުންނަ އިރު ގޮޅިން ނެރުމާއި، ހިނގާ މުޢާމަލާތްތަކާއި، ބަންދުކުރެވޭއިރާއި ބަންދުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައި ލިބޭ
އަނިޔާތަކާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން ފާހަގަވާ ކަންކަމާއި، ބަންދުކުރެވޭ މީހާގެ އާއިލާ ރޭވިފައިވާގޮތާއި، އޭނާ ހުއްޓުވިފައިވާ
މިންވަރާއި، ހަށިގަނޑު ބަލާ ފާސްކުރެވިފައިވާ މިންވަރާއި އަދި އިތުރު މަޢުލޫމާތު ރައްކާކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިތަނުގައި މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށް 9 ބްލޮކް ހުރިއިރު، އެއް ބްލޮކް ގައި 01 ގޮޅި
އަދި އަނެއް ބްލޮކްގައި 1 ގޮޅި ހުންނަކަމާއި، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު މި ތަނުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބީ 0
މީހުންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަލަހައްޓަމުންދާ ސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށް
އެތަނުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ގޮޅިއަށް ލުމަށްފަހު ހިނގާ މުޢާމަލާތްތައް ރައްކާކޮށް އަޕްޑޭޓް
ކުރަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ބެލި ބައެއް ބަންދުމީހުންގެ ބައެއް
މުއާމަލާތްތައް ގަވާއިދުން އަޕްޑޭޓްވެފައި ނުވާކަމާއި، މީގެ އިތުރުން ވަކި ރަޖިސްޓްރީއެއްގެ ގޮތުގައި 'ވަގުތީ ހައްޔަރު
'
ފޮތަކާއި ދާއިމީ ހައްޔަރު ފޮތެއް އޮތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ފޮތްތަކުގައި ވަގުތީ ގޮތުން ބަންދުކުރާ މީހުންގެ
މަޢުލޫމާތު ރައްކާކުރާއިރު ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ކޯޓުން ޙުކުމްކުރާ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތާއި، ބަންދުގެ މުއްދަތު މި ފޮތުގައި
ރެކޯޑުކުރާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ސްޓޭޝަންގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށްޓަކައި ހުންނަނީ 01 ގޮޅީގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 67

ގޮޅިބަރިއެކެވެ. ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރިއިރު ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބީ 1 މީހުންކަމާއި، ސްޓޭޝަންގެ
ލިޔެކިޔުންތައް ބެލިބެލުމުން، އެންމެ ކަންބޮޑުވާ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވަނީ ކޯޓް މަރުހަލާގައި މުއްދަތު ޖެހުމުގައި
ހުރި އާދަޔާ ޚިލާފު އުޞޫލުތަކެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިހުރި މީހަކު
މައުލޫމާތު ދީފައިވާ ގޮތުގައި އޭނާ ހައްޔަރުކޮށްފައިވަނީ އޭނާގެ ގެއަށް ކޯޓު އަމުރަކައިނުލައި ފުލުހުންވަދެގެންކަމަށާއި،
ގެއަށް ވަނީ ތަފާތު ތުހުމަތެއް ކޮށްގެންކަމަށާއި އަދި އޭނާގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް
ހޯދާފައިވާ ހެކީގެމައްޗަށް ބިނާކޮށްކަމުގައެވެ. މީގެ އިތުރުން، މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިހުރި މީހަކު ހުރީ ޑްރަގް
ވިތްޑްރޯވަލްސްގެ އަސަރުތައް އައިސްފައިކަމުގައި ޤަބޫލުކުރެވިގެން އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމުން
އެމީހާގެ ޞިއްޙަތު ރަނގަޅު ކަމުގައި ފައިލްތަކުގައިވާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ބައެއް މީހުން އެތަނުގައި
ބަންދުކުރީއްސުރެ 9 ހަފްތާ ވީއިރުވެސް ތަޙްޤީޤަށް ސުވާލެއް ކޮށްފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި
ބަންދުކޮށްފައިތިބި ބައެއް މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރިއިރު އެމީހުންގެ ގެއަށް ފުލުހުން ވަންނައިރު ގޭގެ ވެރިފަރާތަށް ކޯޓު
އަމުރު ދެއްކުމަށް އިންކާރުކުރާކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ލ. ގަމު ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރާ މީހުންގެ ފައިލްތައް ބެލިބެލުމުން ބަންދުކުރާ މީހުންގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު
އިތުރުކުރުމުގައި ލ. ގަން އަދި ލ. ފޮނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ބޭނުންކުރާ އުސޫލުތަކާމެދު ސުވާލު އުފެދޭފަދަ
ކަންތައްތައް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިގޮތުން ފާހަގަކުރެވުނު ބައެއް ކަންތައްތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ:
 ތޫނު ހަތިޔާރު ބޭނުންކޮށްގެން، މީހަކަށް ހަމަލާދީ، ޒަހަމްކޮށްލާފައިވާ މައްސަލައިގައި މުޖުތަމައުގެ ސަލާމަތާ
ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި، އަދި ހެއްކަށް ނުފޫޒްފޯރުވަފާނެކަމަށް ފެންނާތީ (1 ދުވަސް)
 ޖިންސީ ގޯނާ ކުރިކަމުގެ ތުހުމަތުގައި 01 ދުވަސް؛
 ބަނގުރާކެއްކުމުގެ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި 01 ދުވަސް؛
 މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުނު 0(ރަބަރު ކޮތަޅު) ކަމުގެ ތުހުމަތުގައި 01 ދުވަސް؛
 މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުނުކަމުގެ ތުހުމަތުގައި ގެނެސް ޗެކް ކުރި ކުރުމުގައި އަތުން 00 ސެލޯފިންކޮޅު ފެނުނު
ކަމުގެ ތުހުމަތުގައި 01 ދުވަސް؛
 ވަގަށް ކުރުނބާ އަޅައިގެން ވިއްކިކަމުގެ ތުހުމަތުގައި 01 ދުވަސް؛
 މަސްތުގެ ޙާލަތުގައި ތިބިކަމުގެ ތުހުމަތަށް 01 ދުވަސް؛
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 68

 ބަންދުގެ މުއްދަތު 01 ދުވަސް ޖަހައިފިނަމަ މުއްދަތު ޖަހަނީ ބަންދުގެ މުއްދަތު ހަމަވާން 0 ދުވަހަށް
ވުމުންކަމާއި، ދެވަނަ ފަހަރަށް ކޯޓަށް ގެންގޮސް އިތުރު މުއްދަތެއް ޖެހުމަކީ އާންމު ކަމެއްކަން؛
 ލިޔެކިޔުންތައް ބެލި ބެލުމުން، ކޯޓް އަމުރު، މަޢުލޫމާތު ފޯމާއެކު އެޓޭޗްކުރެވިފައިނުވާކަން؛
 ފިހާރައެއްގެ ސޭޓުގެ ކަރުގައި ހިފާ، ބިރުދެއްކުމަށްފަހު، ކައުންޓަރުގެ ވަތްގަނޑުގައި ހުރި ފައިސާތައް
ފޭރިގަނެފައިވާ މައްސަލަ 01(ދުވަސް).
1.0.2 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންގެ ރަޖި ސްޓްރީ ބަލަހައްޓަނީ ޕްރިޒަނަޒް މެނޭޖްމަންޓް ސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށްމަށާއި، އަދި މި
ސިސްޓްމުން މިޖަލަށް ގެނެވޭ ޤައިދީންގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ހުކުމުގެ ތަފްސީލްތަކާއި، ހުކުމުގެ މުއްދަތު
ބަލަހައްޓަމުންދާކަންވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރިއިރު މިޖަލުގައި ޙުކުމްތަންފީޒުކުރަމުންދާ
910 ޤައިދީންނާއި 9 ކުޑަކުދިން އަދި ރިމާންޑު ބަންދަށް ބަންދުކޮށްފައިވާ 0 ކުޑަކުއްޖަކު ތިބި އިރު، އެކުޖުމްލަ 900
ބަންދުމީހުން މިޖަލުގައި ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ބަންދުކުރާ މީހުންގެ ރަޖިސްޓްރީ ބަލަހައްޓަމުންގެންދަނީ ޕްރިޒަނަޒް އިންފޮމޭޝަން މެނޭޖްމަންޓް ސިސްޓަމް
މެދުވެރިކޮށް ކަމަށާއި، މިސިސްޓަމުން ބަންދުކޮށްފައިހުރި މީހާގެ އާންމު މަޢުލޫމާތާއި، ފޮޓޯއާއި، ހުކުމުގެ ބާވަތާއި،
މުއްދަތު އަދި ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހިނގާ ގިނަ މުޢާމަލާތުތަކެއް ރައްކާކޮށް ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށް ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ޙުކުމް ފުރިހަކުރާ މީހުންނާއި، ޕެރޯލަށް ފުރުސަތު ހަމަވާ
މުއްދަތާއި، އާއިލީ ބައްދަލުވުންތަކާއި، އެކަހެރި ބައްދަލުވުމާއި، ހާދިސާ ރިޕޯޓްތަކާއި، ގޮޅިތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކާއި،
ފޯނުކޯލު ދެވޭ މިންވަރާއި، ޤައިދީން ނުވަތަ ބަންދުމީހުން ހަލާކުކުރާ ތަކެތީގެ ތަފްސީލާއި، ވަޒީފާ ދެވޭ ޤައިދީންގެ
މަޢުލޫމާތާއި، ޞިއްޙީ އެކިއެކި ކަންކަމާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތުގެ އިތުރުން ގިނަ ގޮތްގޮތަށް ތަފާސްހިސާބު ނެގެން ހުރިކަން ވަނީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 69

ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ސިސްޓަމުން މަޢުލޫމާތު އަޕްޑޭޓް ކުރަމުންދަނީ އެ ދާއިރާއަކާ ގުޅޭ ސެކްޝަނަކުން ކަމަށާއި އެގޮތުން
މެޑިކަލްއާއި، ޤައިދީންގެ ވެލްފެއަރ ކަންކަމާއި އަދި ޤައިދީންނަށް ދެވޭ އިނާޔަތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތުތައް، މުވައްޒަފުން
އަޕްޑޭޓް ކުރަމުންދާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ކޮމިޝަނުން މާފުށި ޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު މިޖަލުގެ ބަންދުގައި 0110
މީހުން ތިބި ކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް މިޖަލުގެ ކެޕޭސިޓީއަކީ 191 މީހުންގެ ޖާގަ ކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިއީ ޖަލުގެ ކެޕޭސިޓީއަށް ވުރެ 00.3% އިތުރު ޢަދަދެއްކަން ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކުރަމެވެ.
1.9 ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ގިންތިކުރުން
1.9.0 މާލެ ޖަލު
މިޖަލުގައި ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރަމުންދާ މީހުންނާއި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހުން ބައިތިއްބާފައިވަނީ ޙުކުމް ކޮށްފައިވާ މީހުންނާއި
ޝަރީޢަތުގެ މަރުހަލާ ނުނިމި ތިބި މީހުންނާއި، ތަފާތު ކުށުގެ މީހުން އެއްކޮށް މަސްހުނިވާގޮތަށްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އަދި މީހުން ބޭތިއްބުމަށް 9 ޔުނިޓް ހުރިއިރު ރިމާންޑު ބަންދު މީހުންނަށް ޚާއްޞަކުރެވިގެން އެހެން އިމާރާތެއްގައި
"އެނެކްސް"ގެ ނަމުގައި މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭ ގޮޅިތަކެއް ހުރިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިތަންތަނުގައި
ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހުން ގިންތިކޮށްފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޖަލުގައި 9 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކުގައި 1
މީހުންތިބިއިރު، 1 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކުގައި 01 މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މިމީހުންގެ ތެރޭގައި ތަފާތު އެކި ބާވަތްތަކުގެ ކުށްތައް ކޮށްފައިވާ މީހުންނާއި، އެކި އުމުރުފުރާގެ މީހުންނާއި އަދި ބިދޭސީން
ތިބިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ގޭންގުތަކަށް ނިސްބަތްވާ ނުރައްކާތެރި މީހުންނާއި ކުޑަކުދިންނަށް
ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ މައްސަލައިގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ލަނީ ވަކި ގޮޅިތަކަކަށްކަމަށާއި، އެގޮތައް ޢަމަލުކުރަމުންދަނީ
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ މެދުގައި މާރާމާރީ ފަދަ ކަމެއް ހިނގާފާނެތީކަމަށް މިޖަލުގެ އޮފިސަރުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.9.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މިކަސްޓޯޑިއަލްގައި މީހުން ބަންދުކޮށް ބެލެހެއްޓުމަށް ހުރި ގޮޅިތަކުގައި އަންހެނުންނާއި ފިރިހެނުން ވަކިން ބަންދުކުރެވޭ
ގޮތަށް ހުރިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި ކުޑަކުދިން ބަންދުކުރުމަށް ގޮޅިއެއް ޚާއްޞަ ކޮށްފައިވާއިރު، މި ގޮޅި ހުރީ
ފިރިހެނުން ބަންދުކުރުމަށް ހުރި ގޮޅިތަކާ އިންވެގެންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން މި ގޮޅީގައި ބަންދުކުރާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 70

ކުޑަކުދިންނަށް ބޮޑެތިމީހުން ބަންދުކުރާ ގޮޅިތަކުގެ މަންޒަރު ފެނި، އަޑު އިވެން ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެހެންނަމަވެސް މި ތަން ހެދިފައި ހުރިގޮތުން ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް މިތަނުގައި އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިން ބަންދުކޮށްގެން
ގެންގުޅެވެންނެތްކަން ތަނުގެ އިސް އޮފިސަރުން ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ކުށުގެ ތުހުމަތުގެ ބާވަތުން
މީހުން ގިންތިކޮށްގެން ގެންގުޅެވެން ނެތްކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް ދެ ގޭންގަކަށް ނިސްބަތްވާ މީހުން އެއްގޮޅިއަށް ނުލުމަށް
އިސްކަންދޭކަން މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި ބިދޭސީން ބަންދުކުރާނަމަ ވަކި ގޮޅިއެއްގައި ބޭތިއްބުމަށް
އިސްކަންދޭކަމަށާއި އެގޮތުން މިތަނުގައި ހުސްކޮށް ހުންނަ ގޮޅިއަކަށް ބިދޭސީން ލާކަމަށް މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތު
ދީފައިވެއެވެ.
1.9.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ޤައިދީން ބަންދުކޮށްފައި ތިބެނީ ގިނަބަޔަކު އެއްތަނެއްގައި ނިދާގޮތަށް ހަދާފައިހުންނަ ތަނެއްގައެވެ. މިތަނަކީ
ހުކުމުގެ ފަހު މަރުހަލާއާއި، އަޚްލާގީ ގޮތުން ރަނގަޅުކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީން ތިބޭ ތަނަކަށް ވުމުން
މިތަނުގައި ޤައިދީން ގިންތިކޮށްގެން ބަލަހައްޓަމުން ނުދާކަމަށް މުވައްޒަފުން ދިން މައުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.9.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ދެ ސްޓޭޝަންގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށްޓަކައި ކޮންމެ ސްޓޭޝަނެއްގައި 01 ގޮޅީގެ ގޮޅިބަރިއެއް ހުރެއެވެ. މި
ގޮޅިތަކުގައި މީހުން ބަންދުކުރާއިރު ބޮޑެތި ކުށްތަކުގައި ބަންދުކުރާ މީހުންނާއި ކުދި ކުށް ތަކުގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ވަކިން
ބޭތިއްބުމަށް އިސްކަންދޭކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތައް ފިޔަވައި އިތުރު ތަނެއް މީހުން
ބަންދުކުރުމަށް ނުހުންނަކަމަށާއި، އެހެންކަމުން ކުޑަކުއްޖަކު ބަންދުކުރަންޖެހުނުކަމުގައި ވީނަމަވެސް ބަންދުކުރަނީ މި
ގޮޅިބަރީގެތެރެއިން ވަކި ގޮޅިއެއްގައިކަމަށް އޮފިސަރުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މި ގޮޅިތަކުގައި އަންހެނުން
ބަންދުނުކުރާކަމަށާއި، އަންހެނަކު ބަންދުކުރަން ޖެހޭނަމަ ބަންދުކުރަނީ ގޭގައި ކަމަށް ސ.ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން އިން
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން ސ. ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވުނީ، އެތަނުގައި
ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންގެ ކުށުގެ ބާވަތަށް ބަލައިގެން ގިންތިކޮށްފައި ނުވާކަމާއި، އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިން ޤާނޫނާ
އެއްގޮތަށް ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެވޭނެގޮތަށް ހަދާފައިވާ ތަނެއް މިސްޓޭޝަންގައި ނެތްކަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 71

ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި އަންހެން ފުލުހަކު ނެތުމުން އެއްވެސް ވަރަކަށް މިސްޓޭޝަންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް
ގެނެވޭ އަންހެނުން ބަލައި ފާސް ނުކުރެވޭ ކަމަށާއި އަދި ބަންދުކޮށްގެން ނުގެންގުޅޭ ކަމަށްވެސް ވަނީ މަޢުލޫމާތުލިބިފައެވެ.
ކޮމިޝަނުން ސ. ހުޅުދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވުނީ، އަންހެނުންނާއި ކުޑަކުދިން ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް
ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެވޭނެގޮތަށް ހަދާފައިވާ ތަނެއް މިސްޓޭޝަންގައި ނެތްކަމެވެ.
1.9.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
ހުޅުމާލެ ޖަލަކީ ސެކިއުރިޓީ މިންގަނޑުން ލޯ ކެޓަގަރީގެ ޖަލަކަށްވުމުން މިތަނުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ޤައިދީންނަކީ
ދިގުމުއްދަތައް ޙުކުމްތަންފީޒްކުރާ ޤައިދީންނަށްވުމާއި، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންކަމުން މިތަނުގައި ޤައިދީން ގިންތިކޮށްގެން
ބަންދުކޮށްފައި ނުތިބޭކަން މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މައުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުންވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިޖަލުގައި ބަންދުކޮށްގެން ބަލަހައްޓަމުންދަނީ ހަމައެކަނި ފިރިހެނުން ކަމަށާއި، ޤައިދީންނަށް
ޚާއްޞަކުރެވިގެން ދެ ގޮޅިއެއް ހުރިއިރު، މި ގޮޅިތަކަކީ ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން އެއްފަހަރާ ނިދޭ ގޮތަށް އެނދާއި، ގޮދަޑި
އަދި ފަންކާ އާއި ބޮކި ހަރުކޮށް ފައިވާ ގޮޅިތަކެއްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ޖާގަ
ހުރިއިރު، މިތަނުގައި އެކި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގެ މީހުން ޙުކުމް ތަންފީޒު ކުރަމުންދާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނާ ޚިލާފުވީކަމުގެ ތުހުމަތުގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ފުރުވާލެވެންދެން ބިދޭސީން
ބަންދުކުރުމަށްޓަކައި ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ބޮޑު ދެ ގޮޅި ހުރިކަމާއި، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރި ދުވަހު ބިދޭސީން ބަންދުކޮށްފައި
ތިބީ މިތަނުން އެއްގޮޅީގައިކަމާއި، ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން އެއް ގޮޅިއެއްގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބިއިރު، މި ގޮޅިއާ
އެކަށީގެންނުވާ އަދަދަކަށް މިތަނުގައި މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ބިދޭސީންނާއި ޙުކުމްތަންފީޒު ކުރަމުންދާ ދިވެހިންނާ ދެމެދު ބޮޑެތި ތަފާތުކުރުންތަކެއް ހުރިއިރު ބިދޭސީން މި
ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެމުންދަނީ ޤާނޫނު އަސާސީއިން މީހުން ބަންދުކުރުމުގައި
.............އަދި މިއީ
....
.... ކުރަމުންދާ ކަމެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 72

1.9.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށް 0 ޖަލެއް ހުރެއެވެ. މިތަނުގެ 0 ނަންބަރު ޖަލަކީ
އަންހެނުންނަށް ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ ބައެއްކަމާއި، ދެން ހުރި ޖަލުތަކަކީ ފިރިހެނުންނަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ޖަލުތަކެއްކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން 1 ނަންބަރު ޖަލުގައި ކުޑަ ފިރިހެން ކުދިން ބަންދުކުރުމަށް އެއް ގޮޅި
ޚާއްސަކޮށްފައިވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެއެވެ. ނަމަވެސް 1 ނަންބަރު ޖަލުގައި 0 ގޮޅި ހުންނައިރު،
ކުޑަކުދިން ބަންދުކުރުމަށް ހުރި ގޮޅީގައި ބަންދުކުރާ ކުޑަކުދިންނަށް ބޮޑެތި މީހުން ފެންނަ ގޮތަށް ހުރިކަމާއި، މަންޒަރު
ފެނި، އަޑު އިވޭގޮތަށް ހުރިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. 1 ނަންބަރު ޖަލަކީ މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭގޮތަށް
ފަރުމާކޮށްގެން ހަދާފައިވާތަނެއް ނޫންކަމާއި މިތަން ހަދާފައިހުރި ގޮތުން، މިތަނަކީ ބަންދުމީހާއަށް އަމިއްލަ ނަފްސަށް
ގެއްލުންދިނުމާއި، އަމިއްލައަށް މަރުވުމުގެ ފުރުސަތު އޮތްގޮތަށް ހުރި ތަނެއް ކަމާއި، މީގެކުރިންވެސް މިޖަލުގައި މީހަކު
ދަންޖެހިގެން މަރުވެފައިވާކަން އޮފިސަރުން ދީފައިވާ މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މި ޖަލުގެ ގޮޅިތަކުގައި
ހުންނަ ފާޚާނާތަކުގެ ދޮރުފަތް ހުންނަނީ އެތެރެއަށް ހުޅުވޭގޮތަށް ކަމަށާއި، އެހާ ކުޑަ ތަނެއްގައި މިގޮތަށް ހުރުމުން މީހަކު
ހޭނެތިގެން ވެއްޓުންފަދަ ކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ ފާޚާނާއިން ނެރުމަށް ދަތިވެ، ނުރައްކާތެރި ޙާލަތަކަށް ދިއުން ގާތްކަމަށް
ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ނާއި އޮފިސަރުން ދީފައިވާ މައުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މީހުން ބަންދުކުރުމުގައި ކުށުގެ ބާވަތާއި، ބަންދުމީހުންގެ ޙާލަތައް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ބަންދު ކުރާކަން
ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އެގޮތުން ބޮޑެތި ކުށްތަކުގައި ބަންދުކުރާ މީހުން 0 ނަންބަރާއި 1 ނަންބަރު ޖަލުގައި ބަންދުކޮށް،
ބިދޭސީންނާއި ދުވަސްވީމީހުން ބަންދުކުރަމުންދަނީ 1 ނަންބަރު ޖަލުގައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ވަކިން ބަލަހައްޓަންޖެހޭ މީހުން ބަންދު ކުރަނީ 9 ނަންބަރު ޖަލުގައި ހަދާފައިހުރި
ވަކި ގޮޅިތަކުގައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.9.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށް 01 ގޮޅި ހުރިކަމާއި، މި ތަނުގައި މީހުން ބަންދުކުރުމުގައި ގިންތި
ކުރަމުންނުދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކުޑަކުދިންނާއި އަންހެނުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށް ވަކި ޚާއްޞަ ގޮޅިއެއް
ނުހުންނަކަމަށާއި އަދި ކުއްޖަ ކު ބަންދުކުރަންޖެހިއްޖެ ޙާލަތެއްގައި ބަންދުކުރަނީ ބޮޑެތި މީހުން ބަންދުކުރުމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 73

ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ ގޮޅިތަކުގައި ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން އަންހެނުންވެސް މި
ގޮޅިތަކުގައި ބަންދުކުރާ ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ.
1.9.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށް ހުންނަނީ 01 ގޮޅި ކަމަށާއި، މި ތަނުގައި މީހުން ބަންދުކުރާއިރު ދެ ގުރޫޕަކަށް
ނިސްބަތްވާ މާރާމާރީގެ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ގެނެވޭ މީހުން ވަކި ގޮޅިތަކުގައި ބައިތިއްބާ ކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް ކުށުގެ
ބާވަތަށް ބަލައި، ބަންދުމީހުން ގިންތި ކުރަމުން ނުދާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ކުޑަކުއްޖަކު
ބަންދުކުރަންޖެހޭ ޙާލަތްތަކުގައި ގިނަފަހަރު ކުދިން ބަންދުކުރަމުންދަނީ ގޭގައިކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް ބައެއް ޙާލަތްތަކުގައި
ބޮޑެތިމީހުން ބަންދުކުރާ ގޮޅިބަރީގައި ކުދިން ބަންދުކުރާ ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢޫލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަންހެންނުން
ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށް ވަކި ގޮޅިއެއް ނުހުންނަކަމަށާއި އަންހެނުން ބަންދުކުރަންޖެހޭ ޙާލަތްތަކުގައި ގޭގައި ބަންދުކުރާ
ކަމަށާއި ނުވަތަ ބައެއް ޙާލަތްތަކުގައި ސްޓޭޝަންގެ އެތެރޭގައި ކޮޓަރިއެއްގައި އަންހެން އޮފިސަރެއްގެ ޙާޟިރުގައި
ބަންދުކޮށްގެން ބަހައްޓާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.9.2 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލަކީ ސަމާލަތީ މިންގަނޑުން އެންމެ ދަށް ޖަލު ކަމަށާއި، މިތަނުގައި ހުކުމްތަންފީޒު ކުރަމުންދާ ޤައިދީންނަކީ ހުކުމުގެ
އެންމެ ފަހު މަރުހަލާ ފުރިހަމަކުރާ އަދި އަޚްލާޤީ ގޮތުން ގިންތި ކުރާއިރު އެންމެ އަޚްލާޤު ރަނގަޅު ޤައިދީން ތިބޭ ތަނެވެ.
މިތަނުގައި ޤައިދީން ގިންތިކޮށްގެން ނުގެންގުޅޭކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް މިޖަލުގައި ކުޑަކުދިން ބޭތިއްބުމަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ
ޔުނިޓެއް ހުރިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މި ޔުނިޓަކީ ބޮޑެތިމީހުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ ވިންގުތަކާ މުޅިން ވަކިން
ހުރި ތަނެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.9.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ގިންތިކުރަމުންދަނީ ސަލާމަތީ މިންގަނޑުގެ އެންމެ މަތި، މެދު އަދި ދަށް، މި ތިން ބަޔަށް ބަހައިލެވިގެންކަން
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ލިޔެކިޔުންތަކުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ބޮޑެތި ކުށުގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 74

ޙުކުމުގެ މީހުންނާއި ޖަލު ކުށްތައް ކުރާ މީހުން ބަލަހައްޓަމުން ގެންދަނީ ޔުނިޓް 9 އާއި 0 ގައި ކަމަށާއި އަދި ޔުނިޓް 1
ޚާއްޞަކޮށްފައިވަނީ ރިމާންޑް ބަންދަށް ޝަރީއަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރާ ޔުނިޓެއްގެ ގޮތުގައިކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން
ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ލިޔެކިޔުންތައް ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން ޔުނިޓް 0 ،1، އަދި 1 އެއީ
ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ދަށް މިންގަނޑުގެ ޔުނިޓުތައް ކަމަށާއި މިތަންތަނުގައި ތިބެނީ އަޚްލާޤީގޮތުން ރަނގަޅު، ވަޒީފާ އަދާ
ކުރާ އަދި ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވެ، ޕްރޮގްރާމްގެ ފޭޒްތައް ފުރިހަމަކުރާ ޤައިދީންކަމަށް ކޮމިޝަނަށް
މުވައްޒަފުން ދީފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމު ން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މީގެ އިތުރުން ޔުނިޓް 3 އަދި
2 އެއީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ މެދު މިންގަނޑުގެ ތަންތަން ކަމަށާއި މިތަނުގައި ބިދޭސީންނާއި ތަފާތު އެކި ބާވަތްތަކުގެ
ކުށްތަކާ ގުޅިގެން ޙުކުމް ތަންފީޒު ކުރަމުންދާ ޤައިދީން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ގިންތި ކުރުމުގައި ބަލަނީ މާފުށި ޖަލުގެ އެސް.އޯ.ޕީ ނަންބަރު 00)ޤައިދީންގެ ސަލާމަތީ ގިންތި ކަނޑައެޅުމާއި
ބައިތިއްބާނެ ތަންތަން ކަނޑައެޅުން(އަށް ކަމަށާއި އަދި އެސް.އޯ.ޕީ އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން އަޚްލާޤީ މިންގަޑަށާއި،
ކުށުގެ ބާވަތްތަކަށް ބަލައިގެން ކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ބައެއް ޙާލަތްތަކުގައި
ޤައިދީންގެ ބަލި ޙާލަތުގެ ގޮތުން އެހެން ޤައިދީންނާ އެއްކޮށް ބަހައްޓަން އުނދަގޫ ޤައިދީން ވަކިކޮށްގެން ގެންގުޅެމުންދާކަން
ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގެ ޔުނިޓް 01 އާއި 00
ޚާއްޞަ ކޮށްފައިވަނީ ދަޢުލަތުގެ މަތީ މަޤާމުތައް ފުރާފައިވާ މީހުންގެތެރެއިން ޖަލުބަންދަށް ގެނެވޭ މީހުން ބޭތިއްބުމަށްކަން
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި 9 ޔުނިޓުގައި
މީހުން ބަންދުކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަނީ މިނިސްޓަރ އޮފް ހޯމްއެފެއަރޒްގެ މަޝްވަރާއާއެކު ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕްރިޒަންސްއަށް
ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ކަމުގައި އެސް.އޯ.ޕީގައި ބަޔާންކޮށްފައިއޮތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ ޔުނިޓު 0 ޚާއްސަ ކުރެވިފައިވަނީ އަންހެނުން ބަންދު ކުރުމަށްކަމާއި، މިތަނުގައި ތިބެނީ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރާ
މީހުންނާއި ރިމާންޑް ބަންދުގެ މީހުން ކަމަށާއި މިތަނުގައި ކުށުގެ ބާވަތުން ގިންތި ކުރެވިފައި ނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައިއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 75

ހުށަހެޅުން
0. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ލަސްވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން މާލެ
ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި ޙުކުމްތަންފީޒު ކުރާ ޤައިދީންނާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަރުހަލާގައި ތިބި ބަންދުމީހުން، ޤާނޫނު
ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން ވަކިން ބަންދުކޮށްގެން
ގެންގުޅުން.
1.0 ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުން ދިރިއުޅުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާތަން
1.0.0 މާލެ ޖަލު
މިޖަލުގެ ޔުނިޓް 0 އަދި 9 ގައިވާ ގޮޅިތަކުގެ 9 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކުގައި 1 މީހުން ބަންދުކޮށްފައިވުމާއި، 1
މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކުގައި 01 މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެމުންދާއިރު، ޖަލުގެ ކެޕޭސިޓީއަކީ 000 ކަމަށް
ވީނަމަވެސް މިޖަލުގައި ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު ޖަލުގެ ކެޕޭސިޓީއަށްވުރެން ބަންދުމީހުންގެ އަދަދު އިތުރުވެ
ތޮއްޖެހުމުގެ ސަބަބުން ޖަލުގެ އާންމު ޙާލަތު ދަށްވެ، ގިނަ މައްސަލަތަކެއް ކުރިމަތިވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިގޮތުން ތަފާތު އެކި ބަލިތައް ފެތުރުން އާންމުވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޤައިދީންނާއި، ބަންދުމީހުންނަށް
ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި އިނާޔަތްތައް އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ފޯރުކޮށްދެވެމުން ނުދާކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިޖަލުގެ މައި އިމާރާތުގައި ހުންނަ 9 ޔުނިޓުގައި ތިބޭ ބަންދު މީހުންނަށާއި ޤައިދީންނަށް ނިދުމަށް
ފޯރުކޮށްދެނީ ކުނަލާއި، ބާލީހާއި، ބާލީސްއުރަ ކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި ބައެއް ގޮޅިތަކުގައި ނިދުމަށް އެނދު
ބަހައްޓާފައިހުރިއިރު ގިނަ ގޮޅިތަކުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުން ނިދަނީ ކުނާ އަޅައިގެން ބިންމަތީގައިކަން ވަނީ ފާހަގަ
ކުރެވިފައެވެ.
މީގެ އިތުރުން، މިޖަލުގެ އެނެކްސްގެ ގޮތުގައި ހިންގާ ބައި ހުންނަނީ އިމާރާތާ ވަކިން ދުރުގައި ކަމަށްވެފައި، އެތަނަކީ ގިނަ
މީހުންނަށް އެއްފަހަރާ ނިދޭ ގޮތަށް "ޑޯމެޓްރީ" އެއް ފަދައިން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތަނެއްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މިތަނުގައި ބައެއް މީހުންނަށް ގޮދަޑިއާއި ބާލީސް ބޭނުން ކުރެވޭއިރު، އަނެއް ބައިމީހުން ނިދަން ޖެހިފައިވަނީ ދަނގަޑުން
ހަދާފައިހުންނަ އެނދުމަތީގައި އެއްވެސް އެއްޗެއް ނާޅާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި
އެނެކްސްގެ ގޮޅިތަކުގައި ވަރަށް ގިނައިން ތައްމަކުނު އަޅާފައި ވުމުގެ ސަބަބުން ޤައިދީން ތިބީ ވަރަށްބޮޑު ތަކުލީފެއްގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 76

ކަމާއި ބައެއް މީހުންނަށް އޭގެ ސަބަބުން ހަމުގެ މައްސަލަތައް ކުރިމަތިވެފައިވާކަން ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު
މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުންނާއި އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. މި
ޑޯމެޓްރީތަކުގެ ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގައި 09 ނުވަތަ 00 މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބިއިރު، މިތަނަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ގުދުރަތީ
ވައި ނުވަންނަކަމާއި، މިތަން ހަދާފައިވާ ގޮތުން ހޫނުގަދަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިތަނުގައި ތިބި ޤައިދީންނާއި
ބަންދު މީހުނަށްވަނީ މިތަނުގެ ޙާލަތު ދެރަވުމުގެ ސަބަބުން ޞިއްޙީ ގިނަ މައްސަލަތައް ކުރިމަތިވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހޫނު ގަދަވުމާއި، ގިނަ މީހުން އެއްތަނެއްގައި ތިބެން ޖެހިފައިވުމުން ހަމުގެ ބަލިތަކާއި އަދި
މިނޫންވެސް ތަފާތު އެކި ބާވަތު ބަލިތައް ޖެހޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މި ތަނުގައި ކަރަންޓް ވައިރު ކުރެވިފައި
ހުރީ ރައްކާތެރިކަން ކުޑަކޮށްކަމަށްވާއިރު، މި ތަނަކީ މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެވޭ ހާލަތެއްގައި ހުރިތަނެއް ނޫންކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ ހޯލްޑިން ސެލްގެގޮތުގައި ބޭނުން ކުރާ ގޮޅިއަކީ އެހެންޖަލުތަކުން އެކި ބޭނުންތަކަށް މާލެ އަށް ގެނެވޭ ޤައިދީންނާއި
ބަންދު މީހުން ބޭއްތިއްބުމަށް ބޭނުންކުރާ ގޮޅިއަކަށްވީއިރު، މި ގޮޅިއަކީ 9 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިއަކަށްވީނަމަވެސް
މިގޮޅީގައި އެކިފަހަރު އެކި އަދަދަށް މީހުން ބައިތިއްބާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އެގޮތުން ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް
ކުރި ވަގުތު މިގޮޅީގައި 1 މީހުން ތިބިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިގޮޅީގެ ފާޚާނާގެ ސާފުތާހިރުކަން ކުޑަކަމާއި،
ގޮޅީގައި ބޯފެން ނަގާ އިސްކުރު ހުރީ ފާޚާނާ ތަށްޓާ އިންވެގެންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ބޯފެ ން ނަގާ އިސްކުރު
ފާޚާނާ ތަށްޓާ އިންވެގެން ހުރުމުން ބޯފެނަށް ނަޖިހުގެ އަސަރު ކުރުމަކީ ގާތްކަމަކަށްވުމުން ބަލި ފެތުރުމުގެ ފުރުސަތު
ބޮޑުކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ހޯލްޑިން ސެލްގައި މީހުން ބައިތިއްބަނީ ގިނަވެގެން 09 ގަޑިއިރެއްހާއިރުކަމަށް
އޮފިސަރުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވީނަމަވެސް ޖެހިގެން އައިދުވަހު ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު މިގޮޅީގައި ފުރަތަމަ
ދުވަހު ތިބި މީހުން ދެވަނަ ދުވަހުވެސް ތިބިކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިޤައިދީންގެ ފަރާތުން ވަނީ
ގިނަ ޝަކުވާތަކެއް ކޮމިޝާނާއި ޙިއްޞާ ކޮށްފައެވެ. މިގޮތުން މިގޮޅީގައި ތިބި ޤައިދީންނަށް، މިގޮޅިއަށް ލީފަހުން
ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންކުރާ އެއްވެސް އެއްޗެއް ފޯރުކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށާއި، ގޮޅިތެރެ އަނދިރިކަމާއި އެތަނުގައި ވައި
ދައުރުވާނެ ގޮތެއް ނެތްކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ.
މިޖަލުގެ އާއްމު ގޮޅިތަކުގެ ފާޚާނާތައް ހަދާފައިހުންނަނީ ބައެއް ގޮޅިތަކުގައި 0 ފޫޓް ނުވަތަ 1 ފޫޓުގެ އުސްމިނުގެ
ފާރުބުރިއެއްގެ ތެރޭގައެވެ. މި ފާޚާނާ ތަކުގައި ދޮރުފަތެއް ނެތުމުން ފާޚާނާ ބޭނުންކުރާއިރު ނިވާ ކުރުމުގެ ގޮތުން ބަންދު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 77

މީހުން ނިދުމަށް ދީފައި ހުންނަ ކުނާ، ބެޑްޝީޓް ފަދަ ތަކެތި ބޭނުންކޮށްފައި ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މި ފާޚާނާތައް ހަދާފައިވާ ގޮތުން ބައެއް ގޮޅިތަކުގެ ތެރޭގައި ފެންބޮޑުވުމުގެ މައްސަލަ
ދިމާވާކަމަށާއި، ގޮޅިތަކުގައި ނިދުމަށް ބޭނުންކުރާ ހިސާބަށްވެސް ފާޚާނާއިން ފައިބާ ފެނުގެ އަސަރު ކުރާކަމަށާއި، މިކަމުގެ
ސަބަބުން ގޮޅީގެ ވަސް ތަޣައްޔަރުވެ ބަންދުގައިތިބޭ މީހުނަށް ނިދަން ދަތިވާކަމުގެ ޝަކުވާ ވަނީ ކޮށްފައެވެ. މީގެ އިތުރުން
ފާޚާނާ ސާފުކުރަނީ އެގޮޅިއެއްގެ ބަންދުގައިތިބޭ މީހުން އަމިއްލައަށްކަމަށާއި، މިގޮތަށް ސާފުކޮށް ބެލެހެއްޓުމަށް ޓަކައި
ފޯރުކޮށްދެނީ ދޮންނަ ކުނޑިކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް ފޯރުކޮށްދޭ މިންވަރު މަދުކަމަށާއި އަދި ލިބެންވާ ގަވާއިދުން ލިބެމުން
ނުދާކަން ޤައިދީން ވަނީ ފާހަގަ ކޮށްފައެވެ.
1.0.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށް ހަދާފައިވާ ގޮޅިތަކަކީ ޖާގައިގެ ގޮތުން ތަނަވަސް ގޮޅިތަކެއްކަމާއި،
އަދި އެތަނަށް އެކަށީގެންވާ މިން ވަރަށް އައްޔާއި، ވައި ވަންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތައް ފަރުމާކޮށްފައިވާ
ގޮތުން ގޮޅިތަކުގެ މަތީގައި ދަގަނޑު ފްރޭމެއް ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ސީލިންގެއް ހުރިއިރު ސީލިންގ ގެ މަތިން ބޮކި
އަދި ފަންކާ ހަރުކޮށްފައި ހުރިނަމަވެސް މިތަން ހޫނުގަދަކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ގޮޅިތަކުގެ
އެތެރެ ފެންނަ ގޮތަށް ކެމަރާ ސިސްޓަމެއް ހަރުކޮށްފައިވާއިރު މި ކެމެރާތައް ބޭނުން ކޮށްގެން ގޮޅިތަށް މޮނިޓަރ ކުރުމުގެ
މަސައްކަތް ކުރާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގެ ތަޅުންގަނޑުގައި ތަށިމުށި
ޖަހާފައިވާއިރު، މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ މީހުންނަށް ނިދުމަށްޓަކައި ދެވެނީ ބާލީހާއި، ބާލީސް އުރައެއް
އެކަނިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދު މީހުން ބައިތިއްބަނީ 91 ގަޑިއިރަށް ކަމަށާއި، ކޯޓު
އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުކުރާ މީހުން ދޫނިދޫ އަށް ބަދަލުކުރެވޭކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި
ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން އެއްފަހަރާ ބަންދުކުރާކަމަށާއި، މި ގޮޅިތަކުގައި ފާޚާނާ ހުންނަނީ ގޮޅިތެރޭގައިކަމާއި، ބައެއް
ގޮޅިތަކުގައި ފެންވެރުމަށް ވަކި ތަނެއް އަދި ފާޚާނާކުރުމަށް ވަކިތަނެއް ހުރިކަމާއި، އަދި ނިވާވެވޭފަދަ ގޮތަކަށް ފާޚާނާގައި
ދޮރުފަތެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކާއި ފާޚާނާ ތައް ސާފުކުރުމަށް ސިވިލް މުވައްޒަފުން ތިބޭ ކަމަށާއި،
އެގޮތުން ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލުގެ ދަށުން ސިވިލް މުވައްޒަފުން ވަދެ ގޮޅިތަކާއި ފާޚާނާތައް ސާފުކޮށް ބަލަހައްޓާކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ހޯލްޑިން ސެލްއެއްގެ ގޮތުގައި އެއް ގޮޅި ހަދާފައިވާކަމާއި
މިގޮޅީގައި ފާޚާނާއެއް ނުހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅި ބޭނުން ކުރަމުންދަނީ މަސްތުގެ ޙާލަތުގައި ގެނެވޭ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 78

މީހުންގެ ތެރެއިން ކުޑަކަމުދާތަކެތި ދިނުމަށް އިންކާރުކުރާ މީހުން ކުޑަކަމުދާތަކެތި ދިނުމާ ހަމައަށް ބެހެއްޓުމަށްކަން
މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލް ހުރި ސަރަހައްދަކީ އެސް.ޓީ.އޯގެ ސިމެންތި މަސައްކަތް ކުރާ ސައިޓެއް ހުންނަ ތަނަކަށްވުމުން ސިމެންތީގެ
މަސައްކަތްކުރާ ވަގުތުތަކުގައި މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައިތިބޭ ބަންދުމީހުންނަށާއި މި ތަނުގައި މަސައްކަތް ކުރާ
މުވައްޒަފުންނަށް ސިމެންތީގެ އަސަރުކުރާކަމަށް މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ
ބިއްދޮށަށްވާގޮތަށް، އެމް.އެން.ޑީ.އެފް ގެ ޕެޓްރޯލް ގުދަނެއް ހުރިއިރު، މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި އަލިފާން ނިއްވާ ނިޒާމެއް
ޤާއިމްކުރެވިފައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، އަދި މިކަމުގެ ސަބަބުން ޤައިދީންނަށާއި މުވައްޒަފުން ނުރައްކާތެރި
މާހައުލެއްގައި ތިބެންޖެހިފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ގޮޅިތަކުގައި ތިބޭ މީހުން ބުއިމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ކޮންމެ ގޮޅިއަކަށް 0.1 ލީޓަރުގެ ފެންފުޅިއެއްކަމާއި،
އެވަގުތަކު ގޮޅީގައި ތިބި އެންމެން ބޯން ބޭނުންކުރަން ޖެހެނީ މިފުޅި ކަމަށާއި ފެން ހުސްވު މުން އެފުޅިއަށް އަލުން
ފެންއަޅައިދޭކަމަށް ބަންދުގައި ތިބި މީހުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.0.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒަކީ ޑޯމެޓްރީއެއްގެ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތަނަކަށް ވުމުން މިތަނުގެ ބަންދުގައި ތިބި މީހުން ނިދުމަށް
ހަމަޖެހިފައިވަނީ އެންމެން އެއްކޮށް ތިބެވޭގޮތަށް ހަދާފައިވާ ތަނެއްގައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި ބަންކްބެޑް
ބަހައްޓާފައިވާއިރު، ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް ވަކިން އެނދަކާއި، ގޮދަޑިއަކާއި، އަދި ބާލިސް ހުރިއިރު، ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް
ވަކިން ކަބަޑެއް ހުރިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ގުދުރަތީ
އަލިކަމާއި ވައި ދައުރުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ފަންކާއާއި ބޮކި އަދި އެގްޒޯސްޓްތަކެއް ހަރުކޮށްގެން
ބޭނުން ކުރަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގެ ކެޕޭސިޓީއަކީ 11 މީހުންގެ ޖާގަ ކަމަށާއި، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް
ކުރިއިރު މިތަނުގައި 01 ޤައިދީން ތިބިއިރު، މި އެންމެންނަކީ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނަށް ފާޚާނާކުރުމަށް 9 ބައި ހުރިއިރު ފެންވެރުމަށް ޚާއްޞަ 9 ތަން ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން،
އަންނައުނާއި އެހެނިހެން ތަކެތި ދޮވުމަށް ދޮންނަ މެޝިން ބައްޓާފައިވާކަމާއި، މި ޖަލަކީ ލުއި ޖަލެއް ކަމުން ޤައިދީން
ތިބެނީ ޖަލުގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރެއަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމަށާއި، އަދި އިރުއޮއްސި 0 ޖެހުމުން ޤައިދީން ތިބުމަށް
ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ތަޅުލާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢޫލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 79

1.0.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ދެ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދަށް ގެންނަ މީހުން ބަންދުކުރުމަށް ކޮންމެ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނެއްގައި 01 ގޮޅި
ހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަކީ 9 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކެއް ނަމަވެސް ހިތަދޫ ސްޓޭޝަނަށް
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި ވަގުތު ބައެއް ގޮޅީގައި 0 މީހުން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި
ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންނަށް މި 9 ސްޓޭޝަނުންވެސް ފޯރުކޮށްދެނީ ބާލީހާއި، ބާލީސްއުރައާއި، ކުނަލެއްކަމާއި، ދަތް
އުނގުޅާ ބުރުހަކާއި ބޭސް ފުޅިއެއް އަދި ސައިބޯނިބުރިއެއް ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިސްޓޭޝަނުގައި ބަންދުގައި ތިބޭ
މީހުން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ ގެއިން އަންނައުނާއި، ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންވާ ސާމާނު ގެނައުމުގެ އިންތިޒާމް
ހަމަޖެހިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތައް ފަރުމާކޮށްފައިވާ ގޮތުން ވައި ދައުރުވާގޮތަށް ހުރިނަމަވެސް ފަންކާއެއް
ނެތުމުގެ ސަބަބުންނާއި އަދި ގުދުރަތީ ވައި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ލިބޭނެގޮތް ނެތުމުން ހޫނު ގަދަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިތަނުގައި ބަންދުމީހުން ނިދަނީ ތަޅުންގަނޑުގައި ކުނާ އަޅައިގެން ކަމަށްވީއިރު، ގޮޅި ސާފުކުރަނީ ބަންދުގައިތިބޭ މީހުން
އަމިއްލައަށް ކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ހުޅުމީދޫ ސްޓޭޝަނަށް ޒިޔާރަތްކުރުމުގެ ކުރިން،
ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގެ ކަސްޓޯޑިއަލް އިންޗާޖް ވަނީ، ހުޅުމީދޫ ސްޓޭޝަންގައި މީހުން ބަންދުކުރަމުން ނުދާކަމާއި،
މީހަކު ބަންދުގައި ބަހައްޓާނީ، މުއްދަތުޖަހައި ހިތަދޫ ސްޓޭޝަނަށް ބަދަލުކުރެވެންދެން އެކަނިކަމަށާއި، އެވަގުތު ބަންދުގައި
އެއްވެސް މީހަކު ނުހުންނާނެކަމަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށް
ޒިޔާރަތްކޮށް، ގޮޅިތައް ބަލަން ދިއުމުން ސްޓޭޝަންގެ އެއް ގޮޅީގައި މީހަކު ހައްޔަރުކޮށްފައި ބަހައްޓައިގެން ތަހްޤީގް
ކުރިއަށްގެންދާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން، މި ބަންދުމީހާއަކީ ޑްރަގް
ވިތްޑްރޯވަލްސް ގެ އަލާމާތްތައް ހުރި މީހެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީއާއި، ޒިޔާރަތްކުރުމާ ހަމައަށް ބަންދުމީހާއަށް އެއްވެސް
ޞިއްޙީ ފަރުވާއެއް ފޯރުކޮށްދީފައިނުވާތީ، ބަންދުމީހާ ވަގުތުން ހިތަދޫ ސްޓޭޝަނަށް ބަދަލުކުރުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި
ދިނުމަށް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުންވާނީ މިނިސްޓަރަށް ދަންނަވާފައެވެ.
ހިތަދޫ ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުމީހުން ބުއިމަށް ފެން ފޯރުކޮށްދެނީ ހެނދުނުގެ ސަޔާއި އެކު މިނަރަލް ވޯޓަރގެ 0.1 ލިޓަރުގެ
ފުޅިއެއްކަމަށާއި އަދި އެފުޅި ހުސްވުމުން ފޯރުކޮށްދެނީ ތާނގީއެއްގައި ރައްކާކޮށްފައި ހުންނަ ވާރޭ ފެންކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިފެނުން ސާމްޕަލް ނެގުމަށްފަހު ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީ މެދުވެރިކޮށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 80

ފެން ތަޙްލީލުކުރުމުން މިފެނުގައި W.H.O އިން ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުގައި ބަޔާންކުރާ "ޓޯޓަލް ކޮލިފޯމް" ހުރީ
ހުންނަންޖެހޭ މިންވަރަށްވުރެ މަތީގައިކަމުން، މިފެނަކީ ބުއިމަށް ރައްކާތެރިނޫން ފެނެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިފެނުގައި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މަދިރި ފަނި ހުންނަކަމަށް ބަންދުގައިތިބި މީހުން ނާއި މުވައްޒަފުންވެސް ވަނީ
ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އެހެންކަމުން، މިތަނުގައި ތިބޭ ބަންދުމީހުންނަށް ދެމުން ގެންދާ ފެން ދިނުން ވަގުތުން ހުއްޓާލައި،
ރައްކާތެރި ބޯފެން ފޯރުކޮށްދެވޭނެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައިދިނުމަށް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުންވާނީ މިނިސްޓަރަށް ދަންނަވާފައެވެ.
މިފެނުގެ ސާމްޕަލް ނެގުމަށް ކޮމިޝަނުން އެދުމުން ބަންދުމީހުންނަށް ފެން ފޯރުކޮށްދެނީ ހިތަދޫ ސްޓޭޓް ހައުސްގައި ހުންނަ
ތާންގީއަކުން ގެނެސްގެން ކަމަށް ކަސްޓޯޑިއަލް އިން-ޗާޖު ވިދާޅުވީނަމަވެސް އެހެން މުވައްޒަފެއްގެ ފަރާތުންނާއި
ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ބޯފެން ފޯރުކޮށްދެނީ ހިތަދޫ ސްޓޭޝަންގައި ހުރި ވާރޭފެން ތާންގީއަކުންކަން)ތަޙްލީލުކުރުމަށް
ފެން ނެގި ތާނގީ(ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައިއެވެ. ބޯފެން ފޯރުކޮށްދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޝަނަށް މަޢު ލޫ މާތު ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި
އޮޅުވާލަން މަސައްކަތް ކުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލަކީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ގޮތުން އެންމެދަށް މިންގަނޑުގެ މީހުން ބަންދުގައިތިބޭ ތަނެއްކަމާއި، މި ޖަލުގައި މުޅިންވެސް
ބަންދުކޮށްފައި ތިބެނީ ޤައިދީންގެ ގޮތުގައި ހަމަ އެކަނި ދިވެހިންކަމާއި، ނަމަވެސް މި ޖަލުގައި އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނާއި
ޚިލާފްވެގެން އަނބުރާ ގައުމަށް ފޮނުވާލެވެންދެން ބިދޭސީން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ޖަލުގައި ޙުކުމްތަންފީޒު ކުރަމުންދާ ޤައިދީންނަށް ޚާއްޞަކޮށްގެން 9 ގޮޅިއެއް ޑޯމެޓްރީއެއްގެގޮތަށް
ތައްޔާރުކޮށްފައިހުރިކަމާއި، މިއިން ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގައި 01 މީހުން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަކީ ވަރަށް
ފަހުން އިމާރަތްކޮށްފައިވާ ގޮޅިތަކަކަށްވާއިރު، ގޮޅީގައި ނިދަން ބަހައްޓާފައިހުރީ ބަންކު ބެޑުކަމާއި، ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް
ޚާއްޞަކުރެވިގެން ގޮދަޑިއާއި ބާލިސް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަކީ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ގުދުރަތީ
އަލިކަމާއި ވައި ދައުރުވާ ގޮތަށް ހުރި ގޮޅިތަކަށްވީއިރު، މި ގޮޅިތަކުގެ އެތެރޭގައި ބޮތްކާއި ފަންކާ ހަރުކޮށް ޤައިދީންނަށް
ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތަށްހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގައި ފެންވެރުމަށް 9 ތަނާއި 9 ފާޚާނާ
ހުރިކަންވެސް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަކީ ތަށިމުށި ޖަހާ ފާރުގައި ކުލަލާފައި ހުރިތަނަކަށް ވުމުން ގޮޅިތަކުގެ
ސާފްތާހިރުކަން ރަނގަޅުކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި ފާޚާނާ ހުންނަ ފާރާ ދިމާ މަތީގައި ކެމަރާ
ހަރުކޮށްފައިވުމުން، ޤައިދީން މިކަމާއި ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކޮށްފައިވެއެވެ. އެ ކެމެރާ ބޭނުންކޮށްގެން ގޮޅީގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 81

ހިނގާކަންތައްތައް ފެންނަން ހުރިނަމަވެސް ފާޚާނާ ނުފެންނަކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި
މިޖަލުގައި ޤައިދީން ތިބެނީ ގޯތި ތެރެއަށާއި އަދި މަސައްކަތު ބޭނުންތަކަށް ޖަލު ސަރަހަށްދުގެ ތެރެއަށް ދޫކޮށްލާފައެވެ.
އެހެންކަމުން ޤައިދީންނަށް ޖަލުގެ ބައުންޑަރީ ވޯލްތެރޭގައި އުޅެވޭނެ ގޮތަށް ފަތިސް ނަމާދުގެ ވަގުތުން ފެށިގެންގޮސް
ރޭގަނޑު 99:11 އާއި ހަމަށް ގޮޅިތައް ހުޅުވާފައި ހުންނަ ކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ބަންދުކުރާ ބިދޭސީން ބަންދުކުރުމަށް ހުންނަނީ 9 ގޮޅި ކަމާއި، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރި ވަގުތު މިތަނުގައި
ބަންދުގައި މީހުން ތިބީ 0 ގޮޅިގައިކަމާއި، މި ގޮޅީގައި ގިނަ އަދަދެއްގެ ބިދޭސީން އެއްފަހަރާ ބަންދުކޮށްފައިތިބިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު މި ގޮޅީގައި 11 މީހުން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ގޮޅީގައި ތިބޭ ބަންދުމީހުންނަށް ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ކުނަލަކާއި، ބާލީހަކާއި، ބަލީސް އުރައެއްކަމާއި، ސާފުތާހިރުވުމަށް
މި ތަނުގައި ބިދޭސީންނަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ދަތް އުނގުޅާ ބޭސް ފުޅިއާއި، ބުރުސް ކަމަށް ބަންދުގައި ތިބި މީހުންގެ
ފަރާތުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅީގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުން
ނިދަނީ ތަޅުންގަނޑު މަތީގައި އަޅާފައިވާ ތަރުފާލުގެ މަތިން ކުނާ އަޅައިގެންކަމާއި، އަދި މިތަނުގައި މި ގޮޅިއަށް
އެކަށީގެންނުވާ ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން އެކުގައި ތޮއްޖެހިގެން ދިރިއުޅޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮޅީގައި
ފާޚާނާކުރުމަށް 9 ތަން ހުރިކަމާއި ފެންވެރުމަށް ބޭނުންކުރާ 9 ތަން ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް
މިތަނުގެ ސާފުތާރިރުކަން ކުޑައިރު ބޯފެން އިސްކުރު ހުރީ ފާޚާނާގެ ތެރޭގައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިފެނުން ސާމްޕަލް
ނަގާ ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީ މެދުވެރިކޮށް ޓެސްޓް ހެދުމުން މިފެނުގައި W.H.O އިން
ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުގައި ބަޔާންކުރާ "ޓޯޓަލް ކޮލިފޯމް" ހުރީ ހުންނަންޖެހޭ މިންވަރަށްވުރެ މަތީގައިކަމާއި، މިފެން
ބުއިމަށް ރައްކާތެރި ނޫންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މިގޮޅީގައި ތިބޭ ބިދޭސީނަށް ދެމުންގެންދާ ބޯފެން
މިހާރުން މިހާރަށް ދިނުން ހުއްޓާލާ ރައްކާތެރި ބޯފެން ލިބޭނެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި ދިނުމަށް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުންވާނީ
މިނިސްޓަރަށް ދަންނަވާފައެވެ.
މި ގޮޅީގައި ބަންދުކުރާ ބިދޭސީންނާއި ޙުކުމްތަންފީޒުކުރާ ދިވެހިންނާއި ދެމެދު ގިނަ ތަފާތު ކުރުންތަކެއް ހުރިކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ބަންދުގައިތިބި ބިދޭސީންގެ ކެއުން ބުއިމާއި، އަންނައުނު ދޮވެ ސާފުކުރުން
ފަދަ ކަންތައްތައް ކުރަމުންދަނީ ގޮޅީގެ އެތެރޭގައިކަމަށްވީއިރު، ޤައިދީންނަށް އަންނައުނު ދޮވެހެދުމަށް ވަކި ސަރަހައްދެއް
ޙާއްސަކުރެވިފައިވާކަމާއި، ޤައިދީން ތިބޭ 9 ގޮޅިން ކޮންމެ ގޮޅިއަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ދޮންނަ މެޝިނެއް ހުރިކަންވެސް
ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި ޤައިދީންގެ ކެއިން ބުއިމުގެ ކަންތައްތައް ކުރުމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ މެސްރޫމެއް ހުރިއިރު،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 82

ޤައިދީން ތިބެނީ ދުވާލުގެ ވަގުތަކުގައި ޖަލުގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރެއަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމާއި އެހެންނަމަވެސް ބަންދުގައި ތިބި
ބިދޭސީން ތިބެނީ ގޮޅީގެ އެތެރޭގައި ނުނިކުމެވޭގޮތަށް 91 ގަޑިއިރު ބަންދުކޮށްފައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި 0 ޖަލެއް ހުރި އިރު، 0 ނަންބަރު ޖަލު ޚާއްޞަކޮށްފައިވަނީ އަންހެނުން ބަންދުކުރުމަށްކަމާއި،
ކޮމިޝަނުން މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޒިޔާރަތްކުރި ދުވަހު، މި މިތަނުގައި އެއްވެސް އަންހެނަކު ބަންދުކޮށްފައި ނެތްކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. 9 ނަންބަރު ޖަލަކީ ވަކި ގޮޅިތަކެއްގެ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ޖަލެކެވެ. މި ގޮޅިތައް ހަދާފައިވަނީ
ވަށައިގެން ސިމެންތި ފާރެއްލައި، މަތީގައި ސިމެންތި ޝީޓެއްއަޅައި އަދި ގޮޅިތަކަށް ވަނުމަށް ދަގަނޑުދޮރަކާއި ކުޑަ ދޮރެއް
ހުންނަ ގޮތަށެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ގުދުރަތީ ވަޔާއި އަލި ވަންނަގޮތަށް ހުރި ނަމަވެސް ފަންކާ އާއި
ބޮކި ހަރުކޮށްފައި ނެތްއިރު، މި ގޮޅިތަކުގެ އެތެރެ ހޫނު ގަދަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގެ ތެރޭގައި ފާޚާނާ
ނިވާކުރުމަށް ތިން ފޫޓުގެ ފާރުބުރިއެއް ނަގާފައި ހުރުމުން، މިއިން ގޮޅިއެއްގައި އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ބަންދުކުރާ
ޙާލަތުގައި، އައުރަ ނިވާ ކުރެވޭނެ ގޮތެއް ނެތްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ސިޔާސީ މީހުން
ބަންދުކުރުމަށް، މި ޔުނިޓުގެ ގޮޅިތައް ތަފާތު އެކި ގޮތްގޮތަށް ބަދަލުކޮށްފައިހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިގޮތުން ކުރީގެ ނާއިބު ރައީސަކު ބަންދުގައި ހުރި ޔުނިޓް 9 ގެ 0 ނަންބަރު ގޮޅީގެ ވާތް ފަރާތުގައި ހުރި ފާރުބުރި
ނަގާފައިވާކަމާއި، އަދި ކަނާތް ފަރާތުގައި ހުރި އަށްޓަށް ބައެއް އިތުރުކޮށް އަށި ދިގުކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިގޮޅީގެ ފާޚާނާގެ ފާރުބުރި 1 ފޫޓު ބައި ވަރަށް އުސްކޮށް ރާނާފައިވާކަންވެސް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ކުރީގެ
މަޖިލިސް މެމްބަރަކު ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިހުރި މި ޖަލުގެ 9 ނަންބަރު ގޮޅީގެ ދެފަރާތުގައި ހުރި އަށިވެސް ހުރިކަމާއި،
އަދި ފާޚާނާގައި ދޮރެއް ހަރުކޮށްފައި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ސިޔާސީ ޕާޓީއެއް ގެ ލީޑަރަކު ބަންދުގައި
ބަހައްޓާފައި ހުރި، މި ޔުނިޓުގެ 3 ނަންބަރު ގޮޅީގެ ފާޚާނާގެ ކަނާތް ފަރާތު ފާރު، އެފަޅީގައި ހުރި އަށްޓާ އެއްހަމައަށް
ތިރިކޮށް ތަޅާލާފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެއްވެސް ގޮޅިއެއްގެ އެތެރޭގައި، ބޮތްކެއް ފަންކާއެއް
ހަރުކޮށްފައިނުވާކާމާއި، ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގެވެސް އަސްކަނީގައި ބޮތްކެއް ހަރުކޮށްފައިވާކަމާއި، މި ބޮކީގެ އަލި ވަރަށް
ފަނޑުވާނެކަން މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި މުޅި ޔުނިޓަށް އަލިވާގޮތަށް ގޮޅިތަކުގެ ކުރިމަށްޗަށްވާގޮތަށް ބޮޑު
ފްލަޑް ލައިޓެއް ހަރުކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 83

މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ 0 ނަންބަރު ޖަލަކީ 0 ބުރިއަށް ހުރި ޖަލެއްކަމާއި، މިތަން ބާވެ ގިނަ ދުވަސްވުމުގެ ސަބަބުން ފާޚާނާ
ހޮޅިތަށް ފަޅައިގެންގޮސް ޖަލުގެ ކޮރިޑޯގެ ތެރެއަށް ނަޖިސްފެން ބޭރުވެފައިވާކަމާއި، މުޅިތަނުގައި ނަޖިހުގެ ވަސް ދުވާކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޖަލަކީގުދުރަތީ ވަޔާއި އަލި ވަނުން ކުޑަ ޖަލަކަށް ވުމުން އިމާރާތުގެ ތެރެ
އަނދިރިވުމާއި، ގޮޅިތަކުގެ ފާޚާ ނާތަކަށް އަލި ވަންނަ މިންވަރު ކުޑަވުމުން ފާޚާނާގެ އެތެރެ ވަރަށް އަނދިރިކަމާއި،
ގޮޅިތަކުގެ އެތެރެ އަނދިރިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ގޮޅިތަކުގެ ބޭރުން ބޮކި ހަރުކޮށްފައި ހުރުމުގެ
ސަބަބުން ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ އަލިކަމެއް ގޮޅިތެރޭގައި ހުރި ނަމަވެސް ފޮތެއް ކިޔާލެވޭ މިންވަރަށް އަލިކަން ހުންނަނީ
ހަމައެކަނި ގޮޅިތަކުގެ ކުޑަދޮރު ކައިރީގައި އެކަނިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިއެވެ. މިގޮޅިތަކުގައި ނިދަން ހަދާފައިހުރި ސިމެންތި
އަށީގެ ދިގުމިނުގައި މީހާގެ އިސްކޮޅު ނުހުންނަކަމާއި، އަންނައުނު ދޮވެ ހިއްކަން އަޅާނެ ތަނެއް ނެތުމުން، އަންނައުނު
އަޅުވަންޖެހެނީ ކުޑަދޮރު ނުވަތަ ދަގަނޑު ޖާލިތަކުގައިކަމާއި އެތަންހުންނަނީ އެއްކޮށް ދަބަރުޖަހާފައިކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިއިމާރާތާކީ ބައުވެ ހަލާކުވެފައިވުމުގެ ސަބަބުން އިންސާނުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެން އެކަށީގެން
ނުވާ ތަނެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ 1 ނަންބަރު ޖަލަކީ ވެސް 0 ނަންބަރު ޖަލާއި ދާދި އެއްގޮތަކަށް ފަރުމާކޮށްފައިވާ ޖަލެއްކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިޖަލުގައިވެސް ގުދުރަތީ އަލިކަމާއި ވައި ދައުރުވާ މިންވަރު ކުޑަކަމާއި، އަދި ގޮޅިތަކުގެ
ތެރޭގައި އުދާސް އުފެދި ހޫނު ގަދަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޖަލަކީވެސް އިންސާނުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެން
އެކަށީގެން ނުވާ ތަނެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ 1 ނަންބަރު ޖަލަކީ މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭ ގޮތަށް ފަރުމާ ކޮށްގެން ހަދާފައި ހުރި ތަނެއް
ނޫންކަމާއި، މިތަނުގައި ބޮޑު 0 ގޮޅި ހުރި އިރު 0 ނަންބަރު ގޮޅި ޚާއްޞަކުރެވިފައިވަނީ ބިދޭސީން ބަންދުކުރުމަށް ކަމާއި،
އަދި 9 ނަންބަރު ގޮޅި ޚާއްޞަކުރެވިފައިވަނީ ކުޑަކުދިން ބަންދުކުރުމަށް ކަމާއި، 0 ނަންބަރު ގޮޅި މަރާމާތު ކުރުމަށް
ބަންދުކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަކީ ގިނަ ދުވަސްވުމުގެ ސަބަބުން ބައުވެފައިވާ ގޮޅިތަކެއް ކަމާއި،
މިގޮޅިތައް ހުރި ގޮތުން ގުދުރަތީ އަލިކަމާއި ވައި ދައުރުވާ ގޮތަށް ހުރިކަމާއި، ފަންކާއާއި ބޮކި ހަރުކޮށްފައި ހުރިކަން ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މި ޖަލުގައި ކުޑަކުދިން ބަންދުކުރުމަށް ހުރި ގޮޅިއަކީ ބޮޑެތި މީހުން ބަންދުކުރާ ގޮޅިއާއި
އިންވެގެން ހުރި ގޮޅިއަކަށް ވުމުން މިގޮޅީގައި ބަންދުކުރާ ކުޑަކުދިންނަށް ބޮޑެތިމީހުންގެ އަޑުއިވި މަންޒަރު ފެންނަކަން
ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 84

މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ 0 ނަންބަރު ޖަލަކީ ގިނަ މީހުން އެއްފަހަރާ ބަންދުކުރެވޭ ގޮތަށް ވަރަށް އުސްކޮށް ރާނައި ބޮޑު
ބެރެކްސްއެއް ގޮތަށް ހަދާފައި ހުރިތަނެއްކަމާއި، މި ތަނުގައި މިގޮތަށްހުރި 1 ގޮޅިހުރިކަމާއި، މި ތަނުގައި އެމަރޖެންސީ
ލައިޓެއް ނުހުންނަކަމާއި އަދި އަލިފާން ނިއްވާ ނިޒާމެއް ނެތްކަމާއި، ތަނުން ކަރަންޓު ކެނޑިއްޖެނަމަ ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ
ރެކޯޑިންގ ކެނޑޭނެކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅީގެ އެތެރެއަށް ވަންނަ ދޮރާ ދިމާލަށް އެތެރެ ފާރުގައާއި ގޮޅީގެ
އެންމެ ފަހަތު ފާރުގައި، ކެމެރާ ހަރުކޮށްފައިވާކަމާއި، މިއިން ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގައި، 0 ލައިޓް ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި ވަގުތު މިތަނުގައި އެއްވެސް މީހަކު ބަންދުގައި ނެތްކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ގޮޅިތަކަކީ ވަޔާއި އަލި ދައުރުވާ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ގޮޅިތަކަށްވީ އިރު މި ގޮޅިތަކުގެ އެތެރޭގައި
ބޮކި ހަރުކޮށްފައި ހުރި ނަމަވެސް ފަންކާއެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި ފާޚާނާކުރުމަށް ޚާއްޞަ 9
ބަޔަކާއި ފެންވެރުމަށް ޚާއްޞަ 9 ބައި ހުރިއިރު، މި ގޮޅިތަކުގައި ވުޟޫކުރުމަށާއި ބޯފެން ބޭނުން ކުރުމަށް ފާޚާނާއާއި
ވަކިން ތަނެއް ހަދާފައި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި ވެސް ނިދުމަށް ދެވެނީ ކުނަލާއި، ބާލީސް ކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބުއިމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ދޫނިދޫގައި ހުންނަ ފެން ޕްލާންޓުން ޕްލާސްޓިކް ފުޅިއަށް ފެން އަޅައިގެން
ކަމަށާއި ކޮންމެ ކާގަޑިއެއްގައި ބަންދުމީހުން އެދިއްޖެނަމަ ފެން ފޯރުކޮށްދޭ ކަމަށާއި އަދި މީގެ އިތުރުންވެސް ބަންދުމީހުން
ބޭނުން ވެގެން ޑިއުޓީ ކުރާ މުވައްޒަފުން ގާތު އެދުމުން އިތުރަށް ފެން ފޯރުކޮށްދޭ ކަމަށް ބަންދު މީހުންނާއި މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި ބުއިމަށް ބޭނުން ކުރާ ފެން ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް
އޮތޯރިޓީއަށް ފޮނުވައިގެން ތަހުލީލުކޮށް ބެލިބެލުމުން މިފެނަކީ W.H.O ގެ މިންގަނޑަށް ފެތޭ ފެންކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ އެއްވެސް ޖަލެއްގައި އެމަރޖެންސީ ލައިޓެއް ނުހުންނަކަމާއި، އަލިފާން ނިއްވާ ނިޒާމެއް ނެތްކަމާއި، މި
ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ހުންނަ ކެމެރާތަކަށް ޔުނިޓްތައް ފެންނަނީ ދުވާލުގެ ވަގުތުތަކުގައިވެސް އަނދިރިކޮށްކަމާއި، ޑިއުޓީގައި ތިބޭ
މުވައްޒަފުންނަށް ފެންނަނީ ލައިވް މަންޒަރުތައްކަމާއި، ކަމެއް ދިމާވެއްޖެ ޙާލަތެއްގައި ފުޓޭޖް ބަލާލަން ބޭނުންވިކަމުގައި
ވީނަމަވެސް ރިޕްލޭ ބެލޭނެ ގޮތެއް ނުހުންނާނެކަމާއި ރިޕްލޭ ބެލޭނީ ހެޑްއޮފީހުގެ ވަކި ފަންތިއެއްގެ މުވައްޒަފުންތަކަކަށް
އެކަނިކަން ކަސްޓޯޑިއަލްގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި ތަނުން ކަރަންޓު ހިނގައްޖެނަމަ
ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ރެކޯޑިންގ ކެނޑޭނެކަމަށް މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 85

1.0.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށް ހަދާފައި ހުރީ 01 ގޮޅިކަމަށާއި، މި ސްޓޭޝަންގެ ބަންދަށް ގެންނަ މީހުންނަށް
ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ކުނަލާއި، ބާލީސް ކަމަށާއި، ސާފުތާހިރުވުމަށް ދެނީ ދަތްއުނގުޅާ ބުރުހެއް ކަމަށާއި، ކޮންމެ ދުވަހަކު
ހެނދުނު ޑިއުޓީ އޮފިސަރުން އައިސް ބުރުހުގައި ބޭސް ޖަހައިދޭ ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަކީ
ވަޔާއި އަލި ދައުރުވާ ގޮތަށް ހުރި ނަމަވެސް ގޮޅިތައް ފަރުމާކޮށްފައި ހުރި ގޮތުން ވަޔާއި އަލި ވަންނަ މިންވަރު ކުޑަކަމާއި،
ގޮޅިތަކުގެ އެތެރެ ހޫނު ގަދަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށް 01 ގޮޅި ހުރިއިރު ކޮރިޑޯގެ
ބޭރުގައި އެމަރޖެންސީ ލައިޓެއް ހަރުކޮށްފައި ހުރިކަމާއި، މި ގޮޅިތަށް ސާފުކޮށް ބަލަހައްޓަނީ ބަންދުމީހުން އަމިއްލައަށް
ކަމާއި، އަންނައުނު ދޮވުމަށާއި ގޮޅިތެރެ ސާފްކުރުމަށް ދޮންނަ ކުނޑި އަދި ފާޚާނާ ސާފުކުރުމަށް ކެމިކަލް ދޭކަމަށް ބަންދު
މީހުންނާއި މުވައްޒަފުން މިކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ބަންދު މީހުން ބުއިމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ވޯޓަރ ސަޕްލައި ފެންކަމާއި، ބަންދުމީހުން އެދޭ ވަގުތެއްގައި ފުޅިއަށް ފެން
އަޅައިދީގެން ފެން ފޯރުކޮށްދެވޭކަމަށާއި، ކޮމިޝަނުން މި ސްޓޭޝަނަށް ޒިޔާރަތް ކުރިދުވަހު މިތަނުން ފޯރުކޮށްދޭ ބޯފެނުގެ
ސާންޕަލް ނަގައި މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީ އަށް ފޮނުވާ ޓެސްޓް ހެދުމުން މިތަނުން ފޯރުކޮށްދޭ ބޯފެނަކީ
W.H.O ގެ މިންގަނޑަށް ވުރެ ދަށް މިންގަނޑެއްގައި ހުރި، ބުއިމަށް ބޭނުންކުރުމަށް ރައްކާތެރިނޫން ފެނެއް ކަމަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ސްޓޭޝަނުން ބަންދުމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދެމުންދިޔަ ފެން ދިނުން މިހާރުން މިހާރަށް
ހުޓާލައި، ބަންދުކުރެވޭ މީހުނަށް ރައްކާތެރި ބޯފެން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މިނިސްޓަރަށް ކޮމިޝަނުން ވާނީ ދަންނަވާފައެވެ.
މިތަނުގައި ތިބޭ ބަންދުމީހުން ތުނބުޅިހެދުމަށާއި، ބޯކޮށުމާއި، ނިޔަ ފަތި ކެނޑުން ފަދަ ކަންތައްތައް ކުރުމަށް ހަފްތާއަކު
އެއްދުވަހު 01 މިނެޓަށް ގޮޅިން ބޭރަށް ނެރޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މިކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައި ވެއެވެ.
1.0.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި މީހުން ބަންދުކުރުމަށް 01 ގޮޅި ހުރިއިރު، މި ގޮޅިތަކަކީ 9 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކެއް ނަމަވެސް
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި ވަގުތު ބައެއް ގޮޅިތަކުގައި 0 މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 86

މި ގޮޅިތަކުގައި ވަޔާއި އަލި ދައުރުވާ ގޮތަށް ހުރި ނަމަވެސް ގޮޅިތައް ފަރުމާކޮށްފައި ހުރި ގޮތުން ވަޔާއި އަލި ވަންނަ
މިންވަރު ކުޑަކަމާއި، ގޮޅިތަކުގެ އެތެރެ ހޫނު ގަދަކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި ފަންކާ ހަރުކޮށްފައި
ނުހުންނައިރު، ގޮޅި ތަކުގެ ތެރެއަށް އަލިވާ ގޮތަށް ބޮކި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ސްޓޭޝަންގެ ބަންދުކުރާ
މީހުންނަށް ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ކުނަލާއި، ބާލީހާއި ބާލީސްއުރަކަމަށާއި، މި ގޮޅިތަށް ސާފު ކޮށް ބަލަހައްޓަނީ
ބަންދުމީހުން އަމިއްލައަށް ކަމަށާއި ، އަންނައުނު ދޮވުމަށާއި ގޮޅިތެރެ ސާފްކުރުމަށް ދޮންނަކުނޑި އަދި ފާޚާނާ ސާފުކުރުމަށް
ކެމިކަލް ދޭކަމަށް ބަންދު މީހުންނާއި މުވައްޒަފުން މިކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ގޮޅިތަކުގެ ފާޚާނާ 0
ފޫޓެއްހާތަނަށް އުސްކޮށް ހަދާފައި ހުރުމުން މި ފާޚާނާތަކުގައި ނިވާކަން ކުޑަކަމާއި، އަދި މިއިން ގޮޅިއެއްގައި އެކަކަށްވުރެން
ގިނަ މީހުން ބަންދުކޮށްފިނަމަ ފާޚާނާ ބޭނުންކުރާއިރު އައުރަ ނިވާ ނުކުރެވި އިންސާނީ ކަރާމަތް ގެއްލޭގޮތަށް ހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.2 އައްސޭރި ޖަލު
މިޖަލުގައި ތިބެނީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ އެންމެ ދަށް މިންގަނޑުގެ ޤައިދީންކަމާއި، ޤައިދީން އައްސޭރި ޖަލަށް ގެނެވެނީ
މާފުށި ޖަލުންކަމާއި، މާފުށި ޖަލުގައި ހިންގާ ރިހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްގެ ތެރެއިންކަމާއި، މިޖަލަށް ގެނެއުމަށްފަހު 0
މަސް ދުވަހު އެ ޤައިދީއެއްގެ އުޅުމާއި އަޚްލާޤު މޮނިޓަރކުރުމަށްފަހު އިންޑަސްޓްރިއަލް ޒޯންއެއްގައި މަސައްކަތް ކުރުމަށް
ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށްމެ ފުރުސަތު ދެވޭކަން ޖަލުގެ އިސްވެރިން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެއެވެ.
މިޖަލުގައި ޤައިދީން ތިބެނީ ޖަލުގެ ޔާޑު ބޭނުން ކުރެވޭ ގޮތަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމަށާއި، މިޖަލުގައި ތިބި ގިނަ ޤައިދީންނަކީ
ހުކުމުގެ އެންމެ ފަހު މަރުހަލާގައި ތިބި ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތުހަމަވާ މީހުން ކަމަށާއި، މިޖަލުގައި ޙުކުމް ތަންފީޛް ކުރަމުންދާ
މުއްދަތުގައި ޖަލުގެ އާންމު އުސޫލުތަކާއި ޖަލުގެ ގަވާއިދު ތަކާއި ޚިލާފު އެއްވެސް ކަމެއް ޤައިދީއެއް ކޮށްފިނަމަ މާފުށި
ޖަލަށް އަނބުރާ ފޮނުވާލެވޭނެ ކަމަށާއި، މިޖަލުގައި ޙުކުމް ތަންފީޒު ކުރަމުން ގެންދާ 03 އަހަރު ނުފުރޭ ފިރިހެން ކުދިން
އުމުރު ހަމަވެ މާފުށި ޖަލަށް ބަދަލުކުރެވެންދެން ބައިތިއްބާ ކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެއެވެ.
މިޖަލުގައި ޤައިދީން ނިދުމަށް ޚާއްސަކޮށްފައި ހުންނަނީ ގިނަ ޤައިދީންނަށް އެއްފަހަރާ ނިދޭ ގޮތަށް ހުންނަ ބެރެކެސް
ތަކެއްކަމާއި، މިއިން ކޮންމެ ބެރެކްސްއެއްގައި 00 ޤައިދީން ތިބި އިރު ޤައިދީން ނިދުމަށް ބަންކު ބެޑު ބަހައްޓިފައި ހުރި
ކަމާއި، ކޮންމެ އެނދެއްގައި ގޮދަޑިއަކާއި، ބާލިސް ހުރިކަމާއި، ބެރެކްސްތަކުގެ އެތެރޭގައި ބޮތްކާއި، ފަންކާ ހަރުކޮށްފައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 87

ހުރިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ގޮޅިތަށް ފަރުމާކޮށްފައި ހުރީ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ވައިދައުރުވާ
ގޮތަށް ނަމަވެސް، ގިނަ ޤައިދީންތަކެއް އެއްތަނެއްގައި އުޅެންޖެހުމުން ތޮއްޖެހި ހާސްވެ އުނދަގޫވާކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީން
ވަނީ ކޮށްފައެވެ. ޖަލުގައި ފާޚާނާ ހަދާފައި ހުންނަނީ ކޮންމެ ބެރެކްސް އެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ވާގޮތަށް ބޭރުގައި، ދެފާޚާނާއާއި
ފެންވަރާ ދެތަން ހިމެނޭ ގޮތަށް ކަމާއި، މިހާރު މިޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީންގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު)ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގައި
ގާތްގަނޑަކަށް 01 ޤައިދީން ތިބިއިރު(ފާޚާނާތައް ބޭނުން ކުރުމުގައި ގިނަ ދަތިތައް ހުރިކަމާއި، އަދި ހުރިހާ ފާޚާނާތައް
ހުރީ މަރާމާތު ކުރަންޖެހިފައިކަމާއި، ބައުވެ ހަޑިވެފައިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް
ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ބެރެކްސްތަކާއި، ފާޚާނާއާއި މެސްރޫމް އަދި މިސްކިތް ފޮޅާ ސާފުކުރުމަށް އެލަވަންސް ވަޒީފާ އަދާކުރާ
ޤައިދީން ތިބިކަމާއި، ޤައިދީންގެ އަންނައުނު ދޮވުމަށް ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ ތަނެއް ހުރިކަމާއި، މިތަނުގައި 0 ދޮންނަ
މެޝިން ހުރިއިރު އޭގެ ތެރެއިން އެއް މެޝިން ހަލާކުވެފައި ހުރިކަމާއި، އަނެއް މެޝިނުގެ ހިއްކާ ބައި ހަލާކުވެފައިހުރިކަން
ޤައިދީން ދީފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ. ޤައިދީންނަށް އަންނައުނު ދޮވުމަށް
ފުރުސަތު ދެނީ ކޮންމެ ޔުނިޓަކަށް ދުވަހެއް ކަމަށާއި އެޔުނިޓުގެ ދުވަހެއްގައި އެޔުނިޓެއްގައި ދިރިއުޅޭ މީހުންނަށް
އަންނައުނު ދޮވުމުގެ ފުރުސަތު ދީފައި އޮންނަކަމަށް ޤައިދީން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
1.0.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގައި 00 ޔުނިޓްގައި މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވާއިރު، އެކި ޔުނިޓްތަކުގައި
ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިފައިހުންނަނީ އެކިގޮތަށްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން މިޖަލުގެ ޔުނިޓް 0
ޚާއްޞަކުރެވިފައިވަނީ އަންހެނުން ބޭތިއްބުމަށް ކަމަށާއި، މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިވަގުތު ހުރި ހަމައެކަނި އަންހެން
ޖަލުކަމަށް ވުމުން މިތަނުގައި އަންހެން ޤައިދީން ބަންދުކޮށްފައި ތިބީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ތިން ދަރަޖަ ހިމެނިގެންވާ
ގޮތަށްކަން ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޔުނިޓުގެ މަތީ ފަންގިފިލާގެ އެއް ވިންގު ޚާއްސަ
ކޮށްފައިވަނީ ރިމާންޑުގައި ތިބޭ އަންހެން ޤައިދީންނަށްކަމަށާއި، މި ޔުނިޓްގެ ގޮޅިތަކުގައި އާންމުގޮތެއްގައި ތިބެނީ 9 މީހުން
ނުވަތަ 0 މީހުންކަން މުވައްޒަފުން ދިން މައުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޖަލު
ފަރުމާކޮށްފައި ހުރިގޮތުން ގޮޅިތަކުގައި ވައި ދައުރުނުވާ ކަމާއި، ގޮޅިތަކުގެ އެތެރޭގައި ފަންކާ އާއި ބޮކި ހަރުކޮށްފައި
ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގައިވެސް ފާޚާނާއެއް ހުންނައިރު، މިފާޚާނާގެ ފާރުބުރި ހުންނަނީ
ގާތްގަނޑަކަށް 1 ފޫޓު އުސްމިނުގައި ކަމަށްވާތީ، ފާޚާނާގައި ހުންނަ މީހާގެ ބޯ ފެންނަ ކަމަށާއި، މިފާޚާނާގެ ދޮރުފަތް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 88

ނުހުންނާތީ މިއިން ގޮޅިއެއްގައި އެކަކަށްވުރެން ގިނަ މީހުން ބަންދުކޮށްފިނަމަ ފާޚާނާ ބޭނުންކުރާއިރު އައުރަނިވާ ނުކުރެވި
އިންސާނީ ކަރާމަތް ގެއްލޭގޮތަށް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޔުނިޓުގެ ބައެއް ގޮޅި ތަކުގައި ބަންކު ބެޑު
ބަހައްޓާފައި ހުރުމުން މަތީ އެނދުގައި އޮންނަ މީހަކަށް ފާޚާނާގެ ތެރޭގައި ހުންނަ މީހާގެ އައުރަ ފެންނަކަމަށް ޤައިދީންވަނީ
މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ. އަންހެނުންގެ ޔުނިޓްގައި ބޭނުންކުރުމަށް ދީފައި ހުރި ބާލީސް ހުޅުވައިގެން ބެލުމުން، އޭގެ އެތެރޭގައި
ހުންނަނީ ވެހިކަލް އަދި ގޮނޑިސެޓު ފަދަ ތަކެތީގައި ބޭނުންކޮށް ބައުވެގެން ދޫކޮށްލާފައިހުރި އިސްޕަންޖުކަން
ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އަދި އެ ބާލީސްތައް ހުންނަނީ ބޯއަޅަން ކަމުނުދާ ފެންވަރަށް ހަރުކޮށްކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ.
އަންހެނުންގެ ޔުނިޓަކީ އެއްވެސް ފިރިހެނަކު ވަނުން މަނާ ތަނެއްގެގޮތުގައި އޮތްނަމަވެސް، ގޮޅީގެ ކުރިމަތީގައި އޮންނަ
ކޮރިޑޯއަށް ނެރޭ ގަޑީގައިވެސް ބުރުގާ ނަގައިފިނަމަ އިންޒާރުދީ، އަދަބުދޭކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ މިންގަނޑު މަތި މީހުން ބޭތިއްބުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ 0 ،9 އަދި 1 ނަންބަރު ޔުނިޓުކަމާއި،
މިޔުނިޓްތަކުގެ ގޮޅިތަކުގައި ގިނަ އަދަދަކަށް ޤައިދީންނާއި، ރިމާންޑު ބަންދަށް ބަންދުކޮށްފައި ތިބިމީހުން ތިބިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޔުނިޓްތަކުގެ ގޮޅިތަކަކީ 9 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކެއް ނަމަވެސް ގިނަ ގޮޅިތަކުގައި 1 މީހުން
ނުވަތަ 1 މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޔުނިޓުތަކުގައި ފާޚާނާ ވަކިކޮށްފައި ހުންނަނީ 0 ފޫޓެއްހާ އުސްމިން ހުންނަ ފާރަކުންކަމާއި، މި
ޔުނިޓްގެ ފާޚާނާތަކާއި އިމާރާތްތަކުގެ ސާފްތާހިރުކަން ކުޑަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ފާރުތަކުގައި ތަފާތު އެއްޗެތި
ލިޔެ ކުރަހާ ހަދާފައިވާއިރު ފާޚާނާތަށް ހަޑިވެ ކަޅުވެފައިވާކަމާއި، ފާޚާނާތަށީގައި ދަބަރު ޖަހާފައިހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޔުނިޓްތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންގެ ތެރެއިން ޔުނިޓް 0 އަދި 1 ގައި ތިބޭ މީހުން
އެއްވެސް ވަރަކަށް ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމަށް ނުނެރޭކަމަށް ބަންދުގައި ތިބިމީހުން ދީފައިވާ މައުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަންއިން
ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި 9 ޔުނިޓުގައި ތިބި މީހުން ހިނގާ ކަސްރަތަށް ނުނެރެވޭ ސަބަބަކީ މުވައްޒަފުންގެ
ދަތިކަން ހުންނަގޮތުން ސަލާމަތީ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓަން ދަތިވާތީކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ޔުނިޓް 0 ގެ ގޮޅިތަކުގައި ވައި ދައުރުވުން ކުޑަކަމާއި، މިގޮތަށް ދިމާވަނީ ގޮޅިތަކުގެ އެއް ފާރުގައި ހުރި ވައިދައުރުވާތަން
ބަންދުކޮށް، ފިލާޖަހައިފައި ހުރުމުންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ހުރިހާ ގޮޅިއެއްގައިވެސް ހޫނުގަދަކަން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 89

ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަށް މަދިރިއާއި ކުރަފިފަދަ ދިރޭތަކެތި ވަންނަކަމާއި، އަދި މިޔުނިޓަށް ފާޚާނާ ސާފުކުރާ
ތަކެތި ނުލިބި ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވެފައިވުމުން ފާޚާނާގެ ސާފުތާހިރުކަން ދަށްވާކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީންގެ ފަރާތުން
ލިބިފައިވެއެވެ.
ޔުނިޓް 1 ގައި ތިބެނީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ދަށް މިންގަނޑުގެ ޤައިދީންކަމާއި، މިތަނުގައި ޤައިދީން ނަމާދުކުރުމަށް
މިސްކިތަކާއި، ކައިބޮއި ހެދުމަށް މެސްރޫމެއް ހުރިކަމާއި، މިތަނުގައި 2 ގޮޅި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާއިރު ކޮންމެ
ގޮޅިއެއްގައި ގާތްގަނޑަކަށް 01 މީހުން ތިބޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޤައިދީން ނިދުމަށް ބަންކު ބެޑު ހުންނައިރު، ކޮންމެ
ޤައިދީއަކަށް އެނދަކާއި، ގޮދަޑިއަކާއި، ބާލީހެއް ހުންނަކަމާއި، ޤައިދީންގެ ތަކެތި ބެހެއްޓުމަށް ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް ކަބަޑެއް
ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޔުނިޓްގައި ޤައިދީން ތިބެނީ ހެނދުނު 1:01 ން ފެށިގެން ރޭގަނޑު 2:11 އަށް
ޔުނިޓުގެ ޔާޑު ސަރަހައްދަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމާއި، ޔާޑު ސަރަހައްދުގައި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ކުޅިވަރު ކުޅޭވޭ ގޮތަށް ހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޔުނިޓުގެ ގޮޅިތަށް ސާފުކޮށް ބަލަހައްޓަނީ ޤައިދީން އަމިއްލައަށްކަމަށާއި، ގޮޅި ސާފުކުރުމަށާއި
ފާޚާނާ ދޮވެހެދުމަށް ޖޯޑެއްގެ ދެބައިކުޅަ އެއްބައިގެ ދޮންނަ ކުނޑި ޤައިދީންނަށް ލިބޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މިޔުނިޓުގެ ގޮޅިތަކުގެ ފާޚާނާގައި ބޮޑެތި މަރާމާތުތަކެއް ކުރަން ޖެހިފައިވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިއެވެ.
ޔުނިޓް 0 ގައި ހުންނަނީ 9 ވިންގުކަމާއި، ފުރަތަމަ ވިންގުގައި 19 ޤައިދީން ތިބިކަމާއި، 9 ވަނަ ވިންގުގައި 91
ޤައިދީން ތިބިކަމާއި، ކޮންމެ 9 މީހަކަށް 0 ލޮކަރު ހުރިކަމާއި، އާންމު ގޮތެއްގައި ގޮޅިއެއްގައި 01 މީހުން ތިބި އިރު މި
އެންމެން ބޭނުންކުރުމަށް ހުރީ 9 ފާޚާނާކަމާއި، މިޔުނިޓުގެ ބޯފެން އިސްކުރު ހުންނަނީ ފާޚާނާ އެތެރޭގައިކަމާއި، ބޯފެން
ރަނގަޅުނޫންކަމާއި، މިފެން ބުއިމުން ބަނޑަށް އުނދަގޫވާކަމަށް ޤައިދީން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މިޔުނިޓު ހުންނަނީ
ހެނދުނު 1:01 އިން ފެށިގެން ރޭގަނޑު 2 ޖެހުމާހަމައަށް ޤައިދީންނަށް ޔާޑަށް ނުކުމެވޭ ގޮތަށްކަން ކޮމިޝަނުން
ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޔުނިޓް 1 ގައި ތިބެނީ ސަލާމަތީ މިންގަނޑުން ދަށް ޤައިދީންކަމާއި، މިޔުނިޓުގައި 01 މީހުންގެ ޖާގައިގެ 1 ގޮޅި
ހުރިކަމާއި، މިޔުނިޓުގެ ގޮޅިތަކުގައި ގުދުރަތީވައި ދައުރުވާނެ ގޮތެއް ނެތްކަމާއި، މިޔުނިޓުގައި ގިނައިން ތިބެނީ ޖަލު
ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޤައިދީންކަމާއި، ކޮންމެ ހަފްތާއަކު އެއްފަހަރު ޤައިދީންގެ ގޮޅިތަކާއި އަންނައުނާއި ޔުނިފޯމް ދޮވުމަށް
ޖޯޑެއްގެ ދެބައިކުޅަ އެއްބައި ދޮންނަ ކުނޑި ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 90

ޔުނިޓް 3 ގައި އެކަހެރި ކުރުމަށް 0 ގޮޅީގެ ބްލޮކެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، މި ގޮޅިތައް ބެލިބެލުމުން،
މިތަނުގައި މީހަކު ބަންދުކޮށްފައިނުވާތާ ދުވަސްތަކެއް ވެފައިވާކަންވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، މިގޮތުން ގިނަ އަދަދަކަށް
މީދަލުގެ ނަޖިހާއި މަކުނުވާ އަޅާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކަށް އާންމުކޮށް ޤައިދީން ލަނީ 1 ދުވަހާއި 01
ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށްކަމަށް ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގެ ދޮރު ލެއްޕުމުން
ގޮޅިތަކުގެ އެތެރެ ހުންނަނީ އަނދިރިކޮށްކަމާއި، ވައި ދައުރުވާނެ އެއްވެސް ގޮތެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި
މިތަނަކީ އިންސާނުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށް އެކަށީގެންވާ ތަނެއް ނޫންކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޔުނިޓް 3 ގައި ޤައިދީން ތިބެނީ ފަތިހު 1 ކުން ރޭގަނޑު 2 ޖެހުމާހަމައަށް ޔުނިޓްގެ ތެރެއަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމާއި،
މިތަނުގައި މިސްކިތަކާއި، މެސް ހޯލްއަކާއި، 01 މީހުންގެ ޖާގައިގެ 1 ގޮޅި ހުރިކަމާއި، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި
ވަގުތު މިޔުނިޓުގައި 10 މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބިކަމާއި، މިޔުނިޓްގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް އެއްވެސް ކެމެރާއެއް
ހަރުކުރެވިފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މި ގޮޅިތަކުގައި ވައިދައުރުވާނެ އެއްވެސް ގޮތެއް ނެތްކަމާއި، ގޮޅިތައް
ފަރުމާ ކޮށްފައިވަނީ އަވި ނުވަން ނަ ގޮތަށްކަމާއި، ގޮޅިތަކުގައި ދުވާލުގެ ވަގުތުތަކުގައި އެކަށީގެންވާ އަލިކަން ހުރިކަމާއި،
ގޮޅިތަކުގައި ފަންކާ ހަރުކުރެވިފައި ހުންނަކަމާއި، މިގޮތުން ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގައި 9 ފަންކާ ހުރިކަމާއި، ފަންކާގެ ސްވިޗު ހުރީ
ގޮޅީގެ އެތެރޭގައި ކަމާއި، މެންދުރުގެ ވަގުތުތަކުގައި ގޮޅިތައް ވަރަށް ހޫނުކަމާއި، ޔުނިޓުގެ މެއިން އެގްޒޯސްޓް
ހަލާކުވެފައިހުރުމުން، ޔުނިޓް ތެރެ ވަރަށް އުދާސްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ޔުނިޓުގެ ގޮޅިތަކުގެ ފާޚާނާގައި ޝަވަރު ހުރިކަމާއި، ފާޚާނާ ހުރީ ތަޅުލެވޭ ގޮތަށްކަމާއި، ގޮޅިތައް ސާފުތާހިރުކޮށް
ބަލަހައްޓަނީ ޤައިދީންކަމާއި، ގޮޅިތައް ސާފުކުރުމަށާއި އަންނައުނު ދޮވުމަށް ހަފްތާއަކަށް ގޮޅިއަކަށް އާންމުގޮތެއްގައި ދެނީ
ޖޯޑެއްގެ ދެބައިކުޅަ އެއްބައި ދޮންނަ ކުނޑި ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި މިޔުނިޓުގައި ދިރޭތަކެތީގެ އުނދަގޫ
ކުޑަކަމާއި، ގޮޅިތަކުގައި ބަންކު ބެޑް ބަހައްޓައި، ކޮންމެ ޤައިދީއަކު ބޭނުން ކުރުމަށް ކުޑަ ކަބަޑެއް ހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ ޔުނިޓް 2 ގައި ތިބެނީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ މެދު މިންގަނޑުގެ ޤައިދީންކަމާއި، މި ޔުނިޓަކީ މިޖަލުގެ އެންމެ ގިނަ
ޤައިދީން ތިބޭ ޔުނިޓުކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިޔުނިޓުގައި 1 ވިންގު ހުންނައިރު، ކޮންމެ ވިންގެއްވަނީ ދެ ބަޔަކަށް
ބައިކޮށްފައިކަމާއި، މިގޮތުން A ބްލޮކާއި B ބްލޮކެއް ހުންނަކަމާއި، މިޔުނިޓުގައި ތިބޭ ޤައިދީން ތިބެނީ ބްލޮކްތަކުގެ ކޮރިޑޯ
ތެރެއަށް ހެނދުނު 3 ން ރޭގަނޑު 2 އަށް ދޫކޮށްލާފައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޔުނިޓުގެ ކޮންމެ ބްލޮކެއްގައި ކެއުމަށް
މެސްރޫމަކާއި އަދި ނަމާދުކުރުމަށް ތަނެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 91

މިޖަލުގެ ޔުނިޓް 01 އަދި 00 އަކީ 'ސްޕެޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓް' ކަމާއި މި 9 ޔުނިޓް ބޭނުންކުރަމުންދަނީ
ދަޢުލަތުގެ މަތީ މަޤާމުތައް ފުރާފައިތިބި މީހުން ބަންދުކުރުމަށްކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދިފައިވެއެވެ. މިޔުނިޓުގައި
ގޮޅިތައް ހަދާފައި ހުންނަނީ އެޓޭޗުކޮށްފައި ހުންނަ ފާޚާނައަކާއި އެކު ކޮޓަރިއެއް ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާއިރު، ކޮޓަރިތަކުގައި
އެނދާއި، ބާލީ ހާ، ކަބަޑު ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮޅިތަކަކީ އެކަކު ހުރުމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައި ހުރި ކޮޓަރިތަކަށް
ވާއިރު ޖާގައިގެ ގޮތުން އެކަކު ހުރުމަށް ތަނަވަސްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިކޮޓަރިތަށް ހުންނަނީ އޭސީކޮށް ރަނގަޅު
ފެންވަރަކަށް ހަދާފައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާއިރު، މިތަނުގެ ތެރޭގައި ކެމަރާ ހަރުކޮށްފައި ހުރިކަންވެސް ކޮމިޝަނުން
ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މިޔުނިޓްތަކުގައި ތިބޭ މީހުން ތިބެނީ ޔާޑަށް ނުކުމެވޭ ގޮތަށް ދޫކޮށްލާފައިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި އިރު، މި 9 ޔުނިޓްގައި ތިބި މީހުން އެކި ބޭނުންތަކަށް މާލެ
ގެނެސްފައިވާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މި ޖަލުގެ ކެންޓީނުން އަންނައުނު ގަންނަން މަޖުބޫރުވެފައި، އެތަކެތީގެ ސައިޒު ބެލޭނޭ ގޮތެއް ނޯންނަކަމާއި، ގަންނަ
އަންނައުނު ހެޔޮވަރުނުވާނަމަ ބަދަލުކުރެވޭ އުސޫލެއްވެސް ނޯންނަކަމާއި، އެއްޗެތި ގަންނަން ޖެހެނީ ގަންނަން ބޭނުންވާ އެތި
ނުފެނި ވިޔަފާރި ލިސްޓު ބަލައިގެން އޯޑަރުކޮށް، ޤައިދީގެ އަމިއްލަ އެކައުންޓުން ފައިސާ ކަނޑާ ގޮތައްކަމަށް ޤައިދީން ދިން
މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ވިޔަފާރި ލިސްޓުގައި ގަންނަން ލިބޭ ތަކެތީގެ އަގު
ބޮޑުކަމާއި އަދި ގަތުމަށް އެދޭތަކެތި ލިބެނީ ހަފްތާއަކު އެއްފަހަރު ކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވާއިރު، ވިޔަފާރީގެ
ލިސްޓުގައިވާ ބައެއް ތަކެތީގެ އަގު އާންމު އަގަށްވުރެން ބޮޑުކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ ޔުނިޓްތައް ފުރުމުން ކޮންމެ ގިންތިއެއްގެ މީހަކުވެސް އެހެން ގިންތިއެއްގެ ޔުނިޓުގައި ބަންދުކުރެވޭކަމާއި، އަދި
އިނާޔަތްތައް ލިބެނީ އެމީހެއްގެ ޙުކުމަށް ބެލުމުގެ ބަދަލުގައި އެމީހަކު ބަންދުކުރާ ޔުނިޓަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އިނާޔަތްތަކާއި
ޚިދުމަތްތަކާއި ގުޅުވައިގެންކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ބައެއް ޔުނިޓްތަކަށް ލުމުން ޕެރޯލް އާއި
ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވުން ކެންސަލްވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރިދުވަހު މިޖަލުގެ 0 ޔުނިޓަކުން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ބުއިމަށް ބޭނުންކުރާ ފެން އިސްކުރުން
ސާމްޕަލް ނަގައި މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީ އަށް ފޮނުވާ ޓެސްޓް ހެދުމުން މި 0 ޔުނިޓުގެ ތެރެއިން ޔުނިޓް
1 ގައި ބަންދުމީހުން ބުއިމަށް ބޭނުންކުރާ ބޯފެނަކީ W.H.O ގެ މިންގަނޑަށް ވުރެންދަށް މިންގަނޑެއްގައި ހުރި، ބުއިމަށް
ބޭނުންކުރުމަށް ރައްކާތެރިނޫން ފެނެއް ކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މި ޔުނިޓުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 92

ބަންދުމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދެމުންދާ ފެނަކީ ބަންދުމީހުން ބުއިމަށް ރައްކާތެރި ފެން ނޫންކަން މިނިސްޓަރުގެ ސަމާލުކަމަށް
ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ގެނެސްފައިވާނެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 00 ވަނަ މާއްދާގައި، ޤައިދީން
ބައިތިއްބާ ތަންތަނާއި މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަން މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑަށް
ހުންނަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، މިހާތަނަށް މި ގަވާއިދު ހަދާފައިނެތުމުން މި މިންގަނޑު
ކަނޑައެޅިފައިނުވާތީ، މި ރިޕޯޓް މޯލް ޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާ ހިއްސާކުރާތާ، 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި
މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ގަވާއިދު އެކުލަވާލައި ގެޒެޓްކުރުން
9. ޖަލުތަކުގެ ގޮޅިތަކުގައި އެތަނުގެ ކެޕޭސިޓީއަށްވުރެ އިތުރުން، އަދި މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ
މިންގަނޑު ކަމަށްވާ ގޮޅިއެއްގައި 9 މީހުން ނުވަތަ ޑޯމިޓަރީއެއްގައި ނަމަ އެތަނުގައި އެނދު ބަހައްޓާފައިވާ
އަދަދަށްވުރެ އިތުރަށް އެތަނުގައި މީހުން ނިދުމަށް މަޖުބޫރު ނުކުރުމާއި، އެތަންތަނުގައި މީހުން ބައިތިއްބާ އަދަދު
މަދުކުރުމަށްޓަކައި ޢަމަލުކުރާނޭ ގޮތުގެ ޕްލޭނެއް މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާ ޙިއްޞާކުރާތާ
3 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އެކުލަވައިލައި، ޕްލޭނާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރާނޭ ގޮތްތަކުގެ ޖަލު އަމުރެއް ނުވަތަ ގަވާއިދެއް
ގެޒެޓްކުރުން.
0. މި ރިޕޯޓް މޯލް ޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާ ޙިއްޞާކުރާތާ 3 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި، ޤައިދީން ރޭގަނޑު ނިދާ
ގަޑި ޖެހުމުން އަލިކަން ފަނޑުކުރެވޭފަދަ ގޮތަކަށް ޖަލުގެ ހުރިހާ ގޮޅިއެއްގެ އެތެރެއަށް ރަނގަޅަށް އަލިވާނެގޮތަށް
ބޮކި ހަރުކޮށް، ގޮޅިތަކުގައި ހުރި ފާޚާނާތަކަށް ބޮކީގެ އަލިވާނެ ނިޒާމެއް ހަމަޖެއްސުން.
1. ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކުރާ މީހުންގެތެރެއިން އާއްމުންނާއި، ދައުލަތުގެ އިސް މަޤާމުތައް ފުރާފައިތިބި މީހުންނާއި
ސިޔާސީ ލީޑަރުންނާ މެދު އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށް ދިނުމުގައި މިހާރު ޖަލުތަކުގައި ގެންގުޅެމުންދާ ބޮޑެތި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 93

ތަފާތު ކުރުންތަކަކީ މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ ޚިލާފަށް ގެންގުޅެމުންދާ
ތަފާތުކުރުންތަކެއް ކަމުގައި ވާތީ، މި ރިޕޯޓް މޯލް ޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާ ޙިއްޞާކުރާތާ 01
ދުވަހުގެތެރޭގައި އެފަދަ ބޮޑެތި ތަފާތުކުރުންތަކުގެ ފަރަގު ކުޑަކުރުމަށްފަހު އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމު ގައި
އެންމެންގެ މެދު ގައި ހަމަހަމަ އުސޫލެއް ކަނޑައަޅައި ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން .
1.1 ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ އިރު ތިމާ މީހާގެ ސާފުތާހިރުކަން
1.1.0 މާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ގައިން ތާހިރުވުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ދަތްއުނގުޅާ ބުރުހަކާއި، ސައިބޯނި ބުރިއެއްކަން
ބަންދުމީހުންނާއި، މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުން ތުނބުޅިކޮށުމާއި، ނިޔަފަތިކެޑުމަށްޓަކައި ކޮންމެ ހަފްތާއަކު އެއްދުވަހު ގޮޅިން ބޭރަށްނެރޭކަމަށާއި، ބޯކޮށުމުގެ
ފުރުސަތު ދެނީ ކޮންމެ 0 މަހުން އެއްފަހަރު ކަހަލަ ގޮތަކަށްކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު
ދީފައިވެއެވެ. ޤައިދީން ބޯކޮށުމާއި ތުނބުޅި ހެދުމަށް ބޭނުންކުރަނީ ހުރިހާ އެންމެން ބޭނުން ކުރާ އެއް ޓްރިމަރުކަމަށާއި އަދި
ކަތުރު ކަމަށް ގައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާއިރު މިތަކެތީގެ ސާފްތާހިރުކަން ކުޑަކަމަށް ބަންދުމީހުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު
ދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ޖެހެނީ ގަންނަން ކަމަށާއި، އެގޮތުން ވިޔަފާރިކޮށްގެން ލޯޝަން، ޝޭމްޕޫފަދަ
ތަކެތި ގަންނަން ލިބޭ ކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ގަންނަ ލިބޭ
ތަކެތީގެ އަގު ބޮޑުކަމަށާއި ހުރިހާ ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުންނަށް އާއިލާ ތަކުން ފައިސާ ޖަމާކޮށްދީފައި ނުހުންނަކަމަށާއި
އަދި ގިނަ މީހުންނަކީ ޖަލުގެ ވަޒީފާ އަދާ ކުރާ ބަޔަކަށް ނުވާތީ މިތަކެތި ގިނަފަހަރަށް ޤައިދީން ގަނެ އެއްޤައިދީ
އަނެއްޤައިދީއަށް ދީއުޅޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ގެއިން އެއްވެސް ވަރަކަށް އަންނައުނު
ނުގެނެވޭ ކަމަށާއި ކުރިން އަންނައުނު ގެނައުމުގެ ހުއްދަ އޮތްކަމަށް ބަންދުމީ ހުންނާއި ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ނަމަވެސް މިގޮތަށް މިހާރު ގެއިން އަންނައުނު ނުގަނެވޭތާ ގާތްގަނޑަކަށް 0 އަހަރު ވެދާނެކަމަށް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަންނައުނު ގެއިން ގެނައުން މަނާކޮށްފައި ވުމުގެ ސަބަބުން ޤައިދީން އެއް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 94

އަންނައުނެއް ލައިގެން ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވަންދެން އުޅެންޖެހިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ވިޔަފާރި
އުސޫލުން ތަކެތި ގަތުމުގެ ތަނަވަސްކަން ނެތްމީހުންނާއި އާއިލާގެ މާލީ އެހީތެރިކަން ނުލިބޭ މީހުންނާއި ބިދޭސީންނަށް
ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ނުލިބޭކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އަދި އެނެކްސްގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރާތަނުގެ ސާފުތާހިރުކަން ކުޑަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެތަނުގެ
ސީލިންގ ސާފުނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ހިރަފުސް ބޯވެ، އިމާރާތް ބައުވެ ވަރަށް ބޮޑަށް ހަލާކުވެފައިވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބަންދުމީހުންގެ ގޮޅިތަކުގައި ހުރި ފާޚާނާތައް ގިނަ ދުވަސްވުމުންނާއި ގިނަމީހުން އެއްފާޚާނާއެއް
ބޭނުން ކުރަންޖެހިފައިވާތީ ވަނީ ވަރަށްބޮޑާށް ހަޑިވެފައިކަން ފާހާގަކުރެވިފައިއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. މާލެ ޖަލުގެ އެނެކްސްގައި ކުރިމަތިވެފައިވާ ތައްމަކުނު ގިނަވެފައިވާ މައްސަލަ ބޮޑުވެފައިވާތީއާއި، މަކުނު ފިލުވުމަށް
ދަތިވަނީ އެތަނުގައި މީހުން ބައިތިއްބައިގެން އެކަން ނުކުރެވޭނެތީކަމުގައާއި އަދި ކޮމިޝަނުން ދޫނިދޫ ޕޮލިސް
ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޒިޔާރަތްކުރިއިރުގައި އެތަނުގައި ހުސް ޖާގަ އޮތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، އަދި ތައްމަކުނުގެ ސަބަބުން
ޤައިދީންނަށް ހަމުގެ މައްސަލަތައް ދިމާވަމުންދާތީ މާލެ ޖަލާމެދު ވަކިގޮތެއް ނިންމަންދެންވެސް، ޖަލުން ތައްމަކުނު ފިލުވުން
އަވަސްކުރަންޖެހިފައިވާ ކަން ފާހަގަކޮށް، މި ރިޕޯޓް މޯލް ޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާ ޙި އްޞާކުރާތާ 9
މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އެނެކްސްގައި ތިބި ޤައިދީން ވަގުތީ ގޮތުން ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ބަދަލުކޮށް، މާލެ ޖަލުގެ
އެނެކްސްގައި މިހާރު ނިދަން ބޭނުންކުރާ ތަކެތި ނައްތާލައި، ޕެސްޓް ކޮންޓްރޯލް ކުރާ ފަރާތަކާ ގުޅިގެން އެތަނުން
ތައްމަކުނާއި އެހެނިހެން ސޫފާސޫފި ފިލުވައި، އެކަމަށް ބޭނުންކުރާ ކެމިކަލްގެ އަސަރު ކެނޑުމުން އެތަނަށް މީހުން އަލުން
ބަދަލުކުރުން.
1.1.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ބަންދަށް ގެނެއުމާއިއެކު ތުވާލި، ދަތްއުނގުޅާ ބުރުހާއި ބޭސް އަދި ސައިބޯނި،
ސާފުތާހިރުވުމަށްޓަކައި ހަވާލުކުރާކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބި ފައިވެއެވެ. މިތަނަކީ 91
ގަޑިއިރަށް ބަންދު ކުރާތަނަކަށް ވުމުން އިތުރަށް ބަންދުކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ދޫނިދޫއަށް ބަދަލުކުރާކަމަށް ތަނުގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 95

މުއައްޒަފުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން، ކޮންމެ ބަންދުމީހަކަށްމެ 0 ބާލީހާއި، 0
ސައިބޯންޏާއި، 0 ދަތް އުނގުޅާ ބޭސް ފުޅިއާއި، 0 ބުރުހާއި ދީފައިވާއިރު، ބަންދުމީހުންނަށް ދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ
ތަކެތީގެ ލިސްޓުގައިވާ ކުނާ އެއްވެސް ބަންދުމީހަކަށް ދީފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.1.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒަކުގައި ތިބެނީ ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ސިނާއީ މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދީފައިތިބި ޤައިދީންކަމަށްވާއިރު،
ޤައިދީން ސާފުތާހިރުވުމަށް، މިޖަލުގައި ދަތްއުނގުޅާ ބުރުހާއި، ބޭ ސް ދޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދު މީހުންގެ ފަރާތުން
ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި ތިބޭ ޤާއިދީންނަށް ގެއިން އެއްވެސް އެއްޗެއް ނުގެނެވޭކަމަށާއި،
އަންނައުނާއި ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ވިޔަފާރި އުސޫލުން ގަންނަށް ޖެހޭކަމަށް ޤައިދީން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ބޭނުންކުރާ ފާޚާނާ، މެސްރޫމް އަދި ނިދުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ބެރެކްސް ފޮޅާ ސާފުކުރުމަށް ވަޒީފާ އަދާކުރާ
ޤައިދީން ތިބޭކަމަށާއި އެތަންތަން ފޮޅާ ސާފުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި މިމަރުކަޒުގެ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް
މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ބޭނުން ކުރާ ފާޚާނާ ތަކުގައި ފެނުގެ ޕްރެޝަރު ވަރަށް ދަށް ކަމަށާއި، މުވައްޒަފުން ބޭނުންކުރާ ފާޚާނާއަށް
ގުޅާފައި ހުންނަ ފެން ތާންގީ ހުސްވެގެން ފެން އަލުން އަޅާ ވަގުތު ޤައިދީންނަށް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ފާޚާނާއިން ފެން
ނުލިބޭކަމަށާއި، މިފަދަ ހާލަތުގައި ޤައިދީންނަށް ފެން ނުލިބި 11 ވަރަކަށް މިނިޓް ތިބެން ޖެހޭކަމަށާއި، ކުރިން ފެންމޯޓަރު
ބަހައްޓައިގެން ގައިދީންނަށް ފެން ނަގަމުން ދިޔަ ނަމަވެސް ގައިދީން ބޭނުންކުރާ ފާޚާނާތަކަށް ގުޅާފައި ހުރި މޯޓަރު
ހަލާކުވެ، އައު އެއްޗެއް ނުލިބި ގިނަދުވަސްވާތީ، ގައިދީން އަމިއްލައަށް ފެން ހޮޅި ޑައިރެކްޓް ލައިން އަށް ގުޅައިގެން
ބޭނުން ކުރާތާ 0 އަހަރު ވެފައިވާކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.1.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ދެ ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ސާފުތާހިރުވުމަށް ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ ދަތް އުނގުޅާ ބުރުހާއި، ދަތްއުނގުޅާ
ބޭހާއި، ތުވާލި އަދި ސައިބޯނިކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިތަކެތީގެ
އިތުރުން މިޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރާ މީހުންނަށް ގެއިން ބޭނުންވާ ތަކެތި ގެނެވޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި
ބަންދުމީހުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި ކޮންމެ ހަފްތާއެއްގެ އެއްދުވަހު ބަންދުގައިތިބޭ މީހުން ތުނބުޅި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 96

މަތިމަސްކޮށުމާއި ބޯކޮށުމަށް ގޮޅިން ބޭރަށް ނެރޭކަމަށާއި އަދި ޓްރިމަރަކާއި ކަތުރު ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި
ބަންދުމީހުންގެ ފަރާ ތުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.1.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލަށް ގެންނައިރު، ޤައިދީންނަށް ސާފުތާހިރުވުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ދަތް އުނގުޅާ ބުރުހާއި، ދަތް އުނގުޅާ ބޭސްކަމާއި،
އަދި މި ޖަލަކީ ސެކިއުރިޓީ މިންގަނޑުން ބަލާއިރު ދަށް ސެކިއުރިޓީގެ ޖަލަކަށްވުމުން ކޮންމެ ޤައިދީ އަކަށްވެސް އެޤައިދީއެއް
ބޭނުންވާ ތަކެތި ވިޔަފާރި އުސޫލުން ގަންނަށް ލިބޭކަން ޤައިދީން ނާއި މުވައްޒަފުން މަޢޫލޫމާތު ދީ ފައިވެއެވެ. މި ޖަލުގައި
ޤައިދީން އަންނައުނު ދޮވުމަށް ދޮންނަ މެޝިން ހުންނަކަމާއި، އަދި ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް އެއްޗެހި ދޮވެ ހިއްކުމުގެ
ފުރުސަތު ޤައިދީންނަށް އޮންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ތިބޭ ބަންދުމީހުން (ބިދޭސީން) ނަށް ސާފުތާހިރުވުމަށް ދެނީ ދަތް އުނގުޅާ ބޭހާއި، ބުރުހާއި ތުވާއްޔެއް ކަމަށް
ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ދަތް އުނގުޅުމަށްދޭ ބޭސްފުޅި ދެނީ ކޮންމެ 01
މީހަކަށް ބޭސްފުޅިއެއްކަމަށާއި، ހަފްތާއަކު ފޯރުކޮށްދެނީ އެއް ބޭސް ފުޅިކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން
ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ފޯރުކޮށްދޭ ދަތް އުނގުޅާ ބޭހުން 01 މީހުންނަށް ނުފުދޭކަމަށާއި
އެހެންނަމަވެސް އޮފިސަރުންގެ ގާތުން އެދުމުންވެސް އިތުރަށް ދަތް އުނގުޅާ ބޭސް ފޯރުކޮށް ނުދޭކަމުގެ ޝަކުވާ
ބަންދުމީހުން ކޮށްފައިވެއެވެ.
މީގެއިތުރުން، ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުން އެއްޗެހި ދޮންނަން ޖެހެނީ ގޮޅިތެރޭގައި ކަމަށާއި އަދި އެތަކެތި ހިއްކަން
އަޅަންޖެހެނީވެސް ގޮޅި ތެރޭގައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ޢަމަލުކުރަންޖެހުމުން
މިގޮޅީގެ ހާސްކަން އިތުރަށް ބޮޑުވެފައިވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ކުރިން ބިދޭސީން ބަންދުކުރުމަށް 9 ގޮޅި ހުންނަކަމަށާއި، އެއީ ސިނގިރޭޓް ބޯމީހުންނަށް ވަކިން ގޮޅިއަކާއި، ސިނގިރޭޓް
ނުބޯމީހުންނަށް ވަކިން ގޮޅިއެއް ކަމާއި، ނަމަވެސް މިހާރު ތިބެނީ ހުރިހާ އެންމެން އެއް ގޮޅިއެއްގައިކަމާއި، އެހާ ގިނަ
އަދަދެއްގެ މީހުން އެއްފަހަރާ ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލްކުރުމުން، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލް ނުކުރާމީހުންނަށް
އުނދަގޫވާކަމާއި، މިކަމުގެ ސަބަބުން ޞިއްޙީ އެތައް މައްސަލައެއް ދިމާވާކަމުގެ ޝަކުވާ ބަންދުމީހުން ކޮމިޝަނާ
ހިއްޞާކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 97

1.1.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުމީހުން ސާފުތާހިރުވުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ދަތް އުނގުޅާ ބުރުހާއި، ދަތްއުނގުޅާ ބޭހާއި ،
ތުވާލިކަމަށާއި އަދި މިތަކެތި ގޮޅިއަށް ވެއްދުމުގެކުރިން ހަވާލުކޮށް ބަންދުމީހާ ލައްވާ ތަކެއްޗާއި ހަވާލުވި ކަމުގެ ލިޔުމެއްގައި
ސޮއި ކުރުވާކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ބަންދުމީހުން ކޮންމެ ހަފްތާއަކު
އެއްދުވަހު ގޮޅިން ބޭރަށް ނެރެ ނިޔަފަތި ކެނޑުމާއި، ބޯކޮށުމާއި އަދި ތުނބުޅި ހެދުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދޭކަމަށް
މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ވަނީ މަޢުލޫމާތު ލިބިފައެވެ. ނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރި
ދުވަހު، މާލެ ޖަލުން މި ކަސްޓޯޑިއަލް އަށް ބަދަލުކޮށްފައިވާ ބައެއް ބަންދުމީހުންނަށް ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި
ދީފައިނުވާކަން ބައެއް ބަންދުމީހުންވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އަދި މިތަކެތި ހޯދުމަށް އެދުމުން، މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް އިން
ދީފައިވާ ތަކެތި ނުގެނައީ ކީއްވެތޯ ސުވާލުކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ބަންދުމީހާއަށް އެތަކެތި ގެންނަންޖެހޭކަން ނޭނގޭ ކަމަށް
ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން ބައެއް މީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތަށްދިމާވުމުން 1 ދުވަސްވަންދެން ދަތް ނުއުނގުޅި، ފެން
ނުވެރި ހުރިކަމަށް ބަންދުމީހަކު ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިކަސްޓޯޑިއަލް އަށް ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން އެއްވެސް
އެއްޗެއް ގަންނަން ނުލިބޭކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢޫލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.1.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ސާފުތާހިރުވުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ދަތްއުނގުޅާ ބޭހާއި، ބުރުހާއި، ތުވާލީ އަދި
ސައިބޯނިކަމަށާއި، މިތަކެތި ބަންދުކުރެވޭ މީހާ ގޮޅިއަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން ހަވާލުކުރާކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މަޢުލުމޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ބަންދުމީހުންގެ ވެލްފެއަރގެ ނަމުގައި ކޮންމެ ހަފްތާއަކު އެއްދުވަހު
01 މިނެޓަށް ބަންދުމީހުން ގޮޅިން ނެރޭކަމަށާއި އަދި ނެރުމަށްފަހު ބޯކޮށާ، ތުނބުޅި ހެދުމާއި، ނިޔަފަތި ކެނޑުމުގެ ފުރުސަތު
ބަންދުމީހުންނަށް ދޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 98

1.1.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރާ ޤައިދީންގެ ސާފުތާހިރުވުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ދަތްއުނގުޅާ ބޭހާއި، ބުރުހާއި، ތުވާލީ އަދި
ސައިބޯނިކަމަށާއި، މިތަކެތި ބަންދަށްގެނެވޭ މީހާ ގޮޅިއަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން އޭނާއާ ހަވާލުކުރާކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލުމޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ބަންދުމީހުންގެ ވެލްފެއަރގެ ނަމުގައި ކޮންމެ 01
ދުވަހަކުން އެއް ދުވަހު ބަންދުމީހުން ގޮޅިން ނެރޭކަމަށާއި އަދި ނެރުމަށްފަހު ބޮލާއި، ތުނބުޅި ކޮށުމާއި، އަދި ނިޔަފަތި
ކެނޑުމުގެ ފުރުސަތު ބަންދުމީހުންނަށް ދޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާ ތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.1.2 އައްސޭރި ޖަލު
މިޖަލުގައި ފާޚާނާހަދާފައި ހުންނަނީ ކޮންމެ ބެރެކްސް އެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ވާގޮތަށް ބޭރުގައި، ދެފާޚާނާއާއި ފެންވަރާ ދެތަން
ހިމެނޭ ގޮތަށް ފާޚާނާ ބަރިއެއް ކަމަށާއި، މިހާރު މިޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީންގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު)ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގައި
ގާތްގަނޑަކަށް 01 ޤައިދީން ތިބިއިރު(މިފާޚާނާތައް ބޭނުން ކުރުމުގައި ގިނަ ދަތިތައް ހުރިކަމާއި، އަދި ހުރިހާ ފާޚާނާތައް
ހުރީ ބޭނުންކުރެވޭ ޙާލަތެއްގައި ނޫންކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ބޭނުންކުރުމަށް ހުރި ފާ ޚާނާގެ އަދަދު މަދުކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު އެދަތިކަން ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ވެސް ވަނީ
ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ. އަދި މިހާ ބައިވަރު މީހުން އެއްފަހަރާ ފާޚާނާ ބޭނުންކުރާއިރު، ފާޚާނާ ސާފު ކުރުމަށް ވަޒީފާ ޤައިދީން
ތިބޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މިފާޚާނާތަކުގައި ގިނަ މަރާމާތުތަކެއް
ކުރަން ޖެހިފައިވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ.
މިޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް ގައިންތާހިރުވުމަށް، ދަތްއުނގުޅާ ބުރުހާއި ބޭސް ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މި ޖަލަކީ ވިޔަފާރި ކޮށްގެން ޤައިދީންނަށް ގިނަ ތަކެތި ގަނެވޭގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިވާ
ޖަލަކަށް ވުމުން ޤައިދީން ބޭނުން ކުރާ ގިނަ ތަކެތި ޤައިދީން ބޭނުން ކުރަނީ ވިޔަފާރި އުސޫލުން ގަނެގެން ކަން
ކޮމިޝަނަށްފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.1.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް ސާފު ތާހިރުވުމަށް ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ ދަތް އުނގުޅާ ބުރުހަކާއި، ދަތް އުނގުޅާ ބޭހާއި، އަދި
ސައިބޯނިކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 99

މިޖަލުގައި ގިނައަދަދެއްގެ ޤައިދީން އެއް ގޮޅިތަކެއްގައި ތިބިއިރު، ބައެއް ޔުނިޓްތަކުގެ ޤައިދީންނަށް ކޮންމެ 01 މީހަކަށް
ދަތް އުނގުޅާ 0 ބޭސް ފުޅި ހަފްތާއަކަށް ދޭކަމަށާއި، އެވަރުން ނުފުދޭކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
އަދި މީގެ އިތުރުން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ފާޚާނާއާއި ގޮޅިތެރެ ސާފުކުރުމަށް ބޭނުންވާ
ތަކެތި ނުލިބޭކަމުގެ ޝަކުވާ ބަންދުގައި ތިބި ގިނަ މީހުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ސަލާމަތީ ގިންތީގެ
މަތީ މިންގަޑުތަކުގެ ޔުނިޓުތަކުގެ ގޮޅިތަކާއި ނިދުމަށް ބޭނުންކުރާ ތަންތަނުގެ ސާފްތާހިރުކަން ކުޑައިރު، މި ގޮޅިތަކަކީ
ދެމީހުންގެ ޖާގައިގެ ގޮޅިތަކެއް ނަމަވެސް މި ގޮޅިތަކުގައި 1 މީހުން ނުވަތަ 1 މީހުން ތިބޭކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިޔުނިޓްތަކުގެ ގޮޅިތަކުގެ ފާޚާނާގެ ސާފްތާހިރުކަން ކުޑަކަމާއެކު ފާޚާނާތެރެ ކަޅުވެ ފާޚާނާ
ތެރެއިން ނުބައިވަސް ދުވާކަންވެސް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބޯކޮށައި، ނިޔަފަތި ކަނޑައި، ތުނބުޅި ހެދުމަށް އޮންނަ
"ވެލްފެއަރ" ގެ ފުރުޞަތު ނުލިބޭތާ 0 މަސްދުވަސް ވެފައިތިބި ޤައިދީން ތިބިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
އަންހެނުންގެ ޔުނިޓުގެ ފާޚާނާ ސާފުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކެމިކަލް ނުވަތަ އެތަން ސާފުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ދޮންނަކުނޑިވެސް
ނުލިބޭކަމަށާއި، ފާޚާނާތަކުގެ ތަޅުންގަނޑު ހުރީ ސާފުތާހިރުކަން ކުޑަކޮށްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި ފެންވަރަން
ޖެހެނީ ބާލިދީއަކަށް ފެން އަޅައިގެން ކަމަށްވާއިރު، ސާފުކުރާ ސާމާނު ނުލިބުމުން ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ފާޚާނާގެ
ސާފުތާހިރުކަން މާބޮޑަށް ގޯސްވާނެކަމުގެ ކަންބޮޑުވުން އަންހެން ޤައިދީންގެ ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
އަދި މި ޔުނިޓުގައި ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ސާމާނު ގަންނަން ލިބެންހުންނަނީ ވަރަށް މަދުންކަމަށް ވުމުން ތަކެތި
ލިބެން ހުންނަ ފަހަރަކު އެއް ވައްތަރަކުން ދޭތި ގަނެފިނަމަ އޮފިސަރުން އައިސް އެތަކެތި އަތުލުމަށްފަހު އަނބުރާ ނުދޭ
ކަމުގެ ޝަކުވާ ލިބިފައިވެއެވެ. އަލަށް ޖަލުގައި ބަންދުކުރާ މީހުންނަށް ތުވާލި، އަންނައުނު ، ނަމާދުކުރާ ސާމާނު އަދި
ނިދަން ބޭނުންވާ ތަންމަތިވެސް ނުލިބޭކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ. އަންހެނުންގެ ޔުނިޓްތަކުގައި ކޮންމެ
މީހަކަށް މަހަކު އެއްފަހަރު ލިބެނީ 0 ސައިބޯނިކަމާއި އަދި އަންހެނުން ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރު ބޭނުންކުރުމަށް ޖަލުގެ
ފަރާތުން ޤައިދީންނަށް ފޯރުކޮށްދެނީ މަހަކު 0 ފޮށި ޕެޑު ކަމަށާއި، އެއްފޮއްޓަށްވުރެ އިތުރަށް ބޭނުންވާ ގައިދީންނަށް
އިތުރަށް ޕެޑު ފޯރުކޮށް ނުދޭ ކަމަށާއި، އެހާލަތުގައި ޕެޑު ގަނެގެން ބޭނުންކުރަން ޖެހޭ ކަމުގެ ޝަކުވާ ގައިދީން
ކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 100

1.1 އަންނައުނާއި ތަންމަތި ފޯރުކޮށްދިނުން
1.1.0 މާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ތިބޭ މީހުން ބަންދުކުރެވޭ ޔުނިޓް ތަކުގައި އެއްބައި މީހުން ނިދުމަށް އެނދު ހުރި އިރު އެއްގޮޅިއެއްގައި
ބަންދުކޮށްފައި ތިބި ބައެއް މީހުންނަށް ނިދުމަށް އެނދު ނުލިބޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިއެވެ. އެނދު ނުލިބޭ ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުން ނިދަނީ ތަޅުންގަނޑުގައި ކުނާއަޅައިގެން ކަމާއި، މިޖަލުގައި ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ބާލީހާއި އަދި ބާލީސް
އުރަކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ނަމަވެސް މިޖަލުގައި ވަޒީފާ އަދާ ކުރާ ބައެއް ޤައިދީންނަށް
ގޮދަޑިއާއި އެނދު ހުރިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ޖަލުގެ އެނެކްސްގެ ގޮތުގައި ހިންގާ އިމާރާތުގައި ބަންދުކޮށްފައި
ތިބި ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުން ނިދުމަށް ހުރީ ބަންކު ބެޑުކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިއެނދުތައް ހަދާފައިވަނީ
ދަގަނޑުން ކަމަށްވާތީއާއި މި އެނދުތަކުގައި ކުނާ އަޅައިގެން ނިދުމުގެ ސަބަބުން ބުރަކަށީގައި ރިއްސާ، ހަމުގެ އެކިބާވަތުގެ
މައްސަލަތައް ދިމާވަމުންދާކަމަށް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި އަންނައުނު ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ ވިޔަފާރި އުސޫލުން ޕްރިސްކޯ މެދުވެރިކޮށް ކަމަށާއި، ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ
އަންނައުނު ބޭނުން ކުރަމުންދަނީ ވިޔަފާރީގެ ގޮތުގައި އެތަކެތި ގަނެގެންކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި، ބަންދުގައި ތިބި މީހުން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ކުރިން އަންނައުނު ގެއިން ގެނެވޭ ގޮތަށް ހަމަޖެހިފައި އޮތްނަމަވެސް މިހާރު އަންނައުނު
ގެއިން ނުގެނެވޭ ކަމަށާއި، މިކަމުގެ ސަބަބުން ބަންދުމީހުނަށާއި ޤައިދީނަށް އަންނައުނު ހޯދުމުގައި ދަތިތަކެއް ހުރިކަން
ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އެގޮތުން އަންނައުނު ގަތުމުގައި ޤައިދީންނަށް ހަމައެނި އިޚްތިޔާރު ކުރެވެނީ ގަންނަން
ބޭނުންވާ އެއްޗެއްގެ ބާވަތް އެކަނިކަމަށާއި، އެއްޗެތި ގަތުމުގެ ކުރިން އެއްވެސް ވަރަކަށް އެތަކެތި ހުންނަގޮތެއް
ބެލެންނޯންނަކަމަށް ޤައިދީންނާއި ބަންދުގައި ތިބި މީހުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި ގަނެގެން ގެންނަ ތަކެތީގެ ސައިޒު
ހެޔޮވަރު ނުވިކަމުގައި ވީނަމަވެސް ނުވަތަ ތަކެއްޗާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހުނު ކަމުގައިވީނަމަވެސް، އެއްވެސް އެއްޗެއް
ބަދަލުކޮށްދޭ އުސޫލެއް ހަމަޖެހިފައި ނޯންނަކަމަށް ޤައިދީންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ.
1.1.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ގޮޅިތަކުގައި މުށި ޖަހާފައިވާއިރު، ބަންދުމީހާ ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ހަމައެކަނި ބާލީހާއި ބާލީސްއުރަކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ބަންދުމީހުން ނިދަނީ ތަޅުމުގައި ޖަހާފައިހުންނަ މުށިގަނޑު މަތީގައިކަމާއި، ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 101

ގޮދަޑި ނުވަތަ ކުނަލެއް ފަދަ އެއްޗެއް ދިނުމަށް ޑޮކްޓަރު ކަނޑައަޅާ މީހުންނަށް އެތަކެތި ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް މުވައްޒަފުން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން، ނިދުމަށް ބޭނުންކުރާ ރަޖާ ނުވަތަ ތުވާލި ފަދަ ތަކެތި އާއިލާއިން ފޯރުކޮށްދޭން
ބޭނުންވާނަމަ އެފުރުސަތު ފަހިކޮށްދޭކަމަށާއި ނަމަވެސް މިހާރު ފުޅީގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ ތަކެތި މިކަސްޓޯޑިއަލްއަށް
ވެއްދުން މަނާކޮށްފައިވާކަމަށް މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ ވެރިން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އެގޮތަށް ނިންމާފައިވަނީ އެފަދަ ތަކެތި
ޗެކްކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ނުހުންނާތީކަމަށާއި، އެތަކެތި ނުވައްދަނީ ސަލާމަތީ ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ކަމަށް
ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ވެރިން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަކީ ބަންދު މީހުންނަށް ވިޔަފާރި ކުރެވޭނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައިނުވާ ތަނެއްކަމަށާއި، އަދި ގެއިން
ގެންނަން ބޭނުންވާ އަންނައުނެއް ހުރިނަމަ، އެތަކެތި ގެނެވޭނެ އިންތިޒާމް ބަންދުމީހުންނަށް ފަހިކޮށްދޭކަމަށް
މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަކީ 91 ގަޑިއިރަށް ބަންދުކުރާ ތަނަކަށްވުމުން ބަންދުމީހުންގެ އަންނައުނުދޮވުމުގެ އިންތިޒާމް މި
ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ނުހުންނަ ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ބަންދުމީހުން ބޭނުން ކޮށްފައި
ހުންނަ، ބާލީސް ނުވަތަ ބާލީހުގެ އުރަ ފަދަ ތަކެތި ދޮވުމުގެ މަސައްކަތް ކުރާކަމަށާއި ކޮންމެ އެއްޗެއްވެސް ބޭނުން ކޮށް
ނިމުމުން ރަނގަޅަށް ދޮވެ ބަލަހައްޓާ ކަމަށާއި އެކަންކުރުމަށް ސިވިލް މުވައްޒަފުން ތިބޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ.
1.1.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ތިބޭ ޤައިދީން ނިދުމަށް ހަދާފައިވަނީ ގިނަ ޤައިދީންނަށް އެއްފަހަރާ ނިދޭ ގޮތަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ
ތަނެއްގައެވެ. މިޤައިދީން ނިދުމަށް ބަންކު ބެޑް ހުރިއިރު ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް ގޮދަޑި، ބާލީސް، ބާލިސްއުރަ، އަދި
ބެޑްޝީޓެއް ފޯރުކޮށްދީފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޖަލަށް ގެނެވޭއިރު ނިދުމަށްޓަކައި ހަވާލުކުރާތަކެތި އަހަރަކު
އެއްފަހަރު ބަދަލުކޮށްދޭ ގޮތަށް އޮތްނަމަވެސް، މި މަރުކަޒު ހުޅުވިފަހުން 1 އަހަރުވީއިރު ބަދަލުކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށް
ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިހާ ގިނަ ދުވަސްވުމުން މިތަކެތި ހަލާކުވެ ބައުވެފައިވާކަމަށާއި މިތަކެތި ދޮވެ،
އަވީލާ، ހަލާކުވުމުން މަރާމަތުކޮށް ބަލަހައްޓަންޖެހެނީ ޤައިދީން އަމިއްލައަށްކަމަށާއި، އަލަށް އަންނަމީހާއަށް ދެނީ އެހެން
ޤައިދީން ބޭނުންކޮށްފައިހުންނަ ތަކެތިކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 102

މިމަރުކަޒުގައި ތިބި ޤައިދީންނަށް އެމީހުންގެ އަންނައުނު ގެއިން ގެނައުމުގެ ފުރުސަތު ނޯންނަކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި،
ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި މިތަނުގައި ތިބި ހުރިހާ ޤައިދީންނަކީ ވެސް ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންނަށްވީއިރު، އެ
މީހުންނަށް ބޭނުންވާ މަސައްކަތު ޔުނިފޯމުގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރާ ޓީޝާޓް މިމަރުކަޒުން ޤައިދީންނަށް ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް
ޤައިދީނާއި މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މިޔުނީފޯމް ޤައިދީންނަށް ގަވާއިދުން ލިބެމުން ނުދިއުމުގެ
ސަބަބުން ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވަންދެން އެއް މަސައްކަތު ޔުނިފޯމެއް ޤައިދީން ބޭނުން ކުރަންޖެހޭކަމަށް ޤައިދީން ވަނީ
މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ. ޤައިދީން ދިރިއުޅޭ ސަރަހައްދުން ބޭރަށް ނިކުމެވެނީ މަސައްކަތު ޔުނިފޯމުލައިގެންކަމަށާއި، ބޭނުން
ނުކުރެވޭ ވަރަށް ހަލާކުވުމުންނޫނީ އައު ޔުނިފޯމެއް ނުލިބޭކަމަށާއި، ޤައިދީންކުރާ މަސައްކަތްތަކުގެ ބާވަތުން ވަރަށް އަވަހަށް
ޔުނިފޯމު ހަލާކުވެ ބައުވާކަމަށާއި، ޔުނިފޯމް ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް އެދުމުން ގުދަނަށްގެންގޮސް އެހެން ޤައިދީން
ބޭނުންކޮށްފައިހުންނަށް ޔުނިފޯމް ނަގައިގެން ބޭނުން ކުރަންޖެހޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.1.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ދެ ސްޓޭޝަނުގެ ބަންދަށް ގެނެވޭ މީހުން ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ކުނަލާއި، ބާލީހާއި، ބާލީސް އުރަ ކަން
މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންނާ ކުރި އިންޓަވިއުތަކުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މި ދެ ސްޓޭޝަންގައިވެސް ބަންދަށް
ގެނެވޭ މީހުން ނިދަނީ ތަޅުމުގައި ކުނާ އަޅާގެންކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަވެފައިވެއެވެ.
މި ދެ ސްޓޭޝަންގައި ވެސް ބަންދުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ގެއިން އަންނައުނާއި، އަދި ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ސަމާނު
ގެނެސް ބޭނުން ކުރުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނަކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުގައި ތިބި މީހުންގެ ފަރާތުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ސ.ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ވަނީ އެމީހުނަށް ބޭނުން ކުރުމަށް ދޭ
ބާލީސްތަކުން ނުބައިވަސް ދުވާކަމަށް މި ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތުދީފައެވެ.
1.1.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްގެން ބަލަހައްޓަމުންދާ ޙުކުމްތަންފީޒުކުރާ ޤައިދީންނާއި ބަންދުކޮށްގެން ބަލަހައްޓާ ބިދޭސީންނަށް
ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެމުންދާ ތަކެތީގައި ބޮޑު ތަފާތުކުރުންތަކެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ބިދޭސީ
ބަންދުމީހުންނަށް ގޮޅިއަށް ވައްދާއިރު، ހަވާލުކުރަނީ، ބާލީހަކާއި، ބާލީސްއުރައަކާއި، ކުނަލަކާއި، ޕްލާސްޓިކް ތަށި އަދި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 103

ޖޯޑެއްކަމާއި، ނަމަވެސް ޙުކުމްތަންފީޒުކުރަމުންދާ ޤައިދީންނަށް ނިދުމަށް ގޮދަޑިޔާއި ބަންކް ބެޑްގައި ނިދުމުގެ އިންތިޒާމް
ހަމަޖައްސައިދީފައިވާކަމާއި، އަދި ބިދޭސީންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ތަކެއްޗަށް ވުރެން މި ތަކެތީގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނަށް މިހާރު ގެއިން އަންނައުނު ގެނައުމުގެ ފުރުސަތު ނުދޭކަމަށާއި، އެމީހުން އަންނައުނު ބޭނުންވާނަމަ ޖެހެނީ
ވިޔަފާރި އުސޫލުން ގަންނަންކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ގަންނަން ލިބޭ ތަކެތީގެ
ކޮލިޓީ ދަށްކަމާއި، ބާޒާރުގެ އަގަށްވުރެ ވަރަށް ބޮޑުތަން އަގު ބޮޑުކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީން ކޮށްފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަންގެ
ފަރާތުން ޤައިދީންނަށް އަންނައުނުގެ ގޮތުގައި ވިއްކާ ވިޔަފާރި ލިސްޓް ބެލިބެލުމުން ނިސްބަތުން ލިބެން ހުރިތަކެތީގެ އަގު
ބޮޑުކަންވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މި ޖަލުގައި ބަންދުގައި ތިބޭ ބިދޭސީންނަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ތަކެތިގަތުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިވެފައި ނުވާކަމަށާއި،
މިހެންވުމުން އެމީހުންނަށް އަންނައުނު ހޯދޭނެ އިންތިޒާމެއް ފަހިވެފައި ނޯންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިކަމުގެ
ސަބަބުން ބަންދުގައި ތިބޭ ބިދޭސީންނަށް ގިނަ ދަތިތަކާ ކުރިމަތިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.1.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ތިބޭ ފަރާތްތަކަށް ނިދުމަށް ފޯރުކޮށް ދެނީ ކުނަލަކާއި، ބާލީހަކާއި، ބާލީސް
އުރައެއްކަން ވަނީ ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ. އަދި މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ތިބި ފަރާތްތަށް ނިދަން ހަމަޖެހިފައިވަނީ
ގޮޅިތަކުގައި ހެދިފައިވާ ސިމެންތި އަށިތަކެއްގައި ކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
1.1.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ކުނަލާއި، ބާލީހެއް އެކަނިކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި
ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާއިރު، މިތަކެތީގެ ކޮލިޓީ ދަށްކަމާއި އަދި ބާލީސްތަކުން ނުބައިވަސް ދުވާކަމަށް
ބަންދުމީހުން ވަނީ ކޮމިޝާނާ ހިއްސާކޮށްފައެވެ. މި ބާލީސްތައް ގިނަ ދުވަސްތަކެއްވަންދެއް ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން ބޭނުން
ކޮށްފައި ހުންނަކަމަށާއި، މީގެ ސަބަބުން ބާލީސްތަކުން ވަސްނުބައިވެ، ނިދުމަށް ދަތިވާކަމަށް ބަންދުމީހުން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 104

މި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުގައިވެސް ބަންދުމީހުން ބޭނުންވާ އަންނައުނާއި ގައިންތާހިރުވެ، ރީތުވުމަށް ބޭނުންވާ ސާމާނު ގެއިން
ގެނައުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިވެފައިއޮންނަކަން ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުން
ފާހަގަވެފައިވެއެވެ.
1.1.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ނިދުމަށް ފޯރުކޮށްދެނީ ކުނަލަކާއި، ބާލީހަކާއި، ބާލީސްއުރައެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ގޮޅިތަކުގައި
ނިދުމަށް ވަކި ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ތަނެއް ނެތުމުން ބަންދުގައި ތިބި މީހުން ނިދަނީ ގޮޅީގެ ތަޅުމުގައި ކުނާ އަޅައިގެންކަން
ކޮމިޝަނުގެ ޒިޔާރަތުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ސްޓޭޝަންގައިވެސް ބަންދުމީހުންނަށް ގެއިން އަންނައުނާއި
ސާފުތާހިރުވުމަށް ބޭނުންކުރާ ޝޭމްޕޫ، ލޯޝަން އަދި ތެޔޮފަދަ ތަކެތި ގެނައުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިވެފައިވާކަމަށް
މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.1.2 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީން ނިދުމަށް ތުނި ގޮދަޑީ އަކާއި، ބާލީހަކާއި، ބާލީސް އުރައަކާއި، ބެޑްޝީޓެއް ފޯރުކޮށްދޭކަން
ކޮމިޝަނަށްވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
1.1.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ޤައިދީންނަށް އެމީހުންގެ އާއިލާގެ ފަރާތުން އަންނައުނު ފޮނުވުން ވަނީ މަނާކޮށްފައެވެ. އަދި
އެމީހުން އެތަކެތި ހޯދަންޖެހެނީ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގައި އެކައުންޓެއް ހުޅުވައިގެން އެ އެކައުންޓަށް
އާއިލާއިން ފައިސާ ޖަމާކޮށްގެން، ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ކޯޕަރޭޓިވްއެއް މެދުވެރިވެގެން "އެރީނާ" ނަމަކަށް ކިޔާ
ކުންފުންޏަކުން ޖަލުތަކުގައި ހިންގާ ވިޔަފާރިއަކުން ގަނެގެންނެވެ. މިކަމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، ތަކެތި ގަތުމަށްޓަކައި
އާއްމުކޮށް މާލެއިން ވިޔަފާރިކުރާ އަގަށްވުރެ ބޮޑުތަނުން ތަކެތީގެ އަގުބޮޑުވުމާއި، ތަކެތީގެ ކޮލިޓީ ދަށްވުމާއި، އަދި އެގޮތަށް
ވިޔަފާރިކޮށްގެން އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ހޯދުމަށް ބޭނުންވާ ފޯރުންތެރިކަން އެމީހުންގެ އާއިލާތަކުގައި ނެތް މީހުންނަށް
އެކަމުގެ ދަތިންކަން ފޯރާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ތަކެތި ގަންނަންޖެހެނީ ލިސްޓެއް ބަލައިގެން އޯޑަރުކޮށްފައި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 105

އެކައުންޓުން ފައިސާ ކެނޑޭ ގޮތަށްކަމާއި، އަންނައުނުގެ ސައިޒު ނުވަތަ އަންނައުނު ހުރި ގޮތެއް އެތަކެތި ގަތުމުގެ ކުރިން
ބަލައިލަން ނުލިބޭކަމާއި އަދި އެއްޗެއް ގަތުމަށްފަހު ހެޔޮވަރު ނުވިޔަސް ބަދަލުކޮށްދިނުމުގެ އުސޫލެއް ޖަލުގައި ނޯންނަކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް މާފުށީ ޖަލުގައި ހުންނަ އެރީނާގެ ފިހާރައިގައި ހުރި ސްޓޮކް ބެލުމަށް ކޮމިޝަނުން
ޒިޔާރަތްކުރިއިރު އެތަކެތި ގަތުމަށްފަހު ހެޔޮވަރު ނުވެއްޖެނަމަ ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުސަތު އޮތްތޯ ސުވާލުކުރުމުން، ފިހާރައިން
ތަކެތި ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތަށް ހަމަޖެހިފައި އޮންނަކަމަށް ފިހާރައިގެ މުވައްޒަފަކު މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މާފުށި ޖަލުގައި މީހުން ނިދުމަށް ތަންމަތި ފޯރުކޮށްދެނީ އެކި ޔުނިޓްތަކަށް ތަފާ ތުކޮށެވެ. މިގޮތުން ސަލާމަތީ ގިންތި ދައް
ޔުނިޓުތަކުގައި ބައެއް ގޮޅިތަކަށް އިސްޕަންޖު ގޮދަޑިއާއި ދަގަނޑު އެނދު، އަދި އެހެން ޔުނިޓްތަކުގައި އާއްމު ގޮތެއްގައި
ދެނީ ކުނަލަކާއި ބާލީސްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބައެއް މީހުންނަށް ކުނަލަކައިނުލާ ތަޅުންގަނޑުގެ މަތީގައި
ނިދަންޖެހިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ފިނިވާ ޙާލަތެއްގައި ގައިމަތީގައި އަޅާނެ ފޮތިގަނޑެއް ނުދޭ ކަމާއި ބާލީސްތައް
ހުރީ ބައުވެފައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައިވާ ގޮތަށް އެޤައުމެއްގައި އާއްމުކޮށް މީހުން ނިދުމަށް ބޭނުންކުރާ ފެންވަރުގެ
ތަންމައްޗެއް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގެގޮތުން، ޖަލުގައި ބޭނުންކުރާ ކުނަލުގެ
ބަދަލުގައި ކޮންމެ މީހަކަށް ގޮދަޑިއެއް ލިބޭނޭ އިންތިޒާމު ހަމަޖައްސައިދިނުމުގެ އިތުރުން ޖަލުތަކުގައި
ބޭނުންކުރާ ބާލީސްތަކާއި ނިދުމަށް ބޭނުންކުރާ އެހެނިހެން ތަކެތި ޤަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން
ސާފުތާހިރުކޮށް ބެލެހެއްޓޭނެ ނިޒާމެއް އެކުލަވާލައި، އެކަން ބަލަހައްޓައި ޒިންމާވާނެ މުވައްޒަފަކު މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ކަނޑައަޅައި ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
9. ޤައިދީން ބޭނުންވާ އަންނައުނު ގަންނަން ޖެހޭނީ ވިޔަފާރި އުސޫލުން ޖަލުގެ ފިހާރައިން ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި
އޮތް އުސޫލު ބާޠިލްކޮށް، މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި ޙިއްޞާކުރާތާ ލަސްވެގެން 0
ދުވަހުގެތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ އާއިލާއިން އެމީހުންނަށް ފޮނުވަން
ބޭނުންވާ އަންނައުނު ލިބޭނޭގޮތަށް އެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި، އެކަން އާއްމުކޮށް އިޢުލާނުކުރުމުގެ އިތުރުން
އެކަން ޤައިދީންނަށް އެންގުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 106

0. ޖަލުތަކުގައާއި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަންދުކުރާ އަންހެނުންނަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ
ތަކެތީގެތެރެއިން ޙައިޟުގެ ދުވަސްވަރުގައި ބޭނުންކުރާ ޕެޑް ފަދަ ތަކެއްޗަކީ އަސާސީ ތަކެތީގެ ގޮތުގައި
ބޭނުން ކުރާ ތަކެތި ކަމުގައި ވުމުން، މި ރިޕޯޓު ޙިއްޞާކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން، އެމީހުންނަށް އެތަކެތި
ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ހިލޭ ފޯރުކޮށްދޭން ފެށުން.
1.0 ކެއިންބުއިމުގެ ކަންތައްތައް
1.0.0 މާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ކައްކާ ކާންތައްޔާތުކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ވެލްފެއާ ކޯޕަރޭޝަން ކަމަށްވާ ޕްރިސްކޯއާއި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ވެލްފެއާ
ކުންފުންޏަކާ ގުޅިގެން ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނަށާއި ބަންދު މީހުނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރު ވަރަށް ދަށް ކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި
ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ބައެއް ވަގުތު ތަކުގައި ގެންނަ ކާތަކެތީގައި ހުންނަން ޖެހޭ
އެއްވެސް ރަހައެއް ނުހުންނަކަމަށާއި، ހަވާދު ގިނަވުމާއި މަހުގައި ލޮނދި ހުރުންފަދަ ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވޭކަމަށް
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ކެއުމަށް ފޯރުކޮށްދޭ ތަކެތި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް
ގޮޅިއާ ހަމައަށް ގެންގޮސްދެނީ ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޤައިދީންކަމަށާއި އަދި ހަމަޖެހިފައި އޮންނަ އުސޫލުން ގަޑިން ގަޑިއަށް
ކާތަކެތި ގޮޅިއަށް ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް ބަންދުގައިތިބި މީހުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ބުއިމަށް ގެންނަ ޖޫހުގެ
ފޮނިރަހަ ގަދަކަމަށާއި، އަދި ޞިއްޙީ ޙާލަތުގެ ސަބަބުން ވަކި ބާވަތެއްގެ ކާބޯތަކެތި ބޭނުން ނުކުރެވޭ މީހުންނަށް
ފޯރުކޮށްދެނީ ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ގަރުދިޔައާއި ބަތާއި، ޕާނާއި ބަޓަރާއި ޖޭމު ކަމަށާއި، މިއީ ޞިއްޙީގޮތުން އެކަށީގެންވާ
ބަލިކޮއްތެއް ނޫންކަމަށާއި، ވަކިވަކިން ބަލިމީހުންނަށް ޑޮކްޓަރު އަންގާފައިވާގޮތަށް ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށްނުދެވޭކަމުގެ މަޢުލޫމާތު
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ލިބޭ ކާތަކެތީގެ މެނޫއާއި އޮފިސަރުންގެ މެނޫއާއި ތަފާތުކަމަށާއި ޤައިދީން ނުވަތަ
ބަންދުމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ކާތަކެތީގެ ފެންވަރުބެލުމަށް އޮފިސަރަކު ކަނޑައަޅާފައިވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެއޮފިސަރު ބަލަނީ
އެކާތަކެތީގެ ތެރޭގައި ޖަލަށްވެއްދުން މަނާ އެއްޗެއް ހުރިތޯއާއި ކާތަކެތި ހުރީ ކުނިވެފައިތޯ ކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 107

ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ބަންދުމީހުނަށާއި ޤައިދީންނަށް ކާތަކެތި ފޯރުކޮށްދެނީ ޕްލާސްޓިކް
ބާލިދީއަށް އަޅައިގެން ކަމާއި އަދި ކޮންމެ ޤައިދީއަކާއި ބަންދުމީހަކަށް ކެއުމަށް ޕްލާސްޓިކް ބަތްކާތައްޓަކާއި ޖޯޑެއް
ހަވާލުކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންގެ ކެއުމުގެ މެނޫ ތައްޔާރުކުރަނީ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސާރވިސްގެ ހެޑު އޮފީހުންކަމާއި، މިކަމުގައި ޖަލުގެ
މެޑިކަލް މުވައްޒަފުންނާއި، ޑޮކްޓަރުގެ ލަފައެއް ނުހޯދާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ.
ކޮމިޝަނުން ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރި ދުވަހު ޤައިދީންގެ ކެއުން ގެނެސްފައިވަނީ ޖަލުގެ ގޭޓުހައުސްގައި ހަރުކޮށްފައިވާ މެނޫއާއި
އެއްގޮތަށްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޖޫސް އަޅާފައި ހުރި ހަންތަކާއި ކާތަކެތި އަޅާފައި ހުރި ބާލިދީތަކާއި، އަދި
އުނދުޅިތައް ވަރަށް ބޮޑަށް ސާފުކޮށް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް އާންމު ދުވަސް ދުވަހުގައި
މިތަކެތި، ގެންނައިރު މިމިންވަރަށް ސާފުކޮށްފައި ނުހުންނަކަމަށާއި، އާންމު ދުވަސްދުވަހުގައި ގެންނައިރު ގިނަފަހަރު
މިތަކެތި ހުންނަނީ ސާފުތާހިރުކޮށް ނޫންކަން ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ.
1.0.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބަންދު މީހުންނަށް ކައްކާ ކާން ތައްޔާތުކުރުމުގެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ ޕޮލްކޯ ކޭޓަރިންގެ
ފަރާތުންކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި
ފާރާތްތަކަށް ކޭޓަރ ކުރަނީ ޕޮލްކޯއިން ކާތަކެތި ތައްޔާރުކޮށްގެން ވެހިކަލެއްގައި މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ގެނެސްގެންކަމާއި،
ގެންނަ ކާތަކެތި މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބަދިގެއެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ ތަނެއްގައި ބާލިދީއަކަށް އަޅާފައިހުންނަކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ބަންދުމީހުން ކެއުމަށް ބޭނުން ކުރާ ތަށިތައް މި ބަދިގޭގައި ހުރިކަމާއި މިތަކެތި ހުރީ
ވަރަށް ހަޑިކޮށް، ކުލަބަދަލުވެފައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަކީ 91
ގަޑިއިރަށް ބަންދުކުރާ ތަނަކަށްވުމުން ކޮންމެ އިރެއްގެ ކެއުން ގެނެއުމުން ކާތައްޓަކާއި، ފެންބޯ ޖޯޑަކާއެކު ބަންދު
މީހުންނަށް ކާތަކެތި ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ އިންޓަރވިއުތަކުން ފާހަގަކުރެވިފައިވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 108

1.0.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންނަށް ކެއުން ފޯރުކޮށްދެނީ އައުޓްސޯސްކޮށްގެން ބްލޫބޭ ނަމަކަށް ކިޔާ
ކުންފުންޏަކާ ހަވާލުކޮށްގެންކަމަށާއި، މި ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުން ކެއްކުމުގެ މަސައްކަތްކުރަނީ މިމަރުކަޒު ތެރޭގައި ހުންނަ
ބަދިގެއެއްގައިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންނަށް ކެއުން ފޯރުކޮށްދެނީ ވަކި މެނޫއަކަށް
ކަމަށާއި މުވައްޒަފުންގެ ކެއުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައިހުންނަނީ މުވައްޒަފުންގެ މެސްރޫމުގައިކަމަށާއި އަދި ޤައިދީންނަށް
ކެއުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައި ހުންނަނީ ޤައިދީން ދިރިއުޅޭ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ހަދާފައިހުންނަ މެސްރޫމެއްގައިކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި މަރުކަޒުގެ ބަދިގެއަށް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ވަތްއިރު ތަނުގެ ސާފްތާހިރުކަން
ކުޑަކަމާއި، އެވަގުތު ބަދިގެތެރެ ސާފްކުރުމުގެ މަސައްކަތް ވަރަށް ބޮޑަށް ކުރަމުންދިޔަކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ
ކުރެވެވިފައިވެއެވެ.
މި މަރުކަޒުގައި ތިބި ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ރަމަޟާން މަސް ފިޔަވައި އެހެން މަސްމަހުގައި ރޯދަ ހިފަން ބޭނުންވާ
ޤައިދީންނަށް ހާރުކެއުމާއި، ރޯދަ ވީލުމަށް ޚާއްޞަ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖައްސާދީފައި ނުވާކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މި މަރުކަޒުގައި ކެއުމަށް ބޭނުންކުރަނީ ޕްލާސްޓިކު ތަށިކަމަށާއި، ޖަލަށް ގެނެވޭ ދުވަހުން ފެށިގެން
ބޭނުންކުރާ ތަށިތައް ގިނަ ދުވަސްތަކެއްވާއިރުވެސް ބަދަލުކޮށް ނުދޭކަމަށާއި، އަލަށް އަންނަ ޤާއިދީން ބޭނުންކުރަންޖެހެނީ
ކުރިން ޤައިދީން ބޭނުންކޮށްފައިހުންނަ ތަށިތައްކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ބުއިމަށް ބޭނުން ކުރަނީ ތިލަފުށި ޕްލާންޓް ފެންކަމަށާއި، މިފެން ކޫލަރަށް ގުޅާފައި ހުންނަނީ ފިލްޓަރ
ނުކޮށްކަމަށްވުމުން މިފެން ރަނގަޅުނޫންކަމަށާއި ބުއިމަށް އުނދަގޫވާކަމަށް ޤައިދީންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މި
މަރުކަޒުގައި ވާރޭ ފެން ރައްކާކުރާ ތާންގީ ހުންނަކަމާއި، މިތާންގީއަށް ފެން ނަގަނީ ޤައިދީންކަމަށާއި އެތާންގީގެ ފެން
ހުސްވަންދެން ބުއިމަށް ބޭނުންކުރާކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ފުރާޅު
ސާފްކުރުމަށް އޮފިސަރުން ހުއްދަ ނުދޭކަމަށާއި، އެހެންވުމުގެ ސަބަބުން ވާރޭފެން ނެގުމަށް ދަތިވާކަމަށް ޤައިދީން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މިމަރުކަޒުގެ ޤައިދީން ބުއިމަށް ބޭނުންކުރާ ފެނުގެ ސާމްޕަލް ނެގުމަށް އެދުމުން އޮފިސަރުން ކޮމިޝަނަށް
ސައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ޤައިދީން ބުއިމަށް ބޭނުންކުރާ ފެން ނަގަނީ
ވާރޭފެން ތާންގީންކަމަށް ބުނުމުން ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ފެނުގެ ސާންޕަލް ނަގާފައިވަނީ ވާރޭފެން ތާންގީއާއި ގުޅާފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 109

އިސްކުރުންކަމަށާއި ނަމަވެސް ފަހުން އެނގުނު ގޮތުގައި ޤައިދީން އާންމު ގޮތެއްގައި ބުއިމަށް ބޭނުންކުރަނީ ޕްލާންޓުން ކޫލަރަށް
ގުޅާފައިހުންނަ ފެންކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.0.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
ސ.ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުމީހުންނަށާއި މުވައްޒަފުންނަށް ކެއުން ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ އައުޓްސޯސް ކޮށްގެން
ކަމަށާއި، ބަންދުމީހުންގެ ކާތަކެތި ތައްޔާރުކުރާ ބަދިގެއަށް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު، ސާފްތާހިރުކަން ކުޑަކަމާއި،
މިތަނުގައި ފިނިކެނޑުވުމަށްޓަކައި ނަގާފައިހުންނަ މަސް ރޭގަނޑު ނެގިގޮތަށް މެންދުރު 9:01 ވީއިރުވެސް ހުރިކަން
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި ވަގުތު ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. ކެއުމަށް ފޯރުކޮށްދޭ ކާނާއާއި ގުޅޭ ގޮތުން ބަންދުގައި ތިބި
މީހުން ޝަކުވާއެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ކެއުމުގެ އިންތިޒާމްތައް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތުން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ކައްކާ ކާންދެނީ 9
ފަރާތަކުންކަމާއި އެގޮތުން ބަންދުމީހުންނަށް ކައްކާކާންދެނީ މޭނާ ކޭޓަރިންގެ ފަރާތުންކަމާއި، އަދި ޤައިދީންނަށް ކާންދެނީ
ޕްރިސްކޯއިންކަމާއި، މުވައްޒަފުންނަށް ކޭޓަރިންގެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ ބްރަދާސް ކޭޓަރިންގް އިންކަން މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ކެއުމަށް ފޯރުކޮށްދޭ މަހުގައި ހުންނަނީ ލޮނދި ހިފާފައިކަމާއި، އަދި ރިހަ ކެއުމުން ގޭހުގެ މައްސަލަތައް ދިމާވާކަމަށް
ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފަވެއެވެ.
ބަންދުމީހުންނާއި ކުރި އިންޓަވިއުތަކުން ކެއުމަށް ގެންނަނީ އާންމުގޮތެއްގައި ބަތާއި، ރޮށިކަމަށާއި އަދި އެއާއިއެކު ގެނެވޭ
ރިހަ ހުންނަނީ ފެންކޮށްކަމަށާއި ހަވާދު އަޅާފައިހުންނައިރު، ރިހަބާލިދީގައި ހުންނަނީ ފެނާއި ހަވާދު ވަކިވެފައިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިތަނަށް ގެނެވޭ ބައެއް މީހުންނަކީ ވެޖިޓޭރިއަނުންކަމަށާއި އެމީހުންނަށްވެސް ވަކި ޚާއްޞަ
އެއްޗެއް ނުލިބޭކަމަށާއި ބައެއް ފަހަރަށް ގެންނަ ކާތަކެތީގެ ކޮލިޓީ ވަރަށް ދަށްކަމާއި، ތާޒާކަން ކެނޑިފައިހުންނަކަން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 110

1.0.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުމީހުންނަށާއި މުވައްޒަފުންނަށް ކައްކާ ކާންދިނުމުގެ ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށް ދެމުން ގެންދަނީ މޭނާ
ކޭޓަރިން އިން ކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި، ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ދޫނިދޫ ގައި ހުރި ބަދިގެއެއްގައި ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުން ކެއްކުމުގެ މަސައްކަތް
ކުރަމުންދާއިރު މިތަނުގެ އެތެރޭގައި ސާފުތާހިރުކަން ކުޑަކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވާގޮތުގައި ބަދިގޭގެ ސާފުތާހިރުކަން ކުޑަވެ ބައެއް ކާތަކެތީގެ ތެރެއިން ދިރޭ
އެއްޗި ފެންނަކަމަށާއި އަދި ބައެއް ފަހަރު މުވައްޒަފުން އިސްނަގައިގެން ނިކުމެ ބަދިގެ ތެރެ ސާފުކޮށްފައިވާކަމަށް ވެސް
މަޢުލޫމާތު ދިފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މި ބަދިގެއަށް ވަދެ ބެލިބެލުމުން ބަދިގެތޭގައި ތަށިދޮވުމަށް ހަދާފައިވާ ތަންތާގައި ގިނަ
އަދަދަކަށް ކާތަކެތި ހަރުލާފައިހުރިއިރު ކުނިއަޅާ ބޮޑެތި ބާލިދީތައް ދޮވެފައިހުރި ތަށިތަކާއި ކާރީގައި ބަދިގެ އެތެރޭގައި
ހުރިއިރު، އަދި ބަދިގޭގެ ގުދަނެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރަމުންދިޔަ ތަނުގެ ތެރޭގައި ހުރި ބައެއް ތަކެތީގެ މުއްދަތު
ހަމަވެފައިހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފަ އިވެއެވެ. މިބަދިގޭގެ މަސްކެނޑުމަށް ހުރި ތަނުން އާދަޔާ ޚިލާފު ކުނިވަހެއްދުވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބަދިގޭގެ ފާރުން މަސްކެނޑުމަށް ޚާއްސަކޮށްފައިވާދިމާލުން ބޭރަށްވެސް ފެނުގެ
އަސަރުކޮށްފައިވާއިރު ފާރުގެ ބޭރުން އަންހެން ބަންދުމީހުންނަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ގޮޅިތަކާއި ދިމާލުން މިވަސް ހިފާފައި
ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާއިރު ބައެއް ދުވަސްތަކުގައި އަންހެނުން ތިބޭ ގޮޅިތަކުގައި ތިބެން އުނދަގޫ ވާވަރަށް އެވަސް
ހިފާފައި ހުންނަކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.0.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މިޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގެ ބަދިގެ ބަލަހައްޓަނީ މިރަށަށް ނިސްބަތްވާ 0 އަންހެން މުވައްޒަފުންކަމަށާއި މިބަދީގޭގެ
ސާފުތާހިރުކަން ވަރަށް ރަނގަޅުކަމާއި، މިތަނުން ފޯރުކޮށްދޭ ކާތަކެތި ގޮޅިތަކާއިހަމައަށް ގެންދަނީ މަތިޖެހި
ތެލިތަކެއްގައިކަމާއި، ބަންދުމީހުން ކެއުމުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކަމަށް ބުނެފައި ވީނަމަވެސް، ކައްކާ ކާތަކެތި މަދުވުމުން،
ކެއުމަށް ގެނެވޭ ވަގުތު އެކި ބާވަތް އެއްކޮށް، އެއް އިރުގެ ކެއުމަށްވާވަރަށް ހަމަކޮށް ދޭކަން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 111

1.0.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންނަށް ކެއުން ފޯރުކޮށްދިނުން ކުރިއަށް ގެންދަނީ ރެސްޓޯރަންޓަކާއި ގުޅިގެން
ކަމަށާއި ބަންދު މީހުންނާއި މުވައްޒަފުންނަށްވެސް ކެއުން ފޯރުކޮށްދެނީ އެ ފަރާތުންކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ޝަކުވާއެއް ކެއުމާއި ގުޅޭގޮތުން މިސްޓޭޝަންގައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ބަންދުމީހުންނަށް ކެއުމަށް ފޯރުކޮށްދޭ ތަކެތި ގޮޅިތަކާއި ހަމައަށް ދިޔުމުގެ ކުރިން އޮފިސަރަކު ޗެއްކުރާކަމަށާއި އަދި ކާތަކެތި
ބަންދުމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދެނީ އޮފިސަރެއްގެ ހާޟިރުގައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމު ން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ބަންދުގައިތިބޭ މީހުން އަލަށް ގެނެވޭއިރު ގޮޅިއަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން ޕްލާސްޓިކް ތައްޓަކާއި ޖޯޑެއް ހަވާލުކުރާކަމަށް
ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.0.2 އައްސޭރި ޖަލު
އައްސޭރި ޖަލުގެ ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންނަށް ކެއުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސާފައި ހުންނަނީ ކޭޓަރިން ސަރވިސް
އެއްކަމަށްވާ މޭނާ ނަމަކަށް ކިޔާފަރާތަކާއި ހަވާލުކޮށްގެނެވެ. މިޖަލުގައި ކެއްކުމާއި ކާބޯތަކެތި ރައްކާކުރުމަށް ބަދިގެއަކާއި
ގުދަނެއް ހުރިއިރު، ކެއްކުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމަށް ބިދޭސީން މަސައްކަތް ކުރާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިބަދިގޭގެ
އެތެރެއަށް ބަލާއިރު ސާފުތާހިރުކަން އާދައިގެ މިންވަރަކަށް ރަނގަޅުކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިބަދިގެއާއި އިންވެގެން
ދެގުދަނެއް ހުރި އިރު އެއްގުދަނުއި ތަރުކާރީ ހުރިކަމާއި، މިތަން ހުރީ އޭސީ ކޮށްފައިކަމަށްވާއިރު، އަނެއް ގުދަން ހުރީ
އޭސީ ނުކޮށްކަމާއި، މިތަނުގައި ކާބޯތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ސާމާނު ގުދަންކޮށްފައި ހުރިއިރު މިތަކެތި ހުރީ
ހަރެއްގައި ތަރުތީބުކޮށް ޖަހާފައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކޮންމެ ދެ ހަފްތާއަކުން ބަދިގެއަށް ބޭނުންވާ ސާމާނު މާލެއިން
ގެންނަކަމަށާއި އަދި ކަނޑުމަސް ކޮންމެ ހަފްތާއަކު އެއްފަހަރު ގެނެސް ފިނިކުރާކަމަށް ބަދިގޭގައި މަސައްކަތް ކުރާ
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ކާތަކެތި ފޯރުކޮށްދެނީ ތަފާތު ދެމެ ނޫއަކަށް ކަމަށާއި، ޤައިދީންގެ
ކެއުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައިހުންނަނީ ޤައިދީން އުޅުމަށް ޚާއްޞަކޮށްފައި ހުންނަ ސަރަހައްދުގައި ހުންނަ
މެސްރޫމެއްގައިކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާއިރު ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުންވެސް އެކަން ފާހަގ
ކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 112

މި ޖަލުން ފޯރުކޮށްދޭ ކާބޯތަކެއްޗާއި މެދު ޤައިދީންގެ ގިނަ ޝަކުވާތަކެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ކެއުމަށް
ގެންނަ މަސް ކުނިވެފައި ހުންނަކަމަށާއި ރޮށި ބައެއްފަހަރު ރަނގަޅަށް ނުފިހެވި ހުންނައިރު އަނެއްބައިފަހަރު ހުންނަނީ
އަނދާފައިކަން މުއައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނުމައުލޫމާތުންނާއި، ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވެއެވެ. ބައެއްފަހަރު ގެންނަ މަސް ކުނިވަސް ދުވާތީ ބަދަލުކޮށްދެން އެދުމުން ހަމައެނި ބަދަލުކޮށްގެން ގެންނަނީ
ރިހައާއި އެކު ހުންނަ މަސްބުރިތައް އެކަނިކަމަށް ޤައިދީން ފާހަގަ ކޮށްފައިވާއިރު، މުވައްޒަފުންވެސް ވަނީ ބަދިގެއިން ކައްކާ
ތަކެތީގެ ފެންވަރުދަށްކަމަށް ފާހަގަ ކޮށްފައެވެ. އަދި ބަދިގެއަށް ކަނޑައަޅާފައި ހުންނަ ސްޕަވައިޒައެއް ހުންނަކަމަށާއި
ނަމަވެސް އޭނާ އުޅެނީ މާލޭގައި ކަމަށާއި ބަދިގޭގެ ޝަކުވާއެއް ނުވަތަ ކަންބޮޑުވުމެއް ވެސް ހިއްސާ ކުރުމަށް އޭނާ އާއި
ބައްދަލުވަނީ މަދު ދުވަހެއްގައި ކަމަށް މުވައްޒަފުންވެސް ފާހަގަ ކޮށްފައިވެއެވެ.
ޖަލުގައި ތިބޭ ތަފާތު ބަލިތަކުގެ މީހުންނަށް ކާންދިނުމަށް ޑޮކްޓަރު ކަނޑައަޅާ ތަކެތި ޖަލުން ނުލިބޭކަމަށާއި ބަލިކޮއްތުގެ
ގޮތުގައި ލިބެނީ ސެޓް މެނޫއެއް ކަމަށާއި އޭގައި ހުންނަނީ ޕާނާއި ބަޓަރާއި ޖޭމުކަމަށާއި، މި ބަލިކޮއްތު ކެއުމުން ގޭހުގެ
މައްސަލަތައް ދިމާވެ އިތުރަށް ބަލިވާކަމާއި، ބަލިކޮއްތުގެ ގޮތުގައި ފޯރުކޮށްދޭ ތަރުކާރީ ޕޯޝަންގައި ހުންނަނީ ޖޯޑެއްގެ 0
ބައިކުޅަ އެއްބައިވަރުގެ ތަރުކާރީކޮޅަކާއި، ރިހައިން ނަގާފައި ހުންނަ ކުޑަ މަސްކޮޅަކާއި، އަދި ރަތްހަނޑުލު ބަތްތައްޓެއްކަމަށް
ޤައިދީން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.
ކެއުމުގެ އިންތިޒާމްތައް ކުރިއާ ޚިލާފަށް މިހާރު މައްސަލައެއް އުޅޭނަމަވެސް އިސްލާހުކުރަން ވަރަށް އުނދަގޫކަމަށާއި، އަދި
ރަނގަޅުކުރަން ވާހަކަދެއްކުމުން، މުވައްޒަފުންގެ ކެއުމުގެ ކަންކަން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ރަނގަޅުވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް،
ޤައިދީންގެ ކެއުން ރަނގަޅުނުވާކަމަށާއި، މިތަނަކީ ސަރވިސްގެ ހިއްސާއޮވެގެން ހިންގާ ތަނަކަށް ވުމުން ގޯސްކޮށް ހިނގާ
ކަންކަންވެސް ރަނގަޅުކުރަން ދަތިވާކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
1.0.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ކެއުން ފޯރުކޮށްދެނީ އެރީނާ ކޭޓަރިން ސަރވިސްއިން ކަމަށާއި، އެގޮތުން
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ބޭނުންވާ ކާތަކެތި ތައްޔާރުކުރުމަށް ޖަލުގައި ވަކި ބަދިގެއެއް ހުންނައިރު، މުވައްޒަފުންނަށް
ކައްކާ ކެއުން ފޯރުކޮށްދެނީވެސް އެރީނާ އިންކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 113

ޤައިދީންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ކާބޯތަކެތީގެ ކޮލިޓީ ވަރަށް ދަށް ކަމާއި، ރަހަ ނުބައި ކަމާއި، އަދި ސާފުތާހިރުކަން ކުޑަކަމުގެ
ޝަކުވާ ޤައިދީން ކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ސައި،އަދި ޖޫހުގެ ފޮނި ރަހަ ފިޔަވާ އިތުރު ރަހައެއް ނުލާކަމާއި، ރޮށި
ރަނގަޅަށް ނުފިހެވި ހުންނަކަމާއި، ބަތް ކައްކާއިރު ހަނޑޫ ރަނގަޅަށް ނުދޮވެ ކައްކާފައި ހުންނަކަމާއި، މަސްރިހައިގެ
ހުންނަ މަހުގެ ރޯނުފިލާ ހުންނަކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވެއެވެ. މިފަދަ ކާނާ ކެއުމުގެ ސަބަބުން
ޤައިދީން އެލާޖިކް ވުމާއި، ގައި ހިރުވުމާއި، ބިހި ނެގުމުގެ މައްސަލަތައް ޖަލުގައި ގިނަކަމަށް ޤައިދީން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
މިކަމާއި ގުޅިގެން ޖަލުތަކުގެ މުވައްޒަފުންނާއި ސުވާލުކުރުމުން ކާބޯތަކެތި ޖަލުގެ ތެރެއަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން ޑިއުޓީ ގައި
ތިބޭ އޮފިސަރަކު ޗެކްކުރާކަމަށާއި، މިގޮތަށް ބަލަނީ ކާއެއްޗެހި ހުރީ ކުނިވެފައިތޯ އާއި އެތަކެތީގެ ތެރޭގައި ޖަލަށް ވެއްދުން
މަނާ އެއްޗެއް އޮތްތޯ ކަމަށާއި، އާއްމުކޮށް ކާބޯތަކެތި ޗެކްކުރުމަށް ހަވާލުކޮށްފައި ހުންނަނީ ޖޫނިއަރ އޮފިސަރަކާ ކަމަށް،
މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ބަލިމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚާއްސަ ކެއުމުގައި މައިގަނޑުގޮތެގައި އެކުލެވިގެންވަނީ ގަރުދިޔަ،
ބަތް، ކިރު، ޕާން، ޖޭމު އަދި ބަޓަރުކަމާއި، ހުރިހައި ދުވަހެއްގެ ހުރިހައި ވަގުތެއްގައި ފޯރުކޮށްދެނީ މި ތަކެތިކަމާއި،
ކޮންމެ ބާވަތެއްގެ ބަލިމަޑުކަމެއް ހުރެގެން ޚާއްސަ ކެއުން ދިނުމަށް ޑޮކްޓަރު ލިޔެދީފައިވީނަމަވެސް އާއްމު ގޮތެއްގައި
ބަލިމީހުންނަށް ދެނީ މިތަކެތިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުން އެނގިފައިވެއެވެ. އަދި ކާތަކެތީގައި އާއްމުގޮތެއްގައި ލޮނު
މަޑުކޮށްފައި ހުންނަކަމާއި، ސަބަބަކީ ބައެއް މީހުންނަށް ލޮނުމަޑުކޮށް ކެއުން ދޭންޖެހޭތީ، ދެބައި ވަކިން ތައްޔާރުކުރަން
ދަތިވާތީކަމުގައި އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް އާދައިގެ އިންސާނަކަށް ލޮނު
ބޭނުންވާނެކަމަށާއި ލޮނު ލައިގެން ކެއުމަށް ބޭނުންވާ ޤައިދީން އެކަމަށް އެދުނުކަމުގައިވީނަމަވެސް ވަކިން ލޮނު ލިބޭނޭ
އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައިނުދޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، މިގޮތަށް ބަލި މީހުންނަށް ކެއުން ހަމަޖެއްސުމުން
ހަކުރާއި ލޮނު ކެއުމަށް ވަކި ގޮތެއް އަންގާފައިވާ މީހުންނަށް ޞިއްޙީ މައްސަލަ ދިމާވާނެކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ޖަލުން މައިގަނޑު ކާނާގެ ގޮތުގައި ލިބޭ މަސް ހުންނަނީ ކައްޓާއެކުކަމާއި، ހައި ސެކިއުރިޓީ ގޮޅިތަކަކީ ރޭގަނޑު
އެއްވެސް އަލިކަމެއް ނެތް ޔުނިޓު ތަކަށްވާއިރު މިގޮތަށް ކައްޓާއެކު ހުންނަ މަސް ދިނުމުން، މިމަސް ކެއުމަށް ދަތިވާ ނެކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޖަލުން ކެއުމަށް ދޭ ބަތުގައި މުޅަވަސް ދުވާކަމަށާއި ރިހައިގައި އާދަޔާޚިލާފަށް ކުޅިރަހަ
ގަދަކަމާއި، ކާތަކެތީގެ ރަހަ ނުބައިކަން ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ ޙިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ބުއިމަށް ފެން ނަގަންޖެހެނީ ފާޚާނާއިންކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން އެނގިފައިވެއެވެ. އަދި ފެނުގެ ކުލަ ބައެއް
ފަހަރު ހުންނަނީ ކިލާކޮށް ކަމާއި، ފެނުން ފަނިފަދަ ތަކެތި ފެންނަކަމުގެ ޝަކުވާ މުޅި ޖަލުގެ އެކި ޔުނިޓްތަކުން ވަނީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 114

ލިބިފައެވެ. އަދި ޖަލުން ލިބޭ ކެއުން ބޭނުންކުރުމުން ބައެއް ފަހަރު ގައިގައި ބިހި ނަގާ، އެލަރޖިކްވުން މެދުވެރިވާކަމަށް
ބައެއް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ވިޔަފާރިކޮށްގެން ކެންޓީނުން މަސްދަޅާއި މޭވާ ދަޅު ގަންނަން ލިބުނުނަމަވެސް ދަޅުކެނޑި ގަތުން ވަނީ މަނާކޮށްފައިވާކަމާއި،
އަދި ދަޅުކެނޑިއަކާއި ނުލައި ހުޅުވޭ ގޮތަށް ހުންނަ ދަޅެއް ކެންޓީނުން ނުލިބޭކަމުގެ މައުލޫމާތު ޤައިދީންގެ ފަރާތުން
ލިބިފައިވެއެވެ.
އަންހެނުންގެ ޔުނިޓްތަކަށް ގެން ނަ ކާތަކެތި ރަނގަޅަށް ރޯނުފިލާ ހުންނަކަމަށާއި އޭގެތެރެއިން ހޯނެއް ފެނުނުކަމަށް
ޤައިދީންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ކޮމިޝަނުން ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރި ވަގުތު ކާތަކެތީގެ ރަހަބެލުމުން،
މަސްރިހައިގައި ކުޅިރަހަ ފިޔަވައި އެއްވެސް ރަހައެއް ނުލާކަމާއި ޖޫހުގައި ފޮނިރަހަ ފިޔަވައި އެއްވެސް ރަހައެއް ނުލާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ކެންޓީން މެދުވެރިކޮށް ޤައިދީންނަށް މޭވާގެ ގޮތުގައި ގަންނަން ލިބެނީ ހަމައެކަނި އާފަލާއި އޮރެންޖު ކަމަށާއި، މިތަކެތި
ހުންނަނީ ތާޒާކަން ކުޑަކޮށް ކަމަށާއި، ގަނެގެން ގެންނަ މޭވާ ހަލާކުވެފައި ވީނަމަވެސް ބަދަލުކޮށް ނުދޭކަމަށާއި އަދި
ރިފަންޑުވެސް ނުލިބޭކަމަށް ޤައިދީން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ދަރަޖައަށް ބަލައި، އާފަލާއި
އޮރެންޖު ގަނެވޭ އަދަދު ތަފާތުކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. އެސް.އެމް.އާރް ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ގައިދީންނަށް ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށް ދިނުމުގެ ކުރިން ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރާއި،
ފޯރުކޮށް ދެވޭ ތަކެތީގެ ރަހައާއި، ސާފުތާހިރުކަން ހުރި މިންވަރާއި، ކާތަކެތީގެ ތާޒާ މިންވަރު ބެލުމަކީ ޖަލުގައި ތިބޭ
މެޑިކަލް އޮފިސަރުންގެ ޒިންމާއެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި މި ރިޕޯޓް މޯލްޑި ވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި
ޙިއްސާކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ހަމަޖެއްސުން.
9. ޖަލުތަކުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން، އަދި މުވައްޒަފުންނަށް ކައްކާ ކާންދިނުމުގެ ޚިދުމަތްދޭ ބަދިގެ، ކެންޓީން،
ކާބޯތަކެތި ރައްކާކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ގުދަން އަދި އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ކާބޯތަކެތި ބޭނުންކޮށް ބަހައްޓާ ތަންތަނަކީ،
މޯލްޑިވްސް ފުޑް އެންޑް ޑްރަގް އޮތޯރިޓީއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތަކަށް ފެތޭ ގޮތަށް ހުރި ތަންތަންތޯ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 115

ގަވާއިދުން ބަލައި އެކަންކަށަވަރު ކުރުމަށް މަދުވެގެން އަހަރަކު 0 ފަހަރު ބަލަންޖެހޭނެ ތަންތަން ކަމުގައި މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ކަނޑައަޅައި، އެފަދަ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި، އެކަން މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
0. ޖަލުތަކުގައި އާއްމު ގޮތެއްގައި ހޫނު ގަދަވުމާއެކު، ލުއި ޖަލުތަކަކީ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީން ތިބޭ ޖަލުތަކަށް ވެފައި،
ވަޒީފާގައި އުޅުމުގެތެރޭގައި ގަދަ އަވީގައި މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ލުއި ޖަލުތަކުގައި ބޯފެން
ފިނިކުރުމަށްޓަކައި ފެން ކޫލަރު ބެހެއްޓުމުގެ އިންތިޒާމް މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި ޙިއްސާކުރާތާ
3 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ހަމަޖެއްސުން.
1. ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ކެއުމަށާއި ބުއިމަށް ދީފައިވާ ޕްލާސްޓިކު ތައްޓާއި، ކާތަކެތި ޖަލުގެތެރެއަށް
ގެންދިއުމަށް ބޭނުންކުރާ ޕްލާސްޓިކް ތައްޓާއި ބާލިދީފަދަ ސާމާނަކީ އެންމެ މަދުވެގެން 0 މަސްދުވަހުން 0 ފަހަރު
އައުކުރަންޖެހޭ ތަކެތި ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، މިހާރު ބޭނުންކުރަމުންދާ ޕްލާސްޓިކް ތަށިތައް މިރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އައު ކުރުން.
1. ޖަލުތަކުގައި ވަޒީފާ ދިނުމާބެހޭ އެސް.އޯ.ޕީ (ނަންބަރު)11 ގައި، ބަދިގޭގެ މަސައްކަތަށް ދިވެހި ޤައިދީން ނުލެވޭނެކަމަށާއި،
ބަދިގޭގެ މަސައްކަތްނޫން އެހެން މަސައްކަތަކަށް ބިދޭސީ ޤައިދީން ނުލެވޭނެކަމުގައި ލިޔެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީއާއި،
މިގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 01 ވަނަ މާއްދާގައިބަޔާންކުރާ ހަމަހަމަކަމާ ޚިލާފު، އަދި
އެމީހަކު ނިސްބަތްވާ ޤައުމަށް ނުވަތަ ނަސްލަށް ބަލައިގެން ކުރާ ތަފާތުކުރުމެއްކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީ، މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ހަދާފައިވާ ވަޒީފާ ދިނުމާބެހޭ އުސޫލުތައް ބަދަލުކޮށް،
ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/9113 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)އާ އެއްގޮ ތްވާގޮ ތުގެމަތިން ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
1.1 ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމާއި ކުޅިވަރު ކުޅުން
1.1.0 މާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ޤައިދީން ނުނެރޭކަމަށާއި، ޤައިދީން ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމަށް
ނުނެރެވެނީ މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ހުންނަ ގޮތުންނާއި ތަނުގެ ޖާގައިގެ ދަތިކަމުންކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މާލެ ޖަލުގައި އެނެކްސް އެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ އިމާރާތުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 116

ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ތިބެނީ ދުވާލުގެ ގިނަ ވަގުތުތަކުގައި ގޮޅިން ބޭރަށް ނިކުމެވޭ ގޮތަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމަށް
ބަންދުގައިތިބި ފަރާތްތަކުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މާލެ ޖަލު ހިންގާ މައިއިމާރާތް
ފަރުމާކޮށްފައި ހުންނަ ގޮތުން ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުން ހިނގާ ކަސްރަތުގެ ކުރުމަށް ޔުނިޓުގެ ކުރިމަތީގައި އެކަށީގެންވާ
ޔާޑު ސަރަހައްދެއް އޮތްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ތަނުގެ މުވައްޒަފުން ދަތިވުމާއި މިތަނުގައި ތިބި
ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީންގެ ސަލާމާތީ ގިންތި އަށް ބަލާއިރު މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު މަދުވުމަކީ ހިނގާކަސްރަތަށް ނެރުމުގައި
ދިމާވާ ދަތިކަމެއްކަމަށް ތަނުގެ އިސްވެރިންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި މި ޖަލުގައި ތިބި ޤައިދިންނާއި
ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން، ހިނގާކަސްރަތުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ނުލިބޭކަމުގެ ޝަކުވާ ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
1.1.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނަކީ 91 ގަޑިއިރަށް ވުރެން އިތުރުނުވާނޭ ގޮތަށް ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ބަޔަކަށް
ވުމުން އެއްވެސް ވަރަކަށް މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ތިބޭ ބަންދުމީހުން ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމަށް ނުނެރޭކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.1.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒަކީ ސިނާއީ މަސަކްތައް ކުރާ މަރުކަޒަކަށްވުމާއި، މިތަނުގައި ތިބީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ އެންމެ ދަށް
މީހުންކަމަށްވުމާއި އެކު މިމަރުކަޒުގައި ޤައިދީން ތިބެނީ ގޮޅިތަކުގައި ބަންދުވެފައި ނޫންކަމަށްވާއިރު، ވަޒީފާ
އަދާކުރުމަށްޓަކައި ޤައިދީން ތިބޭ ސަރަހައްދުން ބޭރުގައި ދުވާލުގެ ގިނަ ވަގުތުތަކުގައި ހޭދަކުރެވޭކަން ޤައިދީންނާއި
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ މައުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިޖަލުގައި
ޤައިދީން ކުޅިވަރުގެ ގޮތުގައި ރާޒުވާ ކުޅުމާއި، ތާސް ކުޅުމާއި، ބެޑްމިންޓަން ކުޅުމާއި، ފުޓުބޯޅަ ކުޅުމާއި، ދުވާލުގެ
ވަގުތުތަކުގައި ބޭނުންކުރެވޭ ސަރަހައްދުގައި ކަސްރަތު ކުރެވޭ ގޮތަށް ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ބެޓްމިންޓަނާއި، ފުޓްބޯޅަ ކުޅުމަށް ބޭނުންކުރާ ސަމާނަކީ މުވައްޒަފުން އަމިއްލައަށް ހޯދާފައިވާ ތަކެތިކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި
ޤައިދީން ވަނީ ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 117

1.1.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ދެ ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ނުދޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި
ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.1.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ޤައިދީން ތިބެނީ ފަތިސް ނަމާދު ވަގުތުން ފެށިގެން ރޭގަނޑު 99:11 އާ ހަމައަށް ޖަލުގެ ސަރަހައްދަށް
ދޫކޮށްލާފައިކަމާއި، ޖަލުގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ބޭނުންތަނަކަށް ގޮސް އުޅުމުގެ ފުރުސަތު ޤައިދީންނަށް އޮންނަކަން
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މިޖަލުގައި ތިބޭ ބަންދު ބިދޭސީނަށް ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދެނީ 1 ދުވަހުން
އެއްފަހަރު ކަމަށާއި އެގޮތަށް ނެރޭއިރު ނެރެނީ ފަހަރަކު 91 މީހުން 01 މިނިޓަށް ކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ
ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.1.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް ހަފްތާއަކު 9 ދުވަހު ނެރޭކަމަށާއި އެގޮތުން މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ ކޮންމެ
ޖަލެއްގައި ވެސް އެޖަލަކަށް ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް 01 މިނެޓުގެ ވަގުތު ކޮޅަކަށް ބަންދުމީހުން ފުރަގަހަށް ބިޑި
އަޅުވައިގެން ނެރޭކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ފުރަގަހަށް ބިޑިއަޅުވައިގެން ނެރެނީ ސަލާމަތީ
ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ކަމަށާއި، އަދި ބަންދުމީހުންގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު އޮފިސަރުންވެސް މަދުވުމުންކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާދީފައިވެއެވެ. ބިޑި އަޅުވަ އިގެން ހިނގާކަސްރަތު ކުރުމަށް ނެރޭތީ ބަންދުމީހުން މިކަމާއިމެދު ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާ
ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ކޮންމެ ދުވަހަކު ދެވެނީ ޑޮކްޓަރު ލިޔުމަކުން އެކަން އަންގާފައިވާ
ބަންދު މީހުންނަށް އެކަނި ކަމަށާއި، މިގޮތަށް ނެރޭއިރު ބިޑި ނާޅުވާ ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ބަންދުމީހުން ކުރާ އެކިކަހަލަ ޖަލު ކުށްތަކާއި ގުޅިގެން އިނާޔަތް ކެނޑުމުގެ ނަމުގައި ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުން ވަކި
މުއްދަތަކަށް ކަނޑާލެވޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 118

1.1.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް އެއްވެސް ވަރަކަށް ނުނެރޭކަމަށާއި، މިފުރުސަރު ބަންދުމީހުންނަށް ނުދެނީ
ތަނުގެ މުވައްޒަންގެ ދަތިކަމުންކަމަށް އޮފިސަރުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.1.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މިސްޓޭޝަންގައި ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް އެއްވެސް ވަރަކަށް ނުނެރޭކަމަށާއި، މި ފުރުސަރު ބަންދުމީހުންނަށް ނުދެނީ
ތަނުގެ މުވައްޒަންގެ ދަތިކަމުންކަމަށް އޮފިސަރުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.1.2 އައްސޭރި
މި ޖަލަކީ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ގޮތުން އެންމެ ދަށް މިންގަނޑުގެ، ލުއި ޖަލަކަށް ވާތީ ޤައިދީން ތިބެނީ ޖަލު ސަރަހައްދަށް
ދޫކޮށްލާފައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަވެފައިވާއިރު، ޤައިދީން ބެރެކްސައް ވަންނަށް ޖެހެނީ ރޭގަނޑު 2:11 ން
ފެށިގެން ފަތިސް ނަމާދަށް ގޮވުމާއި ދޭތެރޭގައިކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މިތަނުގައި
ތިބޭ ކުޑަކުދިން ގޮޅީގައި ބަންދުކޮށްފައި ބައިތިއްބާއިރު، އެކުދިން ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް ދުވާލަކު އެއް ފަހަރު ގޮޅިން
ބޭރަށް ނެރޭ ކަމަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.1.01 މާފުށި ޖަލު
މިޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދެމުން އަންނަނީ އެކި ގިންތީގެ މީހުންނަށް ތަފާތުކޮށްކަމަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ޔުނިޓް 0 ގައި ތިބޭ އަންހެން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން، ސަލާމަތީ ގިންތީގެ
އެންމެ މަތީ ދަރަޖައިގެ ބަންދުމީހުން ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް ނެރެނީ، އެހެންމީހުން ގޮޅިއަށް ވެއްދުމަށްފަހު، ހެދުނު 3
ން 01 ށް ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ސަލާމަތީ ގިންތީގެ އެންމެ ދަށް ދަރަޖައިގެ މީހުން ތިބެނީ ކޮރިޑޯތެރެއަށް
ދޫކޮށްލާފައިކަމާއި، ހަފްތާއަކު 0 ދުވަހު، ހިނގާލުމަށް ޔާޑަށް ނެރޭކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ޔުނިޓް 9 ގައިތިބޭ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ އެންމެ މަތީ ދަރަޖައިގެ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށްވެސް ދުވާލަކު 0 ގަޑިއިރުގެ
ވަގުތު ކޮޅެއް ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް ދޭކަމަށް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 119

ޔުނިޓް 0 އަދި 1 ގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނަށް އެއްވެސް ވަރަކަށް ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމުގެ ފުރުސަތު
ނުދޭކަމަށާއި އެމީހުން ހިނގާ ކަސްރަތުކުރަން ނުނެރެވެނީ އެމީހުން ބަލަހައްޓާނެ މިންވަރަށް މުވައްޒަފުން ނުތިބޭތީކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދިފައިވެއެވެ. އަދި މިކަމުގެ ޝަކުވާ މިޔުނިޓްތަކުގައ ތިބި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން
ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ.
މާފުށި ޖަލުގެ ޔުނިޓް 0 ،1 އަދި 1 ގައި ތިބޭ ޤައިދީން ތިބެނީ ޔުނިޓް ތެރެއަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމަށާއި ގޮޅިތައް ހުޅުވަނީ
ހެނދުނު 0 ޖަހާއިރުކަމަށާއި، އަނބުރާ ގޮޅިއަށް ވަ ންނަން ޖެހެނީ ރޭނގަޑު 2 ޖަހާއިރުކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި
ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ދޫކޮށްލާފައި ތިބޭއިރު ޤައިދީންނަށް މިޔުނިޓްތަކުގެ ޔާޑު
ސަރަހައްދުގައި ހިނގާ ބިނގާ އުޅޭވޭކަމަށާއި އަދި ކުޅިވަރު ކުޅުމުގެ ފުރުސަތުވެސް އޮންނަކަމަށް ޤައިދީންނާއި
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ޖަލުގެ ޔުނިޓް 3 ގައި ޙުކުމް ތަންފީޛްކުރަމުންދާ ޤައިދީން ހުކުރުދުވަސް
ފިޔަވައި އެހެން ހުރިހާ ދުވަސްތަކުގައި ހަވީރު 1 ން 0 އަށް ހުރިހާ ޤައިދީން އެއްކޮށް ހިނގާ ކަސްރަތުކުރުމަށް ޔާޑަށް
ނެރޭ ކަމާއި، މިވަގުތުގެތެރޭގައި ޤައިދީންނަށް ފުޓުބޯޅަ ކުޅެވޭނެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައިވާނެކަމާއި، ޔުނިޓް 3 ގައި ވަކިން
ބަހައްޓާފައިހުންނަ ބަލި ޤައިދީއަށްވެސް ހެނދުނު 0 ގަޑިއިރު ކަސްރަތުކުރުމަށް ގޮޅިން ބޭރަށް ނުކުތުމުގެ ފުރުސަތު
ތަނަވަސްކޮށްދީފައިވާކަމާއި އެހެންނަމަވެސް ހެނދުނު ގޮޅިން ބޭރަށް ނެރޭ ގަޑީގައި އަވިގަދަ ވުމުން އެގަޑީގައި ނުކުންނަނީ
ބައެއް ދުވަސްތަކުގައިކަން އެޤައިދީ ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ޔުނިޓް 2 ގައި ތިބޭ ޤައިދީން ތިބެނީ އެޔުނިޓް
ތެރޭގައި ކޮންމެ ވިންގަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައި ހުންނަ ކޮރިޑޯ ތެރެއަށް ދޫކޮށްލާފައިކަމަށާއި، އަދި ހިނގާ ކަސްރަތު ކުރުމަށް
ޔާޑަށް ނުނެރޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޔުނިޓް 01 ގައި ތިބެނީ 'ސްޕެޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން' މީހުންކަމަށާއި މިޔުނިޓް ހުންނަނީ އިންފާރެއްގެ އެތެރޭގައި އުނދޯޔެއް
ބަހައްޓާފައި ހުންނަ ހުސް ބިންކޮޅަކާއި، ފާޚާނާއާ އެކުގައި ހުންނަ ކޮޓަރިއަކާއި ސިޓިންގްރޫމެއްކަމާއި، އެތަނުގައި
ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންނަށް ބޭނުން ވަގުތެއްގައި ކޮޓަރީގެ ބޭރުގައި ހުރި ހުސް ޖާގައިގައި ނުކުމެ ހިނގާ
ކަސްރަތުކުރުމުގެ މިނިވަންކަން ދީފައިވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 120

1.3 ސިއްޙީ ޚިދުމަތް
1.3.0 މާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ފަރުވާ ދިނުމަށްޓަކައި މެޑިކަލް ސެންޓަރެއް ހުރިކަމާއި، އަދި މިތަނަކީ
ސެންޓްރަލް ތަނެއްގެ ގޮތުގައި މާފުށި އަދި އައްސޭރި ޖަލުންވެސް ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް ގެނެވޭ ޤައިދީނާއި ބަންދުމީހުންގެ
ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމުގެ އި ންތިޒާމް ހަމަޖައްސާ ތަނެއްކަން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން މި މެޑިކަލް
ސެންޓަރުގައި މެޑިކަލް އިންޗާޖެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރަނީ ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ އޮފިސަރެއް ކަމާއި މީގެ
އިތުރުން 0 ނަރުހުން މިމެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި މަސައްކަތް ކުރާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި ކުރިން ޑޮކްޓަރަކު
ހުންނަކަމަށާއި ނަމަވެސް މިހާރު ޑޮކްޓަރަކު ޤާއިމުވެ ނުހުންނަކަމުގެ މަޢުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ.
މިމެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި އެޑްމި ޓްކުރުމަށް ވޯޑެއް ހުރިނަމަވެސް ބަލިމީހަކު އެޑްމިޓްކޮށްގެން ގެންގުޅޭނެ ވަސީލަތްތައް
ނެތްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިގޮތުން، ކާރޑިއެކް މޮނިޓަރ، އޮކްސިޖަންދޭނެ ވަސީލަތް، އައިވީ ސްޓޭންޑް،
ސަކްޝަން މެޝިން، އީ.ސީ.ޖީ މެޝިން ފަދަ ސާމާނު ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުންވެސް، ޑޮކްޓަރު ބަލާ
ވަކި އޯ.ޕީ.ޑީ ކޮޓަރިއެއް ކަނޑައެޅިފައި ނެތްކަމާއި، ބަލިމީހުން ބެލުމަށް ބޭނުންކުރާ ސާމާނު ހަމަވެފައި ނުވާކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ބޭނުންކުރާ ސާމާނުގެ ތެރޭގައި ބީ.ޕީ. ބަލާ މެޝިން، ސްޓެތަސްކޯޕް،
ޓޯރޗު، ސެޗުރޭޝަން މޮނިޓަރ، ހުންބަލާ ކަށިގަނޑު، ހަކުރުބަލާ މެޝިން ނޫން އެހެން އެއްވެސް ސާމާނެއް ނެތްކަން
ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި ކަންފަތް ބެލުމަށް ބޭނުންކުރާ އޮޓޮސްކޯޕް ހަލާކުވެފައިވާކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމުގައި ޢަމަލުކުރަނީ ޑިއުޓީގައި ހުންނަ އޮފިސަރަށް އެކަން
އެންގުމުން، ޑިއުޓީ އޮފިސަރ މެޑިކަލް ސެންޓަރުން ނަރުހަކަށް އެކަން އަންގަނީކަމަށާއި އަދި ނަރުހުން އެމީހަކު
ބެލުމަށްފަހު ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކަން ޖެހޭކަމަށް ފެނިއްޖެ ނަމަ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް ނަން ނޯޓް ކުރާކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި
ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމުގައި ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ހޭދަވާކަމަށާއި، އަދި
ޑޮކްޓަރުންނަށް ދެއްކުމަށްފަހު ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރުންނަށް ރިފަރކުރާ މީހުން، ޑޮކްޓަރަށް ނުދެއްކި 0-1 މަސްދުވަސް
ވަންދެން މަޑުކުރަންޖެހޭކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިކަމަށް ދަތިވަނީ ސްޕެޝަލިސްޓުންނަށް
އެޕޮއިންޓްމަންޓް ލިބުމުގައި ދަތިވާތީކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢޫލޫމާތު ދިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުންގެ ތެރޭގައި ހިތުގެ ބަލީގެ މީހުންނާއި، ދަތުގެ ފަރުވާ ބޭނުންވެފައިތިބި މީހުންނާއި ހަމުގެ ސީރިއަސް ބަލިތަކުގެ
މީހުންގެ އިތުރުން ތަފާތު އޮޕަރޭޝަން ކުރަންޖެހިފައިވާ، އެހެންނަމަވެސް ނުކުރެވި ގިނަ ދުވަސްވެފައިވާ މީހުން ތިބިކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 121

ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މި ޖަލަކީ އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި އަދި
އެނދުމަތިވެފައިވާ ޤައިދީން ތިބި ޖަލެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި އެމީހުންނަށް ބޭނުންވާ ޞިއްޙީ އެހީތެރިކަން
ދުވަހުން ދުވަހަށް ނުލިބޭ ކަމަށާއި އެމީހުންނަށް "ބެޑްކެއަރ" ފޯރުކޮށްދީ، އެމީހުން ބެލެހެއްޓުމުގެ ކަންތައްތައް ކުރަނީ
ގޮޅީގައި ތިބޭ އެހެން ޤައިދީންކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ނަފްސާނީ ބަލިތައް ޖަލުގައި ގިނަކަމާއި، ބައެއްމީހުންނާއި ވާހަކަދައްކާލުމުން ޑައެގްނޯސް ނުކުރެވި ބައެއް "ނިއުރޯޓިކް
ޑިސްއޯޑަރ" (ޑިޕްރެޝަން/އެންޒައިޓީ) ހުރިކަންފާހަގަކުރެވެއެވެ. ބައެއްޤައިދީންގެ ކިބައިން "ސުއިސައިޑަލް
"
އައިޑިއޭޝަން ހުރިކަންވެސް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ސުއިސައިޑަލް ޓެންޑެންސީ ބޮޑުކަމަށް ނުވަތަ ސުއިސައިޑް ކުރަން އުޅެފިނަމަ މިހާރު ކަންތައް ކުރާގޮތަކީ އެޤައިދީއަކު ވަކި
ސެލްއަކަށްލައި، އަމިއްލަ ނަފްސަށް ގެއްލުމެއްދެވިދާނެ ފަދަ އާލާތްތަށް އެމީހުންއަތުން އަތުލާކަމަށް އޮފިސަރުން ވަނީ
މައުލޫމާތުދީފައެވެ. ނަމަވެސް އެއްވެސްވަރަކަށް އެކަމަށް ފަރުވާދީ ކައުންސިލިންގ ނުދޭކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ސްޕެޝަލިސްޓުންނަށް ދެއްކުމަށް ބޭނުންވާ މީހުން އާންމުގޮތެއްގައި ގެންދަނީ އައި.ޖީ.އެމް ހޮސްޕިޓަލަށް ކަމަށާއި ކުރިން
އެޕޮއިންޓްމަންޓް ހެއްދުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަނީ ޕޯޓަލްއެއް މެދުވެރިކޮށް ކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް މިހާރު ޕޯޓަލްގެ
މަސައްކަތް މެދުކެނޑިފައިވުމުން އެޕޮއިންޓްމަންޓް ހޯދަން ޖެހެނީ އައި.ޖީއެމް.އެޗް އަށް ފޯނުކޮށްގެންނާއި އެތަނުގެ ކިޔޫގައި
ޖެހިގެން ވަގުތު ހޭދަކޮށްގެންކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި އައި.ޖީ.އެމް ހޮސްޕިޓަލުން ނުދެއްކި ގިނަ
ދުވަސްވާނަމަ އޭޑީކޭ ހޮސްޕިޓަލުގެ ޑޮކްޓަރުންނަށް ދައްކާ ކަމުގައި އޮފިސަރުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
އެހެންޖަލުތަކުން ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް މާލެ ގެންނަ ޤައިދީންނާއި، ކޯޓަށް ގެންދިޔުމަށް މާލޭގެނެވޭ ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުން ބޭތިއްބުމަށް ހުންނަނީ ހަމައެކަނި 0 ހޯލްޑިންގ ސެލްއެވެ. އެ ސެލްއަކީ އެކަށީގެންވާ ވަރަށް އަލިކަމާއި ވައި
ދައުރުވާ ގޮތަށް ހުރި ގޮޅިއެއް ނޫންކަމާއި އަދި ބަލި މީހަކު ބެހެއްޓުމަށް އެކަށީގެންވާ ގޮޅިއެއް ނޫންކަމާއި، އަންހެން
ޤައިދީންނާއި މާބަނޑު މީހުން ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށްޓަކައި މާލެއަށް ގެނެސް ބަހައްޓާނެ ވަކިތަނެއް ޚާއްޞަކޮށްފައި
ނުވާކަމާއި އެމީހުން މަޑުކުރަންޖެހެނީ ޖަލުގެ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގެ ބޭރުގައި ހުންނަ ކޮރިޑޯއެއްގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ
ގޮނޑީގައިކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މިޖަލުގައި މެޑިކަލް އިމަޖަންސީ އެއް ދިމާވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލެއް ނެތްކަމާއި، އިމާރާތް ފަރުމާކޮށްފައި
ހުރި ގޮތުން ގޮޅީގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ މީހަކަށް މެޑިކަލް އިމަރޖެންސީއެއް ދިމާވެގެން ގޮޅިން ބޭރަށް ނެރެ،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 122

ވެހިކަލަކާއި ހަމައަށް ގެންދިއުމަށް ގިނަ ވަގުތު ހޭދަވާކަމުގެ މައުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި މެޑިކަލް
އެމެޖެންސީއެއްގައި ފަރުވާދެވޭނެ އެއްވެސް ވަސީލަތެއް ނުހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އިމަރޖެންސީގައި
ދޭނެ ބޭހާއި، އޮކްސިޖަން، އަންބޫ ބޭގް، އިންޓިއުބޭޝަން ސެޓް، ސަކްޝަން މެޝިން، ކާރޑިއެކް މޮނިޓަރ، ޑީފިބްރިލޭޓަރ
ނުވަތަ އޭ.އީ.ޑީ ފަދަ ތަކެތި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޖަލު ފަރުމާކޮށްފައި ހުރި ގޮތުން ބަންދުމީހާ ގޮޅިން
ނެރެ، ވެހިކަލަށް އެރުވުމާ ހަމައަށް 1 ދޮރު ހުރަސްކުރަންޖެހެއެވެ. މީގެން ކޮންމެ ދޮރަކީ ތަޅުލާފައިހުންނަ ދޮރަކަށް
ވުމާއެކު ބަލިޙާލަތު ސީރިއަސް ވެގެން ގޮޅިން ނެރޭ މީހަކު ވެހިކަލަކަށް އެރުވުމާހަމައަށް ގާތްގަނޑަކަށް 01 މިނެޓް
ހޭދަވާނެކަމަށް އަންދާޒާ ކުރެވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ޞިއްޙީ އެމެޖެންސީއެއް ދިމާވާ ޙާލަތުގައި ކޮންމެ ސިކުންތަކީވެސް
މުހިއްމު ވަގުތަކަށް ވުމުން މެޑިކަލް އެމެޖެންސީ ހާލަތްތަކުގައި ވީހާ އަވަހަށް ފަރުވާ ފެށޭނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައި
އޮތުން މުޙިއްމުކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ޑޮކްޓަރު ލިޔެދޭ ބޭސް ހޯދަނީ ފާމަސީ ތަކުންކަމަށާއި، ބޭސް ހޯދުމަށްފަހު މެޑިކަލް
ސެންޓަރުގައި އެކަމަށް ޚާއްސަކޮށްފައިހުންނަ ތަނެއްގައި ކޮންމެ މީހަކަށް ލޭބަލްކޮށްފައި ހުންނަ ކޮތަޅުތަކަކަށް އެޅުމަށްފަހު
ވަކިން ބަހައްޓާފައި ހުރެއެވެ. އަދި ކޮންމެ ދުވަހަކު ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ނަރުހުން ބޭސް ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ނަރުހުން ބޭސް ދިނުމަށް ދާ ވަގުތެއްގައި ބަންދުމީހާ ނުވަތަ ޤައިދީ ނިދާފައި
އޮވެއްޖެނަމަ އޭނާގެ އެގޮޅީގައި ހުންނަ އެހެން މީހަކާ ހަވާލުކުރާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ފާމަސީއެއް ޤާއިމްކޮށްފައިހުރިނަމަވެސް އެތަނުގައި ބޭހުގެ ސްޓޮކް ބެލެހެއްޓުމާއި ބޭސް ދޫކުރުމަށްޓަކައި
ފާމަސިސްޓެއް ނުހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ފާމަސީގައި ޖަލުގައި ތިބި މީހުންނަށް ބޭނުންވާ ތަފާތު ހަމުގެ
ބަލިތަކުގައި އުނގުޅާ ބޭހާއި، ތަދު ކަނޑުވާބޭހާއި، ލޮލަށް އަޅާ ބޭސް ހުރެއެވެ. ފާމަސީގައި އެންޓިބައޮޓިކެއް ކަމުގައިވާ
"އޯގްމެންޓިން" ގެ ސްޓޮކް ގިނަ އަދަދަކަށް ހުރިކަމާއި މިބޭހުގެ މުއްދަތު 9102 ވަނަ އަހަރުގެތެރޭގައި ހަމަވާ ގޮތަށް
ހުރިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. ބޭހުގެ ސްޓޮކް ރަނގަޅަށް ނުބެލެހެއްޓެނީ ކޮލިފައިޑް ފާމަސިސްޓެއް ނެތުމުން ކަމުގައި
ކަމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ. މިހާރު މިފާމަސީގެ ސްޓޮކް ބަލަހައްޓަނީ ފޮތެއްގައި ލިޔެގެން، އެތަނުގެ މެޑިކަލް އިން-
ޗާޖުކަމާއި، މެޑިކަލް އިން-ޗާޖަކީ ސިއްޙީ ދާއިރާއިން ތަމްރީން ލިބިފައިހުރި ބޭފުޅެއް ނޫންކަން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިފާމަސީ
ގައި އެއްވެސް ވަރަކަށް ނަފްސާނީ ބައްޔަށް ފަރުވާދިނުމަށް ބޭނުންކުރާ ބޭހެއް އަދި ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގެއް ނެތްކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 123

މިޖަލުގެ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި ގިނަ އަދަދެއްގެ ބޭނުންކޮށްފައިހުރި އިންސިއުލިން ސިރިންޖު ނައްތާނުލައި ހުރިކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިފަދަ ތަކެއްޗަކީ ބޭނުންކުރުމަށްފަހު ލަސްނުކޮށް ރައްކާތެރިކަމާއެކު ނައްތާލަންޖެހޭ ތަކެއްޗެވެ.
މިޖަލުގައި ޤައިދީންގެ މެޑިކަލް ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވީނަމަވެސް ރެކޯޑްތައް ބެލެހެއްޓެމުންދަނީ އޮންލައިން
ޑޭޓާބޭސްއެއްގައި ކަމަށްނުވާތީ، ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން އެހެން ޖަލަކަށް ބަދަލުކުރާ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު
އެއްޖަލުން އަނެއްޖަލަށް ބަދަލުނުކުރާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މެޑިކަލް ރެކޯޑް ފައިލްތައް ބަހައްޓާފައި ހުންނަނީ މެޑިކަލް
ރޫމްގައިކަމަށްވުމާއެކު މިފައިލްތައް ބެލުމުގެ ހުއްދަ އޮންނަނީ ހަމައެކަނި ނަރުހުންނާއި މެޑިކަލް އިން -ޗާޖަށެވެ.
މިޖަލުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ނަރުހުންނަކީ ބިދޭސީން ކަމާއި އެމީހުންގެ މުސާރަ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށްވުރެ ކުޑަކަމަށާއި
އެމީހުންގެ އެކޮމޮޑޭޝަން ހަމަޖައްސަން ޖެހެނީ އަމިއްލަ ފައިސާއިން ކަމަށް ނަރުހުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ އޮފިސަރުންނަށް ބޭސިކް ލައިފް ސަޕޯޓް އާބެހޭ ތަމްރީނެއް ދީފައި ނެތްކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިފަދަ ތަނެއްގައި މަސައްކަތް ކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް މެޑިކަލް އެމެޖެންސީތަކުގައި
ކުރެވިދާނެ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބައިކަން އެނގިފައި އޮތުމަކީ ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއް ކަމުގައި ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.3.9 މާލެޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މެޑިކަލް ސެކްޝަނެއް ހުރިނަމަވެސް، އެތަނުގައި ސިއްޙީ ދާއިރާއިން ތަމްރީން ލިބިފައިހުރި ބޭފުޅަކު
ނުހުންނަކަމާއި، ކަސްޓޯޑިއަލްގެ މެޑިކަލް އިން-ޗާޖަކީ ފާމަސިސްޓެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
މިތަނުގައި ހުންނަ ބަންދުމީހަކު ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން ޖެހިއްޖެނަމަ ގެންދަނީ އައި.ޖީ.އެމް.އެޗަށް ނުވަތަ ފުލުހުންގެ ނޫސަންދަ
ކްލިނިކަށް ކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް މީގެކުރިން ޑޮކްޓަރެއް ގަވާއިދުން ޒިޔާރަތް ކުރާކަމަށާއި
ނަމަވެސް މިހާރު ޑޮކްޓަރުން މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޒިޔާރަތްކުރުން ހުއްޓާލާފައިވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ދޫނިދޫގައި ތިބޭ ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން ސްޕެޝަލިސްޓުންނަށް ދައްކަން ޖެހޭ މީހުން މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް
ބަދަލުކުރާކަމަށާއި އަދި އެގޮތަށް ގެނެވޭ މީހުން 0-1 ދުވަސް ވަންދެން މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބައެއްފަހަރު ބައިތިއްބާކަމަށް
މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ބަންދުމީހުންނަށް ބޭސް
ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ދަތިތަކެއް ދިމާވާކަމަށާއި އެއީ ނަރުހުން ނުވަތަ ޑޮކްޓަރުން މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މަސައްކަތް ނުކުރާތީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 124

ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ދޫނިދޫއަށް އަނބުރާ ގެންދެވޭ މީހުން ފޮނުވަނީ ބޭހާއި
އެކުގައި ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދިފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ މެޑިކަލް ސްކްރީނިންގއެއް ނުހަދާ ކަމަށާއި ނަމަވެސް ހައްޔަރުކުރެވޭ
މީހުން ބަންދަށް ގެންނައިރު ބޭރުފުށުން އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ އަނިޔާއެއް ލިބިފައިވާކަމުގެ ނިޝާނެއް ފެންނަން ހުރިތޯ
ބަލާކަމަށާއި އަދި އެކަމަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ފޯމެއް ފުރިހަމަ ކުރާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މެޑިކަލް އެމެޖެންސީއެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ އެމެޖެންސީކޮށް އެމީހަކު ގެންދަނީ އެމްބިއުލާންސްގައި
އައި.ޖީ.އެމް ހޮސްޕިޓަލަށްކަމަށާއި އަދި އެމްބިއުލާންސް ލަސްވާ ޙާލަތްތަކުގައި ފުލުހުންގެ ވެހިކަލެއްގައިވެސް ގެންދާނެކަމަށް
އޮފިސަރުން މައުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މެޑިކަލް ރެކޯޑްތައް ގަވާއިދުން ބަލަހައްޓަމުންދާކަމާއި، ބަންދުމީހަކާ ގުޅޭ އެއްވެސް ޞިއްޙީ ލިޔުމެއް
ވާނަމަ ރަނގަޅު ނިޒާމެއްގެ ދަށުން އެތަކެތި އިލެކްޓްރޯނިކަލީ އަދި މެނުއަލީ ފައިލްކުރެވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ޑޭޓާބޭސްއަކީ
އޭގައި ފައިކުރެވޭ އެންމެހައި ސިއްޙީ ފައިލްތައް ކޮންމެ ފުލުހަކަށްވެސް ބެލޭގޮތަށް ހުންނަ ޑޭޓާބޭސްއެއްކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިއީ ބައެއް ބާވަތްތަކުގެ ބައްޔަށް ފަރުވާ ހޯދާ މީހުންގެ މައުލޫމާތު ސިއްރުކުރުމަށް ހުރި
ހުރަހެއްކަމުގައި ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ގޮޅިތައް މޮނިޓަރ ކުރުމަށް ކެމަރާ ހަރުކޮށްފައި ހުރިކަމާއި ގޮޅިތަށް 91 ގަޑިއިރު މޮނިޓަރ ކުރާ
ކަމަށާއި އަދި ކޮންމެ 01 މިނެޓަކުން އެއްފަހަރު އޮފިސަރުން ވަދެ ގޮޅިތަށް ޗެކުކޮށް ބަންދުމީހުންގެ ޙާލަތު ބަލާނެކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ގޮޅި ޗެކުކުރާއިރު ބަންދުމީހެއްގެ ފަރާތުން މެޑިކަލް މައްސަލައެއް ފާހަގަ
ކުރެވިއްޖެނަމަ އެކަމަށް އެޓެންޑްވާކަމަށް މުވައްޒަފުން ފާހަގަ ކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން އަންދާޒާކުރެވޭ ގޮތުގައި
ސިއްޙީގޮތުން އެމެޖެންސީ ހާލަތެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ އެމީހަކު ހޮސްޕިޓަލަކާ ހަމައަށް ގެންދިއުމަށް ހޭދަވާނީ 01 މިނެޓް
ކަމަށް ބެލެވެއެވެ. މުވައްޒަފުން މިގޮތަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވީނަމަވެސް ބައެއް ބަންދުމީހުން މައުލޫމާތުދީފައިވާގޮތުގައި
ގޮޅިތަކުގައި ކަމެއް ބޭނުންވެގެން އޮފިސަރުންނަށް ގޮވިނަމަވެސް އެތަނަށް މީހަކު ނާންނަކަމަށެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަކީ ފުލުހުންގެ ތަމްރީންގެތެރެއިން ފަސްޓް އެއިޑް ދިނުމަށް
ތަމްރީންވެފައިވާ މީހުން ކަމުގައިވީނަމަވެސް ގަވާއިދުން މިފަދަ ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމް ނުހިންގާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން
ވަނީ މައުލޫމާތު ލިބިފައެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 125

1.3.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒުގައި ނަރުހެއް މަސައްކަތް ކުރާކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު
ނަރުސް ޗުއްޓީއެއްގައި މާލެ ގޮސްފައިވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި ޑޮކްޓަރެއް ޤާއިމްވެ
ނުހުންނަކަމަށާއި ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަންޖެހޭ ޤައިދީން ގެންދަނީ މާލެ ޖަލަށް ކަމުގައި މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މިތަނުގައި ބޭހާއި އަދި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ސްޓޮކެއްގެ ގޮތުގައި ބޭސް ހުރިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި ހުރި
ބޭސް ހަރުގައި ސްޓޮކްކޮށްފައި ހުރީ ގޭސްޓްރިކް މައްސަލަތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ދިޔާ ބޭހާއި، ގައިގެ ތަންތަނުގައި ރިއްސާތީ
އުނގުޅުމަށް ދޭ ބޭސްތައްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ޤައިދީންނަށް ދިނުމަށް އަންގާފައިވާ ބޭސްތައް ވަކިން ޓްރޭއަކަށް އަޅައި، ވަކިވަކި ޤައިދީންގެ ނަންޖަފާފައިހުރެއެވެ. އަދި
ޤައިދީންނަށް ބޭސްދިނުމަށްޓަކައި ހަމަޖެހިފައިވާ ތާވަލެއް ތައްޔާރުކޮށް، ބޭސްދެވޭ ގޮތުގެ ރެކޯޑް ފޮތެއްގައި ލިޔުމަށްފަހު
ބަލަހައްޓާކަމާއި އަދި މެޑިކަލް ފައިލްގައިވެސް ބޭސް ދެވޭ ގޮތުގެ ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިތަނުގައި ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރުންނަށް ދެއްކުމުގައި ލަސްތަކެއް ދިމާވާކަމުގެ
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން، މިތަނަކީ ބުރަ މަސައްކަތްތައް ހިންގާ ތަނަކަށްވީއިރު މެޑިކަލް އެމެޖަންސީއެއް
ދިމާވެއްޖެނަމަ އެމީހަކު ގެންދަންޖެހެނީ މާލެއަށް ކަމަށާއި އަދި މިކަމަށް ގިނަ ވަގުތު ހޭދަވާނެކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
އެގޮތުން ބައެއް ޤައިދީން ފާހަގަކުރި ގޮތުގައި މަސައްކަތުގައި އުޅޭއިރު ދިމާވާ ސިއްޙީ ކަންތައްތަކަށް ދެވޭނެ އެއްވެސް
ފަރުވާއެއް މިތަނުގައި ނުހުންނަކަމަށާއި ވަރަށް ފަހުން ޤައިދީއެއްގެ ފަޔަށް މޮހޮރެއް ހެރިގެން ލޭ މަނާ ނުކުރެވިގެން
އުޅެންޖެހުނުކަމަށާއި އެންމެފަހުން އޭނާއަށް ފަރުވާ ދޭންޖެހުނީ ޤައިދީން އަމިއްލައަށް ތެޔޮ ހޫނުކޮށްގެންކަމަށް ޤައިދީން ވަނީ
ކޮމިޝަނާ މަޢުލޫމާތު ހިއްސާ ކޮށްފައެވެ.
މެޑިކަލް ރެކޯޑް ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް ވަކި މެޑިކަލް ފައިލެއް ހަދާފައި އޮތްނަމަވެސް، މި
މެޑިކަލްފައިލްތައް ހުންނަނީ ތަޅުލޭވޭ ގޮތަށް ހުންނަ ކަބަޑެއްގައިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިފައިލްތަކުގައި
ޤައިދީންގެ ބޭސް ސިޓީތަކާއި ހެދިފައިވާ ބައެއް ޓެސްޓުތަކުގެ ނަތީޖާތަށް ހުރިކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މިތަނުގައި ވަޒީފާއަދާކުރާ އޮފިސަރުންނަށް މެޑިކަލް ފަސްޓްއެއިޑްގެ އެއްވެސް ތަމްރީނެއް ދީފައި ނުވާކަމާއި އަދި މިފަދަ
ތަމްރީންތައް ގަވާއިދުން ކުރިއަށް ނުގެންދާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 126

1.3.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންއަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ މެޑިކަލް ސްކްރީނިންގ ނުހަދާކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް ޖިސްމާނީ ގޮތުން
އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ވެފައިހުރޭތޯ ބަލާކަމަށާއި އަދި އެއްވެސް މީހަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާނަމަ ބަންދަށް މީހަކު
ގެނެވޭއިރު އެމީހަކާ ހަވާލުވާނީ އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރި ފުލުހުން އޭނާ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށްފަހު ބޭހާއި ލިޔުންތަކާއ
އެކުގައިކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢޫލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ބަންދަށް ގެނެވޭ އެއްވެސް މީހަކު ދާއިމީ ބައްޔަކަށް
ބޭހެއް ކާނަމަ، ޑޮކްޓަރުގެ ލިޔުމާއިއެކު އެ ބޭހެއް އެމީހެއްގެ އާއިލާއިން ޖަލަށް ގެނެސްދެވޭނޭ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސާކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންނަށް އެތަނުގައި އެއްވެސް ސިއްޙީ ފަރުވާއެއް ނުދޭކަމަށާއި އެއްވެސް ކަމެއް
ދިމާވެއްޖެނަމަ އެމީހަކު ގެންދަނީ ހިތަދޫ ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލަށްކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މި
ސްޓޭޝަންގެ ބެލުމުގެދަށުގައި ތިބޭ މީހުން ހިތަދޫ ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލުން ފަސޭހަކަމާއެކު ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކޭކަމަށާއި
ބަންދުމީހުން އުފުލަނީ ފުލުހުންގެ ވެހިކަލްގައިކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް
ސްޕެޝަލިސްޓުންނަށް ދައްކަން ދަތިވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢޫލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ކޮންމެ ބަންދުމީހަކާ ގުޅޭ މެޑިކަލް ރެކޯޑް ފުލުހުންގެ އޮންލައިން ޑޭޓާބޭސްއަށް އަޕްލޯޑްކުރެވޭކަމަށާއި އަދި ސެލްލޮގްގައި
އެމައުލޫމާތު ރައްކާކޮށްފައި ވާކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް މިމަޢުލޫމާތަކީ ގިނަ ފުލުހުންނަށް އެކްސަސް ވެވޭގޮތަކަށް ހުންނަ
މަޢުލޫމާތަކަށް ވުމުން ބަންދުމީހުންގެ މެޑިކަލް މަޢުލޫމާތުގެ ސިއްރު ހިފަހައްޓަން ދަތިވާނެ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ކޮންމެ 01 މިނިޓަކުން ގޮޅިތައް ޗެކްކުރާކަމަށާއި މެޑިކަލް އެމެޖަންސީ ހާލަތެއް މެދުވެރިވުމުން އެނގޭ ގޮތަކީ ޗެކުކުރަން
ވަންނަ ވަގުތެއްގައި އެކަން ފާހަގަ ކުރެވޭނެތީ ކަމުގައި މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި ކެމަރާ މެދުވެރިކޮށް
ގޮޅިބަރީގެ ކޮރިޑޯ ފެންނަން ހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ބަންދުމީހުން ފާހަގަކުރި ގޮތުގައި ބައެއް
ހާލަތްތަކުގައި އޮފިސަރުންނަށް ގޮވިނަމަވެސް ނާންނަކަމަށާއި ގޮޅީގެ ދޮރުގައި ތަޅައި ބާރަށް ޖަހާ ހެދުމުން ނުވަތަ އެންމެން
އެއްފަހަރާ ހަޅޭލެވުމުން ނޫންގޮތަކަށް އޮފިސަރުން ނާންނަކަމަށް ބަންދުމީހުން މަޢޫލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ގާއިމްވެގެން މެޑިކަލް ޑޮކްޓަރެއް ނުހުންނަކަމާއި އިމަރޖެންސީއެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ ފަރުވާ
ދެވޭނެ ވަސީލަތްތައް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އިމަރޖެންސީ ފަރުވާދިނުމަށް ބޭނުން ކުރާ ބޭހާއި،
އޮކްސިޖަން، އަންބޫ ބޭގް، އިންޓިއުބޭޝަން ސެޓް، ސަކްޝަން މެޝިން، ކާރޑިއެކް މޮނިޓަރ، ޑީފިބްރިލޭޓރ ނުވަތަ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 127

އޭ.އީ.ޑީ ފަދަ ތަކެތި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން ބަންދުމީހަކަށް މެޑިކަލް އިމަރޖެންސީއެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ
ހޮސްޕިޓަލާހަމައަށް ގެންދިއުމަށް 01 މިނިޓް ހޭދަވާނެކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދަތުގެ އެކި ބަލިތަށް ހުރި މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބިކަމުގައި ވީނަމަވެސް، މި ކަސްޓޯޑިއަލް އަށް ޑެންޓަލް އޮފިސަރ
ވިސިޓް ނުކުރާކަން ފާހަގަވިއެވެ. އަދި ދަތުގެ ފަރުވާ ދޭ ސެޓަޕެއް ނެތްކަންވެސް ބެލިބެލުމުން އެނގިފައިވެއެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މަސައްކަތްކުރާ ފުލުހުންނަށް އެމީހުންގެ ޓްރޭނިންގައި ކިޔައިދޭ މެޑިކަލް ފަސްޓް އެއިޑްގެ އިތުރުން
ސިއްޙީ ދާއިރާގެ އެއްވެސް ތަމްރީނެއް ނުހިންގާކަން މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.3.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ޚާއްޞަކޮށްފައިހުރި
ކޮޓަރިއެއް ހުރެއެވެ. މިޖަލުގައި ޞިއްޙީ ފަރުވާ ދިނުމަށް ހުންނަނީ ނަރުހަކާއި ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ އޮފިސަރެކެވެ.
މި ނަރުހުގެ ޑިއުޓީ ގަޑީއަކީ ހެނދުނު 3:11 ން ހަވީރު 00:11 އަށް ކަމަށާއި މިގަޑިތަކުގައި ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުންނަށް ބޭސް ދިނުމާއި ޑޮކްޓަރަށް ގެންދަން ޖެހޭ މީހުން ޑޮކްޓަރަށް ގެންދިއުމުގެ އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖައްސާކަމުގެ
މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. 00:11 ގެ ފަހުން ކަމެއް މެދުވެރި ނުވާ ނަމަ ޖަލުގައި ޞިއްޙީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނެ އިތުރު
މީހަކު ނުހުންނަ ކަމަށާއި އަދި ނަރުހުގެ އޮފް ޑިއުޓީ ގަޑީގައި ކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ އެމީހުން ވަގުތުން
ހުޅުމާލެހޮސްޕިޓަލަށް ގެންދާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މިތަނުގެ މެޑިކަލް ކަންތައްތަކަ ށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ކޮޓަރީގައި ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީންގެ މެޑިކަލް ފައިލްތަކާއި
އެމީހުންނަށް ދެވޭ ބޭސް އަދި ޞިއްޙީ ގޮތުން ބޭނުންކުރާ ބައެއް ސާމާނު ބަހައްޓާފައި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ނަރުސް މައުލޫމާތު ދިންގޮތުގައި އެޖަލުގައި އެންޓިބައޮޓިކް އަކަ ށް ހުންނަނީ "އެޒިތްރޯމައިސިން އަދި މެޓްރޯނިޑަލޯލް"
އެކަންޏެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިހާރު އެންޓިބައޮޓިކްސް ނުލިބޭކަމަށް މައުލޫމާތު ދީފައި ވެއެވެ. ބޭސް ހަރުގަނޑުގައި
ގޭސްޓްރިކް ބޭސް، ކޯފްސިރަޕް، މަލްޓިވިޓަމިންސް، ތަދު ކަނޑުވާބޭސް އަދި އުނގުޅާބޭސް ހުރެއެވެ. ނަމަވެސް
ބަންދުމީހަކު މައުލޫމާތުދިން ގޮތުގައި އޭނާއަށް ކޮންމެ ކަމެއް ދިމާވެގެން ބުނިނަމަވެސް ލިބެނީ ޕެނެޑޯލްއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 128

ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރަށް ގެންދަނީ އާއްމުކޮށް ހުޅުމާލެހޮސްޕިޓަލަށެވެ. ހުޅުމާލެ ހޮސްޕިޓަލުން ރިފަރ ކޮށްފިނަމަ
އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް އަށް ގެންގޮސް ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ހުޅުމާލެ ހޮސްޕިޓަލުން ޑޮކްޓަރަށް
ދައްކަންވެގެން ކިއުގައި ޖެހިގެން ނަންބަރު ނަގަންޖެހޭކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަމުން މިކަން
ނުކުރެވޭތީ ޖެހެނީ ފޯނުން ގުޅައިގެން ކިޔު ނަންބަރު ނަގަން ކަމަށާއި، ފޯނުން ގުޅުމުންވެސް ގިނަފަހަރަށް ހޮސްޕިޓަލުން
ފޯނު ނުނަގާކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މެޑިކަލް އެމެޖެންސީގައި ޢަމަލުކުރާނެ ވަކިއުސޫލެއް ނޯންނަކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް، މީހަކަށް އިމަރޖެންސީ ކަމެއް
ދިވާމެއްޖެނަމަ ކެމަރާއިން ފެންނާނެކަމަށާއި އަދި ބަންދުމީހުން ނުވަތަ ޤައިދީން ގޮވާލުމުންވެސް އޮފިސަރުންނަށް
އަޑުއިވޭނެކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރި ހަފްތާ ގެ ކުރީ ހަފްތާގައި
ހާރޓް އެޓޭކެއް ޖެހިގެން ކުއްލި ގޮތަށް ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންދަން ޖެހުނު ޤައިދީއަކާ ކޮމިޝަންގެ މެން ބަރުން ސުވާލުކުރުމުން
ބުނެފައިވަނީ ވަރަށް އަވަހައް ޖަލުން އޭނާ ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންގޮސް ފަރުވާދިންކަމަށެވެ.
މިޖަލުގައި މެޑިކަލް ރެކޯޑް ބަލަހައްޓަނީ ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް ވަކި ފައިލެއް ހަދައިގެންކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް
ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ޑޮކްކިއުމެންޓްތައް ހުންނަނީ ހުރިހާ އެންމެ ންގެ ލިޔެކިޔުން އެއް ފައިލެއްގައިކަމަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ޢަމަލުކުރަނީ ބިދޭސީ ބަންދުމީހުން ދިގުމުއްތެއްގައި ބަންދުގައި ނުބައިތިއްބާ، އެމީހުންގެ
ގައުމަށް ފޮނުވާލެވޭތީކަމުގައި މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ އޮފިސަރުންނަށް ފަސްޓްއެޑިޓް ޓްރޭނިން ދީފައިވަނީ އޮފިސަރުން ޓްރޭނިންގ ހެދިއިރުކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް
އޭގެ ފަހުން އެއްވެސް ވަރަކަށް އޮފިސަރުންނަށް އެފަދަ ޓްރޭނިންގ ދެވިފައިނުވާކަމަށާއި އެފަދަ ޓްރޭނިންތައް ގަވާއިދުން
ނުހިންގާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަ ރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.3.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުނަށް ޞިއްޙީ ފަރުވާ ފޯރުކޮށްދެމުންދަނީ ނޫސަންދައިގެ ދަށުން
ހިންގާ ދޫނިދޫ ޞިއްޙީ މަރުކަޒުންނެވެ. މި ޞިއްޙީ މަރުކަޒުގައި 9 މެޑިކަލް ޑޮކްޓަރުންނާއި 0 ނަރުހުން
މަސައްކަތްކުރަމުންދެއެވެ. މެޑިކަލް ޑިޕާޓްމަންޓުގައި 1 ފުލުހުން މަސައްކަތްކުރާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިމެޑިކަލް ސެންޓަރައަކީ ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްގެން ހިންގާ މަރުކަޒެކެވެ. މިތަނުގައި ޑޮކްޓަރުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 129

ފަރުވާދިނުމަށް 9 ކޮޓަރިއާއި، އިމަރޖެންސީ ރޫމަކާއި، ވޯޑެއް ހުރިނަމަވެސް ވޯޑުގައި ހުރި އެނދުތައް ހުރީ ބޭނުން ކުރެވޭ
ގޮތަކަށް ނޫންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މީގެއިތުރުން މި މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި އިދާރީ މަސައްކަތްކުރާ
ކޮޓަރިއަކާއި، ބޭސް ރައްކާކުރާ ކޮޓަރިއެއް ހުރިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ޞިއްޙީ މަރުކަޒުގައި ތިބި 9 ޑޮކްޓަރުންނަކީވެސް މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް އެސޯސިއޭޝަންގައި
ރެޖިސްޓްރީ ވެފައިތިބި ދެ ޑޮކްޓަރުންނެވެ. ޑޮކްޓަރުންގެ ޑިއުޓީ ބެހިފައި ވާގޮތަކީ ހެނދުނުގެ ޑިއުޓީ 13:11 އިން 00:11
އަށް، ހަވީރު ޑިއުޓީ 00:11 އިން 11:11 އަށް، އަދި އޮންކޯލް 11:11 އިން 13:11 އަށެވެ. ދެ ޑޮކްޓަރުންގެ
އެކޮމޮޑޭޝަން ހަމަޖެހިފައި ހުންނަނީ ދޫނިދޫގައިކަމުން އޮންކޯލްގައި ހުންނަ ޑޮކްޓަރު ބޭނުންވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި މެޑިކަލް
ސެންޓަރަށް އައުމުގައި ހުރަހެއްނެތްކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ދުވާލަކު ގާތްގަނޑަކަށް 01 ނުވަތަ 09 މީހުން
ބަލާކަމަށާއި އެޑްމިޓްކޮށްގެން ބަންދުމީހަކަށް ފަރުވާދޭންޖެހޭ ހާލަތެއް މެދުވެރިވަނީ ވަރަށް މަދުން ކަމަށް ޑޮކްޓަރުންގެ
ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަވަސް ފަރުވާދިނުމަށް ޙާއްޞަ ކުރެވިފައި ހުންނަ ކޮޓަރީގައި ހުންނަނީ އެންމެ
އެނދެއްކަމާއި މިތަނުގައި ނެބުލައިޒަރަކާއި، އޮކްސިޖަން ސިލިންޑަރ، އީ.ސީ.ޖީ މެޝިން، ވައިޓަލްސް މޮނިޓަރ ކުރެވެން
ހުރިއިރު، މީގެ އިތުރުން ފަސްޓް އެއިޑް ބޮކްސް އަކާއި ސްޓެރިލައިޒްޑް ގޯޒްގެ އިތުރުން މިސެންޓަރުގައި އޮޓޯކްލޭވް
ކުރެވެން ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިސެންޓަރުގެ ބޭހުގެ ސްޓޮކުގައި އެޓްރޮޕިން އަދި އެޑްރިނާލީން ހުރިކަމުގައިވީނަމަވެސް އެދެވޭމިންވަރަކަށް ސްޓޮކްގައި
މިބޭސްތައް ނެތްކަން ފާހަގަ ކުރެވުނެވެ. މިބޭސްތައް ހުންނަނީ ސްޓޮކްރޫމްގައި ކަމަށްވުމުން، އިމަރޖެންސީ ފަރުވާ ދިނުމަށް
ޚާއްސަކޮށްފައިވާ ރޫމްއެއް ނެތުމުން، ވަގުތުން ބޭސް ބޭނުންވާ ޙާލަތުގައި ބޭސް ނުލިބި ލަސްވާނެކަން ފާހަކުރެވުނެވެ.
ކޮންޓިނުއަސް ކާރޑިއެކް މޮނިޓަރެއް އަދި ޑީފިބްރިލޭޓަރ މިތަނުގައި ނުހުރެއެވެ. ސަކްޝަންމެޝިން އަދި އަންބޫބޭގް
ހުރިނަމަވެސް މީހަކު އިންޓިއުބޭޓް ކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ޓިއުބާއި ހޭނެއްތުމަށް ބޭނުންކުރާ ބޭސް ނުހުންނަކަން ވަނީ ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވެއެވެ.
އައިވީ ދިނުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ އައިވީ ކެނިއުލާ، އައިވީސެޓް އަދި އައިވީ ފްލުއިޑް މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ހެލްތު ސެންޓަރުގައި
ލިބެންހުރެއެވެ. އަދި މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި ނަރުހުން މިތަނުގައި ޤާއިމުވެ ތިބިނަމަވެސް، އިމަރޖެންސީ ހާލަތެއް
މެދުވެރިވެއްޖެނަމަ "އެޑްވާންސް ލައިފް ސަޕޯޓް ޕްރޮޓޮކޯލް" ގެ ދަށުން އެންމެ ފުރިހަމަ އަވަސްފަރުވާ (ރިސަސިޓޭޝަން)
ދޭވޭނެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 130

ދިގު މުއްދަތަކަށް ބޭސް ބޭނުންކުރާ ހުރިހާ މީހުންވެސް ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށްޓަކައި މާލެއަށް ފޮނުވާކަމަށް
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ވިތްޑްރޯވަލް ގައި ގިނަ އަދަދެއްގެމީހުން ތިބިކަމާއި، މި ހުރިހާ
މީހުންނަށްވެސް ލިބެމުންއަންނަނީ "ސެރެޓޯނާ 91 މިލިގްރާމް"ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަފްސާނީ ބޭސް، ޙާއްސަކޮށް
ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގްސް ލިޔެދިނުމަށް ބޭނުންވާ ޚާއްސަ ޕްރިސްކިޕްޝަންތައް މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައިނެތުމުން މިބޭސް
ނުލިޔެވޭކަމަށް މެޑިކަލް އޮފިސަރުންވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. މިކަމުގެ ސަބަބުން ނަ ފްސާނީ ބަލިތަކާއި، ޑްރަގް ވިތްޑްރޯވަލްގައި
ތިބޭ ބަންދުމީހުންންނަށް އެންމެ އެކަށީގެންވާ މިންވަރުގެ ފަރުވާ ނުލިބޭކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މެޑިކަލް ޑޮކްޓަރުންވެސް އަދި ނަރުހުންވެސް ޖަލުގެ ގޮޅިތަކާހަމައަށް ޒިޔާރަތް ނުކުރާކަމަށް މައުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުމީހުންނަށް ބޭސް ފޯރުކޮށްދެނީ ޑިއުޓީ އޮފިސަރުންކަމަށާއި އެމީހުން ބޭސް
ފޯރުކޯށްދިނުމަށްފަހު ބޭސްދިންކަން އެނގޭ ގޮތަށް ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓެއްގައި ސޮއެ ކޮށް، ސަރވިސް ނަންބަރު
ލިޔަންޖެހޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ބަންދުމީހުން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން އެދެނީ ޑިއުޓީއޮފިސަރު ގާތުގައި ކަމަށާއި މިގޮތަށް އެދުމުން ޑިއުޓީ އޮފިސަރު އެމީހެއްގެ
ނަން ނޯޓުކުރުމަށްފަހު މެޑިކަލް ސެންޓަރާ މި މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކުރާކަމަށާއި، މިތަނުން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާ ލިސްޓުގައި
(އެޕޮއިންޓްމަންޓް ލިސްޓުގައި) ނަން ނޯޓުކުރާކަމަށް މަޢުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް ނަން ނޯޓުކުރުމަށްފަހު ޑޮކްޓަރަށް
0-9 ދުވަސް ތެރޭގައި ދެއްކޭކަމަށް މައުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް 9 ޑޮކްޓަރުން ތިބޭ ކަސްޓޯޑިއަލްއެއްގައި
ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް 0-9 ދުވަސް މަޑުކުރުމަކީ ވަރަށް ދިގު މުއްދަތެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ގަބޫލުކުރެވެއެވެ.
ޑޮކްޓަރު ލިޔެދޭ ބޭސް އާންމު ގޮތެއްގައި އެދުވަހުން އެދުވަހަށް ފޯރުކޯށްދޭކަމަށް މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައި ވާއިރު
ބަންދުމީހުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާ ގޮތުގައި އާންމުކޮށް ބޭސް ލިބެން 9 ދުވަސް ނަގާކަމަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
1.3.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ޞިއްޙީ ފަރުވާދިނުމަށް އެއްވެސް އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައެއް ނުވެއެވެ. އަދި ޑޮކްޓަރެއްވެސް،
ނަރުހެއްވެސް އެތަނުގައި ނުހުންނަކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ސްޓޭޝަންގައި އެއްވެސް މެޑިކަލް ސްކްރީނިންގެއް
ނުހަދާކަމަށާއި ބަންދަށް ގެންނަ މީހުންގެ ފަރާތުން ޞިއްޙީ މަޢުލޫމާތު އޮޅުންފިލުވުމުގެ ގޮތުން ހަމައެކަނި ސުވާލުކޮށްގެން
ބޭރުފުށުން ފެންނަން ހުންނަ ކަންތައްތަކަށް ބަލާކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 131

ބަންދުމީހުން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކައި ހަދަނީ ކުޅުދުއްފުށީ ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލަށް ކަމަށާއި އަދި ނަންބަރު ހޯދުމުގައި ދަތި
ނުވާކަމަށް އޮފިސަރުން ބުނެފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން އެދިފައިވާ ގިނަ ބަންދުމީހުންތަކެއް ޑޮކްޓަރަށް
ނުދައްކާ ތިބިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެން އޮފިސަރެއް މައުލޫމާތު ދިންގޮތުގައި ޑިއުޓީ އޮފިސަރުން
ބަންދުމީހުން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކައިދިނުމަށް ހޮސްޕިޓަލަށް ދިއުމުން 1-0 ގަޑިއިރު ވަންދެން ކިއުގައި އެޕޮއިންޓްމަންޓްހޯދަން
މަޑުކުރަންޖެހޭ ކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ހުރުމުން ޑޮކްޓަރަށް ނުދެއްކޭ މައިގަނޑު އެއްސަބަބަކީ
މިއީކަމުގައި ބެލެވެއެވެ.
ބަލިމީހުން ޑޮކްޓަރަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި ޚާއްސަ ވެހިކަލެއް ހަމަޖެހިފައި ނުވާކަމަށާއި، މި ސްޓޭޝަންގައި ހަތަރު
ފުރޮޅުލީ 0 ވެހިކަލްއާއި 9 ސައިކަލް ހުންނަކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މި ސްޓޭޝަންގައި އިންސިއުލިން ފަދަ ބޭސް ރައްކާކުރުމަށްޓަކައި ރެފްރިޖެރޭޓަރެއް ނުހުރެއެވެ. އެތަނުގެ އޮފިސަރުން
ދެއްކި ފްރިޖުގައި ހުރީ ޔޫރިން ސާމްޕަލް ބަހައްޓާފައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މެޑިކަލް ރެކޯޑްސް ބަލަހައްޓާނީ ޕޮލިސް އޮންލައިން ޕޯރޓަލްއަށް މައުލޫމާތު އަޕްލޯޑު ކޮށްގެން ކަމަށާއި، ބޭސް
ފޯރުކޮށްދިނުމަށްފަހު ބޭސް ދީފައިވާކަން އިވެންޓެއްގެ ގޮތުގައި ލޮގްކުރާކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް މި
އެންޓްރީގައި ދެވުނީ ކޮން ބޭހެއްކަމާއި، ބޭހުގެ ޑޯޒް އެގެން ނޯންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ބޭސް ދެވޭގޮތުގެ މައުލޫމާތު
ނޯޓުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އެއްވެސް ޑްރަގް ޗާރޓެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ސްޓޭޝަންގައި 9103 ވަނަ އަހަރުގެތެރޭގައި 31 މީހުން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިވެއެވެ. ޖެނުއަރީ 9102 ގައި 1
މީހުން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައި ވެއެވެ.
އިމަރޖެންސީއެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ އަވަސްފަރުވާ ދިނުމުގެ އެއްވެސް އިންތިޒާމެއް މި ސްޓޭޝަންގައި ހަމަޖެހިފައި ނުވާކަން
ފާހަގަކުރެވުނެވެ. މިފަދަ ކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ ގެންދަނީ ކުޅުދުއްފުށީ ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލަށް ކަމަށް މަޢުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ. މި ހޮސްޕިޓަލަށް 1 މިނިޓް ތެރޭގައި ގެންދެވޭނެކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި މީގެ ކުރިން މިފަދަ
ހާދިސާއެއް ހިނގައިފާ ނުވާކަމަށް މައުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ. ބަންދުމީހަކު މައުލޫމާތުދިން ގޮތުގައި ބައެއްފަހަރު އޮފިސަރަށް
ގޮވައިގެން ގިނަވެގެން 01 މިނެޓް ވާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މޯލްޑިވްސް ރެޑް ކްރެސެންޓުން ދެފަހަރެއްގެ މަތިން އޮފިސަރުން ސީ.ޕީ.އާރު އަށް އަހުލުވެރިކުރުމަށްޓަކައި ޓްރޭނިންގ
ހިންގާފައިވާކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ދިމާވެފައިވުމުގެ ސަބަބުން ގިނަ އޮފިސަރުން ތަމްރީންވެފައި
ނުވާކަމަށް މައުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 132

1.3.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މިސްޓޭޝަންގައި ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ޚާއްސަ ޑޮކްޓަރަކު ނުވަތަ ނަރުހަކުވެސް ނުހުންނަކަމަށާއި ބަންދުމީހަކަށް
ސިއްޙީ މައްސަލައެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ ގެންދަނީ ގަމު ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލަށް ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ބަންދަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ މެޑިކަލް ސްކްރީނިންގެއް ނުހަދާކަމަށާއި ބަންދަށް ގެނެވޭމީހުން ބަންދަށް ގެނައުމާއެކު ޖިސްމާނީ
ގޮތުން ގެއްލުމެއް ލިބިފައި ހުރިތޯ ބަލާކަމާށާއި އެއްވެސް ޖިސްމާނީ ގެއްލުމެއް ހުރި މީހެއް ނަމަ، އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރި
ފުލުހަކު ނުވަތަ ސެކްޝަނަކުން އޭނާ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކައި، ބޭސް ނެގުމުން ނޫނީ ސްޓޭޝަނުން އެމީހެއްގެ ހައްޔަރުކުރުމާ
ހަވާލުނުވާކަމަށް އޮފިސަރުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ބަންދަށްގެނެވޭ މީހާ ގޮޅިއަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން އޭނާގެ ޞިއްޙީ
ކަންތައްތަކާގުޅޭ ފޯމެއް ފުރާކަމަށާއި އެފޯމުގައި އޭނާއަކީ ދާއިމީ ބޭހެއް ބޭނުންކުރާ މީހެއްނަމަ އެމީހަކަށް ބޭސް ލިބޭނެ
އިންތިޒާމު ހަމަޖައްސާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ބަންދަށް ގެނެވޭމީހުންގެ މެޑިކަލް ރެކޯޑް ސެލް ލޮގަށް އަޕްލޯޑް ކުރާކަމަށާއި އަދި ސެލް ލޮގުގައި ބަލަހައްޓަމުންދާކަން ވަނީ
ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް ބޭސް ދެވޭ ގޮތާއި ދެވޭ މިންވަރު އަންގައިދޭނެ ގޮތެއް ސެލް ލޮގުގައެއް ނޯވެއެވެ.
ކޮމިޝަނުން މި ސްޓޭޝަނަށް ޒިޔާރަތްކުރިއިރު ބަންދުމީހެއްގެ ލޮލަށް އެޅުމަށް ދީފައިވާ ބޭސް، ބަންދުމީހާގެ އަތަށް
ދީފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ކޮންމެ ބަންދުމީހެއްގެ ފޯމުސެޓުގައި ބަންދުކުރެވުނު އިރު ބަންދުމީހާގެ ސިއްހީ ޙާލަތު ހުރިގޮތް، މިހެން ލިޔެ ދެ ކޮލަމެއް
ހިމަނާފައިވާކަމާއި، ގިނަ މީހުންގެ ފޯމް ސެޓުގެ މި ކޮލަމުގައި ހާލު ރަނގަޅު، މިހެން ލިޔެފައިވާކަމާއި، މިގޮތުން މަސްތުގެ
ޙާލަތުގައި ހުއްޓާ ބަންދަށް ގެނެވޭ މީހުންގެވެސް ސިއްޙީ ޙާލަތު ހުރިގޮތް މިކޮލަމުގައި ރަނގަޅު ޖަހާފައިހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.3.2 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ މެޑިކަލް ރޫމެއް ހުރެއެވެ. މިތަނުގައި 0
ޑޮކްޓަރާއި 0 ނަރުހުން އަދި 0 ފާރމަސިސްޓް މަސަކަތްކުރަމުންދާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މެޑިކަލް ރޫމުގައި
އިދާރީކަންކަމާއި، ޤައިދީންގެ ޞިއްޙީ ކަންކަމާބެހޭ ފައިލްތަކާއި، ޤައިދީންގެ ބޭހާއި، އަދި ފާމަސީވެސް ބަލަހައްޓަމުންދަނީ
އެއް ރޫމެއްގައި ކަމަށްވާތީ މިތަނުގެ ޖާގައިގެ ދަތިކަން ބޮޑުކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 133

ޑޮކްޓަރު ބަލާ ކޮޓަރިއެއްގެ ގޮތުގައި ޚާއްސަކޮށްފައި ހުންނަނީ ޖަލުގެ ސެކިއުރިޓީ ޕޯސްޓްތެރޭގައި ހުންނަ ކުޑަ
ކޮޓަރިއެއްގައި ކަމާއި މިތަނުގައި މޭޒަކާއި ދެ ގޮނޑި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިކޮޓަރީގައި ބަލިމީހުން އެގްޒަމިން
ކުރެވޭނެ އެނދެއް ނެތްކަމާއި، އެނދެއް ބަހައްޓާނެ ޖާގައެއްވެސް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން އަތްދޮންނަ
ތައްޓެއްވެސް މިތަނުގައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީއަކަށް އަވަސްފަރުވާ ދޭންޖެހިއްޖެނަމަ، ދެވޭނެ ތަނެއް ނޯންނަކަމަށާއި އެފަދަ ހާލަތެއްގައިވެސް އައިވީ ސްޓޭންޑަކާއި
އަދި ސްޓްރެޗަރެއް ހުރި ނަމަވެސް އެފަދަ ހާލަތެއްގައި ފަރުވާ ދެނީ މިތަނުގެ ކޮރިޑޯގައިކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މެޑިކަލް އޮފިސަރު މައުލޫމާތު ދިންގޮތުގައި ޖަލުގައި ހުންނަ ޑޮކްޓަރުގެ ރަސްމީ ގަޑިއަކީ ހެނދުނު 13:11 އިން ހަވީރު
00:11 އަށެވެ. މިގަޑީގެ ފަހުން އޮފިސަރުން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ ޑޮކްޓަރަށް ފޯނުން ގުޅާކަމަށާއި އަދި އިމަރޖެންސީއެއް
ދިމާވެއްޖެނަމަ ޑޮކްޓަރު އެތަނަށް އަންނަކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ހަފްތާއަކު 1 ދުވަހު އޯ.ޕީ.ޑީ އެއް ހިންގާކަމަށާއި، މިޖަލުގައި އެންމެ ގިނައިން ފެންނަ ބަލިތަކެއްކަމަށް މެޑިކަލް އޮފިސަރު
ފާހަގަ ކޮށްފައިވަނީ ނަފްސާނީ ބަލި، ކަށީގެ ބަލި އަދި ހަމުގެބަލިތަކެވެ.
ޖަލުގައި ތިބޭ ނަރުހުން މަސައްކަތް ކުރަނީ 9 ޝިފްޓަކަށް ބަހާލާއިގެންކަމަށާއި، ފުރަތަމަ ޝިފްޓުގެ ގަޑިއަކީ ހެނދުނު
11:11 އިން 01:11 އަށްކަމަށާއި ދެވަނަ ޝިފްޓުގެ ގަޑިއަކީ 01:11 އިން 99:11 އަށް ކަމުގައި މަޢުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ. މިގަޑީގެ ފަހުން އޮފިސަރުން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ ޑޮކްޓަރަށް ފޯނުން ގުޅާކަމަށާއި އަދި އިމަރޖެންސީއެއް
ދިމާވެއްޖެނަމަ އެންމެ ފުރަތަމަ ބަލަނީ ނަރުހުން ކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންގެ ތެރެއިން އިންޓަވިއުކުރި މީހުންނާއި، އަދި ޖަލަށް ވަންއިރު ބައްދަލުވި ގިނަ ޤައިދީންނަށް ވަނީ ޞިއްޙީ ބޮޑެތި
މައްސަލަތައް ދިމާވެފައިކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް އެއްވެސް ފަރުވާއެއް ނުލިބި ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވަމުންދާކަން ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހަމުގެ ބަލިތަކާއި، ކަށީގެ ބަލިތަކާއި ދަތުގެ ބަލިތަކާއި އަދި ލޮލުގެ ބަލިތައް ހުރިއިރު ބައެއް
މީހުން ވަނީ އޮޕަރޭޝަންތަށްވެސް ކުރަންޖެހިފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އެހެންނަމަވެސް 0-9 އަހަރު ވެގެންދާއިރުވެސް
ފަރުވާ ނުދެވޭކަމަށާއި ޤައިދީން ވޭން ތަހައްމަލު ކުރަމުންދާކަން ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ.
ނަފްސާނީ ބަލީގެ ޚާއްސަ ޑޮކްޓަރެއް ކޮންމެ 0 މަހަކުން މިޖަ ލުގައި ބަލިމީހުން ބަލާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިގޮތުން ކޮންމެ ޒިޔާރަތެއްގައި 91 މީހުން ބަލާކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ނަފްސާނީ ބަލިތަކަށް ފަރުވާދިނުމަށް
ބޭނުންކުރާ ގިނަ ބޭސްތަކަކީ ކޮންޓްރޯލް ބޭސްތަކަށް ވެފައި، މިތަނުގައި ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގް ޕްރިސްކްރިޕްޝަން ނެތުމުން،
ބަލިވެފައިހުރި ޤައިދީއަކު ދާއިމީ ގޮތަކަށް ކާ ބޭސްތައް ނުވަތަ ޑޮކްޓަރުގެ ލަފައާއިނުލައި ހުއްޓާނުލެވޭފަދަ ބޭސްތައް،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 134

ހުސްވެއްޖެނަމަ މިތަނުގައި ހުންނަ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް މިފަދަ ބޭސް ލިޔުމުގެ ފުރުސަތު ނެތުމުން، އެ ޤައިދީންނަށް
ބޭސް ނުލިބި ލަސްވާކަމަށާއި، ބޭސް ލިޔެވޭނީ 0 މަހުން އެއްފަހަރު ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ނަފްސާނީ ބަލިތަކަށް ބޭސްކުރާ
ޑޮކްޓަރު ބޭސް ލިޔެދިނުމުންކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައި ވެއެވެ.
ނަފްސާނީ ބަލީގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ނޫން އެހެން ސްޕެޝަލިސްޓަކަށް ދައްކާނަމަ މާލެ ޖަލު މެދުވެރިކޮށް މާލެ ފޮނުވައިގެން
ބޭސްފަރުވާ ކުރާކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް މިފަދަ ޑޮކްޓަރުންގެ އެޕޮއިންޓްމަންޓް ހަމަޖެހުމަށް ވަރަށް ދިގު މުއްދަތެއް
ނަގާކަމަށް އޮފިސަރުންނާއި ޤައިދީން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ނަރުހުން މައުލޫމާތު ދިންގޮތުގައި ޤައިދީންގެ ބޭސްތައް މެޑިކަލް ރޫމްގައި ބަހައްޓައިގެން ހެނދުނު، މެންދުރު އަދި ރޭގަނޑު
ދޭންޖެހޭ ބޭސް ވަކިކޮށް ބަންދުކުރެއެވެ. އަދި ޤައިދީން އެތަނަށް ގެނެސްގެން، ނަރުހުންގެ ކުރިމަތީގައި ބޭސް ދިނުމަށްފަހު
ބޭސް ކެއުމުން ޑްރަގް ޗާރޓްގައި ފާހަގަ ކުރާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ނަރުހުން އަދި ޑޮކްޓަރުންވެސް މައުލޫމާތު ދީފައިވާގޮތުގައި އެބޭފުޅުންގެ މުސާރަ ވަރަށް ކުޑަކަމަށާއި،)ޑޮކްޓަރުން ނަށް
93،111 ރުފިޔާ އަދި ނަރުސް/ފާރމަސިސްޓް އަށް 01،111 ރުފިޔާ(މި މުސާރައިން އެބޭފުޅުންގެ ކެއުން ބުއިމާއި،
ކޮޓަރީގެ ކުލި (1111ރ.) ދިނުމަށް ޚަރަދުކުރުމަށްފަހު މަހަކު ރައްކާކުރެވޭނީ ވަރަށް ކުޑައެއްޗަކަށް ވާތީ ވަރަށް ބޮޑަށް
ހިތްހަމަނުޖެހޭކަމަށެވެ.
މިތަނުގައި އީ.ސީ.ޖީ މެޝިނެއް ހުރިނަމަވެސް އެ މެޝިނު އެއްމެފަހުން ބޭނުންކޮށްފައިވަނީ މީގެ 0 އަހަރު ކުރިން ކަމަށް
މައުލޫމާތު ލިބިފައި ވެއެވެ.
ހުން ބަލާ ކަށިގަނޑާއި، ސްޓެތަސްކޯޕެއް އަދި ޕްރެޝަރ ބަލާ މެޝިނެއް ޖަލުގައި ހުރެއެވެ. ބީޕީ ބަލާ މެނުއަލް މެޝިނެއް
ހުރި ކަމުގައި ވީނަމަވެސް، ގިނަފަހަރަށް ބޭނުންކުރަނީ އަތުކުރީގައި އަޅުވައިގެން ޕްރެޝަރުބަލާ އޮޓަމޭޓަޑް މެޝިނެއްކަމަށް
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް އަތުކުރީގައި އަޅުވާ މެޝިނަކީ ޕްރެޝަރު ބެލުމަށް އެއެންމެ ރަގަޅު އަދި އެންމެ
އެކިއުރޭޓް ގޮތެއްނޫނެވެ. އަތުކުރީގެ ޕްރެޝަރު މެޝިނުން އާއްމުކޮށް ޕްރެޝަރު ދައްކާނީ މަތިކޮށް ކަމަށްވާތީ، އެމެޝިނުން
ބަލާ ޕްރެޝަރު އެކިއުރޭޓް ނުވާނެކަން ފާހަގަކޮށް މި އަދަދުތަކަށް ބަލައިގެން ބޭސްފަރުވާ ދިނުމަކީ އެންމެ ރައްކާތެރި
ގޮތެއް ނޫންކަމުގައި ކޮމިޝަނުން ދެކެމެވެ.
މީގެ އިތުރުން، މިތަނުގައި ނެބުލައިޒަރެއް ހުންނަކަމަށާއި، އެ މެޝިން ބޭނުންކުރަން ޖެހެނީ ވަރަށް މަދުން ކަމަށް
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 135

މިތަނުގައި ފާރމަސީ އަކާއި ފާރމަސިޓެއް ހުރެއެވެ. ފަރމަސީގައި އެޓްރޮޕިން 2 ވައިލް ހުރިނަމަވެސް ނޯރއެޑްރިނަލިން،
ޑޯޕަމިން، އެޑްރިނަލިން ފަދަ އިމަރޖެންސީއެއްގައި ބޭނުންކުރާ ބޭސް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އަދި ހާރޓް އެޓޭކްގައި
ވަގުތުން ލިބެންޖެހޭ ބޭސްތަކުގެތެރޭގައި ހިމެނޭ އިކޯސްޕްރިން، ކްލޮޕިޑޯގްރެލް، ސްޓެޓިންސް ، މޯފިން ފަދަ ބޭސްތައް
ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. މީގެއިތުރުން، ފިޓެއް ޖެހިގެން ބޭނުންކުރާ ބޭސްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ފެނިޓޮއިން، ލޮރަޒިޕާމް،
މިޑަޒޮލަމްފަދަ ބޭސްތައްވެސް ނެތްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ސެފުރޮކްސިމް، އޮގްމެންޓިން، އެޒިތްރޯމައިސިން، ސެފިކްސިމް، ޑޮކްސިސައިކްލިންފަދަ އެންޓިބައޮޓިކްސްގެ ގުޅަބޭސް
ލިބެންހުރި އެއްވެސް އައިވީ އެންޓިބައޮޓިކެއް ލިބެން ނެތްކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
ފާރމަސީގެ ސްޓޮކް ބަލަހައްޓަނީ މައިކްރޯސޮފްޓު ވަރޑް ޑޮކިއުމަންޓެއްގައި ކަމާއި މާލެއިން ބޭސް ގެނައުމުގައި ދިގު
މުއްދަތެއް (ބައެއް ފަހަރު 01 ދުވަސް) ނަގާކަމަށް ފާރމަސިސްޓު ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އިންސިއުލިން، ވެކްސިން ފަދަ
އިންޖެކްޝަން ބެހެއްޓުމަށްޓަކައި ރެފްރިޖަރޭޓަރެއް މިތަނުގައި ހުރިކަން ފާގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އިމަރޖެންސީއެއްގައި މީހުން ގެންދަނީ ހިއްމަފުށީ ޞިއްޙީ މަރުކަޒަށްކަމަށާއި، މިތަނަށް ގެންދިޔުމަށް 01 – 01 މިނިޓް
ނަގާކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އިމަރޖެންސީއެއްގައި ގެންދިއުމަށް އޮންނަނީ 0 ސީޓުގެ ވެހިކަލެއްކަމާއި،
އެހެންނަމަވެސް މިއީ އިމަރޖެންސީއެއްގައި މީހަކު އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ގެންދިއުމަށް ބޭނުންކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ
ގޮތެއް ނޫންކަމުގައި ކޮމިޝަނުން ދެކެމެވެ. މިތަނުގައި މަސައްކަތް ކުރާ ޑޮކްޓަރު މައުލޫމާތު ދީފައިވާ ގޮތުގައި ހިއްމަފުށީ
ޞިއްޙީ މަރުކަޒުގައި، އިންޓީއުބޭޓްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ޓިއުބު، އަންބޫބޭގް އަދި އިންޓިއުބޭޓް ކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ
ލެރިންގޮސްކޯޕް ވެސް ނެތްކަމަށާއި އަދި މިތަނުން މާލެ ގެންދިއުމަށް އެންމެ އަވަސް ވެގެން 91 – 01 މިނެޓް
ނަގާނޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެން ކަމުން 911 ޤައިދީންގެ އިތުރުން ރަށުގައި ދިރިއުޅޭ 0111 އާއްމު
މީހުންނަށްވެސް އިމަރޖެންސީ ހާލަތެއް ގައި ފަރުވާ ދެވޭނެގޮތެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މި ޖަލުގައި އަންބޫ ބޭގެއް
އޮތްނަމަވެސް އިމަރޖެންސީއެއްގައި ބޭނުންކުރާނެ އެހެން އެއްވެސް ވަސީލަތެއް)އޮކްސިޖަން، އީޓީ ޓިއުބް،
ލެރިންގޮސްކޯޕް(ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 136

1.3.01 މާފުށި ޖަލު
މިޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ޞިއްޙީ ފަރުވާ ފޯރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި މެޑިކަލް ސެންޓަރެއް ހުރެއެވެ. މިތަނުގައި
9 ޑޮކްޓަރުންނާއި 2 ނަރުހުން ތިބޭކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިތަނުގައި ހުންނަނީ 0 ދިވެހި އަންހެން ނަރުހެއް ކަމާއި
އަދި 0 ފާރމަސިސްޓް އަދި 0 ރޭޑިއޯގްރާފަރު ކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
ޤައިދީންގެ ހުރިހާ މެޑިކަލް ފައިލެއްވެސް ރައްކާކުރެވިފައިވަނީ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައިކަމާއި މި ސެންޓަރުގައި ހުރިހާ
ޤައިދީންގެ މައުލޫމާތު ކޮމްޕިއުޓަރ ސިސްޓަމެއްގައި ބަލަހައްޓާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން އެނގެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް
މި ސިސްޓަމަކީ އޮންލައިން ސިސްޓަމަކަށް ނުވުމުން އެހެން ޖަލުތައް މިސިސްޓަމާ ގުޅައިލެވިފައިނުވާތީ ޤައިދީން މާލެއަށް
ފޮނުވާއިރު އެމީހެއްގެ މެޑިކަލް ފައިލް ފޮނުވަންޖެހޭކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މާފުށި ޖަލަކީ ދިވެރހިރާއްޖޭގައި ޙުކުމްތންފީޖްކުރާ އަންހެން ޤައިދީން ތިބޭ ހަމައެކަނި ޖަލުކަމާއި، ޖަލަށް ގެނެވޭ ހިނދު
ކުރެވޭ މެޑިކަލް ސްކްރީނިންގގައި އަންހެނުންނަށް ޚާއްޞަ ބަލިތަކަށް ވަކި ސްކްރީނިންގ އެއް ނުހަދާކަމާއި، ޖަލުގައި
އަންހެނުންގެ ޚާއްޞަ ބަލިތަކަށް ފަރުވާ ބޭނުންވާ ޤައިދީން ނިސްބަތުން ގިނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން،
ޖަލުގައި ޞިއްޙީގޮތުން ރަނގަޅު ކާނާއެއް ނުލިބޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޖަލުގައި އަންހެނުން ބަންދުކުރާ ޔުނިޓުގައި ރަޙިމުގެ ބަލިތަކާއި، ކުރިމަތި ފަރާތަށް ޖެހޭ ތަފާތު ބަލިތަކާއި، ކިޑްނީ
ބައްޔާއި، ފުރަގަސް ފަރާތުގެ ބައްޔާއި، މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ އުނދަގޫތަކާއި، ނަފްސާނީ
ބަލިތަކަށް ބޭސްފަރުވާ ކުރަމުންދާ ގިނަ އަދަދެއްގެ ޤައިދީން ޖަލުގައި ތިބިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ
އެނގިފައެވެ.
ޑޮކްޓަރުންގެ ޑިއުޓީ ބެހިފައިވަނީ 9 ޝިފްޓައްކަމާއި، އެއީ ހެނދުނު 12:11 އިން ހަވީރު 01:11 އަށާއި 01:11 އިން
ދަންވަރު 10:11އަށް ކަމަށާއި، އަދި ކޮންމެ ހަފްތާއަކަށް 0 ޑޮކްޓަރު އޮންކޯލްގައި ހުންނަކަމަށާއި، ޑޮކްޓަރުން ތިބެނީ
ޖަލުގެ އިމުގެތެރޭގައި ހުންނަ ކޮޓަރިއެއްގައި ކަމުން ދަންވަރު އިމަރޖެންސީއެއް ދިމާވެގެން އަންނަން ޖެހުނުކަމުގައި
ވީނަމަވެސް ލަސްނުވެ އާދެވޭނޭކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 137

ނަރުހުންގެ ޑިއުޓީ ބެހިފައިވަނީ 0 ޝިފްޓަށްކަމަށާއި، އެއީ ހެނދުނު 13:11 ން ހަވީރު 00:11 އަށް، މެންދުރު
01:11ން ރޭގަނޑު 90:11 އަށް، އަދި ރޭގަނޑު 90:11 އިން އަނެއްދުވަހުގެ 13:11 އަށް ކަމަށް މަޢުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ބަލިމީހުން ބެލުމަށްޓަކައި ހަމަޖެހިފައިވަނީ 9 އޯ.ޕީ.ޑީ ރޫމެއްގައި ކަމަށާއި އެއީ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގެ ތެރޭގައި
ހުންނަ އޯ.ޕީ.ޑީ ރޫމަކާއި ޖަލުގެ ޔުނިޓް 3 ގައި ހުންނަ ކޮޓަރިއެއްގައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޔުނިޓް 1،0،9،0 ގައި ތިބޭ ބަލި މީހުން ބަލަނީ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި ހުންނަ ކޮޓަރީގައިކަމާއި
އަދި 2،3،1،0،1 ގައި ތިބޭ ބަލިމީހުން ބަލަނީ ޔުނިޓް 3 ގައި ހުންނަ ކޮޓަރީގައިކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
އިމަރޖެންސީއެއްގައި މީހަކު ބަލަން ޖެހިއްޖެނަމަ ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ބަންކަރު ތެރޭގައިވެސް ބަލިމީހުން ބެލޭނެކަމަށް
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ކޮންމެ އޯ.ޕީ.ޑީ ރޫމެއްގައިވެސް ޑެސްކް، ކޮމްޕިއުޓަރު، ގޮނޑި އަދި އެނދެއް ހުރިކަމާއި އަތްދޮވެވެން ހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބަލިމީހުން ބަލަން ބްލަޑް ޕްރެޝަރުބަލާ މެޝިނާއި، ތާރމޯމީޓަރ އަދި ސެޗުރޭޝަން ޕްރޯބް
ބޭނުންކުރެވެން ހުންނަކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެކްސްރޭ ވިއުބޮކްސްއެއް ނެތްކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި ދަތުގެ ޑޮކްޓަރުންނަށް ދެއްކުމަށްޓަކައި ވަކި ތަނެއް ހަދައި، ވަކި ކޮޓަރިއެއް ހަމަޖެހިފައިވީނަމަވެސް
ޑެންޓަލް ޗެއަރ ނޫން އެހެން އެއްވެސް އެއްޗެއް މިތަނުގައި ނުހު ންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިވަގުތު އައު މެޑިކަލް
ސެންޓަރެއް އަޅަމުން ދާތީ އެމަސައްކަތްތައް ނުކުރެވި ހުރިކަމަށާއި އައު މެޑިކަލް ސެންޓަރު 0 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
އަޅައި ނިމޭނެކަމަށް ޖަލުގެ އިސްވެރިންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި ފިޒިއޯ ތެރަޕީ ދިނުމަށްޓަކައި ހަމަޖެހިފައިވާ ވަކި ކޮޓަރިއެއް ހުރިނަމަވެސް މިއީ ވަރަށް ކުޑަ
ކޮޓަރިއަކަށް ވެފައި، މިތަނުގައި ހުންނަނީ ހަމައެކަނި އެނދަކާއި މޭޒަކާއި، ގޮނޑިއެއްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ފިޒިއޯ ތެރަޕިސްޓެއްގެ ޚިދުމަތް ނުލިބޭތާ 0 މަސްދުވަސް ވެފައިވާކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 138

މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި އެކްސްރޭ ރޫމެއް ހުރިއިރު، އެކްސްރޭ މެޝިން ހަލާކުވެފައި ހުންނަތާ ގާތްގަނޑަކަށް 0
މަސްދުވަސް ވެފައިވާކަމަށާއި މެޝިން މަރާމާތު ކުރުމަށްޓަކައި ހެޑް އޮފީހުގައި އެދިފައިވާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ސެންޓަރުގައި ރޭޑިއޯގްރަފަރެއް ހުރިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން އެނގެއެވެ.
މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި ޤައިދީން އެޑްމިޓްކޮށްގެން ފަރުވާ ދިނުމަށް 0 އެނދު ހުރިއިރު މިތަނުގައި ހުރީ 0 އައިވީ
ސްޓޭންޑް ކަމާއި އަދި 0 ނެބުލައިޒަރކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެނދު ކައިރީގައި އޮކްސިޖަން ލިބޭނޭ އިންތިޒާމެއް
ހަމަޖެހިފައި ނެތް ނަމަވެސް، ބޮޑު ސިލިންޑަރެއް އަދި ޕޯރޓަބަލް ކުޑަ ސިލިންޑަރެއް ސްޓޮކް ރޫމުގައި ހުރިކަން
ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން އެނގެއެވެ.
މެޑިކަލް ސެންޓަރުގެ ސްޓޮކްގައި އައު އަލްޓްރާ ސައުންޑް މެޝިނެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި
އޮޓޯކްލޭވް މެޝިނެއް ނެތުމުން މާފުށީ ޞިއްޙީ މަރުކަޒުން އޮޓޯކްލޭވް ކުރާކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މެޑިކަލް
ސެންޓަރުގައި ހަކުރު ބޭލޭގޮތަށް ހުރުމާއި، ކަފައިގެން ގޮސްފައި ހުންނަ ތަންތަން ފަހައި، ބޭސް އެޅުމުގެ އިންތިޒާމް
ހަމަޖެހިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޑޮކްޓަރށް ދެއްކުމަށް އެދެން ޖެހެނީ ޑިއުޓީ އޮފިސަރު ކައިރީގައި، ނުވަތަ ނަރުހުން ބޭސް
ދިނުމަށް އަންނަ ވަގުތު އެ ނަރުހެއްގެ ގާތުގައި އެދިގެން ކަމަށާއި މީގެއިތުރުން ޑިއުޓީ އޮފިސަރުން ގާތުގައި ބުނުމުންވެސް
ގޮވަނީ މެޑިކަލް ސެންޓަރުން މީހަކަށްކަމަށާއި، އެގޮތުން ނަރުހަކަށް ނުވަތަ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި އުޅޭ އޮފިސަރަކަށް
ކޮމިއުނިކޭޝަން ސެޓުން ގޮވައި، ނަން ނޯޓްކުރުވާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ނަރުހުން މައުލޫމާތު ދިންގޮތުގައި
ނަރުހެއްގެ ގާތުގައި ބަލިމީހެއްގެ ވާހަކަ ބުނެފިނަމަ ނަރުހުން އެމީހާ ބަލައި ނަން ނޯޓުކޮށް ޑޮކްޓަރަށް އަންގާ ކަމަށް
ބުނެފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން މައުލޫމާތުދިން ގޮތުގައި ނަރުހުން ގޭޓް ކައިރީގައި ތިބެގެން ކޮންމެ ގޮޅިއަކުން އެކަކުގެ ބަލި ޙާލަތު ބަލައި ނަން
ނޯޓްކުރާކަމަށާއި، މިގޮތުން ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެ ކޮންމެ ގޮޅިއަކު ން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން ނޯޓުކުރެވެނީ އެންމެ މީހަކަށް
ކަމަށާއި އެގޮޅިއެއްގައި އިތުރު މީހަކު ބަލިވެފައި ހުރިނަމަވެސް ޑޮކްޓަރަށް ނުދެއްކޭ ކަމަށާއި)މިރޭޓުން 31 މީހުން ތިބޭ
ޔުނިޓަކުން ބަލާނީ ކޮންމެ ހަފްތާއަކު 1 މީހުންނެވެ(މިގޮތަށް ހަމަޖައްސާފައި އޮންނާތީ، 0 ގޮޅިއަކުން 9 ޤައިދީން
ބަލިވެއްޖެނަމަ ބަލަ ނީ އެންމެ ޤައިދީއެއްކަމާއި އަދި އެކަކަށްވުރެ ބަލިޙާލަތު ދެރަ މީހަކު އެހެން ގޮޅިއެއްގައި ހުރިނަމަވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 139

ޙާލަތު ދެރަ މީހަކަށް އިސްކަން ނުދޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން ޤައިދީން ބަލިތަކަށް ސްކްރީން
ކުރުމުގައި ޓްރައޭޖް ސިސްޓަމެއް އޮތުން ވަރަށް މުހިއްމުކަމަށް ކޮމިޝަނުން ދެކެމެވެ.
ވަކިވަކި ޔުނިޓްތަކަށްގޮސް ޑޮކްޓަރު ޤައިދީން ބަލާއިރު އެމީހުންގެ މެޑިކަލް ފައިލް ގެނެސްގެން ނުބަލާކަމަށް ޑޮކްޓަރު ވަނީ
މައުލޫމާތު ދީފައެވެ. މިކަމަކީ ބަލިމީހުން ބަލައި ބޭސް ދިނުމުގައި ބެސްޓް މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިސް އާ ޚިލާފުކަމެއްކަން
ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކުރަމެވެ. އެއް ބޭސް އަނެއްބޭހަށް ކުރާ "އިންޓަރޭކްށަންސް" ތަކާއި، މީހަކު ގައިގައި ހުންނަ ބަލީގެ
ސަބަބުން ނަފްސަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެގޮތަށް ބޭސް ކުރެވުމާއި، ބަލި ޑައިގްނޯސް ކުރުމުގައިވެސް މެޑިކަލް ފައިލަށް
ކޮންމެހެންވެސް ރިއާޔަތް ކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ކޮމިޝަނުން ޤަބޫލުކުރަމެވެ.
އޯ.ޕީ.ޑީ ގައި ފަރުވާ ދެމުން ދާއިރު ބައެއް ފަހަރު އޮފިސަރަކު ހުންނަ ކަމަށާއި ގިނަފަހަރަށް ތިބެނީ މެޑިކަލް އޮފިސަރާއި
ނަރުސް ކަމަށް ޑޮކްޓަރު ވަނީ މައުލޫމާތު ދީފައެވެ.
ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީންނަށް ބޭސް ބަހައްޓާފައި ހުންނަނީ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައިކަމަށާއި، ބޭސް ދިނުމަށްޓަކައި ކޮންމެ
ދުވަހެއްގެ 13:11 އަށް ޑިއުޓީއަށް އައުމަށްފަހު ޤައިދީންގެ ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓުތަށް ބަލައި ވަކިވަކިން ކަރުދާސް
އުރައެއްގައި ބަންދުކުރާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. ޤައިދީންގެ ނަމާއި ގޮޅީގެ ނަންބަރު އެ ނގޭގޮތަށް ވަކި ކުރެވި
ކޮތަޅަކައްލައިގެން ޔުނިޓްތަކަށް ގެންދަނީ ދަބަހަކަށް އަޅައިގެންކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިދަބަހުގެ ތެރޭގައި ލޭ ބަލާ
މެޝިން، ކަށިގަނޑު، ހުންބަލާ ކަށިގަނޑު އަދި ސެޗުރޭޝަން ޕްރޯބެއް އޮންނަކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން މައުލޫމާތު ދިން ގޮތުގައި ނަރުސް އައިސް ގޮވައިލުމުން ޔުނިޓް ނުވަތަ ގޮޅީގެ ދޮރުކައިރިއަށް އައުމުން ބޭސް
ދޭކަމަށާއި އަދި އެވަގުތު ނެތް ޤައިދީއެއްނަމަ އެ ގޮޅިއެއްގައި ހުންނަ އެހެން ޤައިދީއަކަށް ބޭސް ދީ، އެބޭސް
ރަށްދުކޮށްދިނުމަށް ބުނާކަމަށް ޤައިދީން ބުނިނަމަވެސް މިގޮތަށް ޢަމަލު ނުކުރާކަމަށް ނަރުހުންވަނީ ބުނެފައެވެ. ގޮޅިތަކުގެ
ކައިރިއަށް ޚިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި ނަރުހުން ދިއުމުން ބައެއް ފަހަރު ނަރުހުންގެ ގަޔަށް ޤައިދީން ހޫނު ސަޔާއި ކޮފީ
ޖަހައި، ހަޑި ހުތުރުބަހުން އެއްޗެތިކިޔާކަމުގައި ނަރުހުން މައުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ޑޮކްޓަރު ޤައިދީންނަށް ދޭ ބޭސް ހޯދަނީ މާފުށީ ޖަލުގައިވާ ފާރމަސީއިން ކަމަށާއި އަދި މިފާރމަސީއަށް މެޑިކަލް
އޮފިސަރުން ގޮސް، ލިބެން ހުރި ބޭސްތަށް ބަލައި، ހޯދުމަށް ބޭނުންވާ ބޭސްތަށް ފާހަގަކޮށް އަންގާކަމަށް މެޑިކަލް އިން-
ޗާރޖްގެ ފަރާތުން ވަނީ މައުލޫމާތު ލިބިފައެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 140

މެޑިކަލް އިމަރޖެންސީއެއް ދިމާވެގެން އުޅޭކަން ޤައިދީން ޑިއުޓީ އޮފިސަރަށް އަންގަނީ ގޮޅީގެ ފެންސުގައި ތަޅައި،
އަޑުގަދަކޮށްގެން ކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި ބަންކަރު ހުންނަނީ ގޮޅިތަކާ ވަކިން ދުރުގައި، ބޯ ބިއްލޫރިން
ބަންދު ކޮށްފައިކަމުން ގޮޅިތަކުގައި ހިނގާ ކަންކަމުގެ އަޑު އިވޭލެއް މަޑުކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބައެއް ޤައިދީން
މައުލޫމާތު ދިން ގޮތުގައި އޮފިސަރުން ގޮޅިތަކާހަމައަށް އައުމަށް ވަރަށް ގިނައިރު ނަގާކަމަށާއި، ބައެއްފަހަރު 0-9 މިނިޓު
ނަގާކަމަށާއި އަނެއްބައި ފަހަރު 01 މިނެޓްވެސް ނަގާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން ގޮޅިން ނެރެގެން
ގެންދަނީ ބަންކަރަށްކަމަށާއި، އެތަނުން ޑިއުޓީ އޮފިސަރު މެޑިކަލް ސެންޓަރަށް އެންގުމުން 1-1 މިނިޓް ތެރޭގައި ނަރުހުން
ނުވަތަ ޑޮކްޓަރުން އަންނަކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ދަންވަރު 0 ގެ ފަހުން ޑޮކްޓަރުން އޮންކޯލްގައި ތިބުމުން
ޖަލުތެރެއަށް ސެކިއުރިޓީ ކްލިއަރަންސަށް ފަހު އައުމަށް އެންމެ އަވަސް ވެގެންވެސް 1 މިނެޓް ނަގާނެކަމަށް ބެލެވެއެވެ.
ޔުނިޓް 3 ގައި އަދި މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި ސްޓްރެޗަރެއް ހުރިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. މިއީ އިމަރޖެންސީ އެއްގައި
މެޑިކަލް ސެންޓަރަށް ބަލިމީހާ ގެންދާ ގޮތް ކަމަށްވެސް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި އައިވީ ސެޓް، 03ޖީ، 91ޖީ، 99ޖީ ސައިޒުގެ އައިވީ ކެނިއުލާ، އައިވީ ފްލުއިޑްގެ ތެރޭގައި
ނޯރމަލް ސޭލައިން، ޑެކްސްޓްރޯސް ނޯރމަލް ސޭލައިން، ރިންގާސް ލެކްޓޭޓް އަދި ހީމަސީލް ހުރިކަން ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
މާފުށި ޖަލުގެ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި އީ.ސީ.ޖީ މެޝިނެއް ހުރެއެވެ. އެތަނުން ކާރޑިއެކް އެންޒައިމްސް ހަދަން ފޮނުވަނީ
މާފުށީ ހެލްތް ސެންޓަރަށް ކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ހަމަ އެހެންމެ ހާރޓް އެޓޭކެއްގައި ފުރަތަމަ ދޭ އިކޯސްޕްރިން،
ކްލޮޕިޑޯގްރެލް، އެޓޯރވާސްޓޭޓިން، ސަބްލިންގުއަލް ނައިޓްރޯ ގްލައިސެރިން، މޯފިން، ސްޓްރެޕްޓޯކައިނޭސް، އެލްޓިޕްލޭސް
ފަދަ ބޭސްތަށް މިސެންޓަރުގައި ލިބެން ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އެހެންނަމަވެސް މީގެން ބައެއް ގުޅަބޭސް ފާރމަސީގައި
ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ.
އިމަރޖެންސީ ހާލަތެއްގައި ހިތުގެ ހިނގުން ހުއްޓުމުން، ރިސަސިޓޭޓްކުރުމަށް ކުރާ މަސައްކަތުގައި ބޭނުންކުރާ އެއްމެ
މުހިއްމު އެއް ބޭސް ކަމުގައިވާ "އެޑްރިނާލިން" ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ހިތުގެ ވިންދު ދަށަށް ދާންފެށުމުން
ވިންދު މައްޗަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައިދޭ "އެޓްރޮޕިން" ގެ ހުރީ އެންމެ ދެ ވައިލްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ހިތަށް އަރާ
ނުރައްކާތެރި ވިންދު "ރިދަމް" ތަކަށް ކަރަންޓް ޝޮކެއް ދޭން ޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި ބޭނުންކުރާނެ ޑީފިބްރިލޭޓަރު ނޫނީ
އޭ.އީ.ޑީ އެއް ނެތްކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. ހަމަ އެހެންމެ، ބްލަޑް ޕްރެށަރު ދަށައްގޮސްގެން ދޭ "ޑޯޕަމިން،
ނޯއެޑްރިނާލިން، ޑޯބިއުޓަމިން ފަ ދަ އެއްވެސް ބޭހެއް މިތަނުގައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީހެއްގެ ނޭވާ ލުމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 141

ދަތިވެ ނުވަތަ ނޭވާލުން ހުއްޓި، އޮކްސިޖަން ސެޗުރޭޝަން ދަށަށް ގޮސްފި ހާލަތެއްގައި ސަކްޝަން މެޝިން، އެންޑޯ
ޓްރެކިއަލް ޓިއުބް، ޑައިރެކްޓް ލެރިންގޮސްކޯޕް ނެތްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އިމަރޖެންސީ ފަރުވާ ދިނުމަށް
ޚާއްސަކޮށްފައިވާ އެނދެއް މިސެންޓަރުގައި ނެތުމާއި، އިމަރޖެންސީއެއްގައި ބޭނުން ކުރާ ބޭސްތަށް ދެއްކުމަށް އެދުމުން އެ
ބޭސް ދެއްކުމަށް 9-0 މިނެޓް ނެގިކަމީ، އެއީ އިމަރޖެންސީއެއްގައި ގެއްލިގެން ދާ އަގުހުރި ވަގުތު ތަކަށްވާނެކަމާއި، މިއީ
މީހާގެ ފުރާނަ ސަލާމަތްކުރުމަށް އެޅޭ ހުރަހެއް ކަމުގައި ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކާރޑިއެކް މޮނީޓަރެއް
ސްޓޮކްގައި ހުރިނަމަވެސް މި މޮނީޓަރު ހުރިކަން ނަރުހުންނަށް އެނގިފައި ނެތްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި އެއީ
އައު މެޑިކަލް ސެންޓަރަށް ހޯދާފައި ހުރި މޮނީޓަރެއްކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މެޑިކަލް އިމަރޖެންސީއެއްގައި
ނަރުހުންނާއި ޑޮކްޓަރުން ޔުނިޓް ތަކަށް ދާއިރު ގެންދާ ދަބަހެއް އޮންނަކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
އިމަރޖެންސީ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެގެން ޤައިދީއަކު ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންދަންޖެހޭ ޙާލަތުގައި މާލެއަށް ގެންދަނީ ކަނޑުމަގުން،
11-01 މިނިޓްގެ ދަތުރެއް ކޮށްފައިކަމަށްވާއިރު، އަންސްޓޭބަލް ހާލަތެއްގައި އޮތް މީހަކު ސްޓޭބަލް ކުރުމަށް ކުރެވޭނެ
އެއްވެސް ކަމެއް ނެތްކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިހުރިހާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު މާފުށީ ޖަލުގައި އިމަރޖެންސީ ހާލަތެއް މެދުވެރިގެން ފަރުވާލިބުމަށްޓަކައި ވަރަށް ގިނަ ވަގުތު
ހޭދާވާކަމާއި، ފަރުވާ ދިނުމަށް ބޭނުން ކުރާ އަސާސީ ސާމާނުތަކާއި ބޭސް ނެތުމުން، މީހެއްގެ ފުރާނަ ސަލާމަތް ކުރުމަކީ
ވަރަށް ނާދިރުކަމެއްކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޑޮކްޓަރުން، ނަރުހުން އަދި ޑިއުޓީ އޮފިސަރުންނަށް އިމަރޖެންސީ ފަރުވާ ދިނުމަށް އަހުލުވެރިކުރުމަށް އެއްވެސް
މަސައްކަތެއްކޮށްފައި ނުވާކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
ސިއްހީ މައްސަލަ ދިމާވެގެން އޮފިސަރުންނާއި މެޑިކަލް ބޭފުޅުން ގާތުގައި ދެންނެވުމުން އެއީ މާ ބޮޑުކަމަކަށް ނުހަދައި،
ޕެނެޑޯލް ފަދަ ތަދުކަނޑުވާ ބޭސް ދިނުމަށްފަހު އިތުރު ފަރުވާއެއް ހޯދުން ދަތި ކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
އަންހެނުންގެ ޔުނިޓްތަކުގެ ފާޚާނާގައި ބޭނުންކުރުމަށް ލިބޭ ފެން ތަގައްޔަރުވެފައި ހުންނާތީ، ކުރިމަތިފަރާތުގެ މައްސަލަތައް
ދިމާވާލެއް ގިނަކަމުގައި މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ޖަލުގެ މެޑިކަލް ޑިޕާޓްމެންޓްގައި މަސައްކަތްކުރާ ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުން އަދި އޮފިސަރުންނަކީ ޖަލެއްގައި
ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ބަޔަކަށް ޚިދުމަތް ދިނުމާބެހޭ އެއްވެސް ތަމްރީނެއްވެސް، އަދި ސެންސިޓައިޒޭޝަން ޕްރޮގްރާމެއްގައިވެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 142

ބައިވެރިކޮށް އެކަމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައި ތިބި ބައެއް ނޫނެވެ. އެމީހުންނަށް ވަޒީފާގައި ތިބެގެން ލިބޭ ތަމްރީނުތައްވެސް
ނުލިބެއެވެ. މިހެން ވުމުން ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ޤައިދީންނާމެދު އިންސާނިއްޔަތުކަމާއި އޯގާތެރިކަމާއެކު
މަސައްކަތްކުރުމުގެ ވިސްނުމެއް އެމީހުންގެ ކިބަޔަކުން ނުފެނެއެވެ.
ޖަލުތަކުގެ ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް އިޞްލާޙްކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް
0. ޖަލުގައި ޞިއްޙީ ފަރުވާދިނުމަށް ތިބޭ މުވައްޒަފުން:
0.0 ޞިއްޙީ ފަރުވާދޭ މުއައްޒަފުންގެ ވަޒީފާގެ މަޤާމުތަށް ހުސްވުމުން، އެމަޤާމުތަކަށް މީހުން އައްޔަންކުރުން
0.0.0 މިރިޕޯ ޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ، ޖަލުތަކުގެ ޞިއްޙީ ފަރުވާގެ ނިޒާމް ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ ގޮތުން،
ހުސްވެފައިވާ މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި، ޑެންޓަލް އޮފިސަރުންނާއި، ނަރުހުންނާއި، ފާރމަސިސްޓުންގެ މަޤާމަށް މީހުން
އައްޔަނުކޮށް، ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ބެލުމުގެދަށުގައި ހުރި ޖަލުތަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައިވާ ސައިކިއޭޓްރިސްޓެއް
ހަމަޖައްސައި، އަދި މި މަޤާމްތައް ހަމަޖެހިފައިނުވާ ޖަލުތަކުގެ އޮނިގަނޑުގައި މި މަޤާމްތައް ހިމަނައި، އެކަން މިނިސްޓަރާ
ޙިއްޞާކުރުން.
0.0.9 މިރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިހާރު ވަޒީފާގައި ތިބި ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުންގެ ތެރެއިން،
ކޮންޓްރެކްޓް ވަޒީފާގައި ތިބި މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާ ސިވިލް ސަރވިސް ގެ އޮނިގަނޑުގެ ތެރެއިން ހަމަޖައްސާ،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 143

ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މެޑިކަލް ސެންޓަރުގެ ވަޒީފާތަކަށް ކޮންޓްރެކްޓް އުސޫލުން މީހުން އައްޔަނުކުރުން ހުއްޓާލައި
މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0.0 ޖަލުތަކާއި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް ތަކުގައި ޞިއްޙީ ފަރުވާ ދިނުމަށް ތިބޭ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު ކަނޑައަޅާނީ، އެޖަލެއްގެ
އާބާދީއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްކަން، ތިރީގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން؛
(ހ) މާފުށީ ޖަލުގައި މަދުވެގެން 0 މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި، 0 ޑެންޓަލް އޮފިސަރާއި، 01 ނަރުހުންނާއި، 0
ފާރމަސިސްޓާއި، އަދި އެހެނިހެން ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ހަމަޖައްސައި، ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި 1 ސަޕޯރޓް ސްޓާފުން
އައްޔަނުކޮށް އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
(ށ) އައްސޭރި ޖަލުގައި މަދުވެގެން 9 މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި، 0 ޑެންޓަލް އޮފިސަރާއި، 1 ނަރުހުންނާއި، 0
ފާރމަސިސްޓާއި، އަދި އެހެނިހެން ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ހަމަޖައްސައި، ބެލެހެއްޓުމަށް 0 ސަޕޯރޓް ސްޓާފުން އައްޔަނުކޮށް
އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
(ނ) މާލޭޖަލުގައި މަދުވެގެން 9 މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި، 0 ޑެންޓަލް އޮފިސަރާއި، 0 ނަރުހުންނާއި، 0
ފާރމަސިސްޓާއި، އަދި އެހެނިހެން ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ހަމަޖައްސައި، ބެލެހެއްޓުމަށް 1 ސަޕޯރޓް ސްޓާފުން އައްޔަނުކޮށް
އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
(ރ) ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މަދުވެގެން 9 މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި، 0 ވިޒިޓިންގް ޑެންޓަލް އޮފިސަރާއި، 1
ނަރުހުންނާއި، 0 ފާރމަސިސްޓާއި، އަދި އެހެނިހެން ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ހަމަޖައްސައި، ބެލެހެއްޓުމަށް 1 ސަޕޯރޓް
ސްޓާފުން އައްޔަނުކޮށް އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
(ބ) މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި 0 ވިޒިޓިންގް މެޑިކަލް އޮފިސަރާއި، 0 ވިޒިޓިންގް ޑެންޓަލް އޮފިސަރާއި، މަދުވެގެން
0 ނަރުހުންނާއި، އަދި އެހެނިހެން ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ހަމަޖައްސައި، ބެލެހެއްޓުމަށް 0 ސަޕޯރޓް ސްޓާފުން އައްޔަނުކޮށް
އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
(ޅ) އެހެނިހެން ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައިވެސް ބަލިމީހުންގެ ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށް މަދުވެގެން 9
ނަރުހުންނާއި 9 ސަޕޯރޓް ސްޓާފުން އައްޔަނުކޮށް އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރަމުންދިޔުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 144

0.0.1 މިރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި، މިނިވަންކަން ގެއްލޭގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މީހުން ބަންދުކުރާ
ތަންތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ކޮންމެ ޑޮކްޓަރަކީ އަދި ކޮންމެ ޑެންޓަލް އޮފިސަރަކީވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މެޑިކަލް އަދި
ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގައި ރެޖިސްޓަރީވެ ޕްރެކްޓިސިންގ ލައިސަންސެއް އޮތް ޑޮކްޓަރެއްކަން ކަށަވަރުކުރުމާއެކު، ކޮންމެ
ނަރުހަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނަރސިންގ އަދި މިޑްވައިފަރީ ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓްރީވެފައިވާ ނަރުހެއްކަން ކަށަވަރުކޮށް،
އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރަމުންދިޔުން.
0.9 ވަކިވަކި ޖަލުތަކުގެ މެޑިކަލް ސެކްޝަނަށް ބޭނުންވާ މުއްޒަފުންގެ އެސެސްމަންޓް ހެދުން
0.9.0 މިރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާ ތާރީހުން ފެށިގެން އަހަރަކު 0 ފަހަރު، ޖަލުތަކުގެ ޞިއްޙީ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓައި
މެނޭޖްކުރުމަށްޓަކައި، ޞިއްޙީ ފަރުވާދިނުމަށް ބޭނުންވާ މުއްޒަފުންގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖަލުތަކުގައިވެސް، އާބާދީއަށް
އަންނަ ބަދަލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ވަގުތީގޮތުން އިތުރު މުވައްޒަފުން އައްޔަނުކުރެވޭނޭ ތައްޔާރީތައްވުމާއި، އިތުރު
މުވައްޒަފުން ބޭނުންވާކަން ދެނެގަނެ، ބޭނުންވާނަމަ، ސަރުކާރުން މިކަން ފަހިކޮށްދީ މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރަމުންދިޔުން.
0.0 ޞިއްޙި ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ތިބޭ މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުން
0.0.0 މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި މެޑިކަލް މުވައްޒަފުންގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، މި
ނިޒާމްގެ ތެރެއިން، މުވައްޒަފުންގެ ފެންވަރު ބަލައި، ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ލިބުމަށް ޝަރުތުހަމަވާ މުވައްޒަފުންނަށް
މިފުރުސަތު ތަނަވަސްކޮށްދީ އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0.9 މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި، މިހާރު ވަޒީފާގައި ތިބި މެޑިކަލް މުވައްޒަފުންގެ ފެންވަރު ބަލައި،
ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ލިބުމަށް ޝަރުތުހަމަވާ މުވައްޒަފުންނަށް ކުރިއެރުން ދީ، މިކަން ގަވާއިދުން މުރާޖަޢާކޮށް މިނިސްޓަރާ
ޙިއްޞާކުރަމުންދިޔުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 145

0.1 މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި ނަރުހުންގެ މުސާރައާއި އިނާޔްތަތައް
0.1.0 މިވަގުތު މެޑިކަލް އޮފިސަރުންނާއި ނަރުހުންނަށް ލިބެމުން އަންނަ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް މުރާޖަޢާ ކުރުމެއްނެތި
ދެމުންއަންނަތާ އެތައް ދުވަހެއް ވެފައިވާތީ، އަދި ސިވިލް ސަރވިސް ގެ އޮނިގަނޑުގެ ތެރެއިން ވަޒީފާ އަދާކުރާ
ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުންގެ މުސާރަ އަޅާކިޔާއިރު ވަރަށް ބޮޑުތަނުން ކުޑަ އަދަދަކަށްވީތީއާއި، މާފުށި ޖަލުގެ ޑޮކްޓަރުން
ފިޔަވާ އެހެން ހުރިހާ ޖަލުތަކެއްގައި ވަޒީފާއަދާކުރާ ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުންގެ ކެއުމާއި ހުރުމުގެ އިންތިޒާމްވެސް
ހަމަޖައްސަމުންދަނީ މި މުސާރައިން ކަމުގައިވީތީ، މިކަން މުރާޖަޢާކޮށް، ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުންގެ މުސާރައިގެ އޮނިގަނޑު
ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުސާރައިގެ އޮނިގަނޑާ އެއްހަމަކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 3 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ
ޙިއްޞާކުރުން.
0.1.9 މާފުށި ޖަލުގެ ޑޮކްޓަރުންގެ ހުރުމާއި ކެއުމުގެ އިންތިޒާމްތައް ހަމަޖައްސާފައިވާ އުސޫލުން، ނަރުހުންގެ ކެއުމާއި ހުރުމުގެ
އިންތިޒާމްތައް ހަމަޖައްސައި، ވަކި ޖަލުތަކާއި، މުވައްޒަފުންގެ މެދުގައި އޮތް ތަފާތުކުރުން ނައްތާލައި، ދިވެހި ނަރުހުންނާއި
އަންހެން ނަރުހުން ޖަލުތަކުގެ މެޑިކަލް ސަރވިސްގެ ތެރެއަށް ވެއްދުމަށް އޮތް އެންމެ ބޮޑު އެއް ގޮންޖެހުން ކަމަށްވާ
މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ކުޑަވުމުގެ މައްސަލަ ހައްލުކޮށް، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއަށް ޑޮކްޓަރުން ލިބުމާއި،
ލިބޭ ޑޮކްޓަރުން ސަރވިސްގައި ދެމެހެއްޓުމަށް އޮތް ގޮންޖެހުންތައް ނައްތާލައި، ހިތްހަމަޖެހިގެން މަސައްކަތް ކުރުމުގެ
މާހައުލެއް ގާއިމްކުރެވިފައިވާކަން ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕްރިޒަންސް ކަށަވަރުކޮށް، މިކަން ކުރެވިފައިވާކަން މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.1 ފެންވަރު ރަނގަޅު މެޑިކަލް އޮފިސަރުން ހޯދުން
0.1.0 ޖަލުތަކަށް މެޑިކަލް އޮފިސަރުންގެ ގޮތުގައި ގެންނަ ޑޮކްޓަރުންނަކީ، ޖަލުތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރުމާއި، މެޑިކަލް ސެންޓަރެއް
ހިނގުމުގެ ޤާބިލުކަން ހުރިބައެއްކަމާއި، އަދި ނަފްސާނީ ބަލި ހުރި މީހުންނަށް ބޭސް ކުރުމުގައި ކޮށްމެވެސް މިންވަރެއްގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 146

ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ޑޮކްޓަރުންކަމުގައާއި، އަދި މެޑިކަލް މުވައްޒަފުން އަންޔަންކުރުމުގެ މަރުހަލާތަކަކީ، ސަރުކާރުގެ މައި
ހޮސްޕިޓަލް (އައި.ޖީ.އެމް ހޮސްޕިޓަލް)ގެ އިރުޝާދުގެ މަތިން ކުރެވޭ ކަމެއްކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން މިކަން ކުރެވޭނޭ
ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.1.9 މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި، އިސްވެދެންނެވިފައިވާ ނިޒާމްގެ ތެރެއިން އައްޔަނުކުރެވޭ މެޑިކަލް
އޮފިސަރުންނާއި ނަރުހުންގެ ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތު ކަނޑައަޅައި، މި ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތުގައި ސަރުކާރުގެ މައި ހޮސްޕިޓަލް
(އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް) ފަދަ ހޮސްޕިޓަލެއްގައި މަސައްކަތްކޮށް، ރާއްޖޭގެ ޞިއްޙީ ނިޒާމަށް ޑޮކްޓަރު އަހުލުވެރިވެ، އާއްމު
ބަލިތަށް ދެނެގަނެވި، ޤައިދީންނަށް ދެވޭ ފަރުވާގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުމަށް ބާރުއެޅުމުގެ ގޮތުން މަސައްކަތް ކުރުމަށް
ލާޒިމްކޮށް، މި ޕްރޮބޭޝަން މުއްދަތު ނިމުމުގެކުރިން އެ އޮފިސަރުގެ ޕަރފޯރމަންސް އެސެސްމެންޓެއް ހަދައި، މި
އެސެސްމަންޓްގައި އެ އޮފިސަރަކު ހޯދާ މާކުހަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހު ނޫނީ ދާއިމީ ކޮންޓްރެކްޓެއް ދީގެން ނުވާނޭކަމަށް
ކަނޑައަޅައި މި ނިޒާމާ ގުޅޭ އެންމެހައި މަރުހަލާތައް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0 މެޑިކަލް ސެކްޝަންގެ މުވައްޒަފުންގެ ތަމްރީން
0.0.0 މެޑިކަލް ޑޮކްޓަރުންނާއި، ނަރުހުންނަކީ ޤައިދީންނަށް ދިމާވާ ޞިއްޙީ މައްސަލަތަކަށް އަހުލުވެރިވެފައިވާ ބަޔަކަށްވީނަމަވެސް،
މެޑިކަލް ސެކްޝަނެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ އެހެނިހެން މުވައްޒަފުންނަކީ، މިކަންކަމަށް އަހުލުވެރިކުރެވިފައިވާ ބައެއްކަން
ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި، މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއިން، ތަމްރީންތަކާއި، އެކި އެކި ތައުލީމީ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ
ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދީ، ކޮންމެ ޖަލެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މެޑިކަލް މުވައްޒަފުންނަކީ މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޔުނިވަރސިޓީގެ
ފެކަލްޓީ އޮފް ސައިންސްއިން ހިންގާ އެޑްވާންސް ސެޓްފިކެޓް، ޑިޕްލޮމާ ނުވަތަ ބެޗެލަރ އޮފް ޕްރައިމަރީ ހެލްތްކެއަރ
ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ބައެއްކަން ކަށަވަރުކޮށް މިކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 އަހަރުދުވަހުގެތެރޭގައި ފުރިހަމަކޮށް
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0.9 ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނަކީ ޞިއްޙީ ދާއިރާއިން ތަމްރީން ލިބިފައިވާ ބައެއްކަމުގައި ހެދުމަށްޓަކައި މީހުން
ބިނާކުރުމުގެ ގޮތުން މެޑިސިން، ނަރސިން، ފާރމަސީ، ޕަބްލިކް ހެލްތް އަދި ސައިކޮލޮގީގެ ރޮނގުން ތައުލީމު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 147

ޙާޞިލްކުރުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދޭ، މިކަމަކީ ކޮންމެ އަހަރަކު ވެސް ކަނޑައެޅޭ ވަކި އަދަދަކަށް ފުރުސަތު ދެވޭގޮތަށް
އޮންނަ ނިޒާމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި މިކަން ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0.0 ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ތިބޭ ހުރިހާ އޮފި ސަރުންނަކީ ނޭޝަނަލް
ހެލްތް އެކަޑަމީ އާ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އާގުޅިގެން ބޭސިކް ލައިފް ސަޕޯރޓް ތަމްރީން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ
މުވައްޒަފުންކަން ކަށަވަރުކޮށް އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0.1 ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ނޭޝަނަލް ހެލްތް އެކަޑަމީ އާގުޅިގެން ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުންނަށް
އެޑްވާންސް ލައިފް ސަޕޯރޓް ޓްރެއިނިން (ރިފްރެޝަރ ކޯސް) މަދުވެގެން އަހަރަކު އެއްފަހަރު ހިންގައި މިކަން ގަވާއިދުން
ހިންގޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0.1 މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ނޭޝަނަލް ހެލްތް އެކަޑަމީއާއި މޯލްޑިވިއަން މެޑިކަލް
އެސޯސިއޭޝަނާއި، އަދި އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް އިން ހިންގާ "ކޮންޓިނިއުއިންގ މެޑިކަލް އެޑިއުކޭޝަން" ގެ ތަފާތު
ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި މިކަން ގަވާއިދުން ކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް މިކަން
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
9. ޞިއްޙީ ދާއިރާއިން އާއްމުކޮށް ދެވޭ ޚިދުމަތްތަށް ރަނގަޅުކުރުން:
9.0 ޖަލުތަކުގެ ވަކި ގޮޅިތަކަށް ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ނަރުހުން ގޮސް ޤައިދީންގެ ހާލުބަލައި، އެމީހުންނަށް ދިމާވެފައިވާ ޞިއްޙީ
މައްސަލަތައް އޮޅުންފިލުވައި، މިރިޕޯޓުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގެ މަތިން ޓްރައޭޖް ކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް
ޖަލުތަކުގެ މެޑިކަލް ނިޒާމްގެ ތެރޭގައި އެކަށައަޅައި، މިގޮތަށް ބަލިވެގެން ޑޮކްޓަރަށް ދަށްކަން އެދޭ ކޮންމެ މީހެއްގެ ޝަކުވާ
އަޑުއަހައި ޓްރައޭޖް ކެޓެގަރީތަކަށް ބަހައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތުގައި ޞިއްޙީ ފަރުވާ ލިބޭނޭ ގޮތެއް މިނިޒާމްގެތެރޭގައި
ކަނޑައަޅައި، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 9 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 148

9.9 ކޮންމެ ޖަލެއްގައި އަދި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލެއްގައިވެސް ބަލި މީހުން ބެލުމަށް ޑޮކްޓަރުންނަށް ޚާއްސަ ކުރެވިފައިވާ އޯ.ޕީ.ޑީ
ރޫމެއް ހަދައި، ފުރިހަމަ މެޑިކަލް އެގްޒެމިނޭޝަނެއް ހެދުމަށް އޯ.ޕީ.ޑީ އެއްގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނޑުތަކަށާއި، ބަލިމީހާގެ
ޕްރައިވަސީ ނުގެއްލޭ ގޮތަށް ފަރުމާކޮށް، ކޮންމެ އޯ.ޕީ.ޑީ ރޫމެއްގައި އަތް ދޮވެވޭނޭ ގޮތް ހަދައި، އަދި ތިރީގައިވާ
ތާވަލުގައިވާ ތަކެތި މި ސެންޓަރުތަކަށް ހޯދައި، މިކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ
ޙިއްޞާކުރުން.
އޯ.ޕީ.ޑީ ރޫމެއްގައި މަދުވެގެން ހުންނަންވާނޭ ތަކެތި
މޭޒު އަދި 0 ގޮނޑި ބަލިމީހާ ބަލާ އެނދު އަދި ޓޯޗު ބައްތި
ބާލީސް
ސްޓެތެސްކޯޕް ތަރމޯމީޓަރ ސެޓުރޭޝަން ޕްރޯބް
ޕްރޮކްޓޮސްކޯޕް ޒައިލޮކޭން ޖެލީ ސްޕެކުލަމް
ސްޓެރައިލް ތްރޯޓް ސްވޮބް ސްމިއަރ ސްލައިޑްސް ބެޑްސައިޑް އެގްޒެމިނޭށަން
ލައިޓު
ޑިސްޕޯސިބަލް ގްލަވްސް ސާވިކަލް ސްޕެޗުލާ ޕްެޕ ސްމިއަރ ސައިޓޮލޮޖީ
ކޮންޓޭނަރ
ސްޓެރީލިއަމް ޑިސްޕޯސިބަލް މާސްކް އެކްސްރޭ ވިއުބޮކްސް
ކޮންޕިއުޓަރ / ޕްރިންޓަރ ނޯރމަލް ބޭސް ސިޓީ ކޮންޓްރޯލް ބޭސް ލިޔާ ސިޓީ
ތަހުލީލުތަށް ހެދުމަށް އެދޭ ފޯމު އޮފްތަލްމޮސްކޯޕް އޮޓޮސްކޯޕް
)އެކްސްރޭ، ލޭގެތަހުލީލުތަކަށް،
ސްކޭން ހެދުމަށް ވަކި
ފޯމުތަކެއް(
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 149

9.0 އޯ.ޕީ.ޑީ ގައި ޑޮކްޓަރު ބަލިމީހުން ބަލާއިރު އެމީހުން ގެ މެޑިކަލް ފައިލް ނުވަތަ ހިސްޓްރީ އަދި މިހާރު ބޭނުން ކުރަމުން
އަންނަ ބޭހުގެ "ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓެއް" އޯ.ޕީ.ޑީ ގައި ބެލޭނޭ އިންތިޒާމް މެޑިކަލް ނިޒާމްގެ ތެރޭގައި ހަމަޖައްސާ އެކަން މި
ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
9.1 މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 9 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި، ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް އެދޭ މީހުންގެ ނަން ނޯޓުކުރުމަށް ވަކި
ރަޖިސްޓްރީއެއް ހަދައި، އޯ.ޕީ.ޑީގައި ޑޮކްޓަރު ބެލުމަށް ކޮންމެ ދުވަހަކު ނަން ނޯޓުކޮށްފައިވާ ބަލިމީހުންގެ ތެރެއިން އެންމެ
މަދުވެގެން 91 އެޕޮއިންޓްމަންޓް ނަގައި، މީ ގެ އިތު ރު ން ވަ ގުތު ން ބަ ލަ ން ޖެ ހ ޙާލަތުގައި ތިބޭ 01 ބަލިމީހުން މިރިޕޯޓުގެ
ޖަދުވަލު 0 ގައިވާ ޓްރައޭޖް ކްރައިޓީރިއާގެ ރަތް، އޮރެންޖް، ރީނދޫ، ނޫ ކުލައަށް ޓްރައޭޖް ކުރެވޭ ގޮތަށް ބެލުމަށް
ހަމަޖެއްސުން،
9.1 ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ޞިއްޙީ ނިޒާމާއި ޖަލުތަކުގެ ޞިއްޙީ ނިޒާމާ ގުޅި، ލާމެހިފައިވާކަން ކަށަވަރުކޮށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ހޮސްޕިޓަލްތަކުގައި ލިބޭ ފަރުވާ އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މިހާރަށްވުރެ ބޮޑު
އަހައްމިއްޔަތުކަމެއްދީ، ޞިއްޙީ ޙިދުމަތަށް ލިބޭ ކުރިއެރުންތަކާއި ދެވޭ ފަރުވާތަށް ޖަލުގައި ތިބޭމީހުނަށް އެއް ހަމައަކުން
ލިބިދެވޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، އަދި މިގޮތުން އައި.ޖީ.އެމް ހޮސްޕިޓަލްގެ އޮންކޯލް ކޮންސަލްޓަންޓުންނަށް ޖަލުގައި ތިބޭ
ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުން ފޯނާއި، އީމެއިލް މެދުވެރިކޮށް، ޞިއްޙީ ލަފާ ހޯދޭނޭ މަގު ފަހިކޮށް، އަދި އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް އަށް
ޤައިދީއަކު ރިފަރ ކުރުމުގެ ކުރިން އެކަމާގުޅޭ ދާއިރާއެއްގެ އޮންކޯލް ކޮންސަލްޓަންޓް، ނުވަތަ ޑިއުޓީގައި ހުރި މެޑިކަލް
އޮފިސަރަށް އެންގޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، މި ޑޮކްޓަރުންނަށް ނުގުޅިއްޖެ ހާލަތެއްގައި އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް ގެ ކެޝުއަލްޓީއަށް
އެންގޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް އެކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
9.0 އަވަސް ފަރުވާދިނުމަށްޓަކައި ވަކި ކޮޓަރިއެއް ނުވަތަ އެކަމަށް ޚާއްޞަ ކޮށްފައިވާ އެނދެއް ކޮންމެ ޖަލެއްގައި ބަހައްޓައި،
އެތަނުގައި ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަކެއްޗާއި އިމަރޖެންސީ ޓްރޮލީއެއް ތައްޔާރުކޮށް، އެންމެ ދަށް މިންގަނޑަކުން
ބަލާއިރު ތިރީގައިވާ ތަކެތި މިތަނުގައި ހުރިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
އިމަރޖެންސީ ޓްރޮލީގައި ހުންނަންޖެހޭނޭ ތަކެތި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 150

އޮކްސިޖަން ސިލިންޑަރ އަދި މާސްކް ވައިޓަލްސް މޮނިޓަރ)އޮޓޮމޭޓަޑް އެންޑޯ ޓްރެކިއަލް ޓިއުބް
ބްލަޑް ޕްރެޝަރ، އޮކްސިޖަން
3.1 ،3 ،1.1 ،1(
ސެޗުރޭޝަން، ޓެމްޕްރޭޗަރ ބެލޭ(
އެމް.އެމް ސައިޒު(
ނެބުލައިޒަރ އަދި އަސްތަލިން، ކޮންޓިނުއަސް ކާރޑިއޭކް މޮނިޓަރ ސްޓައިލެޓް
އިޕްރަވެންޓް ސޮލިއުޝަން
އައިވީ ކެނިއުލާ)ސައިޒު ޑީފިބްރިލޭޓަރ ސިރިންޖު 0،1،01،91)
91،99،91 ޖީ(އަދި އައިވީ ސެޓު އެމް.އެލް(
އައިވީ ފްލުއިޑް ޕަމްޕް އީ.ސީ.ޖީ މެޝިން އޯރޯފެރިންޖަލް އެއާވޭ
އައިވީ ފްލުއިޑް)ނޯރމަލް ސޭލައިން، ސަކްށަން މެށިން އަދި ސަކްށަން ޑައިރެކްޓް ލެރިންގޮސްކޯޕް
ރިންގާރ ލެކްޓޭޓް، ޑެކްސްޓްރޯސް ކެތެޓަރ
ނޯރމަލް ސޭލައިން(އަދި އައިވީ
ސްޓޭންޑް
ގްލަވްސް އާއި މާސްކް ސްޓެތެސްކޯޕް އަންބޫ ބޭގް އަދި އެކި
(ޑިސްޕޯސަބަލް) ސައިޒުގެ މާސްކް
އެކިސައިޒްގެ އެބްސޯވަބަލް އަދި އެކި ސައިޒްގެ ސާޖިކަލް ބްލޭޑް ސްޓެރިލައިޒްޑް ޑްރެސިންގް
ނޮންއެބސޯވަބަލް ސޫޗާ ސެޓު
އިމަރޖެންސީ ޙާލަތުގައިބޭނުން ކުރަން ޖެހިދާނެ ބޭސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 151

އިކޯސްޕްރިން ކްލޮޕިޑޯގްރަލް އެޓޯރވާސްޓެޓިން
ސަބްލިންގުއަލް ނައިޓްރޯ މޯފިން މިޑަޒޮލަމް
ގްލިސަރިން
ވެކުރޯނިއަމް ސަކްސިނައިލް ޕްރޮޕޮފޯލް
ކޯލީން
ފެނިޓޮއިން އެމިއޯޑަރޯން ވެރަޕަމިލް
މެޓޮޕްރޮލޯލް އެޑިނޯސިން މެގްނީސިއަމް
ސަލްފޭޓް
ލިގްނޮކޭން އެޓްރޮޕިން އެޑްރިނަލިން
ނޯއެޑްރިނަލިން ޑޯޕަމިން ޑޯބިއުޓަމިން
ޑެރިފައިލިން ހައިޑްރޯކޯރޓިސޯން އެވިލް
9.1 ކޮންމެ ކަސްޓޯޑިއަލެއްގައިވެސް އަވަސް ފަރުވާ (ރިސަސިޓޭޝަން) ދިނުމަށްޓަކައި ވަކި ކޮޓަރިއެއް، އެނދަކާއި އެއްކޮށް
ތައްޔާރުކޮށް، މިފަދަ ކޮންމެ އެނދެއްގެ ކައިރީގައި، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަކެތި ހިމެނޭ އިމަރޖެންސީ ޓްރޮލީއެއް
ތައްޔާރުކޮށް، ތިރީގައިމިވާ ތަކެތި މިތަނުގައި ހުރިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
އޮކްސިޖަން ސިލިންޑަރު އަދި އައިވީ ފްލުއިޑް ޕަމްޕް އީ.ސީ.ޖީ މެށިން
މާސްކް
ނެބުލައިޒަރ އަދި އަސްތަލިން، އޭ.އީ.ޑީ)އޮޓޯމޭޓަޑް އެކްސްޓާރނަލް ސަކްށަން މެށިން އަދި
އިޕްރަވެންޓް ސޮލިއުޝަން ޑީފިބްރިލޭޓަރ(ސަކްށަން ކެތެޓަރ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 152

އައިވީ ކެނިއުލާ)ސައިޒު އަންބޫ ބޭގް އަދި އެކި ސައިޒުގެ މާސްކް ސިރިންޖު 0،1،01،91)
91،99،91 ޖީ(އަދި އައިވީ އެމް.އެލް(
ސެޓު
އިަަވީ ފްލުއިޑް)ނޯރމަލް އައިވީ ފްލުއިޑް)ނޯރމަލް ސޭލައިން، ވައިޓަލްސް މޮނިޓަރ
ސޭލައިން، ރިންގާރ ލެކްޓޭޓް، ރިންގާރ ލެކްޓޭޓް، ޑެކްސްޓްރޯސް)އޮޓޮމޭޓަޑް ބްލަޑް ޕްރެށަރ،
ޑެކްސްޓްރޯސް ނޯރމަލް ނޯރމަލް ސޭލައިން(އަދި އައިވީ އޮކްސިޖަން ސެޗުރޭށަން،
ސޭލައިން(އަދި އައިވީ ސްޓޭންޑް ޓެމްޕްރޭޗަރ ބެލޭ
ސްޓޭންޑް
އޯރޯފެރިންޖަލް އެއާވޭ ޑޮކްޓަރު ބަލާ ކަށިގަނޑު ކާރޑިއޭކް މޮނީޓަރ
ގްލަވްސް އާއި މާސްކް
އިމަރޖެންސީ ޙާލަތުގައި ބޭނުން ކުރަން ޖެހިދާނެ ބޭސް
އިކޯސްޕްރިން މޯފިން ވެރަޕަމިލް
ކްލޮޕިޑޯގްރަލް މިޑަޒޮލަމް މެޓޮޕްރޮލޯލް
އެޓޯރވާސްޓެޓިން ފެނިޓޮއިން އެޑިނޯސިން
ސަބްލިންގުއަލް ނައިޓްރޯ އެމިއޯޑަރޯން އެޓްރޮޕިން
ގްލިސަރިން
އެޑްރިނަލިން ޑޯޕަމިނ އެވިލް
ނޯއެޑްރިނަލިން ޑޯބިއުޓަމިން ހައިޑްރޯކޯރޓިސޯން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 153

9.3 މެޑިކަލް ރިކޯޑްތައް އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ގެންދާއިރު ބައެއްފަހަރު ގެއްލި، ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަންދާއިރު ފައިލް ނުގެނެވޭ
ޙާލަތްތައް މަދުން ނަމަވެސް މެދުވެރިވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވުމާއެކު މިކަމަށް ހައްލެއް ހޯދުމުގެ ގޮތުން، މާލެ ޖަލުގައި
ބޭނުންކުރަންފަށާފައިވާ ސޮފްޓްވެއަރ އޮންލައިން ސިސްޓަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޕްގްރޭޑްކޮށް، މި ސޮފްޓްވެއަރ މެދުވެރިކޮށް،
އެހެނިހެން ޖަލުތަކުގައި ތިބޭ ޤައިދީންގެ މައުލޫމާތު ބޭލޭނޭ ގޮތެއް މިސޮފްޓްވެއަރގެތެރެއިން ޤާއިމްކޮށް، މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ އައި.ޓީ ޑިޕާރޓްމަންޓުން ރައްކާތެރި އޮންލައިން ޕޯރޓަލެއް އުފައްދައި، ޖަލުތަކުގެ އާއްމު
މައުލޫމާތާއި މެޑިކަލް މައުލޫމާތު ބެލެހެއްޓުމަށް ސެންޓްރަލައިޒްކޮށްފައިވާ އޮންލައިން ސިސްޓަމެއް ގާއިމުކޮށް، މި
މަސައްކަތް ކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ޓެކްނިކަލް މުވައްޒަފުން އައިޓީ ޑިޕާރޓްމަންޓަށް ހޯދައި، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0
މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
9.2 ޖަލުތަކުގައި ޤާއިމްކޮށްފައި ހުންނަ މެޑިކަލް ސެންޓަރުތަކަކީ އާސަންދައިގެ ޚިދުމަތް މިހާރު ލިބެމުންދާ ތަންތަން ކަމުގައި
ނުވާތީ، ޖަލުތަކުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރުން ޤައިދީން ބަލިވުމުން އެމީހުނަށް ލިޔެދޭ ބޭސްތައް އާސަންދަ މެދުވެރިކޮށް
ނުލިބެއެވެ. ދިވެހި ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށް އާސަންދައިގެ ދަށުން ހިލޭ ބޭސްފަރުވާ ކުރެވޭނެ ގޮތް ސަރުކާރުން ހަމަޖައްސައި
ދީފައިވާއިރު، ޖަލުތަކުގައި ޤާއިމްކުރެވިފައިހުރި ކްލިނިކްތައް އާސަންދައިގައި ރަޖިސްޓްރީ ނުކޮށް ހިންގުމުގެ ސަބަބުން
ޖަލުތަކުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން، ސަރުކާރުން ހަމަޖައްސާދީފައިވާ ހިލޭ ބޭސްފަރުވާ ކުރުމުގެ ހައްޤުން މަޙްރޫމް
ވެގެން ދެއެވެ. ޖަލުތަކުގައި ޤާއިމްކުރެވިފައި ހުރި މެޑިކަލް ސެންޓަރުތައް އާސަންދައިގެ ދަށަށް ބަދަލުކުރެވިއްޖެނަމަ،
ޖަލުތަކުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަލިމީހުނަށް ފަރުވާ ދިނުމަށްޓަކައި ޖަލަށް ގެންނަ ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރުން އިތުރު
ޚަރަދަކާއިނުލައި ހޯދުމަށް މުވައްސަސާ އަށް ފަސޭހަވެގެން ދާނެއެވެ. މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި
ޙިއްސާކުރާތާ 9 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭ ތަންތަނަކީ އާސަންދައިގެ ޚިދުމަތް ލިބޭ ތަންތަނުގެ
ގޮތުގައި ހެދުމާއި، އާސަންދައިގެ ދަށުން ބޭސްލިބޭނެ އިންތިޒާމް ޖަލުތަކުގެ ތެރޭގައި ޤާއިމްކުރުމަށް.
9.01 ބަލިވެގެން ޤައިދީއަކު ޑޮކްޓަރަށް ގެންދާއިރު އެމީހެއްގެ ކުރީގެ ޞިއްޙީ ލިޔެކިޔުމެއް ބަލަންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި،
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ އޮފިސަރުންނަށް އޮންލައިން ސިސްޓަމަށް ވަދެވޭނޭ ފަދަ ޓެބްލެޓެއް ފޯރުކޮށްދީ މިކަމަށް
ހައްލެއްގެނެސް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 154

0. ދާއިމީ ބަލިތަށް ހުންނަ މީހުނަށް ދެވޭ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުން:
0.0 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ބޭސް ކުރާމީހުން ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި މެޑިކަލް ސެންޓަރުގައި ވަކި މުވައްޒަފެއް ކަނޑައަޅައި، މި
މުވައްޒަފު، އެ ޤައިދީންނަށް ބޭނުންވާ ބޭސް ހުސްވޭތޯބަލައި، ފަސޭހައިން ނުލިބޭ ބޭހެއް ވާނަމަ އެ ބޭސް ހޯދުމަށް
މަސައްކަތްކޮށް، ފޮލޯއަޕް ހަދަންޖެހޭ ދުވަސް ގާތްވޭތޯ ބަލައި މިކަން ފަހިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅުތައް އަޅައި، މި
ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދު ވަހުގެތެރޭގައި، މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.9 އައިޓީ ޑިޕާރޓްމަންޓާއި ޖަލުތަކުގެ މެޑިކަލް އިންޗާރޖުންނާއި ގުޅިގެން މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސާރވިސްގައި
ޤާއިމްކުރެވޭ ސޮފްޓްވެއަރގެ ތެރެއިން، ދާއިމީ ބަލިތަކަށް ފަރުވާ ހޯދަމުންދާ މީހުންގެ ރިވިއު، މުއްދަތު ކައިރިވުމުން
ކޮމްޕިއުޓަރ ސިސްޓަމުން އެލާޓް ކުރެވޭ ގޮތަށް ހަދައި މިކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ،
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.0 ދާއިމީ ބައްޔަކަށް ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށްފަހު ނުވަތަ ދާއިމީބައްޔެއް ހުރި ޤައިދީއަކު ޖަލަށް ގެނެވޭހިނދު، ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ
ޗާރޓް ފަދަ ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓެއް ފުރައި، ހުރިހާ ޤައިދީންގެ ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓްތައް އެއް ފައިލަކަށްލައި)ޓްރީޓްމަންޓް
ފައިލް(، މާފުށި ޖަލު ފަދަ ބޮޑެތި ޖަލުތަކުގައި ކޮންމެ ޔުނިޓަކަށް ޓްރީޓްމަންޓް ފައިލެއް ހަދައި މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0
މަސް ދުވަހުގެތެރޭ ގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން
0.1 ބައެއް ކަހަލަ ދާއިމީ ބަލިތަކަކީ އެ ބަލި ކޮންޓްރޯލްވަންދެން ގަވާއިދުން މޮނިޓަރކޮށް، ދެވޭ ފަރުވާ ބަދަލުކުރަމުން
އަންނަންޖެހޭ ބަލިތަކެއްކަމުން، މިސާލަކަށް، ލޭގެ ޕްރެޝަރު ނުވަތަ ހަކުރު ބަލި ޑައިގްނޯސްވާއިރު މަތީގައި ހުރުމުން ބަލި
ކޮންޓްރޯލް ކުރެވެންދެން ގަވާއިދުން ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް މޮނިޓަރ ކުރަމުންދާންޖެހޭތީ، މިފަދަ ބަލިމީހުން ވަކިން އެނގޭ
ގޮތަށް ޖަލުގެ ސޮފްޓްވެއަރ މެދުވެރިކޮށް ބަލަހައްޓައި، ޤައިދީންނަށް ބޭސްފަރުވާ ކުރުމަށްޓަކައި، ހޮސްޕިޓަލެއްގައި
ކޮންސަލްޓަންޓަކު ބަލިމީހުން އެ ޑްމިޓްކުރާ އުސޫލުން ޤައިދީން ބަލައި، ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް މެޑިކަލް އޮފިސަރ އެ
ޤައިދީއަކު ހުންނަ ގޮޅިއަށް ގޮސް ނުވަތަ އެ ޤައިދީއަކު އޯ.ޕީ.ޑީއަށް ގެނެސްގެން ނަމަވެސް، ޤައިދީގެ ހާލުބަލައި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 155

ޕްރޮގްރެސް ނޯޓެއް ލިޔެ މި ނޯޓް ޤައިދީގެ ފައިލްގައި ހިމަނައިގެން މަސައްކަތްކުރެވޭ ފަދަ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކޮށް، މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން މި ނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން
1. ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރުންނަށް ދެއްކުން
.1.0ޖަލުތަކަށް ކުރި ޒިޔާރަތް ތަކުގައި ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް ނަންބަރު ހޯދުމަށް ކިއުގައި 1-0 ގަޑިއިރު ހޭދަކުރަންޖެހޭކަން
އޮފިސަރުން ފާހަގަކޮށްފައިވުމުންނާއި، ޓެސްޓެއް ހަދަން ޖެހިއްޖެނަމަވެސް ކިއުގައި ގިނަ ވަގުތު މަޑުކުރަންޖެހުމުން
ކުރިމަތިވާ ދަތިތަކަށް ހައްލެއް ގެނައުމުގެގޮތުން، ޖަލުގައި ޤާއިމުވެފައި ހުންނަ މެޑިކަލް ސެންޓަރުން ލިބެން ނެތް
ފަރުވާއެއް ހޯދުމަށް މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް ފެނިއްޖެނަމަ ލަސްނުކޮށް އެ ފަރުވާ ހޯދައިދެވޭނޭ މަގެއް، އެ ޖަލަކާ އެއްމެ
ކައިރީގައި ހުރި ސަރުކާރުގެ ހޮސްޕިޓަލަކުން މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއަށް ފޯރުކޮށްދެވޭނޭ އިންތިޒާމް މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށް، މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
.1.9އައި.ޖީ.އެމް ހޮސްޕިޓަލަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ހަމައެކަނި ސަރުކާރުގެ ޓަރޝިއަރީ ރިފަރަލް ސެންޓަރަށްވެ، މި
ހޮސްޕިޓަލްގައި ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރުންގެ އަދަދު މަދުވުމުން، ޑޮކްޓަރުންނަށް ދެއްކުމަކީ ޤައިދީން ނޫން
އާއްމުންނަށްވެސް ވަރަށް ދަތި އުނދަގޫ ކަމެއްކަމުންނާއި، މިހެން ދިމާވާ މައިގަނޑު އެއް ސަބަބަކީ މެޑިކަލް ސިސްޓަމް
މާލެ އަށް ސެންޓްރަލައިޒް ވެފައިއޮތުމުންކަމާއި، މާފުށި ޖަލަކީ 0111 ޤައިދީންގެ އާބާދީއެއް އޮންނަތަނަކަށްވެފައި
މާފުއްޓަކީ ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި ފަތުރުވެރިކަން ކުރިއަރަމުން އަންނަ ރަށަކަށްވާތީ، މާފުށި ހެލްތް ސެންޓަރު ރަނގަޅު
ފެންވަރަކަށް ހަދައި، ސްޕެޝަލިސްޓުން ގެނެސްގެން ރަނގަޅު ފެންވަރަކަށް ޞިއްޙީ ފަރުވާދެވެނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމުވެފައިވާ
ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ތަރައްޤީ ކުރެވިއްޖެނަމަ، އައި.ޖީ.އެމް. ހޮސްޕިޓަލަށް އޮންނަ ޑިމާންޑް ކުޑަވެ، އެސްކޯޓް ކުރަންޖެހުމުން
ދިމާވާ ދަތިތަކަށް ހައްލެއް ލިބި، ޤައިދީންނަށްދެވޭ ޚިދުމަތްތައް ފަސޭހަކަމާއި އަވަސްކަމާއެކު ލިބުމަށް މަގުފައިވެގެން
ދާނޭކަމެއްކަމުގައިވާތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަށް ގާއިމް ކޮށްފައިވާ ރަށްރަށުގެ ޞިއްޙީ މަރުކަޒުތައް ރަނގަޅުފެންވަރަކަށް
ހަދައި ސްޕެޝަލިސްޓުންގެ ޚިދުމަތް ލިބޭނޭފަދަ އިންތިޒާމުތައް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 އަހަރު ދުވަހުގެތެރޭގައި
ޤާއިމްކޮށް، މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 156

1.0. ސްޕެޝަލިސްޓުންނަށް ދައްކަންޖެހޭ މީހުންގެ ވަކި ރެޖިސްޓްރީއެއް ޖަލުތަކަގައި ހަދައި، އަރޖެންޓް ނޫން އެހެ ން ހުރިހައި
ރިފަރަލްތަކެއް އެ ލިސްޓުގައިވާ ތަރުތީބުން ގެންދަންފަށައި، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.1. ސްޕެޝަލިސްޓަކު ދޭ ޓެސްޓެއް ހެދުމަށްފަހު އެ ޑޮކްޓަރަށް ނުދެއްކި 9 ދުވަހަށްވުރެ ލަސްވާ ހާލަތްތަކުގައި، ޖަލުގެ
މެޑިކަލް އޮފިސަރު އެ ރިޕޯރޓްތައް ބަލައި ޤައިދީއަށް ރިޕޯރޓްގެ ނަތީޖާ ކިޔައިދެވޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.1. ސްޕެޝަލިސްޓަކު ދޭ ޓެސްޓުގެ ނަތީޖާ، މެޑިކަލް އޮފިސަރު ބެލުމަށްފަހު ވަގުތުން ފަރުވާ ބޭނުންވާފަދަ ކަމެއް އޮތްނަމަ
އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ އެކަމާބެހޭ ސްޕެޝަލިސްޓަށް (އޮންކޯލް) ގުޅައި ، އޭނާގެ ލަފާ ހޯދައި ޤައިދީއާ ޙިއްޞާކޮށް، މި ނިޒާމް
ޤާއިމްކުރެވިފައިވާކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.0. ސްޕެޝަލިސްޓަކު ދޭ ބޭހަކީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ލިބެންނެތް ބޭހެއްނަމަ ނުވަތަ އެވަގުތެއްގައި އެ ބޭހެއް ހޯދެން ނެތްނަމަ،
ވަގުތުން ބަލި ޤައިދީއަށާއި އާއިލާއަށް އެކަން އަންގައި، ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންސް އަންގާގޮތެއްގެ މަތިން އާއިލާ
މެދުވެރިކޮށް އެ ބޭސް ހޯދުމަށް އެހީތެރިކަން ހޯދޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި
ޤާއިމްކޮށް މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.1. މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއަށް ސްޕެޝަލިސްޓް ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން ނުވަތަ ޓެސްޓެއް ހަދަން އެޕޮއިންޓްމަންޓް
ލިބުން 1 ދަވަހަށް ވުރެން އިތުރުވާ ހާލަތްތަކުގައި އާއިލާއަށް އެކަން އަންގައި، އާއިލާ މެދުވެރިކޮށް މިކަމަށް އެހީތެރިކަން
ހޯދޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށް މި ނިޒާމް ޤާއިމްކުރެވިފައިވާކަން
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1. ފަރމަސީ ގާއިމުކުރުމާއި ހިންގުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 157

1.0 ޖަލުގައި ތިބޭ މީހުންގެ ނިސްބަތުން ކޮންމެ ޖަލެއްގައިވެސް ފާރމަސީއެއް ޤާއިމްކޮށް، ފާރމަސީ ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ
ހުއްދަތައް ހޯދައި، އެ ފާމަސީތައް ހިންގުމަށް ފުލްޓައިމް ފާރމަސިސްޓަކާއެކު އެސް.ޓީ.އޯ އާ ހަވާލުކޮށް މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 1 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި އެކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.9 ޖަލުތަކުގައި ޤާއިމްކޮށްފައި ހުންނަ މެޑިކަލް ސެންޓަރުތަކަކީ އާސަންދައިގެ ޚިދުމަތް މިހާރު ލިބެމުންދާ ތަންތަން ކަމުގައި
ނުވާތީ، ޖަލުތަކުގައި ތިބޭ މެޑިކަލް އޮފިސަރުން ޤައިދީންނަށާއި ބަންދު މީހުނަށް، ލިޔެދޭ ބޭސްތައް ފޯރުކޮށްދެނީ އަމިއްލަ
ފަރާތަކާއި ހަވާލުކޮށްގެން ކަމަށާއި، ޤައިދީންނަށް ބޭސް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޖަލުތަކުގެ ތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށްފައި މިހާރު ހުރި
ބޭސް ފިހާރަތަކަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވޮލޮޕްމަންޓުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްގެން ހިންގާތަންތަން ނޫން ކަމަށާއި،
މާލޭ ޖަލުގައި ހުރި ފާމަސީ މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވޮލޮޕްމަންޓުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، މިވަގުތު
އެތަނުގައި ފާމަސިސްޓެއް ނެތް ކަމުގެ މައުލޫމާތު މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާއި ހިއްސާ ކޮށްފައި ވެއެވެ. ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން
ޖަލުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިންގާ ބޭސްފިހާރަ ތަކުގެ މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގައި
އެދުމުން، އެމުވައްސަސާގެ ބެލުމުގެ ޖަލުތަކުގައި ފާމަސީއެއް ހިންގަމުން ނުދާ ކަމަށާއި، ސަރވިސްގެ ފަރާތުން
ގިނަބޭސްތައް ގަންނަނީ އެސް.ޓީ.އޯ މެދުވެރިކޮށްކަމުގެ މައުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ދީފައި ވެއެވެ. ނަ މަވެސް ކޮމިޝަނުން
ޖަލުތަކަށް ކޮށްފައިވާ ޒިޔާރަތުގައި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުރި ހުރިހާ ޖަލެއްގައި
ބޭސްފިހާރައިގެ ގޮތުގައި ބޭސް ރައްކާކުރެވިފައި ހުރިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައި ވެއެވެ. މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސްއާއި ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭ ތަންތަނަކީ އާސަންދައިގެ ޚިދުމަތް
ލިބޭ ތަންތަނުގެ ގޮތުގައި ހެދުމާއި، އާސަންދައިގެ ދަށުން ބޭސްލިބޭނެ އިންތިޒާމް ޖަލުތަކުގެ ތެރޭގައި ޤާއިމްކުރުމަށް.
1.0 ފާރމަސީގެ ސްޓޮކް ބެލެހެއްޓުމަށް ކޮމްޕިރުޓަރައިޒްޑް ސިސްޓަމެއް ޤާއިމްކޮށް އަދި މި ސިސްޓަމް މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މެޑިކަލް ކަންތައްތަކަށް ޤާއިމްކުރެވޭ ސޮފްޓްވެއަރގެ ތެރެއިން ބެލެހެއްޓޭނޭ ނިޒާމެއް 3 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށް މިނިސްޓަރާ އެކަން ޙިއްޞާކުރުން.
1.1 ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގްސް ހުންނަނީ ތަޅުލެވޭ ތަނެއްގައިކަން ކަށަވަރުކޮށް، އަދި މި ބޭސްތަކަށް އެކްސެސް ލިބިގެންވަނީ
ހަމައެކަނި ފަރމަސިސްޓަށްކަން ކަށަވަރުކޮށް، ކޮންމެ ހަފްތާއަކު އެއްފަހަރު ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގްސްގެ ސްޓޮކްގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 158

އެސެސްމަންޓެއް މެޑިކަލް އިންޗާރޖް އަދި މެޑިކަލް އޮފިސަރާއެކު ހެދޭނެ ނިޒާމަކާއި، ކޮންމެ މަހަކު އެއްފަހަރު މެޑިކަލް
އިންޗާރޖް އާއި ޑޮކްޓަރުގެ ހާޒިރުގައި ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގްސް ގެ ސްޓޮކް ރިވިއު ކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 9 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.1 ކޮމިޝަނުން ޖަލުތަކަށް ކުރި ޒިޔާރަތްތަކުގެ ތެރެއިން ބައެއްފަހަރު ޑޮކްޓަރުގެ ލަފަޔާ ނުލައި ބަލިމީހުނަށް އެންޓިބައޮޓިކްސް
ފޯރުކޮށްދޭކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާތީ، އެންޓިބައޮޓިކް ބޭނުންކުރަން ނުޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި ބޭނުން ކުރުމުން އެންޓިބައޮޓިކަށް
ރެސިސްޓަންސް އުފެދި، ބޭހުގެ އަސަރު ކެނޑޭފަދަ ހާލަތްތަށް މެދުވެރިވާތީ ޑޮކްޓަރެއްގެ އިރުޝާދުގެ މަތިން މެނުވީ
ޤައިދީއަކަށް ނުވަތަ ބަންދުމީހަކަށް އެންޓިބައޮޓިކް ނުލިބޭނޭގޮތަށް ޖަލުތަކުގައި އިންތިޒާމެއް ހަމަޖައްސާ މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ޢަމަލުކުރުން
0. ބޭސްފަރުވާ ފެށިފައިވާ ޤައިދީންގެ ފަރުވާ ކުރިއަށްގެންދިއުން
0.0 ކޮންމެ ޖަލެއްގައިވެސް އަދި ކޮންމެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލެއްގައިވެސް ޑްރަގް ޗާރޓްތައް (ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ ޗާރޓު)
ބޭނުންކުރަންފަށައި، ބަލިމީހާއަށް ދެވޭ ބޭސް، ބޭހުގެ ޑޯޒު، ބޭސް ދޭންވާގަޑި، ރޫޓް، އަދި ބޭސް ދެމުންއައި މުއްދަތު
އެނގޭނޭގޮތަށް ލިޔެ، ބޭސް ދިނުމަށްފަހު އެކަން އެނގޭގޮތަށް ނަރުހުން ސޮއެކޮށްފައިވާކަން ޔަގީންކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް މި
ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށް އެނިޒާމާއި އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
0.9 ޑޮކްޓަރު ޤައިދީއަކަށް ބޭހެއް ލިޔެދީފިނަމަ އެ ޑޮކްޓަރު ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް ވަކި ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓެއްގައި ބޭސް ލިޔެދީ،
އަދި ނަރުހުން ހުރިހާ ޤައިދީންގެ ޗާރޓުތަށް އެއް ފޯލްޑަރެއްގެ ތެރޭގައި ބަލަހައްޓައި، ބޭސް ދިނުމަށް ނަރުސް ދާ ކޮންމެ
ފަހަރަކުވެސް މި ފޯލްޑަރ ގެންދެވޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭ ގައި ޤާއިމްކޮށް މިނިސްޓަރާ
ޙިއްޞާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 159

0.0 ބޭސްތަކަކީ ސްޕެޝަލިސްޓް ރިފަރަލްއެއްގެ ފަހުން ދެވޭ ބޭސްތަކެއްކަމަށް ވާނަމަ އެބޭސް އެވަގުތެއްގައި ޑިއުޓީގައި ހުންނަ
މެޑިކަލް އޮފިސަރަކަށް ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓްގައި ލިޔެވޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހު ގެތެރޭގައި
ޤާއިމްކުރުން
0.1 ނަރުހުން ބޭސް ބަންދު ކުރުމުގައި ކެއުމުގެ ކުރިންނާއި ފަހުން ކާން ޖެހޭ ބޭސް ފާހަގަކޮށްދީފައި ނެތުމަކީ ބައެއް ބޭސް
ތަކުގެ އަސަރު ހަށިގަނޑަށް އެދެވިގެންވާ މިންވަރަށް ނުކުރާނެ ކަމަކަށްވެފައި، ޤައިދީއަށް އޭނާއަށް ކެވެނީ ކޮން ބޭހެއް
ކަން އެނގެން ނެތުމުން ދިމާވާ މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމަށްޓަކައި، ބޭސް ދިނުމަށް ވަކި "މޮބައިލް މެޑިސިން ކާރޓް" އެއް
ހޯދައި، އަދި ޓްރީޓްމަންޓް ޗާރޓަށް ބެލުމަށްފަހު ބޭސް ނަގައި، ކާޑުންވަކިކޮށް، ޤައިދީއަށް ދޭއިރު ބޭސް ކާންވީ ގޮތް
ކިޔައިދެވޭނޭ ގޮތަށް މި ނިޒާމް ހަރުދަނާކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ޢަމަލުކުރަން ފެށުން
0.1 ނަރުސް ބޭސް ދޭން އަންނައިރު ޤައިދީއަކު ނިދާފައި އޮތްނަމަ އެ ސެލްގައި ދެން ހުރި ޤައިދީއަކާ ބޭސް ހަވާލުކުރުމުން،
ޤައިދީއާ ހަމައަށް ބޭސް ފޯރުކޮށްދެވުނުކަމުގެ ޔަޤީންކަން ގެއްލޭތީ މިކަން އިޞްލާޙްކޮށް ސީދާ ޤައިދީއަތަށް ބޭސް
ދެވުނުކަން ކަށަވަރުކުރެވޭނޭ ގޮތަށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިޒާމް ޤާ އިމްކުރުން.
0.0 ބޭހަކީ ސްޕެޝަލިސްޓް ރިފަރަލްއެއްގެ ފަހުން ދެވޭ ބޭހެއް ކަމަށްވާނަމަ އެބޭސް ހުސްވުމުގެ ކުރިން އެ ސްޕެޝަލިސްޓަކަށް
ދައްކައި، އަދި ދެއްކޭގޮތް ނުވެ ލަސްވާ ހާލަތެއްގައި، އެ ބޭހެއް މެދުކަނޑައިލައިފިނަމަ ބަލިމީހާއަށް ގެއްލުމެއް
ލިބިދާނެކަމަށް ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް ފެންނަ ހާލަތްތަކުގައި ސްޕެޝަލިސްޓަކާ ހަމައަށް ދެވެންދެން އެބޭސް 9
ހަފްތާއަށް އިތުރަށް ލިޔެދީ، ބަލިމީހާއަށް ބޭސް ލިބޭނޭގޮތް ހަދައިދޭވޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
0.1 ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުން ގެންނަ ބޭހެއްނަމަ ވަގުތު އޮއްވާ، ބޭސް ގެނެސްދިނުމުގެ މަސައްކަތް ހަވާލުކުރެވިފައިވާ
ފަރާތްތަކުން މިކަން ފުރިހަމަކޮށް އަދި މިކަމަށް ކުރި މަސައްކަތް ލިޔެކިޔުމުން ރެކޯޑްކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް މި
ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމްކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 160

0.3 ޑޮކްޓަރުގެ ލަފައަކާ ނުލައި އެއްވެސް ޤައިދީއެއްގެ ބޭސް ހުއްޓާނުލެވޭނޭ ގޮތަށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި ނިޒާމަށް ބަދަލުގެނެސް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން
1. ބަލިމީހާގެ ބަލީގެ މައުލޫމާތު ސިއްރުކުރުން
1.0 މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގައި ހުންނަ އޮންލައިން ޕޯރޓަލްއިން ކޮންމެ ބަންދުމީހެއްގެ މައުލޫމާތު ކޮންމެވަގުތެއްގައި
ކޮންމެ އޮފިސަރަކަށްވެސް ބެލެން ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީއާއި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ގެ ބެލުމުގެ
ދަށުގައިވާ އެޗް.އައި.ވީ މީހާގެ މަޢުލޫމާތުވެސް ހުރިހާ އޮފިސަރުންނާއި ޤައިދީންނަށް އެނގިފައިވާތީއާއި، މިއީ އެއްވެސް
ހާލެއްގައި ވެގެންވާނޭ ކަމެއްނޫންކަމުންނާއި، މިގޮތަށް ކަންތައްތައް ވުމުން ބަލީގެ ބާވަތުން އެ ޤައިދީއަކާމެދު އިހާނެތި
ޢަމަލުތައް ހިންގާ، މިކަމުގެ ސަބަބުން މި ޤައިދީ ތަހައްމަލް ކުރަންޖެހޭ ގަނާކުރުމުގެ (ބުލީ) ޢަމަލުތަކާއި، ލަދުގެންންވުމުގެ
ޢަމަލުތަކުން ރައްކާތެރިކުރުމަށްޓަކައި، ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ މެޑިކަލް ފައިލަށް އެކްސެސް އޮންނަންވާނީ ހަމައެކަނި
ޑޮކްޓަރާއި، ނަރުހާއި، އަދި މެޑިކަލް އިންޗާރޖަށް ކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި ކަނޑަ އަޅައި،
މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.9 މެޑިކަލް ފައިލް އަދި ހުރިހާ ރިކޯޑެއް ހުންނަނީ ތަޅުލެވޭ ކަބަޑެއްގައިކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި ކަށަވަރުކޮށް މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.0 އާންމު ރައްޔިތުންގެ މެޑިކަލް ރިކޯރޑްތަކުގެ ސިއްރުކަން ހިފެހެއްޓޭ ބީދައިން ޤައިދީންގެ މެޑިކަލް ރެކޯޑްތަކުގެ ސިއްރުކަން
ހިފެހެއްޓުމާއި، އަދި މިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި އޮފިސަރުންނަށް ވަރކްޝޮޕްތަކާއި މައުލޫމާތުދޭ ސެޝަންތައް
ބޭއްވޭނޭއިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި، އެކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.1 ޑޮކްޓަރު ޤައިދީ ބަލާވަގުތު ޤައިދީގެ ކޮޓަރީގައި ނަރުހެއް ނުވަތަ ޑޮކްޓަރު ހުއްދަދޭ މީހަކަށް މެނުވީ ނުހުރެވޭނޭ އިންތިޒާމް
ހަމަޖެއްސުމާއި، އަދި ޑޮކްޓަރު ބަލަނީ ނުރައްކާތެރި ޤައިދީއެއް ނަމަ، ޑޮކްޓަރުގެ ރައްކަލަކަށްޓަކައި އޮފިސަރަކު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 161

އަޑުނީވޭހިސާބުގައި ފެންނަން ހުންނަ ގޮތަށް ބެހެއްޓޭނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމުކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި އެކަން ކަށަވަރުކޮށް ނިޒާމާއި އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
3. އުމުރުން ދުވަސްވީ ޤައިދީންގެ ބޭސްފަރުވާ:
3.0 ޖަލުތަކުގައި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންގެ އާބާދީ ގިނަކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާއިރު، އެފަދަ ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ޖަލުގައި
ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭވަރަށް ވުރެން ޖިސްމާނީގޮތުންނާއި ނަފްސާނީގޮތުން ނުކުޅެދޭ ޙާލަތުގައި ތިބި ޤައިދީންނަށް، ކުށުގެ
ބާވަތައް ބެލުމަށްފަހު، ޕެރޯލްއާއި ކްލެމެންސީގެ ފުރުސަތު ފަސޭހައިންލިބި، އެމީހުންގެ އައިލާއާ ހަވާލުކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް
ގާއިމުކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 9 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި އެ ކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
2. ޤައިދީންނަށް ޞިއްޙީ މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުން:
2.0 ބަލިތަކާއި، ބަލިޖެހޭގޮތާއި، ބަލިން ރައްކާތެރި ވުމަށް ކުރެވިދާނެ ކަންތައްތަކުގެ މައުލޫމާތު ޤައިދީންނާހަމއަށް
ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ ޤައިދީން ހޭލުންތެރިވެ ބަލިތަށް ފެތުރުން މަދުވާނެ ކަމެއްކަމުން، ޖަލުތަކުގައި ނަފްސާނީ އަދި ޖިސްމާނީ
ބަލިތަކަށް ޤައިދީން ހޭލުންތެރި ކުރުވުމަށްޓަކައި ބަލިތަކާ ބެހޭ ލީޕްލެޓް ބެހުން، ޖަލުގައި އެންމެނަށް ފެންނަ ގޮތަކަށް
ހުންނަ ޓީ.ވީ އެއް ބަހައްޓައިގެން ޓީ.ވީ މެދުވެރިކޮށް މައުލޫމާތު ދިނުން، އަދި ގްރޫޕް ކޮށް ނުވަތަ ވަކިން ޤައިދީންނަށް
މައުލޫމާތުދޭ ސެޝަންތަށް ބޭއްވުންފަދަ ހަރަކާތްތައް ހިންގައި، ޤައިދީން ހޭލުންތެރިކުރުވޭނޭ ހަރުދާނާ ނިޒާމެއް ގާއިމްކޮށް
މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
01. ބަންދުކޮށްފައިވާ އަންހެނުންނަށް ދެވޭ ޚިދުމަތްތަށް ރަނގަޅުކުރުން:
01.0 އަލަށް ބަންދުކުރާ ޤައިދީންނަށް އުރަމަތީގެ އަދި ޕެލްވިކް އެގްޒާމް، ޕްރެގްނަންސީ ޓެސްޓެޑް، ޖިންސީގުޅުމުގެ ޒަރިއްޔާއިން
ފެތުރޭ ބަލިތަކުގެ ސްކްރީނިން ޓެސްޓު، އަދި އުމުރުން 11 އަހަރަށް ވުރެން މަތީ ޤައިދީންނަށް "މެމޯގްރާމެއް" ހެދޭނެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 162

ނިޒާމެއް ޤާއިމު ކުރުމާއެކު އަހަރަކު އެއްފަހަރު ޕްެޕސްމިއަރ ހެދޭނޭނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
00. "ކޮލިޓީ އިމްޕްރޫވްމަންޓް ޑިޕާރޓްމަނޓް" އުފެއްދުން:
00.0ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކި ޖަލުތަކުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުނަށް ދެވޭ ޚިދުމަތަކުގައި ވަރަށް ބޮޑު ތަފާތުކުރުންތައް ހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ވާ މީހުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ
ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ބަލައި، ރަނގަޅު ފެންވަރެއްގެ ޚިދުމަތެއް އެއްވެސް ތަފާތުކުރުމެއްނެތި ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި
ފޯރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގައި ކޮލިޓީ
އިމްޕްރޫވްމެންޓް ޑިޕާޓްމެންޓެއް ޤާއިމުކޮށް، ކޮންމެ ޖަލެއްގެ ކޮލިޓީ ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި ޚާއްސަކޮށްގެން ވަކި މުވައްޒަފަކު
ބެހެއްޓޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކޮށް އެނިޒާމާއި
އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
00.9 ކޮލިޓީ އިމްޕްރޫވްމަންޓް ޑިޕާޓްމެންޓުން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތް:
00.9.0 ޞިއްޙީ ފަރުވާ ފޯރުކޮށް ދިނުން ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި ޖަލުތަކަށް ޚާއްސަ ޕްރޮޓޮކޯލްތައް އުފެއްދުން.
00.9.9 މަދުވެގެން އަހަރަކު އެއްފަހަރު ޖަލުތަކުން ދޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ އޮޑިޓެއް ކުރުން.
00.9.0 ކޮންމެ އަހަރަކު ހަދާ ޚިދުމަތްތަކުގެ އޮޑިޓަށްފަހު ފާހަގަކުރެވިފައި ހުރި މައްސަލަތަކާ ގު ޅޭ ތަފާސްހިސާބު އެކުލަވާލައި،
މައްސަލަތަށް މަދުކުރުމަށްޓަކައި އެޅިދާނެ ފިޔަވަޅުތައް ހޯދައި ތަންފީޛު ކުރުން.
00.9.1 ފާއިތުވީ އަހަރުގެ އޮޑިޓުގެ ނަތީޖާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ބަދަލުވެފައި ހުރި ކަންތައްތައް ފާހަގަކޮށް، ބަދަލުނުވެ ހުރި
ކަންތައްތައް ރަނގަޅު ކުރެވޭނޭ މަގެއް ހޯދުން.
00.9.1 ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ތިބޭ މުވައްޒަފުންގެ ޕަރފޯރމަންސް ބަލައި، ރިޕޯރޓެއް އެކުލަވައިލުން.
00.9.0 ޖަލުތަކުގައި ހިނގާ މާރާމާރީތަކުގެ އަދި މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ އެކަން ހިނގިގޮތް ބަލައި ރިޕޯރޓް އެކުލަވާލައި ރަނގަޅު
ކުރަންވީ ކަންތައްތައް ބަލުމަށްފަހު އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އެޅުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 163

09. ބަންދުން ދޫކޮށްލެވޭއިރު ބަންދުގައި ހުރި މުއްދަތުގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުރި މީހާގެ ޞިއްޙީ ޙާލަތު އެނގޭފަދަ ޚުލާސާ
ރިޕޯޓެއް ހަވާލުކުރުން:
09.0 ބައެއް ބަލިތަކަކީ އޭގެ އަލާމާތްތަށް ފާޅުނުވެ ގިނަދުވަސްތަކެއް ވަންދެން ހުންނަ ބަލިތަކަށްވީހިނދު ކުރިން އެނގިފައި
ނުވާ ބަލިތަކާއި، ޖަލަށް ގެނައުމަށްފަހު ޖެހޭ ބަލިތަށް އަދި އެހެނިހެން ޞިއްޙީ މައްސަލަތަކުގެ ޚުލާސާއެއް ކޮންމެ
ޤައިދީއަކު ޖަލުން ދޫކޮށްލުމުގެ ކުރިން އެ ޤައިދީއެއްގެ މެޑިކަލް ފައިލާއެކު ހަވާލުކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާ ތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
09.9 ބަންދުގައި ހުރިދުވަސް ތަކުގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓަކީ، ޤައިދީ ދޫކޮށްލުމަށް ފަހު ޞިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭ އެހެން
ހޮސްޕިޓަލަކުންވެސް ބަލަން ބޭނުންވާނެ ޑޮކިއުމެންޓަކަށް ވާތީ މިރިޕޯޓުގައި ބަލީގެ ޑައިގްނޯސިސް އާއި، ޑައިގްނޯސް ކުރަން
ބޭނުން ކުރެވުނު ލިޔުންތަށް، އެއްމެ ފަހުން ހެދި ޓެސްޓުތަކުގެ މައުލޫމާތާއި، ބޭނުން ކުރަމުން އަންނަ ބޭހާއި، ދެން
ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަންޖެހޭ ދުވަސް އެނގެން އޮންނާނެ ގޮތަކަށް މިރިޕޯޓް އެކުލަވައިލެވޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ
0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
00. ޕްރިވެންޓިވް މެޑިސިން:
00.0 ކޮންމެ ޤައިދީއަކުވެސް ޖަލަށް ނުވަތަ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ގެނައުމަށްފަހު މެޑިކަލް ސްކްރީނިންގ) މިރިޕޯޓުގެ
ޖަދުވަލު 0 ގައި ބަޔާންކުރާ(ގައި ހިމެނޭ ކަންތައްތައް ފުރިހަމަވާގޮތަށް، ނަރުހުންގެ އެހީތެރިކަމާއިއެކު މެޑިކަލް
އޮފިސަރަށް ޤައިދީންގެ ސްކްރީނިންގ ހެދުމުގެ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި
މިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
00.9އަލިމަޑު ތަނެއްގައި ފޮތްކިއުމަކީ ދާއިމީގޮތެއްގައި ލޮލުގެ ފެނުމަށް ގެއްލުން ލިބޭކަމެއްކަމުގައި ނުވިނަމަވެސް، ލޮލަށް
ބާރުކޮށް، ބޮލުގައި ރިއްސުން ފަދަ ކަންތައްތައް މެދުވެރިވާތީ، ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލް ތަކުގެ ގޮޅިތަކުގައާއި ފާޚާނާތަކުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 164

(އުންދަގުލަކައިނުލައި ފޮތެއްކިޔާލެވޭނޭ މިންވަރަށް) ޤުދުރަތީ އަލިކަން ނުވަތަ ބޮކީގެ ހުދު އަލި ހުންނާނޭގޮތަށް ޖަލުތަކުގައި
އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސުމާއި، ނިދާގަޑި ޖެހުމުން އަލިކަން ފަނޑުކޮށްލެވެނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމް ކޮށް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ
9 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
00.0އަމިއްލަމީހާގެ ސާފުތާހިރުކަން ރަނގަޅަށް ނުބެލެހެއްޓުމަކީ ޖަލުގައި ބަލިމަޑުކަމެއް ފެތުރުމަށް މަގުފަހިވާނޭ ކަމަކަށް
ވީހިނދު މިކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް، ތާހިރުވުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި، ސާފުފެން، ފާޚާނާ ސާފުކުރުމަށް ކެމިކަލް، އަންނައުނު
ދޮވެ ހިއްކޭނޭ ގޮތް ހަމަޖެއްސުން އަދި ވެލްފެއާގެ ފުރުސަތު ހުރިހާޖަލެއްގައިވެސް އެއްއުސޫލަކުން ޤައިދީންނަށް ލިބޭނޭ
އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސާ މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިޒާމަށް ޢަމަލުކުރަން
ފެށުން.
00.1 ބައެއްޖަލުތަކުގައި ޤައިދީން ބޯން ބޭނުންކުރާ ފެން ނަގާ އިސްކުރު، ފާޚާނާގެ އެތެރޭގައި ހުރުމުން އެ ފެނަކީ ޞިއްޙީ
ގޮތުން W.H.O ގެ، ބޯން ބޭނުންކުރާ ފެނުގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނޑަށް ނުފެތޭ ފެން ކަމަން މި ކޮމިޝަނުން
ތަހުލީލުކޮށް ބެލިބެލުމުން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާތީ، މިކަމުގެ ސަބަބުން ޓައިފޮއިޑް ހުން އަދި އެކިއުޓް ގެސްޓްރޯ
އެންޓްރައިޓިސް ފަދަ ބަލިތަށް ފެތުރުމުގެ ފުރުސަތު ބޮޑުކަމުން، ޤައިދީން ބޯން ބޭނުންކުރާ ފެން އިސްކުރު ފާޚާނާއިން
ބޭރުގައި ހަރުކުރުމާއިއެކު އެފެނުގެ ތަހުލީލު ކޮންމެ އަހަރަކު 9 ފަހަރު ކުރުރެވޭނޭ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި، މިތަހުލީލުން
ފެނުގައި W.H.O ގެ ބޯން ބޭނުންކުރާ ފެނުގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނަޑު ނެތްކަމަށް ދައްކައިފިނަމަ ވަގުތުން
ޤައިދީންނަށް ސާފުބޯފެން ފޯރުކޮށްދެވޭނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމްކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން
ކަށަވަރުކޮށް އެ ނިޒާމާއި އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
00.1ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަދިރީގެ ޒަރިއްޔާއިން ފެތުރޭ ބަލިތައް ގިނަކަމުން، މަދިރި ކޮންޓްރޯލް ކުރުމަކީ ވަރަށް މުހިއްމު
ކަމެއްކަމަށް ވީހިނދު، ކޮމިޝަނުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކަށް ކުރި ޒިޔާރަތް ތަކުން ޖަލުތަކުގައި މަދިރި ގިނަކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މަދިރި ކޮންޓޮރޯލް ކުރުމަށް، މަދިރި އާލާވާ ތަންތަން ހޯދައި ދެނަގެނެ އެތަންތަން ނައްތާލުމާއި،
މަދިރި ދުންދަނޑިއަކީ ބްރޮންކިއަލް އަސްތްމާ، ސީ.އޯ.ޕީ.ޑީ ފަދަ ބަލިތަށް ގޯސްވުމުގެ އިތުރުން ދުންދަނޑި އެންދުމުން
ދުމުގައި ކެންސަރަށް މަގުފަހިވާ މާއްދާތަށް އެކުލެވުމުން އެއީ ޞިއްޙަތަށް ގެއްލުންވާ އެއްޗަކަށް ވާތީ، ދުންދަނޑި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 165

ބޭނުންކުރުމުގެ ބަދަލުގައި، ބަންދުމީހުންގެ ޞިއްޙަތަށް ގެއްލުން ނުވާނޭ ގޮތެއްގެމަތިން ފޮގްކުރުން ނުވަތަ މަދިރި
ނައްތާލުމަށް އިލެކްޓްރިކް ޔޫވީ ލައިޓް ޓްރެޕް ނުވަތަ މޮސްކިޓޯ ރިޕެލަންޓް ސްޕްރޭ/ލޯޝަން ގަވާއިދުން ފޯރުކޮށްދެވޭނޭ
ނިޒާމެއް ގާއިމްކޮށް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހު ގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކުރުން.
00.0 ޖަލުގެ ގޮޅިތަކުގައި މީހުން ބޭތިއްބުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މިންގަޑަށް ވުރެ ގިނަމީހުން އެއްގޮޅިއެއްގައި ބަންދުކޮށްގެން
ގެންގުޅުމެގެ ސަބަބުން، ޤައިދީންނަށް ހަމަނިދި ނުލިބުމާއި، ނިދާ ގަޑީގައި އެކަކު އަނެކެއްގެ ގައިގައި ޖެހުމާއި،
"ޑްރޮޕްލެޓް އިންފެކްޝަން" ގެ ސަބަބުން ފެތުރޭ ބަލިތަށް ގިނަވުމާއި، އަދި ހަރަކާތްތެރިވެ އުޅުމަށް ދަތިވުމުން، ޖަލުގައި
ބަލިތައް އާއްމުވުމަކީ ވަރަށް ގާތްކަމަށް ވީހިނދު، މިފަދަ ބަލިތަކުން ޤައިދީން ރައްކާތެރި ކުރުމަށްޓަކައި، ވަކި ގޮޅިތަކުގައި
ދެމީހުނަށް ވުރެ ގިނަ ނުވާނެހެން އަދި ޑޯރމެޓަރީ ގޮޅިތަކުގައި އެތަނަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަދަކަށްވުރެ މީހުން
އިތުރުނުވާނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމްކޮށް ، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިސް ޓަރާ
ޙިއްޞާކުރުން.
00.1ފުއްޕާމޭގެ ކެންސަރުގެ 31% މީހުންނަކީ ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލު ގިނަދުވަހަށް ކުރުމުން ނުވަތަ ދުމުގެ އަސަރު
ގިނަދުވަހަށް ކޮށްފައިވާ މީހުންނަށްވުމާއެކު، އަދި ޖަލުތަކުގައި ކޮރޯނަރީ ބައިޕާސް ފަދަ ހިތުގެ ބަލިމީހުން ތިބުމުން
އެމީހުންގެ ހިތުގެބަލި އިތުރަށް ގޯސްވެދާނޭކަމަކަށް ވީހިނދު، ޖަލުތަކުގައި ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލް ކުރަން ބޭނުންވާމީހުން
އެކަން ކުރަންޖެހެނީ ޖަލުގެ ބަންދު ކުރެވިފައިވާ ގޮޅިތަކުގައި ކަމަށްވުމުން، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލު ނުކުރާ މީހުންނަށް
ދުމުގެ އަސަރުކުރުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9101/01 (ދުންފަތް ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އިން ކޮންމެ
މީހަކަށްވެސް ލިބިދޭ، ދުމުން ސަލާމަތްވުމުގެ ޙައްޤު ނިގުޅައިގަނެވޭ ކަމެއްކަމަށްވުމާއި، ދުންފަތުގެ އިސްތިއުމާލު ކުރާ
މީހުންނާއި ނުކުރާ މީހުން ވަކިވިކުރެވިގެން ބަންދު ކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމްކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކުރުން.
01. ނަޕްސާނީ ބަލިތަކާއި ޤައިދީން:
01.0ޤައިދީން އަމިއްލަ ނަފުސައް ގެއްލުންދިނުން މަދުކުރުމަށްޓަކައި "ބީ.ޖޭ.އެމް.އެޗް.އެސް"
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 166

Brief Jail Mental Health Screen((ފަދަ ސްކްރީނިންގ ޓޫލެއް (މިރިޕޯޓުގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި ހިމަނާފައިވާ)
ބޭނުންކޮށްގެން ބޭސްލައިން މެންޓަލް ސްޓޭޓަސް ބެލުމާއި، ސުއިސައިޑް ކުރުމަށް އެއްމެ ގާތް ކަމަށް ބެލެވޭ މީހުން
ފާހަގަކޮށް، އެމީހުންނަށް ފަރުވާދެވޭނޭ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖައްސައި، ގަވާއިދުން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ މެންޓަލް
ސްޓޭޓަސް ރިވިއުކުރުމާއި، ޖަލުތަކުގައި ނަފްސާނީ ބައްޔަށް އަހުލުވެރިވެފައިވާ މެޑިކަލް އޮފިސަރެއް ގާއިމުވެ ހުރުމާއި،
ގަވާއިދުން ކައުންސިލިންގެ ޚިދުމަތް ލިބޭނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމްކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން
ކަށަވަރުކުރުން.
01. އެހެނިހެން ކަންތައްތައް:
01.0ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ބަލި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ކެއުން، އައި.ޖީ.އެމް. ހޮސްޕިޓަލުގެ ނިއުޓްރިޝަން ކޮމިޓީއިން،
މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި، ޙިއްޞާކޮށްފައިވާ ޑަޔަޓް ޕްލޭންތަކާ އެއްގޮތަށް މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސް އާއި ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ބަދަލުކުރުމަށްފަހު އެގޮތަށް ޢަމަލުކުރަންފަށައި، އެކަން މިނިސްޓަރާ
ޙިއްޞާކުރުން. (އިސްވެ ދެންނެވުނު ޑަޔަޓް ޕްލޭން މިރިޕޯޓުގެ ޖަދުވަލު 3 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.)
01.9ޞިއްޙީ މައްސަލަތަކާ ގުޅިން ވަކި ގޮތަކަށް ކެއުން ތައްޔާރުކުރުމަށް ޑޮކްޓަރުން ލަފާދީފައިވާ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުނަށް ދެވޭ
ކެއުން 0 މަސް ހަމަވުމަށްފަހު، ޑޮކްޓަރުންގެ ލަފާ ހޯދުމެއްނެތި ހުއްޓާލާ، އާއްމު ކެއުމަށް ބަދަލުކުރުމަކީ ބަލިމީހާގެ
ޞިއްޙަތައް ބޮޑެތި ގެއްލުން ލިބުމުގެ ފުރުސަތު އޮތްކަމަކަށް ވާތީ، މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި
ޙިއްޞާކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ޑޮކްޓަރުގެ ލަފަޔާ ނުލައި އެއްވެސް ބަލިމީހަކަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ ކެއުމަކަށް ބަދަލު ނުގެނެވޭނެ
ގޮތަށް އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސާ އެކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްފަހު މިނިސްޓަރަށް ހިއްސާކުރުން.
01.0ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭ ކޮންމެ ތަނެއްގައިވެސް ޞިއްޙީ ފަރުވާ ދިނުމަށް ބޭނުންކުރެވޭނޭ
ގޮތަށް އުޅަނދެއް (އެއްގަމާއި ކަނޑު ދަތުރު ހިމެނޭ ގޮތަށް) އޮތުމާއި، އަދި އެ އުޅަނދުގައި ފަސޭހަކަމާއެކު ސްޓްރެޗަރ
އެރުވުމާއި ބޭލުން ފަސޭހަ، ކާޑިއޭކް މޮނިޓަރ ބެހެއްޓި، އައި.ވީ އަދި އޮކްސިޖަން ދެވޭނޭ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި، މި ރިޕޯޓް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 167

މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާ ޙިއްޞާކުރާތާ 09 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން
ކަށަވަރުކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
01.1މެޑިކަލް އައިސޮލޭޝަން ބޭނުންވާ މީހުން ބޭތިއްބުމަށްޓަކައި ކޮންމެ ޖަލެއްގައި "އެމެރިކަން ސޮސައިޓީ އޮފް ހީޓިންގ،
ރެފްރިޖެރޭޓިންގ އެންޑް އެއަރކޮންޑިޝަނިންގ އެނޖިނިއަރޒް ސްޓޭންޑަރޑް 011، ވެންޓިލޭޝަން އޮފް ހެލްތު ކެއަރ
"
ފަސިލިޓީޒް: ގައިޑްލައިންސް ފޮރ ޑިޒައިން އެންޑް ކޮންސްޓްރަކްޝަން އޮފް ހެލްތު ކެއަރ ފެސިލިޓީޒް އާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ
މަތިން ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ 9 މެޑިކަލް އައިސޮލޭޝަން ރޫމް ޤާއިމްކޮށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 3 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި
މިކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
01.1 މެޑިކަލް ސްކްރީނިންގ ހެދުމަށްފަހު "ކޮންޓޭޖަސް ޑިސީސަސް" ހުރިނަމަ، އެކަން ކަށަވަރު ވުމާހައަށްވެސް އައިސޮލޭޓް
ކުރެވޭނެ ތަނެއް ޤާއިމްކުރުމާއި އައިސޮލޭޓް ކުރެވޭއިރު ގައިންގަޔަށް އަރާ ބަލީގެ ބާވަތުން ވަކިކޮށް، މެޑިކަލް އައިސޮލޭޝަން
ގައި ބެހެއްޓޭމީހާ ދޫކޮށްލުމަށްފަހު ނުވަތަ އެހެންތަނަކަށް ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، އެހެންމީހަކު އެގޮޅިއަކަށް ލުމުގެ ކުރިން "ޑީޕް
ކްލީނިންގ" ހެދޭނެ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް އެކަން މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 3 މަސް ދުވަހުގެތެރޭގައި މިކަން ކަށަވަރުކޮށް އެ
ނިޒާމާއި އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން
01.0 މީހަކު ބަންދުގައި ވަނިކޮށް "ކޮންޓޭޖަސް ޑިސީސަސް" ހުރިކަން އެނގިއްޖެނަމަ، އެމީހަކު ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައި ހުރި
ގޮޅީގައި ތިބި ހުރިހާ ޤައިދީންނާއި، ބަލިމީހާ ބެލި މުއައްޒަފުންވެސް އެބައްޔަކަށް ސްކްރީންކޮށް، އަދި މީ ހު ން ދޫކޮ ށް ލެވި ފައިވާ
ޖަ ލުތަ ކު ގައާއި ޔުނަ ޓްި ތަކުގައި ވެސް އެތަނެއްގެ ހުރިހާ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންވެސް އެބައްޔަކަށް ސްކްރީން ކުރެވޭނެ
އިންތިޒާމެއް މިރިޕޯޓް ހިއްސާ ކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ޢަމަލުކުރަން ފެށުން
01.1ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަގު ތެރޭގައި މޯލްޑިވްސް ރެޑް ކްރެސެންޓް އާގުޅިގެން ޤައިދީންނަށް "ބޭސިކް ލައިފް
ސަޕޯރޓް" ތަމްރީން ކޮންމެ 0 މަހުން އެއްފަހަރު، 01 ޤައިދީންނަށް ދެވޭނޭ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައި އެކަން މިނިސްޓަރާ
ޙިއްޞާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 168

01.3 ޖަލުތަކާއި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ މީހަކަށް ޞިއްޙީ މައްސަލައެއް ދިމާވުމުން ނުވަތަ އެމީހަކަށް
ޞިއްޙީ ފަރުވާ ދިނުމަށްފަހު އެމީހެއްގެ މެޑިކަލް ފައިލުގައި ފައިލްކޮށްފައި ބެހެއްޓުމާއި އެމީހާ ނުވަތަ އޭނާގެ އާއިލާއިން މެޑިކަލް
ފައިލަށް ނުވަތަ މެޑިކަލް ރިޕޯޓުތަކުގެ ކޮޕީއަށް އެދުމުން ލަސްވެގެން 0 ދުވަހުގެތެރޭގައި އެދިފައިވާ ލިޔުމުގެ ކޮޕީ ތައްޔާރުކޮށް،
އެދުނު މީހަކަށް ފޯރުކޮށްދެވޭނޭ ނިޒާމެއް ކަނޑައަޅައި، ބަންދުކުރެވޭ މީހުންނަށް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް
ދުވަހުގެތެރޭގައި އެންގުން.
01.2 ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ބޭނުންކުރާ ނަންބަރު އައިނަކީ އެމީހުން އަބަދު ބޭނުންކުރާ އެއްޗަކަށްވެފައި، އެއީ
ޑޮކްޓަރު ލިޔެދީފައި އޮންނަ ލިޔުމެއް ބޭނުންކޮށްގެން ހައްދާ އެއްޗަކަށްވުމުން، އެމީހުން ބޭނުންކުރާ ނަންބަރު އައިނު ޖަލަށް
ގެނައުމަށްޓަކައި އަލުން ޑޮކްޓަރުގެ ލިޔުމެއް ހޯދުމަށް ބަންދުމީހާއަށް މަޖުބޫރުނުކޮށް، ބަންދުމީހާގެ އާއިލާއިން އައިނު ޖަލަށް
ގެންދިއުމުން ލަސްނުކޮށް އެގައިދީއަށް ރައްދުކޮށްދެވޭނޭ އިންތިޒާމު، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސާރވިސް ހަމަޖައްސައި މި
ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އެކަން ކަށަވަރުކޮށް
01.01 ޖަލުތަކުގެ ގޮޅިތަކާއި ފާޚާނާތަކުގެ ސާފުތާހިރުކަން ކުޑަ ކަމާއި، އެކަން މެދުވެރިވާ މައިގަނޑު ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް
ފާޚާނާ ސާފުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކެމިކަލް ނުވަތަ ޑިޓޯލް ފޯރުކޮށްނުދެވޭތީކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0
މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ކޮންމެ ހަފުތާއަކު 0 ފަހަރު، ފާޚާނާ ސާފުކުރަން ބޭނުންކުރާ ކެމިކަލް ކެށީގެންވާ މިންވަރަށް ފޯރުކޮށްދެވޭނޭ
އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސުމާއި، ޤައިދީންގެ ސަލާމަތަށްޓަކައި އެތަކެތި ދެވެން ނެތް މީހުންގެ ގޮޅިތައް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސްގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ކެމިކަލް ލައިގެން ގަވާއިދުން ސާފުކޮށްދިނުން.
01.00 ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނަށް ކުއްލި ގޮތުގައި ދިމާވާ ނުރައްކާތެރި ޙާދިސާތަކާއި ޞިއްޙީ މައްސަލަތަކުން
ރައްކާތެރިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ އަދަދަށް އޮފިސަރުން ނެތުމަކީ މީހުންގެ ފުރާނަ ގެއްލޭފަދަ ޙާލަތްތައް މެދުވެރިވާ ކަމަކަށް ވާތީ ،
ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް 'ބޭސިކް ލައިފް ސަޕޯރޓް' ދަސްކޮށްދިނުމަކީ، ގޮޅިތަކުގައި ތިބޭއިރު
ކަމެއް ދިމާވާ ޙާލަތެއްގައި އެކަކު އަނެކަކަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މަގުފަހިވާނެ ކަމަކަށް ވާނެތީ، މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 1 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސާރވިސް، މޯލްޑިވިއަން ރެޑް ކްރެސެންޓްގެ އެހީތެރިކަމާއި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 169

އެކު ޖަލުގައިތިބި އެންމެހައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް "ބޭސިކް ލައިފް ސަޕޯރޓް" ކޯހެއް ބޭއްވުމަށްޓަކައި ތާވަލެއް ހަދާ އެ
ތާވަލާއި އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަމުން ގެންދިޔުން.
01.09 ޖަލުތަކުގައި ގައިދީންނަށާއި އޮފިސަރުން ކެއުމަށް ގެންދާ ތަކެއްޗަކީ މިރިޕޯޓުގެ މެޑިކަލް ރެކޮމެންޑޭޝަންގެ ބައިގައި
ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ތައްޔާރުކުރެވޭ ތަކެއްޗަށް ހެދުމުގެ އިތުރުން މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުންނަށް ކާބޯތަކެތި ފޯރުކޮށް ދިނުމުގެ ކުރިން ކާބޯތަކެތީގެ ފެންވަރާއި، ކާބޯތަކެތި ލިބޭ މިންވަރާއި، އަދި ފޯރުކޮށް
ދެވޭ ގޮތާއި، ސާފުތާހިރުކަމާއި ތާޒާކަން ހުރި މިންވަރު ބެލުމަކީ ޖަލުގައި ތިބޭ މެޑިކަލް އޮފިސަރުންގެ ޒިންމާއެއްގެ ގޮތުގައި
ކަނޑައަޅައި މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސާރވިސް އިން
އެކަން ކަށަވަރުކުރުން.
1.2 އަޚްލާގީ ފިޔަވަޅު އެޅުމާއި އަދަބު ދިނުން
1.2.0 މާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުނަށް ޖަލު ކުށްތަކަކީ ކޮބައި ކަމާއި، ޖަލު ކުށެއް ކުރުމުން އެމީހަކާއި މެދު
ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ނިޒާމް ހިނގަމުންދާގޮތަށް އަހުލުވެރި ކުރެވިފައި ނުވާކަމާއި، އެފަދަ ލިޔުމުގެ ކޮޕީ އެއް ޤައިދީންނަށް
ފެންނަ ތަކެއްގައި ބެހެއްޓުމަށް ޤާނޫނު ލާޒިމްކޮށްފައި ވީ ނަމަވެސް މިގޮތަށް މިޖަލުގައި ޢަމަލުކުރެވެމުން ނުދާކަމަށް
ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މުވައްޒަފުންނާއި ކުރި
އިންޓަވިއުތަކުން ޖަލު ކުށްތަކާއި އެނިޒާމް ހިނގާ ގޮތް މުވައްޒަފުންނަށް ފުރިހަމައަށް އެނގިފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަވިކަމާއި، ނަމަވެސް މާލެޖަލަށް ޚާއްޞަ ކުރެވިގެން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޖަލުކުށެއް ކުރުމުން ޢަމަލުކުރާނެ
ގޮތުގެ ޕްރޮސީޖަރއެއް ހެދިފައިވާކަން ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ކޮމިޝަނާއި ހިއްސާކުރި ލިޔުންތަކުގެ ތެރޭގައި
ހިމެނެއެވެ. އެހެންކަމުން މާލެ ޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޖަލުކުށެއް ކުރުމުން ޢަމަލުކުރާ ގޮތުގެ ފުރިހަމަ
މަޢުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައި ނުވެއެވެ.
ޑިސިޕްލިނަރީ ފިޔަވަޅުގެ ނަމުގައި ޤައިދީންގެ ގައިގާ ބައެއް އޮފިސަރުން ތަޅާ އަނިޔާކުރާކަމާއި 9102 ވަނަ އަހަރުގެ
ފެބްރުވަރީ މަހުގެތެރޭގައި ހޯމް މިނިސްޓަރގެ ވާހަކަފުޅުގައި ޖަލުތަކުގެ އެކަކު ކުރާ ކަމަކުން ގިނަ ބަޔަކަށް އަދަބު
ނުދެވޭނޭކަމަށް ވިދާޅުވިނަމަވެސް އޭގެފަހުގެ ތާރީޚެއްގައި އެނެކްސް 0 ގައި ހުރި މީހަކު ކުރި ކުށަކާއި ގުޅިގެން އެތަނުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 170

ތިބި ބަންދުމީހުން ގޮޅިން ބޭރަށް ނުނިކުމެވޭގޮތަށް ބަންދުކޮށްފައި ބޭތިއްބިކަމުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުންގެ ފަރާތުން
މައުލޫމާތު ލިބިފައި ވެއެވެ. އަދި ޖަލުކުށްތަކާއި ގުޅިގެން އަދަބު ދޭއިރު ޤައިދީންނަށް ލިބިދޭ އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކާއި،
އިނާޔަތްތައް އެއްކޮށް ކަނޑާލާ ކަމުގެ މައުލޫމާތު ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައި ވެއެވެ.
1.2.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި އަޚްލާގީ މައްސަލައެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ ޢަމަލުކުރަނީ ފުލުހުންގެ އާންމު ގަވާއިދުގައި ވާގޮތުގެމަތިން
ކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަކީ ވަގުތީގޮތުން މީހުން ބަންދުކުރާ ތަނަކަށްވުމުން މިތަނުގައި އެފަދަ ފިޔަވަޅެއް
އަޅަން ޖެހިފައިނުވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.2.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ޤައިދީއަކު އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ކުށެއްކޮށްފިނަމަ ނުވަތަ ގަވާއިދާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެވަގުތެއްގައި ހުންނަ
ޑިއުޓީ އޮފިސަރު ހާދިސާ ރިޕޯޓެއް ތައްޔާރުކުރުމަށްފަހު އެހާދިސާ ރިޕޯޓާއެކު، ވަގުތުން އެމީހަކު މާފުށީ ޖަލަށް ނުވަތަ
އެމީހަކު ކުރިން ހުރި ޖަލަކަށް ފޮނުވައިލެވޭކަމަށާއި، އަދި އޭނާ ޖަލުގައި ކުރި ކުށާއި ގުޅިގެން މައްސަލަ ބަލައި
އޭނާއާއިމެދު ފިޔަވަޅުއެޅުމަށް ނިންމާނީ އެމީހާ ފޮނުވާލެވޭ ޖަލަކުން ކަމަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މި މަރުކަޒުގައި ޖަލުކުއްތަށްކަމަށް ކަނޑައެޅޭ ކަންކަމާއި، އަޚްލާޤީ ފިޔަވަޅުއެޅޭނެ ގޮތުގެ ނިޒާމަށް ޤައިދީން އަހުލުވެރި ވެފައި
ނެތެއްކަމާއި، އެފަދަ ލިޔުމެއްގެ ކޮޕީ އެއް ޤައިދީންނަށް ފެންނަ ތަނެއްގައި ބަހައްޓަން ޤާނޫނު ލާޒިމްކޮށްފައިވީ ނަމަވެސް
މިގޮތަށް އަމަލުކުރެވިފައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި ޤައިދީންނަށް ފެންނަ ގޮތަށް ބެހެއްޓިފައި ހުރީ
ސްޕެޝަލް ޕްރޮޓެކްޝަން ދޭންޖެހޭ ޤައިދީންގެ އުސޫލާއި، އަދި އިންޒާރެއްގެ ގޮތުގައި ހަރުކަށި އިބާރާތް ބޭނުންކުރެވިފައިވާ
އެންގުމެއް ޓީވީ ބެލުމަށް ބޭނުންކު ރާ ފެންޑާގައި ހަރުކުރެވިފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ
ކުދިކުދި ކަންކަމުގައި ޑިއުޓީ އޮފިސަރުން ޤައިދީނަށް ބިރުދައްކާ ކަމަށާއި، އެންމެ އާއްމުކޮށް ދައްކާ ބިރަކީ ތަނުގެ މަސްލަހަތު
ގެއްލޭކަމަށް ބުނެ ޤައިދީން މިމަރުކަޒުން އެހެން ޖަލަކަށް ބަދަލުކުރާނެ ކަމުގެ އިންޒާރުދިނުންކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި އުސޫލުން ބޭރުން ޤާއިދީން ލައްވާ މަސައްކަތް ކުރުވަން އުޅޭކަމަށާއި، މިފަދަ
ހާލަތްތަކުގައި ދެކޮޅުހަދައިފިނަމަ ޤައިދީން ތަނުން ފޮނުވާލެވިދާނެކަމުގެ އިންޒާރުދޭކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 171

1.2.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި އަޚްލާޤީ މައްސަލަ ދިމާވާ މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރަނީ ފުލުހުންގެ އާންމު ގަވާއިދާ
އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންކަމަށް ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގެ އިސްވެރިން މައުލޫމާތު ދިން ނަމަވެސް، މި ޕޮލިސް
ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުމީހެއްގެ ފަރާތުން އަޚްލާޤީ މައްސަލަތައް ދިމާވެއްޖެނަމަ، ބަންދަށް ގެނައުމަށްފަހު ނިދުމަށްޓަކައި
ހަވާލުކުރެވޭ ކުނާ، ބާލީސް، ތުވާލި ފަދަ އަސާސީ ބޭނުންތައް ފުއްދުމަށް ބޭނުންކުރާ ތަކެތި އެމީހަކުގެ އަތުން އަތުލާކަމަށް
ބަންދުމީހުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިކަން ލިޔެކިޔުމުން ފެންނަށް ނެތްނަމަވެސް، ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މިސްޓޭޝަނަށް
ޒިޔާރަތްކުރި ވަގުތު އަޚްލާޤީ މައްސަލަތަކާއި ގުޅިގެން، ނިދުމަށް ބޭނުންކުރާ ތަކެތި އަދި ބުއިމަށް ދެވިފައި ހުންނަ ފެންފުޅި
އަތުލެވިފައި ތިބި ބަންދުމީހުން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައި ވެއެވެ. އަދި ބައެއް އޮފިސަރުން ބަންދުމީހުންނަށް ޖިސްމާނީ
އަނިޔާކުރާކަމަށް ބައެއް ބަންދުމީހުން މައުލޫމަތުދީފައިވެއެވެ.
1.2.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މިޖަލުގައި ޤައިދީއެއްގެ ފަރާތުން އަޚްލާގީ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ޖަލުގެ ގައިވާއިދާ ޚިލާފްވީކަމަށް ބެލެވިއްޖެނަމަ އަޚްލާގީ
ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުގައި އާއިލީ ބައްދަލުވުންތަކާއި ފޯނުކޯލު ކެންސަލްކުރާކަމާއި ބައެއް އޮފިސަރުން ޤައިދީން މާފުށީ ޖަލަށް
ބަދަލުކުރެވޭނެކަމުގެ އިންޒާރު ދޭކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
އަދި އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނާއި ޚިލާފްވެގެން މިޖަލުގައި ބަންދު ކުރެވިފައި ތިބި ބިދޭސީން ޖަލުގެ ޤަވާއިދާއި ޚިލާފްވެއްޖެ
ނަމަ އެމީހުން އެކަހެރިކުރުމަށްޓަކައި ޚާއްސަކޮށްފައި ހުންނަ ގޮޅިއަށް ބަދަލުކުރާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.2.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި އަޚްލާޤީ މައްސަލަ ދިމާވާ މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރަނީ ފުލުހުންގެ އާންމު ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ
މަތިންކަމަށާއި މިގޮތުން އަޚްލާޤީ މައްސަލަތައް ދިމާވާ މީހުންގެ ބައެއް އިނާޔަތް ކަނޑާލެވޭކަމަށާއި، އޭގެތެރޭގައި
ވެލްފެއަރއަށް ގޮޅިން ބޭރަށް ނެރުމާއި، ހިނގާ ކަސްރަތަށް ނެރުންފަދަ ކަންތައްތައް ކެންސަލް ކުރާކަމަށާއި އަދި ކުރާ
ކުށެއްގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލައި، ގޮޅި ބަދަލުކުރާކަމަށްވެސް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 172

1.2.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
ކުޅުދުއްފުށީ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި އަޚްލާގީ މައްސަލަ ދިމާވާ މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރަނީ ފުލުހުންގެ އާންމު ގަވާއިދާ
އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންކަމަށާއި އެގޮތުން އަޚްލާގީ މައްސަލަތައް ދިމާވާ މީހުންގެ ބައެއް އިނާޔަތްތައް ކަނޑާލެވޭކަމަށާއި،
އޭގެ ތެރޭގައި އާއިލީ ބައްދަލުވުންތައް ކަނޑާލުމާއި، ވަކިމުއްދަތަކަށް ފޯނުކޯލް ދިނުން މެދުކަނޑާލާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.2.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި އަޚްލާގީ މައްސަލަ ދިމާވާ މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރަނީ ފުލުހުންގެ އާންމު ގަވާއިދާ
އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންކަމަށާއި އެގޮތުން އަޚްލާގީ މައްސަލަތައް ދިމާވާ މީހުންގެ ބައެއް އިނާޔަތްތައް
ކަނޑާލެވޭކަމަށާއި،އާއިލީ ބައްދަލުވުންތައް ކަނޑާލެވޭކަމަށާއި، އޭގެ ތެރޭގައި އާއިލީ ބައްދަލުވުންތައް ކަނޑާލުމާއި،
ވަކިމުއްދަތަކަށް ފޯނުކޯލް ދިނުން މެދުކަނޑާލާކަމުގައި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.2.2 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލުގައި އަޚްލާގީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި ހަރުކަށި އުޞޫލުތަކެއް ގެންގުޅޭކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އެގޮތުން މަހެއްގެ
މައްޗަށް ފަރުޟު 0 ނަމާދު އަޅައިފިނަމަ އަދި ޝައްވާލް މަހުގެ 0 ރޯދަ ނުހިފާ ދޫކޮށްލައިފިނަމަ އެމީހެއް އަލުން
އަނބުރާ މާފުށީ ޖަލަށް ބަދަލުކުރާކަމަށް ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމަތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިތަނުގައިވެސް
އަދަބު ދިނުމުގެ ގޮތުން އަޅާ ފިޔަވަޅަކީ މާފުށީ ޖަލަށް ބަދަލުކުރުން ކަމަށާއި، އޭރު އެޤައިދީއަކީ ވަޒީފާ އަދާކުރާ މީހެއް
ނަމަވެސް ވަޒީފާ ގެއްލޭ ކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންފާހަގަ ކޮށްފައިވެއެވެ.
1.2.01 މާފުށި ޖަލު
މިޖަލުގައި، ޖަލުގެ އަމަންއަމާންކަމާއި މަސްލަޙަތު ދެމެހެއްޓުމާއި، ޖަލުގައި ކުށެއް ނުކޮށް ރަނގަޅަށް ތިބޭ ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުންނަށް، ކުށްކުރާ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ލިބިދާނެ އުނދަގުލަކާއި ގެއްލުމަކުން
ސަލާމަތްކޮށްދިނުމުގެ މަޤްސަދުގައި، ޖަލުގައި ހަދާފައިވާ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ކުރާ ކުށްތައް
ބަލައި، އެމީހުންގެ މައްޗަށް އަޅާނެ ފިޔަވަޅު ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި މިނިވަން ކަމާއެކު މައްސަލަ ބެލޭނެ އިންޓަރނަލް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 173

ޑިސިޕްލިނަރީ ނިޒާމެއް ކަނޑައެޅުމަށް ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނުގެ 01 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤްސަދު
ޙާޞިލްވާގޮތަށް، ޖަލުތަކުގައި އަމަލު ކުރެވެމުން ނުދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޖަލުތަކުގައި ތިބި އާ ބާދީގެ ގިނަ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުނަށް 'ޖަލު ކުށް' ކަމަށް ކަނޑައަޅާ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބައިކަމާއި،
ޖަލު ކުށެއް ކުރުމުން އެމީހަކާ މެދު އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ނިޒާމް ހިނގަމުން ދާގޮތަށް އަހުލުވެރި ކުރެވިފައި ނުވާކަން ފާހަގަ
ކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން ޖަލުގެ އާބާދީގެ ބޮޑުބަޔަކީ ޖަލުކުށްތައް ކުރުމުގެ ސަބަބުން އާއްމުގޮތެއްގައި އަދަބެއްގެ
ގޮތުން އެތައް ދުވަހަކަށް އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކުން މަޙްރޫމް ކުރެވިފައި ތިބި ބައެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
9103 ވަނައަހަރުގެ ނޮވެމްބަރު މަހުން ފެށިގެން ޖަލަށް އަލަށްގެނެވޭ ކޮންމެ ޤައިދީއަކުވެސް ޖަލަށް ތައާރަފްކޮށް ޖަލުގެ
މާހައުލަށް އަހުލުވެރި ކުރުމުގެ މަޤްސަދުގައި އެމީހުންނަށް ހިންގޭ އޮރިއެންޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްގައި، ޖަލުގައި ކުރުން
މަނާކަންތައްތައް ކިޔައިދިން ނަމަވެސް، ކުށަށް އަދަބު ދިނުމުގެ ނިޒާމް ހިނގާ ގޮތަށް އަހުލުވެރި ކުރުމުގެ ބައި ހިމެނިފައި
ނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޖަލުކުށެއް ކުރުމުން އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޕްރޮސީޖަރ އަވަސްއަވަހަށް ބަދަލުކުރެވޭކަމާއި، އެއް
ތާރީޚެއްގައެއް މިކަމާގުޅިގެން 9 ޕްރޮސީޖަރ އެއް ތައްޔާރުކޮށްފައި ވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިކަމަކީ ޤައިދީންނާ ސީދާގޮތުން ގުޅުންހުރި ކަމަކަށްވާއިރު މި އުސޫލުތައް ޤައިދީންނަށް ފެންނާނެހެން ޖަލުގައި ބަހައްޓާފައި
ނުހުންނަކާމާއި، މިކަމަށް މުވައްޒަފުންވެސް އަހުލުވެރި ނޫންކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޖަލުކުށެއް ކުރުމުން އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޕްރޮސީޖަރ ގައި ޖަލުކުށްތައް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ކަންކަމުގެ އިތުރުން، އެހެން ގި ނަ ކަންތައްތައް ހިމަނައިގެން އޮރިއެންޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްގައި ޖަލުކުށްތަކުގެ ގޮތުގައި
ނުވަތަ ޖަލުގައި ކުރުން މަނާ ކަންކަމުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހައްޤު ހޯދަން ކުރެވޭ މަސައްކަތަކީ ޖަލުކުށެއް ކަމުގައި ބަޔާންކޮށް ހައްޤު ހޯދުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމުން އަދަބު ދެވޭކަމަށް
އޮތުމުން ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުން ޤައިދީންނަށް ކަށަވަރު ކޮށްދީފައިވާ ހައްޤުތައް ހޯދުމަށް ހުރަސްއެޅޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީއަކު ނުވަތަ ބަންދުމީހަކު ޖަލު ކުށެއް ކުރުމުން އެ ހާދިސާއަކާ ގުޅޭ ރިޕޯޓާއި އެނޫންވެސް ލިޔެކިޔުންތައް ޖަލު
އޮފިސަރު ފުރިހަމަ ކުރުމަށްފަހު 91 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޝަން ސެކްޝަނަށް ހުށަހެޅުމުން، ޤައިދީ ނުވަތަ
ބަންދުމީހާއަށް އޭނާ ޖަލުކުށެއް ކުރިކަން އަންގާ ލިޔުމާއެކު، ޖަލުކުށްތަކާގުޅިގެން މަޢާފަށް އެދޭ ފޯމެއް، ޒޯން
ސުޕަވައިޒަރާއި ހަވާލުކޮށް، އެކަމާ ގުޅިގެން ޤައިދީ މާފަށް އެދުމަށް ފުރުސަތު ދީ އޭނާ ލައްވައި ލިޔުމުގައި ސޮއިކުރުމަށްފަހު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 174

ގެނައުމުން، 13 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ޤައިދީގެ ކުށުގެ ރެކޯޑު ހިމެނޭގޮތަށް މައްސަލަ ބަލައި ތަޙްޤީޤްކުރާ ކޮމިޓީއަށް
ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާކަމަށާއި، މަ އްސަލަ ބަލާ ކޮމިޓީއިން އެމައްސަލައެއް ބަލައި ނިންމުމަށްފަހު، އެމައްސަލައެއްގައި
ޢަމަލުކުރުމަށް ކޮމިޓީއިން ލަފާދޭގޮތް ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންސްއަށް ހުށަހެޅުމުން، މައްސަލައިގައި ޤައިދީއާމެދު
ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތް ކަނޑައަޅާނީ ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން ސް ކަމަށް، ޕްރޮސިކިއުޝަން ސެކްޝަނުގެ މުވައްޒަފުން
މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނު ނަމްބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)އާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2015/R-135
)ޤައިދީންނާއި ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ މީހުންނާއި ކޯޓް އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީހުން
ކުރާ ކުށްތައް ބަލައި، އެމީހުންގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާ ކުށްތަކާމެދު އަޅާނެ ފިޔަވަޅުތައް ބަޔާންކުރާ އިންޓާރނަލް
ޑިސިޕްލިނަރީ ގަވާއިދު(ގައި ޤައިދީއަކު ނުވަތަ ބަންދުމީހަކު ޖަލު ކުށެއް ކުރުމުން، ޤައިދީއަކު ނުވަތަ ބަންދުމީހަކު
ކޮށްފައިވާ ޖަލު ކުށެއް ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި އެމީހަކަށް ދިފާޢުގައި ވާހަކަ ދެއްކުމަށާއި ހެކި ހުށަހެޅުމަށް
ފުރުޞަތު ދޭންވާނެ ކަމަށާއި، އަދި މައްސަލަ ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގައި އެކަމާ ގުޅުންހުރި އެންމެހައި ފަރާތްތަކާ ސުވާލުކޮށް
ނަގަންޖެހޭ ބަޔާންތައް ނަގަންވާނެ ކަމަށް ބުނެފައި ވީނަމަވެސް މިފުރުސަތު ޤައިދީންނަށް ނުދޭކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ވަކި ގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ބުނެފައިވާ ކަންތައްތައް އެމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ނުކުރެވޭކަމާއި،
މިނިޒާމުގެ ތެރޭގައި އެކި ނިންމުންތައް ނިންމާ، އަދި އެކަންތައްތައް ޤައިދީންނަށް އަންގާ ބައެއް ފޯމުތަކުގައި ތާރީޚު
ހިމަނާފައި ނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މައްސަލަ ތަޙްޤީޤް ކުރުމަށްފަހު އެމީހަކު ކުރި ކުށުގެ ކުޑަބޮޑު މިނަށާއި ކުށުގެ ބާވަތަށާއި ޙާލަތްތަކަށް ބަލައި، ކޮމިޓީއިން
1 ގޮތަކަށް ގޮތް ނިންމާކަމަށާއި، އެއީ ނަސޭހަތް ދިނުން، އުޅުން އިޞްލާޙްކުރުމަށް އިތުރު ފުރުސަތެއް ދިނުން، ސަލާމަތީ
ގިންތި ރިވިއުކުރުމަށް ނިންމުން އަދި މައްސަލަ ޑިސިޕްލިނަރީ ބޯޑަށް ފޮނުވުމަށް ނިންމުން ހިމެނެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 175

ޤައިދީއަކު ނުވަތަ ބަންދުމީހަކު ކުރި ކުށުގެ ކުޑަބޮޑު މިނަށާއި ކުށުގެ ބާވަތަށާއި ޙާލަތްތަކަށް ބަލައި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ
މީހާގެ މައްސަލަ ޑިސިޕްލިނަރީ ބޯޑަށް ފޮނުވާކަމަށާއި، 9103 ޖޫން 01 އިން ފެށިގެން މިނިޒާމަށް ޢަމަލުކުރަމުން
ދާކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް އަދި މިއަދާ ހަމައަށް ޑިސިޕްލިނަރީ ބޯޑަށް ފޮނުވި އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ގޮތެއް
ނިންމައި، އެފަދަ ލިއުމެއް ލިބިފައި ނުވާކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޝަން ސެކްޝަނުގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު
ދީފައިވެއެވެ.
9103 ޖޫން 01 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ޖަލުކުށް ކުރާ ޤައިދީންގެ އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި، އިނާޔަތްތައް ކަނޑައި ނުލާ
ކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް ކުރިން ހުރި ޔުނިޓް ނޫން އެހެން ޔުނިޓަކަށް މީހާ ބަދަލުކުރާ ކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޝަން
ސެކްޝަނުގެ މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީއަކު ނުވަތަ ބަންދުމީހަކު ކުރި ކުށުގެ ކުޑަބޮޑު މިނަށް ބަލައި، ޖަލުގެ މަޞްލަޙަތު ހިފެހެއްޓު މަށްޓަކައި، އެ މީހެއްގެ
މައްސަލަ ނިމެންދެން، އޭނާ ބަންދުކޮށްފައި ހުރިތަން ނޫން އެހެންތަނަކަށް ބަދަލުކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު ޑައިރެކްޓަރ އޮފް
ޕްރިޒަންއަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް ނަމަވެސް، މިހާރު ޖަލުގައި ޢަމަލުކުރާ އުސޫލަކީ ޤައިދީއަކު
ކުށެއް ކުރާ ވަގުތުން ފެށިގެން އެމީހަކު ޖަލުގެ ޔުނިޓް 0 ('ގަޅިފަޅި')އަށް ބަދަލުކުރާ ކަމަށާއި، އެޔުނިޓަށް ދިއުމަށްފަހު
އެމީހަކު އަނބުރާ އެހެން ޔުނިޓަކަށް ދިއުމަކީ ވަރަށް އުނދަގޫ، އަދި ވަރަށް މަދުން ނޫނީ ނުވާ ކަމެއްކަމަށް ޤައިދީންގެ
ފަރާތުންނާއި ޕްރޮސިކިއުޝަން ސެކްޝަނުގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
އިންޓަރނަލް ޑިސިޕްލިނަރީ ބޯޑުގެ މަސައްކަތް ހިނގަމުން ދަނީ މާލޭގައި ހުންނަ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ
ހެޑް އޮފީހުގައި ކަމަށްވާތީ، މި އޯޑިޓަށް ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށްޓަކައި 9 ދުވަހެ އްގެ މަތިން މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ހެޑްއޮފީހަށް ކުރި ޒިޔާރަތުގައި، ތުހުމަތު ކުރެވޭ ކުށުގެ ޢަމަލު ހިންގާތާ ގިނަވެގެން 01
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޑިސިޕްލިނަރީ އަޑުއެހުން ބާއްވައި، އެމައްސަލަ ނިންމަންވާނެ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ
ޤާނޫނުގައި ބުނެފައިވީ ނަމަވެސް، ޤާނޫނު ވުޖޫދަށް އައުމަށްފަހު ވޭތުވެ ދިޔަ 0 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޑިސިޕްލިނަރީ
ބޯޑަށް ފޮނުވި އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ގޮތެއް ނިންމައި، އެފަދަ ލިއުމެއް ލިބިފައި ނުވާކަމަށް، ޖަލުތަކުން މައުލޫމާތު
ދީފައި ވާތީ، ބޯޑަށް ހުށަހެޅޭ މައް ސަލަތައް ކުރިއަށް ނުދާ ސަބަބު ސާފުކުރުމަށާއި، ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާ ގޮތް ސާފުކުރުމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 176

ކޮމިޝަނުން ކުރި މަސައްކަތުގައި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ އެއްބާރުލުން ފުރިހަމައަށް ލިބިފައި ނުވާކަން
ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކުރަމެވެ.
މާފުށި ޖަލުގެ އަންހެނުން ތިބޭ ޔުނިޓްގައި ޤައިދީއަކު ނުވަތަ ބަންދުމީހަކު ކުރި ކުށުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބެލުމަކާނުލައި ޖަލުގެ
މަޞްލަޙަތު ހިފެހެއްޓުމަށްޓަކައި ކަމަށްބުނެ، އެމީހަކު ވަގުތުން އެކަހެރި ގޮޅިއަކަށް ބަދަލުކުރާ ކަމަށާއި، އެމީހެއްގެ
މައްސަލަ ނިމެންދެން، އެތަނުގައި ބަހައްޓާ ކަމަށާއި، އެކަހެރިކޮށް ގޮޅިއަކަށް ލައިފިނަމަ ގިނަފަހަރު 9 މަސްދުވަސް
ވަންދެން އެގޮތަށް ބަހައްޓާކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި އަންހެނުން ބަންދުކުރާ ޔުނިޓްތަކުގައި އަދަބެއްގެ ގޮތުން
ދަތް އުނގުޅާ ބުރުހާއި ބޭސް އަތުލައި، ގިނަ ދުވަސް ވަންދެން އެތަކެތި އަނބުރާ ނުދީ ބަހައްޓާކަމުގެ މައުލޫމާތު
ގައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބިފައި ވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. ޖަލުތަކުގައި ދޭ އަދަބެއްގެ ގޮތުން މީހުން އެކަހެރިކޮށް ބަންދުކޮށްފައި ބޭތިއްބުމަކީ މިހާރުވެސް ކުރަމުންދާ
ކަމެއްކަން ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވުމާއި، އަދި މިއީ މަންޑޭލާ ރޫލްސްއާއި ކޮންވެންޝަން
އަގެއިންސްޓް ޓޯޗަރ އާ މުޅިން ޚިލާފު ކަމެއް ކަމަށް ވާތީ، އެއްވެސް ޙާލަތެއްގައި އެހެން މީހުންނާ ގުޅުން
ކެނޑޭގޮތަށް އެކަހެރިކޮށް މީހަކު ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މިރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އާއި ޙިއްޞާކުރާތާ 1 ދުވަހުގެތެރޭގައި އެކަން ލިޔުމަކުން ހުރިހާ ޖަލުތަކަށް
އެންގުމަށްފަހު އެކަށް ކަށަވަރުކުރުން.
9. ޤައިދީ ނުވަތަ ބަންދުމީހަކާއި މެދު ފިޔަވަޅެއް ނުވަތަ އަދަބެއް ދޭނަމަ، އެކަން ޑިސިޕްލިނަރީ ބޯޑަށް ހުށަހަޅާ
ބޯޑުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިން މެނުވީ އަދަބު ނުދިނުމަށް ނިންމާ، މިރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސް އަށާއި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އަށް ހިއްސާކުރާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި
ފިޔަވަޅު އެޅުމުގާ ޢަމަލުކުރާނެ އުސޫލެއް ޤާއިމުކުރުމާއި، ޑިސިޕްލިނަރީ ބޯޑެއް އެކުލަވާލުމާއި އެކު، ކަނޑައެ ޅޭ
އުސޫލާއި އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 177

1.01 ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރި ކުރުމުގެ އުޞޫލުތައް
1.01.0 މާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގެ ޤައިދީން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރު ކަމަށާއި، އަދި އެހެނިހެން
ސާމާނު އީ.އެސް.ޖީ ގައި ހުންނަކަމުގެ މައުލޫމާތު ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވެއެވެ. ޕެޕަރ ސްޕްރޭ އަކީ
މުގުރަށްވުރެ މީހާއަށް ލިބޭ އަނިޔާ ކުޑަ އެއްޗަކަށް ވުމުން އެއީ ޖަލުގައި ބޭނުންކުރުމަށް މުހިއްމު އެއްޗެއް ކަމަށް ޖަލުގެ
ސެކިއުރިޓީ ބަލަހައްޓާ އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން ވަނީ މަޢުލޫމާތު ލިބިފައެވެ. އަދި މިޖަލުގެ ބައެއް ޑިއުޓީ އޮފިސަރުން
ޤައިދީންނަށް އަނިޔާވާގޮތަށް ގައިގައި އަތްލާ، ތަޅާ ހަދާކަމަށް ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ.
1.01.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ޤައިދީން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރާއި ޕެޕަރ ސްޕްރޭ
ކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައި ވެއެވެ.
1.01.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ޤައިދީން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރަން ހުންނަ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރު ކަމަށާއި
ނަމަވެސް މި ޖަލުގައި މިބާރުތައް ބޭނުންކުރަން ޖެހޭ ފަދަ އެއްވެސް ޙާލަތެއް ނާންނަކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މުވައްޒަފުންގެ
މައުލޫމާތު ލިބިފައި ވެއެވެ.
1.01.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުމީހުން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރާއި ޕެޕަރ
ސްޕްރޭ ކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ބައެއް ފަހަރު ފުލުހުން އަނިޔާކުރާކަމަށާއި، ސްޓޭޝަންގައި
މަސައްކަތްކުރާ އެސް.އޯ ފުލުހުން ހިތްހަމަނުޖެހޭ ގޮތަކަށް ބަންދުމީހުން އެއްޗެއް ބުނެފިނަމަ އެމީހުން ބަންދުކޮށްފައިތިބި
ގޮޅީގެ ތެރެއަށް އެސް.އޯ ފުލުހުން ވަދެ، އެމީހުންގެ ގައިގައި ބޫޓުން ތަޅާ އަނިޔާކުރާކަމަށް މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި
ބަންދުކޮށްފައި ތިބިމީހުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި މިތަނުގައި ފުލުހުން ބަންދުމީހުންގަޔަށް ޕެޕަރ ސްޕްރޭ ޖަހާ
ކަމަށާއި އަދި ކްރޮސްބިޑި އަޅުވާކަމަށް ބައެއް ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 178

1.01.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގެ ގައިދީން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރު ކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައި ވެއެވެ.
1.01.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުމީހުން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރާއި ޕެޕަރ
ސްޕްރޭ ކަމަށާއި، މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މީހުން މައިތިރިކުރުމަށް ބާރުގެ ބޭނުން ނުކުރާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުންނާއި
ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މީހުން ހައްޔަރުކުރާ ވަގުތު ފުލުހުން އަނިޔާކުރާކަމަށް
ބަންދުމީހުން މައުލޫމާތު ދީފައި ވެއެވެ. އަދި މިގޮތަށް ފުލުހުންގެފަރާތުން އަނިޔާ ލިބިފައިވާ މީހަކު ކޮމިޝަނުން މި
ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޒިޔާރަތްކުރި ވަގުތު މިތަނުގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުރި ފާހަގަކުރެވިފައި ވެއެވެ.
1.01.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ޖަލުގެ ގައިދީން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރު ކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި މި ސްޓޭޝަނުގައި އައި.އޯ އޮފިސަރުން ތަހުޤީޤުގެ ބޭނުމުގައި މީހުން ގައިގައި
ތަޅާ އަނިޔާ ކޮށް، ކްރޮސް ބިޑި އަޅުވާކަމަށާއި، ޕެޕަރ ސްޕްރޭ ޖަހާއިރު މޫނުގެ އިތުރުން ބޮކްސާ އެތެރެއަށް ވެސް ޕެޕަރ
ސްޕްރޭ ޖަހާކަމަށް ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މި ސްޓޭޝަނަށް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރި ދުވަހު މިސްޓޭޝަނުގެ 1 ނަމްބަރު ގޮޅީގައި އޮތް ބަންދު މީހަކަށް ފުލުހުން
އަނިޔާކޮށްފައިވާކަމާއި، މީނާ ރޭގަނޑު ގޮޅިން ބޭރަށް ނެރެގެން ގެންދިޔަގޮތަށް ފަތިސް ވަންދެން އަނިޔާކުރިކަމަށް މިމީހާ
ކަމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެ އެވެ. އަދި އަނިޔާކުރުމަށްފަހު ކްރޮސް ބިޑި އަޅުވާފައި ހުރިކަމުގެ ނިޝާންތައް އޭނާގެ
ދެއަތާއި ވާތު ފައިގައި ފެންނަންހުރިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި އަނިޔާތަކުގެ ސަބަބުން
ތަދުވާތީ އޭނާއަށް ނިދަން އުނދަގޫވާކަމުގެ ޝަކުވާ ކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އޭނާގެ ކަނައަތުގައި އަޅުވާފައިހުރި ބިޑި ޖެހިފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 179

ހިސާބުން ހަންގޮސް ފާރުވެފައި ހުރިކަން ކަމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި އޭނާ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް އެދޭތާ 1
ދުވަސް ވެފައި ވީއިރުވެސް ފުލުހުން އޭނާ ޑޮކްޓަރާ ހަމައަށް ގެންގޮސްފައި ނުވާކަމުގެ މައުލޫމާތު އެ ޖަލުގައިތިބި ބައެއް
އެހެންމީހުންގެފަރާތުން ވެސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައި ވާއިރު އޭނާއަށް އަނިޔާ ކުރިކަމުގެ ތުހުމަތު ރައްދުވަނީ އޭނާ
ބުނިގޮތުގައި ތަހުގީގުކުރަން ވަން 1 ފުލުހަކަށެވެ.
1.01.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ތަނުގައި، ގައިދީން ހިފެހެއްޓުމާއި މައިތިރިކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ބާރުތަކަކީ އަތުބިޑިއާއި މުގުރާއި ޕެޕަރ ސްޕްރޭ ކަމަށް
ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައި ވެއެވެ. އަދި ލ. ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތްކުރާ ދެ ފުލުހަކު
އާއްމުގޮތެއްގައި ބަންދުމީހުންގެ ގައިގާ ތަޅާ، އަނިޔާކުރާކަމުގެ މައުލޫމާތު އެކި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް
ލިބިފައި ވެއެވެ.
1.01.2 އައްސޭރި ޖަލު
މިތަނުގައި ތިބެނީ އަޙްލާގީ ގޮތުން ރަނގަޅު އަދި ސަލާމަތީ ގިންތީގެ ދަށް ޤައިދީންކަމާއި، މިޖަލުގައި ޤައިދީން ހިފަހައްޓާ
މައިތިރިކުރަން ނުޖެހޭ ކަމަށާއި ނަމަވެސް، ހިފަހައްޓާ މައިތިރި ކުރަން ބޭނުން ކުރާނެ ބިޑި އަދި މުގުރު ހުންނަކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި އެއްވެސް ޤައިދީއެއްގެ އަޚްލާޤީ މައްސަލައެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ މާފުށީ ޖަލަށް
ފޮނުވާލާނެކަން އަންގާފައިވާކަމަށާއި، ކުދިކުދި ކަންކަމުގައިވެސް މާފުށީ ޖަލަށް ފޮނުވާލާގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިވާތީ ޤައިދީން
ހިފަހައްޓާ މައިތިރި ކުރަންޖެހޭ ޙާލަތްތައް ދިމާވަމުން ނުދާކަމުގައި މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.01.01 މާފުށީ ޖަލު
މިޖަލުގައި ހިފަހައްޓާ މަތިރިކުރުމަށް ބޭނުން ކުރަނީ ބިޑި އާއި މުގުރު ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާއިރު، ބަންދު
ކޮށްފައި ހުރި މީހަކު ނުވަތަ ޤައިދީއަކު އަމުރަން ނުކިޔަމަންތެރިވެގެން ހިފަހައްޓަންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި އޮފިސަރުން
އެމީހަކު ހިފަހައްޓާ ބިޑި އަޅުވާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި މިޖަލުގައި އެމަޖަންސީ ސަޕޯޓް
ގްރޫޕް (އީ.އެސް.ޖީ) ހަރަކާތްތެރިވާކަމަށާއި އެއްވެސް ޤައިދީއެއް ނުވަތަ ބަންދުގައި ހުންނަ މީހެއްގެ ފަރާތުން
ގަދަކަންދައްކައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި ހަރަކާތްތެރިވަނީ އީ.އެސް.ޖީ އޮފިސަރުން ކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 180

1.00 މައުލޫމާތު ލިބުމާއި ޝަކުވާ ހުށަހެޅުން
1.00.0 މާލެ ޖަލު
މާލެ ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް އަންގަންޖެހޭ އެންގުންތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގެ ބައެއް މައުލޫމާތު އެމީހުންނަށް
އާއްމުގޮތެއްގައި ލިބިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންވާ ފޯމުތަކާއި ކަރުދާހާއި ގަލަން
ވެސް ލިބޭކަމާއި، އަދި ބައެއް ފަހަރު ބައެއް ޔުނިޓްތަކުގައި ފޯމު ފުރުމަށް ޑިއުޓީ އޮފިސަރުންގެ އެހީތެރިކަން ލިބޭކަމުގެ
މައުލޫމާތުވެސް ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް އުސޫލުތަކުގައިވާގޮތުން ޤައިދީންނާއި ބަނދުމީހުން
ފޮނުވާ ހުރިހައި ލިޔެކިޔުމެއް ކިޔައި ޗެކުކުރުމުގެ ބާރު ޖަލު އޮފިސަރުންނަށް އޮތުމުން ޝަކުވާ އުފުލުމަށް ޖެހިލުންވާކަމާއި،
ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި އާއިލާއަށް ސިޓީ ފޮނުވުމަށް ޤައިދީންނާ އި ބަނދުމީހުން ޖެހިލުންވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުނަށް ޕޯސްޓްގެ ޒަރީޢާއިން ސިޓީ ފަދަތަކެތި ފޮނުވޭނެ އެއްވެސް އިންތިޒާމެއް
ހަމަޖެހިފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުމީހުން ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމަށް އެދުމުން ކަރުދާހާއި ގަލަމެއް ފޯރުކޮށްދޭކަމަށް އެތަނުގެ
މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މާލެ ކަސްޓޯޑިއަލް އަކީ 91 ގަޑިއިރަށް މީހުން ބަންދުކުރާ ތަނަކަށްވާތީ
ބަންދު މީހުން ޝަކުވާ ހުށަހަޅާނެ ޚާއްޞަ ނިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައި ނޯންނަކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންވާ ޤައިދީންނަށް ޝަކުވާ ފޯމް ފޯރުކޮށްދޭ ކަމަށާއި ޤައިދީން ހުށަހަޅާ
ޝަކުވާތަކުގެ ތެރެއިން މިމަރުކަޒާ ސީދާ ގުޅުންހުރި ކަންތައްތަކާބެހޭގޮތުން ކުރާ ޝަކުވާގެ ޖަވާބު އަވަސް
މުއްދަތެއްގެތެރޭގައި ޤައިދީންނަށް ލިބޭ ކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް މައި އޮފީހުން ޖަވާބެއް ހޯދަންޖެހޭ ކަންތައްތަކުގައި މައި
އޮފީހަށް ފޮނުވުމުން ޖަވާބު ލިބޭލެއް ލަސްވާކަމުގައި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި މަރުކަޒުގެ ބައެއް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާ ގޮތުގައި، ޝަކުވާ ފޯމު ހުށަހަޅަން ބިރުގަންނަކަމަށާއި އެއީ ޝަކުވާ
ގިނަ ކުރާނަމަ ޖަލު ބަދަލުކުރަންޖެހިދާނެކަމަށް ބުނެ ބިރުދައްކާތީކަމަށާއި، ކަމަކާއި ހިތްހަމަ ނުޖެހިގެން ހުށަހަޅާ ފޯމު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 181

ހަވާލުކުރަންޖެހެނީ ޝަކުވާ ކުރަންޖެހުނު އޮފިސަރުގެ އަތަށްކަމަށްވުމުން އެލިޔުން އެ އޮފިސަރުން ކިޔުމަށްފަހު ޒާތީވެ
ތަނުން ފޮނުވާލުމުގެ ބިރުއޮތުމުންކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.00.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންނަށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންވާ އެއްވެސް އެއްޗެއް ފޯރުކޮށް
ނުދޭކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޝަކުވާއެއް އޮތްނަމަ އެވާހަކައެއް އަނގަބަހުން ޑިއުޓީ އޮފިސަރު ގާތުގައި ބުނުން
ފިޔަވައި ޝަކުވާ ހުށަހެޅޭނެ އެހެން ގޮތެއް ނޯންނަ ކަމާއި އެވާހަކައެއް އަޑުއެހުމަށްފަހު ޝަކުވާކުރަން ދިމާވީ މައްސަލަ
ހައްލުކުރުމަށްޓަކައި އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް ނާޅާކަމުގެ މައުލޫމާތު ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވެއެވެ. މިކަން ލިޔެކިޔުމުން
ފެންނަން ނެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ޤައިދީން (ދިވެހިން)ނަށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމާއި ބެހޭގޮތުން މަޢުއުލޫމާތު ދީފައިވާކަމާއި،
ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމަށްޓަކައި 'ޝަ ކުވާ ފޯމު' ދީފައިވާކަމާއި، އެމީހުންގެ ޝަކުވާތަކުގެ ޖަވާބު އެމީހުންނަށް ލިބިފައިވާކަން
ޤައިދީންގެ ފައިލްތައް ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި
ބިދޭސީންނަށް ޝަކުވާ ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ނުލިބޭކަމާއި، މި ތަނުގައި ހުންނަ ފޯމްތައް ހުންނަނީ ދިވެހި ބަހުން ކަމަށްވާތީއާއި
އެމީހުނަށް ދިވެހި ބަހުން ލިޔެކިޔަން ނޭންގޭތީ ޝަކުވާ ކުރެވޭނޭ ގޮތެއް ނެތްކަން ބަންދުމީހުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
1.00.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބިމީހުންނަށް މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދެނީ އަނގަބަހުންކަމާއި ބައެއް ކަންތައްތަކާބެހޭ
މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދެނީ އެކަމެއް ދިމާވުމުންކަމަށާއި، މިތަނުގައި ބަންދުކުރާމީހުންނަށް ލިޔުމުން ޝަކުވާ ހުށަހެޅޭ ނިޒާމެއް
ޤާއިމުވެފައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށީ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކުރާ މީހުން ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމަށް އެދުމުން ކަރުދާހާއި ގަލަމެއް ދޭކަމަށާއި، މައްސަލަ
ހުށަހެޅުމަށް ފޯމެއް ނުދޭކަމާއި ސިޓީ ލިޔެފައި ޑިއުޓީ އޮފިސަރާ ހަވާލުކުރަންޖެހެނީ ބަންދު ނުކޮށްކަމަށާއި އެ ސިޓީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 182

ލިބެންވާ ފަރާތަށް ރައްދުވާކަން ބަންދުމީހުންނަށް ނާންގާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެފިވައިވެއެވެ. ބައެއް
ފަހަރު ސިޓީގެ ޖަވާބު ލިބުމަށް 9 ހަފުތާ ނަގާކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.00.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނަށް ތަނުގެ ގަވާއިދުތަކާބެހޭ މައުލޫމާތު ދެނީ އަނގަބަހުންކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިތަނުގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ މީހަކަށް ކަސްޓޯޑިއަލްއިން ބޭރަށް ޝަކުވާއެއް ފޮނުވޭނޭ
ނިޒާމެއް ގައިމުވެފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.2 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ނޯޓިސް ބޯޑެއް ހުންނަކަމާއި، އެތަނުގައި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާ ޤައިދީންނަށް ފެންނަގޮތަށް ހަރުކޮށްފައި
ހުންނަކަމާއި އަދި ގަވާއިދަށް ނުވަތަ އުސޫލަކަށް ބަދަލެއް އައިސްފިނަމަ އެކަމެއް އެނގޭގޮތަށް ނޯޓިސްބޯޑުގައި ހަރުކޮށްފައި
ހުންނަކަން ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ޝަކުވާ
ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ޙާލަތްތަކުގައި ފޯމެއް ހުށަހަޅައިގެން ޝަކުވާ ކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމުވެފައިވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.01 މާފުށީ ޖަލު
މި ޖަލުގައި "ޖަލުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޝަކުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމް" މެދުވެރިކޮށް ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށްވެސް
އެމީހަކު ބޭނުން ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުމުގެ މަގު ތަނަވަސް ކޮށްދެވިފައިވާނެކަމާއި، މި ފޯމް ޔުނިޓް އޮފީސްތަކުން
ލިބެންހު ންނާނެކަމާއި، ޤައިދީއަކު މިފޯމަށް އެދުމުން މިފޯމް ފޯރުކޮށްދެނޭކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް ދުވާލު 9 ކުން ފެށިގެން 0 ޖެހުމާ ހަމައަށް ފޯމް ދޫކުރާނެކަމަށާއި، ފޯމް މެދުވެރިކޮށް ލިބޭ
ޝަކުވާތައް ގެންދާނީ އިދާރީ ސެކްޝަނަށްކަމާއި، މިއަށްފަހު އިދާރީ ސެކްޝަނުން މި ޝަކުވާ ފޯމްތައް އެ ޝަކުވާ
ރައްދުވާ ސެކްޝަނަކަށް ފޮނުވާނެކަމަށާއި، ޖަވާބު ދިނުމަށް އުސޫލުން ދެވިފައިވާ ވަގުތަކީ 1 ދުވަސް ކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވީނަމަވެސް، ޖަލުގެ އާބާދީގެ ބޮޑުބައެއް ވަނީ ޝަކުވާތަކަށް އެކަށީގެންވާ ޖަވާ ބެއް އެމް.ސީ.އެސްއިން
ނުލިބޭކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 183

ޤައިދީއަކު ޖަލު އޮފިސަރަކާބެހޭގޮތުން މައްސަލައެއް ހުށައެޅުމަށް ފޯމު ފުރާފައި ޙަވާލުކުރަންޖެހެނީ އޮފިސަރުންނާއެވެ.
ބައެއް އޮފިސަރުން ޤައިދީންގެ ކުރިމަތީގައި ފޯމު ވީދާލާ ކަމުގެ މައުލޫމާތާއި، އަދި ޚާއްސަކޮށް އަންހެނުން ބަންދުކުރާ
ޔުނިޓްގެ އިން -ޗާޖު، މިގޮތަށް ޢަމަލު ކުރާކަމުގެ ޝަކުވާ ތަކުރާރުކޮށް ލިބިފައިވާކަމާއި، ގިނަފަހަރަށް ފޯމުތައް ހުށައެޅޭގޮތް
ނުވާކަމުގެ މައުލޫމާތު ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާ ކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ޤައިދީންނަށް އެކަމުގެ ސަބަބުން އިތުރު ތަކްލީފު
އުފުލަން ޖެހޭކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ބައެއް ޤައިދީން އެމީހުންގެ އަމިއްލަ ކަންތައްތަކުގައި މަދަނީ ކޯޓަށާއި އަދި
ދަޢުލަތުގެ އެހެނިހެން މުއައްސަސާތަކަށް ފޮނުވާ މައްސަލަ ފޯމުތައް އެ މުއައްސަސާތަކަށް ރައްދުނުވާކަމުގެ ޝަކުވާ
ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި ޝަކުވާ ފޯމް ލައިގެން ޖަވާބު ނުލިބޭކަމުގެ ޝަކުވާ ގިނަ އަދަދަކަށް ލިބިފައިވެއެވެ. މީގެ
އިތުރުން،ޝަކުވާއާއި ސިޓީ ފޮނުވާނަމަ އެތަކެތި ފޮނުވައިދެނީ އެކަމަށް ޚަރަދުވާ ފައިސާ އެމީހެއްގެ އެކައުންޓުން
އުނިކުރުމަށް ފަހުގައި ކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ވަޒީފާގައި ތިބި ޤައިދީން މަސައްކަތަށް ނެރޭ ގަޑިއަކީ 13:11 ން 01:11 އަށް ކަމަށް ވެފައި، ޝަކުވާ ފޯމު ދޫކޮށް
ބަލައިގަންނަ ގަޑިއަކީ 12:11 ން 00:01 އަށް ކަމަށް ވާތީ، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންނަށް ޝަކުވާ ހުށައެޅުމުގެ
ފުރުސަތު ނުލިބޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
އަންހެނުން ބަންދުކުރާ ޔުނިޓުގައި، އެއްވެސް ޤާނޫނެއް، ޤަވާއިދެއް ނުވަތަ އުސޫލެއް ޤައިދީން އުޅޭ ސަރަޙައްދުގައި
ބަހައްޓާފައި ނުހުންނަ ކަމަށާއި، ވިޔަފާރި އުސޫލުން ޓީވީ ނުވަތަ ރޭޑިއޯ ގަތުމުގެ ފުރުސަތު ބައެއް ޤައިދީންނަށް ލިބިދެވޭ
ކަމަށް އެ ޔުނިޓުގެ ބައެއް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅު ން:
0. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކޮށް، އެނިޒާމަށް
ޤާއިދީންނާއި ބަންދުމީހުން އަޙުލުވެރިކުރުވާ، ހުށަހަޅާ ޝަކުވާ ގަވާއިދުން ބެލޭނޭ ނިޒާމެއް ގާއިމުކޮށް
ޤާއިދީން ލިޔުމުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކަށް ލިޔުމުން ޖަވާބު ދޭނެ އުސޫލެއް މީހުން ބަންދުކުރާ ހުރިހާ
ޖަލެއްގައި އެއް އުސޫލަކުން އަމަލުކުރެވޭ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ އުސޫލާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން މިރިޕޯޓް
ހިއްސާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލަވާލާ ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 184

1.09 ޖަލުން ބޭރު ގުޅުންތައް
1.09.0 ފޯނު ކޯލް
މީހަކު ޖަލުގައި ބަންދުކުރެވޭ ހިނދު އެމީހަކު ޖަލަށް ގެނެވުނުކަން އެންގުމުގެ ގޮތުން އާއިލާއަށް ގުޅުމުގެ ފުރުސަތު
ދެވޭކަމާއި، އަދި އާއިލާގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ފޯން ކޯލް ކުރުމަށް އެދޭފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި 1 މީހެއްގެ ނަން ނޯޓު
ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދެވޭކަމަށް ޖަލުގެ ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުންނާއި ލިޔެކިޔުންތައް ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އަޚްލާޤީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ގޮތުން އާއިލީ ބައްދަލުވުންތަކާއި ފޯން ކޯލް ފަދަ އަސާސީ ކަންތައްތައް މިހާރު އުނިނުކުރާކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދިންނަމަވެސް، މާފުށީ ޖަލުގެ ޔުނިޓް 1 ،0 ފަދަ ހައި ސެކިއުރިޓީ ޔުނިޓްތަކުގައި ތިބޭ
ޤައިދީންނަށް، އަޚްލާގީ މައްސަލަތަކުގައި އަޅާ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުން ފޯން ކޯލް ކަނޑާލާފައިވާކަމުގެ ޝަކުވާ
ކޮމިޝަނަށްލިބފައިވެއެވެ.
" "
ޖަލުގައި ފޯންކޯލްދޭ ނަންބަރުތައް ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމަށް އެދޭފޯމް މެދުވެރިކޮށް ޤައިދީއަކު ގުޅުމަށް ބޭނުންވާ
ނަންބަރުތައް އަލުން ބަދަލުކޮށް ރެޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނަކަމާއި، ކޮންމެ ބަންދުމީހަކަށް ގުޅޭނީ މިގޮތުން
ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައި ހުންނަ ނަންބަރުތަކަށް އެކަނި ކަމަށާއި، އެއްފަހަރާ ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައި ބޭންދޭނީ ގިނަވެގެން 1
ނަންބަރުކަމަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ފޯން ކޯލް ދެވޭނީ ކޮންމެ 01 ދުވަހަކުން 1 މިނިޓްގެ ކޯލެއްކަމާއި، ފޯން ކޯލް ދޭއިރު ފުރަތަމަ މުޢާމަލާތް ކުރާނީ ޖަލުގެ
އޮފިސަރެއްކަމާއި، މިގޮތުން ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ ނަންބަރަށް ގުޅުމަށްފަހު އެއީ، ކާކު ކަމާއި، އެފަރާތާ އޮތް ގުޅުމަކީ
ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ ލިޔުމުގައި އޮތް ގުޅުންތޯއާއި، އެފަރާތުގެ ނަމާއި އެޑްރެސް ޗެކްކުރުމަށްފަހު ޤައިދީއާއި ފޯނު
ޙަވާލުކުރެވޭނެކަމާއި، އަދި ފޯންކޯލްގެ 1 މިނިޓް ގުނަންފެށޭނީ މިހިސާބުންކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ. ޤައިދީއަކު ބޭނުންވެއްޖެ ނަމަ 1 މިނިޓް ގެ ތެރޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ހުރިހާ ނަންބަރަށްވެސް ގުޅުމަކީ
އޮތް ފުރުސަތެއްކަމަށްވެސް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ހުކުރު ދުވަސް ފިޔަވައި ކޮންމެ ދުވަހަކު
ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތުތަކުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުންނަށް ފޯނު ކޯލްގެ ފުރުސަތު ދެވޭ ކަމަށް ޖަލުގެ މުވަޒަފުން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުން އާއިލީ ފޯނު ކޯލް ޤަވާއިދުން ޤައިދީންނަށް ދެމުން
ނުދާކަމާއި، ފޯނު ކޯލުގެ ވަގުތުގައި ބަންދުމީހާއާއިމެދު ޢަމަލު ކުރަމުންދާ ގޮތާއި، ސިއްޙީ ކަންކަމާއި ގުޅޭގޮތުންނާއި
އަޚްލާޤީ ފިޔަވަޅާއި ބެހޭގޮތުން އެއްވެސް ވާހަކައެއް ދައްކާނަމަ ވަގުތުން ކޯލް ކަނޑާލާ ކަމު ގެ ޝަކުވާ ޤައިދީންނާއި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 185

އާއިލާތަކުގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނާ ޙިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ފޯނުކޯލް ދިނުމުގައިވެސް އެކި ޖަލުތަކުގައި ތަފާތުކުރުންތައް
ހުރިކަމާއި، ބައެއް ޖަލުތަކުގައި މަހަކު 1 މިނިޓުގެ ދެ ފޯން ކޯލް ދޭއިރު، އަނެއްބައި ޖަލުތަކުގައި 01 މިނިޓުގެ އެއް ކޯލް
މަހަކު އެއް ފަހަރު ދޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެމަޖެންސީ ކަމެއް ދިމާވެގެން ޖަލުގައި ހުންނަ ޤައިދީއަށް އެކަން އަންގަން ބޭނުންވާ ޙާލަތުގައި، އާއިލާގެ ފަރާތުން
ޤައިދީއަށް އެކަން އެންގޭނެ އުސޫލެއް ހަމަޖެހިފައި ނޯންނަކަމާއި، އެގޮތަށް ގުޅަން އެމަޖެންސީ ނަމްބަރެއް ނުވަތަ ވަގުތުން
ގުޅޭނެ ގޮތެއް ހަމަޖެހިފައި ނޯންނަކަމަށް ޤައިދީންނާއި ޤައިދީންގެ އާއިލާތަކުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ.
1.09.9 އެކަހެރި ބައްދަލުވުން
މިހާރު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޙުކުމް ތަންފީޒްކުރަމުންދާ ޤައިދީން ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ 1 ޖަލު ކަނޑައެޅިފައި ވާއިރު މީގެ ތެރެއިން
ޤައިދީންނަށް އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ދެނީ 9 ޖަލުގައެވެ. މިއީ މާފުށި ޖަލާއި އައްސޭރި ޖަލެވެ. އެކަހެރި ބައްދަލުވުން
ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ފާއިތުވި ދުވަސްތަކުގައި މިގެ ތެރެއިން ބައެއް ޖަލުތަކުގައި އެކަމަށް ޚާއްޞަ އިމާރާތް ހެދިފައި
ވީނަމަވެސް ތަފާތު ސަބަބުތަކާހުރެ އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ދިނުމުގައި މުއައްސަސާގެ ހުއްދަ ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން އެކަމަށް
ހެދިފައި ހުރި އިމާރާތް މިހާރު އެހެން ކަންކަމަށް ބޭނުން ކުރަމުން ދާކަމުގެ މަޢުލޫމާތު އެޖަލުތަކުގެ އިސް ވެރިން
ކޮމިޝަނާ ހިއްސާ ކޮށްފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މާލެ ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރި ދުވަހު ޖަލުގެ އިސް ވެރިން ދެއްވި މައުލޫމާތުން،
0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެތަނުގައި އެކަހެރި ބައްދަލުވުމަށް ކޮޓަރިތަކެއް ހަމަޖެހޭނެކަމަށާއި މަތީ ފްލޯރ އެއްގައި ހުރި
ގޮޅިތަކެއް އެވަގުތުވެސް އެކަމަށްޓަކައި މަރާމާތުކުރަމުން ދާކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެން ނަމަވެސް މި ރިޕޯޓު
ތައްޔާރުކުރަމުންދިޔަ އިރު ލިބިފައިވާ މައުލޫމާތަކީ އެ ގޮޅިތައް އެކަހެރި ބައްދލުވުމަށް ބޭނުންކުރުމުގެ ބަދަލުގައި މީހުން
ބަންދުކުރުމަށް ބޭނުންކުރަމުން ދާކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މީގެ އިތުރުން މިހާރު ޤައިދީންނަށް އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ފޯރުކޮށް ނުދޭ ޖަލުތަކުގައި، ކައިވެނި ކޮށްގެންއުޅޭ ގިނަ
ޢަދަދެއްގެ ޤައިދީންތަކެއް ތިބިކަމާއި، އެޖަލުތަކުގައިވެސް އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ލިބޭނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހޭނެކަމުގެ
އިންތިޒާރުގައި ގިނަ ޤައިދީން ތިބިކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ނުލިބުމަކީ ކައިވެނީގެ މަތިވެރި
ގުޅުން ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި މުހިއް ކަމަކަށް ވާއިރު މިބައްދަލުވުންތައް ނުލިބޭ ބައެއް ޤައިދީންގެ އާއިލާތައް
ރޫޅިފައިވާ ކަމުގެ މަޢުލޫމާތު އެފަރާތްތަކުން ކޮމިޝަނާއި ޙިއްސާ ކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 186

އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ދެވޭ ޤައިދީން ޖަލަށް ގެނެވޭ ދުވަހުން ފެށިގެން 01 ދުވަސް ޖަލުގައި ހޭދަކުރުން ޝަރުތެއްގެ
ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައި އޮތުމުން، ޤައިދީއަކު 0 އަހަރު ދުވަހު ޖަލެއްގައި ހޭދަކުރުމަށްފަހު ޖަލު ބަދަލުކުރާ ހާލަތުގައި
އަލުން އެމުއްދަތު ހަމަކުރުމަށް ލާޒިމް ކުރާ ކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީން ކޮށްފައިވެއެވެ.
އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ދެވޭ ބަންދު މީހުން، ކޯޓުން ރިމާންޑް ޖަލުގައި ބަންދު ކުރަން އަމުރު ކުރާތާ 0 މަސް ދުވަސް
ވެފައިވުން ޝަރުތެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައި އޮތުމުން ބަންދު މީހަކު 0 އަހަރު ދުވަހު އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ނުލިބޭ
އެހެން ޖަލެއްގައި ބެހެއްޓުމަށްފަހު ޖަލު ބަދަލުކުރާ ހާލަތުގައި އަލުން އެމުއްދަތު ހަމަކުރުމަށް ޖަލުތަކުން ލާޒިމްކުރާ ކަމުގެ
ޝަކުވާ ޤައިދީން ކޮށްފައިވެއެވެ.
އެކަހެރި ބައްދަލުވުމަށް ޤައިދީ ނުވަތަ ބަންދު މީހާގެ 10 އަހަރު ނުފުރޭ ތުއްތު ކުއްޖަކު ގެނެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި
ވާއިރު އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ދެވޭ ތަން، ތުއްތު ކުއްޖަކު ގެންގުޅުމަށް އެކަށީގެންވާގޮތަށް ފަރުމާކުކޮށްފައި ހުރި ތަނެއް
ނޫންކަމާއި، ކުޑަކުއްޖަކު ވަކިން ނިންދަވާފައި ބޭއްވޭނެ އިންތިޒާމެއް ތަނުގައި ހަމަޖެހިފައި ނެތްކަމާއި، އެކުދިން ކުޅެން
ގެންގުޅޭ އެއްޗެއް ބައްދަލުވުމަށް ނުގެންދެވޭކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި ބައްދަލުވުމަށް ގެނެވޭ ތުއްތު ކުދިން ރޮއްވައިގެން،
ލައިގެން ހުންނަ ހުރިހާ އަންނައުނެއް (ނެޕީ ހިމެނޭ ގޮތަށް) ބާލުވައި ޗެކް ކުރުމަށްފަހު ނޫނީ އެތެރަށް ވެއްދުމުގެ ހުއްދަ
ނުދޭކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިފަދަ ކަންތައްތައް ދިމާވުމުން ކުޑަކުދިންގެ މައިންނަށް އެކަހެރި ބައްދަލުވުމަށް
ދިއުން ދަތިވާކަމުގައި ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ދަރިފުޅައި ނުލާ 91 މިގޮތަށް ތަނުގެ އިންތިޒާމްތައް
ހަމަޖެހިފައި ހުރުމުން އުމުރުން 0 އަހަރު ނުވާ ގާތުން ބުއްދޭ ތުއްތު ދަރިފުޅާއި ވަކިން މަންމައަކު 91 ގަޑިއިރު
ހޭދަކުރުމަކީ މަންމައަށް ފަސޭހަކަމަކަށް ނުވާތީ އެކަހެރި ބައްދަލުވުމަށް ޒިޔާރަތްކުރުމަށް އާއިލާތަކުން ބޭނުންނުވާކަމުގެ
ޝަކުވާ ގައިދީން ކޮށްފައިވެއެވެ.
ގައިދީން ނުވަތަ ބަންދު މީހުން އެކަހެރި ބައްދަލުކުރާ ގެއަށް ގެންދިއުމުގެ ކުރިންނާއި، އަދި ބައްދަލުވުން ނިމުމަށްފަހުގައި
ޔުނިޓަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން ސްޓްރިޕް ސާރޗް ކުރުމަށްފަހުގައުވެސް، އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ނިންމާ އަނބުރާ ޔުނިޓަށް
ގެންދާ އަންހެން ޤައިދީން 1 ދުވަސް ވަންދެން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ގޮޅިން ބޭރަށް ނުނިކުމެވޭގޮތަށް އެކަހެރި
ގޮޅިއެއްގައި ބަންދުކުރާކަމުގެ މައުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް މިކަން ކުރަނީ އެކަހެރި ބައްދަލުވުން
ނިންމުމަށްފަހު ޔުނިޓަށް މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކޮށްފާނެތީ ކަމަށާއި، އެގޮތަށް ގެންނަ މަސްތުވާތަކެތި ޖަލުގެ އެހެން
ޤައިދީންނަށް ނުދީ އަމިއްލައަށް ބޭނުންކޮށް ހުސްކުރުމަށް ވަގުތު ދިނުމަށްކަމަށް ޑިއުޓީގައި ތިބޭ އަންހެން އޮފިސަރުން ބުނާ
ކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ. ބައްދަލުވުން ތަކަށް ޖަލުގެ ޔުނިޓްތަކުން ނެރެވޭ ޤައިދީން އެތައްފަހަރަކު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 187

ސްޓްރިޕް ސަރޗް ކުރެވޭ އިރު ގައިދީންގެ ފަރާތުން މިގޮތަށް ޖަލަށް އެއްޗެއް އެތެރެކުރެވިދާނެކަމުގެ ފުރުސަތު ކުޑަކަމާއި،
އަދި މިފަދަ ހަނި ފުރުސަތެއްގައި ޖަލުގެ ތެރެއަށް އެއްޗެއް ވައްދާފާނެކަމުގެ ބިރަށް، ޤައިދީން އެކަހެރި ކުރުމަކީ
އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނޫންކަމާއި، އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ނިންމުމަށްފަހު އަނބުރާ ޖަލަށް ވެއްދޭ ފިރިހެން ޤައިދީންނާއި
އަންހެން ޤައިދީންގެ މެދުގައި ތަފާތުތަކެއް ގެންގުޅޭކަން ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
އަންހެން ޖަލުގައި، ހެޕަޓައިޓިސް-ބީ ހުރި ޤައިދީއެއްގެ އެކަހެރި ބައްދަލުވުން، 9 އަހަރު ދުވަސްވަންދެން ނުދީ
ބެހެއްޓުމަށްފަހު ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރުމުގެ ކުދަ ދުވަސްކޮޅެއް ކުރިން އެކަހެރި ބައްދަލުވުމެއް އޭނާއަށް ދީފައިވާކަމުގެ
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ޑޮކްޓަރުގެ އިރުޝާދަކާއިނުލާ އެޤައިދީއަށް ހަމަޖައްސައި ނުދީ 9 އަހަރު ޖަލުގައި އެޤައިދީ
ގެންގުޅުމަށްފަހު 9102 ވަނަ އަހަރުގެ މާރޗް މަހު އެޤައިދީއަށް އެކަހެރި ބައްދަލުވުމެއް ދީފައިވާކަމުގެ މަޢުލޫމާތު އަންހެން
ޤައިދީން ކޮމިޝަނާއި ޙިއްސާ ކޮށްފައިވެއެވެ. މިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ޖަލުގެ އިސްވެރިންނާ
ސުވާލުކުރުމުން އެކަން ހިނގާފައިވާގޮތް ބެލުމަށްފަހު އެ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށް ދޭނެކަމަށް ބުނެފައި ވީނަމަވެސް އެމަޢުލޫމާތު
މިހާތަނަށް ޙިއްސާ ކޮށްފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މިކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތް ބެލުމަށް ކުރި
މަސައްކަތުން ޖަލުން އެ ޤައިދީގެ އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ނުދީ ހިފަހައްޓާފައިވަނީ ޑޮކްޓަރުންގެ އިރުޝާދަކާ ނުލައިކަން، އަދި
ޑޮކްޓަރު ދީފައިވާ ލަފަޔަކީ އެޤައިދީ އެކަހެރިކޮށް ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓަން ނުޖެހޭކަމަށެވެ.
1.09.0 އާއިލީ ބައްދަލުވުން
އާއިލީ ބައްދަލުވުންތަކަށް ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރާ އާއިލީ މެންބަރުން ޖަލަށް ވަނުމަށްފަހު ބައްދަލުވުން ހަމަޖައްސައިދީފައިވާ
ގަޑިއަށް ބައްދަލުވުންތައް ނުފެށި ގިނަ ވަގުތު ޖަލުގެ ވެއިޓިން އޭރިޔާގައި މަޑުކޮށްގެން ތިބެން ޖެހުމާއި، ޖަލަށް
ޒިޔާރަތްކުރާ މީހުން މަޑުކުރުމަށް ހެދިފައިވާ ތަނަކީ ކުޑަކުދިންނާ ރައްޓެހި މާޙައުލެއްނޫންކަން ކޮމިޝަނަށްވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ބައްދަލުވުންތަކަށް ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ގިނަ މީހުންނަކީ ފެރީ ތަކުގައި ކަނޑުދަތުރެއް ކުރުމަށްފަހު ބައްދަލުވުމަށް ޖަލަށް
ޒިޔާރަތްކުރާ އެކި އުމުރު ތަކުގެ އާއިލީ މެންބަރުން ކަމަށްވެފައި މިގޮތަށް ގިނަވަގުތު ތިބެން ޖެހުމަކީ އާއިލާތަކަށް
އުފުލަންޖެހޭ ތަކުލީފެއްކަމަށާއި، ޖަލުން ދީފައިވާ ގަޑިއަށް ބައްދަލުވުން ނުފެށުމުގެ ސަބަބުން ބައްދަލުވުން ނިމުމަށްފަހު
ވެސް މާލެ ދެވޭނެ ގޮތެއް ނެތި ގިނަވަގުތު މަޑުކޮށްގެން ތިބެންޖެހޭ ކަމުގެ ޝަކުވާ އާއިލާ ތަކުން ކޮމިޝަނާ
ޙިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 188

މާފުށި ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ ގިނަ ޤައިދީންނާއި ބަނދުމީހުންގެ އާއިލާތަކަކީ މާލޭގައި ދިރިއުޅޭ ބަޔަކަށް ނުވާތީ، އެ
އާއިލާތަކުން ބައްދަލުވުމަށްޓަކައި ދަތުރުކުރުމަށް ބޮޑެތި ޚަރަދުކުރަންޖެހޭކަމަށާއި، އެހެންކަމުން ބޭސްފަރުވާފަދަ އެހެނިހެން
ކަންތައްތަކުގައި މާލެއަށް ދަތުރުކުރާ ދުވަސްވަރާ ދިމާކޮށް ޤައިދީ ނުވަތަ ބަންދުމީހާއާ ބައްދަލުކުރުމަށް ތާރީޚެއް ކުރިއަށް
ހަމަޖެއްސުމަށް އެދުމުން އެގޮތަށް އެކަން ނުވާނެކަމަށް ޖަލުން ބުނާކަމުގެ މައުލޫމާތު ޤައިދީންގެ އާއިލާތަކުގެ ފަރާތުން
ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ.
މާފުށި ޖަލުގައި އާއިލީ ބައްދަލުވުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ ޕްރޮސީޖަރގައި، އާއިލީ ބައްދަލުވުމަށް ވެއްދޭނެ ތަކެތީގެ
ތެރޭގައި ޖަލުގައި ހުންނަ ފިހާރައިން ކާބޯތަކެތި ގަނެގެން ބޭނުން ކުރެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތްނަމަވެސް މި
ޤަވާއިދުގެ މިމާއްދާއާ އެއްގޮތަށް ޖަލުގައި ޢަމަލު ކުރަމުން ނުދާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. ޖަލުގައި މިހާރު ޢަމަލުކުރަމުންދާ އެސް.އޯ.ޕީގައި، އާއިލީ ބައްދަލުވުމަށް އައިސް ތިބޭއިރު، ޖަލުތެރޭގައި ހުންނަ
ފިހާރައިން ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ ކާބޯތަކެތި ގަނެގެން ބޭނުންކުރެވޭނޭ ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް އެކަން
މިހާރު ހުއްޓުވާފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ؛ އާއިލީ ބައްދަލުވުމުގައި އާއިލާތަކުން ޖަލުގައި
ހުންނަ ފިހާރައިން ބަންދުކޮށްފައިހުންނަ ކާބޯތަކެތި ގަނެގެން ބޭނުންކުރެވޭނޭ އިންތިޒާމު ހަމަޖައްސައި، މި
ރިޕޯޓު މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި ޙިއްސާކުރާތާ 1 ދުވަހުގެތެރޭގައި ޤައިދީންނާށާއި އާއިލާތަކަށް
އަންގައި މިގޮތަށް ޖަލުގައި ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
9. ޖަލުތަކުގައި ޤައިދީންނަށް ލިބިދޭ އާއިލީ ބައްދަލުވުމަށް އާއިލާތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް އާއިލާއިން،
ޚާއްސަކޮށް ކުޑަކުދިން ގޮވައިގެން ދާ އާއިލާތައް، ޖަލަށް ހާޟިރުވީނަމަވެސް ބައްދަލުވުން ނުފެށި ގިނަ ވަގުތު
ހޭދަވެގެންދިއުމުގެ ސަބަބުން ދިމާވާ ދަތިތައް ޙައްލުކުރުމަށްޓަކައި މި ރިޕޯޓު މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސްއާއި ޙިއްޞާކުރާތާ 01 ދުވަހުގެތެރޭގައި ބައްދަލުވުން ހަމަޖެހިފައިވާ ގަޑިއަށް އާއިލީ ބައްދަލުވުންތައް
ފެށޭނޭ އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖައްސައި، އެކަން ޤައިދީންނާއި އެމީހުންގެ އާއިލާތަކަށް އެންގުން.
0. ޤައިދީންނަށް ލިބޭ އާއިލީ ބައްދަލުވުމަކީ މަހަކު އެއްފަހަރު ޤައިދީންނާއި އާއިލާތަކަށް ލިބޭ ފުރުސަތަކަށްވާތީ، މި
ބައްދަލުވުމަކީ ޤައިދީއަށާއި އާއިލާތަކަށްވެސް އެންމެ އެދެވޭ ގޮތުގައި އާއިލީ ގުޅުން ބަދަހި ކުރުމަށް ދެވޭ
ފުރުސަތަކަށް ހަދައި ދިނުމަށާއި، ބައްދަލުވުމަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި އާއިލާގެ އެކި އުމުރު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 189

ތަކުގެ މެންބަރުން ހިމެނޭތީ، ބައްދަލުވުން ކުރިއަށް ގެންދާ ހޯލަކީ އާއިލާތަކާ ރައްޓެހި މާޙައުލަކަށް ހަދައި،
ބައްދަލުވުމަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ތުއްތު ކުދި ންނަށް އެކުދިން އެވަގުތު ތިބީ ޖަލެއްގައި ކަން އިޙްސާސް
ނުކުރެވޭނެފަދަ ގޮތަކަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން އެކުދިންނާމެދު ޢަމަލުތައް ބެހެއްޓުމާއި، ބައްދަލުވުމަށް ދާ
ކުޑަކުދިންގެ ކުޅޭތަކެތި ހިފައިގެން ވަދެވޭނޭ އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖެއްސުމަށް މިރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 01
ދުވަހުގެތެރޭގައި އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަންސްގެ ލިޔުމަކުން ޖަލުތަކަށް އަންގައި، މިނިސްޓަރާ މިކަން
ޙިއްޞާކުރުން.
1.09.1 ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް ތަކުގައި ޢަމަލު ކުރާގޮތް
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކޮށްފައިވާ ޕޮލިސްކަސްޓޯޑިއަލް ތަކުގެ ތެރެއިން މާލެ ކަސްޓޯޑިއަލް ނޫން އެހެން ތަންތަނުގައި
ބަންދުގައި ތިބޭ މުއްދަތު 01 ދުވަހަށްވުރެ އިތުރުވާނަމަ އާއިލާއަށް ގުޅުމަށް ކޮންމެ ފަނަރަ ދުވަހަކުން 1 މިނިޓުގެ އެއް
ފޯންކޯލް ދޭކަމަށާއި ކޮންމެ ހަފްތާއަކު އެއް ދުވަހު އާއިލާއާއި ބައްދަލު ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ބަންދު މީހުނަށް ލިބޭކަމަށް
ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މާލެ ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ފޯނު ކޯލާއި އާއިލީ ބައްދަލުވުން
ދިނުން ހަމަޖެހިފައި ނުވަނީ އެތަނަކީ ގިނަ ދުވަހަށް މީހުން ބަންދުކުރާ ތަނަކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގެ ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުންނަށް އެކަހެރި ބައްދަލުވުމުގެ ފުރުސަތު ދެވޭނެ އުސޫލެއް ޤާއިމްކޮށްފައި
ނުވާތީ އެކަން ހަމަޖައްސައި ނުދޭކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ޖަލު ބަންދަށް ގެންދާ ކޮންމެ ޤައިދީއަކު ބަންދު ކުރަނީ އެމީހަކު އިޞްލާޙްކޮށް އަނބުރާ މުޖުތަމައުއަށް ނެރެންކަމަށް ވީ
ހިނދު މިނިވަންކަން ނަގައިލެވުނުނަމަވެސް އައިލާއާ ޤައިދީއާ ދެމެދުވާގުޅުން ދެމެހެއްޓުމަށް ދަޢުލަތުން ކަންތައްތައް
ފަހިކޮށްދޭންވާނެކަމާއި، އަދި މިގުޅުންތައް ފޯން ކޯލާއި، އާއިލީ ބައްދަލުވުންތައް މެދުވެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމަކީ ކޮންމެ
ބަންދުމީހަކަށްމެ ލިބިގެންވާ ނިގުޅައިނުގަނެވޭނޭ އަސާސީ ޙައްޤެއްކަން ބަލައިގަނެ އެކަމަށް ދަޢުލަތުން ހުރިހާ ހާލަތެއްގައިމެ
އިހްތިރާމް ކުރަންވާނެއެވެ. ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހިއްޖެ ހާލަތެއްގައި، ފޯން ކޯލް ހިފެހެއްޓުމުގެ ފުރުސަތު ޖަލުގެ އިދާރާއަށް
ލިބިގެންވީނަމަވެސް، އަބަދުމެ މިކަން ކުރަންޖެހޭނީ އެކަމަށް ބޭނުންވާ އެންމެ ކުޑަ މިންވަރަށް އެގޮތަށް އެކަން ނުކޮށް
ނުވާނޭ ހިނދެއްގައި އެކަނިކަމުގައި ކަނޑައެޅިފައި އޮންނަންޖެހޭކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 190

1.00 ފޮތް ކިޔުމާއި، ޚަބަރާއި މައުލޫމާތު ލިބުން
1.00.0 މާލެ ޖަލު
މާލެ ޖަލުގައި ޤައިދީން ކިޔާނެ ފޮތް އެއްވެސް ވަރަކަށް ނުހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެ. އަދި ގޮޅިތަކުގައި ފޮތްކިޔާ
މިންވަރަށް އަލިކަން ނުހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޚަބަރާއި މަޢުލޫމާތު ލިބެން ހުރި ވަސީލަތަކީ އާއިލީ ބައްދަލުވުން
ނުވަތަ ވަކީލުގެ ބައްދުލުވުން ނުވަތަ ފޯން ކޯލުންނާއި، ބައެއް ގޮޅިތަކުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ގެންގުޅޭ ޓީވީ
ރޭޑިޔޯއިން ލިބޭ މަޢުލޫމާތަކުންކަމުގައި ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ކުރިން އާއިލާތަކުން ޤައިދީންނަށް
ފޮތް ފޮނުވޭކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް މިގޮތަށް ގެނައުމުގެ ހުއްދަ އޮންނަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް އިސްލާމިކް އެފެއަރޒްއިން
ފޮތް ފާސްކޮށްފައިވާކަން އެނގޭ ތައްގަނޑު ޖަހާފައިވާ ދީނީ ފޮތް އެކަނި ކަމުގައި މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް
މިހާރު އާއިލާތަކުން ފޮތް ފޮނުވުން މަނާކޮށްފައިވަކަމަށް ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.00.9 މާލެޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބަންދުކުރާ މީހުންނަށް ކިޔޭގޮތަށް ގޮޅިތަކުގެ ތެރޭގައި ބައެއް ދީނީ ފޮތްތަށް ބަހައްޓާފައިވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންނަށް ޚަބަރާއި އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތު ލިބޭނޭ ގޮތެއް މިތަނުގައި
ހަމަޖެހިފައި ނުހުންނަކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި ޖަލުގައި ހުރި މިސްކިތުގައި ބަހައްޓާފައިހުރި ބައެއް ދީނީ ފޮތްތަކާއި ޤުރުއާން ތަރުޖަމާ ފިޔަވައި ޤައިދީން ކިޔާލާނެ އެހެން
ފޮތެއް ޖަލުގައި ނެތްކަމާއި، ޤައިދީން ޚަބަރާއި އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް ރޭޑިއޯއާއި ޓީ.ވީ ގަނެވޭނެ އިންތިޒާމް ތަނުގައި
ހަމަޖެހިފައިހުރިއިރު، މި މަރުކަޒުގައި ޤައިދީން ޓީ.ވީ ބަލާތަނުގައި ކޭބަލް ޓީ.ވީގެ ޙިދުމަތް ލިބެން ހުރިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 191

1.00.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ކިޔާނެ ފޮތް ނުހުންނަކަމާއި އަދި އެމީހުންނަށް ޚަބަރާއި އެހެނިހެން
މައުލޫމާތު ލިބޭނޭ އިންތިޒާމެއް ތަނުގައި ހަމަޖެހިފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
1.00.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ހުރި މިސްކިތުގައި ބަހައްޓާފައިހުރި ބައެއް ދީނީ ފޮތްތަކާއި ޤުރުއާން ތަރުޖަމާ ފިޔަވައި ޤައިދީން ކިޔާލާނެ އެހެން
ފޮތެއް ޖަލުގައި ނެތްކަމާއި، ޤައިދީން ޚަބަރާއި އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް ރޭޑިއޯއާއި ޓީ.ވީ ގަނެވޭނެ އިންތިޒާމް ތަނުގައި
ހަމަޖެހިފައި ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.00.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ކިޔުމަށް އާއިލާ މެދުވެރިކޮށް ދީނީ ފޮތާއި ވާހަކަ ފޮތް ގެނެވޭކަން ކޮމިޝަނުން
ބެލި ބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބަންދުކުރާ މީހުންނަށް ޚަބަރާއި މައުލޫމާތު ލިބޭނޭ ހަމައެކަނި ގޮތަކީ އެމީހުންގެ
އާއިލާއާއި ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ފަރާތުންކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.00.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ކިޔާނެ ފޮތް ގެނެސްދިނުމުގެ ހުއްދަ އެމީހުންގެ އާއިލާއަށް އޮންނަކަން
ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެ ލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިގޮތަށް ގެންނަ ފޮތް ކޮންމެ ފަހަރަކު ނުވެއްދޭކަމަށާއި،
ފޮތް ވެއްދުމުގެ ހުއްދައާމެދު ގޮތެއް ނިންމަމީ އެވަގުތެއްގައި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުގެ ކައުންޓަރުގައި ފޮތާ ހަވާލުވާން ހުންނަ
އޮފިސަރުކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. ބައެއް ފަހަރު ފޮތް ލިބުނުކަމުގައިވީނަމަވެސް، ދުވާލުގެ އަލިކަން ފިލައި ދިއުމަށްފަހު
ފޮތް ކިޔޭވަރުގެ އަލިކަމެއް ގޮޅިތަކުގައި ނުހުންނަކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 192

1.00.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ކިޔާނެ ފޮތް ނުހުންނަކަމާއި އަދި އެމީހުންނަށް ޚަބަރާއި އެހެނިހެން
މައުލޫމާތު ލިބޭނޭ އިންތިޒާމެއް ތަނުގައި ހަމަޖެހިފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
1.00.2 އައްސޭރި ޖަލު
ޖަލުގެ ލައިބްރަރީގައި ހުރީ ވަރަށް މަދު އަދި ވަރަށް ކުރީގެ ފޮތްކަމާއި، ފަހުގެ ތާރީޚެއްގެ އެޑިޝަންއެއް އޮތީ ދާދި ފަހުން
ޖަލުގައި ބަންދުކުރި މީހަކު ގެނައި ފޮތެއްކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ލައިބްރަރީގައި ހުންނަ ދިވެހި ފޮތްތަކާއި،
އިނގިރޭސި ފޮތްތަކުގެ ނަން ހިމެނޭ ލޮގް ފޮތެއް ލައިބްރަރީގައި އޮންނަކަމާއި، ލައިބްރަރީގައި ހުންނަ ފޮތްތައް ޤައިދީންނަށް
ކިޔާލަން ލިބޭ ގޮތަށް ޖަލުގައި އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ލައިބްރަރީގައި ޤައިދީންނާއި ގުޅުންހުރި ޤާނޫނާއި ޤައިވާއިދުތައް ލިބެން ނުހުންނާތީ ދަތިވާކަމަށާއި، އަދި ލައިބްރަރީ ޤައިދީން
އުޅޭ ސަރަހައްދުން ބޭރުގައި ހުންނާތީ ޤައިދީންނަށް ލައިބްރަރީއިން ފޮތް ހޯދުމަށް ދަތިވާކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ލައިބްރަރީން ލިބެން ހުންނަ ފޮތްފިޔަވައި އެހެން ފޮތެއް ލިބެން ނުހުންނާތީ ޤައިދީން ޝަކުވާ
ކުރާކަމުގައި ޖަލުގެ ލައިބްރޭރިއަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ޖަލުގައި ފޮތް ކިޔުމުގެ މާހައުލެއް އޮތްކަމާއި، މަހެއްގެ މައްޗަށް 001 – 011 އާ ދެމެދުގެ މިންވަރަކަށް ޤައިދީން ފޮތް
ނަގާކަމާއި، މިއީ ގާތްގަނޑަކަށް 011 ޤައިދީން ތިބޭ ޖަލަކާ އަޅާބަލާއިރު ބޮޑު އަދަދެއްކަން ޖަލުގެ ލައިބްރޭރިއަން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
1.00.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގެ ލައިބްރަރީގައި އޮތީ 91 ވަރަކަށް ފޮތް ކަމާއި ގިނައިން ހުރީ ޖަލުގެ ގަވާއިދުތަކާއި ޤާނޫނުފަދަ ތަކެތި ކަން
ލިބިފައިވާ މައުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި އިނގިރޭސި ބަހުން ހުންނަ ފޮތާއި ވާހަކަފޮތް ވަރަށް މަދު ކަމަށް
ޤައިދީންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިހެން ވުމުން ބައެއް ޤައިދީން 91 ގަޑިއިރުގައި ގޮޅީގެ ތެރޭގައި ބަންދުވެފައި
ތިބޭއިރު ކުރާނެ އެއްވެސް ކަމެއް ނޯންނަކަމާއި ޖަލުގައި ގިނައީ އެތަނުގައި ހިންގާ އެއްވެސް ޕްރޮގްރާމެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ
ފުރުސަތު ނުލިބޭ މީހުންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގެ ސަލާމަތީ ގިންތީގެ މަތީ ދަރަޖާގައި ތިބި މީހުންނަށް
ލައިބްރަރީން ފޮތްކިޔަން ނުލިބޭކަން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 193

1.01 ދީން
1.01.0 ކަސްޓޯޑިއަލްތައް
ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަންދުކޮށްފަ އިތިބޭ މީހުންނަށް ޤުރުއާން ކިޔެވުމަށް ޚަތިމެއް ނުވަތަ ޤުރުއާން ތަރުޖަމާއެއް ގޮޅިތެރޭގައި
ކިޔާލެވޭގޮތަށް އޮންނަކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަންދު ކުރާ މީހުން ނަމާދުކުރުމުގެ ކަންކަން
ހަމަޖެހިފައިހުންނަނީ ގޮޅީގެ ތެރޭގައިކަމާއި ރޯދަ ހިފަން ބޭނުންވާމީހުންނަށް އެ އިންތިޒާމް ރަމަޟާންމަހު
ހަމަޖައްސާދޭނަމަވެސް، މިނޫން މަސްމަހުގައި ރޯދައެއް ހިފަން ބޭނުންވާނަމަ، ހާރުކެއުމަށް ވަކި އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެފައި
ނުވާތީ ހާރުކެއުމުގެ ކަންކަން ހަމަޖައްސަނީ ރޭގަނޑު ކެއުމަށް ގެނެވޭ ތަކެތިން ބައެއް ބަހައްޓައިގެންކަމަށް ބަންދުގައިތިބި
މީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ކޮމިޝަނުން ދޫނިދޫ ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޒިޔާރަތް ކުރުމުން މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ 9 ނަންބަރު ޖަލުގެ ގޮޅިތަށް
ފަރުމާކޮށްފައިވާގޮތުން ނަމާދަށް ޤިބްލައަށް ކުރިމަތިލައިގެން ހުރެ ނަމާދު ކުރުމަށް ދަތިވާކަމާއި، ރޭގަނޑުގެ ވަގުތުތަކުގައި
ޤުރުއާން ކިޔެވޭވަރުގެ އަލިކަމެއް މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ ގިނަ ގޮޅިތަކުގައި ނުހުންނަކަމަށް ބަންދުގައި ތިބި މީހުނާއި
މިގޮޅިތަކުގައި ކުރިން ތިބި ބައެއް މީހުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.01.9 ޖަލުތައް
އާންމު ގޮތެއްގައި ޖަލުތަކުގެ ސަލާމަތީ ގިންތި ދައް ޖަލުތަކުގައި ނަމާދު ކުރުމަށް މިސްކިތެއް ނުވަތަ ނަމާދު ކުރުމަށް
ހާއްސަ ކޮށްފައި ތަނެއް ހުންނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވީނަމަވެސް ސަލާމަތީ ގިންތި މަތި ތަންތަނުގައި ނަމާދު ކުރަން ޖެހެނީ
ގޮޅީގެ ތެރޭގައިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ސަލާމަތީ ގިންތި މަތި އަދި މެދު މިނުގެ ޖަލުތަކާއި، ޔުނިޓުތަކުގައި ޚަތިމު
ޤައިދީންނަށް ލިބޭ ގޮތަށް ހުރި ނަމަވެސް ސަލާމަތީ ގިންތި މަތި ޔުނިޓްތަކާއި ޖަލުތަކުގައި ޚަތިމު ނުލިބޭކަމުގެ
ޝަކުވާއާއި، ޚަތިމު އަގުބޮޑުކޮށް ގަންނަށް ޖެހޭ ކަން ޤައިދީން ދީފައިވާ މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ރޯދަ ހިފަން ބޭނުންވާމީހުންނަށް އެ އިންތިޒާމް ރަމަޟާންމަހު ހަމަޖައްސާދޭނަމަވެސް، މިނޫން
މަސްމަހުގައި ރޯދައެއް ހިފަން ބޭނުންވާނަމަ، ހާރުކެއުމަށް ވަކި އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެފައި ނުވާތީ ހާރުކެއުމުގެ ކަންކަން
ހަމަޖައްސަނީ ރޭގަނޑު ކެއުމަށް ގެނެވޭ ތަކެތިން ބައެއް ބަހައްޓައިގެންކަމަށް ބަންދުގައިތިބި މީހުންނާއި މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 194

މާފުށީ ޖަލުގެ އަންހެން ޔުނިޓުގައި ތިބި ބިދޭސީން ވަނީ ޖަލުގެ އަންހެން މުވައްޒަފުން އެމީހުންގެ ދީނަށް ފުރައްސާރަ
ކުރާކަމަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ. މީގެ އިތުރުން، އައްސޭރި ޖަލުގައިތިބި މުސްލިމުނޫން ބިދޭސީ ޤައިދީންނަށް ރަމަޟާންމަހު
ދުވާލުގެ ވަގުތުތަކުގައި ކެއުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސާ ނުދޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ބައެއް ޖަލުތަކުގައި ކުރިން ދީނީ ފޮތްތައް އާއިލާ މެދުވެރިކޮށް ގެނެވޭގޮތަށް އޮތްނަމަވެސް މިހާރު ދީނީ ފޮތް ޖަލުތަކަށް
އާއިލާ މެދުވެރިކޮށް ނުގެނެވޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. ޖަލުތަކުގައި ބޮޑު އަގުގައި ޚަތިމު ގަންނަންޖެހުމަކީ، ޤުރުއާން ކިޔަވަން ބޭނުންވާ މީހުންނަށް އުފުލަންޖެހިފައިވާ
ބޮޑު ބުރައަކަށްވެފައިވުމުން، ކޮންމެ ޖަލެއްގައިވެސް ފައިސާ ދިނުމަކާނުލައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް
ޚަތިމު ލިބޭނޭ ގޮތަށް އިންތިޒާމްކޮށް، އާއިލާތަކުން ޚަތިމާއި ދީނީ ފޮތް ފޮނުވަން ބޭނުންވާ އާއިލާތަކަށް
މިފުރުސަތު ފަހިކޮށްދީ، އަދި މިކަމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ އެހީތެރިކަން ހޯދުމަށްޓަކައި މިނިސްޓްރީ އޮ ފް އިސްލާމިކް
އެފެއާޒްއާ މަޝްވަރާކުރުން އަދި މި މަޝްވަރާތަކުގެ ނަތީޖާ، މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 9 މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރަމުންދިއުން.
9. އެހެން ދީންތަކަށް އިޙްތިރާމް ކުރަންވާނެކަމާއި، އެބައެއްގެ ދީނަށް އުޅުމުގެ ފުރުސަތު ލިބިދޭންވާނެކަމަށް،
އިސްލާމް ދީނުގައި އަދި އިންސާނީ ޙައްޤަތަކާ ގުޅޭ މުޢާހަދާތަކުގައިއާއި، މަންޑޭލާ ރޫލްސް ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ 0
ގައި، ނަސްލަށް، ކުލަޔަށް، ޖިންސަށް، ވާހަކަދައްކާ ބަހަށް، ދީނަށް، ސިޔާސީ ނުވަތަ އެނޫންވެސް ވިސްނުމަކަށް،
ނިސްބަތްވާ ޤައުމަށް، މާލީ ފުދުންތެރިކަމަށް، ނުވަތަ އުފަންރަށް ބަލައި ތަފާތުކޮށްގެންނުވާނެކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ތިބޭ ބިދޭސީންގެ ތެރެއިން މުސްލިމް ނޫން ޤައިދީންނަށް
އެމީހުންގެ ދީނަށް ބަލައި ތަފާތުކޮށްގެން ނުވާނެކަމާއި، ނިސްބަތްވާ ދީނަށް ބަލައި އެމީހުންނަށް އެއްވެސް
ފުރައްސާރަ ކުރުމެއް އޮވެގެން ނުވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ރަމަޟާންމަހު ދުވާލުގެ ވަގުތުތަކުގައި މުސްލިމްނޫން
ބިދޭސީ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ކެއުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅައި ޢަމަލުކުރަން
ފެށުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 195

1.01 ޤައިދީން އަތުން އަތުލެވޭ ތަކެތި ބެލެހެއްޓުން
1.01.0 ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކާއި، ސްޓޭޝަންތައް
ޕޮލިހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންތަކަށާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކަށް ގެންނަ މީހުންގެ އަތުން އަތުލެވޭ ތަކެތީގެ
ލިސްޓެއް ޕޮލިހުން ނަގާކަމަށާއި އަދި އަތުލެވުނު ތަކެތީގެ ލިސްޓުގެ ކޮޕީއެއް ބަންދުކުރާ މީހާއަށް ހަވާލުކުރާކަމަށާއި އަދި
އެމީހަކު ދޫކޮށްލާއިރު އެތަކެތި އަނބުރާ ހަވާލުކުރާކަމަށް ބަންދުކޮށްފައި ތިބި މީހުންނާއި މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.01.9 ޖަލުތައް
މާލޭޖަލުގެ ބަންދަށް ގެންނަށް މީހުންގެ އަތުން އަތުލާ ތަކެތި އެމީހެއްގެ އަތުން ނެގުމަށްފަހު ބަހައްޓާފައިހުންނަނީ އެކަމަށް
ހާއްސަކޮށްފައިވާ ކޮޓަރިއެއްގައިކަމާއި، އެމީހެއްގެ އަތުން ނެގޭ ތަކެތީގެ ލިސްޓެއް ބަލަހައްޓާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ބަންދުން ދޫކޮށްލާއިރު، ބަންދުކުރާމީހާގެ އަތުން އަތުލެވޭތަކެތި އެމީހަކާއި އަނބުރާ ހަވާލުކުރާކަމަށް
މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނަށް ބައެއް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުދީފައިވާ ގޮތުގައި، އެމީހުންގެ އަތުން އަތުލާ
ތަކެތީގެ ލިސްޓެއް ޖަލުން ޤައިދީންނަށް ހަވާލުކުރާކަމަށާއި ނަމަވެސް އެލިސްޓު ގެއްލި ނުވަތަ ހަލާކުވެއްޖެ ހިނދެއްގައި
އެމީހެއްގެ އަތުން އަތުލެވުނު ތަކެތި ނުލިބޭކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޤައިދީންނާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުގައި ތިބޭ
މީހުންނާއި، ކޯޓް އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބަންޖެހޭ މީ ހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރަންވީ ގޮތުގެ ގަވާއިދުގެ
ނަންބަރު (0) ވަނަ މާއްދާގެ)ރ(ގައި ޖަލަށް ގެނެވޭ މީހާ ބަލައި ފާސްކުރުމަށްފަހު ޖަލަށް ވެއްދުން މަނާ
ތަކެތި ނަގާނެކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މި މާއްދާއަށް އިސްލާހުގެނެސް، މިތަކެތި ނެގުނުކަމާއި، ނެގުނު ތަކެތީ
ލިސްޓެއް ޤައިދީއަތަށްދީ، އަދި މިތަކެތީގެ ލިސްޓެއް ޤައިދީގެ ފައިލްގައި ހިމަނާ، މިލިސްޓު އީމެއިލް
މެދުވެރިކޮށް އާއިލާއާ ޙަވާލުކުރެވޭނޭ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖައްސައި، ޖަލުން ދޫކޮށްލެވޭ ހިނދު، މިތަކެތީގެ ލިސްޓް
ޤައިދީގެ އަތުގައި ނެތްނަމަވެސް، ޤައިދީގެ އަތުން އަތުލެވުނު ތަކެތި އެމީހަކަށް އަނބުރާ ހަވާލުކުރެވޭނެ
ނިޒާމެއް ޤައިމްކޮށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 196

1.00 ބަލިވުމާއި މަރުވުމާއި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަދަލުކުރުންފަދަ ކަންތައްތަކާބެހޭ މައުލޫމާތު ދިނުން
ޤައިދީން ބަލިވެގެން އެތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަދަލުކުރާއިރު އާއިލާއަށް އަންގަމުން ނުދާކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތުންނާއި
ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ޤައިދީންނަށް ދިމާވާ ކަމެއްގެ ބޮޑުމިނަށް
ބަލާ އާއިލާއަށް އަންގަމުންދާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ.
އާއިލާ މީހުން ބަލިހާލަތު ބޮޑުވެގެންދާ ހާލަތްތަކުގައާއި، އާއިލާ މީހުން ނިޔާވުމުން ޖަނާޒާގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު
ގިނަފަހަރަށް ޤައިދީންނަށް ނަށް ނުލިބޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް އާއިލާތަކުން ވަނީ މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ. އަދި ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުން
ޝަރީއަތަށް ކޯޓަށް ގެންދިޔުމަށްފަހު ކޯޓުތަކުގައި ގިނަ ވަގުތު ހޭދަވާފަހުން ޝަރީއަތްތައް ކެންސަލްވާކަމަށާއި، ގިނަ
ގަޑިއިރުތަކެއްވަންދެން ކޯޓުގައި ބަންދުމީހާ އިންނަންޖެހޭކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މީގެ އިތުރުން، ޖަލުގައި ކުރިން ބަންދުކޮށްފައިތިބި ސިޔާސީ ބައެއް މީހުނާއި ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބައްދަލުކޮށް ހޯދި
މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަ ކުރެވުނު ގޮތުގައި އެއްޖަލުން އަނެއް ޖަލަށް ބަދަލުކުރާއިރު ބަލިހާލަތު ހުރިގޮތުން ދަތުރުފަތުރުކުރުން
ރަނގަޅުނޫންކަމަށް ޑޮކްޓަރުންގެ ޓީމަކުން ލަފާދީފައިވަނިކޮށް ޑޮކްޓަރުންގެ ލަފަޔާއި ޚިލާފަތް ދޫނިދޫ ކަސްޓޯޑިއަލްއިން
މާފުށީޖަލަށް އަދި މާފުށީޖަލުން ދޫނިދޫ ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ވަރަށް އަވަސްއަވަހަށް ގެންގޮސް ހަދާފައިކަމަށާއި އަދި މިގޮތަށް
އެއްޖަލުން އަލެއް ޖަލަށް ބަދަލުކުރާއިރު ވަކީލުންނަށް އަންގާފައިނުވާކަމަށާއި އަދި ބަދަލުކުރަނީ ކީއްވެގެންކަން އަންގާފައި
ނުވާކަށްވެސް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.01 ޤައިދީން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަދަލުކުރުން
1.01.0 މާލެ ޖަލު
މިޖަލުގައި ޤައިދީން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުމަށް ޖަލުގައި ޚާއްސަ 0 ވެހިކަލެއް އޮންނަކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ޤައިދީން ބަލިވުމުން ނުވަތަ ޑޮކްޓަރަށް ގެންދިޔުމަށް ވަކި ޚާއްސަ ވެހިކަލެއް
ނޯންނަކަމަށާއި، ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީން އެކިއެކި ބޭނުންތަކަށް އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލަންޖެހޭ މިންވަރަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 197

ބަލާއިރު، ވެހިކަލް މަދުކަމަށް މުވައްޒަފުން ފާހަގަ ކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ހުރިހާ ޖަލަކުންވެސް، ޝަރީއަތުގެ މަޖިލިސް
ތަކަށާއި، ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމާއި، އަދި އެނޫންވެސް ބޭނުންތަކަށް ގެންނަނީ މާލެޖަލަށް ކަމަށާއި އަދި މިޖަލުން ޤައިދީން
އެތަނަކަށް އުފުލުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މާލެ ޖަލަކީ ހުރިހާ ޖަލުތަކެއްގެ މީހުން
އެއްތަނުން އެއްތަނަށް ބަދަލުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ މައިމަރުކަޒުގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ ތަނައްވާއިރު، ޤައިދީން އެއްތަނުން
އަނެއްތަނަށް އުފުލުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމަށްތިބޭ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު މަދުކަމާއި، ޤައިދީން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް
އުފުލާއިރު، އެމީހުންގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކޮށް، ކޯޓުތަކަށާއި، ޙާއްސަ ޑޮކްޓަރުންނަށް ދެއްކުމަށާއި އެހެނިހެން
ކަނޑައެޅޭ ވަކި ގަޑިއަކަށް ހާޟިރުކުރަންޖެހޭ ތަންތަނަށް ބަންދުމީހުން ގެންދިޔުމަށް އެކަށީގެންވާ މުވައްޒަފުން ނެތްކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވާއިރު، ކޮމިޝަނަށްވެސް ވަނީ މިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ.
1.01.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ބަންދުމީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލަނީ ފުލުހުންގެ ވެހިކަލްތަކުގައި ކަމަށާއި،
ނަމަވެސް މެޑިކަލް އެމަޖަންސީއެއް ދިމާވާ ހާލަތްތަކުގައި ގެންނަނީ އެމްބިއުލާންސް ކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މެޑިކަލް އެމަޖަންސީ ހާލަތްތަކުގައި އެމްބިއުލާންސް ނުލިބިއްޖެނަމަ ޕޮލިސް ވެހިކަލެއްގައި
އުފުލާކަމަށާއި ޕޮލިސް ވެހިކަލެއްވެސް ލިބެން ނެތް ހާލަތުގައި، ޓެކްސީ ބޭނުން ކުރާކަމަށް މަ ޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މީގެއިތުރުން، ކޯޓުތަކަށް ފިލައިގެން އުޅޭމީހުންނާއި އެކި ބޭނުންތަކަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ކޯޓަށް ހާޒިރު ކުރުމަކީ
ކޮންމެ ހާލަތެއްގައިވެސް ފުލުހުންނަށް އޮންނަ ޒިންމާއެއް ކަމަށާއި މިމަސައްކަތް ކުރުމަށް ގޮންޖެހުންތައް ހުރި ކަމަށް
މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
1.01.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މިމަރުކަޒުގައި ތިބޭ ޤައިދީން މާލެ އައުމަށް ބޭނުންކުރަނީ އައްސޭރި ޖަލުގައި ޤައިދީން އުފުލުމަށް ބޭނުންކުރާ ދޯނިކަމަށާއި،
މިދޯނި އަންނަނީ ހިންމަފުށިން ޤައިދީންނަގައިގެންކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މި މަރުކަޒުގައި އެއްގަމު
އުޅަނދެއް ނޯންނަކަމަށާއި ނަމަވެސް ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ތިލަފުށިގައި ދުއްވާ މޯލްޑިވްސް ނެޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްގެ
ވެހިކަލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވާއިރު ކޮމިޝަނަށްވެސް މިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 198

1.01.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައިވެސް އެއްގަމުމަގުން ބަންދުމީހުން އުފުލަނީ ޕޮލިހުންގެ ވެހިކަލްގައިކަމަށާއި، ހިތަދޫ ޕޮލިސް
ސްޓޭޝަންގައި ބޭނުން ކުރެވޭ ޙާލަތުގައި އޮތީ ދެ ވެހިކަލް ކަމަށާއި އެހެންވެހިކަލް ހުރިނަމަވެސް ހަލާކުވެ ސްޕެޔާރ
ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން މަރާމާތު ނުކުރެވިވާތީ މިސްޓޭޝަނަށް އެއްގަމު އުޅަނދުގެ ދަތިކަން ބޮޑުކަމަށް މިސްޓޭޝަންގެ ވެރިން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ކަނޑުމަގުން ބަންދުމީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާނެ އުޅަނދެއް ނޯންނަކަމަށާއި، އުފުލަންޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި ޖެހެނީ
ކުއްޔަ އުޅަނދެއް ހިފަންކަމަށާއި، މިކަމާ ގުޅިގެން ބޮޑެތި ދަތިތައް ކުރިމަތިވާކަމާއި އަދި ބޮޑު ހޭދައެއް ކުރަންޖެހޭކަމަށް މި
9 ސްޓޭޝަންގެ ވެރިންވަނީ ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ. މީގެއިތުރުން، މާލެ ގެންނަންޖެހޭ ބަންދުމީހުން ފޮނުވަންޖެހެނީ
ކަނޑު ބޯޑު ފަހަރުގައި ކަމަށާއި، މިގޮތަށް އުފުލާއިރު، ޖެހެނީ ބިލްކުރާ ގޮތަށް ދަތުރުކުރަންކަމަށްވުމުން މިގޮތަށް
ދަތުރުކޮށްދިނުމަށް ބޯޓުތަކުގެ ވެރިން ދެގޮޅުހަދާކަމަށާއި އަދި އައްޑޫގައި މިފަދަ ބޯޑުތަކަކީ އާންމުކޮށް މުދާ އުފުލުމަށް
ބޭނުންކުރާ ބޯޑުފަހަރުކަމަށްވުމުން މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ގިނަ ޝަކުވާހުންނަކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި
މިގޮތަށް ކަނޑުމަގުން މުވައްޒަފުން ފޮނުވަންޖެހުމުން ދަތުރަށް ގިނަ ދުވަސް ހޭދަވާކަމާށާއި މިހެންވުމުން މުވައްޒަފުންގެ
ދަތިކަން ހުންނަގޮތުން ބަންދުމީހުން ފޮނުވަންޖެހޭ ތަންތަނަށް ފޮނުވުމަށް ދަތިވާކަމަށް ސްޓޭޝަންގެ އިސްވެރިން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
1.01.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން އެކިއެކި ބޭނުންތަކަށް އެއްގަމު މަގުން އުފުލުމަށް އޮންނަނީ އެންމެ
ވެހިކަލެއްކަމަށާއި މެޑިކަލް އެމަޖަންސީގައިވެސް ބޭނުންކުރަނީ މިވެހިކަލް ކަމަށް މުވައްޒަފުން ވަނީ މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ.
މިވެހިކަލް އަކީ 1 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ކުޑަ ވެހިކަލެއް ކަމަށާއި ނަމަވެސް 0 މީހުންވެސް ބައެއްފަހަރު މިވެހިކަލްގައި
އުފުލާކަމަށް ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ވަނީ މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި ތިބޭ ބިދޭސީ ބަންދުމީހުން ވަރަށް ގިނަ ފަހަރު
މާލޭގައި ހުންނަ އެމްބަސީތަކަށް ގެންދަންޖެހޭ ކަމަށާއި، މިކަމަށް ގިނަ ވަގުތު ހޭދަވާތީ، ޤައިދީން އެމްބަސީއަށް
ގެންދިއުމުގެ ބަދަލުގައި އެމްބަސީގެ މުވައްޒަފަކު ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކޮށް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ލިޔުންތައް ފުރިހަމަކޮށްދިނުމަށް
އެމްބަސީތަކުގައި އެދުމުން، ބައެއް އެމްބަސީތަކުން އެއްބާރުލުން ލިބުނު ނަމަވެސް ބައެއްތަންތަނުން އެ އެއްބާރުލުން
ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން ބަންދުމީހުން ގެންދަންޖެހޭޖަމަށާއި މިއީ މިކަން ކުރަންޖެހޭނެ ގޮތް ނޫންކަމަށް ދެކޭކަމަށް މިޖަލުގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 199

ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން ވަނީ ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ. ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ތިބި ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން ގިނަ
މީހުންނަކީ ގިނަ ސަބަބުތަކާއި ގުޅިގެން އެމްބަސީތަކަށާއި އަދި އެހެނިހެން ބޭނުންތަކަށް މާލެގެންދަންޖެހޭ
ފަރާތްތަކަށްވެފައި، މި ޖަލުގައި ބޭނުން ކުރަން އޮ ންނަނީ އެއް ވެހިކަލް ކަމަށާއި ބަންދު މީހުނާއި ޤައިދީންގެ ހުރިހާ
ތަނަކަށް ގެންދިއުމަށް އެންމެ ވެހިކަލް އެއް އޮތުމުން ދަތިވާ ކަމަށާއި ވެހިކަލް ހަލާކުވެއްޖެނަމަ ބަންދުމީހުން އުފުލޭނެ
އެހެން ގޮތެއް ހަމަޖެހިފައި ނޯންނަކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.01.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގެ ބަނދުގައި ތިބޭ މީހުން މާލެ ގެންނަނީ ކުރިމައްޗަށް ބިޑި އަޅުވައިގެން އެކަމަށް ޚާއްސަ
ކުރެވިފައިވާ ދޯނި ފެރީއެއްގައިކަމަށާއި، ބަންދުމީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުމުގައި މާބޮޑު ދަތިތަކަމެއް
ދިމާނުވާކަން މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.01.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުމީހުން އުފުލުމުގައި ދަތިވަނީ މާލެ ގެންދަންޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި ކަމަށާއި އެގޮތުން މާލެ
ފޮނުވަންޖެހޭ މީހުން ފޮނުވަނީ ކަނޑުމަގުން ބޯޓް ފަހަރުގައިކަމަށާއި، ކަނޑުމަގުން ބަންދުމީހުން މާލެ ފޮނުވުމުގައި
އެންމެބޮޑަށް ދަތިވަނީ މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަމުންކަމަށާއި ބަންދުމީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލާއިރު ކޮންމެ
ބަންދުމީހަކަށް ދެ ޕޮލިސް އޮފިސަރުން ތިބެންޖެހޭއިރު ސްޓޭޝަނުގައި ފުލުހުންގެ އަދަދު މަދުކަމުން ވަރަށް ބޮޑަށް
ދަތިވާކަމަށް މި ސްޓޭޝަނުގެ ވެރިން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިސްޓޭޝަނާއި އިންވެގެން ހޮސްޕިޓަލް ހުންނާތީ
ބަންދުމީހުންނަށް ދިމާވާ ޞިއްޙީ އެކިއެކި މައްސަލަތަކާއި ގުޅިގެން ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންދިޔުމަށް ދަތި ނުވާކަމަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.01.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުގައިތިބޭ މީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އެއްގަމު މަގުން އުފުލަނީ ފުލުހުންގެ ވެހިކަލްގައިކަމަށާއި
އަދި މި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންހުރި ހިސާބާއި ގަމު ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލާއި ގާތު ހުރުމުން ބަންދުމީހުން ކުއްލިހާތްތަކުގައި
ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންދިޔުމަށް ދަތިނުވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 200

މީހުންގެ ތެރެއިން މާލެ ގެންނަންޖެހޭ ފަރާތްތައް މާލެ ފޮނުވަނީ ކަނޑު ބޯޑުގައިކަމަށާއި، މިގޮތަށް ޢަމަލުކުރަން ޖެހުމުން
މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ހުންނަ ގޮތުންނާއިއެކު ދަތިވާކަމަށް މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
1.01.2 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލުގެ ޤައިދީން މާލެއަށް ގެންދިއުމަށް ކުރިން ބޭނުންކުރަމުން އައީ ކޮންޓްރެކްޓް އުސޫލުން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ
ދޯންޏެންގައިކަމާއި ނަމަވެސް މިހާރު ޤައިދީން އެއްތަނުންއަނެއްތަނަށް ގެންދިއުމަށް ބޭނުންކުރަނީ ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ
ލޯންޗެއް ކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި މިޖަލުގައި މުވައްޒަފުން އެއްތަނުން
އަނެއްތަނަށް ގެންދިއުމުގައި އެއްވެސް ދަތިކަމެއް ދިމާނުވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.01.01 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގެ ޤައިދީން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަދަލު ކުރާއިރު ބަދަލު ކުރާ ކަމާއި ބަދަލު ކުރާ ސަބަބު ޤައިދީއަށާއި އާއިލާއަށް
ނާންގާ ކަމަށް ގިނަ ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް ޙިއްސާ ކޮށްފައިވެއެވެ. ޤައިދީން ޑޮކްޓަރަށް ގެންދިއުމަށާއި ކޯޓުތަކަށް ހާޟިރު
ކުރުމަށްޓަކައި މާލެ ގެންދަނީ ވަށައިގެން ބަންދުކޮށްފައި އޮންނަ ދޯންޏެއްގައި ކަމާއި، މި ދޯނީގެ އެތެރޭގައި ކުދި
ގޮޅިތަކެއްގޮތަށް ހަދައި ދަގަނޑު ދޮރުތަކެއް ކޮންމެ ގޮޅިއެއްގައި ލާފައިވާކަމާއި، ޤައިދިނީން އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް ބަދަލު
ކުރަނީ ލައިފް ޖެކެޓް އެޅުވުމަށްފަހު ކުރިމައްޗައް ބިޑި އަޅުވާފައި އެގޮޅީގެ ތެރެއަށް ލާ ތަޅުލައިގެން ކަމަށް ޤައިދީންނާއި
މުވައްޒަފުން މިކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް މީހުން ބަދަލު ކުރުމުގައި ވަކި
ގޮތަކަށް ޢަމަލު ކުރުމަށް ޑޮކްޓަރުން އިރުޝާދު ދީފައިވީނަމަވެސް އެ އިރުޝާދާ އެއްގޮތަށް ޖަލުން ޢަމަލު ނުކުރާ ކަމުގެ
މަޢުލުމާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިފަވެއެވެ. ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަދަލު ކުރމުގައި މާފުށި ޖަލުން
ޢަމަލު ކުރާ އުސޫލަކީ ނުރައްކާތެރި ހާދިސާއެއް ކުރިމަތިވާ ހާލަތެއްގައި ޤައިދީންގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިވާނެ ކަމެއްކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. މައްސަލަތަކާއި ގުޅިގެން ކޯޓުތަކަށް ހާޒިރުކުރާ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ޖަލުތަކުން މާލެއަށް ގެނެވޭފަހުން، ނުވަތަ
ކޯޓަށް ގެންދެވޭފަހުން ކޯޓުތަކުގެ އަޑުއެހުން ކެންސަލްކުރެވޭ މިންވަރު ގިނަކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިއިން
ކޮންމެ ދަތުރަކީ އެކަމަށް ދައުލަތުގެ ބޮޑެތި ޚަރަދުތަކެއް ހިނގާ، ޤައިދީން އެސްކޮޓްކުރުމަށް ގިނަ މުވައްޒަފުން
ބޭނުންކުރަން ޖެހޭ ކަމަކަށްވާތީ، މިރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއަށް ލިބޭތާ ގިނަވެގެން 0
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 201

މަސްދުވަސްތެރޭގައި، ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އާއި މަޝްވަރާކޮށް،ޖަލުތަކުން ކޯޓުތަކަށް ހާޒިރު މީހުންގެ
މައްސަލަތަކުގެ އަޑުއެހުން ކެންސަލްކުރާނަމަ 0 ދުވަސް ކުރިން އެކަން ޖަލުތަކަށް އެންގޭނެ އިންތިޒާމް
ހަމަޖެއްސުމަށް މަސައްކަތްކުރުން.
9. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން މިހާރު ބަންދުމީހުން އުފުލުމުގައި ކަނޑުބޯޓު ފަހަރު ބޭނުންކުރާ ކުރުން
ހުއްޓާލައި، ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން މާލެގެންނަންޖެހޭ ފަރާތްތަށް ވައިގެ މަގުން ގެނެވޭނެ އުސޫލެއް މިރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަށައަޅައި، އެއުސޫލާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަންފަށައި މިނިސްޓަރާއި
ހިއްސާކުރުން.
0. މަންޑޭލާ ރޫލްސްގެ 03 ވަނަ މާއްދާގައި، ކޮންމެ ބަންދުމީހަކުވެސް، އެމީހާ ހުރިތަން ނޫން އެހެން ތަނަކަށް
ބަދަލުކުރާނަމަ، އެކަން ވަގުތުން އާއިލާއަށް އެންގުމުގެ ޙައްޤާއި، އަދި ބަލިހާލު ބޮޑުވުމުންނާއި،
ނުރައްކާތެރިއަނިޔާއެއް ވެއްޖެނަމަ އެކަން ވަގުތުން އާއިލާއަށް އެންގުމުގެ ޙައްޤު އޮންނަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ
މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް، މިފުރުސަތު ޤައިދީންނަށް ފަހިކޮށްދޭން ފަށައި، މިފަދަ ޙާލަތެއް މެދުވެރިވެގެން ނުވަތަ
އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ބަދަލުކުރާނަމަ، އެކަން ކުރެވޭނީ އާއިލާއަށް އެންގުމަށްފަހުގައި އެކަނިކަމަށް މިރިޕޯޓް
މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އަށާއި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އާއި ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި ކަނޑައަޅައި، އެކަން މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
1.03 ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގެ މުވައްޒަފުން
1.03.0 މާލެ ޖަލު
މާލެ ޖަލުގައި ޖުމްލަ މަސައްކަތް ކުރަނީ ... މުވައްޒަފުންކަމަށާއި، އަދި މުވައްޒަފުން މަސައްކަތް ކުރަނީ 0 ޝިފްޓަކަށް
ބަހާލެވިގެންކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ވަނީ މައުލޫމާތު ލިބިފައެވެ. ހެނދުނު ޝިފްޓުގައި މަސައްކަތް ކުރަނީ ...
މުވައްޒަފުންކަމަށާއި، މެންދުރު ފަހު ޝިފްޓްގައި މަސައްކަތް ކުރަނީ ... މުވައްޒަފުންކަމާއި، ރޭގަނޑުގެ ޝިފްޓްގައި
މަސައްކަތް ކުރައްވަނީ ... މުވައްޒަފުންކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިއަދަދުތަކަށް ބަލާއިރު، މިވަގުތު ތިބި
ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީންގެ އަދަދާއި އަޅާކިޔާއިރު، ސެކިއުރިޓީ ބަލަހައްޓާ އޮފިސަރުންގެ ރޭޝިއޯއަކީ ކޮންމެ އޮފިސަރަކަށް
... ނުވަތަ ... ބަންދުމީހުންކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 202

މިޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބި މީހުންގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު، އޮފިސަރުންގެ އަދަދު މަދުވުމުގެ ސަބަބުން
ބޮޑެތިގޮންޖެހުންތަކެއް ދިމާވަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ދުވާލަކު ގާތްތަގަނޑަކަށް ... މޫވްމެންޓް
ހިނގާއިރު، ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް އުފުލުމަށް ތިބެނީ ... ވަރަކަށް މުވައްޒަފުންކަމަށްވުމުން
މޫވްމަންޓް އެންމެ އެކަށީގެންވާ ގޮތަށް ނުކުރެވޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޤައިދީއަކު
އެޑްމިޓްކޮށްފިނަމަ ޤައިދީއަކަށް އޮފިސަރަކު ބަހައްޓަންޖެހޭކަމަށާއި، ރަށްރަށުގެ ރަށުކޯޓުތަކުގެ ބޭނުމަށް ޤައިދީއަކު ކޯޓަށް
ގެންދަންޖެހިއްޖެ ހާލަތްތަކުގައި އޮފިސަރުން ޤައިދީންނާއެކު ދާންޖެހޭކަމަށް މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
މާލެ ޖަލުގެ ސެކިއުރިޓީ ބެލެހެއްޓުމަށް ތިބޭ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދު މަދުކަމާއި، ޔުނިޓް 0 އަދި 9 ގައި މަދުވެގެން ކޮންމެ
ޔުނިޓަކަށް ޑިއުޓީ 0 އޮފިސަރު ބޭނުންވާއިރު، މިހާރު ހުންނަނީ 9 ޔުނިޓަށް ... ޑިއުޓީ އޮފިސަރުކަން ކޮމިޝަނުން
ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިވަގުތު މުޅިއެކު ސެކިއުރިޓީގައި ތިބީ 0 ޝިފްޓަށް ބަހައިގެން ... އޮފިސަރުންކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މާލެ ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންވެސް ވަނީ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއިން އެކަށީގެންވާ ތަމްރީން މުވައްޒަފުންނަށް ނުލިބޭކަމަށާއި
ރާއްޖެއިން ބޭރުން ލިބޭ އެކިއެކި ތަމްރީންގެ ފުރުޞަތު ލިބެނީ ހެޑް އޮފީހުގައި މަސައްކަތްކުރާ އިސް
މުވައްޒަފުންނަށްކަމަށާއި މަސައްކަތައް ނުކުމެ ދެވުނު ރެކުރޫޓްމަންޓް ޓްރޭނިންގެ އިތުރުން އިތުރު އެއްވެސް ތަމްރީނެއް
ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިފައިނުވާ ގިނަ މުވައްޒަފުންތަކެއް މިޖަލުގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި
ޤާނޫނުތަންފީޒުކުރާ އެހެން އިދާރާތަކާއި އަޅާބަލާއިރު ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންނާއި މެދު ބޮޑެތި ތަފާތު
ކުރުންތަކެއް ހުރިކަމާއި، މިގޮތުން މުވައްޒަފުންގެ ވެލްފެއާގެ ކަންތައްތަކާއި، ސޯޝަލް ހައުސިންނާއި، ހެލްތް
އިންޝޫރަންސް ލިބުމާއި، ޤައިވާއިދުން ޕްރޮމޯޝަން ލިބުމާއި ރިޓެއަރ ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިދިނުމުގައި ހުރިކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާއިރު މިކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.03.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މަސައްކަތްކުރަނީ 1 ޝިފްޓަށް ޑިއުޓީ ބަހައިގެންކަމަށާއި، ޝިފްޓެއްގައި މަސައްކަތް ކުރަނީ ...
ނުވަތަ ... މުވައްޒަން ކަމަށާއި، ބަންދުމީހުން ކޯޓުތަކަށް ގެންދިޔުމުގައި ވެސް މިކަސްޓޯޑިއަލް މުވައްޒަފުން މަސައްކަތް
ކުރަންޖެހޭ ކަމަށާއި، މިކަމަށް ގިނަ ވަގުތު ހޭދަވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މައުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި މުވައްޒަފަކު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 203

އިމަރޖަންސީ ޗުއްޓީއެއް ނަގަންޖެހޭ ޙާލަތުގައި އެމުވައްޒަފުގެ ބަދަލުގައި އެމަސައްކަތް ކުރާނެ އިތުރު މުވައްޒަފަކު
ނުހުންނަކަމަށާއި މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ވަރަށް ބޮޑުކަމަށް މިކަސްޓޯޑިއަލް ހިންގުމަށް އިސްކޮށްތިބި ވެރިންގެ ފަރާތުން
މަޢުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ.
1.03.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒަށް ކޮމިޝަން ޒިޔާރަތްކުރި ދުވަހު މިތަނުގައި ... މުވައްޒަފުން ތިބި އިރު މިތަނުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި 01
ޤައިދީން ތިބިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މިމަރުކަޒަށް ޒިޔާރަތްކުރިފަހުން މިތަނުގައި ތިބި ހުރިހާ ޤައިދީން
އަނބުރާ އެކި ޖަލުތަކަށް ބަދަލުކޮށް މިތަން ހުސްކޮށްފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ މަޢުލޫމާތު ލިބިފައެވެ.
1.03.1 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި 9 ސްޓޭޝަންގައި މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ހުރިކަމަށާއި، ސްޓޭޝަނުން ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ސަރަހައްދާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު
އެކަށީގެންވާ އަދަދަށް މުވައްޒަފުން ނެތުމުގެ ސަބަބުން ރަށުތެރެ ޕްޓްރޯލްކޮށް ބެލެހެއްޓުމާއި، ބަންދުމީހުން ބަލަހައްޓާ
ފުލުހުންނަކީ ޑިޔުޓީ ބަދަލުކޮށްގެން ބަލަހައްޓާ އެއްބައެއްކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން މި 9
ސްޓޭޝަންގައި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ޚާއްޞަ ސެކްޝަނެއް ހުރިނަމަވެސް ބަންދުމީހުން ބެލެހެއްޓުމަށް ވަކި ބަޔަކު ފުލުހުންގެ
ތެރޭގައި ނުތިބޭކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢޫލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތް ކުރަނީ އެންމެ
އަންހެން ފުލުހެއްކަމަށާއި، ނަމަވެސް ހުޅުމީދޫ ސްޓޭޝަންގައި އަންހެން ފުލުހަކު މަސައްކަތް ކުރަމުންނުދާކަމާއި، މިކަމާއި
ގުޅިގެން އަންހެނުން ބަންދުކޮށް ބެލެހެއްޓުމާއި، ބަލާފާސް ނުކުރެވޭކަމަށް ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުން
ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، މިކަންތައްތައް ނުކުރެވުމަކީ ފުލުހުންގެ ޒިންމާ އަދާކުރުމަށް ހުރި ގޮންޖެހުމެއްކަމަށް
ކޮމިޝަނުންދެކެމެވެ.
1.03.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި މަސައްކަތްކުރަނީ ... މުވައްޒަފުންކަމަށާއި، މިތަނުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި 01 ޤައިދީންނާއި 19
ބަންދުމީހުން ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު ތިބިކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ. ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ތިބި ބަންދުމީހުންގެ
ތެރެއިން ގިނަ މީހުންނަކީ ގިނަ ސަބަބުތަކާއި ގުޅިގެން އެމްބަސީތަކަށާއި އަދި އެހެނިހެން ބޭނުންތަކަށް މާލެގެންނަންޖެހޭ
ފަރާތްތަކަށްވުމުން މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ދިމާވާކަމަށް އޮފިސަރުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 204

ބަންދުމީހުންގެ އަދަދު މައްޗަށްދާކަމަށާއި އެފަދަ ހާލަތްތަކުގައި ބަންދުމީހުންނާއި ޤައިދީން ބެލެހެއްޓުމަށް ދަތިވާކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެއެވެ.
1.03.0 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މަސައްކަތް ކުރަނީ އެކުޖުމްލަ .... މުވައްޒަފުންކަމަށާއި އެގޮތުން 00 އެޑްމިން
މުވައްޒަފުންނާއި، އެރެސްޓޭޝަން ގައި .... އޮފިސަރުންނާއި، ވެލްފެއާގެ ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށް ... އޮފިސަރުންނާއި،
ސިވިލް މުވައްޒަފުންގެ ގޮތުގައި 01 މުވައްޒަފުންނާއި އެހެނިހެން އޮފިސަރުން އަދި މުވައްޒަފުންގެ ގޮތުގައި ...
މުވައްޒަފުން މަސައްކަތް ކުރާކަމަށާއި، މީގެ އިތުރުން 19 ޑޮކްޓަރުންނާއި، 10 ނަރުހުންނާއި، 90 ސަޕޯޓް ސްޓާފުން
މަސައްކަތް ކުރާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މިކަސްޓޯޑިއަލްގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގައި މުވައްޒަފުން
މަދުވުމުގެ ސަބަބުން ބޮޑެތި ގޮންޖެހުންތައް ހުރިކަމާއި މިހެންވުމުން އަލަށް ރެކްރޫޓް ކުރެވޭ މުވައްޒަފުންވެސް އެއްވެސް
ތަމްރީނެއް ފުރިހަމަނުކޮށް ބަންދުމީހުން ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތަށް ނެރޭ ކަމަށާއި ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި ވަގުތު
ވެސް ތަމްރީނު ލިބިފައިނުވާ މުވައްޒަފުން ގިނަ ޢަދަދަކަށް ތިބިކަން މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
1.03.1 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގެ މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ބޮޑުކަމާއި އެގޮތުން ރަށުތެރެ ޕެޓްރޯލްކުރުމާއި، ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް
ތަހުޤީޤުކުރުމާއި، ކަސްޓޯޑިއަލް ބެލެހެއްޓުމާއި، ޓްރެފިކް ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަނީ އެއްބައެއްކަމަށްވުމުން މީހުން
ބަންދުކޮށްގެން ބަލަހައްޓަނީ ޑިޔުޓީ ބަދަލުވާ އުސޫލުންކަމަށާއި މި ސްޓޭޝަންގެ ބަންދަށްގެންނަ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން މާލެ
ފޮނުވަންޖެހޭ މީހުންނާއިއެކު އޮފިސަރުން ފޮނުވަންޖެހުމުން ދަތިވަކަމަށާއި ކޮންމެ ޝިފްޓަކަށް ތިބެނީ ... ވަރަކަށް
މުވައްޒަފަކުންކަމަށް ސްޓޭޝަންގެ އިސްވެރިން ކޮމިޝަނަށް މަޢޫލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
1.03.3 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ޖުމްލަ މަސައްކަތް ކުރަނީ ... މުވައްޒަފުންކަމަށާއި، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރި ވަގުތު މި
ސްޓޭޝަންގައި 1 ބަންދުމީހުން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ވަކި ޚާއްޟަ މުވައްޒަފުން
ނުތިބޭކަމަށާއި ސްޓޭޝަންގައި މަސައްކަތް ކުރާ މުވައްޒަފުން ބަދަލުވާ އުސޫލަކުން ޕެޓްރޯލްކުރުމާއި އެހެނިހެން
ޒިންމާތައްވެސް އަދާކުރަމުންދާކަމަށް މުވައްޒަފުން ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރި އިރު ބަންދުމީހުންގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 205

ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށް ތިބީ ދެ މުވައްޒަފުންކަމަށާއި އިސްކޮށް މަސައްކަތް ކުރައްވާ މުވައްޒަފު ޓްރޭނިންނަކަށް އައްޑޫ
ސިޓީ އަށް ގޮސްފައިވާކަމަށް ވަނީ މައުލޫމާތު ލިބިފައެވެ. މި ސްޓޭޝަނުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ތިބޭ ބަންދުމީހުން މާލެ
ގެންނަންޖެހުމުން މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ދިމާވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
1.03.2 އައްސޭރި ޖަލު
އައްސޭރި ޖަލުގައި މަސައްކަތް ކުރަނީ ޖުމްލަ .... މުވައްޒަފުންކަމަށާއި، މިމުވައްޒަފުން މަސައްކަތް ކުރަނީ 0 ޝިފްޓަށް
ބަހާލައިގެންކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިތަނުގައި ސިފްޓެއްގައި ... މުވައްޒަފުން މަސައްކަތްކުރާކަމަށާއި
އަދި މީގެ އިތުރުން 0 ޑޮކްޓަރާއި، 10 ނަރުހުން މަސައްކަތް ކުރާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރިއިރު، ޙުކުމްތަންފީޒުކުރާ 900 ޤައިދީން ތިބިކަމާއި މިއަދަދަށް ބަލާއިރު ކޮންމެ އޮފިސަރަކަށް ...
ނުވަތަ ... ޤައިދީން ތިބިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަވެފައިވާއިރު މިއަދަދު ނިސްބަތުން މަދުކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވާއިރު ކޮމިޝަނަށް ވެސް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.03.01 މާފުށި ޖަލު
ކޮމިޝަނުން މި ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރި އިރު މި ޖަލުގެ އާބާދީއަކީ ޖުމްލަ 0110 ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންކަން އެނގެއެވެ.
އަދި އެވަގުތު އޮފިސަރުންގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ ..... މުވައްޒަފުން ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދާ ކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ޤަވާޢިދު ނަންބަރު -2R2015/(ޖަލުގެ އިދާރީ ހިންގުމާއި ބެހޭ ޤަވާއިދު(ގެ 00ވަނަ މާއްދާގައި ވަނީ ކޮންމެ ޖަލު
އޮފިސަރަކަށް 0.11 ޤައިދީން ނުވަތަ ބަންދު މީހުން (0:0.11)ގެ ރޭޝިއޯ އިން ޖަލު އޮފިސަރުން ތިބެންވާނެކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ގަވާއިދުގައިވާ މިންގަނޑަށް އޮފިސަރުން ހަމަކުރުމަށްޓަކައި މި ޖަލުގައި ..... އޮފިސަރުން އިތުރަށް
ތިބެން ޖެހޭނެކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހާގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޖަލު އޮފިސަރުންގެ ވަޒީފާއަށް މީހުން ހޯދަނީ މަދުވެގެން 91 މީހުންގެ ޖާގަ ހުސްވުމުންކަމާއި، މިމީހުން ވަޒީފާއަށް ވައްދާ
ތަމްރީންތައް ފުރިހަމަކޮށް ސީދާ މަސައްކަތަށް ނެރުމަށް 0 އަހަރު ވަރު ހޭދަވާކަމާއި، މި ޖަލުގައި މުވައްޒަފުންގެ ޢަދަދު
މަދުވުމުން ޤައިދީންނާއި ބަންދު މީހުން ބެލެ ހެއްޓުމާއި އެމީހުންގެ ކަންކަން ހަމަޖެއްސުމުގައި ބޮޑެ ތި ދަތިތަކެއް ހުރިކަން
މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
މި ޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންގެ އެންމެ ބޮޑު ޝަކުވާއެއްގެ ގޮތުގައި އޮތީ ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ނުލިބޭ
މައްސަލަކަމާއި، އެންމެ ފަހުން ޕްރޮމޯޝަން އެއް ދީފައިވާއިރު އިންސާފުވެރިކޮށް މިކަން ގެންގޮސްފައި ނުވާކަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 206

ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ލިބުމަށް ޝަރުތު ހަމަވާ މުވައްޒަފުން ތިބިނަމަވެސް އެންމެނަށް ހަމަހަމަކަމާއި އިންސާވެރިކޮށް
އެފުރުސަތު ދީފައި ނުވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިކަމާ ގުޅިގެން ކޮމިޝަނުން މިނިސްޓަރާ
މަޝްވަރާކުރުމުން، ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުމުގައި މިހާތަނަށް ގެންގުޅެމުން އައި އުސޫލުގައި މައްސަލަތަކެއް ހުރިކަމާއި
އެމައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމަށް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަމުންދާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ޖަލުތަކުގައި
މަސައްކަތް ކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނާ ސީދާ މުޢާމަލާތްކުރާ އޮފިސަރުންގެ ތެރޭގައި ދިގު
މުއްދަތެއްވަންދެއް ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުމެއް ލިބިފައިނުވާ އޮފިސަރުން ތިބިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި
މިހެން މިކަން ދިމާވާނަމަ އޮފިސަރުން މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި މާޔޫސްވެ، އެންމެ ރަނގަޅަށް މަސްއޫލިއްޔަތު
އަދާކުރުމަށް އޮތް ހުރަކަށް ވާނެކަމަށް ކޮމިޝަނުން ދެކެމެވެ. މީގެ އިތުރުން، އޮފިސަރުންގެ ތެރޭގައި ރިޓަޔަރ ކުރުމަށް
ޝަރުތު ހަމަވާ އޮފިސަރުން ތިބިކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް ރިޓަޔަރމަންޓް ބެނެފިޓްސް ލިބުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައި
ނެތުމުގެ ސަބަބުން ރިޓަޔަރ ނުކުރެވިފައިތިބި އޮފިސަރުން އެބަތިބިކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. ވޭތުވެދިޔަ 1 އަހަރު ދުވަހުގެތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ އާބާދިގެ
އެވަރެޖް ޢަދަދަށް ބަލައި، ޖަލުތަކުގެ އޮފިސަރުންގެ އަދަދު، މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި
ޙިއްޞާކުރާތާ 3 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ގަވާއިދު ނަންބަރު -2R2015/(ޖަލުގެ އިދާރީ ހިންގުމާބެހޭ ގަވާއިދު(ގެ
00 ވަނަ މާއްދާގައި ވާ ގޮތުގެ މަތިން މުވައްޒަފުން އިތުރުކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ މަސައްކަތް ކުރުން.
9. ޖަލުތަކުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލުތައް މުރާޖަޢާކޮށް،
މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 1 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން މުވައްޒަފުންގެ
ޕަރފޯމެންސް އެޕްރޭސަލް ސިސްޓަމެއް ތަޢާރަފުކުރުމަށްފަހު، އެއާ އެއްގޮތަށް މުވައްޒަފުންގެ ޕްރޮމޯޝަންގެ
ކަންތައްތައް ކުރިއަށް ގެންދިޔުން.
0. ޖަލުތަކުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން ރިޓަޔަރ ކުރުމަށް އެދޭ މުވައްޒަފުންނަށް، މި ރިޕޯޓް
މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ
އެއްގޮތްވާގޮތުގެ ކަރިޓަޔަރމެންޓަށް ހުށަހެޅޭނޭ އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖެއްސުމަށް ފަހު އެކަން މަގުފަހިކޮށްދިނުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 207

1. މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޖަލުގެ ކަންކަން ހަރުދަނާކޮށް ދެމެހެއްޓުމައްޓަކައި ވަޒީފާގައި
ދެމިތިބުމަށް ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅައި، ޖަލުގައި މަސައްކަތް ކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން އަހަރަކު މަދުވެގެން
1 މުވައްޒަފުން، ފުރަތަމަ ޑިގްރީ ފެންވަރަށް،)ސައިކޮލޮޖީ، ސޯޝިއޮލޮޖީ، ޤާނޫނީ، އައިޓީ، ޓީޗިންގް، އަދި
ދަނޑުވެރިކަމުގެ ދާއިރާ ހިމެނޭ ގޮތަށް(ކިޔެވުމުގެ ފުރުސަތުދީ މުވައްޒަފުންނަށް ފަހިކޮށްދިނުން.
1. މި ރިޕޯޓް ޙިއްސާކުރާތާ 0 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އާންމު ގޮތެއްގައި ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކުރާ ބިދޭސީން ވާހާކަ
ދައްކާ ބަސް ދަސްކުރެވޭނޭ ފުރުސަތު ކޮންމެ އަހަރަކު ކަނޑައެޅޭ ވަކި އަދަދަކަށް މުވައްޒަފުންނަށް ތަނަވަސްކޮށްދީ
ފުރުސަތު ފަހިކޮށްދިނުން.
0. މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޖަލުތަކާއި، ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންތަކާއި، ކަސްޓޯޑިއަލް ތަކުގައި
ހަމަޖައްސާފައިހުރި މުވައްޒަފުންގެ ނިދުމާއި، ފެންވެރުމާއި، ފަޚާނާކުރުމާއި، ކެއުމުގެ އިންތިޒާމް އެކަށީގެންވާ
ރަނގަޅު ފެންވަރަށް ބަދަލުކޮށްދީ، މިކަން ކުރުމަށް ކުރެވުނު ހުރިހާ މަސައްކަތްތަކެއް މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
1. މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ވާޒީފާއަށް އައްޔަންކުރާ ކޮންމެ މުވައްޒަފަކަށްމެ، ވަޒީފާއާއަށް
ނުކުތުމުގެ ކުރިންދެވޭ ރެކްރޫޓްމަންޓް ޓްރެއިނިންގ ގެ އިތުރުން، ކޮންމެ މުވައްޒަފަކަށްމެ ވަޒީފާއަދާކުރާ ދާއިރާއިން
ޙާއްޞަ ތަމްރީންދީ، އަދި މިގޮތަށް ތަމްރީން ޕްރޮގްރާމްތައް އެކުލަވާލުމުގައި މަންޑޭލާ ރޫލްސްގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ
9 ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ " contemporary evidence-based best
practice in penal sciences "ބައިތައް ހިމަނައި، އަދި ވާޒީފާއަށް ނުކުމެވޭނީ، މިގޮތުން ދެވޭ
ތަމްރީންތަކަށްފަހު ލިޔުމުންނާއި ޕްރެކްޓިކަލް ބައި ހިމެނޭ ގޮތަށް ދެވޭ ޓެސްޓްތަކުން ފާސްވާ މުވައްޒަފުންނަށް
އެކަނިކަމުގައި ކަނޑައަޅައި އެކަން މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
3. މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެންޓި ޓޯޗަރ ގާނޫނު (ގާނޫނު ނަންބަރު)9100/00 ގެ 00
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް އަނިޔާކުރުމާއި ރަހުމްކުޑަ އަމަލު ހިންގުމާއި ލާއިންސާނީ
އަމަލު ހިންގުމާއި އިހާނެތި އަމަލު ހިންގުމާއި އިންސާނީ ކަރާމާތް ގެއްލޭފަދަ އަދަބު ދިނުމުގެ ނުރަނގަޅުއާދައާ
ގުޅޭގޮތުންނާއި، އެކަމުން މަނާވެގެންވާންވީ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށާއި، އެކަންކަމާ ދެކޮޅަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތުގެ
މައްޗަށް މަޢުލޫމާތާއި ތަމްރީނުގެ ބައިތައް ހިމަނައި ޤާނޫނުގައި ލާޒިމްކޮށްފައިވާ ވާޖިބްފުރިހަމަކޮށް އެކަން
މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 208

2. މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި މިވަގުތު ތިބި، ހުރިހާ
ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންއާއި، ކަސްޓޯޑިއަލް އިންޗާޖުންގެ ޕަރފޯމަންސް އެޕްރެއިޒަލްއެއް ކޮމިޝަނަރ އޮފް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ހަދާ ގެންނަން ޖެހޭ ބަދަލުތައް ދެނެގަނެ މިނިސްޓަރުގެ ލަފަޔާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ
މަތިން ގެންނަން ޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނައުން.
1.02 ޖަލުތައް އިންސްޕެކްޓް ކުރުން
1.02.0 އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް
ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން
އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ގެ ނަމުގައި، މީހަކު ވަނީ އައްޔަންކޮށްފައެވެ. ކޮމިޝަނުން އިންސްޕެކްޓަރ
އާ ބައްދަލުކޮށް، އިންސްޕެކްޓަރ ގެ މަސައްކަތާ ގުޅޭގޮތުން މަޝްވަރާކުރުމުން، ޤާނޫނުން އިންސްޕެކްޓަރއާއި
ހަވާލުކޮށްފައިވާ ޒިންމާ އަދާކުރުމުގައި ހުރި ދަތިތައް ދެނެގަނެވިފައިވެއެވެ.
އިންސްޕެކްޓަރ އޭނާގެ ޒިންމާ އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ މުވައްޒަފުންނާއި، ވަސީލަތްތައް މިނިސްޓަރު ފަހިކޮށްދޭންވާނެކަމަށް
މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވީނަ މަވެސް، އިންސްޕެކްޓަރ ވަނީ، އޭނާ މަޤާމަށް 9101 ވަނަ އަހަރު އައްޔަންކުރުމަށްފަހު،
މަޤާމުގެ މައްސޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން މަސައްކަތް ކުރުމަށް ހުންނާނެ ތަނެއް ނުދައްކާ ހޯމް މިނިސްޓްރީންގައި
މަސައްކަތެއް ނުކޮށް އޮފީހަށް އައިސް ހުންނަށް ޖެހުނުކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި މިއާއިއެކު،
އިންސްޕެކްޓަރ ހިމަނައިގެން މި މަސައްކަތުގައި އުޅެނީ މުޅިއެކު 0 މުވައްޒަފުންކަމާއި، މިއީ ޤާނޫނުން މަތިކޮށްފައިވާ
ޒިންމާ އަދާކުރުމަށް މަދު އަދަދެއްކަމާއި، މިމަސައްކަތް ކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެންމެ އެކަށީގެންވާ ތަޢުލީމީ ފެންވަރާއި
ޤާބިލްކަން މި މުވައްޒަފުންގެ ކިބައިގައި ނެތްކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެއިތުރުން،
މިހާތަނަށް އިންސްޕެކްޓަރ ޖަލުތައް އިންސްޕެކްޓްކޮށް މިނިސްޓަރަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ރިޕޯޓްތަކަށް ބަލާއިރު، މިހާރު ހުރި
ޖަލުތަކަކީ އެތަންތަނުގައި އިޞްލާޙްކުރަންޖެހޭ ފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ނެތްކަން ބަޔާންކޮށް ރިޕޯޓްކޮށްފައިވާ ތަންތަންކަމާއި
އަދި ކޮމިޝަނުން އިންސްޕެކްޓަރ އާއިއެކު ބޭއްވި ބައްދަލުވުމުގައި ޖަލުތަކީ މަންޑޭލާ ރޫލްސް އާއި އެއްގޮތަށް މީހުން
ބަންދުކޮށް ބަލަހައްޓަން އެކަށީގެންވާ ތަންތަ ންކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މިކޮމިޝަނުން
ޖަލުތަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށް ބެލިބެލެލުމުން އިންސްޕެކްޓަރ ހަދާފައިވާ ރިޕޯޓްތަކުގައި ސައްޙަނޫން މަޢުލޫމާތު ހުރިކަމާއި،
މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތައް އިންސްޕެޓަރަށް ރަނގަޅަށް ފަހުމްވެފައިނުވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިޤާނޫނުގެ ދަށުން އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މަސްޢޫލިއްޔަތާއި، ޒިންމާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 209

އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތަކާއި މުވައްޒަފުން ފަހިކޮށްދިނުމަކީ މިނިސްޓަރގެ ޒިންމާއެއްކަމަށް ޤާނޫނުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ފާއިތުވެދިޔަ މުއްދަތުގައި މިނިސްޓަރ މިކަންކަން ފަހިކޮށްދީފައި ނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) 0 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "މިޤާނޫނުގައި
ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ބޭތިއްބުމަށް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތަނެއްގައި ހުންނަންޖެހޭނެކަމަށް
އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ކަނޑައަޅާ ޝަރުތައް ފުރިހަމަވާ ތަނެއްނަމަ، އެތަނަކީ ޖަލެއް ކަމަށް
ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު މިނިސްޓަރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ހަމަ އެފަދައިން ޖަލެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާތަނެއް އެއީ
"
ޖަލެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު މިނިސްޓަރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މިގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މި ބުނެވިދިޔަ
މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޖަލެއްގައި ހުންނަ ޖެހޭ ޝަރުތުތަކާއި މިޤާނޫނުގެ 00 މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޖަލުތަކުގައި ކަންކަން
ހުންނަންވާނެ ގޮތާއި އަދި އެތަންތަނުގައި ކަންކަން ކުރަންވީ ގޮތުގެ އުސޫލުތަކެއް ހަދަންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީ
ހިނދު، މިޤާނޫނުގެ 01 ވަނަ މާއްދާގައި އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ޖަލުތައް އިންސްޕެކްޓުކުރުމުގައި،
ޖަލުތަކުގެ ކަންކަން ހުރީ މިޤާނޫނުގައި އިސްވެ ދެންނެވުނު މާއްދާތަކުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ޤަވާއިދާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ
މަތިންތޯ އިންސްޕެކްޓު ކުރުމުގައި ބަލަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ޖަލުތަކުގެ އިމާރާތްތައް ހުންނަންވީ ގޮތުގެ
ޝަރުތަށް އިންސްޕެކްޓަރ ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޤައިދީންނަށް އެންމެ މަދުވެގެން
ލިބިދޭންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ޤަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ލިބިދޭތޯއާއި، ޖަލުތަކުގައި ޤައިދީންނާމެދު ޢަމަލުކުރަނީ
އެމީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރަންވާނެ ކަމަށް ޤަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންތޯ ބެލުމަށް
ރިޢާޔަތްކުރާނޭ މިންގަނޑެއްވެސް ޤާނޫނު ވުޖޫދަށްއައިސް މިފާއިތުވީ މުއްދަތުގައި އެކުލަވާލެވިފައިނުވާކަމާއި، ޖަލުގައި
މީހުންނަށް ދެވޭ ކާނާއާއި ޞިއްޙީ ފަރުވާގެ މިންގަނޑުތައް ހުންނަނީ ޤަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންތޯ ބަލައިފައިވާކަން
ރަމްޒުކޮށްދޭ އެކަށީގެންވާ ރިޕޯޓުތަކެއް އިންސްޕެކްޓަރ އެކުލަވާލާފައިނުވާކަމާއި، ޤާނޫނުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފުޅާމިނުގައި
ޖަލުތައް ބެލުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާވަލާ އެއްގޮތަށް ޖަލުތަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށް ޖަލުތައް ބަލައި ފާސްކުރެވިފައިނުވާކަން،
އިންސްޕެކްޓަރާއިއެކު ބޭއްވި ބައްދަލުވުމުންނާއި ކޮމިޝަނުން ހޯދިހޯދުންތަކުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުންނާއި، އިންސްޕެކްޓަރ
ޖަލުތަކަށާއި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންތަކަށް ކޮށްފައިވާ ޒިޔާރާތްތަކުގެ ރިޕޯޓުތަކުން މި ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 210

ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) 01 ވަނަ މާއްދާގައި، ޖަލެއްގައި
މީހުންނަށް އަނިޔާކުރެވޭ ކަމަށް ކުރާ ޝަކުވާތައް މިނިވަންކަމާއެކު އަޑުއަހައި، ތަޙްޤީޤުކޮށް މިނިސްޓަރަށް ރިޕޯޓު
ހުށަހަޅަންވާނެކަމަށާއި، ޖަލެއްގައި މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ މީހަކަށް ނުރައްކާތެރި އަނިޔާއެއް ދީފިނަމަ، އެކަން ބަލައި
ތަޙްޤީޤްކޮށް މިނިސްޓަރަށް ރިޕޯޓު ހުށަހެޅަން ވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، މިފަދަ ކަމަކާ ގުޅޭ ފުރިހަމަ
ތަހްޤީޤްތަކެއް އިންސްޕެކްޓަރ ކޮށްފައި ނުވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން:
0. ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖަލުތަކުގެ ގޮތުގައި
ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅާ ތަންތަން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ރިޕޯޓެއް
މިނިސްޓަރަށް ހުށައަޅަންވާނެކަމަށް އޮތްނަމަވެސް، އެފަދަ ރިޕޯޓެއް މިހާތަނަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމާއިއެކު،
ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ތައްޔާރުކުރަންޖެހޭ ރިޕޯޓު ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު މިނިސްޓަރ އަށް ހިއްސާ ކުރުން
9. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100)ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި
ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު(ގެ ދަށުން އެކުލަވާލަންޖެހޭ، މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ބޭތިއްބުމަށްތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ތަނެއްގައި
ހުންނަޖެހޭނެކަމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ޝަރުތައް ކަނޑައަޅާ، އެޝަރުތުތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރުން
0. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100)ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި
ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު(00 މާއްދާގެ)ހ(ގައި ޖަލުތަކުގައި ކަންކަން ހުންނަންވާނެ ގޮތާއި އަދި އެތަންތަނުގައި ކަންކަން
ކުރަންވީ ގޮތުގެ އުސޫލުތަކާއި ޤަވާއިދު އެކުލަވާލައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރުން.
1. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނު ނަން ބަރު 01/9100)ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު(ން އިންސްޕެޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މަސްޢޫލިއްޔަތާއި ޒިންމާ އަދާކުރުމަށް
ޤާނޫނު ތަޞައްވަރުކުރާ ފުޅާމިނުގައި ވަސީލަތްތަކާއި މުވައްޒަފުން ހަމަޖައްސައިދީ އިންސްޕެކްޓަރަށް އޭނާގެ ޒިންމާ
އަދާކުރެވޭނެ މަގު މިނިސްޓަރ ފައިކޮށްދިނުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 211

1. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100)ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި
ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު(ން މަތިކޮށްފައިވާ ޒިންމާތަކާއި މަސްޢުލިއްޔަތުތައް ފުރިހަމައަށް އަދާކުރެވޭ ވަރުގެ ޤާބިލް މީހަކު
އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރުން.
1.1 ޚާއްސަ ގިންތީތަކަށް ޢަމަލު ކުރާ ގޮތް
ޖަލުތަކާއި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި މީހުން ބަންދުކޮށް ބެލެހެއްޓުމުގައި ކުށުގެބާވަތާއި، ކުށުގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނާއި،
މީހުންގެ މިޒާޖާއި، އަޚްލާގަށް ބަލާ ވަކިކުރެވެމުންނުދާކަމާއި، މިކަމުގެ ސަބަބުން އަލަށް ޖަލަށްގެނެވޭ ބައެއް
ޤައިދީންނަށާއި، އަޙްލާޤީގޮތުން ރަނގަޅު މީހުންނަށް ޖަލުގައި ތިބޭ އަޚްލާޤީގޮތުން ގޯސް ނުވަތަ ބޮޑެތި ކުށް
ތަކުރާކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނާއި މަސްހުނިވާގޮތަށް ބަންދުކުރަމުންދާއިރު މިކަމުގެ ނޭދެވޭ އަސަރު ޖަލު އާބާދީން
ފެންނަމުންދާކަމާއި، އަޙްލާޤީ މައްސަލަތައް އިތުރުވުމާއި، ޤައިދީން އިޞްލާޙްކޮށްގެން މުޖުތަމަޢަށް އަނބުރާ ނެރުމަށް
ގޮންޖެހުންތަކެއް ކުރިމަތިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
0.1 ވަޒީފާ އަދާކުރުން
0.0 މާލެ ޖަލު
މާލޭ ޖަލުގައި ޤައިދީންނަ ށް ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ފުރުސަތު ފަހިވެފައިވާކަމާއި، މިޖަލުގައި ބައެއް ޤައިދީން ވަޒީފާ
އަދާކުރަމުންދާކަން މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ޤައިދީން އަދާކުރާ ވަޒީފާ ތަކުގެ
ތެރޭގައި ޖަލުގެ ސަރަހައްދު ފޮޅާ ސާފުކުރުމާއި، ގޮޅިތަކަށް ކާތަކެތި ފޯރުކޮށްދިނުމާއި، ކޮންސްޓްރަކްޝަން މަސައްކަތާއި،
ވެލްޑިން ކުރުންފަދަ މަސައްކަތް ކުރާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދެވެނީ
އަޚްލާޤީގޮތުން ރަނގަޅު ޤައިދީންނަށްކަމަށާއި ވަޒީފާގެ ފުރުސަތު ހުޅުވާލުމުން އެކަމަށް އެދި ކުރިމަތިލާ ޤައިދީންނަށްކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ވަޒީފާއަދާ ކުރާ ޤައިދީންނަށް އުޖޫރައެއްގެ ގޮތުގައި ދެނީ ދުވާލަކަށް 01 ރުފިޔާކަމަށް
ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންނަށް ޚާއްޞަ ޔުނީފޯމެއް ޖަލުން ފޯރުކޮށްދޭކަމަށާއި،
ވަޒީފާގައި ޤައިދީން ހަރަކާތްތެރިވާއިރު މިޔުނީފޯމް ބޭނުންކުރަންޖެހޭކަމަށް ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 212

0.9 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި މަސައްކަތު ގައިދީންގެ ބެލެނިވެރި ފަރާތަކީ ހައުސިން މިނިސްޓްރީކަމަށާއި، މަސައްކަތް ހަވާލުކުރަނީ އެ
މިނިސްޓްރީން ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި އާއްމުކޮށް ކުރަނީ ޕަބްލިކް ވޯކްސްގެ މަސައްކަތްކަމަށާއި
ޤައިދީންގެ ސެކިއުރިޓީ ބެލެހެއްޓުމާއި ޤައިދީން ކުރަންވީ މަސައްކަތް ދައްކަނީ އެކަމާއި ހަވާލުވެ ހުންނަ ޖަލުގެ
އޮފިސަރުކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީން ބެހިފައިވަނީ 0 ދަރަޖައަށް ކަމަށާއި، އެއީ
މުސާރައިގެ ގޮތުން 9911 ،9111 އަދި 9111 ރުފިޔާ ކަމަށް ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މި މަރުކަޒުގައި މު ސާރައުގެ އޮނިގަނޑެއް ނެތްކަމަށާއި، މުސާރަ ބޮޑުކުރުމުގައި ބަލާ މިންގަނޑު ޤައިދީންނަށް އެނގިފައި
ނުވާކަމަށާއި، މުސާރަ ބޮޑުކުރުމުގައި ޤައިދީން ކުރާ މަސައްކަތަށާއި، ތަނުގައި ވީ މުއްދަތަށް ނުބަލާ ކަމަށް ޤައިދީން
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންގެ މުސާރަ ދެނީ ހައުސިން މިނިސްޓްރީ އިންކަމަށާއި، 9103 ގެ ރިޔާސީ އިންތިހާބުގެ ކުރިން ޤައިދީންގެ މަސައްކަތު
އެއްބަސްވުން ހަދާފައިވަނީ ހައު ސިން މިނިސްޓްރީއާއި ދެމެދު ކަމަށް ވީނަމަވެސް ވެރިކަން ބަދަލުވި މަރުހަލާގައި ޤައިދީން
ލައްވާ މޯލްޑިވިސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން އައު އެގް ރީމެންޓެއްގައި ސޮއި ކުރުވީ ކުރީގެ ތާރީހއް ޖެހުމަށް ފަހު
ކަމަށާއި، މި މަރުހަލާގައި ބައެއް ޤައިދީންގެ 9 މަހުގެ މުސާރަ ނުދީ ވާކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި
މީގެއިތުރުން، ޤައިދީންގެ މުސާރަ މަހުގެ އެކި ހިސާބުގައި ލިބެމުންދާތީ ވިޔަފާރި އުސޫލުން ތަކެތި ގަތުމުގައި ޤައިދީންނަށް
ދަތިތަކާއި ކުރިމަތިލާންޖެހޭކަމުގެ ޝަކުވާ ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަވިސްގެ އިސްވެރިންގެ އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ޤައިދީންލައްވާ މަސައްކަތްކުރުވާކަމަށާއި، އެކަމާއި
ގުޅިގެން ސުވާލުކުރުމުން، އެގްރީމެންޓްގައި މަސައްކަތް ހަވާލުކުރާ ފަރާތުން ދައްކާ މަސައްކަތް ކުރުވުން މިހެން އޮތުމުން
އެކަންކަން ވެސް ކުރަން ޖެހޭނެކަމަށާއި މިގޮތަށް ޢަމަލުނުކުރާ ޤައިދީން އެހެން ޖަލުތަކަށް ބަދަލުކުރާނެކަމުގެ އިންޒާރު
ޤައިދީންނަށްދޭކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީންވަނި ކޮމިޝަނަށް ހިއްސާކޮށްފައެވެ.
ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީން ބަލިވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި ސަލާން ބުނާ ދުވަހަކަށް މުސާރައިން ކަނޑާކަމަށާއި، ޖެހި ޖެހިގެން 9
ދުވަހު ސަލާމް ބުނެފިނަމަ ސަލާމް ސެޓްފިކެޓް ހުށަހަޅަން ޖެހޭކަމަށާއި ނަމަވެސް ބަންދުގައި ތިބި ބަޔަކަށް ޑޮކްޓަރެއްގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 213

ސެޓްފިކެޓް ހޯދޭނެ ގޮތެއް ނެތް ކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދިފައިވާއިރު ކޮމިޝަނަށްވެސް މިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި މަރުކަޒުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންނަށް ރަމަޟާންމަހުގެ ރޯދަ އެލަވަންސް ނުލިބޭކަމަށާއި އަދި އިތުރުގަޑީ މަސައްކަތް
ކުރުވުމަށްފަހު އިތުރުގަޑީގެ ފައިސާ ނުދޭކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީން ކޮމިޝަނާއި ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
0.0 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ވަޒީފާއަދާކުރާ މީހުންގެ ތެރޭގައި 9 ކެޓަގަރީއެއްގެ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީން ތިބިކަމާއި، މީގެތެރޭގައި ޖަލު
އެތެރޭގެ ވަޒީފާތަކާއި، ޖަލުން ބޭރު އެކި ސައިޓްތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޤައިދީން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ޖަލުގައި
ޖަލުންބޭރު ވަޒީފާއަދާކުރާ ޤައިދީންވަނީ އެމީހުންނަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ރޯދަ އެލަވަންސްދޭކަމަށާއި އެހެންނަމަވެސް މިފައިސާ
ޤައިދީންނަށް ދިނުމުގެ ބަދަލުގައި ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ނަގާކަމަށާއި ދުވާލަކަށް އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާއިން
ޤައިދީންނަށް ލިބެނީ ކުޑައަދަދެއްކަމާއި، މިއިން ބައެއް ޕްރިސްކޯއިން ނަގަމުންދާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ޤައިދީނާއި މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ޖަލުން ބޭރުގެ ސައިޓްތަކުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީން މަސައްކަތްކުރުމަށް ދަނީ
ސްޓެލްކޯގެ ސައިޓަކަށްކަމަށާއި މިގޮތަށްދާއިރު ދަނީ ޖަލު އޮފިސަރުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ޖަލުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީން
ލުމަށް ޙާއްޞަކޮށްފައިވާ ޔުނީފޯމްލައިގެން ކަމަށް ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ވަޒީފާ
އަދާކުރާ ޤައިދީންގެ ތެރެއިން އެންމެ އެލަވަންސް ބޮޑު ޤައިދީންނަށް ލިބެނީ ދުވާލަކަށް 011 ރުފިޔާ ކަމަށާއި، މީގެ އިތުރުން
11 ރުފިޔާއާއި 11 ރުފިޔާ ލިބޭ ޤައިދީން ތިބޭކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
އެލަވަންސް ދިނުމުގައި ތަފާތު ތަކެއް ހުރިނަމަވެސް ޤައިދީންނަށް ކުރަންޖެހެނީ އެއްބާވަތެއްގެ މަސައްކަތެއްކަމުގެ ޝަކުވާ
ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް ޙިއްޞާކޮށްފައިވެއެވެ.
ވަޒީފާއަދާކުރާ ޤައިދީން އާންމު ގޮތެއްގައި ޖަލު ތެރޭގައި ކުރަނީ ގައު އެޅުމުގެ މަސައްކަތްކަމަށާއި، އަދި ޖަލުން ބޭރުގެ
ސައިޓްތަކުގައި މަސައްކަތްކުރަނީ ކޮންސްޓްރަކްޝަން މަސައްކަތާއި، ކަރަންޓު މަސައްކަތްކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ޤައިދީން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވާކަމާއި، ޤައިދީން ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށް ޔުނީފޯމް ލިބޭނަމަވެސް ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ
ގޮތުން ވަޒީފާގައި އުޅޭއިރު ބޭނުންކުރާނެ ސޭފްޓީ ބޫޓު، އަންގި ފަދަ ތަކެތި ނުލިބޭކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 214

0.1 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލަށް ގެނެވޭ ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް އެ ޤައިދީއަކު އިޚްތިޔާރު ކުރާ ވަޒީފާއަކަށްއެދި ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނާނެކަމާއި،
ކޮންމެ ވަޒީފާއަކަށް މީހުން ހޮވަނީ އާންމުކޮށް އިއުލާނުކޮށް ބެރެކްސްތަކާއި ޖަލުގެ އިންފާރުގެތެރޭގައި ހުންނަ ނޯޓިސް ބޯޑަށް
އިއުލާން އެރުވުމަށްފަހުކަމާއި، ޤައިދީން ވަޒީފާއަށް އެދެނީ މިކަމަށް އެދޭ ފޯމު މެދުވެރިކޮށްކަމަށް ޖަލުގެ އިސްވެރިން
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެއެވެ.
މިޖަލުގައި ޤައިދީން ވަޒީފާގެ ގޮތުގައި ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަމުންދާކަމާއި، މިގޮތުން، ފެހުމާއި، ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި
ދަނޑުވެރިކަންކުރުމާއި، އަތްތެރި މަސައްކަތަކާއި، އިމާރާތް ކުރުމުގެ މަސައްކަތާއި، ބަކަރިއާއި ކުކުޅުގެންގުޅުމާއި، ފޮޅާ
ސާފްކުރުމާއި، ޤައިދީންނަށް ކާންދިނުން ފަދަ މަސައްކަތްތައް ކުރާކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މި ޖަލުގައި އޮންނަނީ ވަޒީފާގެ ގޮތުން ޤައިދީން ލައްވާ އެކި އެކި މަސައްކަތްތައް ކުރުވުމުގެ މާހައުލެއްކަމާއި، ޤައިދީން ކުރާ
މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއިން ނުވަތަ އެޤައިދީއަކު ޝައުގުވެރިކަން ހުންނަ ދާއިރާއަކުން ތަމްރީން ދީ އެކަމަށް
އަހުލުވެރިކުރުވާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މިޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް މަސައްކަތް
ދަސްކޮށްދީނުމުގެ މަޤްޞަދަކީ އެމީހުން މުޖުތަމަޢުއަށް އަނބުރާދިއުމަށްފަހު މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް އަޙްލުވެރިކުރުވުންކަމަށް
މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ނަމަވެސް، މި ޖަލުގައި ޤައިދިން ލައްވާ ކުރުވާ ގިނަ މަސައްކަތްތަކަކީ މަދު ދާއިރާއަކުން ކުރުވޭ ބުރަ
މަސައްކަތްތަކަކަށްވުމާއި، މަސައްކަތް ދަސްކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން އެދާއިރާއަކާއި ގުޅޭ ތަމްރީން ޤައިދީންނަށް އެކަށީގެންވާ
ގޮތުގައި ނުދޭކަމަށާއި، މަސައްކަތުގައި ބައިވެރިވަނީ ހިތްހަމަޖެއްސުމަށާއި، ޟޮރޫރީ ބޭނުންތައް ފުއްދުމަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން
ކޮންމެހެން ގަންނަށްޖެހޭ ތަކެތި ގަތުމަށް ފައިސާ ބޭނުންވާތީ ކަމަށް ބައެއް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވާއިރު،
މިކަން ވަނީ ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ޤައިދީންނަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް ދެވޭ ފުރުޞަތަކީ
މިޖަލުގައި އެމީހުންލައްވާ ކުޑަ އުޖޫރައަކަށް ބުރަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރުވުންކަމަށް ބެލެވެއެވެ. ނަމަވެސް ޤައިދީންނަށް ޖަލުގައި
ހޭދަކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ފައިދާކުރުވަނިވި ތަފާތު މަސައްކަތާއި ހުނަރު ދަސްކޮށްދީ އުނގެނުމުގެ ފުރުސަތުތައް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 215

ލިބިދިނުމަކީ އެމީހުން އިސްލާހުވެ މުޖުތަމަޢުއަށް އަޙްލުވެރިވެގެން ރަނގަޅު ފަރުދުންތަކެއްގެ ގޮތުގައި އަނބުރާ ނިކުތުމަށް
އެޅޭނެ މުހިންމެ ފިޔަވަޅެއްކަމުގައި ކޮމިޝަނުން ދެކެމެވެ.
0.1 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ވަޒީފާއަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ އެކަމަށް ޚާއްސަކުރެވިފައިވާ ފޯމްތައް މެދުވެރިކޮށް ކަމާއި މިގޮތުން "ކޮންޓްރެކްޓް
"
އެލަވަންސް އެތެރެ މަސައްކަތު ވަޒީފާއަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމް އާއި ހަމަ މިފަދަ ބޭރު ވަޒީފާއަކަށް ހުށަހެޅުމަށްވެސް ވަކި
ފޯމެއް ހަމަޖެހިފައިވާކަން މުވަޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން ވަނީ ކޮންމެ ވަޒީފާއަކަށްވެސް
މީހުން ހޮވާނީ އެކަމަށް އެދި ހުށަހެޅުމަށް އާންމުކޮށް ހުޅުވާލުމަށްފަހުކަމާއި، ކޮންމެ ވަޒީފާގެ ފުރުސަތަކާއެކު ކުރެވޭ
އިއުލާން ޔުނިޓް ތަކުގައި އާންމުކޮށް ޤައިދީންނަށް ފެންނާނޭހެން ބަހައްޓާނެކަމާއި، އިއުލާނުގައި ވަޒީފާއަށް އެދި
ހުށަހަޅަންޖެހޭ ސުންގަޑި އިންނާނެކަމާއި، ވަގުތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން މިފޯމް ފުރުމަށްފަހު ޔުނިޓް އޮފީހާ ހަވާލުކުރުމުން،
ޒޯން ހެޑް ސޮއިކޮށް ތާރީޚުޖަހައި، ވަޒީފާ ދިނުމާބެހޭ އިދާރީ އޮފިސަރާ ހަވާލުކުރާކަމަށާއި، ފޯމް ހުށަހަޅާ މީހުންގެ ތެރެއިން
ޝަރުތުހަމަވާ މީހުންނަށް އިންޓަވިއު ފޯމް ހަވާލުކުރެވޭނެކަމާއި، މިފޯމް ފުރާނީ ޤައިދީގެ ހާޒިރުގައި މުވައްޒަފެއްކަމާއި،
އެއަށްފަހު އިދާރީ މުވައްޒަފެއް ފޯމް ބެލުމަށްފަހު، ވަޒީފާ ދިނުމާބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅޭނެކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ
ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ވަޒީފާ އަށް މީހުން ހޮވާ ކޮމިޓީގައި ތިބޭނީ ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަން އައްޔަންކޮށްފައިތިބޭ މީހުންކަމާއި، މިކޮމިޓީގައި
ތިބޭނީ ގިނައިން ސީނިއަރ މެނޭޖްމަންޓްގެ މުވައްޒަފުންކަމާއި، މިކޮމިޓީގައި މިހާރު 1 މެން ބަރުން ތިބޭކަމަށް މުވައްޒަފުން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ކޮމިޓީއިން ވަކި މަގާމަކަށް މީހަކު އައްޔަންކުރުމުން، މިކަން ޤައިދީއަށް ޖަލުން
އަންގާނެކަމަށާއި، އެއަށްފަހު ޤައިދީ ވަޒީފާއަށް ނުކުންނަންފަށައި، 01 ދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ފާއިތުވަންދެން ޤައިދީގެ
އުޅުމާއި އަޚްލާޤު ގާތުން ބަލަމުންދާނެކަމަށާއި، މިއަށްފަހު އެސެސްމަންޓް ހަދައި ޤައިދީއަށް ވަޒީފާ ދާއިމީވިކަން
ލިޔުމުންއަންގާނެކަމަށާއި، ވަޒީފާއަށް ނުކުންނަންފެށުމުން ހަފްތާއަކު 0 ދުވަސް އަރާމުކުރަން އޮފް ދުވަހެއްގެ ގޮތުގައި
ލިބޭނެކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އެކި ވަޒީފަތަކަށް ކަނޑައެޅިފައި ވަނީ އެކި ވަގުތު ކަމާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 216

މިގޮތުން މުދިމުންގެ ވަޒީފާގެ ގަޑިތަކަކީ ނަމާދުވަގުތުތައް ކަމާއި، ކާންދޭ މީހުން ވަޒީފާގައި ހަރަކާތްތެރިވެ އުޅޭނީ ކާންދޭ
ގަޑިތަކުގައި ކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުނަށް ވަޒީފާގެ ފުރުސަތު މަދުވަނީ އެކަމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ކޯޓާ މަދުވުމުންކަމާއި،
މިހެންކަމުން ވަޒީފާތަކަށް އެދި ހުށަހަޅާ މީހުންނާ އަޅާބަލާއިރު ވަޒީފާ ދެވޭ މިންވަރު ވަރަށް ދަށްކަމާއި، ވަޒީފާދޭ
ކޮމިޓީގައި ތިބޭ މެންބަރުން ވީހާ ގިނަ ޤައިދީންނަށް ވަޒީފާގެ ފުރުސަތު ޖަލުން ދިނުމަށް ބާރުއަޅާކަމަށް ކޮމިޓީއަށް
ނިސްބަތްވާ މުވައްޒަފެއް ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންވަނީ ޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީންގެތެރޭގައި އެތަކެއް ފަންނީ ޤައިދީން، މިހާރުވެސް ޖަލުގައި ތިބިކަމާއި، މީގެ
ތެރޭގައި މޮޅެތި ވެލްޑަރުންނާއި، ކާޕެންޓަރުންނާއި، ކަރަންޓު މަސައްކަތުގެ ތަޖްރިބާލިބިފައިވާ މީހުން ތިބިކަމާއި،
މިމީހުންނަށް ދަޢުލަތުގެ އެކި އެކި ޕްރޮޖެކްޓް ތަކުގެ ދަށުން ރަނގަޅު އުޖޫރައަކާއި އެކު ފަންނުގެ ދާއިރާއިން މަސައްކަތް
ކުރަން ލިބޭނަމަ އެމީހުންގެ ހު ނަރު އިތުރުވެ، ރަނގަޅު އާމްދަނީއަކާއެކު، އާއިލާއަށް ޖަލުގައި ހުރެގެންވެސް ޚަރަދުކުރެވޭނޭ
ފުރުސަތު ލިބި އެމީހުން މުޖުތަމައުއަށް އެނބުރިގޮސް ވަޒީފާގެ މާހައުލުގައި ދެމިތިބުމަށް ހިތްވަރަކަށް ވެގެންދާނެކަން ޖަލުގެ
މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ގިނަ އަދަދެއްގެ ޤައިދީން ވަނީ އެމީހުން ވަޒީފާ އަށް ނުކުތުމުގެ ކުރިން ވަޒީފާ ލިބުނު ދާއިރާއިން އެއްވެސް އެއްޗެއް
ކިޔައިދީ ތަމްރީން ކުރުމުގެ އުސޫލެއް ނޯންނަކަމަށާއި، ވަޒީފާއަދާކުރުމުގެ އުޞޫލު ހަމަޖެހިފައިވަނީ ސީދާ ވަޒީފާ ދިނުމުގެ
ގޮތުންކަމާއި، ތަމްރީންކޮށްގެން ، މަސައްކަތުގެ މާހައުލަށް ޖަލުން މިނިވަންވެގެން ދިއުމުގެ ކުރިން އަހަލުވެރިކުރުމަށް
ނޫންކަމަށް ޤައިދިން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ޖަލުން ބޭރު ވަޒީފާތަކަށް ޤައިދީން ގެންދިޔުމުގައި އާންމު ރައްޔިތުންނަށް އެކްސެސް ނޯންނަ ގޮތަށް މިފުރުސަތު
ހަމަޖެހިފައި އޮތުން މުހިންމުކަމާއި، ރިންގްރޯޑް ހެދުމަށް ޤައިދީން ގެންދިޔައިރު ސަލާމަތީ އެތައް މައްސަލައެއް
ދިމާވިކަމާއި، މާފުށި ގޮނޑު ބެލެހެއްޓުމަށް ޤައިދީން ވަޒީފާއަށް ނެރުމުންވެސް ވަރަށް ބައިވަރު މައްސަލަތައް ދިމާވިކަން
މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ރިމާންޑު ބަންދުގައި ހުންނަތާ 3 އަހަރު ދުވަސްވީ ބިދޭސީން ޖަލުގައި ތިބިކަމާއި، އެމީހުންނަށް މިހާރު 'އެލަވަންސް'
ވަޒީފާ ދީގެން ޖަލުގައި ބައެއް މަސައްކަތް ކުރުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 217

ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުން އެމީހަކަށް ލިބެންޖެހޭ ބައެއް އިނާޔަތްތައް ނުލިބޭ ގޮތަށް، ކުޑަ އުޖޫރައަކަށް
ޖަލުގައި ޤައިދީންލައްވާ ބުރަ މަސައްކަތް ކުރުވާކަމާއި، ގޮޅިން ބޭރަށް ނުކުތުމަށް ލިބޭ ފުރުސަތަކަށްވާތީއާއި، ޟަރޫރީ
ބޭނުންތަކަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ތަކެތި ގަތުމަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ ހޯދުމަށްޓަކައި އޮތް ހަމައެކަނި ފުރުސަތަކީ މިއީ
ކަމަށްވާތީ ޤައިދީން ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. ޤައިދީން ލައްވާ 'އެލަވަންސް ވަޒީފާ' ގެ ނަމުގައި ކޮންޓްރެކްޓް އުސޫލުން ބުރަ މަސައްކަތް ކުރުވާކަމާއި، މި
ވަޒީފާތަކުގައި ސިވިލް ސަރވިސްއާ އެއްވަރަށް ވަގުތު ހަމަޖައްސާފައިވާކަމާއި އެހެންނަމަވެސް އެލަވަންސް ވަޒީފާގައި
ދިނުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އުޖޫރައަކީ ކޮންމެ މަހަކު 211/- ރުފިޔާއާއި 0111/- ރިފުޔާއާ ދެމެދުގެ އުޖޫރައެއްކަމާއި،
މިގޮތަށް ވަޒީފާ އަދާކުރާ ޤައިދީންނަށް ރަމްޟާން މަހުގެ އެލަވަންސް ނުލިބޭކަން ފާ ހަގަކުރެވިފައިވާތީއާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިނިމަމް ވޭޖެއް ކަނޑައަޅާފައި ނެތްކަމުގައިވީނަމަވެސް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި ދުވާލެއްގެ މައްޗަށް އުޖޫރައެއްގެ ގޮތުގައި އެންމެ ކުޑަމިނުން ދެ ވޭނީ 011 ރުފިޔާ ކަމުގައި ކަނޑައަޅަ އި،
ވަޒީފާ އަދާކު ރާ ކޮންމެ މުސްލިމަކަށް ޙައްޤުވާ ރަމްޟާންމަހުގެ އިނާޔަތް ދިނުން ގަވައިދުގެ ތެރެއިން ލާޒިމްކޮށް، ޤާނޫނު
ނަންބަރު 9/9113 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ އެއްގޮތައް ޖަލުގައި ވަޒީފާ ދިނުމުގެ އެންމެހައި ކަންތައްތައް އިސްލާހުކޮށް
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
1.0 ތައުލީމާއި، މުނިފޫހި ފިލުވުން
1.0.0 މާލެ ޖަލު
މާލޭ ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެނީ ސަމާލަތީ މިންގަނޑުތަށް މަސްހުނިވާގޮތަށްކަމަށްވީއިރު، މިޖަލުގައި ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުނަށް ތަޢުލީމާއި މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ ޚާއްޞަ ހަރަކާތެއް ނުހިންގާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް ބައެއް
ވަޒީފާ އަދާ ކުރާ ބައެއް ޤައިދީން އަމިއްލައަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ގަނެގެން ޓީވީ ރޯޑިޔޯ ގެންގުޅޭ ކަމާއި، މިޖަލުގެ
އެނެކްސްގެ ގޮޅިތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހުންގެ ތެރެއިން ބައެއް މީހުން މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ ގޮތުން ތާސްބައި ކުޅޭކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 218

1.0.9 މާލެ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކަސްޓޯޑިއަލްއަކީ 91 ގަޑިއިރަށް މީހުން ބަންދުކުރާ ތަނަކަށްވާތީ މިތަނުގައި ތަޢުލީމާއި މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ އެއްވެސް
ހަރަކާތެއް ކުރިއަށް ނުގެންދާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.0 ތިލަފުށި އަހުލުވެރި މަރުކަޒު
މި މަރުކަޒުގައި ޤައިދީންނަށް މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ ގޮ ތުން ކޭބަލް ޓީވީ ބެލޭނެ އިންތިޒާމާއި ވިޔަފާރި އުސޫލުން ރޭޑިޔޯ
ގަނެގެން ބޭނުންކުރެވޭނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ޤައިދީންނަށް ފުޓު
ބޯޅަ، ބެޑު މިންޓަން އަދި ކަސްރަތުކުރުމުގެ ބައެއް ތަކެތި ހުރިކަމާއި، ތާސް ކުޅުމާއި، ރާޒުވާ ކުޅެވޭ ގޮތަށް ހުރިކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ ގޮތުން ޓީވީ ބެލޭނެ އިންތިޒާމާއި ވިޔަފާރި އުސޫލުން ރޭޑިޔޯ ގަނެގެން
ބޭނުންކުރެވޭނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ޤައިދީންނަށް ތާސް ކުޅުމާއި
ރާޒުވާ ކުޅެވޭ ގޮތަށް ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
1.0.1 އައްސޭރި ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ ގޮތުން ވިޔަފާރި އުސޫލުން ޓީވީ ގަނެގެން ބެލުމާއި، ރޭޑިޔޯ އަޑުއެހުމުގެ
ފުރުޞަތު އޮންނަކަމާއި، މީގެ އިތުރުން ޤައިދީންނަށް ފުޓު ބޯޅަ، ވޮލީ ބޯޅަ ކުޅެވޭކަމާއި، އަދި ކަސްރަތުކުރުމުގެ ބައެއް ތަކެތި
މިތަނުގައި ހުރިކަމާއި، އަދި ޤައިދީން ދިރިއުޅޭ ސަރަހައްދުގައި އޮންނަ ހުސް ބިމުގައި އެކިއެކި ކުޅިވަރު ކުޅުމުގެ ފުރުޞަތު
ފައިވެފައިއޮތްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގައި ޤައިދީންނަށް އަމާޒުކޮށްގެން ޤުރުއާން ކިޔެވުން ދަސްކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން ހިންގާ ޤިރާއަތު ކޯސް ފިޔަވާއި ތައުލީމް
ދިނުމުގެ ގޮތުން އިތުރު މަސައްކަތެއް ނުކުރެވޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 219

1.0.0 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލަކީ ތަޢުލީމާއި މުނިފޫހިފިލުވުމުގެ ބައެއް ޕްރޮގްރާމްތައް އައިކޯސްޓް މެދުވެރިކޮށް ހިންގާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވީ
ނަމަވެސް، ކިޔަވައިދޭ ޕްރޮގްމާތައް މި ޖަލުގައި ވަރަށް މަދުކަމާއި، މިވަގުތު 1 ފޭސް އަކަށް ބަހާލައިގެން ކުރިޔަށްގެންދާ
ޕްރޮގްރާމެއް އޮތްކަމާއި އެޕްރޮގްރާމްގައި ކިޔަވައިދެނީ މަދު މޮޑިއުލްތަކެއްކަމާއި، މި ޕްރޮގްރާމްގެ 1 ވަނަ ފޭސް އަދި
ފެށިފައިނުވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ. ޖަލުގައި ހިންގާ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު ލިބެނީ
ނިސްބަތުން ވަރަށް މަދު ޢަދަދެއްގެ މީހުންނަށްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިހާރު ހިންގާ ގިނަ ޕްރޮގްރާމަކީ އަސާސީ ފެންވަރުގެ ކްލާސްތަކަ ކަށް ވާތީ އެއަށްވުރެ މަތީ ފެންވަރުގެ ތަޢުލީމު ބޭނުންވާ
ޤައިދީންނަށް މިހާރު ހިންގާޕްރޮގްރާމްތަކުގެ މަންފާ ނުލިބޭ ކަމުގެ ޝަކުވާ ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި
ޖަލުގައި ހިންގާ ޕްރޮގްރާމެއްގެ ދަށުން ޑިޕްލޮމާ ކޯހުގައި ކިޔަވަމުންދަނިކޮށް ޖަލުން މިނިވަންވުމުން ޖަލުން ބޭރުގައި ކޯސް
ފުރިހަމަ ކުރެވޭނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެހިފައި ނޯންނާތީ އިތުރަށް އެކޯހުގެ ކިޔެވުން ކުރިޔަށްގެންދެވޭނެ ގޮތެއް ހަމަޖެހިފައި
ނޯންނަކަމަށް ޤައިދީންނާއި މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި، މިފަދަ ޕްރޮގްރާމެއްގެ 9 ނުވަތަ 0 ވަނަ ފޭސްގައި
ކިޔަވަމުން ދަނިކޮށް ޤައިދީއަކު 'ޖަލު ކުށެއް' ކޮށްފިނަމަ އެކުށަށް އަދަބު ލިބުމަށްފަހު އަލުން ފޭސް 0 އިން ފަށަން
ޖެހާކަމާއި، މިހެން ވުމުން އެއް ކުށަކަށް 9 އަދަބު ލިބުމުގެ އިތުރުން، އިތުރަށް ކިޔެވުން ކުރިޔަށްގެންދަން ބޭނުން
ނުވުމާއި، އިސްލާޙްވުމަށް އެޅޭ ހުރަހަކަށް މިކަންވެގެންދާނެކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
ޔުނިޓް 9 އަކީ މެކްސިމަމް ސެކިއުރިޓީ ޖަލަކަށް ވުމުން އެތަނުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނަށް ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްގައި
ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތެއް ނޯންނަކަމާއި، އެއީ އެމީހުންނަކީ އެހެން މީހުންނާ މަސްހުނިކޮށް ގެންގުޅެވޭވަރަށްވުރެ
ނުރައްކާތެރި މީހުންކަމުގައި ވާތީ ކަމަށާއި، ޔުނިޓް 9 ގައި ޖަލު ބަންދަށް އަލަށް ގެންދެވޭ މީހުންނަށް ހިންގާ
"އޮރިއެންޓޭޝަން" ޕްރޮގްރާމް ހިންގުމަށްޓަކައި ކްލާސްރޫމެއް ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން:
0. މާފުށީ ޖަލުގައި މިހާރު ހިންގަމުންދާ ރިހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމް އިތުރަށް ހަރުދަނާ ކުރުމުގެ ގޮތުން، ޖަލުގައި ހުކުމް
ތަންފީޒުކުރާ ޤައިދީންނާއި، ޝަރީޢަތް ނިމެންދެއް ރިމާންޑު ބަންދަށް ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނަށް ބައިވެރިވެވޭ ގޮތަށް
މިދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ މަދަނީ ޖަމިއްޔާތަކާއި ގުޅިގެން ޕްރޮގްރާމް ބަދަލުކޮށް، މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ގިނަވެގެން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 220

1 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މޯ ލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އިން މި ޕްރޮގްރާމް ރީޑިޒައިންކުރުމަށްފަހު،
ތަންފީޒުކުރަން ފަށައި، މިނިސްޓަރާ އެކަން ހިއްސާކުރުން.
9. ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުނަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމާއި އެ ޙައްޤުތަކަށް ޤައިދީންނާއި،
ބަންދުމީހުންގެ ހޭލު ންތެރިކަން އިތުރުކުރުމަކީ މުހިއްމުކަމަކަށްވާތީ، ޖަލުގައި ހިންގާ ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ
ތެރެއަށް ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތައް ކިޔަވައިދޭ މޮޑިއުއްލެއް، މި ރިޕޯޓް މޯލްޑި ވްސް
ކަރެކްޝަބަނަލް ސަރވިސް އަށް ޙިއްޞާކުރާތާ 9 މަސްދުވަހުގެތެ ރޭގައި އިތުރުކޮށް ހިންގަންފަށައި، އެކަން
މިނިސްޓަރާއި ހިއްސާކުރުން.
0. މިހާރު މާފުށި ޖަލުގައި ހިންގާ 1 ފޭސްގެ ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްގައި ބައިވެރިވެފައިވާ ޤައިދީންގެ ފަރާތުން އަޚްލާޤީ
މައްސަލައެއް ދިމާވުމުން އެކުށުގެ އަދަބެއްގެ ގޮތުގައި އޭނާގެ ކިޔެވުން އެހިސާބުން ހުއްޓާލަން ޖެހުމާއި، އަލުން
ކިޔެވުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު ލިބެނީ ފުރަތަމަ ފޭސްއިން ފެށިގެންކަމަށް ވުމަކީ، ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމަކުން
ޤައިދީން އިޞްލާޙްކުރުމުގެ އަސާސް ގެއްލި، ޤައިދީން އިޞްލާޙްވުމާ ދުރު ކުރާނެ ކަމެއްކަމުގައި ބެލެވޭތީ، ޖަލުގައި
ހުންނައިރު އަޚްލާޤީ މައްސަލައެއް މެދުވެރިވެގެން ކިޔެވުން ހުއްޓާލަން ޖެހޭނެ ފަދަ ފިޔަވަޅެއް އަޅާނަމަ، އިސްލާހީ
ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި ޑިސިޕްލިނަރީ މޯޑަށް ހުށަހަޅާ ކުރި ކުށެއްގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަށް ބެލުމަށް ފަހު ނޫނީ އެފަދަ ފިޔަވަޅެއް
ނޭޅޭނެ ފަދަ ގޮތަކަށް ހަމަޖެއްސުމާއި، އަދަބަށްފަހު އަލުން ކިޔަވަން ފަށާއިރު އެޤައިދީ ނުވަތަ ބަންދުމީހާ ކިޔެވުން
ހުއްޓާލަން ޖެހުނު ހިސާބުން ކިޔެވުން ފެށޭނެ ގޮތަށް ރިޕޯޓް ހިއްސާ ކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސް އިން ހަމަޖައްސައި އެކަން ކަށަވަރުކޮށް މިނިސްޓަރާއި ހިއްސާ ކުރުން.
1. މަރުގެ ޙުކުމް ކޮށްފައިތިބި މީހުންނަކީ ޖަލުގައި ހިންގާ ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމުން ބާކީ ވެފައިތިބި ބަޔަކަށް ވުމުން،
އެމީހުންނަށް ނަފްސާނީގޮތުން ނޭދެވޭ އަސަރުތަކެއް ކުރާނޭ ކަމެއް ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭތީ، މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވި ސް އާއި ހިއްސާ ކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެމީހުންނަށް ރީހެބިލިޓޭޝަން
ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު ލިބޭ ގޮތަށް އުސޫލެއް ކަނޑައަޅާ ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު އެކަން
މިނިސްޓަރާއި ހިއްސާ ކުރުން.
1. ޖަލުތަކުގެ ބަންދުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް އަމާޒުކޮށް އިންސާނީ ހައްޤުތަކާއި ގުޅޭ ގޮތުން
ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ގޮތުން ޚާއްޞަ ސެޝަންތަކެއް ޤަވާއިދުން ހިންގުމަށް ކަނޑައެޅޭ ވަކި އުސޫލަކާއި ތަވާލެއްގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 221

ދަށުން، މިރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސާއި ހިއްސާ ކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސް ދުވަސް ތެރޭގައި
އެކުލަވާލައި، ޤަވާއިދުން ހިންގަން ފަށައި އެކަން މިނިސްޓަރަށް ހިއްސާކުރުން.
1.0.1 ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލް
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރި އެއްވެސް ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނެއް އަދި ކަސްޓޯޑިއަލްއެއްގައި ބަންދުމީހުންނަށް މުނިފޫހިފިލުވުމާއި
ތަޢުލީމް ދިނުމުގެ އެއްވެސް ހަރަކާތެއް ނުހިންގާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
3.1 އާއިލީ އަދި އިޖްތިމާއީ ގުޅުންތަކާއި ޕެރޯލްއާއި ޖަލުން ދޫކޮށްލެވޭ ގޮތް
ޖަލަށް ޙުކުމްތަންފީޛްކުރާ ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ހުކުމުގެ މުއްދަތުގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި މިންވަރެއް ތަންފީޛުވެ ނިމިފައިވާ
މީހުން، މުޖުތަމައުގެ ރައްކާތެރިކަން ނުގެއްލޭނެގޮތަށް ޕެރޯލްގެ ފުރުސަތުގެ ދަށުން ދޫކުރެވެނީ މިކަމަށް ޝަރުތުހަމަވާ
ޤައިދީންކަމަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
"ޕެރޯލް ފުރުސަތު ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމް" މި ފޯމް މެދުވެރިކޮށް ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތުހަމަވާ ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް
ހުށަހެޅޭނޭ ނިޒާމެއް މިހާރު މާފުށި ޖަލުގައި ޤާއިމްކުރެވިފައިވާކަމާއި، މި ފޯމްގައި ޤައިދީގެ ނަމާއި، އެޑްރެސް ފަދަ އެންމެ
އަސާސީ މަޢުލޫމާތު ހިމަނާ ގޮތަށް ކޮލަމަކާއި، ޤައިދީ އަމިއްލައަށް އޭނާ މިހާރު ތަންފީޛްކުރަމުންދާ ޙުކުމާ ބެހޭ މަޢުލޫމާތު
ލިޔުމަށް ބައެއް ހިމަނާފައިވެއެވެ. އަދި ބެލެނިވެރިޔާގެ މަޢުލޫމާތާއި، ޕެރޯލް މުއްދަތުގައި ދިރިއުޅުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ތަނުގެ
މަޢުލޫމާތާއި، ޕެރޯލް ފުރުސަތު ލިބުން ޙައްޤުވާކަމަށް ދެކޭ ސަބަބާއި، ޕެރޯލް ފުރުސަތު ލިބިއްޖެނަމަ ކަންކުރަން
ވިސްނާފާވާގޮތް ބަޔާންކުރުމަށް ބައެއް ހިމަނާފައިވާކަމާއި، އަދި ޤައިދީއަށް ވަޒީފާއެއް ހަމަޖެހިފައިވާނަމަ އޭގެ ތަފްސީލާއި،
ވަޒީފާދޭން އެއްބަސްވާ ފަރާތުގެ ލިޔުމެއް އެއްކަރުދާސްކުރުމަށް ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
ޖަލުން ކޮމިޝަނާ މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކުރި ގިނަ ޤައިދީންނެއްވަނީ އިސްވެދެންނެވިފައިވާ ފޯމް ހުށެހެޅިނަމަވެސް ޖަވާބެއް
ނުލިބި ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވާކަމަށާއި އަދި ޖަވާބު ނުލިބުމުން ޝަކުވާ ފޯމު މެދުވެރިކޮށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުން
ޝަކުވާއަށްވެސް ޖަވާބު ނުލިބި އެތައް ދުވަހެއް ހޭދަވާކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 222

ޕެރޯލްގެ ފުރުސަތައް އެދޭ ފޯމުގައި ޤައިދީ ބަލަހައްޓާ އޮފިސަރެއް، ނުވަތަ އެޔުނިޓެއްގެ ޒޯން އޮފިސަރު، ނުވަތަ
އެޤައިދީއަކީ މިހާރު ޖަލު ވަޒީފާއެއްގައި ހުރި މީހަކު ނަމަ އޭނާގެ ސުޕަވައިޒަރު ފަދަ ޤައިދީގެ އުޅުމާއި އަޚްލާޤު އެނގޭ
ފަރާތެއްގެ ބަހެއް ނުވަތަ ލިޔުމެއް ފޯމާއި އެއްކަރުދާސްކުރާގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިނެތްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޕެރޯލްއާއި އެހެނިހެން ޖަލުން ދޫކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ގިނަފަހަރަށް ޖަލުން ދޫވަނީ ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން
ޤައިދީގެ އުޅުމާ އަޚްލާޤަށް އަންނަމުންދާ ހެޔޮބަދަލްތައް އެނގޭ ވަރުގެ އޮފިސަރެއްގެ ހުށަހެޅުމަކަށް
ރިޢާޔަތްކުރުމެއްނެތިކަމާއި، މިކަން އޮފިސަރުންގެ ބަހަށާއި، ޖަލުން ޤައިދީގެ ކަންތައްތައް ފާހަގަކޮށް އެކުލަވާލާފައިވާ
ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ޖަލުގައި ޤައިދީ ޢަމަލްތައް ބަހައްޓާފައިވާ ގޮތުގެ ރެކޯޑަށް ބުރަވެ ކުރެވެމުންދާނަމަ، ޖަލުން ދޫކުރެވޭ
ޤައިދީން އަނބުރާ ޖަލަށް އަންނަންޖެހޭ މިންވަރު މަދުވެގެންދާނެކަމަށް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު
މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤައިދީން ޖަލުން މިނިވަންކުރުމަށް ގިނަ ފަހަރަށް ޖަލުގެ އޮފިސަރުންނަށް ލިބެނީ ދޫކުރުމަށް އަންގާ އެންގުމަކާއި އެކު
ޚާއްޞަ ލިސްޓެއްކަމަށާއި، މިގޮތަށް ލިސްޓް އަންނައިރު އެއްބައިމީހުން ރަނގަޅަށް ޖަލަށް ގެނެސް މަސްތުގެ ޙާލަތު
ނުފިލާކަމަށާއި އަދި މީގެތެރެއިން ބައެއް މީހުންނަކީ ޖަލުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައިވެސް މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރަމުން
ދިއުމުގެ ސަބަބުން އެކަމުގެ ވިހަމާއްދާތައް ހަށިގަނޑުން ނުފިލާމީހުންކަމާއި، މިޙާލަތުގައި ތިބޭ މީހުންވެސް ލިސްޓުއަންނަ
އިރު ދޫކުރުމަށް އަންގާމީހުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭކަމާއި، މިހެންވުމުގެ ސަބަބުން މުޖުތަމައުއަށް އަހުލުވެރިކޮށް މީހުން ޖަލުން
ނެރުމަށް ތައްޔާރުކުރާ ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ބޭނުންކެނޑޭކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި ޤައިދީން މިޕްރޮގްރާމްތަކުގައި
ބައިވެރިވެ މި ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ތެރެއިން މުޖުތަމަޢުއަށް ނިކުތުމަށް ކުރާ އުއްމީދު ގެއްލި މުޅި ރިހެބިލިޓޭޝަން އަދި
ރިއިންޓްގްރޭޝަން ނިޒާމަށް ކުރާ އިތުބާރު ގެއްލޭކަންވެސް މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ޖަލުތަކުން ޤައިދީންނަށް، ޖަލުން އަނބުރާ މުޖުތަމަޢުއަށް ނިކުމެވެން އޮތް ފުރުސަތަކީ ޖަލުން ހިންގާ ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ 0
ވަނަ ފޭސް ނިންމުމުންކަމަށް އަންގަމުންދާކަމަށްވީނަމަވެސް، ނިމިގެންދިޔަ 1 އަހަރު ޖަލުން ދޫކޮއްފައިވަނީ މުޖުތަމަޢުއަށް
އަންބުރާ ނެރުމަށް އަޙްލުވެރިކުރުވާފައިވާ ޤައިދީން ނޫންކަން މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ޖަލުން މިފަދަ ފުރުސަތުގައި ދޫކުރާ ބައެއް ޤައިދީން ޖަލުން ދޫކޮށްލުމުން މުޖުތަމުގައި އާމްދަނީ ހޯދުމަށް މަސައްކަތްކޮށް
އާއިލާއެއް ފަށައި، ރަނގަޅަށް ދިރިއުޅެމުންދަނިކޮށް، މާކުރީގައި ކޮށްފައިވާ ހުކުމެއް އަލުން ތަންފީޛްކުރުމަށް ގެނެސްފައި
އެބަހުރިކަމާއި، މިފަދަ ދޯދިޔާ އުޞޫލުތަކުގެ ސަބަބުން މުޅި ދަޢުލަތުން ކުށްކުރާ މީހުން ކުށުގެ މާހައުލުން ދުރުކޮށް
ރަނގަޅު މުޖުތަމައެއް ބިނާކުރުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތާމެދު ކުރާ އިތުބާރު ގެއްލިފައިވާކަން މުވައްޒަފުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 223

ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން ވަނީ މިގޮތަށް މުޖުތަމަޢުއަށް ނެރެވުނު ބައެއް ޤައިދީން ދޫކޮށްލެވުނުފަހުން 9 ގަޑިއިރުނުވަނީސް
މަސްތުގެ ޙާލަތުގައި އަނބުރާ ޖަލަށް ގެންނަން ޖެހިފައިވާކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް ޖަލުން ކުރިއަށް ގެންދާ އަޙްލުވެރި
ކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ފުރިހަމަ ކުރާ ޤައިދީން އަނބުރާ ޖަލަށް އަންނަ މިންވަރު ނިސްބަތުން މަދުކަން ޖަލުގެ
އޮފިސަރުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މިހާރު ކުރިއަށް ގެންދާ ރިހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ އެކި މަރުހަލާތައް (ފޭޒް) ހިނގަމުންދާ ގޮތަށް ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް
ގެންނަޖެހިފައިވާކަމާއި، މިހާރު ހިންގަނީ 0 ފޭޒްއަކަށް ބަހާލެވިގެންކަމާއި، ނަމަވެސް ފޭޒްއެއް އިތުރުކޮށް، ފޭޒް 1 ކީ
މުޖުތަމުގައި އާއިލާގާތު ނުވަތަ އެހެން ކޮމިއުނިޓީ ރިހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމަކާ އެޓޭޗްކުރެވި، މިމުއްދަތުގައި ދަޢުލަތުން
ދައްކާ ކޮންމެވެސް މަސައްކަތެއް ކުރާ މުއްދަތަކަށް ހެދުމުން ޤައިދީން މުޖުތަމަޢުގައި އުޅުމަށް އަޙްލުވެރިވާނެކަމަށް
ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުމުގައި އިސްކޮށް ހަރަކާތްތެރިވާ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންގެ ތެރެއިން މިފަދަ ޕްރޮގްރާމްތަކުން ދޫކުރެވުނު ގިނަ ޤައިދީންތަކެއް ވަނީ އެމީހުން، އެނބުރި ދާއިރު އަތުގައި
ފައިސާއެއް ނުހުންނަކަމާއި، ޖަލުގައި އަދާކުރާ ވަޒީފާތަކުން މަހެއްގެ މަށްޗަށް ގާތްގަނޑަކަށް ލިބޭ 211 ރުފިޔާއިން
ޖަލުގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައި ކައިބޮއި ހަދާފައި އިތުރަށް ރައްކާކުރާނެ ފައިސާއެއް ނުހުންނަކަމާއި، ޖަލުގެ ފިހާރައިން ވިއްކާ
ތަކެތި އަގުބޮޑުކަމާއި، ޖަލުންލި ބޭ ކާތަކެތީގެ ފެންވަރު ދަށްކަމުން ޤައިދީން ވަޒީފާ އަދާކޮށްގެން ލިބޭ ފައިސާ ނުވަތަ
އާއިލާއިން މަހުން މަހަށް ފޮނުވާ ފައިސާ ޤައިދީން ހަރަދުކުރަންޖެހެނީ ޖަލު ފިހާރައިން ކާބޯތަކެއްޗާއި، ގައިންތާހިރުވުމަށް
ބޭނުންވާ ސާމާނު ގަންނަންކަމުން، އެބުރި އާއިލާގާތަށްދާއިރު އާމްދަނީއެއް ހޯދުމަށް މަސައްކަތެއް ކުރުމަށް ވަޒީފާއެއް
ހޯދުމަށް ވަރަށް ދަތިވާކަމާއި، މިއީ ގިނަ ޤައިދީން އެނބުރި ކުށުގެ ވެއްޓަށް ދިއުމަށް މަގުފަހިވާކަމެއްކަމަށް ޤައިދީން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ގެ ސިސްޓަމުން ކޮންމެ ޤައިދީއެއްގެ ޕެރޯލްގެ މުއްދަތާއި، ހުކުމާ ގުޅޭ ހުރިހާ މަޢުލޫމާތަކީ
ފަސޭހައިން ބެލެން ހުންނަ މަޢުލޫމާތަށްވާއިރު، ޤައިދީ އަމިއްލައަށް މިމަޢުލޫމާތު ފޯމުގައި ހިމަނާ ގޮތަށް އޮތުމަކީ ޕެރޯލަށް
އެދުމުގައި ޤައިދީއަށް ކުރިމަތިވާ އިތުރު ތަކްލީފެއްކަމާއި، އިސްދެންނެވުނު ކަންކަމާއި، ޕެރޯލްގެ ނިޒާމް
ހިނގަމުންއަންނަގޮތް ބެލިބެލުމުން ޕެރޯލްގެ ފުރުސަތު ލިބިދިނުމުގައި ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި ޕެރޯލް ބޯޑުން
ޤައިދީންނާއި މެދު އިންސާފުވެރި ނުވާކަމާއި، މިކަންކުރުމުގައި ބޮޑުތި އިހްމާލުތަކެއް ވެފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 224

ޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީންވަނީ 9103 ވަނަ އަހަރު ބޭއްވުނު ރިޔާސީ އިންތިހާބަށް 9 ދުވަހަށް ވެފައިވަނިކޮށް ބައެއް
ޤައިދީން ޖަލުން ވަގުތީގޮތުން ގޭބަންދަށް ބަދަލުކޮށްފައިކަމާއި، އަދި އިންތިހާބު ނިމި 0 ހަފްތާ ފަހުން އާއިލާއަށް ގުޅައި
އަލުން އަނބުރާ ޖަލަށް ގެނެސްފައިކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ.
ޖަލަށް 0 އަހަރަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާ ޤައިދީއެއް، އޭނާ ޙުކުމުގައި 0 އަހަރާ 0 މަސް ހޭދަކޮށްފައިވާކަމާއި، ޕެރޯލްއަށް
އިންޓަވިރުކުރިފަހުންވެސް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރުމާ ހަމައަށް 0 ހަފްތާ ފާއިތުވެގެން ގޮސްފައިވާކަމާއި، ޕެރޯލްބޯޑުގެ
ނިންމުން ސާފުކުރުމަށްވެސް ލިބޭ ފުރުސަތަކީ 01 ދުވަހުން ލިބޭ ފޯންކޯލްކަމާއި، މިއާއިލީ ފޯންކޯލްގައި ބޯޑަށް ގުޅައި
މިކަން ސާފުކުރުމަށް އާއިލާގާތުން އެދެނީ ކަމަށާއި، ބޯޑުން ކުރާ އިންޓަވިއުގައިވެސް ޤައިދީގާތުން "ސީރިއަށް ދާމީހުން
" "ޖަ "
ކުރަނީ ޖިހާދުތޯ ފަދަ ސުވާލުތައް ކުރާކަމަށާއި، އިންޓަވިއު ގަޑީގައި އެއްވެސް ވަރަކަށް ޒްބާތު (އިމޯޝަނަލް)
ވެވިއްޖެނަމަ ވަގުތުން ޕެރޯލް ކެންސަލްކުރާކަމުގެ މައުލޫމާތާއި، ޕެރޯލް ލިބެނީ އިސް މަޤާމުތަކުގައި ތިބި ބައެއް މީހުންނަށް
0 ލައްކަ ރުފިޔާ ދިނުމުން ކަމުގައި ގިނަ ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޕެރޯލް ބޯޑުން ޤައިދީން އިޞްލާޙްވުމަށް ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތައް ސާފުކޮށް، ޖަލުން ދޫވުމުން ކުރަން ގަސްތުކޮށްފައިވާ
ކަންކަމުގެ ތަސައްވުރެއް ހޯދުމުގެ ބަދަލުގައި ކުރާ ސުވާލުތަކުގެ ސަބަބުން ޤައިދީން މާޔޫސްވެ އިތުރު ލަދުވެތިކަމަށް
ހުށަހެޅިގެންދާކަމަށް ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. ޖަލުގައި ހުރި ޤައިދީއަކުވަނީ ރައީސް ޔާމީން ދެއްވި
ފުރުސަތެއްގައި ޖަލުން ދޫވެ، ޖަލުން ދޫކޮށްލިތާ 3 މަސްފަހުން މުޖުތަމުގައި ވެމްކޯގެ ވަޒީފާގައި އުޅެނިކޮށް އެއްދުވަހު
މަގުމަތިން ހުއްޓުވައި އަތޮޅުވެއްސަށް ގެންގޮސް، މިޤައިދީއަކީ "އޮޅިގެން" ދޫކުރެވިފައިވާ މީހެއްކަމުގައި ބުނެ މާލެޖަލަށް
ގެންގޮސް އެމް.ސީ.އެސްއާ ހަވާލުކޮށްފައިވާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ބައެއް ޤައިދީންވަނީ އެމީހުން ޕެރޯލްބޯޑުން ދޫކޮށްލުމަށް އިންޓަވިއުކޮށް، އާއިލާއަށް ގުޅައި ޤައިދީއާ ހަވާލުވާން އާދެވޭނެތޯ
ސާފުކުރުމަށްފަހު އޭގެފަހުން، ބޯޑުން އިތުރު މަޢުލޫމާތެއް ނާންގާކަން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައެވެ.
ޕެރޯލްބޯޑުގެ ނިންމުންތައް ވަރަށް ގިނަ ފަހަރު އިންސާފުވެރިނޫންކަމާއި، ސަލާމަތީ ގިންތީގެ މެދު މިންގަނޑުގައި ތިބޭ
ޤައިދީން ފޭޒް ނިންމުމަށްފަހު ޕެރޯލްއަށް އެދި ފޯމް ހުށަހެޅުމުން ޖަވާބު ލިބޭއިރު އެމީހުން ހައިރިސްކް ކަމަށް
ކަނޑައަޅާފައިތިބޭކަން ޤައިދީން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 225

"ރިހެލިބިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްގައި ބައިވެރިވުމަށް އެދޭ ފޯމް" މެދުވެރިކޮށް ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށްވެސް ރިހެބިލިޓޭޝަން
ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް އެދެވޭނެކަމާއި، މިފޯމް ކޮންމެ ޔުނިޓެއްގެވެސް ޔުނިޓް އޮފީހުން ލިބެން ހުންނާނެކަމާއި،
ފުރުސަތު ހުޅުވާލާއިރު މިކަން ޖަލުގައި އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރާނެކަމަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މިފޯމް ފުރިހަމަކޮށް ޖަލުގެ ޔުނިޓް އޮފީހަށް ހުށަހެޅުމުން، ޖަލުގެ ޕްރޮގްރާމް ސެކްޝަންއިން ފޯމްގައިވާ މަޢުލޫމާތު
ސައްޙަކަން ބަލާނެކަމާއި، މިގޮތުން ޤައިދީ ހުކުމުން ތަންފީޛްކޮށްފައިވާ މިންވަރު ބަލާނެކަމާއި، ޕެރޯލްއަށް އެޤައިދީއަކު
ޝަރުތުހަމަވާނަމަ، ފޯމް ހުށަހެޅި ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ޕެރޯލްގެ ފުރުސަތު ހަމަވާ މުއްދަތު އެންމެ ގާތް މީހުންނަށް
ޕްރޮގްރާމްއަށް ފުރުސަތު ދިނުމުގައި އިސްކަންދިނުމަށް ބަލާނެކަމާއި، ޖާގަ ހުރި މިންވަރަށް ޤައިދީން ހޮވުމަށްފަހު
ހޮވިފައިވާކަން ޤައިދީއަށް އަންގާނެކަމާއި، ޤައިދީ ފުރަތަމަ މަރުހަލާއަށް ޖަލުގެ ޔުނިޓް 3 ކަށް ބަދަލުކުރެވޭނެކަމަށް
މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ޖަލުގެ ޔުނިޓް 3 ގައި ތިބެނީ ފޭޒް 0 ގެ ޤައިދީންކަމާއި، މިޤައިދީންނަކީ ޕްރޮގްރާމްގެ ދަށުން ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު ހަމަވެ
މި ފުރުސަތަށް ތައްޔާރުކުރާ ޤައިދީންކަމާއި، ޔުނިޓް 3 ގައި ފުރަތަމަ ފޭޒްގައި ޤައިދީން ހޭދަކުރާނީ 11 ދުވަސްކަމާއި،
މިދުވަސްތައް ގުނާނީ ހަފްތާ ބަނދުލައިގެންކަމާއި، ފޭސްގައި ތިބޭ މުއްދަތުގައި ޤައިދީގެ އުޅުމާ އަޙްލާޤު ވަރަށް ގާތުން
މޮނިޓަރ ކުރެވެމުންދާނެކަމާއި، ކްލާސްތަކުގެ ހާޒިރީ ބަލާނެކަމާއި، ޤައިދީ އުޅޭތަން ސާފުކޮށް ބަލަހައްޓާ މިންވަރާއި،
އަސާސީ ތަޢުލީމު (ހިސާބު، އިނގިރޭސި، ދިވެހި) އަދި ނަމާދުގައި ކިޔާތަކެތި މިފޭޒްގައި ތިބޭ ޤައިދީންނަށް ކިޔަވައި
ދޭނެކަން ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. ޔުނިޓް 3 ގައި ހިންގާ ކްލާސްތައް ނިމުމުން ދެން
ބަދަލުކުރެވޭނީ ޔުނިޓް 1 އަށް 9 ވަނަ ފޭސްއަށް ކަމަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ޔުނިޓް 3 ގެ މުވައްޒަފުން ވަނީ ފުރަތަމަ ފޭސްއަށް ގެނެވޭއިރުވެސް ގޮޅިތަކަށް ޤައިދީން ލުމުގައި ޤައިދީންގެ އުޅުމާއި
އަޚްލާޤަށް ބަލާނެކަމާއި، ޖަލުގައި ތިބޭ މުއްދަތުގައި އެކި އެކި އަޚްލާޤީ މައްސަލަތައް ދިމާވާ ޤައިދީން ޔުނިޓުގައިވެސް ވަކި
ގޮޅިތަކަށް ލުމަށް އިސްކަންދޭކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ.
ޔުނިޓް 1 އަކީވެސް ލުއި ޤައިދީން ތިބޭ ޔުނިތެއްކަމާއި، މިޔުނިޓުގައި 9 ވަނަ ފޭސް ގެ ކްލާސްތަކުގައި ޤައިދީން
ބައިވެރިވާނެކަމާއި، މި ފޭސްގައި ހޭދަކުރާނީ 11 ދުވަސްކަމާއި، މި 11 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކްލެމެންސީއާއި ޕެރޯލްއާ ގުޅުން
ހުރި މަޢުލޫމާތުދީ، އޯލެވެލް ފެންވަރަށް ކްލާސްތައް ކުރިއަށް ގެންދާނެކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 226

މިއަށް ފަހު ފޭސް 9 ނިންމާ ޤައިދީންނަށް 9 ފުރުސަތެއް އޮންނަކަމަށާއި، އެއީ ވަޒީފާ އަދާކުރުން ނުވަތަ ފޭސް
ތިނެއްގައި ހިމެނޭ ކޯސްތައް ކުރިއަށް ގެންދިޔުންކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ފޭސް 0 ގައި ގިރާތްކޯސް އަދި
ހިސާބާއި އިނގިރޭސީގެ އެޑްވާންސް ކްލާސްތަކާއި، މޯލްޑިވްސް ކޮލިފިކޭޝަން އޮތޯރިޓީ (އެމް.ކިއު.އޭ) ގަބޫލުކުރާ
ސެޓްފިކެޓް ލެވަލް ކޯސްތައް ކުރިއަށް ގެންދާކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މިކޯސްތަކުގައި ކިޔަވާ
ބައެއް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާގޮތުގައި ވަޒީފާއަދާކުރަމުން ކަލާސްތަކަށް ހާޒިރުވާން ވަރަށް އުނދަގޫކަމަށް ޤައިދީން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި، ކުރީގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބައެއް މީހުންނަށް ހުކުމްކޮށްފައި، ފަހުގެ
ޤާނޫނުގެ ދަށުންވެސް ޙުކުމެއް ކުރުމުން، ފަހުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުރާ ލުއި ހުކުމުން ފަރުވާއަށް ގޮސް، ފަރުވާ ޕްރޮގްރާމް
ފުރިހަމަކުރުމުންވެސް ކުރީގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަމަ އެއް ކުށަކަށް ކޮށްފައިވާ ޖަލު ހުކުމެއް ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި ޖަލުގައި
އެތަކެއް އަހަރު ހޭދަކުރަން ޖެހޭކަމާއި، މިދަފަ ޙުކުމްތައް ތަންފީޛްކުރަމުންދާ އެތައް ބަޔަކު ޖަލުގައި ތިބިކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިހެންވުމުން ބައެއް ޤައިދީން ފަރުވާ ހުއް ޓާލައި، ޖަލު ހުކުމަކަށް ބަދަލުވާކަމާއި، ސަބަބަކީ ކޮންމެ
ފަހުންވެސް އަނބުރާ ޖަލަށް ދާންޖެހޭތީކަމުގައި ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވާކަމާއި، ޤައިދީންވަނީ ފަރުވާ
ފުރިހަމަކުރިއަސް ޖަލަށް ދާންޖެހޭތީ އިސްލާޙްވެ އަނބުރާ މުޖުތަމައުއަށް ރުޖޫޢަވުމަށްކުރާ އުއްމީދު ގެއްލި މާޔޫސްވާކަމަށް
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ.
މަސްތުވާ ތަކެތީގެ މައްސަލަތަކުގައި ކުރިން ޙުކުމްކޮށްފައި ތިބި ބައެއްމީހުންނަކީ، ކުރީގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން 0
ގުރާމަށްވުރެ އިތުރަށް އަތުގައި ހުއްޓާ ފެނިގެން މަސްތުވާ ތަކެތީގެ ވިޔަފާއިކުރުމުގެ ކުށުގައި 91 އަހަރަށް ޖަލަށް ލައިފައި
ތިބި މީހުން ކަމާއި، ނަމަވެސް މިހާރުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން 0 ގުރާމު ހަމަނުވާނަމަ އެއީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާ
މީހެއްކަމަށް ނުބަލާ ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން މަސްތުވާތަކެތީގެ މައްސަލަތަކުގައި 0 ގުރާމަށްވުރެ އިތުރަށް އަތުގައި
ބަހައްޓައިގެން ކުރިން 91 އަހަރުގެ ޖަލުޙުކުމް އައިސްފައިވާ މީހުންނަށް މިހާރުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ލުއިދެވޭނެގޮތެއް ވެގެން
ދިއުމަކީ، ޖަލުތަކުގެ އާބާދީ ކުޑަކޮށް މިހާރު ޖަލުތަކަށް ދިމާވެފައިވާ ތޮއްޖެހުމުގެ މައްސަލައަށްވެސް ހައްލެއް
ލިބިގެންދާނެކަމެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެކި އެކި ކޯޓުތަކުގައި މައްސަލަ ތާވަލުކޮށް، ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށް އަމުރުކުރިނަމަވެސް، މީހާ
ކޯޓަށް ގެންދާ ފަހުން މައްސަލަ ކެންސަލްކުރާލެއް ގިނަކަމާއި، މީގެ އިތުރުން ބައެއް މީހުން 2 ފަހަރު ނުވަތަ 01
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 227

ފަހަރުވެސް ގެންދާކަމާއި، މިއީ އެމް.ސީ.އެސް އަށް ބުރަބޮޑުވެ، އެތައް ޚަރަދެއްވެސް ބޭކާރު ގޮތުގައި ހޭދަވާކަމެއްކަމާއި،
މިގޮތަށް ކޯޓަށް ގެންދާ ފަހަރުތަކުގައިވެސް ކޯޓު ތެރޭގައި ކެއުމާއި ބުއިން ނުލިބޭގޮތަށް، އެހެނިހެން ޒަރޫރީކަންކަން
ކުރުމަށް ހުރަސްއެޅޭގޮތަށް ކޯޓަށް ގެންގޮސް އެތައް ގަޑިއިރެއް ބޭންދުމަށްފަހު ޝަރިއްޢަ ތް ކެންސަލްވިކަން އަންގާ
ޙާލަތްތައް އަންނަކަމާއި، މިގޮތަށް އެކިފަހަރުމަތިން ޤައިދީން ބިޑިއަޅުވައިގެން ކަނޑުދަތުރުކުރަންޖެހުމުން ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުން އަނިޔާއަށް ހުށަހެޅިގެންދާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން:
0. ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތުހަމަވާ މީހުން ޕެރޯލްއަށް އެދި ހުށަހަޅަން އޮންނަ އުސޫލަކީ އެމީހުން
އަމިއްލައަށް އެކަމަށް އެދޭ ފޯމެއް ހުށައެޅުން ކަމަށް ވުމާއި، ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު ހަމަވަނީ އެމީހަކަށް ކޮށްފައިވާ
ޙުކުމެއްގެ ވަކި މިންވަރެއް ޖަލުގައި ހޭދަކުރުމުގެ އިތުރުން އޭނާގެ އަޚްލާގާއި، އޭނާ ފުރިހަމަކުރާ
ޕްރޮގްރާމްތަކާއި އަދި އެހެނިހެން ތަފާތު އެތައް ކަމަކަށް ބަލައިގެން ލިބޭ މާކުހަށް ބަލައިގެން ކަމުގައިވާތީ، އަދި
މިގޮތުން ޖަލުގައި ހުރި ޤައިދީއަކަށް މިކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަކީ ނުހަނު ދަތިކަމަށްކަށް ވުމާއި، ޖަލުގައި ތިބޭ
ޤައިދީންނަކީ ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައި ބޭތިއްބުމުގެ ބަދަލުގައި ލިބޭ އެންމެ އަވަސް ފުރުސަތެއްގައި
އިޞްލާޙްވުމަށްފަހު އަނބުރާ މުޖުތަމައުއަށް އިޔާދަކުރަންޖެހޭ ބައެއް ކަމަށް ވުމުން، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 3
މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ 'ޕްރިޒަނަރސް އިންފޮމޭޝަން މެނޭޖްމެންޓް ސިސްޓަމް'
މެދުވެރިކޮށް ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު ހަމަވާ މީހުންގެ އެޕްލިކޭޝަން މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ
ފަރާތުން ޕެރޯލް ބޯޑަށް ހުށަހެޅުމާއި، ޤައިދީންނަށް ޕެރޯލްގެ ކަންކަން ހިނގަމުންދާ ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ދެވޭނެ
ނިޒާމެއް ޤާއިމުކޮށް، ޤައިދީންނަށް އެކަން އަންގާ މިނިސްޓަރަށް ހިއްސާކުރުން.
9. ޕެރޯލް ބޯޑާއި ކްލެމެންސީ ބޯޑަށް ހުށަހަޅާ އެޕްލިކޭޝަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ދިގު މުއްދަތެއް
ހޭދަވާކަމާއި، މައްސަލަތައް ބެލުން ލަސްވާން ދިމާވާ މައިގަނޑު އެއް ސަބަބަކީ ޕެރޯލް ބޯޑާއި ކްލެމެންސީ
ބޯޑުގެ ކޯރަމް ހަމަނުވެގެން ބޯޑުތަކުގެ ބައްދަލުވުން ނުބޭއްވޭތީކަމާއި، އަދި ޕެރޯލް ލިބިދިނުމުގައި ކޮރަޕްޝަންގެ
ތުހުމަތުތަކެއް ހުރިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މި ރިޕޯޓް މިނިސްޓަރަށް ޙިއްސާކުރާތާ
ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ޕެރޯލްބޯޑް އަދި ކްލެމެންސީ ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ޙާޒިރީ ބަލައި ،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 228

ބޯޑު ތަ ކު ގައި ވަކި ގޮ ތެ އް ނު ނި ންމާ ގި ނަ ދުވަ ސްވެ ފައި ހުރި މަ އް ސަ ލަތަކާއި، ނި ންމާ ފައިހުރި މަ އް ސަ ލަތަ އް
ނި ންމާ ފައިވާ ގޮ ތް ބަ ލައި، މި މަ އް ސައް ކަތަ ށް އެ ކަ ށީ ގެ ންވާ ވަ ގުތު ޕެރޯ ލް ބޯޑާއި ކް ލެ މެ ންސީ ބޯޑު ގެ
މެ ން ބަ ރު ން ނަ ށް ދެވ ނ ފަ ދަގޮތަ ކަ ށް ބޯޑު ތަ ކު ގެ ކަ ންތަ އްތަ އް އިންތިޒާމުކޮށް، ޤައިދީންގެ ޕެރޯލްއާ ގުޅިގެން
ކޮރަޕްޝަންގެ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލަތައް ތަޙްޤީޤުކުރުމަށްޓަކައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް މިނިސްޓަރު
އެޅުން.
2.1 ބަލިމީހުނާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުން
2.0 މާލެ ޖަލު
މާލެ ޖަލުގެ އެނެކްސްގެ ގޮޅިތަކުގައި ތިބި ޤައިދީންގެ ތެރޭގައި ޕެރެލައިޒްވުމުގެ ސަބަބުން އެނދުމަތިވެފައިވާ މީހަކާއި،
އުމުރުން ދުވަސްވުމުގެ ސަބަބުން ނާއި ބަލިހާލަތު ހުރި ގޮތުން ޟަރޫރީ ބޭނުންތަށް އަމިއްލައަށް ނުފުއްދޭ ޙާލަތުގައި ތިބި
ބައެއްމީހުން ބަންދުގައި ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިމީހުނަށް ބޭނުންވާ އަޅާލުމާއި އެހީތެރިކަން ޖަލު އޮފިސަރުންގެ
ފަރާތުން ލިބޭ މިންވަރު ކުޑަކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިމީހުން ފެންވެރުވުމާއި، ގައިންތާހިރުވުމުގެ ކަންތައްތައް
ކުރަމުންދަނީ އެގޮޅީގައި ތިބޭ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުންނާއި، މުވައްޒަފުންނާއި،
ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިހެންވުމުގެ ސަބަބުން އެގޮޅީގައި ތިބި އެހެން
ޤައިދީންގެ ބައެއް ހައްޤުތައް ގެއްލި ޞިއްޙީ ބައެއް މައްސަލަތައް އެޤައިދީންނަށް ކުރިމަތިވަމުންދާކަމުގެ މަޢުލޫމާތު
ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ބައެއް ބަލިމީހުންގެ މައްސަލަތައް
ތިރީގައި ފާހަގަކުރެވިފައިއެވަނީއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (0 އަކީ ތެލެސީމިއާ ބަލިމީހެއްކަމާއި، ދިގުމުއްދަތަކަށް ކޮންމެ 0 މަހަކުން އެއްފަހަރު ލޭއަޅަންޖެހުމުގެ
ސަބަބުން ހަށިގަނޑުގައި ދަނގަނޑުގެ ބައި މަތިވުމުގެ ސަބަބުން، ނޭޝަނަލް ތެލެސީމިއާ ސެންޓަރުން ވަނީ
ދަނގަނޑުގެ ބައި ދަށް ކުރުމަށް ބޭސް (ޑެސްފަރޯލް) ދީފައެވެ. ނަމަވެސް، މެޑިކަލް ފައިލްގައި ނޭޝަނަލް
ތެލެސީމިއާ ސެންޓަރުގެ އެއްވެސް ލިއުމެއް ނެތްކަމާއި، އަދި ވޭތުވެދިޔަ 0 މަހު އެބޭސް ލިބިފައިނުވާކަން މި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 229

ކޮމިޝަނުން ބަލިމީހާގެ މެޑިކަލް ފައިލް ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. 9102 ޖަނަވަރީ 1 ވަނަދުވަހު
ހެދިފައިވާ ލޭގެ ރިޕޯރޓުން ހީމޯގްލޮބިން 1.2(ގްރާމް)% ދަށްވެފައިވުމުން ލޭއަޅަންޖެހިފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް
މިހާތަނަށް އެރިޕޯޓް ވަނީ ޑޮކްޓަރަށް/ ތެލެސީމިއާ ސެންޓަރަށް ނުދެއްކި، ލޭ ނޭޅިކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ...)9 އަކީ މީގެ 1 އަހަރުކުރިން ފައި ބިންދައިގެން (އިންޓަރ ޓްރޮކެންޓްރިކް ފްރެކްޗަރ) ދިޔުމުގެ
ސަބަބުން ފަޔަށް ޕްލޭޓް ލައްވާފައިވާ މީހެއްކަމާއި، ވޭތުވެދިޔަ 0 މަސްދުވަހު އެފަޔަށް ތަދުވާތީ 9102 ޖަނަވަރީ 9
ވަނަ ދުވަހުގައި ކަށީގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކައި ތަދުކަނޑުވާ ބޭސް ކާން ފަށާފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރިއިރު ފޮލޯއަޕް ހަދާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (0 އަކީ ޑީކޮންޕްރެޝަން ސިކްނަސްގެ ސަބަބުން ސްޕައިނަލް ކޯރޑްގައި މައްސަލަ ޖެހި،
އުނަގަނޑުންތިރި ޕެރެލައިސް ވެފައިވާތާ 1 އަހަރުވެފައިވާމީހެއްކަމާއި، ނަމަވެސް އެދެވޭ މިންވަރަށް އޭނާގެ
ހަށިގަނޑު ފަރާތްފަރާތައް ބަދަލުކޮށްދީ ނުހެދުމުގެ ސަބަބުން ތަންފާރު (ޕްރެޝަރު ސޯރ) ދޭތެރެ ދޭތެރެއިން
ހެދޭކަމާއި، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރި ދުވަހު ތަންފާރު (ގްރޭޑް)0 ހުރިކަން ފާހަނގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ތަންފާރު
އުފެދުން މަދުކުރުމަށް ބޭނުން ކުރާ އެއަރ މެޓްރެސް ވަނީ ހަލާކުވެފާއިކަމާއި، "ބެޑްކެއަރ" ދިނުމަށް ނަރުހެއް
ނުވަތަ އެކަމަށް ތަންމްރީން ލިބިފައިވާ އޮފިސަރެއް ނެތްކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިބަލިމީހާ
ސާފުތާހިރުކޮށް ބަލަހައްޓަނީ ގޮޅީގައި ތިބޭ އެހެން ޤައިދީން/ބަންދުމީހުން ކަމަށް މިކޮމިޝަނަށް ވަނީ މައުލޫމާތު
ލިބިފައެވެ.
(ބަލިމީހާ... (1 އަކީ ސައިކިއޭޓްރިކް ބޭސް ކާމީހެއްކަމާއި، މާފުށީ ޖަލުން މާލެ ޖަލަށް ބަދަލުކުރިތާ 0 މަސް
ވެފައިވާއިރު، ޑޮކްޓަރެއް ގެ ލަފައެއް ނެތި ބޭސް މެދުކެނޑިފައިވާ ބަލިމީހެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ވަނީ
ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.
(ބަލިމީހާ... (1 އަކީ ތައިރޮއިޑް ގްލޭންޑް ދުޅަވެފައި ހުއްނަތާ 0 އަހަރު ވެފައިވާމީހެއްކަމާއި، ފޮލޯއަޕް ސްކޭންއާއި
ބޭނުންވާ އެހެނިހެން ޓެސްޓް ހަދާފައިނުވާ ބަލިމީހެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (0 އަކީ ފިޓުޖެހުމާއި، ހިތުގެ މައްސަލަ އަދި ނަފްސާނީ ބަލި ވެސް ހުންނަ މީހެއްކަމާއި، ކޮމިޝަނުން
ޒިޔާރަތްކުރިއިރު ފިޓުޖެހުމަށް ދޭ ބޭސް ހުސްވެފައިވާކަން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި ދަތުގެ މައްސަލަ
ހުރިކަމާއި، ދަތުގެފަރުވާ ލިބުން ލަސްވެފައިވާ ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިއާއިއެކު މިޤައިދީގެ ނަންބަރު އައިނު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 230

ޤައިދީގެ އާއިލާއިން ގެނަސް ދިން ނަމަވެސް، އެއައިނު ޤައިދީއަށް ފޯރުކޮށްދީފައި ނުވާކަމާއި، ފޯރުކޮށް ނުދިން
ސަބަބެއްކަމަށް މިޖަލުން ބުނެފައިވަނީ ޑޮކްޓަރެއްގެ ލިޔުމެއްނެތުމުންކަމަށްކަން ޤައިދީގެ ފަރާތުން
މައުލޫމާތުލިބިފައިވެއެވެ.
2.9 މާލެޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
މި ކޮމިޝަނުން މާލެ ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް ކުރި ޒިޔާރަތުގައި، މި ތަނަށް ގިނަ އަދަދަކަށް މަސްތުގެ ޙާލަތުގައި ތިބޭ މީހުން
ގެންނަކަމަށާއި، މަސްތުގެ ޙާލަތުގައި ތިބޭ މީހުން ގެނެއުމުން، މާލެ ކަސްޓޯޑިއަލްގެ 0 ނަންބަރު ގޮޅީގައި އެމީހުން މަސްތު
ފިލަންދެން ބައިތިއްބާކަމަށާއި، ކުއްލި ބޮޑު ޞިއްޙީ އެމަރޖެންސީއެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ އެމީހަކު އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް އަށް
ގެންދާކަމަށް މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ މެޑިކަލްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުން މިކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. މި ތަނަކީ
91 ގަޑިއިރަށް މީހުން ބައިތިއްބާ ތަނެއްކަމުން، މިތަނުގައި ވަކި ވަކި މެޑިކަލް ފައިލްތައް ހަދައި
ބަލަހައްޓަމުންނުދާކަމަށާއި، މާލެ ކަސްޓޯޑިއަލްގައި ހުންނަ މުއްދަތުގައި މީހަކު ޑޮކްޓަރަށް ދައްކައިފިނަމަ، އެލިޔުންތައް
ދޫނިދޫއަށް މިހާ ބަދަލުކުރާއިރު މީހާއާއެކު ބަދަލުކުރެވޭނެކަން މެޑިކަލްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ
ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މިތަނަށް ޒިޔާރަތްކުރިވަގުތު މައިނަރ ވިތްޑްރޯވަލްގެ އަލާމާތްތައްހުރި މީހުން ތިބިކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
2.0 ސ.ހިތަދޫ / ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ކޮމިޝަނުން ސ.ހިތަދޫ ޕޮލސް ސްޓޭޝަނަށް ޒިޔާރަތްކުރުމުން، މިތަނަކީ ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން މުޅި އަހަރުތެރޭވެސް
ބަންދުގައި ތިބޭ ތަނެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ބަންދުގައި ތިބި ގިނަ މީހުން ވަނީ ތަނުން އެކަށީގެންވާ
ބޭސްފަރުވާ ފޯރުކޮށްނުދޭކަމާއި، އަދި ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން އެދި ޑޮކްޓަރަށް ނުދެއްކި އެތައް ދުވަހެއް ފާއިތުވާކަމަށް މަޢުލޫމާތު
ދީފައެވެ. މި ކަސްޓޯޑިއަލްގެ މުވައްޒަފުންވަނީ، ގަވައިދުން ބޭސްބޭނުންކުރަމުންދާ މީހަކު ބަންދަށް ގެނެވިއްޖެނަމަ، އޭނާ
ކަމުންދާބޭސް އާއިލާމެދުވެރިކޮށް، ކަސްޓޯޑިއަލްއަށްގެނެސް މިބޭސް ބަންދުމީހާއަށް ފޮރުކޮށްދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރާކަމަށާއި،
އަދި ބޭސްދިނުމަށް ވަކި ފައިލަކާއި، ބޭސްދޭގޮތް ލިޔާ ޑްރަގް ޗާޓެއް ބޭނުންކުރާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 231

ސ. ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންގައިވެސް ޒިޔާރަތްކުރިވަގުތު މައިނަރ ވިތްޑްރޯވަލްގެ އަލާމާތްތައްހުރި މީހުން ތިބިކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ .
ކޮމިޝަނުން ސ.ހުޅުދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށް ޒިޔާރަތްކުރުމުން، މިތަނުގައި ބަންދުގައި ހުރި ހަމައެކަނި މީހާގެ ކިބައިން
ވިތްޑްރޯވަލްސް ގެ އަލާމާތްތައް ފެންނަން ހުރިކަމާއި، އަދި ޑޮކްޓަރެއް، ނުވަތަ ނަރުހެއްވެސް ސްޓޭޝަންގައި ނެތުމުން މިކަން
ދެނެގަނެވިފައިނުވާކަމާއި، އަދި މި ބަންދުމީހާ ވަނީ، ގައިގައި ރިއްސާ، ބޯ އަނބުރާ، ހަށިގަނޑުން އާދަޔާ ޚިލާފަށް ދާހިއްލާ،
ތުރުތުރުއަޅާކަމާއި، އަދި މިކަމަށް އެއްވެސް ފަރުވާއެއް ސްޓޭޝަނުން ފޯރުކޮށްދީފައިނުވާކަމަށް މިކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާދީފައެވެ.
2.1 ހުޅުމާލެ ޖަލު
ކޮމިޝަނުން ހުޅުމާލެ ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކުރި ވަގުތު މިތަނުގައި ބަންދުގައިތިބި ބަލި މީހުންގެ ފަރާތުން ފާހަކުރެވުނު މެޑިކަލް
މައްސަލަތައް؛
(ބަލިމީހާ1...(ވަނީ، ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރިއިރު، މީގެ 91 ދުވަސްކުރިން ކޮނޑުހުޅަށް ލިބުނު އަނިޔާއެއްގެ
ސަބަބުން، އަޅާ ވޭނުން އަމިއްލައަށް އަތުން ކަންކަން ކުރުމަށް ދަތިވާކަމަށާއި، ނަރުސްގާތު އެތަށް ފަހަރެއްގެ މަތިން
ޑޮކްޓަރަކަށްދައިދިނުމަށް އެދުނުނަމަވެސް ޑޮކްޓަރަށް ދަށްކައިދީފައިނުވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް ތަދުކަނޑުވަން ޕެނެޑޯލް
ދޭކަމަށް މައުލޫމާތު ދީފައެވެ. ކޮމިޝަނުން މިތަނުގެ ލިޔެކިޔުންތައް ބެލިބެލުމުން، ބޭސްދީފައިވާގޮތް އެންގެން ނެތްކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ3...(ގެ ކިބައިން އަމިއްލަ ނަފްސަށް ގެއްލުންދިނުމަށް މަސައްކަތްކޮށްފައި ވާކަމުގެ ނިޝާންތައް
ފެންނަންހުރިކަމާއި، އަދި ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންވެސް ވަނީ މިބަންދުމީހާ އަމިއްލައަށް ތޫނު އެއްޗަކުން ހަށިގަނޑަށް
ގެއްލުންދޭން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ. މި މީހާގެ މެޑިކަލް ފައިލުން ސައިކިއޭޓްރިސްޓަކަށް
ދައްކާފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ހާދިސާއަށްފަހު ގޮޅީގައި ތިބި ހުރިހާ މީހުންގެ އަތުން ތިލަ އާއި ކަތުރު
ފަދަ ތަކެތި އަތުލާފައިވާކަމަށް މި ގޮޅީގައި ހުރި އެހެން ބަންދުމީހަކު މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ2...(ވަނީ މި ޤައިދީ ދަތްޕިލަ އެއް ޖަހަންވެގެން އާއިލާއިން ފައިސާ ދެއްކިތާ 1 މަސް ވެފައިވާކަމާއި،
އެހެންނަމަވެސް މިކަމަށް އަދި ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 232

2.1 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
ދޫނިދޫ ޖަލުގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބީ މަސްތުވާތަކެތީގެ މައްސަލަތަކުގައި ބަންދުގައި ތިބި
މީހުންކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިމީހުންނަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުން ކުރުމުގެ ސަބަބުން
ވިތްޑްރޯވަލްސްގެ އަލާމާތްތައް ހުރި މީހުންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މިއީ ކުއްލި ޞިއްޙީ ނުރައްކާތެރި ޙާލަތެއް
މެދުވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު އޮތް ކަމެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިމީހުންނަކީ ޚާއްޞަ ޞިއްޙީ ފަރުވާ
ބޭނުންވާބައެއްކަމާއި، އަދި މި ތަނުގައި ތިބި މީހުންގެ ތެރޭގައި ނަފްސާނީ މައްސަލަތައް ހުރި މީހުންނާއި
އަމިއްލައަށް މަރުވާން މަސައްކަތްކޮށްފައިތިބި މީހުން އެކަނި ގޮޅީގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ01...(ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަތާ 1 ދުވަސްވީއިރު މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުން ކުރުމުގެ ސަބަބުން
ވިތްޑްރޯވަލްސްގެ އަލާމާތްތައް އަންނަންފަށާފައިވާކަމާއި، އަދި މި ބަންދުމީހާ ވަނީ، ފުރަތަމަ ދުވަހުން ފެށިގެން
ނިދުން މަދުވެ، ބޭރަށް ހިންގައި، ހޮޑުލެވެން ފެށިކަމާއި، އެއަށްފަހު "ހެލުސިނޭޓް" ވާންފެށިކަމާއި، އަދި މިގޮތުން
އެއްޗެހި ސިފަވާންފެށުމުން އަމިއްލައަށް ވާހަކަދެއްކޭކަމާއި، އަދި އަމިއްލައަށް މާރުވާން މަސައްކަތްކޮށްފައި
ވާކަންވެސް ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. މި މީހާވަނީ މަރުވާން މަސައްކަތް ކުރި ރޭ ނޫން ކުރީރޭ މެޑިކަލް
އޮފިސަރު ބެލުމަށްފަހު، ސައިކިއޭޓްރިސްޓަކަށް ދައްކަން ރިފާކޮށްފަ އިވާކަމާއި، ނަމަވެސް ސައިކިއޭޓްރިސްޓަކާ ހަމައަށް
ދިޔުމުގެކުރިން މި ބަންދުމީހާއަށް އެންމެ އެކަށޭނެ ފަރުވާ ފޯރުކޮށްދީފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
2.0 އައްސޭރި ޖަލު
(ބަލިމީހާ00...(އަކީ ލޭމަށްޗަށްދާބަލި ހުންނަ މީހެއްކަމާއި، މީނާގެ ފައިގެ ތަނބިކަށި މަތީގައި ، ހަންގަނޑު ބޯވެ
ކަޅުކުލައަރައި، މިކަން މުޅިފަޔަށް ފެތުރެމުން ދާތާ އެއްއަހަރު ވެފައިވާކަމަށާއި، އަދި މި މީހާގެ މެޑިކަލް ފައިލް ދިރާސާ
ކުރުމުން ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކައި ދިނުމަށް އައްސޭރި ޖަލުގެ ޑޮކްޓަރު 9103 އޮކްޓޯބަރު 01 ގައި 1) މަސް
ކުރިން(ރިފާރކޮށްފައިވީނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރުމާހަމައަށްވެސް ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކައިދީފައިނުވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ09...(ވަނީ ކަރުދުޅަވެ ބަރުދަން ލުއިވަމުން ދާކަމާއި، ވޭތުވެދިޔަ ދިޔަ 0 މަސް ތެރޭގައި ޑޮކްޓަރަށް
ދައްކައިދޭން އެދުމުން 9102 ފެބްރުއަރީ 10 ގައި މިޤައިދީ ރިފަރ ކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައެވެ. މި ޤައިދީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 233

ކަރުންމަތީގެ ޙާއްސަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކާފައިވަނީ އޭގެ 3 ދުވަސް ފަހުންކަމާއި، އަދި ހައިޕަރ ތައިރޮއިޑިޒަމް އަށް
ޑައިގްނޯސް ކޮށް ބޭސްފަށާފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ00...(އަކީ ސްޓީވަން ޖޮންސަންސް ސިންޑްރޯމް އަށް މީގެ 3 އަހަރު ކުރިން ކެވުނު ބޭހެއްގެ ސަބަބުން
ޑައިގްނޯސް ކުރެވިފައިވާ މީހެކެވެ. މި ޤައިދީއަށް ގޭހުގެ އުނދަގޫ ވަރަށް ބޮޑަށް ދިމާވެ އަދި ވެސް ވަރަށް ގިނަ
"ސޮމޭޓިކް ސިމްޕްޓަމްސް" ހުންނާތީ މީނާ ވަނީ ސައިކިއޭޓްރިސްޓަކަށް ދައްކައި ބޭސް ފަށަން އަންގާފައެވެ. ނަމަވެސް
މި ޤައިދީވަނީ އެތެރެހަށީގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ނުދައްކާ، އެންޑޮސްކޯޕީ އެއް ނުހަދައި، ސައިކިއޭޓްރިކް ބޭސް ބޭނުންކުރުމަށް
އިންކާރުކޮށްފައިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ01...(އަކީ ލޭމަށްޗަށް ދިއުމާއި، ނަފްސާނީ ބަލި އަދި މައިބަދައިގެ ބަދަތަގެ މައްސަލައެއްހުރި މީހެއްކަމާއި،
ބުރަކަށީގެ މައްސަލަ ދިމާވާތީވެ އައްސޭރި ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރު ވަނީ ނާރުގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކަން
9102 ޖެނުއަރީ 01 ގައި ރިފާރ ކޮށްފައެވެ. ނަމަވެސް ނާރުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިވަނީ 9102 ފެބްރުއަރީ 03
ގައިކަމާއި (02 ދުވަސް ފަހުން) އަދި އެ ޑޮކްޓަރު ވަނީ ބޭސް ދިނުމަށް ފަހު ސްޕައިން ސްޕެޝަލިސްޓަކަށް ރިފާރ
ކޮށްފައެވެ. ނަމަވެސް މިހާތަނަށް އަދި ދައްކާފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ01......(ވަނީ 9103 ނޮވެމްބަރ 2ވަނަ ދުވަހު "ޕެރިއޭނަލް ފިސްޓޫލާ"ގެ ސަބަބުން އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް
ހޮސްޕިޓަލްގައި "ފިސްޓުލެކްޓޮމީ ސާޖަރީ" ހަދާފައިކަމާއި، ކޮންމެ ދުވަހަކު ބޭސް ބަދަލުކޮށް، "ސިޓްޒް ބާތް" ހަދަން
އަންގާފައިވީނަމަވެސް، މި ޤައިދީވަނީ ސިޓްޒް ބާތްއަށް ދެނީ ވަރަށް ކުޑަ ހޫނު ފެންފޮދެއްކަމަށާއި، ހޫނުފެނުގެ ތެރެއަށް
އާދައިގެ ފެން އަޅާ ބާލިދީ "ސިޓްޒް ބާތު" ކުރެވޭވަރަށް ފުރުމުން ފެނުގައި އެއްވެސް ހޫނުކަމެއް ނުހުންނަކަމުގެ
ޝަކުވާ ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައެވެ. މެޑިކަލް އިންޗާރޖް ވަނީ ސިޓްޒް ބާތު ނެގުމަށް އެމްސީއެސް އިން ދަގަނޑު
ބޮޑު ތައްޓެއް ހޯދާ ފައިވީނަމަވެސް، އެތަށި ފުޅާވުމުން އޭގެ ބޭނުން ޤައިދީއަށް ނުހިފޭކަން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައެވެ.
މިހާރުގެ ފާރު ހިކުމުން ދެވަނަ އޮޕަރޭޝަނެއް ކުރަން ރާވާފައިވާކަން އެއްމެފަހުގެ ބޭސްސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައި
ވީނަމަވެސް އޮޕްރޭޝަން ޑޮކްޓަރުގެ ފޮލޯއަޕެއް ހެދިފައި ނެތްކަމާއި، ރިފާރވެސް ކޮށްފައި ނެތްކަން ފައިލުން
ވަނީފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިޤައިދީގެ ލޯފުސްވާތީވެ ލޮލުގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކުމަށް 9102 ޖެނުއަރީ 3 ގައި މެޑިކަލް
އޮފިސަރު ރިފާރކޮށްފައިވީނަމަވެސް ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެ ވެ.
(ބަލިމީހާ00......(އަކީ ވަރަށް ކުރިން ދިމާވި ހާދިސާއެއްގައި ފައިގެ އިނގިއްޔެއް ބުރިކޮށްލާފައިވާ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި
އެތަނުގައި ބިއްސެއް ހުރުމުގެ ސަބަބުން، ދޭތެރެ ދޭތެރެއިން ދޮސްއަންނަކަމަށާއި، ކަށީގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަށް 9103
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 234

އޭޕްރިލް 1 ވަނަ ދުވަހު ދެއްކުމުން، މިހާރު އަރާ ފައިވާން ބަދަލުކޮށް ރައްކާތެރިކަން ލިބޭނޭފަދަ ފައިވާނެއް
ބޭނުންކުރުމަށް އަންގާފައިވީނަމަވެސް އަދިވެސް އާދައިގެ ފެންފައިވާނެއްގައި މިޤައިދީ ހުރުމުގެ ސަބަބުން ބުރިކޮށްފައި
ހުރި ތަނަށް ގެއްލުން ވާނެކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ގަބޫލުކުރެވެއެވެ. އައްސޭރި ޖަލަށް ގެންދިއުމުގެ ކުރިން މާފުށީ ޖަލުގެ
މެޑިކަލް އޮފިސަރ 9103 ނޮވެމްބަރު 02 ގައި ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކަން ރިފާރ ކޮށްފައިވީނަމަވެސް ޤައިދީން
އެއްޖަލުން އަނެއްޖަލަށް ބަދަލުކުރާ ހާލަތްތަކުގައި މިގޮތަށް ކުރެވިފައިވާ ރިފަރަލްތަކަށް ވާނުވާ ނޭގި ޑޮކްޓަރަށް
ދެއްކިފައި ނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ01......(އަކީ ނަފްސާނީ ބަލީގެ ބޭސް ގަވާއިދުން ބޭނުންކުރަމުންދާ މީހެއްކަމާއި، ނަމަވެސް މީނާ ތިލަފުށިން
އައްސޭރި ޖަލަށް ބަދަލުކުރުމަށްފަހު 9102 ފެބްރުއަރީ 03 އިން ފެށިގެން ސައިކިއޭޓްރިކް ބޭސް)ކްލޮނަޒިޕާމް،
އޮލަންޒަޕިން، ފްލުއޮކްސެޓިން(ވަނީ އެއްކޮށް ހުއްޓާލައިފާކަމަށާއި، އިތުރަށް ބޭސް ލިބޭނީ ސައިކިއޭޓްރިސްޓަކަށް
ދެއްކުމަށްފަހުކަމަށް އައްސޭރި ޖަލުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިފަދަ ބަލިމީހެއްގެ ބޭސް ކުއްލިއަކަށް ހުއްޓާލައިފިނަމަ
ވިތްޓްރޯވަލް ސިމްޕްޓަމްސް އައުމާއި، ބޭހުން މީހާއަށް ކުރި އަސަރު ފޮލޯއަޕް ހަދާ ސައިކިއޭޓްރިސްޓް ދެނަގަތުމަށް
ހުރަސް އެޅި، ބޭހުން ކުރިން ކުރަމުން އައި އަސަރު ކެނޑި، އަލުން ބޭސް ފެއްޓުމުން އެއަސަރު އަލުން ކުރުމަށް
ވަގުތު ބޭނުންވުމުން ބޭހުގެ އަސަރުކުރަންދެން ސައިކިއޭޓްރިކް މައްސަލަ ރަނގަޅުނުވުން ފަދަ ކަންތައްތައް
މެދުވެރިވާނެކަމެކެވެ. މިގޮތަށް ދިމާވަނީ ޖަލުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޑޮކްޓަރުންނަށް ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގްސް ލިޔެދިނުމުގެ
ހުއްދަ ހެޑްއޮފީހުން ހިފަހައްޓާފައިވާތީކަމަށާއި، ޖަލުތަކުގައި ތިބޭ ޤައިދީންނަށް ކޮންޓްރޯލް ޑްރަގްސް ދެވޭނީ ހަމައެކަނި
0ން މަހުން ޒިޔާރަތްކުރާ ސައިކިއޭޓްރިސްޓަށް އެކަނި ކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
2.1 މާފުށީ ޖަލު
(ބަލިމީހާ03...(އަކީ ދަތްފަނި ކައިގެން އެކަމުގެ ވޭނުގައި އުޅޭތާ ގިނަދުވަސް ވެފައިވާ މީހެއްކަމަށާއި، އޭނާ ގެ ފައިލު
ބެލިބެލުމުން ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްއަށް 9103 ނޮވެމްބަރު 03 ގައި 1(މަސްކުރިން) ދަތުގައި ރިއްސާތީ
ދަތުގެ ޙާއްސަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކައި ފަރުވާހޯދާފައިވާކަމާއި، އަދި މާފުށީ ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރު ވަނީ މި ބަންދުމީހާ
ދަތަށް ތަދުވާތީ 9102 ފެބްރުއަރީ 0(00 މަސް) ކުރިން ޑެންޓިސްޓަކަށް ރިފާރ ކޮށްފައިކަމާއި، ނަމަވެސް
ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރުމާހަމައަށްވެސް ދެއްކިފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިއާއިއެކު 9103 ޖުލައި 99
ވަނަ ދުވަހު (3މަސް ކުރިން) ނޭވާކުރުވާތީ އެތެރެހަށީގެ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމުން "ބްރޮންކިއަލް އަސްތްމާ" އަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 235

ޑައިގްނޯސް ކުރުމަށް "ޕަލްމޮނަރީ ފަންގްޝަން" ޓެސްޓަކާއި، ފުއްޕާމޭގެ އެކްސްރޭ އަކާއި ލޭގެ ޓެސްޓްތަކެއް ހަދަން
ދީފައިވާކަމާއި، އެކްސްރޭ އާއި ލޭގެ ޓެސްޓް 9103 އޯގަސްޓް 2 ވަނަ ދުވަހު 00(ދުވަސް ފަހުން) ހަދައި އޭގެ 0
ދުވަސް ފަހުން އެތެރެހަށީގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެފަހުން އެ ޑޮކްޓަރު ވަނީ
"ޕަލްމޮނަރީ ފަންގްޝަން" ޓެސްޓު ހަދައި ނިމުމުން ފުއްޕާމޭގެ ޙާއްސަ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން އިރުޝާދުދީފައިކަމާއި،
"ޕަލްމޮނަރީ ފަންގްޝަން" ޓެސްޓު ހާދާފައި ވީނަމަވެސް މިހާތަނަށް ފުއްޕާމޭގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކާފައި
ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (02 އަކީ "ޝިޒޮފްރޭނިއާ" މިބައްޔަށް ނަފްސާނީ ޑޮކްޓަރު ޑައިގްނޯސް ކޮށް ގަވާއިދުން މެދުކެނޑުމެއްނެތި
ބޭސް ކަމުން އަންނަމީހެއްކަމާއި، އަދި އެއްމެފަހުން ނަފްސާނީ ޑޮކްޓަރު މީނާ ބަލާފައިވަނީ 9103 އޮކްޓޯބަރު 91
(މީގެ 1 މަސް ކުރިން) ގައިކަމާއި، އަދި ވަނީ 0 މަހަށް ބޭސް ލިޔެދީފައިވާކަމާއި، އެހެންކަމުން ފާއިތުވި 9 މަސް
ދުވަހު މީނާއަށް ނަފްސާނީބޭސް ލިބިފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (91 އަދި)ބަލި މީހާ.. (90 އަކީ ހެޕަޓައިޓިސް "ބީ" މި ބައްޔަށް ބޭސް ބޭނުންކުރަމުންދާ މީހެއްކަމާއި،
އަދި މިބަލީގެ ސަބަބުން ހަށިގަނޑަށް ޞިއްޙީ އިތުރު މައްސަލައެއް ދިމާވަމުންދޭތޯ ބެލުމަށް، ގަވާއިދުން ޑޮކްޓަރަށް
ދައްކައި "ވައިރަލް ލޯޑް" އެހެނިހެން "ސެރޮލޮޖީ" އަދި "ލިވާރޓެސްޓް" ހަދަމުން ގޮސްފައިވާކަމާއި، މި ރިޕޯރޓްތަކުގެ
ނަތީޖާ ރަނގަޅުވުމާއި، "އެޗް.ބީ.އީ އެންޓިބޮޑީ" ހުރުމުން ދައްކުވައިދެނީ "ލޯ އިންފެކްޓިވިޓީ" ކަމަށާއި، އެތެރެ ހަށީގެ
ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރުވަނީ، މިބަލީގެ ޒާތުން، މި ޤައިދީން އެކަހެރިކޮށް ނުބެހެއްޓުމަށް ޑޮކްޓަރު އިރުޝާދު
ދީފައިވީނަމަވެސް، މި 9 ޤައިދީން ބައިތިއްބަނީ ވަކިން ގޮޅިއަކަށް ލައި ތަޅުލައި އެހެންމީހުންނާ މުޢާމަލާތް
ނުކުރެވޭގޮތަށް އާންމު އާބާދީއާ އެކަހެރިކޮށްފައިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިތަނުން (ބަލި މީހާ..)90
ވަނީ ހެޕަޓައިޓިސް ބީ "ވައިރަލް ލޯޑް" ހެދުމަށް 9103 އޭޕްރިލް 12 ވަނަ ދުވަހު (00މަސްކުރިން) އެތެރެހަށީގެ
ޑޮކްޓަރު އިރުޝާދު ދީފައިވީނަމަވެސް، މި ޓެސްޓްހަދާފާއިވާކަން ފައިލުން އެނގެން ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލި މީހާ... (99 ވަނީ ލޯރަތްވެ، ލޮލުން ފެންއައިސް، ލޯފުސްވާތީވެ މާފުށި ޖަލުގެ ޑޮކްޓަރަށް 9102 ޖެނުއަރީ 99
ވަނަ ދުވަހު (މީގެ 0.1 މަސް ކުރިން) ދައްކައި ލޮލުގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކަން ރިފާރ ކޮށްފައިކަމާއި،
އެހެންނަމަވެސް މިހާތަނަށް ދައްކާފައިފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (90 ވަނީ ރަޙިމް ތިރިއަށް އަންނާތީވެ)ޔުޓެރޯ ވެޖައިނަލް ޕްރޮލޭޕްސް(އަންހެނުންގެ ޚާއްޞަ
ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކުމަށް 9203 ޑީސެމްބަރު 00 ވަނަ ދުވަހު (0މަސްކުރިން) ދައްކައި، "ޕްެޕސްމިއާ " ހަދައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 236

"އަލްޓްރާ ސައުންޑް ސްކޭނެއް" ހަދަން ބުނެފައިކަމާއި، ސްކޭން ހަދާފައިވަނީ އޭގެ 1 ދުވަސް ފަހުންކަމާއި، ނަމަވެސް
ސްކޭން ރިޕޯރޓް އަންހެނުންގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކާފަ އިވަނީ އޭގެ 00 ދުވަސް ފަހުންކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (91 އަކީ ލޭމަށްޗަށްދާ ބައްޔަށް ބޭސްކަމުންދާމީހެއްކަމާއި، އަދި 9102 ފެބްރުއަރީ 91 ގައި މީނާގެ
ލޭގެޕްރެޝަރު ވަނީ 011/021 މިލިމީޓަރ އޮފް މާކިއުރީގައިކަން ބޭސް ސިޓީގައި ލިޔެވިފައިވާކަމާއި، އަދި
އިމާރޖެންސީކޮށް އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ އިމާރޖެންސީ ފަރުވާދޭ ޔުނިޓުގެ ހިތުގެ ޑޮކްޓަރަށް ރިފާރކޮށްފައިކަމާއި،
ނަމަވެސް ހަމައެކަނި ލޭގެ ޕްރެޝަރ 011/021 ގައި ހުރެ އެހެން މައްސަލައެއް ފާހަގަކުރެވިފައި ނުވުމަކީ
"ހައިޕަރޓެންސިވް އިމާރޖެންސީ"އެއް ނުވާތީ ޕްރެޝަރ ދަށްކުރާބޭސް ޖަލުގެ ފާރމަސީން ލިބެންހުރެ،
އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް ގެ އިމާރޖެންސީއަށް ރިފަރކުރުމެއްނެތި ފަރުވާ ދެވިދާނެކަން ފާހަގަކުރެވޭކަމާއި، މި ޤައިދީ
އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ އިމާރޖެންސީ އަށް ގެންދިޔުމުން ވެސް ބަލާފައިވަނީ މެޑިކަލް އޮފިސަރެއްކަމާއި އަދި ބޭހެއް
ލިޔެދިނުމަށްފަހު ކާޑިއޮލޮޖިސްޓަކަށް ރިފަރކޮށްފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް ކާރޑިއޮލޮޖިސްޓަށް ދައްކާފައިވަނީ އޭގެ 03
ދުވަސް ފަހުންކަމާއި، މި ތަނުގައި ކާޑިއޮލޮޖިސްޓަށް ރިފަރ ކުރުމަށްވުރެ އެތެރެހަށީގެ ޚާއްޞަޑޮކްޓަރަކަށް ރިފާރ
ކުރުންއެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (91 ވަނީ މެއަށް ތަދުވާތީ ވަނީ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް ދައްކާފައިކަމާއި، އަދި އީސީޖީ އާއި އެންޑޮސްކޯޕީ
ހެދުމަށް ގަސްތުކުރާކަމަށް މެޑިކަލް އޮފިސަރު 01 ޖެނުއަރީ 9(9102 މަސްކުރިން) ފައިލުގައި ހިމަނާފައިވާ
ސިޓީގައިވީނަމަވެސް، އައި.ޖީ.އެމް.އެޗް އަށް ރިފަރ ކޮށްފައިވާ ސްލިޕް ފައިލުގައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (90 އަކީ ނަފްސާނީ ބައްޔަށް ބޭސް ކުރަމުންދާ މީހެއްކަމާއި، އަދި ބުރަކަށީގައި ރިއްސާތީވެ ކަށީގެ
ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކުމުން 9103 އޯގަސްޓް 91 ގައި ފިޒިއޯތެރަޕީ ހަދަން ބުނެފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް ޤައިދީ
މައުލޫމާތު ދިން ގޮތުގައި ފިޒިއޯތެރަޕީ އެއްމެ ފަހަރަކުވެސް ހަދާފައި ނުވާކަމަށާއި، އަދި މެޑިކަލް ފައިލް ބެލިބެލުމުން
ފިޒިއޯތެރަޕިސްޓަށް ގެންގޮސްފައިވާ އެއްވެސް ލިޔުމެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 237

(ބަލިމީހާ... (91 އަކީ އުރަމަތީ ގައި ގަނޑުލާތީ އޮޕްރޭޝަން ޑޮކްޓަރަކަށް 9103 ޑިސެންބަރު 91 ވަނަ ދުވަހު
ދެއްކުމުން އުރަމަތީގެ ސްކޭނެއް ހަދަން އިރުޝާދުދީފައިވާ މީހެއްނަމަވެސް މިހާތަނަށް 9.1(މަސްދުވަސް) ސްކޭން
ހެދިފައި ނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (93 އަކީ ފިލިޕީންސްގެ ރައްޔިތެއްކަމަށާއި، މިޤައިދީގެ ކަނދުރާގައި ރިއްސާތީ ނާރުގެ ޑޮކްޓަރު 9102
ޖަނަވަރީ 99 (މީގެ 0.1 މަސްކުރިން) ބެލުމަށް ފަހު ވިޓަމިނަކާއި، "މަސަލް ރިލޭކްސަންޓެއް" 9 މަހުގެ މުއްދަތަށް
ދީފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ކަނދުރާގެ އެމް.އާރު.އައި އެއް ހެދުމަށްފަހު ފޮލޯއަޕް ހެދުމަށް ދައްކަން
ބުނެފައިވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެމް.އާރ.އައި ރިޕޯރޓް 9102 ޖަނަވަރީ 91 ގައި ހަދާފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް
މިހާތަނަށް ޤައިދީއަށް އެރިޕޯރޓް ގައި އޮތްއެއްޗެއް ޖަލުން އަންގާފައިނުވާކަމާއި ނާރުގެ ޑޮކްޓަރަށްވެސް
ދައްކާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (92 އަކީ ތައިލޭންޑްގެ ރައްޔިތެއްކަމާއި، މި ޤައިދީވަނީ ބަންދަށްގެނެވުމުގެ ކުރިން ތައިލޭންޑް ގައި
ދަތުގައި ނަރުގަނޑެއް އަޅުވާ މަހުން މަހަށް ބާރުކުރަން އަނގާފައިކަމާއި، ނަމަވެސް މިކަން ގަވާއިދުން
ކުރެވެމުންނުދާކަމާއި، ދަތުގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކުމަށް ޖަލު މެޑިކަލް އޮފިސަރު ރިފަރކޮށްފައި ވަނީ 9103
ސެޕްޓެމްބަރ 10 ގައި ޤައިދީ ދަތުގައި ރިއްސާތީ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް އައުމުންކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ދަތުގައި ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކިފައިވަނީ އޭގެ 1 މަސް ފަހުން 9103 ޑިސެމްބަރ 91
ގައިކަމާއި މި ޑޮކްޓަރުވަނީ "އޯރތޮޑޮންޓިސްއެއް"ގެ ލަފާހޯދުމަށް ރިފާ ކޮށްމަށާއި، ނަމަވެސް މިހާތަނަށް 9.1(މަސް)
ދެއްކިފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (01 ވަނީ އޭނާގެ ވައަތު ފައިގެ ކަކުލުހުޅަށް ތަދުވާތީ ހިނގަން އުނދަގޫވާތީ އުޅޭތާ 1 ނުވަތަ 3 މަސް
ވެފައިވާ މީހެއްކަމަށާއި، ކަށީގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކައިދޭން އެތަށް ފަހަރަކު އެދުމުންވެސް ދައްކައިދީފައި ނުވާކަމަށާއި،
މެޑިކަލް ފައިލް ދިރާސާ ކުރުމުން މި ޤައިދީ ވަނީ އެތަށް ފަހަރެއްގެ މަތިން ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް ދައްކައިގެން
ތަފާތު ވައްތަރުގެ ތަދުކަނޑުވާބޭސް ނަގަމުންދާ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި މީހާތަނަށް އެކްސްރޭއެއް، މިނޫންވެސް އެހެން
ޓެސްޓެއް ހަދާފައި ނެތްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. 9103 އޮގަސްޓު 91 ވަނަދުވަހު ކަށީގެ ޑޮކްޓަރަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 238

ދެއްކުމަށް ރިފަރކޮށް ފައިވީނަމަވެސް 0.1 މަސްވެގެން ދިޔައިރުވެސް މިޤައިދީ ކަށީގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކިފައިނުވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (00 އަކީ ލޭ މައްޗަށްދިޔުމާއި، ކޮލެސްޓްރޯލް ހުންނަމީހެއްކަމަށާއި، މި ޤައިދީގެ ވާތު ލޮލުން ފެންއައިސް
ރަތްވާތީ 9103 އޮގަސްޓް 00 ގައި ލޮލުގެ ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަކަށް ދެއްކުމަށް ރިފަރކޮށް، އަދި މީގެ 01 ދުވަސް ފަހުން
ލޮލުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކައި "ސެކްލޫސިއޯ ޕިއުޕިލޭ އަދި ސައިކްލައިޓިސް" ހުރިކަމަށް ލަފާކޮށް ބޭސް ނަގަމުންދާ
މީހެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި 9 ހަފްތާފަހުން ދައްކަން ބުނެފައިވުމުން 9 ހަފްތާވީއިރު ޑޮކްޓަރަށް
ދެއްކުމުން އަލުން 9 ހަފްތާފަހުން ދައްކަން ބުނެފައިވާކަމާއި ނަމަވެސް މިފަހަރު ފޮލޯއަޕް ހެދިފައިވަނީ އޭގެ 0
މަސްފަހުން 9102 މާރޗް 0 ގައިކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (09 އަކީ ހަމުގެ މައްސަލަތަކެއް ހުރުމުގެ ސަބަބުން ގައިގާ ބިހިތަކެއް ފެތުރެމުން ދާތާ 1 މަސް ވެފައިވާ
މީހެއްކަމާއި، މީނާގެ މެޑިކަލް ފައިލް ބެލުމުން ހަމުގެ ޑޮކްޓަރު ޤައިދީ ބަލާފައިވަނީ 9103 ނޮވެމްބަރު 01 ގައިކަމާއި،
އަދި 01 ދުވަސް ފަހުން ދައްކަން ބުނެފައިވީނަމަވެސް މިހާތަނަށް 1(މަސް) ފާއިތުވެގެންދިޔައިރު ދެއްކިފައިނުވާކަމާއި
އަދި އެތައް ފަހަރެއްގެމަތިން ޖަލު ގެ މެޑިކަލް ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިވާއިރު އެއްވެސް ފަހަރެއްގައި އަލުން ރިފަރކޮށްފައި
ނުވާކަން ފާހަގަ ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. 01 ދުވަސް ފަހުން ހަމުގެ ޑޮކްޓަރު އަލުން ދެއްކުމަށް ބުނެފައިވަނީ ކުރިން
ދިން ބޭހުން ރަނގަޅު ނުވާނަމަ ޓެސްޓް ހެދުމަށާއި، ބޭސް ބަދަލުކުރަން ޖެހިއްޖެނަމަ ބޭސް ބަދަލު ކުރަންކަމަށް
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މިފޮލޯއަޕް ހަދަންޖެހޭކަން މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް އެނގިފައި ނެތް ކަމަށް
ބެލެވެނީ މި ޤައިދީ އަކީ ޔުނިޓް 1ގައި ހުރި ޤައިދީއަކަށް ވުމުން ގިނަފަހަރަށް މީނާ ބެލިފައި ހުންނާނީ ޔުނިޓް 3 ގައި
ހުންނަ އޯ.ޕީ.ޑީ އިންކަމަށް ވުމުން އެތަނަށް ބަލިމީހުންގެ ފައިލް ގެނެސް ބަލާނަހަދާތީކަން ކޮމިޝަނަށް
ގަބޫލުކުރެވެއެވެ.
(ބަންދުމީހާ... (00 ގެ ދަށްބަނޑުގައި "ވައިރަލް ވާރޓްސް" ނަގައި ހަންގަނޑު ހަލާކުވުމުގެ ސަބަބުން، އެންމެ
ފުރަތަމަ 9103 އޭޕްރިލް 11 ވަނަ ދުވަހު، ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކައި ފަރުވާ ފަށާފައިވީނަމަވެސް، މިކަމަށް ހައްލެއް
ނުލިބޭތީ އަނެއްކާވެސް ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް 9103 ޑިސެމްބަރ 10 ވަނަ ދުވަހު ދެއްކުމުން، ސްޓެރޮއިޑް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 239

ކްރީމެއް ދިންކަމަށާއި، ރަނގަޅުނުވުމުން އޭގެ 1 ދުވަސް ފަހުން އަނެއްކާވެސް ޖަލުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކާފައިވާކަމާއި
އަދި މި ދެފަހަރުވެސް ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރު ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަށް ރިފަރ ކުރުމުންވެސް، ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަށް
ދައްކާދީފައި ނުވުމުގެ ސަބަބުން، އަނެއްކާވެސް 9102 ފެބްރުއަރީ 11 ވަނަ ދުވަހާއި، 9102 ފެބްރުއަރީ 90 ވަނަ
ދުވަހުވެސް ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް ދައްކާފައިވެއެވެ. ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރުމާއި ހަމައަށްވެސް ހަމުގެ
ޚާއްޞަ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކިފައި ނުވާކަމާއި ހަމުގެ ޑޮކްޓަރުގެ ރިވިއުއެއް ނެހެދޭތާ މިހާރު 00 މަސްވެފައިވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (01 އަކީ އެނާގެ މެއާއި، މޭދަށުން ދިލަ ނަގާތާ ވަރަށް ގިނަދުވަސް ވެފައިވާ މީހެއް ކަމަށާއި، މީނާގެ
ބަރުދަންވެސް މިހާރު ވަރަށް ބޮޑުތަން ލުއިވެފައިވާ ކަމަށާއި، މި ޤައިދީގެ ފައިލް ބެލުމުން މީނާގެ މެޑިކަލް
ސްކްރީނިންއެއް ހަދާފައިނެތްކަމާއި ، ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް ދެއްކުމުން 9103 ނޮވެމްބަރ 91 ވަނަ ދުވަހު)މީގެ
1 މަސްކުރިން(ބޭސްދީފައިވާކަމާއި، "އެންޑޮސްކޯޕީ" އެއްހަދަން ގަސްތުކޮށްފައިވާކަމަށް ލިޔެފައިވީނަމަވެސް އަދި
މިހާތަނަށް ރިފަރަލްއެއް ދީފައި ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ގޭސްޓްރިކްވާ ގޮތަށް ބަނޑަށް ތަދުވެފައި، ބަރުދަން
ލުއިވުމަކީ "އެލާރމް ސިމްޓަމްސް" ގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭކަމަކަށްވުމުން ވީހާވެސް އަވަހަކަށް އެންޑޮސްކޯޕީ އަދި
އެހެނިހެން ޓެސްޓުތަށް ހަދަން ޖެހޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... 01 (އަކީ މީގެ 00 ދުވަސް ކުރިން ފައި ކަފައިގެން ދިއުމުގެ ސަބަބުން އެތަން ފަހާފައިހުރި މީހެއް
ނަމަވެސް އޭގެފަހުން ބޭސް ގަނޑު ބަދަލު ނުކުރާ ކަމުގެ ޝަކުވާ މިޤައިދީ ކޮށްފައިވެއެވެ. މިކަމާއި ގުޅިގެން
ނަރުހުންނާއި ސުވާލު ކުރުމުން ބޭސްގަނޑު ގަވާއިދުން ބަދަލުކުރާ ކަމަށް ބުނެފައިވާކަމާއި، ތަނެއްފެހުމަށް ފަހު
ގިނަފަހަރަށް "ސޫޗާރ" 0 ހަފްތާ އަށްބެހެއްޓުމަށް ފަހު ނަގަން ޖެހުނު ނަމަވެސް، މި ޤައިދީގެ ފައިގައި ހުރި ސޫޗާރ
ނުނެއްޓި ހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ.. (00 އަކީ ލޯފުސްވުމުގެ ސަބަބުން ކައިރި ފެނުމާއި، ލިޔެފައި ހުންނަތަކެތި ކިޔުމަށް އުނދަގޫ ވުމުގެ
މައްސަލަ ހުރި މީހެއް ކަމަށާއި، 9102 ފެބްރުއަރީ 09 ވަނަ ދުވަހު 0(މަސްކުރިން) ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 240

ދެއްކުމުން ލޮލުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން ރިފަރކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރުމާއި
ހަމައަށްވެސް ލޮލުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކިފައި ނުވާކަން ފާހަގަ ކުރެވިފައި ވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ01..(ޖަލަށް ގެނައިފަހުން ބޮލުގެ އެކި ހިސާބުތަކުން ޕެޗްތަކަށް އިސްތަށި ފައިބަމުން ދާކަމަށާއި، 9103
އޮކްޓޯބަރ 10 ވަނަ ދުވަހު 1(މަސް ކުރިން) ޖަލުގެ މެޑިކަލް އޮފިސަރަށް ދެއްކުމުން ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަން ރެފަރ
ކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރުމާއި ހަމައަށްވެސް ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކިފައި ނުވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ.. (03 އަކީ ހަމުގެ މައްސަލަ ޖެހިގެން އުޅޭތާ 0 އަހަރުވެފައިވާމީހެއްކަމަށާއި، އޭނާ ކަންފަތް ހިރުވާތީ
ކަރުންމަތީގެ ޙާއްސަ ޑޮކްޓަރަކަށް 9103 ޑިސެމްބަރު 10 ވަނަ ދުވަހު ދެއްކުމުން އެޑޮކްޓަރުވެސް ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަކަށް
ރިފަރކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ކޮމިޝަނުން މިޖަލަށް ޒިޔާރަތް ކުރުމާއި ހަމައަށްވެސް ހަމުގެ ޑޮކްޓަރަކަށް ދައްކާފައިނުވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
(ބަލިމީހާ... (02 އަކީ ޔުނިޓް 3 ގެ އެކަހެރި ގޮޅިއެއްގައި އެޗް.އައި.ވީ ޕޮސިޓިވް މީހެއް ބަހައްޓާފައި ހުރިކަމަށާއި، މި
ޤައިދީގެ ބޭސް ފަރުވާ ރަނގަޅަށް ދެމުން ގެންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެޗް.އައި.ވީ އަކީ "ކޮންޓޭޖަސް" ބައްޔަކަށް
ނުވާތީ އެބަލި ގައިން ގަޔަށް އަރާނީ ލޭގެ ޒަރީޢާއިން ނުވަތަ ޖިންސީ ގުޅުމުގެ ޒަރިއްޔާއިންކަމަށް ވީއިރުވެސް އޭނާ
އެކަހެރިކޮށް ބަހަށްޓާކަމާއި، މީނާއަކީ އެޗް.އައި.ވީ ޕޮޒިޓިވް މީހެއްކަން ޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީންނަށް އެނގޭކަމާއި، މީނާގެ
ބަލިހާލަތުގެ ސިއްރުކަން އެއްވެސް ގޮތަކަށް ޖަލުގައި ހިފަހައްޓާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
01.1 ތަހުޤީޤު މަރުހަލާގައި ނުވަތަ ޝަރީއަތުގެ މަރުހަލާގައި ތިބި މީހުން
01.0 ރިމާންޑު ބަންދު މީހުން
މާލެ ޖަލުގައި ތަޙުޤީޤު މަރުހަލާ ނިމި ޝަރީއަތުގެ މަރުހަލާއަށް ރިމާންޑް ބަންދަށް ބަންދުކޮށްފައިތިބި ގިނަ އަދަދެއްގެ
ބަންދުމީހުން ތިބިއިރު، އެމީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެނީ ޤާނޫނު ނަމްބަރު 01/9100) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ
ޤާނޫނު (ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ރިމާންޑު ޖަލެއްގައި ނޫންކަމާއި މިޖަލުގައި ރިމާންޑު މީހުންނާއި، ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 241

ޤައިދީން ގެންގުޅެނީ އެއްގޮޅިތަކެއްގައި މަސްހުނިކޮށްކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ވަނީ ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މިޖަލުގައި
ތަޙްޤީޤް ނިމި މައްސަލަ ޝަރީއަތަށްފޮނުވާފައިވާ އަދި މުއްދަތެއް ނެތްގޮތަށް ޝަރީއަށް ނިމެންދެން ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހުން
ގިނަ އަދަދަކަށް ތިބިއިރު، އޭގެ ތެރޭގައި ބިދޭސީންނާއި، ދިވެހިން ތިބިކަމާއި، މިމީހުންގެ ޝަރީއަތްތައް ނުހިނގާ ވަރަށްބޮޑަށް
ލަސްވުމުގެ ސަބަބު ޝަރީއަތައް ވީގޮތެއް ނޭނގި ޢަދުލްއިންސާފް ލިބޭނެކަމުގެ އުންމީދު ގެއްލިފައިވާ ގިނަ އަދަދެއްގެ
ބަންދުމީހުން ތިބިއިރު މީގެ ތެރޭގައި 1 އަހަރު ވެފައިތިބި ބަންދުމީހުން ހިމެނޭކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ލަސްވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މާލެ ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި ޙުކުމްތަންފީޒު ކުރާ
ޤައިދީންނާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަރުހަލާގައި ތިބި ބަންދުމީހުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100)ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި
ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު(ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން ވަކިން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުން.
00.1 ދައުވާއެއް ކުރުމުގެ ކުރިން ހައްޔަރު ނުވަތަ ބަންދުކުރާ މީހުން
ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރާމީހުން ބަންދުގައި ބައިތިއްބައިގެން ތަޙްޤީޤަށް ގެންގުޅުމަކީ ޢާއްމު ކަމަކަށް ވެފައިވާއިރު
އެމީހުންނަށް ލިބޭ އިނާޔަތްތައް ޤައިދީނަށް ލިބޭ އިނާޔަތްތަކާއި އަޅާ ބަލާއިރު، ތަފާތުކަމަށާއި، ސަބަބީ ޙުކުމް
ތަންފީޒުކުރަމުންދާ މީހުންނަކީ ކުށްވެރިންކަމަށް ޝަރުއީ ކޯޓަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މީހުންނަށްވެފައި، ކުށެއްގެ ތުހުތުގައި
ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނަކީ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކުއްވެރިއެއް ނޫންކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޤައިދީންނަށް ލިބޭ އިނާޔަތްތަކާއި އަޅާ ބަލާއިރު ބަންދު މީހުންނަށް ލިބޭ އިނާޔަތްތައް މަދުކަން
ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރާ މީހުން 91 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަނޑިއާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ގެންދަންވާނެކަމަށް ޤާނޫނުގައި
ކަނޑައަޅާފައިވާތީ 91 ގަޑިއިރު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ފަނޑިއާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ގެންދިޔުމަކާއި
ނުލާ 91 ގަޑިއިރުވާން ކުޑަ ވަގުތުކޮޅަކަށް ވުމުން ފުލުހުން ބަންދުމީހާ ދޫކޮށްލާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިގޮތަށް ދޫކޮށްލާ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު ފުލުހުންގެ ރިކޯޑްތަކުގައި ބަ ލަހައްޓަމުންނުދާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 242

09.1 ޖަލުތަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށް ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވުނު އެހެނިހެން ކަންތައްތައް
09.0 ހުޅުމާލެ ޖަލު
މި ޖަލުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްއުޅޭކަމަށް މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަނަށް ޝަކުވާ ލިބިގެން ކުރެވޭ ރެއިޑް އޮޕަރޭޝަންތަކުގައި
ގެނެވޭ ބިދޭސީން ބަންދުގައި ތިބިކަމާއި، އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން ނުވަތަ ކުންފުންޏަކުން މަސައްކަތްކުރުމަށް ގެނެސްފައި
ހުންނަ ބިދޭސީއަކު، ފިލައިގެން އުޅޭކަމުގެ ޝަކުވާ އިމިގްރޭޝަނަށް ހުށަހަޅާފައި ވަނިކޮށް ނުވަތަ މިކަން އިމިގްރޭޝަނަށް
އަންގާފައިނުވަނީސް މިފަދަ މީހެއް ފެނިއްޖެހާލަތެއްގައި ސީދާ އިމިގްރޭޝަނުން ނުވަތަ ފުލުހުންގެ އެހީތެރިކަމާއި އެކު
މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަނަށް ގެނެވިއްޖެ ޙާލަތެއްގައި، މި މީހުން އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނާ ޚިލާފްވެފައިވާ މީހުންގެ
ކެޓަގަރީއަށް ފެތޭކަމަށާއި، މިފަދަ މީހެއްނަމަ ދޫކޮށްލެވެން ނޯންނަކަމަށާއި، މިފަދަ ޙާލަތްތަކުގައި އެމީހަކު ފުރުވާލެވެންދެން
ބެހެއްޓުމަށްޓަކައި، ހުޅުމާލެ ޖަލަށް ގެންދެވޭކަމަށް މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަންނުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އަދި
ޖިނާޢީ ކުއްކުށަށް އަރައިގަންނަމީހުންވެސް، އެމީހުން ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ގެނެސް އިތުރު ތަހުގީގެއް ނުހިންގާ އެމީހަކީ
"އަންޑޮކިއުމަންޓަޑް" މަސައްކަތްތެރިއެއް އެއްނަމަ ކޯޓް މަރުހަލާ ނުނިންމާ ފުލުހުން އެމީހުން ފުރުވާލެވެންދެން
ބޭތިއްބުމަށްޓަކައި ހުޅުމާލޭ ޖަލަށް ގެންނަކަން އިމިގްރޭޝަނުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ހުޅުމާލެ ޖަލުގެ ގޮތުގައި އިއުލާނުކޮށް "ހުޅުމާލެ ޖަލު"ނަމުގައި ނަންބޯޑު ޖަހާއިގެން މިހާރު މިތަން ހިންގަމުންދިޔަނަމަވެސް
މިތަން އެންޓި ޓޯޗަރ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިއުލާނުކޮށްފައިވަނީ ހުޅުމާލެ ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުގެ ނަމުގައި ކަމާއި،
މިޖަލުގައި ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ގެ ދައުރަކީ ޖަލުގެ ސެކިއުރިޓީ ބެލެހެއްޓުމާއި، ބަންދުމީހުން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް
ގެންދިޔުމުގެ މަސައްކަތް ކަމަށް ހުޅުމާލޭ ޖަލުގެ އިސްވެރިން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނުގެ 01 ވަނަ ބާބުގެ 019 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގަވައިދުގެ
ދަށުން އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރު ހިންގުމަށް މިނިސްޓަރަށް ގޮތެއް ނިންމިދާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވީނަމަވެސް،
މިޖަލު ހިންގަމުންދަނީ އެފަދަ ގަވައިދެއް ވުޖޫގުގައިނެތިކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބަންދުގައި މީހުން
ގެންގުޅުމުގައި މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަނާއި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާއި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ
ދައުރު ބަޔާންކުރާ އެއްވެސް ލިޔުމެއް ނުވަތަ އުސޫލެއް މިއަދާ ހަމައަށްވެސް ހަދާފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ހުޅުމާލޭ ޖަލުގައި ބިދޭސީން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނުތަކާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 243

ބައިނަލްއަޤްވާމީ .... ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާއިރު، މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަންގެ
.... ފާހަގަކުރަމެވެ. މީގެއިތުރުން، މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަނުން ވަނީ ހުޅުމާލޭ ޖަލުގައި މީހުން
ބަންދުކުރުމާއި ގުޅޭގޮތުން ދަޢުލަތުގެ ބަންޑާރަނައިބާއި، ފަނޑިޔާރުންނާއި މަޝްވަރާކޮށްފައިކަމަށް މިކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
އިމިގްރޭޝަނުގެ ބަންދަށް ގެނެވޭ މީހުން ވީއެންމެ އަވަސް ފުރުސަތެއްގައި ފުރުވާލުމަށްޓަކައި ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް
ކުރެވޭކަމާއި، ޕާސްޕޯޓް ލޮކޭޓް ކުރެވޭ ބިދޭސީން އާންމު ގޮތެއްގައި 1-0 ހަފްތާގެ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ފުރުވާލެވޭކަމާއި،
އަދި އަނެއް ކެޓަގަރީގައި ހިމެނޭ، ޕާސްޕޯޓްނެތް މީހުން ފުރުވާލުމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ލަސްވާކަމާއި، ބައެއްފަހަރު މިފަދަ
މީހުން ފުރުވާލުމަށް 1-0 މަހާ ދެމެދުގެ މުއްދަތެއް ހޭދަވާކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް 1 މަހެއްހާ ދުވަސް ވެގެންދާނީ ވަރަށް
މަދު ޙާލަތްތަކެއްގައިކަމަށް މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަނުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
އިމިގްރޭޝަނުން މިގޮތަށް ފުރުވާލެވެންދެން ބަހައްޓާ އަންހެނުން ބައިތިއްބަ ނީ ގެސްޓް ހައުސްއެއް ކުއްޔަށް
ހިފައިގެންކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ދޫނިދޫގައިވެސް ބައެއް އަންހެން ބިދޭސީން ބަންދުކުރާކަން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީ ފައިވެއެވެ.
09.9 ސ.ހިތަދޫ/ސ.ހުޅުމީދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
ކްރިމިނަލް ޖަސްޓިސް ސިސްޓަމްގެ ދުވެލި ލަސްކަމުން ދިމާވާ މައްސަލަ ވަރަށް ގިނަކަމާއި، ޕީ.ޖީ އަށް މައްސަލަ
ފޮނުވައިގެން ދައުވާ ކުރެވޭއިރު ނުވަތަ ޝަރީއަތުގެ އަޑުއެހުމެއް ބާއްވަން ބަލާއިރު މައްސަލަ ރައްދުވާ މީހާ ވީތަނެއް
ނޭންގޭ ހާލަތްތައް އަންނަކަމާއި މިހެންވުމުން މައްސަލަތައް ނުނިމި ކޯޓު މަރުހަލާ އެތައް ދުވަހަކަށް ދިގު ދެމިގެންދާކަން
މި ސްޓޭޝަންގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
އައްޑޫ އާއި ފުވައްމުލަކުގައި މުޅިއެކު ގާތްގަނޑަކަށް 11،111 މީހުން ދިރިއުޅޭ ކަމަށާއި، އެކަށީގެންވާ ޖަލެއްވެސް އަދި
ރިމާންޑް ޖަލެއްވެސް ނެތްކަމާއި، ނަފްސާނީ ބަލީގެ މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ބަލަހައް ޓާނެ މަރުކަޒެއް ނެތުމުން
ގޮންޖެހުންތައް ހުރިކަމަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ޕޮލިސް ސަރވިސްގައި އިންޓަރނަލް ބިއުރޯކްރަސީގެ މައްސަލަ ބޮޑުކަމާއި، ފައިސާ ޚަރަދު ކޮށްގެން ކުރަންޖެހޭ
ކަންކަމުގައި ހުއްދަ ހޯދަން ޖެހެނީ މާލޭ ހެޑްކުވަރޓަރ އިންކަމަށް ވުމުން ކުދިކުދި ޚަރަދު ކޮއްގެން ހައްލުކުރެވެން ހުންނަ
ބައެއް ކަންކަން ހައްލު ނުކުރެވުމުގެ ސަބަބުން ބޮޑެތި ގެއްލުން ވާކަމަށާއި އެގޮތުން ބައެއް ވެހިކަލް މަރާމާތުކުރުމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 244

ބޭނުންވާ ސްޕެއަރ ނުގަނެވި ގިނަ ދުވަސްތަކެއްވުމުން ބައެއް ވެހިކަލް ހަލާކުވެ ދާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. މީގެ
އިތުރުން، ސްޓޭޝަންތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރާ ފުލުހުންނަށް ޔުނިފޯމު ނުލިބި ގިނަ ދުވަސް ވާކަމަށް މުވައްޒަފުންގެ
ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
09.0 ހދ.ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި އާދަޔާ ހިލާފަށް މަދިރި ގިނަކަމާއި، މަދިރި ކޮންޓްރޯލު ކުރުމަށް އާއިލާއިން ލޯޝަން
ގެނެސްދިނުމުން، ބަންދުމީހުންނަށް ބޭނުންކުރެވޭނެކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. ސީ.ސީ.ޓީވީ
ކެމެރާތަށް ނެތުމުން މިތަނުގައި ހިނގާ ކަންތައްތައް އެނގުން ދަތިވުމާއި މި ސްޓޭޝަންގެ ވަށާފާރު މަތިން އެތެރެއަށް
ސިގިރޭޓާއި މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރާކަމަށް އޮފިސަރުން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
09.1 ލ.ގަން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަނަށް ކޮމިޝަނުން ކުރި ޒިޔާރަތުގައި މި ސްޓޭޝަންގެ ބަންދަށް ގެންނަ މީހުންނާއި ގުޅިގެން ހިނގާ ކަންކަމާއި
ގުޅިގެން ބަލަހައްޓާ ހާދިސާ ރިޕޯޓުތައް ބެލުމަށް ކޮމިޝަނުން އެދުމުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވަނީ އެކަން ކުރަނީ ސްޓޭޝަން
އިންޗާޖު ކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް އެމުވައްޒަފު އެވަގުތު ހުރީ ރަށުން ބޭރުގައިކަމާއި، ފައިލް ބަލަހައްޓަނީ އޭނާގެ
އޮފީހުގައި ކަމަށެވެ. އަދި ކޮމިޝަނުން ލ.އަތޮޅުގެ ރީޖަނަލް ކޮމާންޑަރާއި ބައްދަލުކޮށް ހާދިސާ ރިޕޯޓުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން
ސުވާލުކުރުމުން މިސްޓޭޝަންގައި ހާދިސާ ރިޕޯޓް ފައިލެއް ނެތްކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ހާދިސާ ރިޕޯޓު ހުންނަ ފައިލަކީ އަބަދުވެސް ފަސޭހައިން ފެންނަން ހުންނަ އަދި ސްޓޭޝަންގެ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ހުއްދަ
ލިބިގެން އެކަމަށް އެދޭ ފަރާތްތަކަށް ބެލުމުގެ ފުރުސަތު ލިބެންވާނެ އެއްޗެއްކަން ކޮމިޝަނުން ދެކެމެވެ.
09.1 އައްސޭރި ޖަލު
މިޖަލަށް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކޮށް ބެލިބެލުމުން މިޖަލުގެ ސަލާމަތީކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމުގައި ސީރިސް
މައްސަލަތަކެއް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ޖަލުގެ މައި ގޭޓުން އެތެރެއަށް (އާންމުގެ މީހާ0..) އާންމުންގެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 245

ތެރެއިން ބައެއް މީހުން އެއްވެސް ހުރަހެއް ނެތި، ވަދެގެންދާކަމާއި، އަދި މިގޮތަށް ވަންނައިރު މިމީހުން ޖަލު ތެރެއަށް
ވަންނަނީ އަމިއްލަ ވެހިކަލްގައިކަމާއި، އެމީހުން ވަންނައިރު، އެމީހުން ދަންނަ އެހެންމީހުން ގޮވައިގެން ވަންނަ ކަމާއި،
ސެކިއުރީޓީ ބަލަހައްޓާ އޮފިސަރުންނަށް މި މީހުން ޗެއްކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ނޯންނަ ކަމަށް މުވައްޒަފުން ދިން މަޢުލޫމާތުންނާއި
ކޮމިޝަނަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިކަން މިގޮތަށް މިޖަލުގައި ހިންގާއިރު، މިތަނުގައި މަސައްކަތް ކުރާ އޮފިސަރުންނަށާއި
ދައުލަތުގެ ކަމާގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކަށް ޖަލަށް ވަދެވެނީ ޚާއްޞަ ހުއްދައެއް އޮތުމާއެކު، މީގެ އިތުރުން ޖަލުގެ ގޭޓުން
ފާސްކުރުމަށްފަހު އެތަނުން ހުއްދަ ލިބިގެން ކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޖަލުގެ ވެހިކަލަށްވެސް ޖަލުގެ ގޭޓުން އެތެރެއަށް
ވަދެވޭނީ ގޭޓުގައި ތިބޭ ސެކިއުރިޓީ އޮފިސަރުން ފާސްކޮށް ހުއްދަ ދިނުމުންކަމަށް ވީނަމަވެސް، ބައެއް އަމިއްލަ މީހުން
އަމިއްލަ ވެހިކަލުގައި މިޖަލުގެ ސެކިއުރިޓީ ބައުންޑަރީ ތެރެއަށް އެއްވެސް ހުރަހެއް ނެތި ވަދެނިކުމެ ހެދުމަކީ މިޖަލުގައި
އާންމު ކަމެއްކަމަށް ޖަލު އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މިޖަލަށް ކޮމިޝަނުން
ޒިޔާރަތްކުރިދުވަހު ބައެއް އާންމު މީހުންނާއި ބަދިގޭގައި މަސައްކަތް ކުރާ މީހުންނާއި، އެނޫން މީހުންވެސް މިޖަލުގެ މައި
ގޭޓުން އެތެރެއަށް ހުއްދަ އޮތްކަން އަންގައިދޭ ފާހެއް ދެއްކުމެއް ނެތި ވަތް މަންޒަރު ކޮމިޝަން މެމްބަރުންނަށް ފެނިފައިވާކަން
ފާހަގަކުރަމެވެ. މިގޮތަށް ވަދެ އު ޅޭ ބައެއް ފަރާތްތަކުން ޤައިދީންނާ އެއްވެސް ހުރަހެއް ނެތި ބައްދަލުވާ ކަމަށާއި، ޤައިދީން
އުޅޭ ސަރަހައްދުގެ މިސްކިތާ ހަމައަށް ފޯނާ އެކު ވަންނަކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް ސެކިއުރިޓީ އޮފިސަރުންނަށްވެސް
އެހިސާބަށް ފޯނާއި އެކު ނުވަދެވޭކަމަށް ބައެއް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މި ޖަލުގެ ސަރަހައްދަށް ވަނުމުގެ ހުއްދަ ނެތް ބައެއް އާންމު ފަރާތްތަކުން މިޖަލަށް އާއިލާއާއި އެކު ވަދެ މުވައްޒަފުންގެ
ސަރަހައްދުގައި އުޅޭކަމަށާއި، އަދި ޖަލު ސަރަހައްދުން މަސް ބާނާ ހަދާކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
މީގެ އިތުރުން މިގޮތަށް ޖަލަށް ވަންނަ އާންމު މީހުންގެ (އާންމު މީހާ..)9 މަސައްކަތަކާއި ޖަލުގެ ކައިރި ސަރަހައްދެގައިވާ
ގެއެއް އިމާރާތްކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުވުމަށް ޤައިދީން ޖަލުން ބޭރަށް ނެރިފައިވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު
ލިބިފައިވެއެވެ. އިމާރާތްކޮށްފައިވާ ގެއަކީ އާންމު މީހެއްގެ ގެއެއްކަމަށާއި މިގެއަށް ޖަލުގެ އިސްވެރިން ގޮސް އުޅޭކަމަށް
ކޮމިޝަނަށް ވަނީ މަޢުލޫމާތު ލި ބިފައެވެ.
ކޮމިޝަނުން މި ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކޮށްބެލިބެލުމުން، މިޖަލުތެރެއަށް މަސްތުވާތަކެއްޗާއި، ފޯނާއި އެހެނިހެން ޖަލަށް ވެއްދުންމަނާ
ތަކެތި ވަންނަކަމަށާއި، މި ތަކެތި ވަންނަނީ، ޑްރަގް ޓްރީޓްމަންޓް އެންޑް ރިހެބިލިޓޭޝަން ސެންޓަރު ތެރެއިންނާއި، ޖަލުގެ
އޮފިސަރުން މެދުވެރިވެގެންކަމަށް ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން މި ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 246

09.0 މާފުށި ޖަލު
މި ޖަލަށް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތް ކުރުމުން ފާހަގަވި އެހެނިހެން ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި ޖަލަށް ވެއްދުން މަނާ ގިނަ ތަކެތި
ޖަލުގެ ތެރެއަށް ވައްދާކަން މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުންނާއި ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން
ފާހަގަވެފައިވެއެވެ. އެ ގޮތުން ކޮމިޝަނުން މި ޖަލު އިންސްޕެކްޓް ކުރަމުން ދިޔަ ވަގުތު ޔުނިޓް 1 ގެ ގޮޅިއަކުން ފޯނެއް
ރިންގުވި އަޑާއި ގުޅިގެން ވަގުތުން އޮފިސަރުން ވަނީ ބަންދުގައިތިބި މީހުންގެ އަތުން ފޯނު ހޯދާ އަތުލާފައެވެ. މިޔުނިޓަކީ ތިބޭ
ބަންދުމީހުންނަކީ ހިނގާލުމުގެ ފުރުސަތާއި، ވަޒީފާގެ ފުރުސަތާއި، އެހެނިހެން ގުޅުންތައް ހިފެހެއްޓިފައިވާ، ސަލާމަތީ
މިންގަނޑު މަތި ޔުނިޓަކަށްވީނަމަވެސް މި ޔުނިޓުން ފޯނު ފެނުމުންނާއި ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތުތަކުން ޖަލަށް ގިނަ
އަދަދަކަށް މަސްތުވާތަކެއްޗާއި، ވެއްދުން މަނާ އެހެނިހެންތަކެތި ވަންނަކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އާއިލާތަކުން
އަންނައުނާއި އެހެނިހެން ތަކެތި ޖަލަށް ގެނައުން މަނާކޮށްފައިވަނީ ޖަލަށް ވެއްދުން މަނާ ތަކެތި ވެއްދުން ހުއްޓުވުމުގެ
މަޤްސަދުގައި ކަމަށް ވީނަމަވެސް، މިހާރު ގެނެސްފައިވާ ބަދަލުތަކާ ގުޅިގެން ޖަލަށް ވެއްދުން މަނާ ތަކެތި ޖަލުތެރޭގައި
ގެންގުޅޭ ގެންގުޅުމަށް ހުއްޓުމެއް އައިސްފައި ނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ ލިޔެކިއުންތައް ބެލިބެލުމުން ޖަލުގައި ހިނގާ ހާދިސާތަކާ ގުޅިގެން ތައްޔާރުކުރާ "ހާދިސާ ރިޕޯޓް" ގަވާއިދުން ލިޔެ
ބަލަހައްޓަމުން ނުދާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. ހާދިސާ ރިޕޯޓްފައިލަކީ ޖަލުގައި ހިނގާ ސީރިއަސް ކަންކަން
ރިކޯޑް ކޮށްފައި އޮންނަށް ވާނެ ފައިލެއް ނަމަވެސް މިފައިލުގައި އެ ލިޔެކިޔުންތައް ނެތުމުން، މިފަދަ ހާދިސާތައް
ހިނގާފައިވާގޮތް އިތުރު ފަރާތަކުން ބަލަން ބޭނުންވާ ޙާލަތްތަކުގައިވެސް، އެކަން ހިނގާފައިވާގޮތް ދެނެގަނެ، މިކަމުގައި
ޒިންމާވާންޖެހޭ ފަރާތްތައް ޖަވާބުދާރީކުރުވަން އުނދަގޫތަކާ ކުރިމަތިވާނެކަމެއްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ކޮމިޝަނުން މާފުށީ ޖަލަށް ކުރި ޒިޔާރާތުގައި، ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ޖަލުގެ އޮފިސަރުންނާ ބައްދަލުކުރުމަށް އެދުމުން، ޖަލުގެ
އިސް ވެރިން، ވައިބަރ ގްރޫޕެއް މެދުވެރިކޮށް މިކަން މުވައްޒަފުންނާ ހިއްސާކޮށްފައިވާކަމަށާއި، މިހެންނަމަވެސް މުވައްޒަފުން
މިކަމަށް އިޖާބައެއް ދީފައިނުވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް އަންގާފައިވާކަމާއި، މިހެން ކަންތައް ދިމާވުމުން ޒިޔާރަތުގައި ފާހަގަކުރެވުނު
ކަންތައްތައް މުވައްޒަފުން މެދުވެރިކޮށް ކަށަވަރުކުރުމަށް ދަތިވި ކަމާއި، އަދި މުވައްޒަފުން ޖަލުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގައި
ދިމާވާ ދަތިތަކާއި، މުވައްޒަފުންގެ ކުރިއެރުމާއި އެހެނިހެން ވެލްފެއަރގެ ކަންކަން ހިނގާގޮތް ދެނެގަންނަން ކޮމިޝަނަށް
ދަތިވިކަން ފާހަގަކުރަމެވެ. މިހެންނަމަވެސް ދަތުރު ނިންމުމަށްފަހު ކޮމިޝަނުން އެނބުރި އައިފަހުން، ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން
ކޮމިޝަނަށް ގުޅައި، އޮފިސަރުން ކޮމިޝަނާ ބައްދަލުކުރުމަށް ބޭނުންވެފައިތިބިކަމަށާއި، ވެރިންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނާ
ބައްދަލުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ހުޅުވާލިކަން އޮފިސަރުންނަށް އެނގިފައިނުވާކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 247

ކޮމިޝަނުން މި ޖަލަށް، ޒިޔާރަތްކޮށް ޤައިދީންނާ ބައްދަކުރުމަށް އެދުމުން، ޖަލުގެ އޮފިސަރުން ޤައިދީން ކޮމިޝަން
މެންބަރުންނާ ހިއްސާކުރުމަށް އެކުލަވާލާފައިވާ އެކި އެކި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ނޯޓާއި، ޖަވާބު ނުލިބި ހުރި ޝަކުވާ ފޯމްތައް ފަދަ
ލިޔެކިޔުންތައް ހިއްސާކުރުމަށް ހުރަސްއަޅައި، މިތަކެތި ޤައިދީންގެ އަތުން އަތުލާފައިވާކަން ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ
ހިއްސާކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި މި މަންޒަރު ކޮމިޝަނަށް ފެނިފައިވާކަމާއި، މި ގޮތަށް މި މަޢުލޫމާތު ލިބުމުން، ކޮމިޝަނުން
މިލިޔުންތައް ހޯދާފައިވަނީ މިގޮތަށް ޢަމަލުކުރި އޮފިސަރުންނަށްވުރެ އިސް އޮފިސަރުންނަށް މިކަން އަންގައިގެންކަން
ފާހަގަކުރަމެވެ.
00.1 ސްޓްރިޕް ސަރޗް ކުރުން
ޖަލުގައި ގައިދީން ސްޓްރިޕް ސާރޗް ކުރާ މިންވަރު އާދަޔާއި ޚިލާފަށް ގިނަކަން ފާހަގަކުރެވިފައި ވެއެވެ. މިގޮތުން އެކިއެކި
ބޭނުންތަކުގައި މާލެގެންދާ ގައިދީންނާއި، އާއިލީ ބައްދަލުވުމަށާއި، އެކަހެރި ބައްދަލުވުމަށް ޖަލުގެ ޔުނިޓްތަކުން ނެރެވޭ
ގައިދީން ޔުނިޓުން ބޭރަށް ނެރެވޭ ވަގުތުގައާއި، ބޭނުންތައް ނިމި ޔުނިޓްތަކަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން އެތައް ފަހަރެއްގެ މަތިން
ސްޓްރިޕް ސާރޗް ކުރާކަމަށާއި، މިގޮތަށް ސަރޗްކުރާވަގުތު ބޭނުންކުރަން ޖެހެނީ ގޭޓް ހައުސްގައި އޮންނަ ތުވާއްޔެއް
ކަމަށާއި، މިގޮތަށް ދެވޭ ތުވާލި ސާފުކޮށް ނުބަލަހައްޓާތީވެ ތުވާލި ވަރަށް ހަޑިކަމަށާއި ތުވާލީގައި ނުބައި ވަސް ހުންނަކަން
ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ތަފާތު ރެއިޑްތަކުގައި ވެސް އަވަސް އަވަހަށް ގައިދީން ސްޓްރިޕް ސާރޗް ކުރާކަމަށާއި، ރެއިޑް ތަކުގައި ގައިދީން ސާރޗް
ކުރާއިރު ތުވާލި ބޭނުން ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ގައިދީންނަށް ނުދޭކަމަށާއި، މިގޮތުން ރެއިޑްއެއްގައި އަންހެން 9 އޮފިސަރުންގެ
ހާޒިރުގައި ތުވާއްޔަކާއި ނުލާ، މާބަނޑު ޤައިދީއަކު އޭނާގެ ބޮޑު ބަނޑާއިއެކު ގުދުކޮށް ފުރަގަސްފަރާތް ޗެކްކޮށްފައިވާކަމުގެ
މައުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވެއެވެ.
ޖަލުގައި ކުރެވޭ ސްޓްރިޕް ސަރޗްތަކަށްފަހު، ޤައިދީންނާއި، އާއިލާތަކުގެ މީހުންގެ ހަށިގަނޑާއި، އެހެނިހެން
ގުނަވަންތަކާއި، ލައިގެން ހުންނަ އަންނައުނާއި، އެތެރެއިން ލައިގެން ހުންނަ އަންޑަގާމެންޓްސް އަށް ނިސްބަތްކޮށް، ޖަލުގެ
ތެރޭގައި، މުވައްޒަފުންގެ މެދުގައި މިވާހަކަތައް ދައްކައި، އަދި ޤައިދީންނާ ދިމާލަށް އެމީހުންގެ ހަށިގަނޑާ ގުޅޭގޮތުން
ލަދުވެތި ވާހަކަ ދައްކާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރާކަމަށް ޤައިދީންނާ މުވައްޒަފުން މިކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 248

ކޮމިޝަނުން ތިލަފުށީ އަހުލުވެރި މަރުކަޒަށް ޒިޔާރަތްކުރުމުން މި ޖަލުގައި ވަޒީފާއަދާކުރަމުންދާ މުވައްޒަފެއްވަނީ، އެ
މުވައްޒަފު ކުރިކަމެއް، ނުވަތަ މިމުވައްޒަފާ މެދު އުފުލިގެންވަނީ ކޮން ތުހުމަތެއްކަން ބުނެނުދީ، ދުވާލަކު އެތައް ފަހަރެއްގެ
މަތިން މި މުވައްޒަފުގެ ސްޓްރިޕް ސަރޗް ކުރާކަމާއި، އަދި މި މައްސަލަ ސަރވިސްއަށާއި، ހިއުމަން ރައިޓްސް
ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާފައިވީނަމަވެސް މި ޖިންސީ ފުރައްސާރައިގެ ޢަމަލަށް ހައްލެއް ލިބިފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. ޖަލުތަކުގައި 'ސްޓްރިޕް ސަރޗް' ކުރުން ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ މިންވަރަށްވުރެ ގިނައިން ކުރާކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައި
ވާތީއާއި، ޤައިދީންނަށް ދެވޭ އެކިއެކި ބައްދަލުވުންތައް ކުރިއަށް ދަނީ ޖަލުގެ އޮފިސަރުންގެ ހާޒިރުގައި، އެމީހުންގެ
ބެލުމުގެ ދަށުން ކަމަށްވާތީ، އެކިއެކި ބައްދަލުވުންތަކަށް ޔުނިޓްތަކުން ނެރެވޭ ގައިދީން، އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާއިނުލައި
ޔުނިޓުން ބޭރަށް ނެރެވޭ ވަގުތުގައާއި، ބޭނުންތައް ނިމި ޔުނިޓްތަކަށް ވެއްދުމުގެ ކުރިން އެތައް ފަހަރެއްގެ މަތިން،
އިންސާނީ ކަރާމާތަށް ގެއްލުން ލިބޭ ގޮތަށް ކުރެވޭ ސްޓްރިޕް ސާރޗް ތައް މަދުކޮށް، މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 1
މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ޤައިދީންނާއި، ޤައިދީންނާ ބައްދަލުކުރަން ޖަލުތަކަށް ދާ އެމީހުންގެ އާއިލާތަކާއި
އަދި ޖަލުތަކުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފުން ނުވަތަ އެހެންވެސް މީހެއްގެ ގެ ސްޓްރިޕް ސަރޗް ކުރަންޖެހޭނެ
ހާލަތެއްގައި އެކަންކުރާނެ ގޮތުގެ ގަވާއިދެއް ކަނޑައަޅައި ގެޒެޓްކުރުން.
01.1މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގައި އިންފޮމޭޝަން ޓެކްނޮލޮޖީ ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތް
01.0 ޑޭޓާބޭސް – ޕްރިޒަނަރޒް އިންފޮމޭޝަން މެނޭޖްމެންޓް ސިސްޓަމް (ޕިމްސް)
މި ސިސްޓަމުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ އާންމު މައުލޫމާތާއި، ހުކުމުގެ މައުލޫމާތާއި، އަދި ޙުކުމްތަންފީޒު ވަމުން
ދާގޮތުގެ މައުލޫމާތު ހިމަނާފައިވެއެވެ. މި ގޮތުން ޙުކުމުގެ މުއްދަތާއި ޤަޟިއްޔާ ނަން ބަރާއި، ޙުކުމުގެ މުއްދަތުން ދުވަސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 249

ކެނޑެމުންދާގޮތާއި، އަދި މީގެ އިތުރުން ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު ހަމަވާ މުއްދަތު ފާހަގަކުރުމާއި، އެމީހަކު ޖަލުން ބޭރަށް
އެއްވެސް ބޭނުމެއްގައި ގެންދާނަމަ އެކަމަކާބެހޭ މައުލޫމަތުވެސް ހިމަނާގޮތަށް ފަރުމާކުރެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެހެންނަމަވެސް ޕިމްސްއަކީ އޭގެ ޒާތުގައި ނެޓުވަރކް މެދުވެރިކޮށް ބޭނުންކުރެވޭ ޑޭޓާބޭސްއެއްކަމަށް ނުވާތީ، ޕިމްސް
މެދުވެރިކޮށް ހުރިހާ ޖަލުތަކެއް އެއް ވިއުގައަކުން ގުޅާލެވިފައިނުވާކަމަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މިކަން މިހެން ހުރުމާއެކު، 9103 ވަނައަހަރު އައު ސިސްޓަމެއް ޤާއިމުކުރުމުގެ މަސަތްކަތް ފެށިފައިވާކަމާއި އެހެންނަމަވެސް
މި މަސައްކަތް އަދި ފުރިހަމަކުރެވިފައިނުވާތީ، ޖަލުތައް އެއް ވިއުގަޔަކުން ގުޅާލުމުގެ މަސައްކަތް ކާމިޔާބުކުރެވިފައިނުވާކަން
އެމް.ސީ.އެސް ގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
01.9 އިންފޮމޭޝަން ޓެކްނޮލޮޖީގެ ބައި ކުރިއެރުވުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް
ޤާނޫނީގޮތުންނާއި، ދިވެހި ދަޢުލަތުން ބަލައިގަނެ އެއްބަސްވެފައިވާ މުޢާޙަދާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، އެމް.ސީ.އެސް.ގެ
ބެލުމުގެދަށުގައިވާ ހުރިހާ ބަންދުމީހުންގެ ހުރިހާ ޝަކުވާތަކާއި ބޭނުންތަށް އޮފިސަރުންނާއި ޙިއްސާކުރެވޭމިންވަރު
ދެނެގަތުމާއި، ބަންދުމީހުންނާއި، ޤައިދީންނާ ޖަލު އޮފިސަރުންނާ ދެމެދު ކުރެވޭ ހުރިހާ މުޢާމަލާތަކީ، ފުރިހަމައަށް ލިޔެވި
ދެފަރާތުން އޭގައި ސޮއެކޮށް، އެއީ ސައްޙަ ލިޔުމެއްކަން ކަށަވަރުކުރެވޭ ގޮތަށް ހުންނަންޖެހޭނޭ ލިޔެކިޔުންތަކެއްކަމުން،
ބަޔޯމެޓްރިކްސް ބޭނުންކުރުމަކީ ވަރަށް މުހިންމުކަމެއްކަމަށް އެމް.ސީ.އެސް ގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު
ދީފައިވެއެވެ. މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސާރވިސްގައި މިހާރުވެސް އިނގިލީގެ ނިޝާން ނަގަމުންދިޔަނަމަވެސް، އެ
ނިޝާނަކީ ކަރުދާހެއްގައި ޖަހާއެއްޗަކަށް ވުމުން، ބޭނުންޖެހިއްޖެ ހާލެއްގައި، އެއްވެސް ގޮތަކަށް އަސްލު ކަށަވަރުކުރެވޭނޭ
އެއްޗެއް ނޫންކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ދުނިޔޭގެ ފެންވަރު ގައި ގަބޫލުކުރާފަދަ "އެޑްވާންސްޑް ފިންގަރޕްރިންޓް
" "އެ "
އައިޑެންޓިފިކޭޝަން ސިސްޓަމެއް ނުވަތަ ޑްވާނސްޑް ބަޔޯމެޓްރިކް އައިޑެންޓިފިކޭޝަން ސިސްޓަމެއް ޤާއިމްކުރުމަކީ
ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހިފައިވާ ބޮޑު މައްސަކަތެއްކަން އެމް.ސީ.އެސް ގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ސިއްހީ ފަރުވާ ފޯރުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި އޮ ޓޯމޭޓެޑް ސިސްޓަމެއް
މުހިއްމުކަން އެމް.ސީ.އެސް ގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިގޮތަށް މިކަން ކުރުމުން މެޑިކަލް
ކަންކަމާއި ގުޅޭގޮތުން ގޮތްނިންމުގައި ދިމާވާ ލަސްވުން ކުޑަކުރެވޭނެކަމާއި، އެފަދަ ސިސްޓަމަކުން، މީހަކު ޑޮކްޓަރަށް
ދެއްކުނު އަދަދާއި، ރިފަރ ކޮށްފައިވާނަމަ އެކަމާއި، ފޮލޯ އަޕް އަދި ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކި ދުވަސްތައްވެސް ފެންނަން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 250

ހުންނާނެކަމަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި މި ސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށް އަލުން ޑޮކްޓަރަށް ދައްކަންޖެހޭ ތާރީޚާއި ފަރުވާ
ދޭންޖެހޭ ވަގުތުތަކުގައި އެލަރޓް ކުރާ ގޮތަށް ފަރުމާކުރެވޭނެކަމަށާއި އަދި ބޭސް ދެވުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލާއި އިތުރު
މަޢުލޫމާތު ބޭނުންވެއްޖެ ޙާލެއްގައި ފަސޭހައިން އެމަޢުލޫމާތު ލިބޭނޭ ގޮތަށް ރައްކާކޮށް ބެލެހެއްޓޭނެ ކަމަށް މުވައްޒަފުން
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނުތަކާއި، ގަވާއިދުތަކާއި، އުޞޫލުތަކަކީ ބަދަލުއައުން އެކަށީގެންވާ އެއްޗެއްކަން ވިސްނުމުގައި ބަހައްޓައިގެން،
ޑައިނަމިކްކޮށް، ދިގުމުއްދަތަކަށް ދެމިހުންނާނެފަދަ، އަދި އިންސާނީ ދަޢުރު ވީހާވެސް ކުޑަ، ޒަމާނާ އެއްފެންވަރަށް
ބޭނުންކުރެވޭ، އޮޓަމޭޓަޑް އެލްގޯރިތަމްތަކެއް ބޭނުންކޮށްގެން، ދުނިޔޭގެ މިންގަޑުތަކަށްފެތޭ، ކޯޕަރޭޓް ސަޕޯރޓް ލިބޭ، އަދި
ދަޢުލަތުގެ ކަމާބެހޭ ވުޒާރާތަކާ ގުޅި ލާމެހިފައިވާ ސިސްޓަމެއް ޤާއިމްކުރެވިއްޖެނަމަ، މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން މޯލްޑިވްސް
ކަރެކްޝަނަލް ސާރވިސްގެ ބަންދު ގައި ތިބޭ މީހުންނާއި، ޤަދީންނާއި މެދު ވަމުންދާ އިހުމާލު ކުޑަ ކުރެވޭނެ، އަދި
މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް ފަސޭހަކަމާއެކު މަޢުލޫމާތު ޙިއްޞާކުރެވޭނެ ކަމަށް
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ މެޑިކަލް ރިކޯޑްތައް ބަލަހައްޓަމުންދަނީ ޕިމްސް ސިސްޓަމްގެ ތެރޭގައިކަމާއި މެޑިކަލް
ރިކޯޑްސްއާއި، ބަންދުމީހާއާއި ގުޅޭ ގޮތުން މިސިސްޓަމްގައި ހިމެނިފައިވާ އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތާއި ގުޅާލެވޭނޭ ގޮތެއް
ނެތްކަމާއި އެއީ މިކަމަށް ކޯޑިންގ ޑިވެލޮޕްކުރުމަށް އިތުރު ޚަރަދު ހިނގާނެތީކަން މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ފުރިހަމަ އޮޓޮމޭޓެޑް ސިސްޓަމަކަށް ރުޖޫއަވުމަށް މިހާރު ހެދިފައިވަ ބައެއް ގަވާއިދުތަކަށް އިސްލާހުގެންނަން ޖެހޭކަމާއި
މިކަން ކުރުމަށް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން އަހަންމިއްޔަތުކަން ނުދޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
އިންފޮމޭޝަން ޓެކްނޮލޮޖީގެ މަސައްކަތްތައް ހަރުދަނާކޮށް މުޅި ސަރވިސް އިން ދޭ ޙިދުމަތްތައް ލުއިފަސޭކޮށް
ހަލުވިކަމާއިއެކު ޤައިދީންނަށާއި އާއިލާތަކަށް ފަސޭހައިން ލިބިދެވޭގޮތަށް ބައްޓަންކުރުމަށް ކޮންމެ އަހަރު ބަޖެޓުގައި މިކަމަށް
ފައިސާ ހިމެނިކަމުގައި ވީނަމަވެސް ބަޖެޓް ފާސްވެގެން އަންނައިރު ލިބެނީ 0 ލައްކައާއި ގާތްކުރާ އަދަދެއް ކަމުން،
ދިގުމުއްދަތަކަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ ފުރިހަމަ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކުރުމަށް މަގުފަހިވެފައިނުވާކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތު
ދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 251

މިފަދަ ނިޒާމެއް ޤައިމްކުރެވިއްޖެނަމަ، ޖަލުތަކުގައި އެއް އުސޫލަކުން ކަންކަން ކުރުމާއި، ޤައިދީން އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް
އުފުލުމަށް ބޭނުންކުރާ ތާވަލްތަށް އޮޓަމޭޓްކޮށް ސެންޓްރަލް ސިސްޓަމަކުން ބަލައިލެވޭނެ ނިޒާމެއް ޤައިމްވެ މުވައްޒަފުންނާއި
ސަވިސްގެ ވެހިކަލްތައް ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތް ބެލެހެއްޓޭނެކަމަށް މުވައްޒަފުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ކޮންމެ
ޖަލެއްގެ ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ރެކޯޑިންގް ހުންނަނީ އެޖަލެއްގައިކަމާއި، ސެންޓަރަލައިޒްޑް ކުރެވިފައިވާ ގޮތަކަށް ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ
ރެކޯޑިންގް ނެތުމުން، ޖަލުތަކުގައި ހިންގާ ހާދިސާއެއްގެ ރެކޯޑިންގް މައި އޮފީހުން ނުވަތަ މިނިވަން މުއައްސަސާއަކުން
ބަލަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، ރެކޯޑިންގް ނެގުމާ ހަވާލުވާނީ މައްސަލައިގައި މަސްލަހަތު އޮންނަ އޮފިސަރުންކަމަށްވުމުން މި
ރިކޯޑިންއަށް އުނިއިތުރު ގެނައުމުގެ ފުރުސަތު އެ އޮފިސަރުންނަށް ލިބިގެންދާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މާފުށީ ޖަލުގެ ވަށައިގެން ރާނާ ޕެރިމީޓަރ ފާރާއެކު ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި ގަނެފައި ހުރި ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ކެމަރާތައް ބޭނުން
ނުކޮށް ހުންނަތާ މިހާރު 9 އަހަރެއްހާ ދުވަސް ފާއިތުވެފައިވާކަމާއި، މިފާރު އަދިވެސް ރާނާ ނިމިފައިނުވާކަމާއި، މިގޮތަށް
މިކެމެރާތައް ބަހައްޓަންޖެހުމަކީ މިތަކެތީގެ ބޭނުން ކެނޑި ހަލާކުވުން ގާތްކަމެއްކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން:
0. މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ހޯދާފައިވާ ސެކިއުރިޓީ ކެމެރާތަކުގެތެރެއިން ބައެއް ކެމެރާ ބޭނުން
ނުކޮށް ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، އަދި އެފަދައިން ކެމެރާތައް ބޭނުން ނުކޮށް ގިނަ ދުވަސް ވަންދެން
ހުރުމުން، މި ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ
ތެރޭގައި ކެމެރާތައް ބޭނުންކުރަން ފެށުން.
9. މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގައި ބޭނުންކުރާ ޕްރިޒަނަރޒް އިންފޮމޭޝަން މެނޭޖްމެންޓް ސިސްޓަމް އިތުރަށް
ފުރިހަމަކުރުމަކީ ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް، ޖަލުތަކުގެ ނިޒާމުގައި ހުރި ބަލިކަށިކަން
ފިލުވައި، ޕެރޯލްއާ ގުޅިފައިހުރި ކޮރަޕްޝަންގެ މައްސަލަތައް ހައްލުކުރެވޭނޭ ކަމެއްކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީ، އަދި
ޕިމްސް ހަރުދަނާ ކުރެވޭނީ މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވި ސްގެ އިންފޮމޭޝަން ޓެކްނޮލޮޖީގެ މަސައްކަތްތަކަށް
ބޭނުންވާ ފައިސާ ލިބިގެން ކަމަށްވާތީ، އެ ފައިސާ ހޯދުމަށް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި މި ރިޕޯޓް
ހިއްސާކުރާތާ 3 މަސްދުވަސް ތެރޭގައި 9191 ގެ ބަޖެޓުގައި ހިމަނާ އެކަން މިނިސްޓަރަށް ހިއްސާކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 252

01.1ކޮރަޕްޝަން މައްސަލަތައް
 ހުޅުމާލެ ޖަލަށް ގެންނަ ބިދޭސީންގެ ތަކެއްޗާއެކު ގެންނަ ފައިސާއިން 91 ،91 ހާހުން ލާރި ގެއްލޭކަމާއި، މީގެ
ރެކޯޑެއްޖަލުގައި ރަނގަޅަށް ނުބަލަހައްޓާކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 މުވައްޒަފުން އަތުން ޣާޛާ ފަންޑަށް ފައިސާ ނަގައި ޣާޛާ ފަންޑާ ހަވާލުނުކުރެވޭތީ، މި ފައިސާ ކުޑަކުދިންގެ ހިޔާއަށް
ހަދިޔާކުރުން މުވައްޒަފުން ގާތު އެހުމަށް 9 ދުވަހުގެ ނޯޓިސްއެއްނެރުމަށްފަހު، މި ފައިސާ ކުޑަކުދިންގެ ހިޔާއާ
ހަވާލުކުރުމެއްނެތި ތަފާތު އެކި ކަހަލަ ބައު މުދާތަކެއް ހޯދައި އެތަކެތި ގުރައިދޫ މަރުކަޒަށް ފޮނުވާފައިވާތީ، މިއީ
ވަރަށް ބޮޑު އަދަދެއްގެ ފައިސާކަމުން، މި މައްސަލަ އޭސީސީ އަށާއި ރައީސް އޮފީހަށާއި، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް
އޮފީހަށްވެސް ހުށަހަޅާފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް އެއްވެސް މުއައްސަސާއަކުން ޖަވާބެއް ލިބިފައިނުވާކަމާއި، ބައެއް
މުވައްޒަފުން 9 ދުވަހުގެ މުސާރައާއި 01 ދުވަހުގެ މުސާރައާއި ދީފައިވާކަމަށާއި، މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައިން
މިކަމަށް ދީފައިވާ ފައިސާ، އަނބުރާ ހޯދުމަށް އެދުމުންވެސް ހުޅުވާލި މުއްދަތުގައި ޝަކުވާ ހުށަހަޅާފައިނުވުމުން،
އަނބުރާ ނުލިބޭނެކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 މުވައްޒަފުން އަތުން ޣާޛާ ފަންޑަށް ފޮނުވުމަށް ނެގި ފައިސާތަކާ ގުޅުންހުރި ހުރިހާ މުޢާމަލާތެއް ހިންގާފައިވަނީ
ޕްރިސްކޯ މެދުވެރިކޮށްކަމަށްބުނެ ސަރވިސް އިން ހިންގާ ހުރިހާ ޖަރީމާއެއް ހިންގަނީ ޕްރިސްކޯ މެދުވެރިވެގެން ސީދާ
..... އަދި .... އިސްވެ ތިބެކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ކުރީގެ .... މާލޭގައި 9 އިމާރާތް ހަދާފައިވާކަމާއި، 0 ގެސްޓް ހައުސް ގުޅީގައި އަދި 0 ގެސްޓްހައުން
ގުރައިދޫގައި ހުންނަކަމަށާއި، މިތަންތަން އިމާރަތްކުރުމުގައި ދަޢުލަތުގެ މުދަލާއި އެހެނިހެން ވަސީލަތްތަކާއި ޤައިދީން
ބޭނުންކޮށްފައިވާކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ކުރީގެ .... އާއިލީ މަސްލަހަތު ހުރި ފަރާތްތަކަށް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މަސައްކަތްތައް
ޙަވާލުކޮށްފައިވާ ކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ސަރވިސްގެ ބޭނުމަށް ހޯދާ ވެހިކަލްތަކާއި އެހެނިހެން ތަކެތި ސަޕްލައި ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ޙަވާލުކުރަނީ
ޕްރިސްކޯއަށްކަމާއި، މިގޮތަށް ޕްރިސްކޯއިން އަށް ޙަވާލު ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ހޯދުމަށް ރާއްޖެއިން
ބޭރަށް ދަނީ ކުރީގެ .... ކަމަށާއި، ބޭރުން ގެންނަ ވެހިކަލްތައް ހުންނަނީ ގިނަ ދުވަހު ދުއްވާ
ބައުވެފައިކަމަށާއި، އިނގިރޭސި ބަސް ނޫން އެހެން ބަސްތަކުން ލިޔެފައި ހުންނަ މެޝިނަރީޒް ގެނައުމުގެ ސަބަބުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 253

އެތަކެތި އިންސްޓޯލްކޮށް މަރާމާތު ނުކުރެވުމުގެ ސަބަބުން އެތަކެތީގެ ބޭނުން ނުކުރެވި ގިނަ ދުވަހު ބަހައްޓާފައި
ހުރިކަމަށް ބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 އައްސޭރި ޖަލުގައި ފެންޕުލާންޓު ހެދުމަށް ރައީސް ޔާމީނުގެ ސަރުކާރުން (އާންމު މީހާ0...) އަށް 09 މިލިއަން
ރުފިޔާ ދިންކަމަށް އައްސޭރި ޖަލުގެ މުވައްޒަފު (އާންމު މީހާ... 0) ބުނިކަމަށާއި އަދި މިހާރު އެ މުވައްޒަފު
(އާންމު މީހާ...)0 ޖަލު ވަޒީފާއިން ކެނޑިގެން ފެންޕުލާންޓުގެ ވަޒީފާގައި ކަމަށާއި އޭނާއަށް މުސާރައިގެ ގޮތުގައި
އެތަނުން މަހަކު 11،111 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާ ލިބޭކަމަށް ބުނާ މައްސަލަ؛
 ތިލަފުއްޓާއި ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޤައިދީންނަށް މަސައްކަތް ހަވާލުކުރާ (އެމް.އާރު.ޑީ.ސީ) ފަރާތުން ރޯދަ
އެލަވަންސާއި އަދި އުޖޫރާއިގެ ގޮތުގައި ބޮޑު އަދަދެއް ދުވާލަކަށް ދޭކަމާއި، އަދި މޯލްޑިވްސް ރޯޑް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
ކޯޕަރޭޝަނުން ރޯދަ އެލަވަންސް އެމް.ސީ.އެސް އާ ހަވާލުކޮށްފައިވާކަމަށް އެމް.އާރު.ޑީސީން ބައެއް އޮފިސަރުންނަށް
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް މިފައިސާ ޤައިދީންނަށް ނުލިބުމުން ޤައިދީން މިކަމުގެ ޝަކުވާ ކުރުމުން
ކުރީގެ .... ޤައިދީންނާއި ބައްދަލުކޮށް ރޯދަ އެލަވަންސާއި އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާ ޤައިދީންނަށް ނުދޭނެކަމަށް
ބުނެފައިވާކަމަށް ބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ؛
 ޖަލުގެ ބޮޑުފާރުރޭނުމަށްވެސް 09 އެމްއެމް ގެ ދަގަނޑަށް ކޯޓްކޮށް އެކަމު ގަނެފައިވަނީ 3 އެމްއެމްގެ ދަގަނޑުކަމާއި،
އަދި ފާރުރޭނުމުގެ މަސައްކަތްކުރުވަނީ ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންނާއި ޤައިދީން ލައްވާކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ
މައްސަލަ.
 ތަންތަން ހެދުމަށް ތަކެތި ގަތުމަށް ސަރވިސް އިން ސާމްޕަލް ހޯދަނީ ޕްރިސްކޯއިންކަމާއި، ބިޑަށް ލާއިރު
ޕްރިސްކޯއިން ސާމްޕަލް ކުރިއާލާ ހޯދާކަމާއި ކިތަންމެ ރަނގަޅު ތަކެއްޗަށް ބިޑް ހުށަހެޅި ނަމަވެސް ތަކެތި ހޯދަނީ
ޕްރިސްކޯ މެދެވެރިކޮށް ކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ޑައިރެކްޓަރ އޮފް ޕްރިޒަންއެއް ކަމަށްވާ .... އަންހެން މުވައްޒަފުންނާއެކު ސުވާލު އުފެދޭފަދަ ގުޅުންތައް
ބާއްވާ ކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލައާއި، އައްސޭރި ޖަލުގައި ތަމްރީންއެއް ހިނގަމުން ދިޔަ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 254

ދުވަސްވަރު އެ ޖަލުގެ އަންހެން މުވައްޒަފުންތަކެއް ހެދުންބަދަލުކުރަން ތިއްބާ އެ ބެރެކްސްގެ ތެރެއަށް ވަތްކަމަށް
ބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުގައި އަންހެން މުވައްޒަފުންނަށް ޖިންސީ ފުރައްސާރަ ކުރުމުގެ މައްސަ ލަ ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސްއަށް ހުށަހެޅުމުން އެފަދަ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކާ މެދު ފިޔަވަޅެއް އަޅާފައި ނުވާކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް
ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ޤައިދީންގެ އާއިލާތަކާއި މުވައްޒަފުން . ... އާ ބައްދަލުކުރުމަށް އެދުމުން އެފުރުސަތު ނުދޭ ކަމާއި، ....
އޮފީސް ތެރޭގައި އަމިއްލަ މަސައްކަތް ....(މަސައްކަތް) ކުރާކަމަށާއި، މިކަމަށް ބޭނުންކުރާ އާލާތްތައް އެ
އޮފީސް ތެރޭގައި ބަހައްޓާފައި ހުންނަކަމާއި، އަދި ހުޅުމާލެ ޖަލުގެ ވެހިކަލް ބޭނުންކޮށްގެން އޭނާގެ މަސައްކަތު
ސައިޓް ތަކަށް ދަތުރުކޮށް ދައުލަތުގެ މުދާ ނަހަމަ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްފައިވާ ކަމަށް ކަމަށް ބުނެ ކޮމިޝަނަށް
ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ނައިބު ރައީސް ކަމުގައި .... ހުރިއިރު މާފުށި ޖަލުގައި ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރަމުންދާ ޤައިދީއެއްކަމަށްވާ ....
ޖަލުން ނެރެގެން ރިސޯޓްއަކަށް ގެންދިޔަ މައްސަލަ މުވައްޒަފުންނަށް އެނގިގެން އެމް.ސީ.އެސް އަށާއި ރައީސް
އޮފީހަށް ހުށަހަޅާފައިވާނެކަމާއި އަދި އޭގެ 9 އަހަރާ ބައި ފަހުން އެވާހަކަ އޭރުގެ ރައީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާ .....
ޓީވީގައި ބުނެފައިވާކަމަށް ބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ލ.ފޮނަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން މިހާރު ހުރި އިމާރާތް އެތަނުގައި މަސައްކަތް ކުރާ ފުލުހަކާ އާއިލީ ގޮތުން ގުޅުން
އޮންނަ މީހަކަށް މަންފާވާގޮތަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާ ކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 މި ޖަލު ތެރޭގައި ހިންގާ ފެންޕުލާންޓަކީ ..... ކިއާ އާންމު މީހަކާއި، ކުރީގެ .... ބައިވެރިވެގެން ހިންގާ
ތަނެއްކަމަށާއި، މި .... މިތަނަށް ޤުރްއާން ކިއަވައިދޭން ފުރަތަމަ އައި މީހެއްކަމަށާއި، އަދި .... ވަޒީފާގައި
ހުރިއިރު ކޮންމެދުވަހަކު ކަހަލަ ގޮތަކަށް .... އާއި .... ތަނުގެ ލޯންޗުގައި މިތަނުގެ ތެރޭގައި ހަދާފަ ހުންނަ
ބަކަރި ކޮށި ބަލަން އަންނަކަމަށާއި އަދި ބަކަރި ކޮށްޓަކީ ވެސް .... ހިއްސާ އޮންނަ ތަނެއްކަމަށްބުނެ
ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 255

 އައްސޭރި ޖަލު ތެރޭގައި ހިންގާ ބަކަރި ކޮށީގައި، ބަކަރި ވިއްކުމުގެ ވިޔަފާރިކުރާ އާންމު މީހެއްގެ ބަކަރި
ގެންގުޅޭކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް މިބަކަރިތަކަށް ކާންދީ ކުރާ އެހެނިހެން ޚަރަދު ކުރަނީ އައްސޭރި ޖަލުންކަމަށްބުނެ
ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ކުރީގެ .... ތަނުގެ ލޯންޗް އޮންނައިރުވެސް ކައުންސިލް އިދާރާގެ ނަފާ ކިއާ ދޯންޏެއް ކޮންޓްރެކްޓަށް
ނަގައިގެން ގައިދީން އުފުލުމަށް ބޭނުންކުރިކަމަށާއި، އަދި މައުލޫމާތު ލިބިފައިވާ ގޮތުގައި ކައުންސިލް އިދާރާގެ
ދޯންޏަށްވުރެ މާ ހެޔޮ އަގު ހުށަހެޅި ދޯންނަކަށް ވެސް ބިޑު ކާމިޔާބު ނުވިކަމަށާއި ކޮންމެފަހަރަކުވެސް ބިޑު
ކާމިޔާބުވަނީ ކައުންސިލް ދޯންޏަށްކަމަށާއި، ކުރީގެ .... ވަޒީފާއިން ވަކިވުމުން މިހާރު ގައިދީން އުފުލަމުން
ގެންދަނީ ތަނުގެ ލޯންޗުގައިކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ޕެރޯލްގެ ގެ ފުރުސަތު ދިނުމުގައި، ކުރީގެ .... އާއި، މިހާރުގެ .... އަދި މިހާރުގެ އައްސޭރި ޖަލުގެ
.... އާ މިހުރިހާ އިސް އޮފިސަރުން ގުޅިގެން ޤައިދީން މިނިވަންކުރުމުގައި، އެމީހުންގެ އަތުން ބޮޑެތި
އަދަދުން ފައިސާ ނަގާކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ.
 ޖަލުގެތެރޭގައި ތިބޭ ޤައިދީންނަށް ފަސޭހަކަމާއިއެކު މަސްތުވާތަކެތި ލިބެންހުންނަކަމާއި، އެތަކެތި ޖަލަށް އެތެރެ
ކުރުމުގައި ޖަލުގެ ބައެއް އޮފިސަރުންގެ ބައިވެރިވުން ހިމެނޭކަމަށާއި އެމީހުން އެކަން ކޮށްދެނީ 11،111 ރުފިޔާ
ދިނުމުންކަމަށްބުނެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ މައްސަލަ
ހުށަހެޅުން
0. އިސްވެ ދެންނެވިފައިވާ އެންމެހާ ކަރޮޕްޝަނާއި ގުޅޭ ޝަކުވާތަށް މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 1 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
މިނިސްޓަރު ދަޢުލަތުގެ ކަމާ ގުޅުންހުރި ތަޙްޤީޤީ މުއައްސަސާތަށްކަމަށްވާ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާއި
އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް މި ދެ މުއައްސަސާ މެދުވެރިކޮށް ތަޙްޤީޤު ކުރުމުގެ
މަސައްކަތް ފެއްޓުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 256

00.1އަނިޔާގެ މައްސަލަތައް
00.0 ހުޅުމާލެ ޖަލު
ޤާނޫނު ނަންބަރު 0/9111 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނު) ގެ 92 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ރާއްޖެ
އެތެރެވުމުގެ ހުއްދަ ދެވެންނެތް މީހަކު، ރާއްޖެ އައިސްފައިވާ އުޅަނދެއްގައިވާނަމަ، އެ އުޅަނދެއްގައި، ނުވަތަ އެ
އުޅަނދުގެ ވެރިފަރާތުގެ ދަށުގައިވާ އެހެން އުޅަނދެއްގައި، ނުވަތަ އެ އުޅަނދުގެ ވެރިފަރާތުން ހަމަޖައްސާ އެހެން
އުޅަނދެއްގައި ރާއްޖެ އެތެރެވިޔަނުދީ އަނބުރާ ގެންދިއުމަށް އެންގުމުގެ ބާރު، ކޮންޓްރޯލަރ އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް
އެމިގްރޭޝަންނަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، އަދި އެމީހަކު އަނބުރާ ފޮނުވާލެވެންދެން، ކޮންޓްރޯލަރ އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް
އެމިގްރޭޝަން ކަނޑައަޅާ ތަނެއްގައި، އެމީހަކު ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމުގެ ބާރުވެސް، ކޮންޓްރޯލަރ އޮފް އިމިގްރޭޝަން
އެންޑް އެމިގްރޭޝަނަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
މި މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު މި މައްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިމިވަނީ ވަރަށް ޚާއްޞަ ވަކި ހާލަތެއްކަމާއި، މި މާއްދާ މިހެން
އޮތުމުން، އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނާ ހިލާފްވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށުން އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން
ސެންޓަރަށް ގެނެވޭ މީހުންނާއި އަދި އެކިއެކި ރެއިޑްތަކުގައި އިމިގްރޭޝަނުން ވިސާ ކެންސަލްކޮށް ބަންދުކުރާ ފަރާތްތައް
އެމީހެއްގެ ޤައުމަށް ފޮނުވާލެވެންދެން ބަންދުގައި ހުޅުމާލެ ޖަލު ނުވަތަ މިފަދަ އެހެންވެސް ބަންދުކުރާ މަރުކަޒެއްގައި،
…………………………………………………………………………………………
ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަމާއްދާގެ (ށ) ގައި "ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނާ
"
ޚިލާފުވެގެން ރާއްޖެއިން ފޮނުވާލަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުގައި މިހެން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، މިޤާނޫނުގެ
0 ވަނަ މާއްދާގައި ޖަލުތައް ބަލަހައްޓާނެ ފަރާތްތައް ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުތައް ބެލެހެއްޓުމުގެ
އިޚްތިޞާސް ލިބިގެންވަނީ ކޮންބަޔަކަށްކަން ސީދާ ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމާއި، މި ޤާނޫނުގެ 0 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއަށް އިޚްތިޞާސް ލިބިގެންވަނީ ޢާންމު ޖަލުތަކާއި ރިމާންޑް ޖަލުތައް
ބެލެހެއްޓުމަށްކަމާއި،
ހުޅުމާލެ ޖަލުގެ ލިޔެކިޔުންތައް ބެލި ބެލުމުން، ބިދޭސިއަކު ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ބަންދުކުރަނީ މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަންގެ
އެންޑް އެމިގްރޭޝަންގެ ފަރާތުން ދޭ ފޯމެއްގެ މަށްޗަށް ބުރަވެ، މިއީ ބަންދުކުރުމަށް އޮތް ހުއްދައެއްގެ ގޮތުގައި ދެކި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 257

ކޮންޓްރޯލަރ އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް އެމިގްރޭޝަންނަށް ލިބިގެންނުވާ ބާރެއްގެ ބޭނުންކޮށްގެން ކުރާ ކަމެއްކަން
ކޮމިޝަނުންބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 00 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ހަދާފައިވާ ޤާނޫނަކާ އެއްގޮތަށް މެނުވީ، އެއްވެސް
މީހެއްގެ ކިބައިން، ޙައްޤެއް ނުވަތަ މިނިވަންކަމެއްގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް ނިގުޅައިގަނެވިގެނެއް
ނުވާނޭކަމަށާއި،ޤާނޫނުއަސާސީގެ 91 ވަނަ މާއްދާގައި، ޤާނޫނުގެ ކުރިމަތީގައި، އަދި އެމީހެއްގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު
ހިންގުމުގައި ކޮންމެ މީހަކީވެސް ހަމަހަމަވެގެންވާ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި ޤާނޫނުގެ ރައްކާތެރިކަމާއި، ޤާނޫނުން ލިބިދޭ
މަންފާތައް ހަމަހަމަކަމާއެކު ލިބުމަކީ ކޮންމެ މީހެއްގެވެސް ޙައްޤެއްކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 90 ވަނަ މާއްދާ ގައި، ކޮންމެ
މީހަކަށްމެ ދިރިހުރުމުގެ ޙައްޤާއި ، އަމިއްލަ މިނިވަންކަމާއި، ނަފްސު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާކަމަށާއި،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތީން މެނުވީ،
އެއްވެސް މީހެއްގެ ގަޔަށް އަތްލައި، ހިފައި، ހައްޔަރުކޮށް، އަދި ބަންދުކޮށްގެނެއް ނުވާނެކަމަށާއި،
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި، ހަމަ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ހައްޔަރުކުރެވޭ ހިނދު ނުވަތަ ބަންދުކުރެވޭ ހިނދު،
އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރެވުނު ސަބަބު ވަގުތުން އެމީހަކަށް އަންގާންވާނެކަމާއި، އަދި ގިނަވެގެން 91 ގަޑިއިރުގެތެރޭގައި
ހައްޔަރުކުރެވުނު ސަބަބު ލިޔުމުން އެމީހަކަށް ދޭންވާނެކަމާއި، ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމުގެ ހައްގު
ލިބިގެންވާކަން އެމީހަކަށް އަންގާންވާނެކަމާއި، އަދި ލަސްކުރުމެއްނެތި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަންހޯދައި، އެމީހަކު
އެހައްޔަރުކުރެވުނު ނުވަތަ ބަންދުކުރެވުނު މައްސަލަ އެއް ނިމެންދެން ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ އެހީތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ
ފުރުސަތު އެމީހަކަށް ފަހިކޮށްދޭންވާނެކަމަށާއި، ތިމާއަކީ ކާކުކަން އަންގައިދިނުން ފިޔަވައި އިތުރު އެހެން އެއްވެސް
މަޢުލޫމާތެއް ނުދީ ހަނުހުރުމަކީ އެމީހަކަށް ލިބިގެންވާ ހައްގެއްކަން އެމީހަކަށް އަންގައި، އެހައްގު ލިބިގަތުމުގެ ފުރުސަތު
އެމީހަކަށް ދޭންވާނެކަމާއި، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ ބަންދުކޮށްފައި ވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެމަތީންތޯ
ކަނޑައެޅުމަށް، އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ ގިނަވެގެން 91 ގަޑިއިރުގެތެރޭގައި، ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް
ހާޒިރުކުރާންވާނެކަމަށާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި،އެ މީހަކާ މެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ
ހެކި ފޮރުވުމަށް ނުވަތަ ހެކިބަސް ދޭން ހުރިމީހަކަށް ނުފޫޒެއް ފޯރުވުމަށް މަސައްކަތްކޮށްފާނެ ކަމަށްޓަކައި، ނުވަތަ ކޯޓަށް
ހާޒިރުނުވެދާނެ ކަމަށްޓަކައި، ނުވަތަ ފިލައިފާނެ ކަމަށްޓަކައި، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖްތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް
ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަށްޓަކައި މެނުވީ، އެއްވެސް މީހަކާ މެދު ޝަރީޢަތުން ހުކުމްކުރުމުގެ ކުރިން އެ މީހަކު
ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ނުވާނެކަމަށާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި މީހަކު ކުށެއްކޮށްފިކަން،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 258

އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝައްކެއްނެތި، ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތުނުކުރެވޭ ނަމަ އެމީހަކީ ކުށެއްނެތް މީހަކު ކަމުގައި
ބެލުމުގެ ޙައްޤު ހަމަ ކޮންމެ މީހަކަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި، އެއްވެސް މީހަކަށް،
ރަހުމުކުޑަ، ލާއިންސާނީ، އިހާނެތިކަމެއް ކޮށްގެނެއް ނުވާނޭކަމަށާއި، އިންސާނީ ކަރާމާތް ގެއްލޭފަދަ އަދަބެއްވެސް ދީގެން
ނުވާނޭކަމަށާއި، އަދި އެއްވެސް މީހަކަށް އަނިޔާކޮށްގެނެއް ނުވާނޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ
މާއްދާގައި، ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހުންނާއި އިޖްތިމާޢީ އެކިއެކި ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ދައުލަތުން ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ
މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރަންވާނީ އިހްތިރާމާއެކުކަމާއި، ކޯޓެއްގެ ހުކުމަކާ ގުޅިގެން، ނުވަތަ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތީން
ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާ ނުވަތަ ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހުންނާއި އިޖްތިމާޢީ އެކިއެކި ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ދައުލަތުން
ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާމީހުންވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 9 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންވެގެންވާ އެއްވެސް ހައްގަކުން ނުވަ ތަ
މިނިވަންކަމަކުން މަހްރޫމްކުރެވޭނީ އެކަމަކަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ މިންވަރަކަށްކަމާއި، މިހެންވުމާއެކު، މިހާރު
ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ ބެލުމުގެދަށުން ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭ ބިދޭސީންނަކީ މިއިން އެއްވެސް
ގިންތިއަކަށް ނުފެތޭ ބަޔަކަށް ވީހިނދު، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކުރާ އެތައް ހަޢްޤެއް ނިގުޅައިގަނެ އެތަކެއް
މިނިވަންކަމަކުން އެމީހުން މަހްރޫމްކޮށްފައިވަނީ ކަނޑައެޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނުތަކާ
ޚިލާފަށްކަމާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 01 ވަނަ މާއްދާއިން ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ލިބިދީފައިވާ އި ންސާފުވެރި ޙައްލެއް
ހޯދުމަށްޓަކައި މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤާއި، ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތީގައި އަމިއްލަ ދިފާޢުގައި ވާހަކަދެއްކުމުގެ
ހައްޤުވެސް ނުލިބޭގޮތަށް މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަނުންނާއި އަދި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އިން
ޢަމަލުކޮށްފައިވާގޮތުން ބެލޭނޭ ހާލަތެއް މެދުވެރިކުރުވާފައިވާކަމާއި،
އަދި، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އާންމު ޤަރާރުގެ 2 ވަނަ މާއްދާ ގައި، އެއްވެސް މީހަކު، ކަނޑައެޅި ބަޔާންވެގެންވާ
ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެމަތިން މެނުވީ، ހައްޔަރުކޮށްފައި، ނުވަތަ ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓައިގެން ނުވާނޭކަމަށާއި، އަދި އެމީހެއްގެ
ދިރިއުޅުން ހަމަޖެހިފައިވާ ފަސްގަނޑުން ބޭރުކޮށްގެން ނުވާނޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް އޮތުމާއި، ހަމަ މިޤަރާރުގެ 09
ވަނަ މާއްދާގައި، މީހެއްގެ އަމިއްލަ މިނިވަންކަމާއި، އޭނާގެ ޢާއިލާއާއި، އޭނާގެ ގެދޮރާއި، އޭނާ ލިޔާ ނުވަތަ އޭނާ އަށް
ލިބޭ ސިޓީގެ ޙުރުމަތަށް އުނިކަންލިބޭފަދަ އަމަލެއް، ނުވަތަ އޭނާގެ ޤަދަރަށް ނުވަތަ އަބުރަށް އުނިކަމެއް ފޯރާ
ޒާތުގެކަމެއް، ކަނޑައެޅި ބަޔާންވެގެންވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކެއްގެ މަތިން މެނުވީ، އެއްވެސް މީހަކާމެދު
ކުރެވިގެންނުވާނޭކަމަށާއި، އެފަދަ ކަންކަމުން ޤާނޫނުގެ ރައްކާތެރިކަން ހޯދުމުގެ ޙައްޤު ހަމަ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ
ލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 259

އަދި، މަދަނީ އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (1) ގައި، ހައްޔަރުކުރުމުގެ
ސަބަބުން ނުވަތަ ބަންދުކުރުމުގެ ސަބަބުން އެމީހެއްގެ މިނިވަންކަން ނިގުޅައިގަނެވޭ ކޮންމެ މީހަކަށް، އޭނާ
ބަންދުކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށްތޯ ކޯޓަކުން ނިންމުމަށްފަހު ބަންދުކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށްވާނަމަ އޭނާ
ދޫކޮށްލުމަށް އަމުރުކުރުމަށް، ލަސްނުކޮށް ކޯޓަށް އެމައްސަލައެއް ހުށަހެޅިދާނޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް އޮތުމާއި،
މިމުޢާހަދާގެ 01 ވަނަ މާއްދާގެ (0) ގައި، މިނިވަންކަން ނިގުޅައިގަނެވިފައިވާ ހަމަ ކޮންމެ މީހަކާ ދޭތެރޭގައި
ޢަމަލުކުރާންވާނީ އިންސާނިއްޔަތުކަމާއި އިންސާނަކަށްވީތީ ދޭންޖެހޭ އަދަބު އިޙްތިރާމާއެކުގައިކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،
އަނިޔާ މަނާކުރުމާބެހޭ ބައި ނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮންމެ ދައުލަތަކުން އަނިޔާވެރި ޢަމަލުތައް
ހުއްޓުވުމަށް ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭނެކަމަށާއި، އެގޮތުން ޤާނޫނީ، އިދާރީ އަދި އެހެނިހެން ފިޔަވަޅުތައް އަޅަންޖެހޭނެކަމަށް މި
މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި މިމުޢާހަދާގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެހެނިހެން ލާއިންސާނީ، ނުވަތަ އިހާނެތި
އަދަބު ދިނުން ހުއްޓުވަންޖެހޭނެކަމަށްވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، މި މުޢާހަދާގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (9) ގައި އަނިޔާވެރި
ޢަމަލު ހިންގުން ޤަބޫލުކުރެވޭނެ އެއްވެސް ހާލަތެއް ނުވާނެކަމަށާއި، އެގޮތުން ހަނގުރާމައިގެ ހާލަތް، ސިޔާސީ
ހަމަނުޖެހުން، ނުވަތަ ޓެރަރިޒަމްއާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތްކުރާ ހާލަތްތަކުގައިވެސް އަނިޔާކުރުމަކީ ޤަބޫލުކުރެވޭނެ ކަމެއް
ނޫންކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި އިސް އޮފިސަރެއްގެ އަމުރަށް ޢަމަލުކުރުމަކީވެސް އަނިޔާވެރި ޢަމަލު ހިންގުމަށް
އޮތް ޖާއިޒު ސަބަބެއްކަމަށް ދެއްކޭނެ އުޒުރެއްކަމުގައިވެސް ނުބެލޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އަނިޔާ މަނާކުރުމާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮންމެ ދައުލަތަކުން އަނިޔާވެރި ޢަމަލުތައް
ހުއްޓުވުމަށް ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭނެކަމަށާއި، އެގޮތުން ޤާނޫނީ، އިދާރީ އަދި އެހެނިހެން ފިޔަވަޅުތައް އަޅަންޖެހޭނެކަމަށް މި
މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި މިމުޢާހަދާގެ 00 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެހެނިހެން ލާއިންސާނީ، ނުވަތަ އިހާނެތި
އަދަބު ދިނުން ހުއްޓުވަންޖެހޭނެކަމަށްވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
މިކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ބިދޭސީން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެމުންދަނީ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނާއި، އެންޓިޓޯޗަރ ޤާނޫނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނުނާއި،
އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އާންމު ޤަރާރާއި، މަދަނީ އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާއާއި، އަނިޔާ
މަނާކުރުމާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާއާއިވެސް ޚިލާފަށްކަމަށްވީތީއާއި، ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މިނިވަންކަން
ގެއްލޭގޮތަށް ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކޮށް، އެފަރާތްތަކުގެ އިންސާނީ ޝަރަފާއި، ޤަދަރާއި، ކަރާމަތް
ހަމަ އަބަދުމެ ރައްކާތެރިވެ ހިމާޔަތްކުރެވިގެންވާކަން ކަށާވަރުކުރުމަށް ވުޖޫދުކުރެވިފައިވާ އެންޓި ޓޯޗާރ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 260

މާއްދާ (މަޤްސަދު)ގައި ޓޯޗަރއިން މިނިވަންވެގެންވުން އެއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ހަމަ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ލިބިގެންވާ މުޠްލަޤް
ޙައްޤެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅާއިދީ، ކޮންމެ އިންސާނަކީވެސް، އިންސާނަކަށްވީތީ ލިބިގެންވާ އިންސާނީ ކަރާމާތެއްގެ
ވެރިމީހެއްކަމުގައި ބަލައިގަނެ، އެ އިންސާނީ ކަރާމާތަށް ހުރިހާ ހާލަތެއްގައިމެ، ހަމަ އެންމެންމެ އިޙްތިރާމްކޮށް، އެ
އިންސާނީ ކަރާމާތަށް ޤާނޫނުގެ ހިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން ހޯދައިދިނުމަށް ދަޢުލަތަށް ޤާނޫނުމެދުވެރިކޮށް
ލާޒިމްކޮށްފައިވަނިކޮށް، އަދި ކޮންމެ އިންސާނަކަށްވެސް ލިބިގެންވާ އިންސާނީ ހައްގުތަކަށް، އެންމެ ފުރިހަމަގޮތުގައި، ހަމަ
އެންމެންމެ، ކޮންމެ ހާލަތެއްގައިމެ، އިޙްތިރާމްކުރާނެކަމުގެ ކަށަވަރުކަން ލިބިދިނުމަށް ބާރުއަޅާފައިވާއިރު، އަދި ކުށުގެ
ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހުންނަށާއި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންނަށާއި، ޙުކުމްތަންފީޒުކުރަމުންދާ މީހުންނަށްވެސް،
އެމީހުންގެ އިންސާނީ ހައްގުތައް، ހަމަ ކޮންމެ ހާލަތެއްގައިމެ، ޔަޤީންކަމާއެކު ލިބިދެވޭނެކަމުގެ ކަށަވަރުކަންދިނުމަށް
ލާޒިމްކޮށްފައިވާއިރު، އަދި ތަޙްޤީގެއް ކުރުމުގެ ބޭނުމަށް، ނުވަތަ ޝަރުއީ އަމުރެއްގެ ބޭނުމަށް، ނުވަތަ
ޙުކުމްތަންފީޒުކުރުމުގެ ބޭނުމަށް، މީހަކު، ދަޢުލަތުގެ މުވައްޒަފެއްގެ ނުވަތަ ރަސްމީ އަދި ނުރަސްމީގޮތުން ދައުލަތް
ތަމްސީލުކުރާ، ދައުލަތަށް ނިސްބަތްވާ މުވައްޒަފެއް ނުވަތަ ދަޢުލަތުގެ މުވައްޒަފެއްގެ ނުފޫޒު ހިނގާ މީހެއްގެ
ބެލުމުގެދަށުން ބަންދުގައި ބެހެއްޓޭ ޙާލަތުގައިވެސް، ޓޯޗަރގެ އަމަލެއް ނުވަތަ ރަހުމްކުޑަ ލާއިންސާނީ އިހާނެތި އަމަލެއް،
އޭނާއާމެދު ނުހިނގާނެކަމުގެ ކަށަވަރުކަން ލިބިދިނުމަށްމެ އެހާމެ އިސްކަންދިނުމަށް ޤާނޫނުމެދުވެރިކޮށް
ލާޒިމްކޮށްފައިވަނިކޮށް
....
....
އަދި މީގެ އިތުރުން މި ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕްރިޒަންނާއި (ސީ.ޕީ) އެކު ބައްދަލުކޮށް ބިދޭސީން
ހުޅުމާލޭ ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅޭ ގޮތާއި ގުޅޭ ގޮތުން ހުރިކަން ބޮޑުވުންތައް ހިއްސާކުރުމަށް ބައްދަލުކޮށް
މަޝްވަރާ ކުރުމުން ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕްރިޒަންސް ވަނީ ކަނޑައެޅިގެން ކޮމިޝަންގެ މެމްބަރުނަށް މަޢުލޫމަތުދެމުން
ހުޅުމާލޭ ޖަލުގައި ބިދޭސީން ބަންދުކޮށްގެން ނުގެންގުޅޭ ކަމަށާއި، އެތަނުގައި އެއްވެސް ބިދޭސީއަކު ބަންދުވެފައި
ނުހުންނާނެކަމަށް ބުނެ ކޮމިޝަނުން ދެއްކި ހުރިހާ ވާހަކަ ތަކަށް އިންކާރުކޮށް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން
އެފަދަ ކަމެއް ނުކުރާނެ ކަމަށް ބުނެ ސީދާ ކަނޑައެޅިގެން ހަޤީޤަތާއި ޚިލާފު މަޢުލޫމާތު ކޮމިޝަނަށް ހިއްސާ
ކޮށްފައިކަމަށް ވުމުން މިކަމަކީ ކޮމިޝަނުން ނުހަނު ކަން ބޮޑުވާ ކަމެކެވެ.
ހުށަހެޅުން:
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 261

0. ޤާނޫނު ނަންބަރު 0/9111 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމިގްރޭޝަންގެ ޤާނޫނު)އާ ޚިލާފުވެގެން ކަމަށް ބުނެ ހުޅުމާލެ
ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބި ބިދޭސީންނަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީއާއި، ޤާނޫނުތަކާއި، އަދި
ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ ބައިނަލް އަޤްވާމީ މުއާހަދާތަކާއި
،............. ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި ބިދޭސީން، މިރިޕޯޓް
ހިއްސާކުރާތާ 91 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަނޑިއާރެއްގެ ކުރިމަށްޗަށް ހާޟިރުކޮށް އެމީހުންގެ ބަންދާ މެދު
ގޮތެއް ނިންމުން.
9. ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކުރާ ބިދޭސީންގެ ތެރެއިން ޚާއްސަކޮށް އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަންދުކުރާ
މީހުން ޑިޕޯޓުކުރުމަށްޓަކައި ފުރަންޖެހޭ ފޯމުތައް ފުރުމާއި، އެމީހުންގެ ޤައުމު ތަކުގެ އެމްބަސީތައް
މެދުވެރިކޮށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމުގައި އެމްބަސީތަކުގެ އެއްބާރުލުން ނުލިބުމަކީ ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ
މީހުންނާއި ޖަލުގެ މުވައްޒަފުން އިތު ރު ތަކްލީފްއުފުލައި ، ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ މުއްދަތު ދިގުވުމަށް ދިމާވާ
ސަބަބެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ކޮންމެ އެމްބަސީ އަކުން އެތަނެއްގެ މީހަކު ބަންދުކޮށްފައި ހުރިނަމަ
އެމީހަކު އަނބުރާ އެމީހާގެ ޤައުމަށް ދިއުމަށް ބޭނުންވާ ލިޔެކިއުން ތައްޔާރުކުރުމަގައާއި، ބަންދުކުރާމީހާއަށް
ތަރުޖަމާނުން ހޯދައިދިނުމުގައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދެވޭނެ ގޮތްތައް ދެނެގަތުމަށް މި ރިޕޯޓު ޙިއްޞާކުރާތާ
0 ހަފްތާ ތެރޭގައި، ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އިން ފޮރިން މިނިސްޓްރީ މެދެވެރިކޮށް އެމްބަސީތަކާ
މަޝްވަރާކޮށް، މި މަޝްވަރާތައް މެދުވެރިކޮށް ދެ މެހެއްޓެނިވި ގޮތަކަށް މިކަން ފަހިކުރުމަށް ނިޒާމެއް
ޤާއިމްކޮށް އެކަން މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
ހުޅުމާލެ ޖަލުގައި ބަންދުގައިހުރި ...... ރައްޔިތެއްކަމަށްވާ (.........) އޭނާ މިހާރު ކޯޓެއްގެ ކުރިމަށްޗަށް ގެންދިއުމެއްނެތި
ބަންދުގައިހުންނަތާ ގާތްގަނޑަކަށް 9 އަހަރަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތެއް ފާއިތުވެފައިވާކަމާއި، ގާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން
ހޯދުމުގެ ޙައްޤާއި، ގާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދައި، ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ އެހީތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ފުރުސަތު
ދީފައިނުވާކަމާއި އެއީ އިމިގްރޭޝަނުން ހުއްދަ ނުދީގެންކަން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. ބަންދުކޮށްފައިވަނީ،
.... ޖިހާދަށް މީހުން ފޮނުވާކަމުގެ ތުހުމަތުގައިކަމަށާއި، ހައްޔަރުކުރި ސަބަބު
ބުނެދީފައިނުވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް .... ރާއްޖެ އައުމަށް މަހަކަށް ވެފައި ވަނިކޮށް އިމިގްރޭޝަނަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 262

ގެންގޮސް މި ބަންދުމީހާ މިޤައުމުން ނިކުންނަންޖެހޭކަމަށް ބުނިކަމަށާއި، އަދި އެއީ ސެކިއުރިޓީ ސަބަބުތަކަށްޓަކައިކަމަށް
ބުނެފައިވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
.... 9100 އިން 9101 އަށް ރަސްމީކޮށް ކިއަވައި ދެމުން ގެންދިއަކަމަށާއި، ޕާޓްޓައިމްކޮށް
އިސްލާމިކް ޔުނިވަރސިޓީ ގައިވެސް ކިއަވައިދިންކަން ކޮމިޝަނާ ޙިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. ބަންދުކުރިފަހުން ފުލުހުން ބައެއް ފޮޓޯ
ދައްކައި، މިއީ ކޮންބައެއްކަން ދަންނަންތޯއާއި އެމީހުން ޖިހާދަށް ގޮސްފައިވޭތޯ އެހިކަން ކޮމިޝަނާ ޙިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
މި ބަންދުމީހާވަނީ، ޕޮލިސް އާއި އިމިގްރޭޝަންގެ މުވައްޒަފުން މި މީހާގާތަށް ބަންދުކުރިފަހުން އައިސްފައިވަނީ، 1 މަސް
ފަހުންކަމަށާއި، އޭގެފަހުން އެއްފަހަރުވެސް އައިސްފައިނުވާކަމަށާއި، އަދި ޕޮލިސް ސަރވިސްއާއި އިމިގްރޭޝަންގެ އެއްވެސް
މުވައްޒަފަކު ނުދެކޭތާ 02 މަސް ފާއިތުވެފައިވާކަން ކޮމިޝަނާ ޙިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ. މި ބަންދުމީހާވަނީ، ފުރައިގެން ޤައުމަށް
ދިއުމަށް އޭނާގާތު ބުނިކަމަށާއި، ސަލްމާނު ރަސްގެފާނު ޤަތުލުކުރަން ރޭވިކަމުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކޮށްފައިވުމުން، ޤައުމަށް
ދިއުމަކީ މި ބަންދުމީހާއަށްހުރި ނުރައްކަލެއްކަމަށާއި، ސަބަބަކީ އޭނާއަކީ ޔަމަނުގެ ވެރިރަށް ޞަންޢާގެ މީހެއްކަމަށާއި، އޭނާއަކީ
ސުންނީ މުސްލިމެއްކަމާއި، އަދި ޤައުމުގެ ވެރިކަން މިވަގުތު އޮތީ ޝިއައީ މުސްލިމުންގެ އަތްމަތީގައިކަމަށްވެފައި، ޞަންޢާ
އޮތީ އެމީހުންގެ ބާރުގެ ދަށުގައި ކަމަށްވުމުންނާއި އަދި ދެކުނުގެ ސުންނީ ވެރިކަން މިހާރު ކުރަމުން ދަނީ ސަޢޫދީ
ފަސްގަނޑުގައިކަމުން މިޙާލަތުގައި ޤައުމަށް ދިއުމަކީ މި ބަންދުމީހާގެ ފުރާނައަށް ހުރި ނުރައްކަލެއްކަމަށް ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތު ދީފައެވެ.
މި ބަންދުމީހާވަނީ، އޭނާ ފޮތްކިއުމަށް ވަރަށް ލޯބިކުރާކަމާއި، ބަންދުކޮށްގެން ގެނައި ފުރަތަމަ 1 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ފޮތް
ގެންގުޅެވުނުކަމަށާއި، އަދި ފޯނުވެސް ބޭނުންކުރެވުނުކަމަށާއި، އަދި މަހަކު ދެފަހަރު ޢާއިލާގެ މީހުންނަށް ގުޅުމުގެ ފުރުޞަތު
ދޭކަމަށާއި، ނަމަވެސް އެފަދަ އެއްވެސް ޙައްޤެއް ނުލިބޭތާ މިހާރު އެތައްމަހެއްވެއްޖެކަމަށާއި، އަދި މިހާރު އޭނާގެ
ސަބަބުންކަމަށް ބުނެ، މިޖަލުގައި ބަންދުގައި ތިބޭ ބިދޭސީ އެންމެންގެ މި ޙައްޤުތައް ނިގުޅައި ގަނެފައި ވާކަންވެސް ކޮމިޝަނާ
ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
މި ޖަލުގައި ތިބޭ ދިވެހި ޤައިދީންނަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ގަނެވޭކަމަށާއި ނަމަވެސް އިމިގްރޭޝަނުގެ ބެލުމުގެދަށުގައި ތިބި
މީހުންނަށް އެއްވެސް އެއްޗެއް ނުގަނެވޭކަމަށާއި، އަދި އިންސާނުންގެ ގޮތުގައި ދެކެނީ ދިވެހި ގައިދީންކަމަށާއި، ބިދޭސީންނަކީ
އިންސާނުންކަމަށް ނުދެކޭކަން މި ބަންދުމީހާ ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 263

މީގެ ގާތްގަނޑަކަށް 1 އަހަރުކުރިން އެއްބަރި އަހަރުފަރުރި އޮފީސަރެއް [redacted] ވިޔާ އޮފީސަރުން، ކުއްލިއަކަށް ހެނދުނު 6 ޖެހިއިރު އައިސް ހިނގަން ގަދަކަމުން ނެރުނުކަމަށާއި، އޭރު ނަރުސާސްރީގެން ގެއްލުން ދިނުމަށް ކުރިކަލުކަމަށާއި، މިކަމާ ނުރުހިގެން ބަންދުކުރީ އުޅުނުކަމަށާއި،

މިބަންދުކުރީ ވަނީ، މިގޮތުން އެންމެން ގަދަކަމުން ހިނގުމަށް ނުދެވި ޔައުމީ ގަދަކަމުން ނެރުމާ ދީގެ ހުރިކަމަށާއި، މިހެންކަމުގައި ދެއްކުމުން، ބޮޑުސިން ލިބި ގޮތިއް ބޮޑުބޮޑުކޮށް ބަދަލުވާން، ވަރަށް އިހާނެތިކަން، ފާރަލާ ސިފައިންނާއި ކަންތައްތައް ކުރިކަމާއި، ހުރި އަތްތަކާއި ބާކުވައި، ފޯހާރުއަން ވައްދައި، އެންމެފަހުގެ ހަޔަހަތު ބޮލަކުރިކަމަށާއި، މިގޮތަށް އަމަލުކުރުމަށް 6 ޖަހާއިރު ބޭރަށް ނެރުނީ އެކަމަށް ދެކުނުގެ ހަމަކުރަމުން ކުރި ހިއްސާކުރުމަށް ލިބިފައެވެ.

ރާއްޖޭގެ ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ ޓޯޗަރ ހުށަހެޅުމުގެ [redacted] ބޭނުންކުރަމުން، ނަގަފައި ރާއްޖޭގެ ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ ޓޯޗަރ ހުށަހެޅުމުގެ ވަޒީފާ ހުށަހެޅުން، މި ބަންދުވުމާ، ބާރުބޮޑުވެގެންދިޔައީ އެކަން ވަޒީފާ ހުށަހެޅުން ބާރުބޮޑުވެފައި، ޢިނާޔަތްތެރިވާ ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ އަމަލުތަކާއި ވަކިވެފައިވާ ބާރުބޮޑުވެފައިވާކަން، އެގޮތުން އެކަން ބާރުބޮޑުވެފައިވާ ރާއްޖޭގެ ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ ޓޯޗަރ ކުރަން ހިތަށް ބަލައިގެން ބޮޑު އަނިޔާތަކެއް ކުރިކަން އެކަމުގެ އަރިހުން އެކަމުގެ ބާރުބޮޑުވެފައިވާކަން ޓޯޗަރ މަޢުލޫމާތު ދިނެވެ.

ބަންދުވެރިޔާ، އެކަމުގެ އަނިޔާތަކާ އެކަމާ ބަދަލުކުރުމުގެ އަމަލުން، އެކަން ފާހަގަ ބޮޑުވާ އަޅައިގަތް ހުންނާނެ ވަކިން ބަދަލުކުރުމުގެ އަނިޔާތަކުގެ ފާހަގަ ދެކިލަމުން ބަންދުން އޮޅުވާލެވިފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޯޗަރ ހިއްސާކުރުމަށް ލިބިފައެވެ.

ހުށަހެޅުން

1. މިރިޒުޓް ހިއްސާކުރާ [redacted]

[redacted] އަށް ޤާނޫނު އަސާސީގެ 48 މާއްދާގެ ލިބޭ ހައްޤުތައް މިނިސްޓްރީ ކަނޑައަޅާފައިވާ ދޭންޖެހޭ ހުރިހާ ކަންތައްތައް ކުރުން.

00.9 ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް
ކޮމިޝަނުން ދޫނިދޫ ކަސްޓޯޑިއަލްއަށްކުރި ޒިޔާރަތުގައި ބަންދުގައިހުރި މީހަކުވަނީ، އޭނާ ފުރަތަމަ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި
ހައްޔަރުކޮށް ބަންދަށް ގެންދެވުނީ ގަލޮޅު ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށްކަމާއި، ހައްޔަރުކުރީ ވައްކަމުގެ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިކަމަށާއި،
ގަލޮޅު ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށް ގެންގޮސް ފުރަތަމަވެސް "ތިޅައި މަރާލާނެކަމަށް" ބުނެފައިވާކަމާއި، އަދި ވެއްދިގޮތަށް
ބޮކްސާނޫން އެހެން ހުރިހާ އަންނައުނެއް ބާލައި، މުޅި ހަށިގަނޑުގެ އެކި ތަންތަނުގައި ތަޅާ އަނިޔާކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި
މިވަރަށް ތެޅުމަށްފަހު ދެން ގެންދިޔައީ އަތޮޅުވެއްސަށްކަމާއި، އެވަރަށް ތެޅުމުން އޭރު އެމީހުންކުރި ތުހުމަތަށް
އެއްބަސްވީކަމާއި، މިއަށްފަހު ފުރަތަމަ 91 ގަޑިއިރުނުވަނީސް އަތޮޅުވެހިން ދޫކޮށްލިކަމާއި، އަދި ދޫކޮށްލުމުން، އަތޮޅުވެހިން
ނުކުމެ ހިނގައިގަންތަނާ އަނެއްކާވެސް ބަންދުކޮށް ކޯޓަށް ގެންދިޔައީ މިފަހަރު ބަންދުކުރުމަށްފަހުކަމާއި، ފަހުން ކޯޓަށް
ގެންދިޔުމުންވެސް ކުރި ތުހުމަތު ދޮގުކޮށްފައިވާނެކަމަށާއި، އެއްބަސްވީ ތެޅުމުންކަމަށާއި، އަދި ކޮށްފައިވާ އަނިޔާތަކުން
ހަށިގަނޑުގައިހުރި އަނިޔާތައް ޤާޒީއަށްވެސް ދެއްކިކަމަށް ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމަތު ދީފައެވެ.
ދޫނިދޫ ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްއިގައި ހުރި ބަންދުމީހަކުވަނީ، ހައްޔަރުކުރި ވަގުތު (ކަރާ މާރުކޭޓު ކައިރިން) ފުލުހުން ވަރަށް
ބޮޑަށް އަނިޔާކޮށް، ކަރުގައި ހިފާ، މަރާލާނަމޭ ބުނިކަމަށާއި، އަދި އޭރުއްސުރެ ކަރުން ލޭ އަންނަ ކަމަށާއި މިކަމުގެ
ސަބަބުން ވަރަށް ވޭން އިޙްޞާސްކުރަމުންދާކަމާއި، އެހާ އަނިޔާކުރުމުގެ ސަބަބުން އުނަގަނޑަށް ތަދުވާކަމަށާއި،
މިހެންނަމަވެސް ދޫނިދޫގައި ތިބި ޑިއުޓީ އޮފިސަރުން ވަރަށް ހެޔޮކޮށް ކަންތައްކުރިކަމަށް މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ.
00.0 މާފުށި ޖަލު
އެއްގޮޅިއެއްގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ ޤައިދީން އެކަކު އަނެކަކަށް ޖިސްމާނީ އަނިޔާ ކުރުމުގެ ހާދިޘާތައް ކުރިމަތިވަމުންދާ
ކަމަށާއި، ގަސްތުގައި އަނިޔާ ދިނުމަށްފަހު އަނިޔާ ލިބޭމީހާ، އެކަން އޮފިސަރުން ނުވަތަ ޖަލުގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ
ފަރާތްތަކަށް ކޮށްފާނެތީ، އެ އަނިޔާގެ ސަބަބުން ހަށިގަނޑުން ފެންނަން ހުންނަ ނިޝާންތައް ފާހަގަވާހެން ނުހުންނަ ވަރަށް
ރަނގަޅު ވުމުންނޫނީ، އެމީހަކު އޮފިސަރުންނާ ވާހަކަދައްކާ ނުހެދޭނެ ފަދަ ގޮތަކަށް ގޮޅިތެރޭގައި އެމީހަކަށް ބާރު
ފޯރުވައިގެން ގެންގުޅޭ ކަމާއި، އެފަދަ މަޢުލޫމާތެއް ޙިއްސާ ނުކުރުމަށް ބިރުދައްކައިގެން އެތައް ދުވަހެއް ހޭދަ ކުރަން ޖެހޭ
ކަމަށް ޤައިދީން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. މިފަދައިން އެމީހަކާއިމެދު ޢަމަލު ކުރެވޭ ޤައިދީ އުޅޭ ގޮޅި ވަޒީފާގައި އުޅޭ
ޤައިދީން ހުޅުވާ ގަޑީގައި ތިމާގެ ސަލާމަތް ހޯދުމަށް ގޮޅިން ނުކުތުމުން އެމީހާ އެއީ ހުއްދަ ނެތި ގޮޅިން ނުކުތް މީހެއްކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 265

ބުނެ އެއީ ޖަލު ކުށެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި އެމީހާ އެހެން ޔުނިޓު ތަކަށް ބަދަލުކޮށް އިނާޔަތް ކަނޑާލާ ކަމަށް ޤައިދީން
މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރަށް ސަކަރާތުގެ ތެރެއިން، ނޭނގިހުއްޓާ ފަހަތުން އިސްތަށިގަނޑުގައި ރޯކޮށްލާ
ކަމަށާއި ގަސްތުގައި ކޮށްޕާލާ ފާރުގައި ބޯޖާހާ ހެދުމަކީ ގޮޅީގެ ތެރޭގައި ހިނގާ އެހެންނަމަވެސް ޖަލުގެ އޮފިސަރުންނަށް
އެކަމަކީ ހިނގަމުންދާ ކަމެއްކަން ނޭގޭ ކަމެއްކަމަށާއި، މިފަދައިން އަނިޔާ ލިބިފައި ތިބޭ މީހުންނަށް ލިބިފައިވާ އަނިޔާގެ
ނިޝާންތައް ފިލައިދަންދެން ގޮޅީ ގެ ދޮރާ ހިސާބަށްވެސް ދިޔަ ނުދޭކަމަށާއި މަސްޓަރ ނެގުމަށް ގޮޅިތައް ކައިރިޔަށް ދާ
އޮފިސަރުންނަށް އެފަދަ ޢަމަލުތައް ހިނގާކަން އެނގިފައި ނުވަނީ ވަކިވަކި ޤައިދީންނާ ވާހަކަދައްކާ ނުހަދާތީ ކަމަށް ޤައިދީން
ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ކުރީ ސަރުކާރުގެ ފުރަތަމަ އަހަރު ތެރޭގައި ޖަލުގައި ހިނގާފައިވާ މަރުގެ ހާދިސާއެއްކަމަށްވާ ....) ގޮޅި
ހިއްސާކުރި މީހާ .... ތޫނު އެއްޗަކުން ހަމަލަ ދީ މަރާލި މައްސަލަ(ހިނަގާފައިވަނީ، އެ ގޮޅިގައި ހުރި ޤައިދީ
...ހަމަލާދޭނޭކަމަށް ބުނެފައިވަނިކޮށް އެގޮޅިއަށް ލުމުންކަމަށް ޖަލުގެ ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
މިޖަލުގެ އެކަހެރި ގޮޅީގައި 3 މަސްދުވަސް ވަންދެން މީހަކު ބާއްވާފައި އޮތްކަމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ. އަދި HIV،
Hepatitis ފަދަ ބަލި ޖެހިފައިވާ މީހުން އެކަހެރި ގޮޅީގައި ބަންދުކޮށްފައި ބައިތިއްބާކަން ޖަލުގެ ޤައިދީން ކޮމިޝަނާ
ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.
00.1 ސ.ހިތަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
ޒިޔާރަތްކުރި ވަގުތު ސެލް 9 ގައި އޮތް ދެ ބަންދުމީހުންގެ ތެރެއިން އެކަކުވަނީ އޭނާ ބަންދުގައި ހުންނަތާ 0
ދުވަސްވެފައިވާކަމާއި، ބަނދަށް ގެންދިޔަ ދުވަހު ފަހަތަށް ބިޑިއަޅުވާފައި ބިންމައްޗަށް ވައްޓާލިކަމަށާއި، މިހެން
ޢަމަލުކުރުމުން، ކަށިމައްޗަށް އަނިޔާވިކަމާއި، އޭނާގެ ކަށިމަތި މަށައިގެން ގޮސްފައިހުރިކަން ކޮމިޝަނަށް
ފާހަގަކުރެވިފައިވާކަމާއި، ބަންދު މީހާވަނީ، އޭނާއަށް ދަތްއުނގުޅާ ބޭހާއި ބުރުސް ލިބުނީ ބަނދުކުރިތާ 9 ދުވަސް
ފަހުންކަމާއި، ބަންދުކުރި ދުވަހު ބޯފެން ލިބުނީ ބަންދުކުރިތާ އެތައް އިރެއްފާއިތުވީ ފަހުންކަންވެސް ކޮމިޝަނާ
ހިއްސާކޮށްފައެވެ.
މި ސްޓޭޝަންގައި އެންމެ ބިއްދޮށަށްވާގޮތަށް ހުންނަ ގޮޅިއަށް އެސް.އޯ ފުލުހުން ޕާކުކުރާ ދިމާ ފެންނަން ހުންނަކަމަށާއި،
އެއް ދުވަހު ގޮޅީގައި ތިބި މީހުން އެސް.އޯ ދިމާލަށް އަނގަބަހުން އެއްޗެއް ބުނުމުން، އެސް.އޯ އޮފިސަރެއް އައިސް ޑިއުޓީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 266

ގާތު ގޮޅި ހުޅުވަން ބުނެ ގޮޅި ހުޅުވައި، އެތެރެއަށް ވަދެ ގޮޅީގައިތިބި މީހުންގެ ގައިގައި، ބޫޓުން ތަޅާ، ގަޔަށް ކުޅު
ޖެހިކަމާއި، އަދި އެއް ބަންދު މީހެއްގެ ކަންފަތް މަތީގައި ދެއަތުން ފުލުހަކު ވަރަށް ބާރަށް ޖެހިކަމާއި، މިކަމުގެ ސަބަބުން
ބަންދުމީހާގެ ކަންފަތުން ފަހުން ލޭވެސް އައިކަމަށް ބަންދުގައި ހުރި މީހަކު މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާކަމާއި މި ކަން
ހިނގާފައިވަނީ ފާއިތުވީ ރޯދަމަހުގެ ފަހުންކަމަށް ބަންދުމީހުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
00.1 ހދ. ކުޅުދުއްފުށި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން
މި ސްޓޭޝަންގައި ބަންދުގައި ހުރި މީހަކުވަނީ ޑޮކްޓަރަށް ގެންދިޔުން ލަސްވާން ދިމާވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި ގެންދާނެ
މުވައްޒަފުން ނެތުމާއި، އަދި ބަންދުމީހުން ނަށް އަނިޔާކުރާ ޙާލަތްތަކުގައި، ފުލުހުން ދީފައިވާ އަނިޔާތަށް ކުޑަކޮށް
ރަނގަޅުވުމުން ނޫނީ ހޮސްޕިޓަލަށް ނުގެންދާކަމަށާއި، އަދި ކުރީދުވަހެއްގައި ޤައިދީއަކާ ދިމާލަށް ހޮސްޕިޓަލްތެރޭގައި ބޭއަދަބީ
ބަސްތައް ބޭނުންކޮށް ހަޅޭލަވާފައި ވާކަމަށްވެސް ބަންދިމީހުން ކޮމިޝަނަށް މަޢޫލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
00.0 މުވައްސަސާތަކުގެ އިޙްމާލު
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެމްބަރުކަމުގެ ގޮނޑި
ހުސްވެއްޖެކަމާމެދު އުފެދޭ ޚިލާފެއްގައި ގޮތް ކަނޑައަޅާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުންކަމުގައި ސާފުބަހުން ބަޔާންކޮށްފައި ވަނިކޮށް، އަދި
މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުގައި ހުންނަ މެމްބަރަކު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކާއި ކޮމެޓީތަކަށް
ހާޒިރުކޮށްދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވީނަމަވެސް، ވޭތުވެދިޔަ 1 އަހަރުގެ ތެރޭގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ
ތެރެއިން، އެކި އެކި މައްސަލަތަކުގެ ތުހުމަތުގައި، ތަޙްޤީޤް އަދި ރިމާންޑް ބަންދުން ބަންދުކުރި މެންބަރުން މަޖިލީހަށް
ހާޒިރުކޮށްދިނުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާއި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އިން ހުރަސްއަޅާފައިވާކަމާއި،
މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ހައިސިއްޔަތުން އޭރުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ބަންދުގައިތިބި މެންބަރުން މަޖިލީހަށް
ހާޒިރުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްފައިވާކަން އެންގެންނެތްކަމާއި، އަދި މިހުރިހާ ކަމެއް މިގޮތަށް
ހިނގައިދިޔައިރު، ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކުރުމުގެ ޒިންމާ މަތިކުރެވިފައިވާ، އިންސްޕެކްޓަރ
އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްއާއި، އަދި ނެޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ
ކޮމިޝަނުންވެސް މިކަން މެންބަރުންނަށް ފަހިކޮށްދިނުމަށް އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްފައިނުވާކަން
ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ ތެރެއިން 0 މެންބަރަކަށް އުފުލުނު ދައުވާގެ އަޑުއެހުން ކުރިއަށްދަނިކޮށް، މެންބަރު މަޖިލީހަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 267

ހާޒިރުވެވަޑައިގަންނަވަން ފުރުސަތު ދިނުމަށް އަޑުއެހުން މެދުކަނޑާލި ޙާލަތެއްގައިވެސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން މި
މެންބަރު މަޖިލީހަށް ހާޒިރުކޮށްދީފައިނުވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
މަޖިލީސް މެންބަރުންނަށް މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުސަތު ލިބިދީފައިނުވުމުން، މި މެންބަރުން ތަމްސީލްކުރާ
ދާއިރާތަކުގެ ރައްޔިތުންނަށް ވެސް އެތައް ނާއިންސާފަކާ ކުރިމަތިވެފައިވާކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
9103 ފެބްރުއަރީ 0 ވަނަ ދުވަހު ސުޕްރީމްކޯޓުން ނެރުނު އަމުރުގައި ބަންދުގައިތިބި 2 މީހަކު މިނިވަންކުރަން
އަންގާފައިވީއިރުވެސް، އަދި ސުޕްރީމްކޯޓުން ނެރޭ ޢަމުރުތަކަކީ އެ ތަންފީޛްކުރުން ލާޒިމް އަމުރުތަކަކަށްވީއިރު، އަދި މިފަދަ
ޢަމުރުތައް ތަންފީޛް ނުކުރުމަކީ ކުށަކަށް ވާއިރު، ދަޢުލަތުގެ ކަމާގުޅުންހުރި މުއައްސަސާތަކުން މިކަމަށް
އިއުތިރާޒްކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި މިގޮތަށް ކަންކުރުމުން، މި ޢަމުރު ނެރުމުގެ ފަހުން ހިނގައިދިޔަ ކޮންމެ ދުވަހެއްގައި މި
އަމުރުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ މީހުން ބައިތިއްބާފައިވަނީ ޣައިރުޤާނޫނީ ބަންދެއްގައިކަމާއި، މި އަމުރު ތަންފީޛްކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް
ޕޮލިސް ސަރވިސްއާއި، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އިން ކަނޑައެޅިގެން ހުރަސްއަޅާފައިވާކަމާއި، މިކަން މިގޮތަށް
ހިނގައިދިޔައިރު، ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކުރުމުގެ ޒިންމާ މަތިކުރެވިފައިވާ، ދަޢުލަތުގެ ބަންޑާރަ
ނައިބާއި، އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނާއި، އަދި ނެޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ
ކޮމިޝަނުންވެސް މިފަރާތްތަކުގެ ޣައިރުޤާނޫނީ ބަންދު ބާތިލްކޮށް އެފަރާތްތަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޢަމުރުން ލިބިދިނުމަށް
ކަނޑައެޅުނު އެއްވެސް ޙައްޤެއް ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް މި މުއައްސަސާތަކުން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށް
އެމީހުންގެ ފަރާތުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
މިދެންނެވި 0 ފެބްރުއަރީ 9103 ގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަމުރު ނެރުނު ފަހުން 1 ފެބްރުއަރީ 9103 ގައި ހިންގާފައިވާ ކުއްލި
ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކޮށް، އެއަށްފަހު ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުން ހައްޔަރުކޮށް، ބަންދުކުރުމަށްފަހު ޤާނޫނުއަސާސީއިން،
ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގައި ހިފެހެއްޓިދާނެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކުގެ އިތުރުން، ޤާނޫނުއަސާސީއާ
ޚިލާފަށް، އަސާސީ ޙައްޤުތައް ހިފަހައްޓާފައިވާކަމާއި، ބަންދުކުރި މީހުންނަށް އެމީހުން ބަންދުގައި ތިބޭ މުއްދަތުގައި ލިބިދޭ
އަސާސީ ޙައްޤުތައް ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތާ ގުޅުވައިގެން ހިފަހައްޓާފައިވާއިރު މިކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ހިއުމަން ރައިޓްސް
ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްއިން އެއްވެސް އެޗެއް ބުނެފައި ނުވާކަމާއި، އެޗް.އާރު.ސީ.އެމް އަށް ޤާނޫނުން ލިބިދީފައިވާ
އެއްވެސް ބާރެއްގެ ބޭނުންކޮށްގެން ޙައްޤުތައް ގެއްލުނު އެއްވެސް މީހެއްގެ ޙައްޤު ހޯދައިދިނުމަށް މަސައްކަތް ކޮށްފައިނުވާކަން
ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކުރަމެވެ. މީގެ އިތުރުން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގައި ފުލުހުން ހައްޔަރުކުރި މީހުންނާއި މޯލްޑިވްސް
ނޭޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްއިން ފޮރުވާފައި ބޭތިއްބި ފުލުހުންގެ އާއިލާތަކުން އަނިޔާގެ މައްސަލަތައް އެޗް.އާރު.ސީ.އެމް އަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 268

ހުށަހެޅުމުންވެސް އެ މައްސަލަތަކަށް ފަރުވާ ކުޑަކޮށް، މަދު އާއިލާއަކަށް ނޫނީ އެހީތެރިކަން ނުދޭކަމަށް އަނިޔާ ލިބުނު
މީހުންނާއި އެމީހުންގެ އާއިލާތަކުން ކޮމިޝަނަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވާކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.
ހުށަހެޅުން
0. އިސްވެ ދެންނެވިފައިވާ އެންމެހާ އަނިޔާގެ ޢަމަލްތައްކާއި ގުޅޭ ޝަކުވާތަށް މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 1
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިނިސްޓަރު ދަޢުލަތުގެ ކަމާ ގުޅުންހުރި ތަޙްޤީޤީ މުއައްސަސާތަށް ހުށަހަޅާ
މުއައްސަސާތައް މެދުވެރިކޮށް ތަޙްޤީޤު ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފެއްޓުން
01.1 އިންޓަވިއުތަކާއި، ބައްދަލުވުންތަކާއި، އާންމުން ފޯރުކޮށްދީފައިވާ މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
 ޖަލު ތެރޭގައި ފޯނު ބޭނުންކުރުމާއި ފޯނު ބޭނުންކޮށްގެން އާއްމު މީހުނަށްގުޅައި އެމީހުންގެ ބޭންކް އެކައުންޓުތަކާއި ކޭޝް
ކާޑުގެ މަޢުލޫމާތު ހޯދާ އެމަޢުލޫމާތު ބޭނުންކޮށްގެން އެކައުންޓު ތަކުގައި ހުންނަ ފައިސާ ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުން
ކުރާކަމާއި، ބްރޭންޑް ޕްރޮމޯޝަންތަކުގެ ނަމުގައި އާއްމުންނަށް ގުޅައިގެން އެކިއެކި ފޯނު ނަންބަރުތަކަށް ފައިސާ ފޮނުވައި
ދިނުމުން އިނާމުތަކެއް ލިބޭނެ ކަމަށް ބުނެ އޮޅުވާލައިގެން ފައިސާ ހޯދުން އާއްމުވެފައިވާކަން؛
 ހާލު ބޮޑު ބަލިމީހުނާއި، ދާއިމީ ބޮޑެތި ބަލިތަކުގެ މީހުންނަށް ޖަލުތަކުގައި އެކަށީގެންވާ ފަރުވާ ނުދެވި، ހާލު މާބޮޑަށް
ދެރަވެގެން އާއިލާއަށް ހަވާލުކޮށްދިނުމަށް އެދުނު ނަމަވެސް އެގޮތަށް އަމަލުކޮށް ނުކުރާކަމާއި، މިފަދަ ބަލިމީހުން ޖަލުގައި
ނިޔާވެފައިވާކަން؛
 އާއިލާގެ މެންބަރަކު ނިޔާވެއްޖެނަމަ އެމީހެއްގެ ޖަނާޒާއަށް، ޖަލުގައި ހުރި މީހަކު ގެންނަން ބޭނުންވާ ހާލަތުގައި އާއިލާ
ތަކުން ބޮޑެތި ތަކުލީފު އުފުލަން ޖެހުމާއި، މަރުވި މީހާ ވަޅުލާއިރުވެސް ޖަލުގައި ހުރި ޤައިދީ ގެނެސް ނުދެވޭކަން؛
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 269

 އެމަޖެންސީ ކަމެއް ދިމާވެގެން ޖަލުގައި ހުންނަ ޤައިދީއަށް އެކަން އަންގަން ބޭނުންވާ ހާލަތުގައި، އާއިލާގެ ފަރާތުން
ޤައިދީއަށް އެކަން އެންގޭނެ އުސޫލެއް ނޯންނަކަމާއި، އެގޮތަށް ގުޅަން އެމަޖެންސީ ނަމްބަރެއް ޤާއިމްކޮށްފައި
ނުހުންނަކަން؛
 އާއިލާގެ މެންބަރަކު ހާލު ދެރަވެ ނުވަތަ ބޮޑު އޮޕަރޭޝަނެއް ކުރާ ހާލަތުގައި ވެސް ޤައިދީން ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންސް
ނުދޭކަމާއި، މިހާރު ޖަލުތަކުގައި އަމަލުކުރާ އުސޫލަކީ އާއިލާގެ މީހަކު ބަލިވެގެން ޤައިދީން ހޮސްޕިޓަލަށް ގެނެސްދެވޭނީ
ބަލިމީހާ އައިސީޔޫގައި އޮންނަ ހާލަތުގަ އާއި، ހޮސްޕިޓަލުގައި އޮތް މީހާ މަރުވުމުން ކަން؛
 މާފުށީ ޖަލުގައި އެކިފަހަރުމަތިން ޖަލު ބަލަހައްޓާ އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން ގައިދީންނަށް ޒާތީގޮތުން ވަކިގޮތަކަށް
އަމަލުކުރާކަން؛
 ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު ހަމަވާ މީހުން އެކަމަށް އެދި ފޯމު ހުށަހެޅިނަމަވެސް އެފުރުސަތު ނުލިބުމާއި، ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު
ހަމަވާ މީހުނަށް ޖަލުން އެކަން އަންގާ ނިޒާމެއް ނޯންނަކަން؛
 އަދި ޕެރޯލް ބޯޑުގެ ކޯރަމް ހަމަނުވުމުގެ ސަބަބުން،ޕެރޯލް ބޯޑު ނުބޭއްވި ގިނަދުވަސް ވުމުގެ ސަބަބުން ޕެރޯލްގެ ޙައްޤު
ލިބިގެންވާ މީހުނަށް އެޙައްޤުން މަޙުރޫމް ކުރެވިގެންދާކަމާއި،
 ޤައިދީންނަށް ޕެރޯލް އަވަސްކޮށްދިނުމުގައި ޖަލުގެ އިސްވެރިން ޤައިދީންގެ އާއިލާތަކުން ފައިސާ އަތުލާކަމާއި، ޤައިދީން
ގެއަށް ބަދަލުކުރުމުގައިވެސް މި އުސޫލު ގެންގުޅޭކަން؛
 މާފުށީ ޖަލުގެ ވަށައިގެން ރާނަމުންދާ ފާރާއި، އީ.އެސް.ޖީ ބެރެކްސް އަދި އާމަރީގެ މަސައްކަތަކީ ކޮރަޕްޝަނަށް
މަގުފަހިވާ ގޮތަށް ބަޔަކާއި ޙަވާލުކޮށްގެން، ކުރަމުންގެންދާ މަސައްކަތެއްކަމާއި، މިތަނުގެ މަސައްކަތް ޤައިދީންލައްވާ
ކުރުވަމުން ގެންދާކަން؛
 އެކި އެކި ފުރުސަތުތަކުގެ ތެރެއިން މުޖުތަމައަށް ނުކުމެ ތިބި ޤައިދީންނަށް ތަފާތު ނަމްބަރު ތަކުން ގުޅާ މާލެތެރޭގައި
އެކިއެކި ހަމަނުޖެހުންތައް ހިންގާ ހެދުމަށް އަންގާކަމާއި، މިގޮތަށް އަމަލު ނުކޮށްފިނަމަ އެމީހާ އަނބުރާ ޖަލަށް
ގެންދާނެކަމުގެ ބިރު ދައްކާކަމަށް ، މިކަން ކުރުމުގައި ޖަލުގެ އިސް ވެރިންނާއި ސިޔާސީ ފަރާތްތައް ޝާމިލްވާކަން.
 ޖަލު ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޤައިދީން ލައްވާ ޖަލުގެ އިސްވެރިންގެ އަމިއްލަ މަސައްކަތްތައް ކުރުވާކަން. މިގޮތުން ރޭނުމުގެ
މަސައްކަތާއި، ވަޑާމުގެ މަސައްކަތާއި، ބަރު ތަކެތި އުފުލުމުގެ މަސައްކަތްތައްވެސް ކުރުވާކަން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 270

03.1 އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ކުރެވުނު އިންޓަވީއުތަކާއި ކޮމިޝަންއަށް ލިބިފައިވާ ސިޓީތަކާއި، ފޯނު ކޯލްތަކުން ލިބުނު
މަޢުލޫމާތުތައް
 ސިޔާސީ ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުނާއި، ޖަލުގައި ތިބޭ އެހެންމީހުނާއި ދެމެދު ބޮޑެތި
ތަފާތުކުރުންތައް ގެންގުޅޭކަމާއި، މިގޮތުން އެމީހުން ބައިތިއްބާ ތަނާއި، ކެއިން ބުއިމާއި، އާއިލީ ބައްދަލުވުން
ދިނުމުގައާއި، ފޯނުކޯލު ދިނުމުގައާއި، ވިޔަފާރިކުރުމުގައާއި، އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ދިނުމުގައި ތަފާތު ކުރާކަމަށާއި،
އެމީހުންނަށް އަންނައުނާއި ފޮތް ގެއިން ގެނެވޭ ކަމާއި އާއްމު ޤައިދީންނަށް އެ ފުރުސަތު ނުދޭކަން؛
 ޖަލުގެތެރޭގައި ތިބޭ ޤައިދީންނަށް ފަސޭހަކަމާއިއެކު މަސްތުވާތަކެތި ލިބެންހުންނަކަމާއި، އެތަކެތި ޖަލަށް އެތެރެ
ކުރުމުގައި ޖަލުގެ ބައެއް އޮފިސަރުންގެ ބައިވެރިވުން ހިމެނޭކަމަށާއި އެމީހުން އެކަން ކޮށްދެނީ 11،111 ރުފިޔާ
ދިނުމުން ކަން؛
 ޖަލުތެރޭގައި ފޯނު ބޭނުންކުރުމާއި ފޯނު ބޭނުންކޮށްގެން އާއްމު މީހުނަށްގުޅައި އެމީހުންގެ ބޭންކް އެކައުންޓުތަކާއި
ކޭޝް ކާޑުގެ މަޢުލޫމާތު ހޯދާ އެމަޢުލޫމާތު ބޭނުންކޮށްގެން އެކައުންޓު ތަކުގައި ހުންނަ ފައިސާ ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުން
ކުރާކަމާއި، ބްރޭންޑް ޕްރޮމޯޝަންތަކުގެ ނަމުގައި އާއްމުންނަށް ގުޅައިގެން އެކިއެކި ފޯނު ނަންބަރުތަކަށް ފައިސާ
ފޮނުވައި ދިނުމުން އިނާމުތަކެއް ލިބޭނެ ކަމަށް ބުނެ އޮޅުވާލައިގެން ފައިސާ ހޯދުން އާއްމުވެފައިވާކަން؛
 ނަފްސާނީ ބަލިތަކަށް ބޭސް ބޭނުންކުރާ މީހުން ޖަލުތަކުގައި ގިނަ ނަމަވެސް މިމީހުނަށް ޤަވާއިދުން ބޭސް ފޯރުކޮށް
ދެމުން ނުދާކަމާއި، ފޮލޯއަޕް ނުހެދޭކަން؛
 ޖަލުތަކުގައި ތިބޭ ޤައިދީން ރީހެބިލިޓޭޓް ކުރުމަށް އެއްވެސް ކަހަލަ ޕްރޮގްރާމްތަކެއް ނުހިންގޭކަން؛
 ހާލު ބޮޑު ބަލިމީހުނާއި، ދާއިމީ ބޮޑެތި ބަލިތަކުގެ މީހުންނަށް ޖަލުތަކުގައި އެކަށީގެންވާ ފަރުވާ ނުދެވި، ހާލު މާބޮޑަށް
ދެރަވެގެން އާއިލާއަށް ހަވާލުކޮށްދިނުމަށް އެދުނު ނަމަވެސް އެގޮތަށް އަމަލުކޮށް ނުކުރާކަމާއި، މިފަދަ ބަލިމީހުން
ޖަލުގައި ނިޔާވެފައިވާކަން؛
 އާއިލާގެ މެންބަރަކު ނިޔާވެއްޖެނަމަ އެމީހެއްގެ ޖަނާޒާއަށް، ޖަލުގައި ހުރި މީހަކު ގެންނަން ބޭނުންވާ ހާލަތުގައި
އާއިލާ ތަކުން ބޮޑެތި ތަކުލީފު އުފުލަން ޖެހުމާއި، މަރުވި މީހާ ވަޅުލާއިރުވެސް ޖަލުގައި ހުރި ޤައިދީ ގެނެސް
ނުދެވޭކަން؛
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 271

 އެމަޖެންސީ ކަމެއް ދިމާވެގެން ޖަލުގައި ހުންނަ ޤައިދީއަށް އެކަން އަންގަން ބޭނުންވާ ހާލަތުގައި، އާއިލާގެ ފަރާތުން
ޤައިދީއަށް އެކަން އެންގޭނެ އުސޫލެއް ނޯންނަކަމާއި، އެގޮތަށް ގުޅަން އެމަޖެންސީ ނަމްބަރެއް ޤާއިމްކޮށްފައި
ނުހުންނަކަން؛
 އާއިލާގެ މެންބަރަކު ހާލު ދެރަވެ ނުވަތަ ބޮޑު އޮޕަރޭޝަނެއް ކުރާ ހާލަތުގައި ވެސް ޤައިދީން ހޮސްޕިޓަލަށް ގެންސް
ނުދޭކަމާއި، މިހާރު ޖަލުތަކުގައި އަމަލުކުރާ އުސޫލަކީ އާއިލާގެ މީހަކު ބަލިވެގެން ޤައިދީން ހޮސްޕިޓަލަށް
ގެނެސްދެވޭނީ ބަލިމީހާ އައިސީޔޫގައި އޮންނަ ހާލަތުގަ އާއި، ހޮސްޕިޓަލުގައި އޮތް މީހާ މަރުވުމުން ކަން؛
 މާފުށީ ޖަލުގައި އެކިފަހަރުމަތިން ޖަލު ބަލަހައްޓާ އޮފިސަރުންގެ ފަރާތުން ގައިދީންނަށް ޒާތީގޮތުން ވަކިގޮތަކަށް
އަމަލުކުރާކަން؛
 ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު ހަމަވާ މީހުން އެކަމަށް އެދި ފޯމު ހުށަހެޅިނަމަވެސް އެފުރުސަތު ނުލިބުމާއި، ޕެރޯލްއަށް ޝަރުތު
ހަމަވާ މީހުނަށް ޖަލުން އެކަން އަންގާ ނިޒާމެއް ނޯންނަކަން؛
 އަދި ޕެރޯލް ބޯޑުގެ ކޯރަމް ހަމަނުވުމުގެ ސަބަބުން،ޕެރޯލް ބޯޑު ނުބޭއްވި ގިނަދުވަސް ވުމުގެ ސަބަބުން ޕެރޯލްގެ
ޙައްޤު ލިބިގެންވާ މީހުނަށް އެޙައްޤުން މަޙުރޫމް ކުރެވިގެންދާކަމާއި،
 ޤައިދީންނަށް ޕެރޯލް އަވަސްކޮށްދިނުމުގައި ޖަލުގެ އިސްވެރިން ޤައިދީންގެ އާއިލާތަކުން ފައިސާ އަތުލާކަމާއި،
ޤައިދީން ގެއަށް ބަދަލުކުރުމުގައިވެސް މި އުސޫލު ގެންގުޅޭކަން؛
 މާފުށީ ޖަލުގެ ވަށައިގެން ރާނަމު ންދާ ފާރާއި، އީ.އެސް.ޖީ ބެރެކްސް އަދި އާމަރީގެ މަސައްކަތަކީ ކޮރަޕްޝަނަށް
މަގުފަހިވާ ގޮތަށް ބަޔަކާއި ޙަވާލުކޮށްގެން، ކުރަމުންގެންދާ މަސައްކަތެއްކަމާއި، މިތަނުގެ މަސައްކަތް ޤައިދީންލައްވާ
ކުރުވަމުން ގެންދާކަން؛
 އެކި އެކި ފުރުސަތުތަކުގެ ތެރެއިން މުޖުތަމައަށް ނުކުމެ ތިބި ޤައިދީންނަށް ތަފާތު ނަމްބަރު ތަކުން ގުޅާ މާލެތެރޭގައި
އެކިއެކި ހަމަނުޖެހުންތައް ހިންގާ ހެދުމަށް އަންގާކަމާއި، މިގޮތަށް އަމަލު ނުކޮށްފިނަމަ އެމީހާ އަނބުރާ ޖަލަށް
ގެންދާނެކަމުގެ ބިރު ދައްކާކަމަށް ، މިކަން ކުރުމުގައި ޖަލުގެ އިސް ވެރިންނާއި ސިޔާސީ ފަރާތްތައް ޝާމިލްވާކަން.
 ޖަލު ވަޒީފާގައި އުޅޭ ޤައިދީން ލައްވާ ޖަލުގެ އިސްވެރިންގެ އަމިއްލަ މަސައްކަތްތައް ކުރުވާކަން. މިގޮތުން ރޭނުމުގެ
މަސައްކަތާއި، ވަޑާމުގެ މަސައްކަތާއި، ބަރު ތަކެތި އުފުލުމުގެ މަސައްކަތްތައްވެސް ކުރުވާކަން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 272

02.1 އެހެނިހެން ރިޕޯޓުތަކުން ފާ ހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
އ.ދ. ގެ "ކޮމިޓީ އަގެއިންސްޓް ޓޯޗަރ" އިން ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރިވިއުއެއް 9103 ވަނަ އަހަރުގައި
ކުރުމަށްފަހު ޝާޢިއުކޮށްފައިވާ "ކޮންކްލޫޑީން އޮބްޒަވޭޝަންސް އޮން ދަ އިނިޝަލް ރިޕޯޓް އޮފް މޯލްޑިވްސް" މި ކަރުދުާހގެ
0 ވަނަ ސަފްހާއިން ފެށިގެން ކަންބޮޑުވުންތަކެއް ހުރިކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކާއި ދިވެހި ސަރުކާރުން އެޅުމަށް
ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްލާހީ ފިޔަވަޅުތަކަކީ ކޮންމެހެންވެސް ލަސްނުކޮށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކެއް ކަމުގައި ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
އ.ދ ގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކައުންސިލްއިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޔުނިވަރސަލް ޕީރިއަޑިކް ރިވިއު ކުރުމަށްފަހު 00 ޖުލައި
9101 ވަނައަހަރު ނެރުނު ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކާއި، އެ ރިވިއުއަށްފަހު ހުށައަޅާފައިވާ
ރެކޮމެންޑޭޝަންތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަކީ ޖަލުތަކުގެ ޙާލަތު ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި މުހިއްމު ކަމެއް ކަމުގައި ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
އ.ދ. ގެ "އިންޓަރނޭޝަނަލް ކޮންވެންޝަން އޮން ދި އެލިމިނޭޝަން އޮފް އޯލް ފޯމްސް އޮފް ރޭޝަލް
ޑިސްކްރިމިނޭޝަން" ގެ ޓްރީޓީ ބޮޑީއަށް ހިމަންރައިޓްސް ކޮމިޝަނަށް އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް އިން 9100 ވަނަ އަހަރު
ފޮނުވާފައިވާ ސްޓޭކްހޯލޑަރ ރިޕޯޓުގައި:
އެ މުޢާހަދާގައި ލާޒިމުކުރާ ކަންތައްތައް ދިވެޖިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމުގެތެރެއަށް ގެނައުމަށްޓަކައި ހަދަންޖެހޭ ޤާނޫނުހެދުމަށް
ރެކޮމެންޑޭޝަނެއް ވާކަން، އަދި އެފަދަ ޤާނޫނެއް މިހާތަނަށް ވުޖޫދުގައި ނެތްކަން؛
ރިޕޯޓުގެ 0 ވަނަ ސަފްޙާގައި ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފުންނަށް މުޢާހަދާއާބެހޭ ތަމްރީންތައް ދިމުނާބެހޭގޮތުން ހުރި
ރެކޮމެންޑޭޝަންތަކެއް ވާކަމާއި އެކަންތައްތައް ފުރިހަމަކުރުމަކީ މުހިއްމުކަމެއްކަން.
އ.ދ. ގެ "އިންޓަރނޭޝަނަލް ކަވިނަންޓް އޮން ސިވިލް އެންޑް ޕޮލިޓިކަލް ރައިޓްސް" ގެ ޓްރީޓީ ބޮޑީއަށް ހިމަންރައިޓްސް
ކޮމިޝަނަށް އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް އިން 9109 ވަނަ އަހަރު ފޮނުވާފައިވާ ސްޓޭކްހޯލްޑަރ ރިޕޯޓުގައި، ޖަލުތަކުގައި ހުރި
ތަފާތު މައްސަލަތައް ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން.
އ.ދ. ގެ "ކޮންވެންޝަން އޮން ދަ ރައިޓްސް އޮފް ދަ ޗައިލްޑް" ގެ ކޮމިޓީއިން ބޭއްވި ޕްރީ ސެޝަނަލް ވަރކިންގް ގްރޫޕް
އަށް 9101 ވަނަ އަހަރު ފޮނުވި ކަރުދާހުގައި، ކުޑަކުދިންނާއި ބޮޑެތިމީހުން ވަކިން ބަންދުކުރެވޭ ފުރިހަމަ އިންތިޒާމްތައް
ނެތްކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 273

91.1 ޖަލުތަކާ ގުޅުންހުރި މިނި ވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ދައުރު
މިނިވަންކަން ގެއްލޭގޮތަށް ބަންދުކުރެވޭ މީހުންނާ ދޭތެރޭ ޢަމަލުކުރެވެނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށްތޯ
ކަށަވަރުކުރުމަށް އެތަކެއް އޯވަސައިޓް ބޮޑީތަކެއް ރާއްޖޭގައިވެސް ޤާއިމްކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން؛
91.0 ހިއުމަންރައިޓްސް ކޮމިޝަން / ނެޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމް
91 އޭޕްރިލް 9111 ވަނަ އަހަރު، އަނިޔާކުރުމާއި، އެހެނިހެން އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލު ހިންގުމާއި
އަދަބު ދިނުމާއި ދެކޮޅު މުޢަހަދާ ތަސްދީޤްކޮށް، އަނިޔާކުރުމާއި، އެހެނިހެން އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލު
ހިންގުމާއި އަދަބު ދިނުމާއި ދެކޮޅު މުޢަހަދާގެ އިހްތިޔާރީ މުޢާހަދާ 9110 ފެބްރުއަރީ 01 ވަނަ ދުވަހު ތަސްދީގްކުރުމުން
ދަށުން ކޮންމެ ދައުލަތަކުންވެސް އެދައުލަތެއްގެ ބާރު ހިނގާ ސަރަޙައްދެއްގައި އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ނުވަތަ ދަށުދަރަޖައިގެ
" "
އަމަލުތައް ހުއްޓުވުމަށް ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމްއެއް ޤާއިމް ކުރުމަށް ދައުލަތްތަކަށް ލާޒިމް ކުރެއެވެ. ނެޝެނަލް
ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމްއަކީ ޤައުމީ ފެންވަރުގައި އުފައްދާ ނިޒާމެކެވެ.
މި މުޢާހަދާ ތަސްދީޤްކުރުމާއެކު، އޭރުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛް މަޢުމޫން އަބްދުލް ޤައްޔޫމްގެ ރިޔާސީ ޤާރާރަކުން
މި މުޢާހަދާގެ 01 ވަނަ މާއްދާއިން ދަޢުލަތާ މަތިކުރާ ޒިންމާއަދާކުރުމަށް 9111 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެމްބަރު މަހުގައި ހިއުމަން
ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް ކަނޑައަޅާ މި މުޢާހަދާގައި ބަޔާންކުރާ މަޤްސަދުތައް ހާސިލްކުރުމަށް ކޮމިޝަންގެ
ބަޖެޓުން ބޭރުން ވަކި ބަޖެޓެއް ހަމަޖައްސައި މި މުޢާހަދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ މެކޭނިޒަމްއެއް އެކުލަވާލެވި ރަސްމީގޮތުން
މަސައްކަތް ފަށާފައިވަނީ 9113 އޭޕްރިލް 93 ވަނަ ދުވަހުކަން ކޮމިޝަންގެ ވެބްސައިޓްގައި ޢާންމުކޮށްފައި އެކޮމިޝަންގެ
އަތްމަތީ ފޮތުން އެނގެއެވެ.
އަނިޔާކުރުމާއި، އެހެނިހެން އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލު ހިންގުމާއި އަދަބި ދިނުމާއި ދެކޮޅު މުޢާހަދާގެ
އިޚްތިޔާރީ މުޢާހަދާގައި، ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމްގެ މައިގަނޑު ބޭނުމަކީ މީހުން ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ ތަންތަނުގައި
އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ނުވަތަ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލެއް ހިނގާތޯބެލުމާއި، ބަންދުގައި ތިބޭމީހުންނާއި ދޭތެރޭ އަމަލުކުރެވެނީ
އިންސާނިއްޔަތާ ޚިލާފަށްނޫންކަމާއި، ތަނުގެ އާއްމު ޙާލަތާއި އިދާރީ އޮނިގަނޑު ޤާއިމްކުރެވިފައިވަނީ އިންސާނާގެ ނަފްސާއި
ގަދަރަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން މިއީ އަސާސެއްކަމުގައި ބަލައިގެންކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ޤަވާއިދުން
ޒިޔާރަތްކުރެވޭނެ ޢުސޫލެއް ޤާއިމްކުރުންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމުން ކުރާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 274

ޒިޔާރަތްތަކުގައި އެއްކުރާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި، ޤާނޫނީ އަދި އެހެނިހެން ހޯދުންތަކުގެ މަށްޗަށް ބިނާކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީއާއި،
ޤަވައިދުތަކާއި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ މިންގަނޑުތަކާއި އެއްގޮތައް ބަންދުގައި ތިބޭމީހުންނަށް ދެވޭ ޙިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން
ހަރުދަނާކުރުމަށް ސަރުކާރަށް ލަފާދީ ހުށަހެޅުންތައް ހުށަހެޅުމަށް ލާޒިމްކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މިހުށަހެޅުންތަކުގެ މަށްޗަށް
ރިޢާޔަތްކޮށް އަނިޔާއާއި އެހެނިހެން ލާއިންސާނީ ޢަމަލްތައް ހުއްޓުވައި މިނިވަންކަން ގެއްލޭގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި
ބަންދުކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ރައްކާތެރިކަމުގެ ނިޒާމް އިތުރަށް ފުރިހަމަކުރުމަށް ސަރުކާރަށް ލާޒިމްކުރާ ކަންތަތްތަކާއި ބެހޭގޮތުން
ބިނާކުރަނިވި މަޝްވަރާގެ ތެރެއިން ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް މުމުޢާހަދާގައި ބާރުއަޅައިފައިވެއެވެ.
މި މެކޭނިޒަމް ރަޢީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރަކުން ލިބިދިން ބާރެއްގެ ދަށުން ހިނގަމުން ދަނިކޮށް ރަސްމީކޮށް މި މަސައްކަތް
ކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެންމެހާ އިޚްތިޔާރާއި ބާރު އަނިޔާކުރުމާއި، އެހެނިހެން އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ދަށުދަރަޖައިގެ ޢަމަލު
ހިންގުމާއި އަދަބި ދިނުމާއި ދެކޮޅު މުޢާހަދާގެ އިޚްތިޔާރީ މުޢާހަދާގައި ބަޔާންކުރާ ފުޅާމިނުގައި މިމެކޭނިޒަމަށް ދިނީ އެންޓި
ޓޯޗަރ ޤާނޫނެވެ. މި ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޯޗަރގެ ޢަމަލާއި ރަހްމުކުޑަ ލާއިންސާނީ
އިހާނެތި ޢަމަލާއި އިންސާނީ ކަރާމާތް ގެއްލޭފަދަ އަދަބު ދިނުން ހުއްޓުވުމަށާއި އެފަދަ އެއްވެސް ޢަމަލެއް
ހިނގިޔަނުދިނުމަށްޓަކައި، ރާއްޖޭގައި ގާއިމުކުރެވޭ ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކެނިޒަމްއަކީ، ކޮމިޝަން ކަމުގައި މި ޤާނޫނުން
ކަނޑައަޅައި، އެ މަސްއޫލިއްޔަތު ކޮމިށަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި ހިމަނައި، އެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށްޓަކައި،
ކޮމިށަނަށް ބޭނުންވާ ބާރާއި، އެކަންކަން ކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުމަށްޓަކައި ކޮމިޝަނުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުމުގެ
ބާރާއި،އެކަންކަން ކުރުމަށް ފަހިވާނެ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު މި ޤާނޫނުގެ މި މާއްދާއިން ކޮމިޝަނަށް
ލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެން.ޕީ.އެމްއަކީ އޮޕްކެޓްގެ ދަށުން ޤާއިމްކުރެވުނު އެން.ޕީ.އެމްތަކުގެ ތެރެއިން ނަމޫނާ އެއް.ޕީ.އެމް އެއްގެ
ގޮތުގައި މުޅި ދުނިޔެ ބަލައިގަނެ އަދި، ރާއްޖޭގެ އެން.ޕީ.އެމް އަކީ މޮޑެލް އެންޕީއެމް އެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައިގެން ދުނިޔޭގެ
އެތައް ޤައުމެއްގައި އެން.ޕީ.އެމް ޤާއިމްކޮށްފައިވެއެވެ. 9100 ނޮވެމްބަރު 91 ވަނަ ދުވަހު ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ޔޫ.އެން ހައި
ކޮމިޝަނަރ ފޯރ ހިއުމަން ރައިޓް ނާވީ ޕިއްލޭ ރާއްޖެ ވަޑައިގެން، ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުގައި، ރާއްޖޭގައި ވަރަށް ބޮޑަށް ޓޯޗަރ
ކުރެވޭ މިންވަރު މަދުކުރެވިފައިވާކަމާއި، މިއީ އެން.ޕީ.އެމްގެ މަސައްކަތް ހަރުދަނާވެފައި މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވޭ
ފުޅާމިނުންކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 275

މި މަސައްކަތް ފެށި ފުރަތަމަ ކޮޅުގައި އެން.ޕީ.އެމްއަށް ވަކި ބަޖެޓެއް ލިބެމުން ދިޔަކަމާއި، އެހެން ނަމަވެސް މިހާރު
އެން.ޕީ.އެމް ގެ މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް ވަކި ބަޖެޓެއް ލިބެމުން ނުދާކަން އެމެކޭނިޒަމްގެ މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނަށް
މަޢުލޫމާތުދީފައިވެއެވެ. އެ މެކޭނިޒަމް 9101 ވަނަ އަހަރުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓުގައި، ބަޖެޓް ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން ގިނަ
ޒިޔާރަތްތަކެއް ނުކުރެވި ހުއްޓާލާފައިވާކަމާއި، އަނިޔާއިން ރައްކާތެރިވެފައިވާ މުޖުތަމައެއް ބިނާކުރުމަށް ކުރަން ކަނޑައެޅުނު
ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް ނުކުރެވި ދޫކޮށްލަން ޖެހިފައިވާކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މިއީ މުޅި އެންޓި ޓޯޗަރ ޤާނޫނުގައި ކޮމިޝަނާ
މަތިކޮށްފައިވާ ނުހަނު ބޮޑު މައްސޫލިއްޔަތަކަށްވެފައި، މިފަދަ މައްސަލަތަކާހެދި މިކަން ނުކުރެވި ދޫކޮށްލުމުން، މިނިވަންކަން
ގެއްލޭގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގައި ދަށުގައި ތިބި އެތައް ބައެއްގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ހުރަސްއެޅިފައިވާކަން ހިއުމަން
ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ދަޢުލަތުން މިކަމަށްވެފައިވާ އިހުމާލުގެ ބޮޑުކަމުން، އަނިޔާއަށް މަގުފަހިވާގޮތަށް
އެތައް ދޮރެއްހުޅުވި، އަނިޔާގެ ޢަމަލުތައް ހިންގާ ފަރާތްތަކަށް އެކަން ކުރުމަށް ހިތްވަރު ލިބޭގޮތަށް، ޤާނޫނުގައި މިތަންތަނަށް
ޒިޔާރަތްކުރުމަށް ބާރުއަޅާފައި އޮތް ފުޅާ މާނަކުރުމަށް އިޙްތިރާމް ގެއްލޭއްލޭގޮތަށް ކަންތައްތައް ހިނގާފައިވެއެވެ.
- ކޮމިޝަނުން ވަނީ، ފާއިތުވި 1 ވަރަކަށް އަހަރުގެ ތެރޭގައި ކޮމިޝަންގެ އަމިއްލަ ކެމެރާއިން ޖަލުތަކުގެ ތަންތަން ފޮޓޯ
ނެގުމުގެ ފުރުސަތު ހަނިވާގޮތަށް ކަރެކްޝަންސްގެ ކެމެރާއިން ނަގާ ފޮޓޯ އެކަނި އެން.ޕީ.އެމް އަށް ލިބޭގޮތަށް މަޖުބޫރީ ހާލަތެއް
ކުރިމަތިކުރުވާފައިކަމާއި، ޒިޔާރަތްތަކުގައި ޖަލުގެ ތަންތަން ބަލަން ވަނުމުގެ ކުރިން ގޭޓްހައުސްގައާއި، ޖަލުތަކުގެ އެކި އެކި
ތަންތާނގައި ގިނަ ވަގުތު ކޮމިޝަނުން މަޑުކުރުވައި، ހަޤީޤީ ހާލަތު ވަޒަންކުރަން ދަތިވާގޮތަށް ޢަމަލުކޮށްފައިކަމާއި، ބައެއް
ހާލަތްތަކުގައި މިގޮތަށް މަޑުކުރުވިއިރު ބަދިގެ އަދި އެކަހެރި ކުރާ ގެ ފަދަ ތަންތަން ދޮވެ ސާފުކޮށް އެއަށްފަހު ބެލުމަށް
ފުރުސަތުދީފައިކަމާއި، އެހެން ކަމުން މިތަންތަނުގެ ހަޤީޤީ ހާލަތު ދެނެގަންނަން ދަތިވިކަންވެސް އެކޮމިޝަނުގެ ރިޕޯޓްތަކުން
ފާހަގަވެފައިވެއެވެ.
- އެކި ފަހަރުމަތިން ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން ގެ ފަރާތުން ވަފުދުތައް ޖަލަށް ޒިޔާރަތްކޮށް، މައުލޫމާތު ސާފުކޮށްގެން
ދިޔަނަމަވެސް އެއްވެސް ކަމެއް ބަދަލުނުވާކަމުގެ ޝަކުވާ ވަނީ މިކޮމިޝަނަށް ލިބިފައެވެ. މިގޮތުން އަނިޔާގެ ޝަކުވާއާއި
ވަކި އޮފިސަރުންގެ ޝަކުވާ އަދި ސިއްޙީ ފަރުވާ ނުލިބޭ މައްސަލަ ތަކުރާރުކޮށް ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އަށް
ހުށައެޅިނަމަވެސް އެއިން މައްސަލައެއް ބެލުމަށް އިތުރު މައުލޫމާތު ހޯދުން ނުވަތަ މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތް އެންގުމަކީ
ނުވާކަމެއްކަމުގައި ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 276

- ހިއުމަން ރައިޓްސް އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްގެ އެންޓި ޓޯޗަރ ސެކްޝަނުން ކޮއްފައިވާ ތަހުޤީޤުގަކުން މީހެއްގެ މައްޗަށް ޓޯޗަރގެ
ޢަމަލެއް މިހާތަނަށް ސާބިތުވެފައިނުވާކަމަށް އެކޮމިޝަންގެ ރިޕޯޓްތަކުން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަވެފައިވެއެވެ.
91.9 ނެޝަނަލް އިންޓެގްރިޓި ކޮމިޝަން
ޤާނޫނު ނަންބަރ 91/9101 (ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ޤާނޫނު
ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކުގެ މަސައްކަތްތައް ހިނގަމުންދަނީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންކަން ބެލުމަށްޓަކައި ޕޮލިސް
ސްޓޭޝަން ތަކަށާއި ޖަލުތަކާއި އެކި އިދާރާތަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށް، އިސްލާހު ގެންނަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ފާހަގަކޮށް، އެ އިސްލާހު
ހުށަހަޅަންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، އެން.އައި.ސީ އާ ބައްދަލުކޮށް މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުން، މިތަންތަނަށް
ޒިޔާރަތްކުރާކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް ޒިޔާރަތްތަކުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމުގެ މަށްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އިސްވެދެންނެވުނު ޤާނޫނީ
ޒިންމާ އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން، ވަކި ރިޕޯޓްތަކެއް އެކުލަވާލާފައިނުވާނެކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. މިހެންވުމުން، މި ކޮމިޝަންއާ
ޤާނޫނު މަތިކުރި ޒިންމާ އަދާކުރުމުގައި ކޮމިޝަން ނުކުޅެދިފައިވާކަމާއި، މި ފަދަ މިނިވަން އިދާރާތައް މެދުވެރިކޮށް،
ދާޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ތިބޭ ފަރާތްތައް ބެލެހެއްޓުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ޤާނޫނު ތަންފީޛްކުރާ ފަރާތްތައް
ޒިންމާދާރުކުރުވައި، ދާޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ތިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ އިދާރާތަކުގެ ޚިދުމަތާ ގުޅޭގޮތުން
ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަންގެ ގާނޫނު ނަންބަރ 91/9101 (ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ
މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު ރައްޔިތުންގެ މެދުގައި އިތުބާރާއި ޔަގީންކަން އިތުރުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ
ޒިންމާ އަދާކުރުމަށްވެސް އެން.އައި.ސީ ނުކުޅެދިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެން.އައި.ސީ ގެ ކުރީގެ ރައީސް އެކޮމިޝަނުން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންތަކަށް ޒިޔާރަތްކުރުމުން އެތަންތަނަށް ނުވައްދާ އެކްސެސް
ދިނުމުގައި ކޮމިޝަނަށް އެތައް ދަތިތަކެއް ފުލުހުންގެ އިދާރާއިން ކުރިމަތި ކުރުވިކަމާއި، ސްޓޭޝަންތަކަށް ވަނުމަށް
ހުރަސްއަޅައިގެން، އ ރު ގެ ރައީ ސު ލް ޖު މްހޫރި އް ޔާއަ ށް މެ ސެ ޖު ން މުޢާ މަލާ ތް ކު ރަ ން ޖެ ހ ހާ ލަ ތްތަ އް
އައި ސް ފައިހު ން ނާ ނެ ކަމަ ށާއި، އަދި މި ނި ސް ޓަ ރަ ށް ފޯނު ން ގު ޅައި މި ފަ ދައެތަ އް މަ ސައް ކަ ތެ އް ހަ މަ އެ ކަ ނި މި ތަ ންތަ ނަ ށް
ވަ ނު މަ ށް ކު ރަ ން ޖެހު ނު ކަ ން ފާ ހަ ގަކޮ ށް ފައިވެ އެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 277

އެން.އައި.ސީ ގެ ކުރީގެ ރައީސްވަނީ ތަހްޤީޤްތަކަށް ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށާއި، މިތަންތަނުގެ ޙާލަތު ވަޒަންކުރުމަށް
ފޮޓޯނެގުމަށާއި އެފަރާތުން ބޭނުންވާ އެހެނިހެން ހެކި ހޯދުމަށް ފުލުހުން ހުރަސްއަޅަމުން ދިޔަކަމަށާއި، މިހާރުގެ ކޮމިޝަނުން
މިތަންތަނަށް ޒިޔާރަތްކޮށް ރިޕޯޓް އެކުލަވާލާފައި ނުވާނެކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވީނަމަވެސް، އެކަންތައްތައް ކުރުމަށާއި، ކުރި
ޒިޔާރަތްތަކުން ފާހަގަ ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ކޮމި ޝަންގައި ހުންނާނެކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.
ޤާނޫނު ނަންބަރ 91/9101 (ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (އ)ގައި ޤާނޫނު
ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކުގެ މަސައްކަތް ހަރުދަނާކުރުމުގެ ގޮތުން ގައުމީ ފެންވަރުގައި ސިޔާސަތުތައް އެކަށައެޅުމާއި އެ
ސިޔާސަތުތަކަށް އިސްލާހުގެނައުމާއި، ބަދަލުގެނައުމާއި، އެ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުގައި
އެކުލަވާލައި ހިންގަންޖެހޭ ޕްލޭންތަކާއި، މަޝްރޫޢުތަކާއި، އުސޫލުތަކާއި ހަމަތައް ތަޢާރަފުކޮށް ހިންގުމާއި، ކަމާ ގުޅޭގޮތުން
ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި ހަމަތަކާ ގުޅޭގޮތުން އެފަރާތްތަކަށް ދޭންޖެހޭ ލަފާދިނުމާއި،
ހުށަހަޅަންޖެހޭ ހުށަހެޅުންތައް ހުށަހެޅުމާއި، އަންގަންޖެހޭ އެންގުންތައް އެންގުމާއި، އެކަންކަމަށް އަމަލުކުރެވެމުންދާ ގޮތް ބަލައި ،
ނަތީޖާ ނެރެދޭ މިންވަރު ވަޒަންކުރަމުން ދާންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް ޤާނޫނު ވުޖޫދަށްއައިސް މީހާދުވަސް ވެގެން
ދިޔައިރުވެސް މިކަންތައްތައް ބަޔާންވެ ދިޔަގޮތަށް ކުރެވިފައިނުވާކަން މިއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އިތުރަށް ބަލައި،
މިކޮމިޝަންގެ މެންބަރުން ޒިންމާއަދާކުރުމުގައި ހުރި ދަތިތައް ދެނެގަނެ، މިކަން ޤާނޫނު ތަޞައްވުރުކުރާ ފުޅާމިނުގައި ނުކުރެވޭ
ސަބަބު ދެނެގަނެ، މިނިވަންކަން ގެއްލޭގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ތިބޭ މީހުންގެ ހައްޤުތައް ހިމާޔަތްކޮށް ރައްކާތެރިކަން
ދިނުމުގެ ޒިންމާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ތަންފީޒީއިދާރާތަކުގެ ހިން ގުން ހަރުދަނާކުރުމަށްޓަކައި، މިއިދާރާތަކުގެ މެންބަރުން
ޒިންމާދާރުކުރުމަށް އަވަސް ފިޔަވަޅު އަޅަން ޖެހޭ ކަމެއްކަން ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.
އެން.އައި.ސީގެ ފަރާތުން އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާ ބައްދަލުކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތައް ހުންނާނީ
ބައިނަލްއަޤްވާމީ މިންގަނޑަށްކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމުގެ މަޢުލޫމާތު އެން.އައި.ސީއަށް ދީފައިވާކަމަށް އެން.އައި.ސީއިން
މިކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.
ހުށަހެޅުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 278

0. ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދި މޯލްޑިވްސްގެ ރިޕޯޓުތަކުގައި، އެ ކޮމިޝަނުން ބެލި ބެލުންތަކަށްފަހު ބައެއް
މީހުންގެ ފަރާތުން ހިންގާފައިވާކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކަކީ ޤާނޫނުގައި ޖިނާއީކުށް ކަމަށް ބަޔާންކުރާ ޢަމަލުތައް
ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާތީއާއި، ނެޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމްގެ ޒިޔާރަތްތަކުގައި، ފާހަގަކުރެވޭ އަނިޔާގެ
މައްސަލަތައް ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދި މޯލްޑިވްސްގެ އެންޓި-ޓޯޗަރ ސެކްޝަނުންނާއި، މޯލްޑިވްސް
ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ތަހްޤީޤްކުރުން.
9. ޓޯޗަރގެ ޢަމަލެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް ތަހްޤީޤު ރިޕޯޓުން ފާހަގަކުރެވޭނަމަ، އެ ޓޯޗަރގެ އަމަލުގެ ޒިންމާ
އުފުލަންޖެހޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފެންނަ މީހެއް ނުވަތަ ބައެއްގެ މައްޗަށް ދައުވާކުރުމަށް ފޮނުވުން، އަދި ދަޢުވާ
ކުރަން ފޮނުވާ މީހުންގެ މައްސަލަކަތަކުގެ ތެރެއިން އަނބުރާ ފޮނުވާލާ މައްސަލަތައް ޕްރޮސެކިއުޓަރަ ޖެނެރަލް ގެ
މަޝްވަރާގެ މަތިން އަލުން މުރާޖާއަށް ފޮނުވޭނޭ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް، ދައުވާނުކުރުމަށް ނިންމާ މައްސަލަތައް
އެގޮތަށް ނިންމުނު ސަބަބާއެކު މައްސަލަ ހުށަހެޅިފަރާތަށް އެންގުން.
0. ޤާނޫނު ނަންބަރު 00/9100 (އެންޓި ޓޯޗަރ ޤާނޫނުގެ ދަށުން) މިހާތަނަށް ދަޢުވާ އުފުލާފައި ނުވާތީ، މިކަން
މިގޮތަށް ހިނގާ ސަބަބު ދެނެގަތުމަށާއި، މި ޤާނޫނުން ކޮމިޝަނާ މަތިކޮށްފައިވާ ކަންކަން ކުރުމުގައި ހުރި
ގޮންޖެހުންތައް ނައްތާލައި، ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކުރުމުގެ މަސައްކަތް އިތުރަށް ހަރުދަނާކުރުމަށް
ޤައުމީ ފެންވަރުގައި މަސައްކަތްތަކެއް ފަށައި އެކަން މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
1. ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނާމެދު އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ، ދަށުދަރަޖައިގެ، ޢަމަލު ހިންގާފައިވާކަމުގެ ތުހުމަތުކޮށް،
ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދި މޯލްޑިވްސްއަށް ހުށައަޅާ މައްސަލަތަކުގެ 21% އަށް ވުރެ ގިނަ އަދަދެއްގެ
މަސައްލަތަކުގައި، ކޮމިޝަނުން ނިންމާފައިވަނީ މައްސަލަ ސާބިތުކުރެވޭވަރަށް ހެކި ލިބިފައިނުވާކަމަށްކަން
ފާހަގަކޮށްކަމުގައިވާތީއާއި، އަނިޔާގެ މައްސަލަތަކަކީ ހެކި ހޯދުމަށް އަވަސް ވާންޖެހޭ، ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތާ އެއްވެސް
ގުޅުމެއް ހުރި މީހަކަށް ނުވަތަ މުއައްސަސާއަކަށް ބަރޯސާ ނުވެ، ތަޙްޤީޤުކުރާ އިދާރާއިން އިސްނަގައިގެން
މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކަކަށްވުމުން، އެހާ ގިނަ އަދަދެއްގެ މައްސަލަތައް އަނިޔާ ލިބުނުކަމަށް ބުނާ
މީހާއާ ދެކޮޅަށް ނިމިފައިވާ ސަބަބު ސާފުވުމަކީ ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ކަމުގައި ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުރެވޭތީ، މި
ރިޕޯޓު ޙިއްޞާކުރާތާ 1 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިހުގެ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާބެހޭ ކޮމިޓީއިން
މިކަން ބަލައި، މިކަމުގައި ކޮމިޝަންގެ އިހުމާލެއްވޭތޯ ބަލައި، އަނިޔާގެ މައްސަލަތައް ތަޙްޤީޤުކޮށް، އަނިޔާ
ލިބުނުކަމަށް ތުހުމަތުކުރާ މީހުންނަށް އިންސާފު ހޯދައިދިނުމަށް އެކޮމި ޝަނަށް ހުރި ދަތިތައް ދެނެގަނެ، އެފަދަ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 279

ހުރަސްތައް ނައްތައިލުމަށް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތަކީ ކޮބައިކަން ހޯދައި އެކަމަށް މަގުފަހިކޮށްދިނުން.
90.1 އިސްލާޙްކުރުމަށް ހުށައަޅާ ކަންތައްތައް
0. ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިހާރު ހިންގަމުންދާ ޖަލުތަކަކީ މީހުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅުމަށްޓަކައި ފަރުމާކޮށްގެން
ހަދާފައިވާ ތަންތަނަށް ނުވުމުން، މި ތަންތަނުގައި މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަޑުތަކާ އެއްގޮތަށް
ޢަމަލުނުކުރެވޭކަމާއި ސަބަބަކަށްވަނީ، ޖަލުތަކުގައި މަންޑޭލާ ރޫލްސްއާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމަށްޓަކައި
ގެންނަންޖެހޭ ބައެއް ބަދަލުތަކަކީ ބޮޑެތި މަރާމާތުކޮށް، ގިނަ ޚަރަދު ހިނގާނޭ ކަންތައްތަކަކަށް ވުމުންކަމާއި،
މިހާރު ހުރި ޖަލުތަކަކީ އިންސާނުން ބަންދުކޮށްގެން ގެންގުޅެން އެކަށީގެންވާވަރުގެ ތަންތަނަށް ނުވާތީ، މަންޑޭލާ
ރޫލްސްއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން މީހުން ބަންދުކުރުމަށްޓަކައި ޖަލެއް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0
އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަޅައި ހިންގަން ފެށުން.
9. މިހާރު ހުރި ޖަލުތަކުން އަލަށް އިމާރާތްކުރެވޭ ޖަލަށް މީހުން ބަދަލުކުރުމަށްފަހު ހުސްކުރި އިމާރާތްތައް، މީހުން
ބަންދު ކުރުން މަނާ ތަންތަންކަމުގައި ކަނޑައަޅާ މިރިޕޯޓް ހި އްސާކުރާތާ 0 އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަން
އާންމުކޮށް އިޢުލާން ކުރުން.
0. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުތުރާއި ދެކުނުގައި ރިމާންޑް ޖަލެއް ނެތުމުން، ރިމާންޑް ބަންދަށް ޙުކުމްކުރާ މީހުން
ބަންދުކޮށްގެން ބަލަހައްޓަން ޖެހެނީ އެ އަތޮޅުތަކުގައި ހުންނަ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ތަކުގައިކަމާއި، ތަޙުޤީޤު
މަރުހަލާ ނިމުމަށްފަހު އެއްވެސް މީހަކު ބަންދުކޮށްގެން ބެލެހެއްޓުމަކީ ފުލުހުންގެ މަސްޢޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި
ހިމެނޭ ކަމެއްކަމުގައި ނުވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުތުރާއި ދެކުނުގައި، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 އަހަރު
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މަ ންޑޭލާ ރޫލްސްއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން ރިމާންޑް ޖަލު ހެދުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 280

1. މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންނަށް ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި
މުއައްސަސާގެ ހުރިހާ ޑިޕާޓްމަންޓުތައް ގުޅިގެން 1 އަހަރު ދުވަހުގެ ސްޓްރެޓެޖިކް ޕްލޭނެއް އެކު ލަވާލައި
ކޮންމެ އަހަރަކަށް ޚާއްޞަ އެކްޝަން ޕްލޭނެއް ހަދައި، ޕްލޭނާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން މަސައްކަތްތައް
ތަންފީޒު ކުރުން.
1. ޖަލުތަކުގެ މުވައްޒަފުން މަދުވުމުގެ ސަބަބުން ޖަލުތެރެ މޮނިޓަރކޮށް ބެލެހެއްޓުމަށް ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތައް
ނައްތާލުމަށްޓަކައި، ޤައިދީނާއި ބަންދުމީހުންގެ އިންސާނީ ކަރާމާތަށް އުނިކަން ނުލިބޭނޭގޮތް، ޖަލުގެ
ސެކިއުރިޓީ ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި، ޖަލުތަކުގެ އެކި ހިސާބުގައި ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ކެމެރާ ހަރުކޮށް ޖަލު ތެރޭގައި
ހިނގާ ކަންކަން ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓޭނޭ އިންތިޒާމް، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އާއި މި ރިޕޯޓު
ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 އަހަރު ދުވަހުގެތެރޭގައި ހަމަޖެއްސުން.
0. ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންތަކު މުވައްޒަފުން މަދުވުމުގެ ސަބަބުން ސްޓޭޝަން ތަކުގައި ބަންދުކުރާ މީހުން
މޮނިޓަރކޮށް ބެލެހެއްޓުމަށް ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތައް ނައްތާލުމަށްޓަކައި، ބަންދުމީހުންގެ އިންސާނީ ކަރާމާތަށް
އުނިކަން ނުލިބޭނޭ ގޮތައް ސްޓޭޝަންތަކު ސެކިއުރިޓީ ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި، ސްޓޭޝަންގެ އެކި ހިސާބުގައި
ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ކެމެރާ ހަރުކޮށް ސްޓޭޝަންގެ މީހުން ބަންދުކުރާ ގޮޅިތަކުގެ ތެރޭގައި ހިނގާ ކަންކަން
ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓޭނޭ އިންތިޒާމް، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އާއި މި ރިޕޯޓު ޙިއްޞާކުރާތާ
ގިނަވެގެން 0 އަހަރު ދުވަހުގެތެރޭގައި ހަމަޖެއްސުން.
1. ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު)ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖަލުތަކުގެ
ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައި ހުރި ތަންތަނުގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅައި ޝާއިޢުކުރަންވާނޭކަމަށް
ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ޖަލުތަކުގައި ހުންނަންޖެހޭ މިންގަނޑެއް މިހާތަނަށްވެސް ކަނޑައަޅައި ޝާއިޢުކޮށްފައި
ނެތުމަކީ ޖަލުތަކުގައި ކޮންމެހެން ހުންނަންޖެހޭނޭ ސިފަތަކާއި، މިންގަނޑުތައް ނުހިފެހެއްޓި، އެތަންތަނުގައި
ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމަށް އޮތް ހުރަހެއްކަމަށްވުމުންނާއި، ޖަލުތަކުގައި ހުންނަން ޖެހޭ
މިންގަނޑު ކަނޑަނޭޅި އޮތުމުގެ ސަބަބުން މިހާރު ހިންގަމުންދާ ޖަލުތައް ހިނގަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 281

ބެލެވޭތީ، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 9 މަސްދުވަހުގެތެރޭގަ އި 'މަންޑޭލާ ރޫލްސް' ގައި ހުރި މައިގަނޑު
އަސާސްތައް ނުގެއްލޭނޭފަދަ ގައުމީ މިންގަނޑެއް އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް އެކުލަވާލުން
އަދި މިނިސްޓަރ އެކަން ކަށަވަރުކޮށް އާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރުން
3. ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލް ގެ ޤާނޫނު) ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖަލުތަކުގެ
ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅާ ތަންތަން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސް ރިޕޯޓެއް މިނިސްޓަރަށް ހުށައަޅަންވާނެކަމަށް އޮތްނަމަވެސް، އެފަދަ ރިޕޯޓެއް މިހާތަނަށް
ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމާއިއެކު، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ
ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ތައްޔާރުކުރަންޖެހޭ ރިޕޯޓު
ފުރިހަމަކުރުމަށް ކުރުމަށްފަހު މިނިސްޓަރ އަށް ހިއްސާ ކުރުން
2. ޖަލުތަކުގައި ވިޔަފާރި އުސޫލުން ގައިދީންނަށް ބޮޑުއަގުގައި ވިއްކާ ތަކެތީގެ އަގު އާއްމު ރޭޓާއި އެއްވަރަށް
ތިރިކޮށް، ވިޔަފާރި ހިންގުން އާއްމުކޮށް ހުޅުވައިލެވޭ ބީލަމުގެ އުސޫލުން ބަޔަކާ ޙަވާލުކޮށް، ޤައިދީންނަށް ވިއްކާ
ތަކެއްތީގެ ފެންވަރު ބެލޭނެ ނިޒާމެއް ހަމަޖެއްސުމާއި، އަދި ވިޔަ ފާރިކޮށްގެން ގަންނަން ލިބޭ ތަކެއްޗަކީ ގަންނަން
ބޭނުންވާ މީހުންނަށް އެތަކެތި ހުންނަ ގޮތާއި ބާވަތް އެނގޭނޭގޮތަށް "ކެޓަރލޮގެއް" ތައްޔާރުކޮށް ޤައިދީންނާއި
ބަންދުމީހުންނަށް ފަސޭހައިން ބަލައިލެވޭނެ ގޮތައް ބެހެއްޓުމާއި، ގަންނަ ތަކެތި ބަދަލުކުރަން އެދޭ ޙާލަތުގައި
ފަސޭހަ ކަމާއެކު އެކަން ކުރެވޭނެ އިންތިޒާމު މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއިން ހަމަޖައްސާ، މި ރިޕޯޓް
ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އެކަން ކަށަވަރުކޮށް، މިނިސްޓަރއަށް ހިއްސާކުރުން.
01. ޖަލުތަކާ ގުޅުންހުރި އެކިކަހަލަ މަސައްކަތްތަކާއި، ޖަލަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި ގަތުން، މުއައްސަސާގެ ބައެއް
އިސްވެރިންނާއި މުވައްޒަފުންގެ މަސްލަހަތު ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށާއި ކުންފުނިތަކަށް މަންފާ ލިބޭގޮތަށް
ޙަވާލުނުކުރެވޭނޭކަން ކަށަވަރުކުރެވޭ ނިޒާމެއްގެ ދަށުން އާއްމުކޮށް ބީލަމަށް ހުޅުވާލައިގެން ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހި
ނުވާނެ ގޮތެއްގެ މަތިން މަސައްކަތް ކޮއްދޭނެ ފަރާތެއް ކަނޑައަޅާނެ އުސޫލެއް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 282

ސަރވިސްއިން ޤާއިމުކޮށް، ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އެކަން ކަށަވަރުކޮށް
މިނިސްޓަރާ ހިއްސާ ކުރުން.
00. ޖަލުތަކުގައި ވަކި މުއްދަތެއް ނެތްގޮތަށް ޝަރީއަތް ނިމެންދެން ބަންދުކޮށްފައިތިބި ގިނަ އަދަދެއްގެ ދިވެހިންނާއި،
ބިދޭސީން ތިބިކަމާއި، އޭގެ ތެރޭގައި 1 އަހަރަށްވުރެން ގިނަ ދުވަސްވެފައިވާ މީހުން ތިބިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ
އާއި މިކަމުގެ ސަބަބުން އެމީހުންނަށް މިހާރު ނަފްސާނީ ގޮތުން މައްސަލަތައް ދިމާވެ، އެތައް ޙައްޤެއް
ގެއްލިފައިވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މި ރިޕޯޓު ޙިއްޞާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0
މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއާއި ކޯޓުތަކާއި އެކު މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު އެމީހުންގެ
ޝަރީއަތްތައް އަވަސް ކޮށް އަދުލް އިންސާފު ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް ކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ ކަންކަން ކުރުން.
09. ޖަލުތަކުގެ މެޑިކަލް ޑިޕާޓްމެންޓްގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ އެންމެހައި މުވައްޒަފުންނާއި ކޮންޓްރެކްޓް އުސޫލުން
މަސައްކަތްކުރާ މީހުންގެ ފަރާތުން ޤައިދީންނާ މުޢާމަލާތުކުރުމުގެ މައްސަލަތައް ގިނަވެފައިވާކަން
ފާހަގަކުރެވޭތީއާއި، ބައެއް ފަހަރު މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިތްޑްރޯވަލްގައި ހުރިކަމުގެ އަލާމާތްތައް ފެންނަމީހުންނަށް
މަރުގެ އިންޒާރު ދީފައިހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ޤައިދީންނަށް ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ އެންމެހައި
މުވައްޒަފުންނަށް، ޖަލުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނާމެދު މުޢާމަލާތުކުރުމާއި، އަސާސީ ޙައްޤުތައް
ހޭލުންތެރިކުރުވާ، އަހުލުވެރިކުރުމުގެ ގޮތުން އަހަރަކު 9 ފަހަރު ހިންގޭނޭ އިންތިޒާމާއި، އެފަދަ މައްސަލަތައް
ފެންނަ މުވައްޒަފުންގެ މައްސަލަތައް ފުލުހުންނަށާއި ޞިއްޙީ އިދާރާތަކަށް ލަސްނުކޮށް އެންގޭނޭ ނިޒާމެއް މި
ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމުކުރުން.
00. ޖަލުތަކުގެ ތަފާތު ޚިދުމަތްތައް ދިނުމަށް ވިޔަފާރި ހިންގުމަށްޓަކައި މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާއި
މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގައި އުފައްދާފައިވާ ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީތައް މެދުވެރިކޮށް، މި ކޯޕަރޭޓިވްތަކާއި
އަމިއްލަ ކުންފުނިތަކުން ހިންގާ ވިޔަފާރިތަކުގެ ތެރޭގައި ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންނަށް ގެއްލުން
ލިބޭގޮތަށް ބައެއް ކަންތައްތައް ހިންގާކަމަށް ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުން ފެންނާތީއާއި، އެގޮތަށް ހަވާލުކޮށްފައިވާ
ބައެއް މަސައްކަތަކީ އެތަންތަނުގައި ތިބި މުވައްޒަފުންގެ މަސްލަހަތު ފުށުއަރާފަދަ ކަންތައްތަކެއްގެ ގޮތުގައި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 283

ބެލެވޭތީއާއި، މި ކަންތައްތައް ހިނގަމުންދަނީ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ
ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތައް ހިމެނޭގޮތަށް ޖަލުތަކުގައި ދެވޭ ޚިދުމަތްތަކާއި ހިންގާ
ވިޔަފާރިތަކުގެ އިންޓަރނަލް އަދި ފައިނޭންޝަލް އޯޑިޓެއް މިނިވަން އޯޑިޓް ފަރމެއް މެދުވެރިކޮށް މި ރިޕޯޓު
ޙިއްޞާކުރާތާ 1 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ހަދައި، އިތުރަށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅެއް އޮތްނަމަ އެކަން ފާހަގަކޮށް
މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން:
ހ. ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނަށް ވިޔަފާރި އުސޫލުން ތަކެތި ވިއްކުމަށް ހަދާފައިވާ ޕްރިސްކޯގެ
'ކެންޓީން' ގެ ކަންކަން ހިނގަމުން އަންނަގޮތް.
ށ. ޖަލުތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައި ތިބޭ މީހުންނަށް ކެއުން އިންތިޒާމްކޮށް ކޭޓަރިންގ ފޯރުކޮށްދިނު ން.
ނ. އައްސޭރި ޖަލުގެ ޤައިދީން ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން ބަލަހައްޓާ ބަކަރި ކޮށީގައި އާންމު މީހެއްގެ
ބަކަރި ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް.
ރ. ޖަލުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ސެކިއުރިޓީ ސާމާނު ހޯދުމާއި އިންސްޓަލޭޝަން.
ބ. ކ.ކާށިދޫ އަށް ގަނެގެން ގެނެސްފައިވާ ޖަލު އެޅުމެ އް ބޭނުންވާ ތަކެއްޗާއި، އަދި އެ ޖަލު އެޅުމުގެ
ކަންތައްތައް.
ޅ. ޖަލު ތެރޭގައި ހަދާފައިވާ ފެން ޕްލާންޓްގެ މަސައްކަތް
ކ. އައްސޭރި ޖަލުގައި ތިބި ޤައިދީން ބޭނުންކޮށްގެން ހިންމަފުށީގައި އާންމު މީހެއްގެ ގެއެއް
އިމާރާތްކުރުވިކަމަށް ބުނާ މައްސަލަ
01. ޖަލުތަކުގައި ޢަމަލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނުތަކާއި، ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކުގައި، އިނާޔަތްތަކުގެ
ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ ޚިދުމަތްތައް ވަކިކޮށް، މަންޑޭލާ ރޫލްސްއާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން އަސާސީ
ޚިދުމަތަކަކީ އަސާސީ ޙައްޤުތައް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އެއީ އެއް ވެސް ޙާލަތެއްގައި ނިގުޅައި ނުގަނެވޭނޭ، އަދި
އަދަބެއް ދިނުމުގެ ގޮތުންވެސް އުނި ނުކުރެވޭނޭ ކަންތައްތަކެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅައި، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ
1 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި އެކަމަށް ގެންނަންޖެހޭ އެންމެހައި ބަދަލު ގެނެސް މިނިސްޓަރާ ޙިއްޞާކުރުން.
01. ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް މީހަކު ގެނެވޭ ހިނދު، މަސްތުގެ ޙާލަތުގައި ތިބޭ މީހުންނާމެދު ޢަމަލުކުރުމަށް ޚާއްސަ
އުސޫލެއް ނެތުމަކީ އެފަދަ ޙާލަތުގައި ތިބޭ މީހުންނާއިމެދު ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތެއް ނޭނގި، އެމީހުންގެ ޞިއްޙަތައް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 284

ނުރައްކާތެރިވެދާނެ ޙާލަތެއް ކުރިމަތިކުރުވަފާނޭ ފަދަ ކަމަކަށްވުމުންމާއި، ހައްޔަރު ނުވަތަ ބަންދުކުރެވޭ ގިނަ
މީހުންނަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ހައްޔަރުކުރާ މީހުންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މި
ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޑޮކްޓަރުން ގެ ލަފައާއެކު، މަސްތުގެ ޙާލަތުގައި ތިބޭ މީ ހުންނާމެދު
ޢަމަލުކުރާނޭ ޚާއްސަ އުސޫ ލެއް ކަނޑައަޅައި، އާއްމުކޮށް އެކަން މިނިސްޓަރަށް ހިއްސާކުރުން.
00. ފުލުހުންނާއި އާއްމުންނާ ކުރެވޭ މުޢާމަލާތްތަކަކީ، ބައެއް ފަހަރު އެ މުޢާމަލާތްތަކާ ގުޅިގެން ޝަކުވާ އުފުލި،
ތަޙްޤީޤްކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކަށްވުމުން، ހިފަހައްޓައި، ބަލާފާސްކުރުމުގައިއާއި، ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް މީހުން
ގެންދިއުމުގައާއި، ފުލުހުން މީހަކު ހިފަހައްޓާ ކޮންމެ ފަހަރަކު އެމީހަކާ ފުލުހުންނާ ކުރެވުނު 'އިންޓަރެކްޝަން'،
އެމީހަކު ހައްޔަރު ނުވަތަ ބަންދުކުރަން އެމީހަކު ހިފަހައްޓާ ވަގުތުން ފެށިގެން ރެކޯޑުން ފެންނާނެ ގޮތަކަށް
ބަލަހައްޓާ، ފުލުހުން ޖަވާބުދާރީކުރުމަށް އޮތް ނިޒާމް އިތުރަށް ހަރުދާނާވާނޭ ގޮތަށް، ފުލުހަކު އާއްމުންގެ މީހަކާ
ކުރާ އެންމެހައި މުޢާމަލާތެއް، އެ މުޢާމަލާތުގެ ބޭނުމާއި މުޢާމަލާތުކުރެވުނު ވަގުތު އެނގޭނޭފަދައިން ރެކޯޑްކޮށް
ފައިލްކުރެވޭނޭ ނިޒާމެއް މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 9 މަސްދުވަހުގެތެރޭގައި ޤާއިމުކޮށް އެގޮތަށް ޢަމަލުކުރަންފެށުން.
01. ލ. ފޮނަދޫ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަން ހިންގުމަށްޓަކައި މިހާރު ކުއްޔަށް ހިފާފައި ހުރި އިމާރާތަކީ، ފުލުހުންގެ ވަޒީފާ
އަދާކުރަމުންދާ މުވައްޒަފަކާ، ގުޅުންހުރި މީހަކާ އާއިލީ ގުޅުމެއް އޮތް މީހެއްގެ ތަނެއް ކަމުގައި މި ކޮމިޝަނަށް
މައުލޫމާތު ލިބިފައިވާތީއާއި، އެތަ ނެ އް ގައި މަ ސައް ކަ ތް ކު ރާ މީ ހަ ކަ ށް ނުވަ ތަ އެމީ ހެ އް ގެ އާއިލާ ނުވަ ތަ ގާ ތް
މީ ހަ ކަ ށް މަ ންފާވާ ފަ ދަ ގޮތަ ކަ ށް ހި ންގާ މި ފަ ދަ ޢަ މަ ލަކީ ކޮ ރަ ޕް ޝަ ން ނަ ށް މަ ގު ފިަހވާ ފަ ދަ ޢަ މަ ލެ އް ކަ މު ގައި
ކޮމި ޝަ ނު ން ދެ ކތީ، މި ކަ ން، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 01 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް
ސަރވިސްއިން ތަޙްޤީޤުފަށައި ، އެކަން މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން.
03. ޖަލުތަކާއި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުންނާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިއުން ބަހައްޓާ ފައިލްތައް
ބެލިބެލުމު ން، މި ފައިލްތަކުގައި ހުންނަންޖެހޭ ލިޔެކިއުންތައް ފުރިހަމަނުވާކަމާއި، ބައެއް ބަންދުމީހުންގެ
ފައިލްތައްވެސް ނެތްކަން ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 1 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި
މި ތަންތަނުގައި ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ފައިލްތަކާއި ލިޔެކިއުންތަކު ގެ ލިސްޓެއް ހަދައި، މި ފައިލްތައް ގަވައިދުން
ކޮންމެ ސްޓޭޝަނެއްގައި ބެލެހެއްޓުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 285

02. މި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކާއި، އިޞްލާޙްކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންތައްތައް ކުރަމުންދޭތޯ
ބެލުމާއި، އިޞްލާޙްތައް ގެނައުމަށްޓަކައި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދީ، ތާވަލުކުރެވޭ ގަވާއިދަކުން ރިޕޯޓުގެ ފޮލޯއަޕް
ހެދުމަށްޓަކައި މި ރިޕޯޓް ޙިއްޞާކުރާތާ 91 ދުވަހުގެތެރޭގައި މިނިސްޓަ ރ ޚާއްޞަ ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވައިލުން.
91. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ ގިނަވެގެން 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 01/9100)ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު(00 މާއްދާގެ)ހ(ގައި ޖަލުތަކުގައި ކަންކަން ހުންނަންވާނެ ގޮތާއި އަދި
އެތަންތަނުގައި ކަންކަން ކުރަންވީ ގޮތުގެ އުސޫލުތަކާއި ޤަވާއިދު އެކުލަވާލައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރުން.
90. މި ރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޖަލުތަކާއި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ސީސީޓީވީ
ބޭނުންކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދެއް ތިރީގައިމިވާ ކަންކަން ހިމެނޭ ގޮތަށް އެކުލަވާލާ އެކަން މިނިސްޓަރާ ހިއްސާކުރުން
ހ. ޖަލު އޮފިސަރުންގެ ބަދަލުގައި، ކެމެރާ މެދުވެރިކޮށް ޖަލުތެރޭގެ ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމަކީ އަސާސީ
މިންގަނޑުކަމުގައި ހަދައިގެންނުވާނެކަމަށް ކަނޑައެޅުން.
ށ. ކެމެރާ ހަރުނުކުރެވޭނޭ ތަންތަން ކަނޑައަޅައި، މިތަންތަނުގެ ތެރޭގައި، ފާޚާނާއާއި، ވަކީލު ބައްދަލުވުންތައް
ކުރިއަށްދާ ތަނާއި، ހަށިގަނޑުބަލާފާސްކުރާ ކޮޓަރިއާއި އެކަހެރި ބައްދަލުކުރާގެ ހިމެނުން
ނ. ބަންދުމީހުންނާއި، ޤާއިދީންނާ ދަ ޢުލަތުގެ މުއައްޞަޞާތަކުގެ އިސް މުވައްޒަފުން، ކެމެރާގެ ފުޓޭޖްއަށް
އެދިއްޖެނަމަ، މަޢުލޫމާތު ބޭނުންވާ ފަރާތާއި ޙިއްސާކުރަންވާނެކަމަށް ކަނޑައެޅުން، އަދި މިގޮތަށް އެދޭ ފުޓޭޖް ލިބޭނޭ
އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސުން.
ރ. ވީޑީއޯ ރެކޯޑިން ނަގާނަމަ، ނުވަތަ ވީޑިއޯ ކެމެރާއެއްގެ ދަށުގައި މީހަކުން 91 ގަޑިއިރު ބަހައްޓާނަމަ،
އެމީހަކު ބަންދަށްގެނެވޭ ހިނދު މިކަން ކިޔައިދިނުމަށް މި ގަވާއިދު މެދުވެރިކޮށް ލާޒިމްކުރުން.
ބ. ވީޑިއޯ ކެމެރާ ހަރުކުރުމުގައި، ސީދާ ފާޚާނާއާ ދިމާވާގޮތަށް އެއްވެސް ތަނެއްގައި ކެމެރާ ހަރުކުރުން
މަނާކުރުން.
ޅ. ފުލުހުންގެ ބަންދަށްގެނެވޭ މީހާ ހައްޔަރުކުރާ ވަގުތުން ފެށިގެން، ޕޮލިސް ސްޓޭޝަންއަކާ ހަމައަށް
ގެންދެވެންދެން ވީޑީއޯ ރެކޯޑް ކުރުމަށް ލާޒިމްކުރުން.
ކ. ވީޑިއޯ ފުޓޭޖްގެ ބޭނުންކޮށް، ފުޓޭޖް ރައްކާތެރިކަމާއެކު ބަލަހައްޓާ، ފުޓޭޖްތައް ނައްތާލާނެ ގޮތާ ގުޅޭ
މަޢުލޫމާތު ޖަލުތަކާއި ހުރިހާ ކަސްޓޯޑިއަލްއެއްގެ މުވައްޒަފުންނަށް ދިނުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 286

އ. އަންހެނަކު ބަންދަށް ގެނެވޭނަމަ، ހުރިހާ ޙާލަތެއްގައިވެސް ހަރަކާތްތެރިވަނީ އަންހެނުންކަމުގައި
ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން، އަންހެނުން ތިބޭ ގޮޅިތަކާއި، މި ގޮޅިތަކުގެ ފުޓޭޖް ފެންނާނީ ހަމައެކަނި އަންހެން
މުވައްޒަފުންކަން ކަށަވަރުކުރުން.
99. މިރިޕޯޓް ހިއްސާކުރާތާ 0 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ، މިވަގުތު ޖަލުތަކާއި ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި، ސީދާ
ފާޚާނާގެ މައްޗަށްވާގޮތަށް ހަރުކޮށްފައިވާ ކެމެރާތައް، ފާޚާނާގެ ބޭރުގައި ގޮޅީގެ މަންޒަރު ފެންނަގޮތަށް
ރީލޮކޭޓްކޮށް އެކުރުން.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 287

99.1 ކޮމިޝަންގެ ނިންމުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ ޙާލަތު ގޯސްވެ، އެތަނުގައި ގިނަ ބައެއްގެ ފުރާނަ ވަނީ ގެއްލިފައެވެ. ދިވެހި ދައުލަތުން ޖަލުތަކުގެ
ޙާލަތު ބަލައި، އެތަންތަން އިޞްލާޙްކުރުމަށް މިހާރުވެސް ވަނީ ލަސްވެފައެވެ. އަދި މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚްގައި ސަރުކާރުގެ
އިސްނެގުމަކަށް ޖަލުތައް އޯޑިޓްކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރި އެންމެ ފުރަތަމަ ފަހަރުކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.
މި އޯޑިޓްގައި 0 ޕޮލިސް ކަސްޓޯޑިއަލް ހިމެނޭގޮތަށް 00 ޖަލެއް ބަލައިފައިވާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް
ސަރވިސްއިން ޖަލުތައް ހިންގުމަށްޓަކައި ބޭނުންކުރަމުންދާ އެންމެހައި ލިޔެކިއުމެއް ދިރާސާކޮށް، އެކި ފަރާތްތަކުން ހޯދާފައިވާ
މައުލޫމާތުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ގިނަ ހޯދުންތަކެއް ހޯދިފައިވެއެވެ. މި ހޯދުންތަކުގެ ތެރޭގައި، މުޅި ދިވެހިރާއްޖެ އެކަމާ
ނުހަނު ކަންބޮޑުވެ، އަދި ލަދު ގަންނަންޖެހޭ ފަދަ ކަންތައްތަކެއް ހުރިކަމަށް ކޮމިޝަނުން ޤަބޫލުކުރަމެވެ.
މި އޯޑިޓްކުރުމަށް މުޅިއެކު ހޭދަކޮށްފައިވަނީ 0 މަސްދުވަހެވެ. މިހާ ކުރު މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި މިފަދަ ބޮޑު މަސައްކަތެއް
ކުރަންޖެހުމުން މިކަމުގައި، މި ކޮމިޝަނަށް ބޮޑެތި ގޮންޖެހުންތަކެއް ކުރިމަތި ވެފައިވެއެވެ. މި މަސައްކަތުގައި ދަޢުލަތުގެ
ކަމާގުޅުންހުރި ބައެއް އިދާރާތަކުން އެކަށީގެންވާ ގޮތަށް މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްނުދިނުމާއި، މާފުށި ޖަލަށް ކުރި ޒިޔާރާތުގައި
ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުން ކޮމިޝަނާ ޙިއްޞާކުރަން ބޭނުންވި ބައެއް ލިޔެކިއުންތައް ކޮމިޝަންގެ މެންބަރުންގެ ހާޒިރުގައި
ޖަލު އޮފިސަރުން އަތުލައިފައި ވުމުގެއިތުރުން، މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ މައި އިދާރާއިން ހޯދަންބޭނުންވި ބައެއް
ލިޔެކިއުން ކޮމިޝަނާ ޙިއްޞާކޮށްފައި ނުވުމާއި، ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުންނާއި އެކިގޮތްގޮތުން ކޮމިޝަނަށް ހޯދާފައިވާ
މައުލޫމާތާ ތަޢާރަޟުވާފަދަ ގޮތަކަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވުމުން، ޖަލުތައް ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްޢޫލިއްޔަތު އެންމެ ބޮޑަށް
މަތިކޮށްފައިވާ އިދާރާއިން މި އޯޑިޓަށް ހުރަސްއަޅަން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
އެހެންނަމަވެސް ކޮމިޝަނާ ހަވާލުކުރެވުނު މަސައްކަތް ނިންމާލާފައިމިވަނީ، ޒިޔާރަތް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ހުރިހާ ޖަލަކާއި
ކަސްޓޯޑިއަލްތަކަށް ޒިޔާރަތްކުރުމަށްފަހު، މިތަންތަނުގައި ތިބޭ މީހުންނަށް ޓޯޗަރ އިން ރައްކާތެރިވެތިބުމަށް ލިބިދީފައިވާ
މުތްލަޤް ޙައްޤު ކަށަވަރުކޮށްދެވިފައިފައިވާ މިންވަރު ބަލައި، މި ނިޒާމް ހަރުދަނާ ކުރުމަށް ކު ރެވިދާނެ މަސައްކަތްތައް
ދެނެގަނެ، މި ޙައްޤުތައް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައިހުރި ދަތިތަކާއި، ގޮންޖެހުންތަކާއި، ފާއިތުވި ސަރުކާރުތަކުން މިނިވަންކަން
ގެއްލޭގޮތަށް ދަޢުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި ބަންދުކުރާ މީހުންނާމެދު އިހުމާލެވެފައިވާ މިންވަރު
ދެނެގަތުމަށްފަހުއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 288

ކޮމިޝަނުން ބެލިބެލުމުގައި، މަންޑޭލާ ރޫލްސްގައި ކޮށްފައިވާ ތަސައްވުރާ އެއްގޮތަށް އިމާރާތްކުރެވިފައިވާ އެއްވެސް ޖަލެއް
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނެތުމަކީ، ޤައިދީންނާއި ބަންދުމީހުންގެ ޙައްޤުތަށް ލިބިދެވޭމިންވަރު ކަށަވަރުކޮށް، އެމީހުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ
އަސާސީ ޚިދުމަތްތަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ހުރި ގޮންޖެހުމެއްކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގައި
ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާ ބެލެނިވެރި މުއައްސަސާތަކުގެ މެދުގައި، ޖަލަކީ ޖަލުކަމާއި، އެހެންކަމުން އެހެން
އިންސާނުންނާ އެއްހަމައެއްގައި ލިބިނުދެވޭނޭ ޙައްޤުތައް ހުންނާނެކަމަށް އޮތް ޤަބޫލްކުރެވުން ބަދަލުވާންޖެހޭކަމާއި، މީހަކު
ޖަލަށް ލަނީ އެމީހާގެ އާއިލާއާ އަދި އާއްމު މުޖުތަމައުއާ ދުރުގައި ބެހެއްޓުމަށްކަމާއި މިއީ ކުށެއް ކުރި އިންސާނަކު
އިޞްލާޙްކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ބޮޑު އަދަބެއް ކަމަށްވާއިރު، ޖަލަށް ލެވުނު ކަމުގައިވީނަމަވެސް، އެމީހަކު އިންސާނަކަށްވާ
ވުމަށް ނިމުމެއް ނާންނަކަމާއި، މިހެންވުމުން އެމީހުންގެ އިންސާނީ ކަރާމާތަށް ލިބިދޭންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭންވާނެކަމާއި،
އެމީހުންގެ އިންސާނީ ޝަރަފާއި، މަޤާމަށް ހުރިހައި އެންމެންމެ އިޙްތިރާމް ކުރަންވާނެކަމަށް ދެކި، މިފަދަ މާހައުލެއް
މިތަންތަނުގައި ޤާއިމްކުރުމަށް ގިނަ އަދިއެހާމެ ބޮޑެތި މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަންޖެހިފައިވާކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.
މިފަދަ މުހިއްމު އަދި ބޮޑު މަސައްކަތެއް ކުރުމަށް ސަރުކާރުން ނިންމުމީ، މި އޯޑިޓްގެ ހޯދުންތަކާއި ހުށަހެޅުންތައް
ޤަބޫލުކުރައްވައިގެން ޖަލުތަށް އިޞްލާޙްކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ރޫޙް ދައްކުވައިދޭ
ކަމެއްކަމުގައި އުފަލާއެކު ދެކެމެވެ. އަދި ކޮމިޝަންގެ މަސައްކަތުގެ ދައުރު މިހާހިސާބުން ނިމިފައިވީނަމަވެސް، ކުރިއަށް އޮތް
ދުވަސްތަކުގައި ޖަލުތައް އިޞްލާޙްކޮށް އެތަންތަނުގައި ބަންދުކުރާ މީހުންގެ އިންސާނީ ކަރާމާތާއި އެތަންތަނުގައި ޚިދުމަތް
ދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގައި އެހީތެރިކަމެއް ދެވެންއޮތް ކޮންމެ ގޮތަކުން އެފަދަ
އެހީތެރިކަމެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ކޮމިޝަންގެ މެންބަރުން ތިބިކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.
ޕްރިޒަން އޯޑިޓް ކޮމިޝަންގެ މަސައްކަތަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަންޑާރަ ނާއިބު ދެއްވި
އެހީތެރިކަމަށާއި، މި ކޮމިޝަންގެ އެންމެހައި މަސައްކަތްތަކުގައި އެހީތެރިކަމާއި، އެއްބާރުލުން ދެއްވި ކަމަށްޓަކައި މިނިސްޓަރ
އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް އައްޝައިޚް ޢިމްރާން ޢަބްދުاله އާއި، ސްޓޭޓް މިނިސްޓަރ ޢަލީ ނަޒީރު އާއި، މިމިނިސްޓްރީ އިން
ކޮމިޝަންގެ ސެކްރެޓޭރިއެޓްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރި މުވައްޒަފުންނާއި، ޖަލުތަކާއި ކަސްޓޯޑިއަލްތަކުގެ ބެލެނިވެރި އިދާރާ
ތަކާއި، މުވައްޒަފުންނަށް ނުހަނު އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު ޝުކުރުދަންނަވަމެވެ. އަދި މި ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރުމަށްޓަކައި ނުހަނު
ބޭނުންތެރި ދިރާސާތަކެއް ކޮށްދީފައިވާކަމުން މޯލްޑިވިއަން ޑިމޮކްރަސީ ނެޓްވަރކަށާއި، ޤައިދީންނާއި ބަ ންދުމީހުންނަށް
ޚާއްޞަކޮށް ޑައިޓު ޕްލޭނެއް ކޮމިޝަނުގެ އެދުމަކަށް އިންދިރާ ގާންދީ މެމޯރިއަލް ހޮސްޕިޓަލްގެ ނިޔުޓްރިޝަން ކޮމިޓީން
ތައްޔާރުކޮށްދެއްވާފައިވާތީ އެފަރާތަށްވެސް ކޮމިޝަނުން ވަރަށް އިޚްލާސްތެރިކަމާއިއެކު ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 289

90.1 އެނެކްސް ލިސްޓު
އެނެކްސް 0 – ޖަލުތަކުގެ ހާލަތު ދެރަވުމާއި އެތަންތަނުގެ އާބާދީއާ ހުރިގުން
އެނެކްސް 9 - ނަން-ކަސްޓޯޑިއަލް ހުކުމެއްގެ ގޮތުގައި ކޮމިއުނިޓީ ސަރވިސް
އެނެކްސް 0 – ޖަލުތަކުގައި ހިންގާ ރީހެބިލިޓޭޝަން ޕްރޮގްރާމްތައް
އެނެކްސް 1 – ޓްރައޭޖްހަދާނެ ގޮތް
އެނެކްސް 1 – ޑްރަގް ޗާރޓް
އެނެކްސް 0 – މެޑިކަލް ސްކްރީނިން ހެދުމުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން
އެނެކްސް 1 – ބްރީފް ޖެއިލް މެންޓަލް ހެލްތް ސްކްރީން
އެނެކްސް 3 – ޑައެޓް ޕްލޭންތައް
އެނެކްސް 2 – ކޮމިޝަންގެ ހުށަހެޅުން ތަކުގެ ލިސްޓު
****
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކުގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް 9102 ކޮމިޝަން ފޮރ ޕްރިޒަންސް އޯޑިޓް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާ ޒް 290